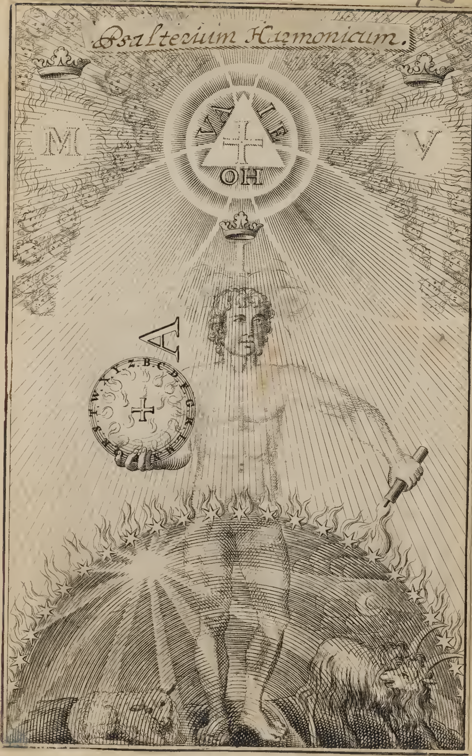

Psalterium Harmonicum.
M
V
OH
A

Bible - O.T. - Psalms - Polyglot

Psalterium Harmonicum

Psalmus I.

Hebraica exemplaria Titulo carent. & Vul.
O. ψαλμὸς τῷ δαυίδ.

אשרי האיש | O. & N. μακάριος ἀνήρ. Ch. beatitudo viro. T. V. & VI. τέλειος ὁ νεώτερος. al. ἁμαρτωλός. Int. beatitudines viri. 1.

הלך | O. ἐπορεύθη. H. h. & g. abiit. Int. ambulavit [struck out] B. wandelt. M. wandelt, gaat gewandelt, gegaan, gereden;

רשעים | O. ἀσεβῶν. T. V. & VI. ἀλλοτρίων. B. M. ongoddelijcken, onwettigen.

במושב לצים | O. ἐπὶ καθέδρᾳ λοιμῶν. H. g. in cathedra pestilentiae. Ch. cum societate derisorum. A. χλευαστῶν. V. & VI. παρανόμων. Int. in consessu derisorum. [struck out]

ישב | O. ἐκάθισε. Sq. κεκοινώνηκε. V. & VI. εὑρέθη.

בתורת | O. ἐν τῷ νόμῳ. Ch. in institutione. B. M. [illegible] 2.

חפצו | O. τὸ θέλημα αὐτοῦ. B. sijn lust.

שתול | O. πεφυτευμένον. H. h. transplantatum. 3.
A. μεταπεφυτευμένον

על פלגי | O. παρὰ τὰς διεξόδους. H. h. juxta rivos. Ch. super rivos.

ועלהו לא־יבול | O. τὸ φύλλον αὐτοῦ οὐκ ἀπορρυήσεται. Ch. folia ejus non defluent.

אשר יעשה | O. ὅσα ἂν ποιῇ. Ch. germen ejus, quod germinat.

יצליח | O. κατευοδωθήσεται. Vul. prosperabuntur. Ch. grandescit et proficit. Int. prosperari faciet.

לא כן | O. & Vul. duplicant οὐχ οὕτως, οὐχ οὕτως. 4.

כמץ | O. χνοῦς. Ch. stipula. Int. gluma.

& רוּח אשר) O. ὃν ἐκρίπτει ὁ ἄνεμος ἀπὸ προσώ-
που τῆς γῆς. sic N. et Vul. Ch. quam projicit turbo.

5. יקומו) O. ἀναστήσονται. Ch. consistent. Int. stabu-
B. [illegible]

במשפט) O. ἐν κρίσει. Ch. in die Judicij magni.

בעדת) O. ἐν βουλῇ Vul. in Concilio. A & T. ἐν συναγ-
ωγῇ. Ch. in societate.

6 תאבד) O. ἀπολεῖται. Vul. peribit. Ch. in passivo
vertit, perdetur.

Psalmus. 2.

Hebraei codices et Vul. carent titulo. Sc. ἐν ἑ-
ικῷ συνημμένοι. at O. habent; ψαλμὸς τῷ δαυίδ

1. רגשו) O. ἐφρύαξαν. H.h. congregaverunt. Ch. f-
munt. ~~[illegible]~~ B.M. [illegible]
[illegible] Sc. ἐπερηφανεύσαντο.

לאמים) O. λαοί. H.h. tribus. Ch. nationes. A. φυλ-

ריק) O. κενά. A. κενῶς. Ch. vanitates. B. [illegible]

2. יתיצבו) O. παρέστησαν. H.h. consurgent. Ch. con-
surgunt. ~~[illegible]~~ B. [illegible]

רוזנים) O. ἄρχοντες. Sy. ὕπαρχοι. al. σατράπαι. a-
senatores. Ch. potentes.

נוסדו) O. συνήχθησαν. Vul. convenerunt. H.h. [illegible]
stabunt. Sy. συμπέπλονται.

על יהוה) O. κατὰ τοῦ κυρίου. Ch. ut deficiant a Do-
mino.

משיחו) O. τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ. Ch. et adversus unctum ejus.

3. ננתקה) O. διαρρήξωμεν. Ch. dissolvamus. B. [illegible]

עבותי) O. τὸν ζυγόν. H.g. laqueos. Ch. funes. ~~[illegible]~~

4. אדני) O. ὁ κύριος. Ch. Verbum domini sc. [illegible]
ut vox indicat.

ילעג) O. ἐκμυκτηριεῖ. Ch. subsannabit. ~~[illegible]~~

6. & נסכתי) O. κατεστάθην βασιλεὺς ὑπ' αὐτοῦ. H.h. [illegible]
[illegible] Ch. [illegible] et constitui

Sy. ἔχρισα τὸν βασιλέα μου. V. διέσωσα. ~~[illegible]~~ B. M. [illegible] 6

קדשי) O. τὸ ἅγιον αὐτοῦ. Ch. sanctum meum.

אספרה אל חק) O. διαγγέλλων τὸ πρόσταγμα κυρίου. H.h. annunciabo Dei praeceptum. Ch. recitabo Dei pactum. V. καταγγέλλων εἰς θεὸν διαθήκην. T. ἰσχυροῦ πρόσταγμα. [illegible] B. [illegible] M. [illegible] 7.

בני) Ch. Dilectus, sicut filius est patri: tu mihi es purus, ac si die istac creavissem te.

תרעם) O. ποιμανεῖς αὐτούς. H.h. frangas eos. H.g. reges eos. Ch. confringes eos sicut vas fictile. B. verpletteren. O. leg. תרעם [illegible] 2:27. 12:5. 9.

הוסרו) O. παιδεύθητε. Vul. erudimini. ~~[illegible]~~ B. [illegible] M. onderwijst. 10.

גילו) O. ἀγαλλιᾶσθε αὐτῷ (legit גילו לו) et Vul. Ch. orate [illegible] חלו. 11.*

נשקו בר) O. δράξασθε παιδείας. H.h. adorate pure. A. καταφιλήσατε ἐκλεκτῶς. Sy. προσκυνήσατε καθαρῶς. Ch. recipite doctrinam. B. kust den soon. 12.

פן יאנף) O. μήποτε ὀργισθῇ κύριος. Ch. ne forte irascatur. H.g. ne quando irascatur dominus. ~~[illegible]~~ B. op dat hij niet en toorne.

תאבדו דרך) O. ἀπολεῖσθε ἐξ ὁδοῦ δικαίας. H.g. pereatis de via justa. Ch. amittatis viam. ~~[illegible]~~ B. ende [illegible] M. [illegible]

כמעט) O. ἐν τάχει. H.g. in brevi (legit במעט) Ch. paululum. Cas. protinus. B. maer een weinigh. M. [illegible] korten tijdt.

חוסי) O. οἱ πεποιθότες. H.h. qui sperant in eum. Ch. qui sperant in Verbo ejus.

307884

Psalmus. 3.

2. צרי) O. οἱ θλίβοντές με. Ch. infestatores mei. H.R. [illegible]
mei. Vul. qui tribulant me. B. mijn [illegible]
קמים עלי) O. ἐπανίστανται ἐπ' ἐμέ. H.R. consurgunt
adversus me. B. staen tegen mij op.

3. באלהים) O. ἐν τῷ θεῷ αὐτοῦ. et Vul.
סלה) O. διάψαλμα, ita T. & Sy. Ch. in aeternum. H.R. semper.
H.g. et Vul. omittunt. V. διαπαντός. et sic constanter [illegible]

4. מגן בעדי) O. ἀντιλήπτωρ μου εἶ. H.R. clypeus
meus. Ch. scutum super me. B. voor mij. M. om mij
ontrent mij. Cas. meus es clypeus.

5. אקרא) O. ἐκέκραξα. H.R. clamabo. Ch. orabo. B. ik [illegible]
ויענני) O. καὶ ἐπήκουσέ μου. Ch. recepit orationem meam.
H.g. exaudivit me. B. hij verhoorde mij.
קדשו) O. ἁγίου αὐτοῦ. A. ἡγιασμένου. Ch. domus sanctuarii
sui. Vul. sancto suo.
סלה) O. caret. N. διάψαλμα. H.R. semper. H.g. et Vul.
carent. Ch. in aeternum.

6. יסמכני) O. ἀντιλήψεταί μου al. ἀντελάβετό μου. Vul.
suscepit me. Ch. sustentabit me. B. ondersteunde mij.

7. מרבבות עם) O. ἀπὸ μυριάδων λαοῦ. H.R. & g. millibus
populi. Ch. a myriadibus populorum. Cas. exercitus [illegible]
אשר סביב שתו) O. τῶν κύκλῳ συνεπιτιθεμένων
μοι. H.R. qui circumdederunt me. Ch. qui circum
circa coadunati sunt adversum me. B. die zich rontom
tegen mij setten. V. circumdantibus me.

8. את כל איבי לחי) O. πάντας τοὺς ἐχθραίνοντάς μοι ματαίως.
H.R. omnium inimicorum meorum maxillam. [illegible]
omnes [illegible] inimicitias mecum [illegible]
Vul. omnes adversantes mihi sine causa. B. op het [illegible]
[illegible].

9. ליהוה) O. τοῦ κυρίου. H.R. domino. Ch. a facie domini.
על) O. καὶ ἐπί. Ch. et super. et Vul.
סלה) O. H.g. et Vul. carent. H.R. semper.

Psalmus. 4.

למנצח] O. εἰς τὸ τέλος. H.θ. victori. H.g. in finem. 1.
Ch. ad canendum. Cab. praecinenti. A. τῷ νικοποιῷ. quod deprompsit [illegible] victoria. Sy. ἐπινίκιος. T. εἰς τὸ νῖκος. B. voor de opperzangmeester. M. [illegible]

בנגינות] O. ἐν ὕμνοις. N. ἐν ψαλμοῖς. H.h. in canticis. Ch. super neginatha. Vul. in carminibus. B. op neginoth. M. [illegible] neginoth. Cab. fidibus.

מזמור] O. ψαλμός. N. ᾠδή. H.h. & g. et Vul. psalmus. Ch. canticum. Cab. cantio.

בקראי ענני] O. ἐν τῷ ἐπικαλεῖσθαί με εἰσήκουσέ μου. 2.
H.h. invocantem me, exaudivit. al. ἐπάκουσόν μου. Vul. cum invocarem, exaudivit me. Ch. In tempore orationis meae recipe a me.

בני איש] O. υἱοὶ ἀνθρώπων. H.h. filii viri. Ch. filii hominis. Cab. O! hominum genus. B. gij mannen.

כבודי לכלמה] O. βαρυκάρδιοι; ἵνα τί ἀγαπᾶτε ματαιότητα. * [illegible] al. ἔνδοξοί μου, οἱ πάντες. H.h. inclyti mei ignominiose diligitis vanitatem. Vul. gravi corde, ut quid diligitis vanitatem. Ch. honor meus ad vituperium; amabitis mania? Cab. meam gloriam in infamiam? quousque falsa studetis. B. [illegible] tot schande zijn? hoe lang zult gij de ijdelheid beminnen?

תבקשו] O. καὶ ζητεῖτε. H.h. quaerentes. Ch. quaeretis. H.g. V. et quaeritis. B. zoeken.

סלה] O. et Vul. carent. N. διάψαλμα. H.g. semper. Ch. in aeternum.

הפלה] O. ἐθαυμάστωσε. H.h. mirabilem reddidit. Ch. 4.
separavit. Vul. mirificavit.

חסיד לו] O. τὸν ὅσιον αὐτοῦ. H.h. sanctum suum. Ch. misericordem sibi. B. [illegible] Cab. [illegible] sibi.

רגזו] O. ὀργίζεσθε. Sym. ὀργίσθητε. A. κλονεῖσθε. conturbamini. 5.
H.h. & g. irascimini. Ch. conturbemini ab illo. B. [illegible]
M. [illegible]

ואל] O. καὶ μή. H.h. g. et Vul. et nolite. Sy. ἀλλὰ μή. Ch. et ne.

אמרו] O. λέγετε. H.h. loquimini. Vul. quae dicitis.

ורגזו) O. καλανύγητε. A. ἡσυχάσατε. al. ἀρθεῖτε transpungimini. H.h. et tacete. Ch. ... παραθεάζεται. dicite orationem vestram in ... et petitiones vestras in corde vestro, et ... cubili vestro: et memento ...

סלה) O & Vul. carent. H.h. et Ch. semper. N. διάψαλμα

6. זבחי) O. θυσίαν. H.h. sacrificium. Ch. ... sacrificantes ... et reputabitur ... fiant sacrificium justitiae.

אל יקיה) O. ἐπὶ κύριον. H.h. in domino, ita Ch. et V. Cab. ... confidentes ...

7 נסה עלינו) O. ἐσημειώθη ἐφ᾽ ἡμᾶς. A. ἔπαρον. Sy. ... σημεῖον ποίησον H.h. et Ch. leva super nos. Cab. ...

8. מעת דגנם ותירו) O. ἀπὸ καρποῦ σίτου, οἴνου καὶ ἐλαίου αὐτῶν ἐπληθύνθησαν. H.h. in tempore ... eorum, et vinum eorum multiplicata ... H.g & Vul. a fructu frumenti, vini, et olei sui multiplicati sunt. Ch. a tempore quo frumentum eorum et vinum eorum multiplicata sunt. B. ... das ... als ... Kooren ... Most ... fyn. ...

9. יחדו) O. ἐπὶ τὸ αὐτό. H.h. simul. Vul. in idipsum.

לבדד) O. καταμόνας. H.h. specialiter. A. κατ᾽ ἰδίαν. H.g. V. singulariter. B. alleen. M. want ... allein.

לבטח תושיבני) O. ἐπ᾽ ἐλπίδι κατῴκισάς με. H.h. ... fecisti me. H.g. et Vul. in spe constituisti me. A. εἰς πεποίθησιν καθίσεις με. Ch. ... fecisti me. Cab. in tuto collocat.

Psalmus 5.

1. למנצח) O. caret. N. εἰς τὸ τέλος. H.h. victori. Ch. ...

אל הנחילות) O. ὑπὲρ τῆς κληρονομούσης. H.h. pro ... Ch. ... Cab. ... Vul. pro ea quae haereditatem consequitur.

2. הגיגי) O. τῆς κραυγῆς μου. H.h. ... meum. Ch. ... meum. B. ... Cab. ... meum.

3. שועי) O. τῆς δεήσεώς μου. H.h. clamoris mei. Ch. ... orationis meae ...

4 אערך לך ואצפה) O. παραστήσομαί σοι καὶ ἐπόψει με. ἐπόψομαι. al. ὄψομαί σε. al. σκοπεύσω. H.h. praeparabor ad te et contemplabor. Vul. astabo

tibi et vides. Ch. ostendebo gorasta et edificiam, Cas. vrechte tibi sim intentus. B. falsch myt ... schalcs, ... M. ... of ...
is ... ...

יגרך | O. παροικήσει σοι. A. προσηλευθήσεταί σοι. H.h.&g. 5.
Vul. habitabit ... Ch. commorabitur ...
Cas. familiaris ~~...~~ sint mali. B. falb ... mit ...

יתיצבו | O. διαμενοῦσι. H.h. stabunt. Ch. et Vul. perma- 6.
nebunt. B. bestaan.

הוללים | O. παράνομοι. H.h. insani. Ch. irrisores. Cas. insani. B. onsinnig. M. ...

און | O. τὴν ἀνομίαν. H.h.&g. et Vul. iniquitatem Ch. falsitatis operarios. Cas. maleficos.

תאבד | O. ἀπολεῖς πάντας, ideo addunt. H.g. Vul. 7.
et N.

מרמה | O. δόλιον. H.h.&g. et Vul. & Ch. dolosum. Cas. fraudulentos

דמים | O. αἱμάτων. Ch. ... sanguinis ... ... Cas. sanguinarios

יתעב | O. βδελύσσεται. H.h. g. et Vul. abominabitur Ch. ...

שוררי | O. τῶν ἐχθρῶν μου. A. διὰ τοὺς ἐφοδεύοντας, 9.
Sq. ἀποθλίβοντάς με. H.h. insidiatores mei. Ch. propter laudes meas.

הושר לפני דרכי | O. κατεύθυνον ἐνώπιόν σου τὴν ὁδόν μου. A. εἰς πρόσωπόν μου ὁδόν σου. Sq. ὁμάλισον. complana. H.h. dirige ante faciem meam viam tuam. Ch. dirige coram me viam tuam.

נכונה | ~~ἀλήθεια. H.h. ...~~ | בפיהו | O. ἐν στόματι 10.
αὐτῶν ἀλήθεια. ... H.g. et Vul. Ch. in ore impiorum ...

קרבם הוות | O. ἡ καρδία αὐτῶν ματαία. H.h. interiora eorum insidiae. Ch. corpora eorum plena sunt tumultu. Cas. pectus eorum ... B. ...

קבר פתוח | O. τάφος ἀνεῳγμένος. Ch. sicut infernus patens.

יחליקון | O. ἐδολιοῦσαν. H.g. et Vul. dolose agebant. H.h & Ch. linguam suam ... Cas. blandiuntur.

האשימם | O. κρῖνον αὐτούς. H.h. et Ch. condemna illos. B. ... M. ... Cas. ...

הדיחמו | O. ἔξωσον αὐτούς. Ch. fac impingere eos.

לַמְּזוּבֶךָ O. παραπίκρανάν σε, κύριε. H. g. et Vulg. irritaverunt te Domine. Cab. qui sunt in te contumaces. Ch. rebelles fuerunt verbo tuo.

12. חוֹסֵי בָךְ O. οἱ ἐλπίζοντες ἐπὶ σέ. Ch. qui sperant in verbo tuo. B. die go … betrouwen.

וְתָסֵךְ עָלֵימוֹ O. καὶ κατασκηνώσεις ἐν αὐτοῖς. H. g. et habitabis in eis. H. h. et proteges eos. Ch. et obumbrabis eos. B. ondat ghy se bedekt.

וְיַעְלְצוּ בְךָ O. καὶ καυχήσονται ἐν σοί. A. γαυριάσουσι. exultabunt. H. h. lætabuntur in te. Vulg. gloriabuntur in te omnes. B. laat in u van vreughde opspringhen. Ch. et lætabuntur in verbo tuo.

13. כַּצִּנָּה O. ὡς ὅπλῳ εὐδοκίας ἐστεφάνωσας ἡμᾶς. A. στεφανώσεις αὐτόν. H. g. ut scuto bonæ voluntatis coronasti nos. Et Vulg. quæ addit tuæ. H. h. coronabis eum. Ch. velut clypeo, voluntate bona coronabis eum. Cab. vos scuto favoris coronabis. B. ghy sult hem met goetgunsticheyt ~~kroonen~~ (M. met uwe welbehagen) kroonen (M. ofte omringhen) als met een rondass.

Psalmus. 6.

1 בִּנְגִינוֹת עַל הַשְּׁמִינִית O. ἐν ὕμνοις ὑπὲρ τῆς ὀγδόης. ~~H. g.~~ Vul. in carminibus pro octava. al. super octava. H. g. pro octava. H. h. in psalmis super octavam. Ch. super citharam octo chordarum. Cas. præcinendum fidibus ad octavam.

3. נִבְהֲלוּ O. ἐταράχθη. H. h. & g. conturbata sunt. Ch. obstupuerunt. B. versaeght.

4 עַד מָתָי O. ἕως πότε. Ch. usquequo retardabimus nos? Cas. quousque cunctaris?

6. זִכְרֶךָ O. ὁ μνημονεύων σου. A. μνήμη σου. Sq. ἀναμνήσις. Ch. memoria tui (leg. וְזִכְרָךְ)

בִּשְׁאוֹל O. ἐν δὲ τῷ ᾅδῃ. H. h. et g. et Vul. in inferno. B. graf. Cas. apud inferos.

יוֹדֶה O. ἐξομολογήσεται. Ch. laudabit. B. [illegible]

7. יָגַעְתִּי O. ἐκοπίασα. Ch. lassatus sum suspiriis in eo.

אַשְׂחֶה O. λούσω H. h. natare faciam. Ch. loquar in dolore meo super lectum meum. (Ch. אֲשִׂיחַ) Cas. madefacio.

אַמְסֶה O. βρέξω. H. h. & g. rigabo. et Ch. B. doornatte. Cas. fundo lacrimis.

עששה / O. ἐταράχθη. A. ἐνχμώθη [illegible]. Sy. ἐξελείπαινε [illegible] H.h. caligavit [illegible] Ch. [illegible] contabescunt. 8. 5
B. [illegible], M. [illegible]
מכעס / O. ἀπὸ θυμοῦ. Sy. ἀπὸ πικρασμοῦ. H.h. præ amaritudine. Ch. præ indignatione. Cas. præ mœrore. B. van [illegible]. 5

~~עתקה / O. ἐπαλαιώθη. H.h. consumtus sum.~~

עתקה בכל צוררי / O. ἐπαλαιώθην ἐν πᾶσι τοῖς ἐχθροῖς μου. A. μετήρθην. Sy. ἐξεβαρυώθην (consumptus sum) διὰ τοὺς θλίβοντάς με. H.h. consumptus sum ab universis hostibus meis. Ch. consumptus est [illegible] omnes oppressores meos. B. [illegible] ~~[illegible]~~ # Vul. inveteravi inter omnes &c. Cas. inter tot hostes meos consenesco.

און / O. τὴν ἀνομίαν. A. ἀνωφελές. H.h. & g. iniquitatis 9.
Ch. falsitatis. B. [illegible].

קח / O. προσεδέξατο. H.h. suscepit. Ch. accepit. [illegible] 10.

רגע / O. ταχέως. A. ἐξαίφνης. H.g. valde velociter. Ch. 11.
in momento. Cas. protinus. B. in een ogenblick.

Psalmus 7.

שגיון לדוד / O. ψαλμὸς τῷ Δαβίδ. al. ψαλμὸς ὑπὲρ ἀγνοίας τῷ Δαβίδ. al. ἀγνόημα τῷ Δαβίδ. 1.
H.h. pro ignoratione David. Ch. interpretatio legibus David. Cas. [illegible] Davidis.

על דברי / O. ὑπὲρ τῶν λόγων Χουσὶ υἱοῦ Ἰεμενεί. al. Αἰθίοπος. H.h. super verba Æthiopis. Ch. super interitu Saulis filii Cis qui erat de tribu Benjamin.

בך / O. ἐπὶ σοί. Ch. in Verbo tuo. 2.

פורק ואין מציל / O. μὴ ὄντος λυτρουμένου, μηδὲ σώζοντος. 3.
Ch. [illegible], et non sit qui eruat. B. [illegible]; [illegible] daer [illegible].

גמלתי שולמי רע / O. ἀνταπέδωκα τοῖς ἀνταποδιδοῦσί μοι κακά. H.h. & g. ~~[illegible]~~ Vul. reddidi retribuentibus mihi mala. Ch. [illegible] reddidi auctori pacis meæ malum. B. ~~[illegible]~~ [illegible] 5.

ואחלצה / O. ἀποπεσοίμην ἄρα ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν μου κενός. A. εἰ ἀνήρπασα τοὺς θλίβοντάς με καλῶς. H.h. et dimisi hostes meos vacuos. H.g. [illegible] ab inimicis meis inanis. Ch. et affligi [illegible] ~~[illegible]~~. B. ja ik [illegible]. M. [illegible]

6. לארץ | O. εἰς γῆν. H. h. in terra. [& Vul.] Ch. ad terram. B. ter aarde

לעפר ישכן | O. εἰς χοῦν κατασκηνώσαι. H. h. in pulvere collocet. Ch. in pulverem ponat. Vul. in pulverem deducat. B. in 't stof wonen.

סלה | O. [et Vul.] διάψαλμα. N. διάψαλμα. A. ἀεί. Ch. in perpetuum.

7. באפך | O. ἐν ὀργῇ σου. H. h. in furore tuo. Ch. in fortitudine tua (eg. בְּעֻזֶּךָ)

בעברות צוררי | O. ἐν τοῖς πέρασι τῶν ἐχθρῶν σου. H. h. indignare super hostes meos. Scal. ἐν θυμῷ ἐπὶ τοὺς ἐχθρούς σου. al. ἐν χόλῳ τῶν θλιβόντων με. al. μηδεὶς διαφύγοι τῶν ἐχθρῶν σου. Ch. ~~super~~ in furore super oppressores meos.

עורה אלי | O. ἐξεγέρθητι κύριε ὁ θεός μου. sic et H. g. et Vul. H. h. consurge ad me. Ch. accelera mihi.

משפט צוית | O. ἐν προστάγματι ᾧ ἐνετείλω. H. g. [et Vul.] in praecepto quod mandasti. al. ἐν κρίματι. H. h. judicio quod mandasti. Ch. judicium, quod mandasti. B. gij hebt het gericht ~~geboden~~ bevolen M. ingestelt of bevolen.

8. עליה | O. ὑπὲρ ταύτης. Vul. propter hanc. H. h. pro ea. al. ἐπὶ ταύτης al. πάνω αὐτῆς. Ch. propter eam ad dominum magistratus sui redeuntes?

9. יהוה | O. κύριος. Ch. verbum domini.

צדקי | O. τὴν δικαιοσύνην μου. Ch. meritum meum.

תמי עלי | O. τὴν ἀκακίαν μου ἐπ' ἐμοί. H. h. simplicitatem meam, quae est in me. Sy. ἁπλότητά μου τὴν ἐπ' ἐμοί. Ch. perfectionem meam perfecte mihi.

10. יגמר נא | O. συντελεσθήτω δή. H. g. consumetur iam. Vul. consumetur. Sy. ἀπαρτισθήτω. Ch. [illegible]

תכונן | O. κατευθυνεῖς. H. g. diriges. H. h. confirmabitur. T. κατευθύναι al. ἑδράσεις. Ch. confirmabitur. B. bevestig

צדיק | O. δικαίως. N. ad seq. v. refert. δικαία ἡ βοήθειά al. sic jungunt. ὁ θεὸς δίκαιος ὁ ὑπερασπιστής μου. Ch. justus.

11. מגני על אלהים | O. ἡ βοήθειά μου παρὰ τοῦ θεοῦ. H. h. clypeus meus in deo. Ch.

12. אל זועם | O. ἰσχυρὸς καὶ μακρόθυμος, καὶ μὴ ὀργὴν ἐπάγων; H. h. fortis, comminans. al. ἐμβριμώμενος. al. ἀπειλούμενος. Ch. in fortitudine irascitur adversus impios. fortis et patiens, unaquaque irascitur.

13. ישוב | O. ἐπιστραφῆτε. H. h. convertenti. Ch. convertatur ad [illegible]

עַל תּוֹשׁ | O. σιλβώσει. H.g. vibrabit. Sy. ἀκονήσει. Ch. acuit. 6
בְּלוֹ | O. καὶ ἐν αὐτῷ (leg. וּבוֹ) H.h. et in ipso. Ch. et propter ipsum. B. door hem. 14.
לְדֹלְקִים יִפְעָל | O. τοῖς καιομένοις ἐξειργάσατο. H.h. ad comburendum operatus est. Sy. εἰς τὸ καίειν. Ch. in persequutores ipsorum operabitur. B. tegen de hittige vervolgers heeft hy [illegible]
שָׁקֶר | O. ἀνομίαν. A. ψεῦδος. Ch. mendacium. 15.
בְּשַׁחַת יִפְעָל | O. εἰς βόθρον ὃν εἰργάσατο. H.h. in interitum quem operatus est. A. ἐν διαφθορᾷ. Ch. in foveam, quam fecit. 16.
וַאֲזַמְּרָה | O. καὶ ψαλῶ. N. ψαλῶ. Ch. laudabo.

Psalmus. 8.

עַל הַגִּתִּית | O. ὑπὲρ τῶν ληνῶν. H.h. & g. pro torcularibus. Ch. super citharam. 1.
אֲדֹנֵינוּ | O. ὁ κύριος ἡμῶν. H.h. dominator noster. (Ch. protector noster. (leg. אֱלֹהֵינוּ) 2.
אַדִּיר | O. θαυμαστόν. H.h. grande. Ch. [illegible] laudabile. al. μέγα. B. [illegible]. M. doorluchtig, [illegible], [illegible].
אֲשֶׁר תְּנָה הוֹדְךָ | O. ὅτι ἐπήρθη ἡ μεγαλοπρέπειά σου al. ὃς ἔταξας τὸν ἔπαινόν σου. H.h. qui posuisti gloriam tuam. Vulg. posuisti magnificentia tua [illegible]. Ch. qui constituisti splendorem tuum (leg. נָתַנָּה vel נְתַתָּה)
יִסַּדְתָּ עֹז | O. κατηρτίσω αἶνον. A. ἐθεμελίωσας κράτος. H.h. et g. et Vul. perfecisti laudem. Vl. συνεστήσω ἰσχύν. Ch. fundasti fortitudinem. B. M. kragtigh of [illegible] lof gegrondest. 3.
צוֹרְרֶיךָ | O. τῶν ἐχθρῶν σου. H.h. & Ch. adversariorum tuorum. A. τοὺς ἐνδεσμοῦντάς σε. i. eos qui illigant te. B. [illegible] [illegible]
לְהַשְׁבִּית | O. τοῦ καταλῦσαι. H.h. ut quiescat. Vl. ὥστε παῦσαι. Ch. ut destruas. B. om. de doot [illegible].
כִּי אֶרְאֶה | O. ὅτι ὄψομαι. Vl. ὁρῶ γάρ. H.h. & g. quoniam videbo. Ch. 4.
כּוֹנַנְתָּה | [illegible] ἐθεμελίωσας. A. ἡτοίμασας. Ch. praeparasti. [illegible] [illegible]
וַתְּחַסְּרֵהוּ | O. ἠλάττωσας αὐτόν. Ch. minuisti eum [illegible]. H.h. et minuisti eum. B. [illegible] 6.

מעט מאלהים | O. βραχύ τι παρ' ἀγγέλους. H.h. paulo minus a Deo. T. βραχύ τι παρὰ θεόν. al. ὀλίγον. Ch. minus ab angelis.

8. שדי | O. τοῦ πεδίου. H.h. agri, al. τὰ ἄγρια. agrestia. &Ch.

9. עבר | O. διαπορευόμενα. H.h. qui transeunt. Ch. transeuntes. B. 't gheen doorwandelt (leg. עֹבֵר)

10. אדנינו | O. ὁ κύριος ἡμῶν. H.h. dominator noster. Ch. protector noster ut v. 1.

Psalmus. 9.

1. על מות לבן | O. ὑπὲρ τῶν κρυφίων τοῦ υἱοῦ. H.g. et vul. pro occultis filii. H.h. et Ch. super morte filii. Sy. ἐπινίκιος περὶ θανάτου τοῦ υἱοῦ. A. νεανιότητος τοῦ υἱοῦ. T. ὑπὲρ ἀκμῆς. VI. νεανιότης. juventus. B. M. over 't sterven van goliath, die tussen beyde de gheestyes stonde.

2. אודה | O. ἐξομολογήσομαί σοι. H.h. confitebor tibi. Ch. laudabo coram (leg. cum Vul. אוֹדְךָ)

3. בך | O. ἐν σοί. Ch. in verbo tuo.

4. בשוב איבי | O. ἐν τῷ ἀποστραφῆναι τοὺς ἐχθρούς μου. AS. ἀναστραφέντων τῶν ἐχθρῶν μου. H.h. cum converterint inimici mei. Ch. quando retrorsum acti inimici mei.

יכשלו | O. ἀσθενήσουσι. Sy. προσκόψαντων. H.h. et corruerint. Ch. offendent. H.g. & Vul. infirmabuntur. B. [illegible] sij gevallen.

5 לכסא | O. ἐπὶ θρόνου. Ch. super sedes.

שפט צדק | O. ὁ κρίνων τὴν δικαιοσύνην. H.h. judex justitiae. Ch. judex justus. (leg. צַדִּיק)

6. אבדת | O. καὶ ἀπώλετο. H.g. et periit. al. ἀπώλεσας. H.h. et Ch. perdidisti (leg. אָבַד)

לעולם ועד | O. εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. H.g. et Vul. in aeternum et in saeculum saeculi. H.h. in sempiternum et jugiter. Ch. in saecula saeculorum. B. tot eeuwighe eeuwen.

7. האויב תמו חרבות | O. τοῦ ἐχθροῦ ἐξέλιπον αἱ ῥομφαίαι. E. ἔρημα. Sy. ἐρείπια. ruinae. H.h. inimici completae sunt solitudines. Ch. dum cessavit auctor iniquitatis, destructi sunt, et arcus eorum sunt dirutae. B. o vijant, de verwoestinghe voleindt. M. des vyands syn verwoestingen volendet.

זכרם המה | O. τὸ μνημόσυνον αὐτοῦ μετ' ἤχου. H.h. memoriam eorum cum ipsis. al. σὺν αὐτοῖς. Ch. memoriam eorum illis. (leg. בְּהֵמָּה) B. haerlieder gedachtenisse is met haer vergaen. M. is oock haer gedachtenisse met haer [illegible]

ויהוה | O. καὶ ὁ κύριος. Ch. Verbum autem Domini 8.
לעולם ישב | O. μένει. al. καθεδεῖται. sedebit. Ch. habitatio eius in coelis altissimis.
כונן למשפט | O. ἡτοίμασεν ἐν κρίσει. Ch. paravit ad iudicium. H.h. stabilivit ad iudicandum. A & Sy. ἥδρασε fundavit. B. hat bereit tot gericht.
במשרים | O. ἐν εὐθύτητι. H.h. in aequitatibus Ch. in ae-quitate. B. in rechtmatigheid. 9.
ויהי יהוה משגב לדך | O. κύριος καταφυγὴ τῷ πένητι. al. ἐπι-ρίπτῳ. al. τεθλασμένῳ. H.h. elevatio oppresso. Ch. verbum Domini fortitudo misero B. een hoog vertrek voor den verdrukten. 10.
משגב לעתות בצרה | O. βοηθὸς ἐν εὐκαιρίαις ἐν θλίψει. V. ἐν θλίψει. al. ἐν εὐκαιρίᾳ καὶ θλίψει. H.h. elevatio opportuna in angustia. Vul. in tribulatione. Ch. forti-tudo in temporibus angustiae. B. in tijden der benautheid.
Λ. εἰς καιροὺς. Σχ. ἐπιχορίαις.
בך | O. ἐπὶ σοί. Ch. in Verbo tuo. 11.
לישב ציון | O. τῷ κατοικοῦντι ἐν Σιών. al. τῷ καθημένῳ H.h. habitatori Sion. Ch. qui posuit ma-iestatem suam in Sion. 12.
עלילותיו | O. τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτοῦ. H.g. et Vul. studia eius. H.h. cogitationes eius. A. ἐναλλαγάς. Sy. μηχανάς. Ch. opera eius.
צעקת עניים | O. τῆς κραυγῆς τῶν πενήτων. H.h. & g. cla-moris pauperum. N. δεήσεως. Ch. clamoris humilium. B. geroep der ... M. ... 13.
עניי | O. τὴν ταπείνωσίν μου. H.h. & Ch. afflictionem meam. 14.
מרוממי | O. ὁ ὑψῶν με. H.h. exaltans me. Ch. attollens me.
בת ציון | O. τῆς θυγατρὸς Σιών. Ch. Ecclesiae Sion. 15.
אגילה | O. ἀγαλλιασόμεθα. N. ἀγαλλιάσομαι. H.h. exul-tabo. et Vul. et Ch. laetabor.
טבעו | O. ἐνεπάγησαν. H.g. et Vul. infixae sunt. al. ἐβαπτίσθησαν. H.h. et Ch. demersi sunt. 16.
עשו | O. ἣ ἐποίησαν. H.h. et g. cum Ch. quam foderunt
ברשת | O. ἐν παγίδι. H.h. et Ch. in rete.
נודע | O. γινώσκεται κύριος κρίματα ποιῶν. al. ἀγνώσθη κρίμα ποιήσας. Ch. manifestum est coram Domino iudicium quod fecit. H.h. agnitus est dominus iudicium faciens. (... משפט עשה) 17.
נוקש | O. συνελήφθη. H.h. corruit. Ch. impegit.
הגיון סלה | O. H.g. et Vul. carent. N. ᾠδὴ διαψάλματος.

A. ᾠδὴ ἀεί. Sy. μέλος διαψάλματος. H.h. meditatio semper. Ch. gaudebunt justi in aeternum.

18 לשאולה | O. εἰς τὸν ᾅδην. H.h. et g. in infernum et Ch.

אביון | O. ~~ὁ πτωχός. al.~~

תקות עניים | O. ἡ ὑπομονὴ τῶν πενήτων, &c. al. ἡ προσδοκία πραέων. Ch. spes humilium nos. B. noch de verwachtinge der ellendigen.

20. יעז | O. κραταιούσθω. al. θρασυνέσθω confidat audacter. B. sich versterken.

אנוש | O. ἄνθρωπος. H.h. et g. et Ch. homo.

על פניך | O. ἐνώπιόν σου. sic et H.h. & g. ac Ch.

21. שיתה מורה להם | O. κατάστησον νομοθέτην ἐπ᾽ αὐτοῖς. A. φόβημα αὐτοῖς. Sy. τάξον νόμον αὐτοῖς. al. ἐπίλαβε αὐτοῖς. H. pone terrorem eis. Ch. incute timorem eis. B. jaagt ghe vreese aen.

אנוש המה | O. ὅτι ἄνθρωποί εἰσι. H.h. homines esse. sic esse homines.

סלה | O. ~~cardet~~ et Vul. H. διάψαλμα. al. ἀεί. H.h. semper. Ch. quia sic homines esse in aeternum.

Psalmus 10.

Juxta Hebraeos; graeci et latini jungunt praecedenti: itaque hic sunt et discrepantia in psalmorum ordine.

1. תעלים | O. ὑπερορᾷς. H.h. & g. despicis. Ch. abscondis in habitaculo sanctorum. B. waerom verberght ghij.

לעתות בצרה | O. ἐν εὐκαιρίαις ἐν θλίψεσιν. A. εἰς ~~τοὺς~~ καιρούς ἐν καιροῖς θλίψεως. H.g. in opportunitatibus in tribulationibus (legit בצרות) Ch. in temporibus angustiae.

2. בגאות רשע | O. ἐν τῷ ὑπερηφανεύεσθαι τὸν ἀσεβῆ. H.h. superbia impii. Ch. arrogantia impii (legit sine ב)

ידלק | O. ἐμπυρίζεται. A. ἐκκαίεται. S. φλέγεται. Ch. persequuntur pauperem. H.h. ardet. B. vervolght hitsighlijck.

במזמות | O. ἐν διαβουλίοις. H.h. in sceleribus. Ch. in insidiis (legit in singulari quod et sequentibus congruit) B. in de aenslagen.

3. הלל | O. ἐπαινεῖται. al. αἰνέσας. H.h. laudavit. Ch. jactat se. B. roemt. al. ὑμνήσει ἐπὶ πόθῳ.

תאות על | O. ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις. al. κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν. Ch. de concupiscentiis. H.h. desiderium (non legit על) B. over de wensch. M. prijst na den lust ... over de wensch.

ובצע ברך | O. ~~καὶ~~ ὁ ἀδικῶν εὐλογεῖται. al. τὴν πλεονεξίαν εὐλογήσας. H.h. avarus applaudens sibi. Ch. qui sunt benedicunt homini ... B. ...

M. de gierige bloedt. 8
נאץ יהוה | O. παρώξυνε τ̃ κύριον, ρεγ: ὁ ἁμαρτωλός. ita et H.g. et Vul. exacerbavit Dominum peccator.
H.h. blasphemabit Dom. Ch. abominatur Verbum Domini.
כגבה אפו | O. κατὰ τὸ πλῆθος τῆς ὀργῆς αὐτοῦ. al. ὅταν ὑψωθῇ ὁ θυμὸς αὐτοῦ. H.h. secundum alti-
al. κατὰ μεγαλωσύνην θυμοῦ αὐτοῦ. 4.
tudinem furoris sui. Ch. in fastu spiritus sui. (leg. ב pro כ)
B. gelijck hij sijn neus om hooge steeckt. M. na de hoocheit
........, ofte .... sijns aangesichts, of sijns toorens.
אין אלהים כל מזמותיו | O. οὐκ ἔστιν ὁ θεὸς ἐνώπιον αὐτοῦ.
al. ἐν πάσαις ἐννοίαις αὐτοῦ. al. δι' ὅλων τ̃ ἐνθυμημάτων αὐτοῦ. Ch. dicit in corde suo, quod non sint manifesti
ante Dom. omnes cogitatus sui. H.h. non Deus in omnibus co-
gitationibus ejus. B. alle sijne gedachten sijn dat er geen
God is.
יחילו | O. βεβηλοῦνται. Ch. prosperantur. H.h. parturiunt 5.
H.g. et Vul. inquinatæ sunt. B. maken ......
.... M. sijn voorspoedig.
מרום | O. ἀνταναιρεῖται. H.g. auferuntur. H.h. longe sunt
et Ch. (leg. מרחק) al. ἦρται. B. des hooge ....
יפיח בהם | O. κατακυριεύσει. H.h. despicit. Ch. inflatur
in illos. B. dien blaest hij aen. M. tegens de selve blaest hij.
לדר ודר | O. ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεὰν ἄνευ κακοῦ. al. εἰς γενεὰν καὶ γενεάν. H.h. in generatione et genera- 6.
tione ero sine malo. Ch. de generatione ad generatio-
nem a malo ..... B. want ik sal van geslacht tot
geslacht in geen quaedt sijn.
מרמות ותך | O. πικρίας καὶ δόλου. H.h. dolis et avaritia 7.
Ch. dolo et fraude. B. bedriegerij ende list.
עמל ואון | O. κόπος καὶ πόνος. al. κόπος καὶ ἀνωφελές.
H.h. dolor et iniquitas. Ch. iniquitas et fal-
sitas. B. moeite en ongerechtigh.
חצרים | O. μετὰ πλουσίων. S. περὶ τὰς αὐλάς. H.h. juxta vestibula. Ch. atriorum. B. hoven. 8.
במסתרים | O. ἐν ἀποκρύφοις. H.h. in absconditis et Ch.
Vul. in abscondito. ~~........~~
~~........~~
~~........ H.g. et V. ....~~
לחלכה יצפנו | O. εἰς τὸν πένητα ἀποβλέπουσι. Ch. miseris clam observant. H.h. robustos tuos
circumspiciunt. B. ....
בסכו | O. ἐν τῇ μάνδρᾳ αὐτοῦ. H.g. et Vul. spelunca sua. al. 9
ἐν περιφράγματι. Ch. in sua .... sua. B. in sijn hol.

בחשכו ברשתו | O. ἐν τῷ ἑλκύσαι αὐτόν. ἐν τῇ παγίδι αὐ[τοῦ] sic et H. g. et Vul. sed parant. Ch. & H. h. cum attraxerit eum ad rete suum. B. als hy hem trekt in sijn net.

10. ודכה | O. ταπεινώσει αὐτόν. ~~leg.~~ flectet H. g. et V. ~~flectet~~ i[n]... H. et confractum (leg. in praeterito) Ch. conteret. B. hy duikt neder.

ישח | O. κύψει. H. g. et Vul. inclinabit se. al. ὁ δὲ θλασθεὶς (quod ודכה) καμφθήσεται. Ch. et deprimet se ipsum. H. h. subjiciet eum. B. hy buigt sich.

ונפל בע[צומיו] | O. ἐν τῷ αὐτὸν κατακυριεῦσαι τῶν πενήτων. al. ἐπιπεσόντος αὐτοῦ μετὰ τῶν ἰσχυρῶν αὐτοῦ τοῖς ἀσθενέσι. Vul. cadet cum ipse dominatus fuerit pauperum. H. h. et irruet viribus suis valentes. Ch. ut cadat in fortitudinem insidiarum eorum pauper. B. en der armen hoop valt in sijn sterke poten. M. hy overvalt den armen hoop met sijn sterke ledt. ofte opdat den armen hoop mag vallen &c.

11. בל ראה לנצח | O. τοῦ μὴ βλέπειν εἰς τέλος. H. h. non respiciet in perpetuum. Ch. non videt,

12. אל | O. ὁ θεός μου. at Vul. Deus. et H. at Ch. cum H. h.

עניים | O. τῶν πενήτων σου εἰς τέλος. sic et H. g. at Vul. et N. pauperum. Ch. humilium. B. ellendigen. M. sa[cht]moedigen.

13. נאץ | O. παρώξυνε. N. παρώξυνε. H. h. blasphemat Ch. detestatur. B. lastert. M. terget.

14. ראיתה | O. βλέπεις. Ch. notum est apud te. B. gy siet het immers

וכעס | O. καὶ θυμόν. al. παροργισμόν. H. h. et furorem. Ch. et iracundiam super impium ... B. en het verdriet

לתת בידך | O. τοῦ παραδοῦναι αὐτὸν εἰς χεῖράς σου. H. h. ut d[etur] tu in manu tua. B. op datment 't in uwe handt gebe[n]. M. opdat gy 't in uwe handt legget. Ch. ut reddas praemium bonum justis manu tua.

עליך יעזב חלכה | O. σοὶ ἐγκαταλέλειπται ὁ πτωχός. H. h. tibi derelinquentur fortes tui. Ch. in te sperabunt pauperes tui. B. op u verlaat sich, de arme.

~~15.~~ היית | O. ἦσθα. al. ἐγένου. al. ἔσῃ. Vul. eris. H. h. es.

15 תדרש | O. ζητηθήσεται. S. ἐκζητηθήσεται. Ch. requirantur et reliqua sequentia in plurali. H. h. quaeres (leg. תדרש)

רשעו | O. ἡ ἁμαρτία αὐτοῦ. S. ἡ ἀσέβεια αὐτοῦ. H. h. impietatem ejus. Ch. impietates eorum.

בל תמצא | O. καὶ οὐ μὴ εὑρεθῇ. H. h. et non invenies. Ch. et non inveniantur. B. tot dat gy 't niet vindet. M. tot gy 't niet vindt.
S. ἵνα μὴ εὑρεθῇ αὐτός.

ועד לעולם| O. εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. H.h. seculi et aeterni [illegible]. Vul. in aeter- 16.
num, et in saeculum saeculi. Ch. in saecula saeculorum.
B. eeuwighlijck en altoos.

אבדו| O. ἀπολεῖσθε. Vul. peribitis. H.h. perierunt. Ch. pe-ribunt.

תכין| O. τὴν ἑτοιμασίαν τῆς καρδίας αὐτῶν ~~[illegible]~~ προσέσχε τὸ οὖς σου. al. τὴν πρόθεσιν, — προσέχει τὸ οὖς σου. Vul. praeparationem cordis eorum audivit auris tua. H.h. praeparasti cor eorum, audiat auris tua. Ch. aptabis cor eorum, accingetur auris tua orationi eorum. B. gij sult haer hert stellen; uwe oor sal opmercken. 17.

ודך| O. καὶ ταπεινῷ. al. τεθλασμένῳ. H.h. oppresso. Ch. pauperi. B. en de verdruckte recht te doen.

בל יוסיף| O. ἵνα μὴ προσθῇ ἔτι τοῦ μεγαλαυχεῖν ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς γῆς. H.h. et nequaquam ultra superbiat homo de terra. Ch. ut non apponant filii hominis ut conterantur a conspectu impii [illegible] terra. B. opdat de mensch van de aerde niet meer voortvaer geweld te bedrijven. M. opdat de sterflijke mensch niet meer voortvaere uit de lande te verjagen.

Psalmus. 11.

למנצח| O. εἰς τὸ τέλος, ψαλμός. H.h. victori ~~David~~. 1.
Ch. ad laudandum.

ביהוה| O. ἐπὶ τῷ κυρίῳ. Ch. in Verbo Domini.

נודי הרכם צפר| O. μεταναστεύου (transmigra) ἐπὶ τὰ ὄρη ὡς στρουθίον. H.h. transvola in montem ut avis. Ch. migra ad montes vestros sicut avis [illegible].

כצפור) Vul. in montem. al. ἀνάσπασθε (vola). al. μεταναστεύου.

יתר| O. εἰς φαρέτραν. A. ἐπὶ τὴν νευράν. Ch. super nervum. 2.

לירות במו| O. τοῦ κατατοξεῦσαι ἐν σκοτομήνῃ. (in obscura luna) VI. εἰς τὸ ἐπιδεῖξαι σκότος εἰς φῶς. Sy. ὡς ἐν ζόφῳ. B. om in 't donker te schieten naer [illegible].

כי השתות יהרסון| O. ὅτι ἃ σὺ κατηρτίσω, αὐτοὶ καθεῖλον. 3.
al. ὅτι αἱ διαδοχαί (traditiones) al. αἱ διδασκαλίαι συντριβήσονται. A. ὅτι οἱ θεμέλιοι καθαιρεθήσονται. Sy. ὅτι οἱ θεσμοὶ (leges) κατελύθησαν. H.h. quia leges dissipatae sunt, quoniam si fundamenta destruantur [illegible] justitiae. B. [illegible] de fondamenten [illegible]. M. want de fondamenten sullen [illegible].

4 יהוה בהיכל קדשו | O. κύριος ἐν ναῷ ἁγίῳ αὐτοῦ. Ch. [illegible] Domini in templo sanctuarij sui.
B. in syt pallays syner heylicheyt.

עיניו | O. N. Vul. et H. g. addunt εἰς τὸν πένητα. al. τὴν οἰκουμένην.

יבחנו | O. ἐξετάζει, H. g. & Vul. interrogat. B. proeft.

5. יהוה | Ch. Verbum Domini.

צדיק | O. hoc praecedenti jungit cum Vul. Dominus interrogat justum et impium, et Ch. cum H. h. ligit nobis

שנאה נפשו | O. μισεῖ τὴν ἑαυτοῦ ψυχήν. H. h. odit anima eius et Ch.

6. פחים | O. παγίδας. al. ἄνθρακας. Ch. pluvias vindictae, similitudinis ignes.

גפרית | O. θεῖον. H. h. et Ch. sulphur.

ורוח זלעפות | O. πνεῦμα καταιγίδος. Ch. et turbo et tempestas. B. ende ghewelt der stormwindt

7. ישר | O. εὐθύτητας εἶδε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ. N. εὐθύτητα. H. h. rectum videbunt facies eius. Ch. justi videbunt aspectum faciei eius. B. syn aenghesicht aenschouwt die oprechte. M. rechtveerdighe.

Psalmus. 12.

I על השמינית | O. ὑπὲρ τῆς ὀγδόης. Vul. pro octava. H. super octavam. Ch. super citharam octo chordarum.

2. הושיעה | O. σῶσόν με. illud με addunt et N. h. g. ac Vul.

חסיד | O. ὅσιος. A. ἅγιος. Ch. justi. H. h. sanctus. B. de goddelicke

פסו אמונים | O. ὠλιγώθησαν αἱ ἀλήθειαι. al. ἐπέρασθησαν (defecerunt) πιστοί. Ch. defecerunt fideles.

3. שוא | O. μάταια. H. h. frustra. Ch. mendacium. B. valsheidt. M. valsh, onnutticheyt.

4. שפת חלקות | O. sic jungit. χείλη δόλια ἐν καρδίᾳ, καὶ ἐν καρδίᾳ ἐλάλησε κακά. Vul. labia dolosa, in corde et corde locuti sunt. N. ἐλάλησαν. Sq. ἐν καρδίᾳ ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ λαλεῖ. H. h. in corde et corde locuti sunt. Ch. labiis adulationis in corde suo machinantur, et corde mendacium loquuntur. B. [illegible] lippen: sy spreken met een [illegible] hert. [illegible] 25: 13. 14.

5. ללשוננו נגביר | O. τὴν γλῶσσαν ἡμῶν μεγαλυνοῦμεν. H. h. roborabimus. al. δυναστεύσομεν. Ch. linguâ nostrâ roborabimus. B. wy sullen de overhandt hebben met onse tong.

אתנו | O. παρ' ἡμῖν ἐστι. N. παρ' ἡμῶν. Vul. a nobis. H. h. et Ch. nobiscum sunt. A. πάρεστιν ἡμῖν. al. σὺν ἡμῖν πάρεστιν.

משד) O. ἕνεκεν τῆς ταλαιπωρίας. H.h. propter vasti- 6.
tatem. Ch. ob violentiam. N. ἀπὸ τῆς τα. Sq. διὰ κακοπάθειαν.
מאנקת) O. καὶ τοῦ στεναγμοῦ. A. & Sq. οἰμωγῆς (ploratus)
H.h. et gemitum. Ch. et propter clamorem. B.
ende 't kermen. (cum copula ו)
אשית בישע) O. θήσομαι ἐν σωτηρίῳ. H.h. & g. ponam in
salutari. Sq. τάξω σωτήριον ἐμφανές. al. ἐν
σωτηρίᾳ σου. Ch. statuam redemptionem populo meo.
יפיח לו) O. παῤῥησιάσομαι ἐν αὐτῷ. H.h. auxilium
docens. H.g. fiducialiter agam in eo. Ch. in im-
pios verbo testificabor malum (quod sic concepit ille).
B. dien hy aenblaest. M. dien hy strickel stelt.
&ζ sic צרוף בעליל לארץ) ~~O. δοκίμιον τῇ γῇ. H.h. separa~~ - 7.
O. πεπυρωμένον, δοκίμιον τῇ γῇ.
H.g. et Vul. igne examinatum probatum terrae. A. χωρεῦν
(permeans) τῇ γῇ διυλισμένον (terrae defecatum. al.
τὸ ῥέον ἐν τῇ γῇ. H.h. igne probatum, separatum a terra.
Ch. sicut argentum, expurgatum in fusorio super ter-
ram. B. gelouteert in den aerden smeltkroes.
מזקק) O. κεκαθαρισμένον. H.h. colatum. Ch. repur-
gatum.
תשמרם) O. φυλάξαις ἡμᾶς. N. φυλάξεις ~~ἡμᾶς~~ ἡμᾶς 8.
H.h. custodies ea. Ch. conservabis justos.
al. αὐτούς. al. αὐτά. (leg. נו pro ם)
תצרנו) O. καὶ διατηρήσαις (N. διατηρήσεις) ἡμᾶς
H.h. servabis nos. (Ch. eos. cum sit in singulari.
לעו' מן הדור) O. ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα.
al. ἅμα τῇ γενεᾷ τῇ εἰς τὸν αἰῶνα (leg. ם ה pro ז) H.h. et Ch.
a generatione hac in aeternum.
סביב) O. κύκλῳ. H.h. ga. et Vul. in circuitu 9.
ת' כרם זלות) O. κατὰ τὸ ὕψος σου ἐπολυώρησας (multi-
plicasti) τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων. al. ἐξου-
θενημένοι (parvo pendenti) τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων (i. despe-
ctui) al. ὅταν ὑψωθῶσιν εὐτελεῖς (vilissimi) τῶν υἱῶν.
H.h. cum exaltati fuerint vilissimi filiorum hominum.
Ch. tanquam sanguisuga, quae sugit sanguinem filio-
rum hominum. B. wanneer de snoodste. M. de snoot-
ste of niet-waerdighe.

Ps. 13.

2. נצח) O. εἰς τέλος. H.h. penitus. al. εἰς νῖκος. Ch. semper. B. eeuw.
תסתיר) O. ἀποστρέφεις. N. ἀποστρέψεις. A. Sy. et T. κρύψ..
3. יגון) O. ὀδύνας. Sy. μέριμναν. H. h. et g. dolorem
* אשית עצות) O. θήσομαι βουλάς. al. τάξω γνώμας. B. raetslagen doorwonden.
יומם) O. ἡμέρας καὶ νυκτός. H.h. et Ch. per diem. H.g. et O. per diem et noctem. Sy. καθ' ἡμέραν. B. bij dage.
ירום) O. ὑψωθήσεται. B. verhooght zijn.
4. ענני) O. ἐπάκουσόν μου. Ch. et accipe orationem meam. B. verhoort mij.
המות) O. εἰς θάνατον. H.h. & g. in morte. leg. במות. Ch. cum eis qui rei sunt mortis. B. in den dood niet en ontslape.
5. יכלתיו) O. ἴσχυσα πρὸς αὐτόν. H.h. & g. praevalui adversus ipsum. Ch. dominatus sum ei. B. ik hebbe hem overmoght.
כי אמוט) O. ἐὰν σαλευθῶ. H.h. cum motus fuero. Ch. si declinavero a semitis tuis. B. wanneer ik sonde wankelen.
6 בישועתך) O. ἐπὶ τῷ σωτηρίῳ σου. H.h. in salutari tuo. Ch. in redemptione tua. B. in uw heyl.
כי גמל עלי) O. τῷ εὐεργετήσαντί με. H.h. qui [illegible] fecit mihi. H.g. et V. qui bona tribuit mihi. Ch. quoniam retribuit mihi bonum. B. omdat hij aan mij wel gedaen heeft. M.B. wanneer hij mij wel gedaen sal hebben.
N: Nota. O. et N. et V. et H.g. addunt καὶ ψαλῶ τῷ ὀνόματι κυρίου τοῦ ὑψίστου.

Ps. 14.

1 אין אלהים) O. οὐκ ἔστι θεός. Ch. non est potestas Dei in terra.
2. השחיתו) O. διεφθάρησαν. N. διέφθειραν. H.h. & g. et Vul. corrupti sunt. Ch. corruperunt opera sua. B. sij verderven. M. sij [illegible] of handen nog verdorven.
התעיבו עלילה) O. ἐβδελύχθησαν ἐν ἐπιτηδεύμασι. ~~N. addit μου~~. H.h. et abominabiles facti sunt studiis. H.g. in studiis. Vul. in studiis suis. Ch. depravati sunt bonum; redditerunt orationem. B.

B. Hy maeken 't gruwelyck met haer wercken.
B M. Hy maeken haer selve gruwelyck met haeren handel.

טוב | O. χρηστότητα. N. et Vul. addunt ὀυκ ἔστιν ἕως ἑνός.

נאלחו | O. ἠχρειώθησαν. H.h. conglutinati sunt. 3.
Ch. obtorpuerunt. B. Sindeudz duorde. M. Bedorven
met verrot verbuilt. Ad. prob. 13:5. N. et Vul.
adjiciunt omnia quae rom. 3:13...18. continentur:
ast O. et H. h. et g. ac Ch. nihil omnino. Leguntur
autem et in Psalterio Romano atque Justino.

הלא ידעו | O. ὀυχὶ γνώσονται. A. μὴ ὀυκ ἐπεγνώσαν. Sy. μὴ γνώσονται. H.h. & g. nonne
cognoscent. Ch. numquid sciunt. B. geloof dat zy
[illegible] M. es weet of dat niet?

און | O. τὴν ἀνομίαν. H. h. & g. iniquitatem. Ch. 4.
mendacium. B. der ongerechtighe.

אכלי עמי אכלו לחם | O. οἱ ἐσθίοντες τὸν λαόν μου
ἐν βρώσει ἄρτου. N. οἱ κατεσθίοντες βρώσει ἄρτου. Sy.
ὡσεὶ ἄρτον. H.h. qui devorant — ut cibum panis.
H. g. in escam panis. Vul. sicut escam panis. Ch. devorantes populum meum quasi devorarent panem.

~~פחד | O. φόβον.~~ 5.
פחדו פחד | O. ἐδειλίασαν φόβον, ὃ ὀυκ ἦν φόβος.
N. φόβῳ, et reliqua addit. ut et H. g. et Vul.
Ch. timuerunt timore falso, quo non debebat timeri.

אלהים בדור | O. κύριος ἐν γενεᾷ δικαίων. H. h. in generatione justa est. Ch. quoniam verbum domini
in generatione justorum.

תבישו | O. κατῃσχύνατε. Ch. confunditis. H. h. & g. 6.
confudistis.

כי יהוה מחסהו | O. ὁ δὲ κύριος ἐλπὶς αὐτοῦ ἐστι. N. ὅτι.
H. g. at Dominus. Vul. quoniam.
Ch. quoniam posuit Dominus spem suam.

ורני יתן | O. τίς δώσει. ita et H. h. & g. et Vul. Ch. quis 7.
dederit. B. och dat quame.

ישׁ׳ ה׳ יש׳ | O. τὸ σωτήριον τοῦ Ἰσραήλ. Ch. redemptionem Israelis.

Ps. 15.

2 יגור] O. παροικήσει. H.h. peregrinabitur. H.g. habitabit. Ch. dignus est ut habitet. B. sal woonen

מי ישכן] O. ἢ τίς κατασκηνώσει. H.h. qui habitabit. H.g. aut quis requiescet & Vul. Η. καὶ τίς. Ch. et quis morabitur hospitari.

קדשך] O. ἁγίῳ σου. H.h. & g. sancto tuo. Ch. domus sanctitatis tuae. B. uwer heyligheyt.

2. תמים] O. ἄμωμος. Ch. in perfectione. B. die oprecht wandelt

3. לא רגל] O. ὃς οὐκ ἐδόλωσεν ἐν γλώσσῃ αὐτοῦ. H.h. non est facilis in lingua sua. H.g. qui non egit dolum in lingua sua. Ch. non detrahit lingua sua. B. die niet en ... met achterclapt

ולא נשא על קרבו] O. ἔλαβεν ἐπὶ τοῖς ἔγγιστα αὐτοῦ. H.g. accepit adversus proximos suos. H.h. sustinuit super propinquo suo. Ch. sustinet super propinquo suo. B. opneemt tegen sijn naesten.

4. נבזה בעיניו נמאס] O. ἐξουδένωται ἐνώπιον αὐτοῦ πονηρευόμενος. H.h. despicitur oculis ejus improbus. H.g. et Vul. ad nihilum deductus est in conspectu ejus malignus. Ch. qui despectus est in conspectu suo et contemptus. B. in wiens ooghen de verworpene veracht is.

נשבע להרע et Ch.] O. ὁ ὀμνύων τῷ πλησίον αὐτοῦ. H.h. jurat ut se affligat. H.g. et Vul. qui jurat proximo suo. Sym. ὀμόσας ἑαυτὸν εἶναι. A & T. τῷ κακῶσαι. B. heeft hy gesworen tot sijn schade. M. tot quaedt of quaedt doen: heeft hy sijn naesten gesworen.

ולא ימיר] O. καὶ οὐκ ἀθετῶν. Sq. καὶ μὴ ἀλλάσσων. Ch. jurat ut affligat se ipsum, et non mutabit. H.h. et non mutat. H.g. et non decipit. B. ende en verandert het niet. M. so en verandert hy 't niet.

5. בנשך] O. ἐπὶ τόκῳ. H.h. & g. ad usuram. et Ch.

על נקי] O. ἐπ' ἀθῴοις. H.h. adversus innocentes. Vul. super innocentem. A. ταπεινόφρονος καὶ ἀθ. Sym. ταπεινόφρονος καὶ ἀμώμου. B. tegen de onschuldige.

Ps. 16.

Ch. sculptura recta Davidi.

מכתם לדוד) O. στηλογραφία τῷ δαυίδ. H.h. humilis et simplicis David. H.g. et V. tituli inscriptio ipsi David. 1.
B. een gouden kleynoodt. M. een gouden psalm.

חסיתי בך) O. ἐπὶ σοὶ ἤλπισα. Ch. confisus sum in Verbo tuo.

אמרת) O. H. et Vul. dixi (eg. אָמַרְתִּי) at Ch. [illegible] loquuta es anima mea coram Domino 2.
B. [illegible] tot den Heer gheseyt.

טובתי בל עליך) O. ὅτι τῶν ἀγαθῶν μου οὐ χρείαν ἔχεις. H.h. bene mihi non est sine te. H.g. cum V. quoniam bonorum meorum non eges. Aq. ἀγαθωσύνη μου οὐ μὴ ἐπὶ σέ. Sy. ἀγαθόν μοι οὐκ ἔστιν ἄνευ σοῦ. ~~B. mijne goetheyt raeckt niet tot u~~ Ch. voluntas bonitatis meae non datum est nisi a te. B. mijne goetheyt raeckt ~~tot u~~ niet.

בארץ) O. H.g. et V. eg. in terra ejus (eg. בארצו) 3.
~~והאדירי~~) et ואדירי) O. ἐθαυμάστωσεν ὁ κύριος πάντα τὰ θελήματα αὐτοῦ ἐν αὐτοῖς.
O.N. ἐθαυμάστωσε, πάντα &c. sic [illegible]
A. ὑπερμεγεθέσι μου. Sy. ἐν τοῖς μεγάλοις Th. θαυμαστοί μου. Ch. et magnificis in operibus bonis, omnis mea voluntas bona in ipsis. V. mirificavit omnes voluntates meas in eis. B. ende tot de heerlycken, in welcke al mijn lust is. M. [illegible]

עצבותם) O. αἱ ἀσθένειαι αὐτῶν. Sy κακοπάθειαι. 4.
Th. εἴδωλα. H.h. idola eorum. Ch. [illegible] multiplicant idola sua. B. de smerten sullen vermenichvuldicht worden.

אחר מהרו) O. μετὰ ταῦτα ἐτάχυναν. H.h. post tergum sequentium. H.g. et V. postea acceleraverunt. Sy. ἀκολουθοῦσαι ταχέως Th. εἰς τὰ ὀπίσω ἐτάχυναν. Ch. et postmodum festinant, ut offerant munera sua. B. die een ander godt [illegible]

בל אסיך) O. οὐ μὴ συναγάγω τὰς συναγωγὰς αὐτῶν ἐξ αἱμάτων. H.h. non libabo libamina eorum de sanguine. ~~A. ἐξ αἱμάτων~~ Ch. non recipiam cum beneplacito libamina eorum, nec sanguinem oblationum eorum. B. ik sal haer drankoffer van bloet niet offeren.

[illegible]) O. μνησθῶ. sic et H.g. V. ac Ch.

חלקי) O. κληρονομίας μου. sic et H.h. et H.g. Ch. et Vul. 5

5. תומיך גורלי | O. ὁ ἀποκαθιστῶν τὴν κληρονομίαν μου ἐμοί. H.h. possessor sortis meae. Ch. firmiter tenebis sortem meam (leg. תּוֹמִיךְ)

6. חבלים | O. σχοινία. H.h. lineae. H.g. funes. Ch. sortes.

בנעימים | O. ἐν τοῖς κρατίστοις μου. QN. fines mei. V. in praeclaris. H.g. addit mihi. (leg. בְּנְעִימָי) B. in lieflijke plaatsen Ch. in amoenitate.

שפרה עלי | O. κρατίστη μοί ἐστιν. H.h. speciosissima mihi est. Ch. praeclara super me. V. est mihi. B. ja een schoone erffenisse is my geworden.

7. יעצני | O. τοῦ συνετίσαντά με H.g. et V. qui tribuit mihi intellectum. Ch. qui consuluit mihi.

8 אף לילות | O. ἔτι δὲ καὶ ἕως νυκτὸς ἐπαίδευσάν με οἱ νεφροί μου. H.h. insuper et noctibus erudierunt me. H.g. insuper ad noctem increpuerunt me. Ch. insuper in nocte castigant me. B. selfs by nacht onderwysen my de

8 שויתי | O. προωρώμην. H.g. et V. providebam. Ch. posui Verbum domini in conspectu meo semper.

בל אמוט | O. ἵνα μὴ σαλευθῶ. H.g. et V. ne commovear. Ch. non movebor. B. sal ik niet wankelen.

9. כבודי | O. ἡ γλῶσσά μου. H.g. et V. lingua mea. H.h. gloria mea (leg. לשוני?) et Ch. B. mijne eere.

* ישכן לבטח | O. κατασκηνώσει ἐπ' ἐλπίδι. H.g. et V. requiescet in spe (leg. בְּבֶטַח) H.h. habitabit confidenter. Ch. habitabit in securitate. B. seker woonen.

10. לשאול | O. εἰς ᾅδην. H.h. et H.g. V. ac Ch. in inferno (leg. [illegible]) B. in de helle niet verlaten.

שחת | O. διαφθοράν. Ch. non tradet pium tuum ut videat corruptionem.

11. תודיעני | O. ἐγνώρισάς μοι ὁδοὺς ζωῆς. H.h. ostendit mihi semitam vitae. H.g. et V. vias vitae (leg. in plural) Ch. ostendes mihi vias vitae.

* שבע שמחות | O. πληρώσεις με εὐφροσύνης. A & Th. πλησμονὴ εὐφροσυνῶν. Sy. ἑπτὰ εὐφροσύναι (notabilis varia lectio) H.h. plenitudinem laetitiarum. H.g. et V. adimplebis me laetitia. Ch. plenitudo laetitiarum

את פניך | O. μετὰ τοῦ προσώπου σου. H.g. et V. cum vultu tuo. H.h. ante vultum tuum. S. παρὰ τῷ προσώπῳ σου. Ch. ante faciem tuam. B. by uw aangesicht.

נצח | O. εἰς τέλος. H.g. et V. usque in finem H.h. victoria aeternum [illegible] ostendit Ch. in aeternum. B. eeuwiglijk.

A. δίκαιον
צדק / Ω τῆς δικαιοσύνης μου. ~~[illegible]~~ H.g. et V. 1.
justitiam meam (leg. צדקי) H.h. justitiam. Ch. suscipe deprecationem meam in justitia. B. de gerechticheit.
רנתי / O. τῇ δεήσει μου. H.h. l. et V. g., deprecationem meam.
A. αἰνέσει μου. Ch. attende laudationi meae. B. mijn geroep [illegible].
בלא שפתי / O. οὐκ ἐν χείλεσι δολίοις. H.h. absque labiis mendacibus. Ch. absque labiis doli. B. met onbedriegelijke lippen gesproken.
יצא / O. ἐξέλθοι. S. ἐξελεύσεται. H.h. & g. et V. prodeat. Ch. prodibit. B. laet uitgaen. 2.
עיניך / O. οἱ ὀφθαλμοί μου. ~~[illegible]~~ H.g. oculi tui (leg. עיני) *
H.h. et Ch. oculi tui. al. etiam legunt 66.
מישרים / O. εὐθύτητας. H.g. et Ch. aequitates. H.h. et V. aequitates. B. de billigheden, M. rechtigheden.
צרפתני / O. ἐπύρωσάς με. H.g. et Ch. examinasti me. V. igne me examinasti. H.h. conflasti me. B. gij hebt mij getoetst. 3.
בל תמצא זמתי / O. καὶ οὐχ εὑρέθη ἐν ἐμοὶ ἀδικία. H.g. et V. *
et non inventa est in me iniquitas (leg. בי זמה) Ch. et non invenisti corruptionem. H.h. ita cum inveniet et non invenisti cogitationem meam non transire os meum. B. gij vindt niets: het gene ik gedacht heb, overtreedt mijn mondt niet. M. ik heb voorgenomen, dat ~~[illegible]~~ (mijn) mondt niet sal overtreden. Ch. cogitati malum, non transibit
de לפעלות אדם / O. [illegible] ὅπως ἂν μὴ λαλήσῃ τὸ στόμα μου τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων. H.g. et V. ut non loquatur os meum opera hominum. H.h. in opere hominum. Ch. Deus arguit opera filiorum hominum. B. aengaende de handelingen des menschen. 4.
בדבר / O. διὰ τοὺς λόγους. H.g. propter verba et V. H.h. propter verbum. Ch. in verbo. B. na het woordt.
פריץ / O. σκληράς. H.g. et V. duras. S. ~~[illegible]~~ [illegible]. Ch. vias impudentium. B. ~~[illegible]~~ gewacht voor de paden des inbrekers. M. [illegible].
תמך / O. καταρτίσαι. H.g. et V. perfice. Ch. sustenta. 5.
Th. τελείωσον. B. houdende. M. houdt.
בל נמוטו / O. ἵνα μὴ σαλευθῶσι. ita H.g. V. et Ch. H.h. et non labentur. B. op dat niet souden wanckelen.
קראתיך / O. ἐκέκραξα. et V. Ch. et H.h. invocavi te. 6. *
אמרתי / O. τὰ ῥήματά μου. ita et H.g. et V. Ch. et H.h. eloquium meum. B. mijn reden.
הפלה / O. θαυμάστωσον. H.g. V. mirifica. Ch. mirandum fac. H.h. mirabilem fac. 7.

* חסדיך | O. τὰ ἐλέη σου. H. g. et V. misericordias tuas. H. h. misericordiam tuam. Ch. pietates tuas.

חוסים | O. τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ σέ. H. g. et V. sperantes in te. H. h. ~~salvator sperantium~~ Ch. sperantium. B. der [illegible] betroende.

ממתקוממים | O. ἐκ τῶν ἀνθεστηκότων. H. h. et g. et V. ~~a~~ a resistentibus. Ch. ab oppressoribus, ab iis qui insurgunt in ipsos mandata tua. B. M. for dem som [illegible] Vlost [illegible] [illegible] O. et V. [illegible]

8 כאישון בת עין | O. ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ. H. g. et V. ut pupillam oculi. Ch. sicut pupillam orbicularem, quae est in medio

* oculi. (legit בין pro בת) B. som det oyenaeppel. M. [illegible] H. h. pupillam, filiam oculi.

תסתירני | O. σκεπάσεις με. H. h. et V. protege me. Ch. absconde me (legit in imperativo). O. et V.

9. convertunt haec sequentibus.

זו שדוני | O. τῶν ταλαιπωρησάντων με. H. g. et V. qui afflixerunt me. Ch. [illegible] qui me [illegible] H. h. vastantium me.

* 6 בנפש | O. τὴν ψυχήν μου περιέσχον. H. h. et g. et V. animam meam circumdederunt. varia lectio notanda. Ch. desiderio animarum suarum circumdederunt me. B. [illegible] dir [illegible]

10. חלבמו סגרו | O. τὸ στέαρ αὐτῶν συνέκλεισαν. S. τὸ στέαρ αὐτῶν ἀπεφράξαν. H. g. et V. adipem suum concluserunt. H. h. adipe suo conclusi sunt. Ch. [illegible] multiplicata est; adipe suo operti sunt. B. [illegible]

* דברו בגאות | O. ἐλάλησεν ὑπερηφανίαν. H. g. et V. locuti est superbiam. varia lectio notanda. H. h. locuti sunt superbe. Ch. locuti sunt magnifica.

11. אשרנו | O. ἐκβαλόντες με. H. g. et V. proiicientes me. H. h. incedentes adversum me. S. παραγίζοντές με. Ch. gressus nostros. B. i vore gang

עתה | O. νῦν. S. παραχρῆμα.

לנטות בארץ | O. ἐκκλῖναι ἐν τῇ γῇ. S. ἐξεροκλινεῖν. H. h. et g. et V. declinare in terram. Ch. ut se diffundant in terram. B. [illegible]

12. דמינו | O. ὑπέλαβόν με. H. g. et V. susceperunt me. Ch. et H. h. similitudo ejus

יכסוף לטרף | O. ἕτοιμος εἰς θήραν. H. g. et V. paratus ad praedam. H. h. desiderantis praedam. et Ch.

קדמה פניו | O. προφθάσον αὐτούς. A. τὸ προσω- 13
πον αὐτοῦ. H.g. praeveni eos. V. praeveni eum. H.h. Sch. [illegible]
praeveni faciem ejus.

הכריעהו | O. καὶ ὑποσκέλισον αὐτούς. A. κάμψον αὐτόν. H.g. supplanta eos V. eum. H.h. incurva eos. Ch. B. [illegible]

חרבך | O. ῥομφαίαν σου, & conectit sequenti versui. H.g. et V. Ch. qui mortem intulerit gladio tuo. H.h. qui est gladius tuus.

ממתים ידך | O. ἀπὸ ἐχθρῶν τῆς χειρός σου. H.g. et V. ab inimicis manus tuae. H.h. a viris manu tua. Ch. et justorum qui tradiderunt animas suas morti propter te. B. met uw hand [illegible] 14

ממתים מחלד | O. ἀπὸ ὀλίγων τῆς γῆς. O.N. ἀπολύων ἀπὸ τῆς γῆς. A. [illegible] de terra. H.g. et V. a paucis de terra. Ch. et absorpti sunt de terra. B. van de lieden, die van de wereldt zijn. H.h. qui mortui sunt in profundo.

חלקם בחיים | O. διαμέρισον αὐτοὺς ἐν τῇ ζωῇ αὐτῶν. A. μέρος αὐτῶν ἐν ζωῇ. S. ἡ μερὶς ἐν ζωῇ. H.g. divide eos in vita eorum. H.h. quorum pars in vita. Ch. quorum pars est in vita aeterna.

וצפונך | O. καὶ τῶν κεκρυμμένων σου ἐπλήσθη. H.g. et absconditis tuis adimpletur V. de absconditis &c. Ch. et absconsionum bonis tuis implebitur. H.h. de absconditis tuis repleuntur. B. [illegible] met uw verborgenheid.

ישבעו בנים | O. ἐχορτάσθησαν υἱῶν. H.g. et V. saturati sunt filiis. H.h. qui saturabuntur filiis. Ch. saturabuntur filiis. B. de kinderen worden versadigt. M. sy [illegible] der kinderen.

אחזה פניך | O. ὀφθήσομαι τῷ προσώπῳ σου. H.g. et V. apparebo conspectui tuo. H.h. videbo faciem tuam. Ch. videbo aspectum faciei tuae. 15

בהקיץ תמונתך | O. ἐν τῷ ὀφθῆναί μοι τὴν δόξαν σου. O.N. non habet μοι. A. ἐν τῷ ἐξεγερθῆναι ὁμοιώσεως σου. Th. τὴν δεξιάν σου. S. ἐξεγερθεὶς τῆς ὁμοιώσεως σου. H.g. cum apparuerit mihi gloria tua. V. non habet mihi. H.h. cum evigilavero similitudine tua. Ch. in tempore, quo evigilaverit gloria vultus tui. B. met uw beeldt, als ik sal opwaken. M. als ik sal opwaken met uw beeldt.

Ps. ιη.

1. למנצח | O. εἰς τὸ τέλος. H. g. et V. in finem. H. h. Victori. Ch. Ad canendum super miraculis, quae abunde contigerunt.
לעבד | O. τῷ παιδί. H. g. et V. puero. H. h. et Ch. servo.
דבר | O. ἐλάλησε. Ch. cecinit in prophetia.
3. סלעי | O. στερέωμά μου. H. g. et V. firmamentum meum. H. h. petra mea. Ch. fortitudo mea.
ומצודתי | O. καταφυγή μου. H. g. et V. refugium meum. H. h. robur meum. Ch. fiducia mea. B. mijn burcht. H. h. fortis meus.
צורי | O. βοηθός μου. H. g. et V. adjutor meus. ~~Ch.~~ B. mijn rots.
מגני | O. ὑπερασπιστής μου. H. g. et V. protector meus. Ch. et H. h. scutum meum.
משגבי | O. καὶ ἀντιλήπτωρ μου. H. g. et V. et susceptor meus. H. h. susceptor meus (sine et). Ch. spes mea. B. mijn hoog vertrek.
4. מהלל | O. αἰνῶν. H. g. et V. laudans. H. h. laudatum. Ch. in hymno deprecans coram domino. B. [illegible]
5. חבלי | O. ὠδῖνες. H. g. et V. dolores. H. h. funes. Ch. angustia, sicut mulieris quae sedet in partu [illegible] periclitatur ad mortem. B. banden.
~~6. חבלי שאול | O. ὠδῖνες ᾅδου. H. g. et V. dolores inferni. H. h. funes inferni. Ch. cohortes sceleratorum.~~
ונחלי בליעל | O. χείμαρροι ἀνομίας. H. h. g. et V. torrentes iniquitatis. ~~H. h.~~ Ch. catervae peccatorum.
6. חבלי שאול | O. ὠδῖνες ᾅδου. H. g. et V. dolores inferni. H. h. funes inferni. Ch. cohortes sceleratorum. B. banden der helle.
מוקשי מות | O. παγίδες θανάτου. H. g. et V. laquei mortis. Ch. armati arcubus [illegible]. H. h.
8. ותגעש | O. ἐσαλεύθη. H. g. Et commota est. V. sine et. Ch. et contremuit. B. [illegible]
ותרעש | O. καὶ ἔντρομος ἐγενήθη. H. h. g. et V. et contremuit. Ch. et commota est.
ויתגעשו | O. καὶ ἐσαλεύθησαν. H. g. et V. et commota sunt. H. h. et conquassata sunt. Ch. et commota sunt.
* חרה לו | O. ~~αὐτοῖς~~ ὠργίσθη αὐτοῖς ὁ θεός. H. g. quia iratus est eis deus. V. quia iratus est eis. Ch. [illegible]
9. באפו | O. ἐν ὀργῇ αὐτοῦ. H. g. et V. in ira ejus. H. h. furore ejus. Ch. coram eo. B. [illegible]
מפיו תאכל | O. ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ καταφλέξει. H. g. a facie ejus exardescet. V. exarsit. H. h. [illegible] ejus devorans. Ch. immisit [illegible] notabilis varia lectio (פני, פניו, מפי) A. ἀπὸ στόματος αὐτοῦ φάγεται. Sy. ἐκ στόματος αὐτοῦ ἀναλίσκων.

ערפל | O. γνόφος. H. h. et g. et V. caligo. Ch. nubem tenebrosam supposuit. 10

וירכב | O. ἐπέβη. H. h. et g. ac V. ascendit. Ch. revelabit se in curru suo. B. Hy voer 11

וידא | O. ἐπετάσθη. H. g. et V. volavit super et. H. h. et transvolavit. Ch. et adduxit potentiam. B. ja hy vloog snellende

רוח | O. ἀνέμων. H. g. et V. ventorum. H. h. venti. Ch. turbinis.

וישת | O. καὶ ἔθετο. H. g. et V. et posuit. H. h. posuit et. Ch. collocavit majestatem suam in caligine. 12

סביבותיו סכתו | O. κύκλῳ αὐτοῦ ἡ σκηνὴ αὐτοῦ. H. h. g. et V. in (et H. h. in) circuitu ejus tabernaculum ejus. Ch. et circumdata est nubibus gloria ejus sicut tabernaculum. B. rontom hem was syn tent.

עבי שחקים | O. ἐν νεφέλαις ἀέρων. H. g. et V. in nubibus aeris. H. h. aetherum.

מנגה נגדו | O. ἀπὸ τῆς τηλαυγήσεως ἐνώπιον αὐτοῦ. H. h. et g. et V. prae fulgore in conspectu ejus. Ch. a splendore gloriae ejus. B. van de glans, die voor hem was. 13

בשמים | O. ἐξ οὐρανοῦ. H. h. et g. ac V. de caelo. Ch. in caelis. (leg. מ pro ב) 14

ברד וגחלי אש | O. et H. g. haec non habent. at H. h. grandinem et carbones ignis. Ch. progredit grandinem et carbones ignis. ac V. grando et carbones ignis.

חציו | O. βέλη. H. g. sagittas. H. h. et V. sagittas suas. Ch. verbum suum tanquam sagittas. 15

רב | O. ἐπλήθυνε. H. h. et g. ac V. multiplicavit. B. M. schoot. Ch. fulgura plurima.

הממם | O. συνετάραξεν αὐτούς. H. g. et V. conturbavit eos. H. h. consumpsit eos. Ch. interturbavit eos.

אפיקי | O. αἱ πηγαί. H. g. et V. fontes. H. h. effusiones. Ch. profunditates. B. diepe gronden.

אפך | O. ὀργῆς σου. H. g. et V. irae tuae. et Ch. H. h. furoris tui. 16

ימשני | O. προσελάβετό με. H. g. et V. assumpsit me. Ch. [illegible] lxit me de populis plurimis (leg. מים רבים pro מים רבים) H. h. extraxit me 17

מאיבי עז | O. ἐξ ἐχθρῶν μου δυνατῶν. H. g. et V. de inimicis meis fortissimis. H. h. potentissimis. Ch. ab inimicis meis, quoniam potentes erant (leg. in plur.) 18

אידי | O. κακώσεως μου. H. h. et g. ac V. afflictionis meae. Ch. migrationis meae. S. ταλαιπωρίας. B. ongevals. 19

למשען לי | O. ἀντιστήριγμα μου. H. g. protectio mea. V. protector meus. H. h. firmamentum meum. Ch. fulcrum meum.

חקותיו | O. δικαιώματα. H. g. et V. justitias ejus. H. h. praecepta ejus. Ch. pacta ejus. B. syn insettinge. 23

תמים עמו | O. ἄμωμος μετ' αὐτοῦ. H. h. et g. ac V. immaculatus cum eo. Ch. perfectus in timore ejus. 24

24. ואשתמר מעוני | O. φυλάξομαι ἀπὸ τῆς ἀνομίας μου.
H. g. et V. observabo me ab iniquitate mea.
H. h. custodiui me. Ch. fuit [illegible]
25. עיניו | O. ὀφθαλμῶν αὐτοῦ. Ch. [illegible]
26. תתחסד | O. ὅσιος ἔσῃ. N. ὁσιωθήσῃ. H. h. & g. et V. sanctus eris. Ch. cum Abraham, qui [illegible]
[illegible] S. ὅσιως [illegible] οἱ μετὰ ※ [illegible] χαρισθήσῃ.
תתמם | O. ἀθῶος ἔσῃ. H. g. et V. innocens eris. H. h. innocenter ages. Ch. et cum semine [illegible] qui fuit [illegible] in timore tuo, [illegible]
[illegible] B. [illegible]
27. עם נבר תתברר | O. καὶ μετὰ ἐκλεκτοῦ ἐκλεκτὸς ἔσῃ. H. h. & g. et V. et cum electo electus eris. Ch. cum Iacob, qui ambulavit in puritate coram te, elegisti filios eius de cunctis populis, [illegible] ab omni [illegible] B. [illegible]
ועם עקש תתפתל | O. στρεβλοῦ καταστρέψεις. H. h. et g. et V. cum perverso perverteris. Ch. et cum Pharaone et Aegyptiis qui cogitaverunt cogitationes malas adversus populum tuum, conturbatos [illegible] eos in cogitationibus suis. [illegible] M. [illegible]
28. עני | O. ταπεινόν. H. g. et V. humilem. H. h. pauperem. Ch. [illegible] S. [illegible] F. [illegible]
רמות | O. ὑπερηφάνων. H. g. et V. superborum. H. h. [illegible]
29. תאיר | O. φωτιεῖς. H. h. et g. illuminas. V. illuminas. Ch. [illegible] (varia lectio not.) B. [illegible]
30. ארוץ גדוד | O. ῥυσθήσομαι ἀπὸ πειρατηρίου. H. g. et V. eripiar a tentatione. H. h. [illegible] Ch. [illegible] multiplicabo [illegible] B. [illegible]
31. האל | O. ὁ θεός μου. H. g. et V. deus meus. H. h. et Ch. deus.
אמרת | O. τὰ λόγια πεπυρωμένα. H. g. et V. eloquia igne examinata. H. h. [illegible] Ch. [illegible] S. [illegible]
מגן הוא | O. ὑπερασπιστής ἐστι. H. g. et V. protector est. Ch. [illegible] H. h. [illegible]
32. צור | O. θεός. H. g. et V. deus. H. h. et Ch. fortis B. [illegible]
33. ויתן | O. ἔθετο. H. h. et g. et V. posuit Ch. dirigit [illegible] [illegible]
34. משוה | O. καταρτιζόμενος. H. g. et V. qui perfecit. H. h. [illegible] Ch. ponit pedes meos [illegible] B. [illegible]
איילות | O. ἐλάφου. B. [illegible] H. g. cervi. V. cervorum. Ch. [illegible] al. ἐλάφων.
במותי | O. τὰ ὑψηλά. H. g. et V. excelsa. H. h. excelsa sua. Ch.

in domo fortitudinis meae A. τὰ ὀψώματά μου. 15

נחתה | O. ἔθου. H. g. et V. posuisti. H. h. componendo quasi arcum b. Ch. corroborat velut arcum de. 35.

מגן | O. ὑπερασπισμόν. H. g. et V. protectionem. H. h. clypeum. Ch. fortitudinis. Al. ὑπερασπισμόν

ישעך | O. σωτηρίας. N. addit μου. H. g. salutis. V. addit tuae. ut et Ch. A. τοῦ σωτηρία μου

תסעדני | O. ἀντελάβετό μου. H. g. et V. suscepit me. H. h. confortabit me. Ch. auxiliabitur mihi. B. heeft my ondersteunt.

וענותך תרבני | O. ἡ παιδεία σου ἀνώρθωσέ με εἰς τέλος, καὶ ἡ παιδεία σου αὐτή με διδάξει. ita et N. H. g. et V. disciplina tua correxit me in finem, et disciplina tua ipsa me docebit. H. h. mansuetudo tua multiplicabit me. Ch. verbo tuo adauxisti me. B. uw sachtmoedicheyt heeft my groot gemaakt. sane ajunt et Tr. habet. *

קרסלי | O. τὰ ἴχνη μου. H. g. et V. vestigia mea. H. h. tali mei. et Ch. 37.

כלותם | O. ἐκλείπωσιν. H. g. et V. deficiant. H. h. consumam eos Ch. delebo eos. B. verdaen heb. 38.

אמחצם | O. ἐκθλίψω αὐτούς. H. g. et V. confringam eos 39. H. h. caedam eos. Ch. delebo eos.

תכריע קמי | O. πάντας τοὺς ἐπανισταμένους 40. ἐπ' ἐμέ. H. g. omnes insurgentes in me. V. non habet omnes. Ch. qui insurgunt ad malefaciendum mihi.

ערף | O. νῶτον. H. h. et g. ac V. dorsum. Ch. effecisti ut terga verterent coram me.

אצמיתם | O. ἐξωλόθρευσας. H. h. et g. ac V. disperdidisti. Ch. dos dispersam. (vana lectio) 41.

ישועו | O. ἐκέκραξαν. H. g. et V. clamaverunt. H. h. clamabunt. Ch. quaerent adjutorem. 42

אשחקם | O. λεπτυνῶ αὐτούς. H. g. et V. comminuam eos. 43. H. h. delebo eos. Ch. attrivi eos ut glebam. B. heb verguyst ich.

אריקם | O. λεανῶ αὐτούς. H. g. et V. delebo eos. H. h. proiiciam eos. Ch. conculcabi eos. B. ruimde ick.

מריבי | O. ἐξ ἀντιλογίας. H. g. de contradictione. V. de H. h. de contradictionibus. Ch. a dissidio. A. ἀπὸ ἀντιλογιῶν. B. van de twisten. 44.

יעבדוני | O. ἐδούλευσέ μοι. H. g. et V. servivit mihi. H. h. et Ch. servivit mihi. ita et seq. in praeterito. O. 45

נכר | O. ἀλλότριοι. H. h. et g. ac V. alieni filii. ut habetur in medio. Ch. alienigenarum. lege in plur.

יבלו | O. ἐπαλαιώθησαν. H. g. et V. inveterati sunt. H. h. de fluent. Ch. ... ἐχώλανας. 46.

יחרגו ממסג׳ O. ἐχώλαναν ἀπὸ τῶν τρίβων αὐτῶν. H. g. et V. claudi adeunt a semitis suis. H. h. contrahentur in angustiis suis. al. ἐντραπήσονται. Ch. migrabunt de praetoriis suis. B. ... uit haer sloten.

47. אלוהי O. ὁ θεός. H. g. deus. V. deg ... N. ... addit. Ch. fortis

48. וידבר O. καὶ ὑποτάξας. H. g. et V. subdidit. H. h. et subdidit. Ch. et contundit. B. ende ...

49. מאי O. ὀργίλων. H. g. et V. iracundis. H. h. et C. Ch. atque et ... praedatis

מחמס O. ἀδίκου. H. h. et g. ac V. iniquo. Ch. ... quo rapina ...

51 מגדיל O. μεγαλύνων. H. g. et V. magnificans. H. h. magnificanti. Ch. magnificans ... faciat et.

Ps. 19.

1. למנצח O. εἰς τὸ τέλος. H. h. victori. H. g. et V. in finem. Ch. ad laudandum. omnia nos ...

2. השמים O. H. h. et g. ac V. caeli. Ch. qui suspiciunt caelos. propter qui speculantur in caelis.

הרקיע O. στερέωμα. etc. Ch. qui speculantur in aethra.

3. יביע O. ἐρεύγεται. H. h. & g. et V. eructat Ch. indicat ... B. ... uit

4. אין אמר O. οὐκ εἰσὶ λαλιαί. H. h. non est sermo H. g. et V. non sunt loquelae. Ch. non est verbum ...

בלי נשמע O. ὧν οὐχὶ ἀκούονται. H. h. quibus non audiatur. H. g. et V. quorum non audiantur (...) Ch. et non audiuntur. B. daer haer stemme niet gehoort wordt. M. ... ; ... wordt haer stemme gehoort. Sym. ὧν οὐκ ἀκούονται φωναί.

*5. קום O. ὁ φθόγγος αὐτῶν. H. h. g. et V. sonus eorum. Ch. ... eorum. B. haer richtsnoer M. ..., ... Sym. ἀλλ' εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν

6. בהם ... O. ἐν τῷ ἡλίῳ ἔθετο τὸ σκήνωμα αὐτοῦ. A. H. h. soli posuit tabernaculum in eis. et A. g. H. g. & V. in sole posuit tabernaculum suum. Ch. Soli posuit tabernaculum suum, splendorem in ipsis. (...) ὁ ἥλιος. A. ὁ κλίνων

6. כגבור O. γίγας. H. h. fortis. H. g. V. et Ch. gigas B. ...

7 תקופתו O. ἡ κατάντημα αὐτοῦ. ἕως H. h. ... ipsius ad summitatem illius. H. g. occursus ejus ad summum caeli. V. ad summum ejus. Ch. revolutio ...

ad latera eorum. B. haers ommeloop tot aen het.

נסתר | O. ἔστιν ὃς ἀποκρυβήσεται. H.h. g. V. et Ch. qui se abscondat. B. niet is verborgen. ~~voor~~ 7.

משיבת נפש | O. ἐπιστρέφων ψυχάς. H.h. & g. et V. convertens animas. Ch. convertens animam. B. M. wederbrengende, of wederoprichtende 8.

פתי | O. νήπια. H.h. g. et V. parvulis. Ch. insipienti. B. der slechte.

פקודי | O. τὰ δικαιώματα. H.h. praecepta. et Ch. H.g. et V. justitiae. B. bevelen 9.

ברה | O. τηλαυγής. H.h. g. et V. lucidum. Ch. purum.

עומדת לעד | O. διαμένων εἰς αἰῶνα αἰῶνος. H.h. perstans in secula. H.g. et V. permanens in seculum seculi. Ch. permanens in aeternum. B. bestaande tot in eeuwigh. 10. *

אמת | O. ἀληθινά. H.h. g. et V. vera. Ch. fidelia.

צדקו יחדו | O. δεδικαιωμένα ἐπὶ τὸ αὐτό. H.h. g. et V. justificata in semet ipsa. Ch. pura sunt simul. B. t'samen sijn rechtvaerdigh.

ומפז רב | O. καὶ λίθον τίμιον πολύν. H.h. ~~obrizum~~ obrizum pretiosum multum. H.g. et V. et lapidem pretiosum multum. Ch. et quam obrizum multum. B. ja dan veel fijn goudt. 11.

ונפת צופים | O. καὶ κηρίον. H.h. et favum redundantem. H.g. et V. et favum. Ch. et favo dulcius. B. honigzeem. M. et vervloeiende der honigraten. 12

נזהר בם | O. καὶ γὰρ φυλάσσει αὐτά. H.h. inde docebitur ea. H.g. et V. etenim custodit ea. Ch. sane circumspectus fuit in eis. B. ook wordt door deselve kennelijck vermaant. 12

עקב רב | O. ἀνταπόδοσις. H.h. fructus. H.g. et V. retributio. B. loon.

שגיאות | O. παραπτώματα. H.h. et Ch. errores. H.g. et V. delicta. B. afdwalinge. A. ἀγνοίας. 13.

מנסתרות | O. ἐκ τῶν κρυφίων μου. H.h. g. V. et Ch. ab occultis meis. B. van de verborgen afdwalinge.

מזדים | ἀπὸ ἀλλοτρίων. H.h. a superbis. H.g. et V. ab alienis. S. καί γε ἀπὸ ὑπερηφάνων. Ch. verum a superbis. B. trotsheden.

חשך | O. φεῖσαι. H.h. libera. H.g. et V. parce. S. συντήρησον. B. houdt te rugge.

אל ימשלו | O. ἐὰν μή μου κατακυριεύσωσι. H.h. et g. et V. si mei non fuerint dominati

Ch. ut dominentur in me. B. laet sy niet over my heerschen. al. hae seq. unitis jungunt.

אֵיתָם | O. ἄμωμος ἔσομαι. H.h. g. et V. immaculatus ero. Ch. fiam sine macula. B. sal ick oprecht zyn.

נִקֵּיתִי | O. καθαρισθήσομαι. H.h. g. et V. emundabor. Ch. ero mundus. B. reyn.

13. יִהְיוּ לְרָצוֹן | O. καὶ ἔσονται εἰς εὐδοκίαν. H.h. sint placabilia. H.g. et V. et erunt ut complaceant. Ch. sint grata. B. laet welbehagelyck zyn. M. na wolbehagen.

הֶגְיוֹן | O. ἡ μελέτη. H.h. g. et V. meditatio. Ch. meditatio.

יְהוָה צוּרִי | O. κύριε βοηθέ μου. H.h. dominus fortitudo H.g. et V. domine adjutor meus. Ch. domine, fortitudo mea. (al. עוּזִּי)

Ps. 20.

2. יַעַנְךָ | O. ἐπακούσαι σου. H.h. g. et V. exaudiat te. Ch. accipiat orationem tuam. B. verhoore u.

יְשַׂגֶּבְךָ | O. ὑπερασπίσαι σου. H.h. g. et V. protegat te. et B. setten u in eenhooge vertreck. M. verheffe u.

3 יִשְׁלַח | O. ἐξαποστείλαι σοι. H.h. g. V. et Ch. mittat.

יִסְעָדֶךָ | O. ἀντιλάβοιτό σου. H.h. et g. et V. tueatur te Ch. accipiatur tibi

4 יִזְכֹּר | O. μνησθείη. H.h. g. V. memor sit. Ch. recordetur.

יְדַשְּׁנֶה | O. πιανάτω. H.h. g. et V. pingue fiat. Ch. acceptet. Sy. πίονα ποιήση. B. make tot asse.

סֶלָה | O. et V. ἀεὶ N. διάψαλμα. H. h. semper Ch. semper

5. יִתֶּן | O. δώη σοι κύριος. N. δώη σοι. H.g. tribuat dominus. V. tribuat. et Ch. tribuat.

יְמַלֵּא | O. πληρώσαι. H.h. et g. impleat. V. confirmet. Ch. perficiat. B. vervulle.

6 נְרַנְּנָה | O. ἀγαλλιασόμεθα. H.h. laudabimus. H.g. et V. laetabimur. Ch. laudes dicemus. B. wy sullen juichen.

נִדְגֹּל | O. μεγαλυνθησόμεθα. H.h. ducemus choros. H.g. et V. magnificabimur. Ch. explicabimus vexillus. B. de baniere opsteken.

7. בִּגְבֻרוֹת | O. ἐν δυναστείαις ἡ σωτηρία τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ. H.h. in fortitudinibus salus dexterae suae. H.g. et V. in potentatibus salus dextrae ejus. Ch. virtutibus redemptionis dextrae ipsius. B. dat hy hem sal hooren uyt synen heyligen hemel. M. door de crachten der heyl syner rechterhandt.

8. רֶכֶב | O. ἅρμασι. H.h. g. et V. curribus. et Chaldaeus.

נַזְכִּיר | O. ἐπικαλεσόμεθα. H.h. N. μεγαλυνθησόμεθα

H. h. recordabimur. H. g. et V. invocabimus. Ch. in memoriam redocemus. B. maar wy sullen gedencken des N. 2.0

(N. alias [illegible])

כרעו | O. συνεποδίσθησαν. H. h. incurvati sunt. H. g. et V. et Ch. obligati sunt. B. sy hebben sich gekromt. 9

נתעודד | O. ἀνωρθώθημεν. H. h. g. et V. erecti sumus. Ch. viribus valuimus. B. staande gebleven.

יהוה | Ch. verbum ~~[illegible]~~ domini. 10

המלך | O. τὸν βασιλέα, καὶ ἐπάκουσον ἡμῶν. H. h. rex exaudi nos. H. g. et V. regem, et exaudi nos. B. die koninck verhoore ons. M. [illegible] ons [illegible]

קראנו | O. ἐπικαλεσόμεθά σε. H. h. invocationis nostrae. H. g. et V. qua invocaverimus te. Ch. quo nos invocamus. B. ons roepen.

Ps. 21.

ישמח | O. εὐφρανθήσεται ὁ βασιλεύς. H. h. g. et V. laetabitur rex. Ch. exultabit rex Messias. 2

מה | O. H. h. g. et V. carent. Ch. quam vehementer. ✱

וארשת | O. τὴν θέλησιν. H. h. voluntatem. et H. g. et V. Ch. precationem. B. de lust[?]. N. δέησιν. 3

סלה | O. omittit. N. διάψαλμα. H. h. semper. Ch. in aeternum.

ברכות טוב | O. ἐν εὐλογίαις χρηστότητος. H. h. ~~et g.~~ in benedictionibus bonitatis H. g. et V. benedictionibus. Ch. benedictionibus bonis. B. met zegeningen des goeds. 4

פז | O. ἐκ λίθου τιμίου. H. h. de obrizo. H. g. de lapide pretioso. Ch. auri puri. B. van fijnen gout.

חיים | O. H. h. g. et V. ζωήν. Ch. vitam aeternam. B. het leven. 5

עולם ועד | O. εἰς αἰῶνα αἰῶνος. A. Th. et V. N. εἰς αἰῶνα καὶ ἔτι. Sy. καὶ εἰς ἀπέραντον. H. h. in saeculum et in aeternum. H. g. in saeculum saeculi. V. in saeculum et in saeculum saeculi. Ch. in saecula saeculorum. B. eeuwiglick en altoos.

הוד והדר | O. δόξαν καὶ μεγαλοπρέπειαν. H. h. gloriam et decorem. H. g. et V. gloriam et magnum decorem. Ch. laudem et decorem pones super. B. majesteyt en heerlickheyt heeft gy op hem geleyt. 6

תשיתהו | O. δώσεις αὐτῷ. N. θήσεις αὐτῷ. H. h. pones eum. H. g. ~~et~~ dabis ei. Ch. pones eum. V. dum. 7

ברכות לעד | O. εὐλογίαν εἰς αἰῶνα αἰῶνος. H. h. in benedictiones sempiternas. H. g. benedictiones (V. in benedictiones) in saeculum saeculi. Ch. benedictiones per saecula. B. tot zegeningen in eewicheydt.

את פניך | O. μετὰ τοῦ προσώπου σου. H-h. apud vultum tuum. H-g. et V. cum vultu tuo. Ch. absconditum tuo. S. κατὰ τὸ προσώπου σου. B. met uw aangesicht.

8. בוטח | O. ἐλπίζει. H-h. confidit. H-g. et V. sperat. Ch. confidit in Verbo domini.

9 תמצא | O. εὑρεθείη. H-h. inveniet omnes. H-g. et V. inveniet omnibus. Ch. inveniet ... omnes. B. sal alle vinden. M. sal ... vinden ... alle, ... S. καταλήψεται.

10 תשיתמו | O. ὅτι θήσεις αὐτούς. H-h. ponens eos et Ch. et V.) H-g. ponens eos.

לעת פניך | O. εἰς καιρὸν τοῦ προσώπου σου. H-h. et g. et V. in tempore vultus tui. Ch. in tempore ... B. ... uwes toornigh aangesicht.

יבלעם | O. συνταράξει αὐτούς. H-h. praecipitabit H-g. et V. conturbabit eos. Ch. ... inflammabit ipsos. B. ... in syn toorn ...

אש | Ch. ...

12 נטו עליך | O. ἔκλιναν εἰς σὲ κακά. H-h. declinaverunt super te malum. H-g. in te mala. et V. Ch. ... cogitati sunt contra te malum. al. συνεσκέψαντο κακὰ εἰς σὲ κακόν. B. sy hebben quaet tegen u aangeleyt.

מזמה בל | O. βουλὰς αἷς οὐ μὴ δύνωνται στῆναι. N. βουλὴν ἣν οὐ μὴ &c. H-h. scelus quod non potuerunt. H-g. et V. consilia, quae non potuerunt stabilire. B. ... Ch. cogitationes ... potuerunt.

13 שכם | O. νῶτον. H-h. humerum. H-g. et V. dorsum. S. ἀποστρόφους. Ch. ... tuo humerum ... B. tot een ...

במיתריך | O. ἐν τοῖς περιλοίποις σου. H-h. funibus tuis. H-g. et V. in reliquiis tuis. Ch. in funibus ... B. met uwe pees. A. ἐν τοῖς καλῳδίοις

תכונן על פני | O. ἑτοιμάσεις τὸ πρόσωπον αὐτῶν H-h. firmabis contra faciem eorum. H-g. et V. praeparabis vultum eorum. Ch. ordinabis ... coram eis. A. ἑδράσεις ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν. B. sult ... aangesicht ...

14. רומה | O. ὑψώθητι. H-h. g. et V. ac Ch. exaltare. B. verhooght u

גבורתך | O. τὰς δυναστείας σου. H-h. fortitudines tuas. H-g. et V. virtutes tuas. Ch. ... virtutes tuas. B. uwe macht

Nota. hic de Hebraeo [illegible] Ps. 22. Nota. V. nos notatu [illegible] ubi ab H.g. differt

על אילת ה | O. ὑπὲρ τῆς ἀντιλήψεως τῆς ἑωθινῆς. 1.
H.h. pro cerva matutina. H.g. pro susceptione matutina. Ch. super potenti oblatione perpetua aurora. B M. van de hinde des dageraets, off [illegible] der kracht des dageraeds.

אלי אלי | O. ὁ θεὸς, ὁ θεός μου, πρόσχες μοι. H.h. et Ch. deus meus deus meus. H.g. deus, deus meus, respice in me. 2. *

דברי שאגתי | O. οἱ λόγοι τῶν παραπτωμάτων μου. S. τῶν ὀδυρμῶν μου A. τοῦ βρυχήματός μου. V. βοήσεώς μου. VI. δεήσεώς μου. H.h. verba rugitus mei. H.g. delictorum meorum. Ch. verba clamoris mei. B. van de woorden mijns brullens. varia lectio

דומיה לי | O. εἰς ἄνοιαν ἐμοί. V. σιωπή μοι. H.h. et Ch. silentium mihi. H.g. ad insipientiam mihi 3.

קדוש יושב | O. ἐν ἁγίῳ κατοικεῖς (legit בקדש) Sy. ἐν ἁγίοις. 4.
Ch. sanctus, qui stabilis orbis. H.h. habitator sanctus. H.g. in sancto habitas.

תהלות | O. ὁ ἔπαινος. H.h. laudes et g. laus. Ch. propter laudes. B. onder de lofsangh. M. o gij lofsangh (dat is, de weerdigheyt of volcomen lof) Israels.

איש | O. ἄνθρωπος. H.h. g. et Ch. homo. B. man. 7.
אדם | O. ἀνθρώπων. H.h. g. et Ch. hominum. B. menschen.
בזוי | O. ἐξουδένημα. H.h. g. abjectio. Ch. despectio. B. verachte van de volcke.

יפטירו בש | O. ἐλάλησαν ἐν χείλεσιν. H.h. dimittunt labium. H.g. locuti sunt labiis. Ch. protendunt labiis suis. B. spalken de lippen. M. openden met de lippen. 8

יניעו | O. ἐκίνησαν. H.h. et Ch. moverunt. H.g. moverunt. B. schudden.
גל | O. ἤλπισεν. H.h. confugit. H.g. speravit. Ch. laudavit g. dicit (legit גל) B. hij heeft het gewentelt.
יפלטהו | O. ῥυσάσθω αὐτόν. H.h. salvet. H.g. depravat, diripiunt [illegible] Ch. et diripiunt me. et eligat ipse 1.

גחי | O. ὁ ἐκσπάσας με. H.h. propugnator meus. H.g. qui extraxisti me. et Ch. 10.
מבטיחי | O. ἡ ἐλπίς μου. H.h. et Ch. fiducia mea. H.g. spes mea.
על | O. ἀπὸ. H.h. et g. ab. Ch. super. B. [illegible]
עוזר | O. ὁ βοηθῶν μοι. H.h. adjutor. H.g. et Ch. qui adjuvet me. N. ὁ βοηθῶν. 12.

13. פרים | O. μόσχοι. H.h. et g. vituli. B. varren.
אבירי בשן | O. ταῦροι πίονες. A. ... ιπαροί. S. δυνάσται. Βασάν. H.h. tauri basan. H.g. pingues Ch. principes Basan. B. sterke stieren van basan
כתרוני | O. περιέσχον με. H.h. et Ch. vallaverunt me H.g. obsederunt me. B. M. hebben my omringt.
14. אריה | O. ὡς λέων. H.h. quasi leo H.g. et Ch. sicut leo.
15. נשפכתי | O. ἐξεχύθη. N. ἐξεχύθην. H.h. et g. effusi sum. H.g. diffusa sunt. V. effusus sum.
התפרדו | O. διεσκορπίσθη. H.h. separata sunt. H.g. et Ch. dispersa sunt.
מעי | O. τῆς κοιλίας μου. H.h. et g. ventris mei Ch. ... B. mijns ingewandt.
16. תשפתני | O. κατήγαγές με. H.h. detraxisti me. H.g. deducet me Ch. in domum sepulchri constituisti me B. ghy legt my in 't stof des doodt.
17. כלבים | O. κύνες πολλοί. H.h. canes. H.g. canes multi ... Chaldaeus quoque.
הקיפוני | O. περιέσχον με. H.h. vallaverunt me. H.g. obsederunt me Ch. circumdederunt me. V. obsedit me.
כארי | O. ὤρυξαν. H.h. et g. foderunt. Ch. mordentes.
18. אספר | O. ἐξηρίθμησαν. H.h. numerabo. H.g. dinumeraverunt. Ch. dinumerabo.
יביטו יראו בי | O. κατενόησαν καὶ ἐπεῖδόν με. H.h. respicientes videbunt in me. H.g. consideraverunt, et inspexerunt me. Ch. aspiciunt et contemnunt me. B. sij schouwen 't aen, sij sien op mij.
20. אילותי | O. τὴν βοήθειάν σου ἀπ' ἐμοῦ. N. τὴν βοήθειάν μου. H.h. fortitudo mea. H.g. auxilium tuum a me. Ch. fortitudo virtutis meae.
21. יחידתי | O. τὴν μονογενῆ μου. A. μοναχήν. S. μονότητα. H.h. solitariam meam. H.g. unicam meam Ch. spiritum corporis mei.
22. רמים | O. μονοκερώτων. H.h. g. et Ch. unicornium.
עניתני | O. τὴν ταπείνωσίν μου. H.h. exaudi me. H.g. humilitatem meam, Ch. accepisti orationem meam.
25. שקץ | O. προσώχθισεν. N. προσώχθισεν. H.h. et Ch. contempsit H.g. despexit. B. versmaedt.
ענות | O. τῇ δεήσει. H.h. modestiam. H.g. deprecationem Ch. orationem. B. de verdrukkinge.
ממנו | O. ἀπ' ἐμοῦ. H.h. ab eo et Ch. H.g. a me.

ובשועו | O. ἐν τῷ κεκραγέναι με. H.c. cum clamaverit 20
H.g. cum clamaret. Ch. dum precatur

שמע | O. εἰσήκουσέ μου. H.h. exaudivit. H.g. exaudivit me. Ch. acceptat.

מאתך | O. παρὰ σοῦ. H. h. apud te. H.g. a te. et Ch. B. von dir 26.
M. mit dir.

רב | O. addit ἐξομολογήσομαί σοι. V. cardt. H.g. confitebor tibi. V. card. & Ch.

ענוים | O. πένητες. H. h. et Ch mites. H.g. pauperes. B. sanft 27.
modesti

יהללו | O. καὶ αἰνέσουσιν. H.h. et Ch laudabunt. H.g. et laudabunt.

יחי לבב | O. ζήσονται αἱ καρδίαι αὐτῶν εἰς αἰῶνα αἰῶνος. H.h. vivet cor vestrum in aeternum. H.g. vivent corda eorum in saeculum saeculi. ~~Ch.~~ requiescet spiritus prophetiae in cogitationibus cordis eorum in aeternum.

לפניך | O. ἐνώπιον αὐτοῦ. H.h. coram eo. H.g. in conspectu ejus. Ch. coram te. 28

משפחות | O. αἱ πατριαί. H.h. cognationes. A et S. αἱ συγγένειαι. H.g. et Ch. familiae. B. geschlechte.

ומשל | O. καὶ αὐτὸς δεσπόζει τῶν ἐθνῶν. H.h. et dominatur gentibus. H.g. addit, ipse. Ch. et potestates 29
gentium populis.

דשני | O. οἱ πίονες. A et S. λιπαροί (opimi) H.h. g. et Ch. 30.
pingues

עפר | O. εἰς γῆν. Th. χοῦν. S. κόνιν. H.h. in pulverem. H.g. in terram. Ch. in domum sepulchri.

ונפשו לא חיה | O. καὶ ἡ ψυχή μου αὐτῷ ζῇ. Th. ... αὐτοῦ ✱ ζῇ. S. ὁ ἡ ψυχὴ ζήσει. ~~A αὐτοῦ ζῇ~~.
H.h. anima ejus ipsi vivit. H.g. anima mea illi vivet. Ch. et animam impii non vivificabit. B. da die sein seel bey ihr leben nicht kan erhalten.

זרע | O. καὶ τὸ σπέρμα μου. S. σπέρμα δέ. H.h. 31.
semen. H.g. et semen meum. Ch. semen Abrahae.

יספרו | O. ἀναγγελήσεται. S. ἀναγγελθήσεται ἐν βιβλίῳ τοῦ κυρίου. H.h. narrabitur. H.g. annuntiabitur. Ch. annuntiabit virtutem fortitudinis Dei. B. verkündiget. M. ~~...~~ werden.

לדור | O. γενεὰ ἡ ἐρχομένη. H.h. in generationem. H.g. generatio ventura. Ch. generationi venturae.
O. et alii conjungunt seq. et ita deponunt יבאו quod ista.

32. נולד | O. τεχθησομένῳ. H.h. et g. qui nascetur. Ch. in futuris nascituro

* כי עשה | O. ὃν ἐποίησεν ὁ κύριος. A. et Th. ὅτι ἐποίησεν. H.h. quem fecit. H.g. addit dominus. Ch. miracula, quod edidit. B. Dan dat hy 't gedaen heeft. M. om dat hy het sal gemaakt hebben als Ps. 100:3

Psal. 23.

1. לא אחסר | O. καὶ οὐδέν με ὑστερήσει. H.h. nihil mihi deerit H.g. addit et. Ch. Dominus pavit populum suum in deserto; non defuit quicquam eis.

2 בנאות דשא | O. εἰς τόπον χλόης. A. & S. ἐν ὡραιότητι πόας (herbae) H.h. in loco virenti H.g. ... pascuae. Ch. in loco arido in amoenitate herbarum. B. in grasige weyden.

ירביצני | O. ἐκεῖ με κατεσκήνωσεν. H.h. accubare fecit me H.g. ibi me collocabit B. hy doet my nederliggen, Ch. fecit me quiescere.

ינהלני | O. ἐξέθρεψέ με. H.h. enutrivit me. H.g. educabit me. Ch. deduxit me. B. hy voert my sacht

3. ישובב | O. ἐπέστρεψεν. ~~ἀνεκτήσατό με (refecit me)~~ H.h. refecit. H.g. convertit. Ch. restituet. B. hy verquickt. M. hy doet wederkeeren.

4 בגיא צלמות | O. ἐν μέσῳ σκιᾶς θανάτου. H.h. in valle umbrae mortis. H.g. in medio... Ch. per planitiem umbrae mortis.

ינחמוני | O. ~~τα~~ με παρεκάλεσαν. H.h. et Ch. consolabuntur me. H.g. me consolata sunt. B. vertroosten my.

5 תערוך | O. ἡτοίμασας. H.h. pones. H.g. et Ch. parasti

נגד צוררי | O. ἐξεναντίας τῶν θλιβόντων με. H.h. adversus hostium meorum. H.g. adversus eos qui tribulant me. Ch. adversus molestatores meos.

כוסי רויה | O. καὶ τὸ ποτήριόν σου μεθύσκον με. Th. ποτήριόν μου. S. ποτήριον μεθύσκον. Ch. calix vero meus amplus. H.h. calix meus inebrians, et calix tuus inebrians me.

6 אך טוב | O. haec praecedentibus jungunt. ita et VI. at S. separat ut in Hebraeo. agunt ὡσεὶ κράτιστον. H.h. sed et benignitas etc. H.g. quam praeclarus est calix. S. et V. πλὴν ἀγαθόν. Ch. sed et benignitas. B. immers het goede, &c.

ישבתי) O. καὶ τὸ κατοικεῖν με. S. ἡ κατοίκησίς μου. H. h. et habitabo. H. g. et ut inhabitem. Ch. [illegible] habitabo. B. [illegible] M. [illegible] 21

Ps. 29.

O. addunt titulo. τῆς μιᾶς τῶν σαββάτων. N.... σαββάτου. H. h. et Ch. caret H. g. prima sabbatorum. 2

רעיהו) O. ~~καὶ~~ πάντες addunt. H. g. universi. at Ch. caret.

קדשו) O. ἁγίῳ αὐτοῦ. A. ἁγιάσματος. H. h. g. et Ch. in loco sancto ejus. B. [illegible] 3

נשא לשוא) O. ἔλαβεν ἐπὶ ματαίῳ. H. h. [illegible] frustra. H. g. accepit in vano. Ch. qui non juravit in vanum ad damnationem animae suae. B. [illegible] M. met bedrog. of. [illegible] d. i. [illegible] 4.

למרמה) O. ἐπὶ δόλῳ τῷ πλησίον αὐτοῦ. H. h. dolose. H. g. et V. in dolo proximo suo. Ch. in fraude. B. [illegible] M. met bedrog.

ישא) O. οὗτος λήψεται. H. h. et Ch. accipiet. H. g. hic accipiet 5.

צדקה) O ἐλεημοσύνην. H. h. et Ch. justitiam. H. g. misericordiam

ישעו) O. σωτῆρος αὐτοῦ. H. h. salutis suae. Ch. redemptionis suae. H. g. salutari suo.

דורשיו) O. ζητούντων τὸν κύριον. N... αὐτόν. H. h. et V. ac Ch. quaerentium eum. H. g... dominum. Ch. 6

פניך יעקב) O. τὸ πρόσωπον τοῦ θεοῦ ἰακώβ. A. S. et alii πρόσωπόν σου ἰακώβ. Ch. [illegible] faciei majestatis ejus ~~in aeternum~~. H. h. faciem tuam Jacob H. g. faciem Dei Jacob. B. [illegible] M. o! Jacob

סלה) O. caret N. διάψαλμα. H. h. semper. H. g. et V. carent. Ch. in aeternum.

ראשיכם) O. οἱ ἄρχοντες ὑμῶν. H. h. capita vestra H. g. principes vestras. Ch. capita vestra. A. κεφαλὰς ὑμῶν. 7

עולם) O. αἰώνιοι. H. h. sempiternae. H. g. et Ch. aeternales

גבור מלחמה) O. δυνατὸς ἐν πολέμῳ. H. h. g. potens in praelio. Ch. auctor virtutis faciens bellum. B. geweldig in de strydt. 8

סלה) O. & V. et H. g. carent ac N. H. h. semper. Ch. in aeternum 10.

Ps. 25.

1. לדוד) O. ψαλμὸς τῷ δαυίδ. T. εἰς τὸ τέλος ψαλμὸς τῷ δαυίδ. ita et V.) H. h. et Ch. david. H. g. psalmus david

אשא) O. ἦρα. H. h. levabo. H. g. levavi Ch. levabo in oratione

2. אבושה) O. addunt εἰς τὸν αἰῶνα N. et V. carent ac Ch. H. g. in aeternum.

יעלצו) O. καταγελασάτωσάν με. N. μου. H. h. laetabuntur. Ch. laetentur. H. g. irrideantur

לי) O. μου. (אויבי) O. οἱ ἐχθροί μου. H. h. inimici mei mihi. H. g. inimici mei. Ch. hostes mei de me. B. vijande mij

3 גם) O. καὶ γάρ. H. h. etiam et Ch. at H. g. etenim

יבושו) O. αἰσχυνθήτωσαν. H. h. et Ch. erubescent. H. g. confundantur.

הבוגדים ריקם) O. οἱ ἀνομοῦντες διακενῆς. H. h. qui iniqua egerunt frustra. H. g. iniqua agentes frustra. Ch. praedatores et vani. A. et al. οἱ ἀποστατοῦντες B. die trouweloosen handelen sonder oorsaak.

4. ארחות) O. H. h. et H. g. ac V. praeponunt καὶ. Ch. caret.

5 ישעי) O. ὁ σωτήρ μου. H. h. et Ch. salutis meae. H. g. salutaris mei.

אותך) O. H. g. et V. praeponunt καὶ. Ch. et H. h. carent

7 חטאת) O. ἀγνοίας μου. A. ἀθεσιῶν μου (praevaricationum mearum. S. παραπτωμάτων μου. H. h. et Ch. stultitiae meae. H. g. ignorantias meas B. afdwalinge.

8 טוב) O. Χρηστός. H. h. et Ch. bonus. H. g. dulcis.

ירה) O. νομοθετήσει. A. φωτίσει. S. ὑποδείξει. H. h. docebit. Ch. docet. H. g. legem dabit.

9. דרכו) O. ὁδοὺς αὐτοῦ. H. h. et Ch. viam suam. H. g. vias suas.

10 ארחות) O. αἱ ὁδοί. H. h. semitae. H. g. et Ch. viae

לנוצרי) O. τοῖς ἐκζητοῦσιν. H. h. et Ch. his qui custodiunt ~~Ch. servantibus~~ H. g. requirentibus.

11 וסלחת) O. καὶ ἱλάσῃ. H. h. propitiare. Ch. et condonabis. H. g. et propitiaberis V. propitiaberis. B. so vergeeft.

12 יורנו) O. νομοθετήσει αὐτῷ. S. ὃν ὑποδείξει. A. φωτίσει αὐτόν. H. h. quam docebit. Ch. docebit eum. H. g. legem statuit

יבחר) ᾗ ᾑρετίσατο. S. ἣν ἐπιλέξεται. A. ἣ ἐκλέξεται. Ch. et H. h. quam eliget. H. g. quam elegit. B. dien hij sal verkiesen.

14 סוד) O. κραταίωμα κύριος. A. ἀπόρρητον κυρίου. S. ὁμιλία. T. μυστήριον. Ch. et H. h. secretum domini. H. g. firmamentum

tus domini. V. et domini.

וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעָם O. καὶ ἡ διαθήκη αὐτοῦ δηλώσει αὐτοῖς. N. τοῦ δηλῶσαι αὐτοῖς. A. καὶ τὴν συνθήκην αὐτοῦ γνωρίσει αὐτοῖς. H.h. et pactum suum ostendit eis. H.g. testamentum ipsius manifestabit illis. Ch. pactum ejus, ut doceat eos V. ut manifestetur illis. B. syn verbondt om hen dit bekent te maken.

כִּי הוּא יוֹצִיא מֵרֶשֶׁת O. ἐκ παγίδος. H.h. de rete. H.g. et Ch. de laqueo 15.

יָחִיד O. μονογενής. A. μοναχός. S. μόνος. H.h. et Ch. solus 16 sum. H.g. unicus. B. eenzaam.

הִרְחִיבוּ O. ἐπληθύνθησαν. S. πλατεῖαι. al. ἐπλατύνθησαν. H.h. et multiplicatae sunt. H.g. Ch. dilatatae sunt. B. [illegible] M. [illegible] 17.

מִמְּצוּקוֹתַי O. ἀνάγκων μου. H.h. ~~[illegible]~~ H.g. et Ch. angustiis meis. H.g. necessitatibus meis. B. myn nooden.

עָנְיִי O. τὴν ταπείνωσίν μου. H.h. et g. humilitatem meam 18. Ch. afflictionem meam. B. myn ellende.

וְשָׂא לְכָל O. ἄφες πάσας. H.h. porta omnia. Ch. remitte omnia. H.g. dimitte universa. B. neem weg.

חָמָס O. ἀδίκου. H.h. et g. iniquo. Ch. rapina. B. [illegible] haat. 19.

תֹּם וָיֹשֶׁר יִצְּרוּנִי O. ἄκακοι καὶ εὐθεῖς ἐκολλῶντό μοι. 21 H.h. simplicitas et aequitas servabunt me. Ch. perfectio et rectitudo [illegible]. H.g. innocentes et recti adhaeserunt mihi.

קִוִּיתִיךָ O. et N. ὑπέμεινά σε κύριε. V. caret et Ch.

Ps. 26.

לְדָוִד O. ψαλμὸς τῷ δαυίδ. N. τῷ δαυίδ. V. in finem, 1. psalmus David. Ch. psalmus Davidi.

בְּתֻמִּי O. ἐν ἀκακίᾳ μου. A. ἐν ἁπλότητι. S. ἐν ἀμωμότητι. H.h. in simplicitate mea. Ch. in perfectione mea. H.g. in innocentia mea.

בָּטַחְתִּי O. ἐλπίζων. H.h. confidens. H.g. sperans. Ch. in verbo domini confisus sum.

לֹא אֶמְעָד ~~[illegible]~~ O. ~~[illegible]~~ ἀσθενήσω. N. σαλευθῶ. A. ἀπονήσω. S. περιτραπήσομαι. H.h. deficiam. H.g. infirmabor. Ch. nequaquam labar. B. ik sal niet wankelen.

צָרְפָה O. πύρωσον. H.h. conflа. H.g. ure. Ch. [illegible] 2. B. toets.

וְהִתְהַלַּכְתִּי O. εὐηρέστησα. H.h. ~~de~~ ambulabo. Ch. ambulavi. H.g. complacui.

מְתֵי O. συνεδρίου. H.h. viris. H.g. concilio vanitatis. Ch. viris mendacii.

נעלמים | O. παρανομούντων. H.h. simulatoribus. Ch. occultantibus. H.g. iniqua gerentibus.

6 בנקיון | O. ἐν ἀθώοις. A. ἐν ἀθωότητι. H.h. in innocentia. H.g. inter innocentes. Ch. in munditia. B. in onschuldt.

7 לשמיע | O. τοῦ ἀκοῦσαί με φωνῆς. N. vox laudis. H.h. ut audiam vocem. et g. Ch. ut audire faceret vocem laudis.

תודה | O. αἰνέσεως σου. N. caret σου. H.h. laudis, et (Ch.) H.h. laudis tuae. V. laudis.

ולספר | O. διηγήσασθαι. H.h. et g. enarrem. Ch. ut enarrem. B. om te vertellen.

8 מעון | O. εὐπρέπειαν. Sy. ἀνάκτορον (adytum). Ch. et H.h. habitaculum. H.g. decorem.

משכן | O. σκηνώματος. H.h. tabernaculi. Ch. paratum tabernaculo. H.g. habitationis.

9 תאסף | O. συναπολέσῃς. H.h. auferas. Ch. colligas. H.g. perdas. B. raept niet wech. M. versamlet.

10. זמה | O. αἱ ἀνομίαι. H.h. scelus. H.g. iniquitates. Ch. consilium peccati. V. iniquitates sunt. B. schendelycke aenslagen.

11. ו | O. caret. Ch. et. ac H.h. ~~et~~

שחד | O. δώρων. H.h. et g. muneribus. Ch. munera.

11. בתמי | O. ἐν ἀκακίᾳ μου. H.h. in simplicitate mea. Ch. integritate. H.g. in innocentia mea.

אלך | O. ἐπορεύθην. H.h. gradiar. Ch. ambulabo. H.g. ingressus sum. B. wandele.

פדני | O. addunt post κύριε. N. caret. et H.h. et V. ac Ch.

12 במישור | O. ἐν εὐθύτητι. S. ἐν ὁμαλῷ (in plano) H.h. in recto. H.g. in directo. Ch. in rectitudine. B. op effen baen. M. op got recht, platt.

במקהלים | O. ἐν ἐκκλησίαις. H.h. g. et V. in ecclesiis. Ch. in congregationibus justorum.

אברך | O. εὐλογήσω σε κύριε. H.h. benedicam domino. H.g. benedicam te. Ch. Domino benedicam.

Sequuntur Plena cum Pagnino

Ps. 27. 25 | 23

לדוד | O. ~~...~~ legit ψαλμὸς τῷ δαυίδ, πρὸ τοῦ χρισθῆναι. ~~...~~ Sc. sive psalmus ad eos spectat, qui ante baptismum ~~...~~ ad eos catechumeni erant. ~~...~~ H.h. David. H.g. psalmus David antequam liniretur. P. davidi. 1.

ישעי | O. σωτήρ μου. H.h. et gr. salus mea. Ch. redemtio mea

מעוזי | O. ὑπερασπιστής. H.h. fortitudo et Ch. at H.g. protector.

נפלו | O. ἠσθένησαν. H.h. et Ch. impegerunt. H.g. infirmati sunt. 2.

אחת | O. μίαν. H.h. g. et Ch. unam. 4.

אבקש | O. ζητήσω. N. ἐκζητήσω. H.h. g. et Ch. requiram.

בנעם | O. τὴν τερπνότητα. ~~H.h.~~ Sy. τὸ κάλλος. H.h. pulchritudinem. H.g. voluptatem. Ch. in dulcedine. P. in amoenitate.

ולבקר בהי׳ | O. ἐπισκέπτεσθαι τὸν ναὸν τὸν ἅγιον αὐτοῦ. N. non habet ἅγιον, nec V. H.h. attendam templum ejus. Ch. ad inquirendum in templo ejus. H.g. visitare templum sanctum ejus.

יצפנני | O. ἔκρυψέ με. H.h. et g. abscondet. Ch. abscondet 5.

בסכה | O. ἐν σκηνῇ αὐτοῦ. H.h. in umbra sua. H.g. in tabernaculo suo. Ch. in umbraculo suo

רעה | O. κακῶν μου. H.h. pessimo. H.g. malorum meorum. Ch. mala.

ירוממני | O. ὕψωσέ με. H.h. et g. exaltabit me. Ch. in arce forti exaltabit me.

ועתה | O. καὶ νῦν ἰδού. H.h. nunc quoque. Ch. et nunc. H.g. et nunc ecce. V. exaltavit. 6

ירום | O. ὕψωσεν. H.h. et g. exaltabit. Ch. exaltabitur. P. exaltabit. B. ... A. ὑψωθήσεται.

סביבותי | O. ἐκύκλωσα. H.h. qui sunt in circuitu meo. H.g. circuitu. Ch. ... al. τοὺς κύκλῳ μου. P. in circuitibus meis.

זבחי תרועה | O. θυσίαν ἀινέσεως καὶ ἀλαλαγμοῦ. ~~H.h.~~ N. θυσίαν ἀλαλαγμοῦ. V. hostiam vociferationis. H.h. hostias jubili. H.g. hostias laudis et jubilationis. Ch. sacrificia acceptabilia cum jubilationibus. B. offertande der ...

7. אקרא| O. ἧς ἐκέκραξα. H.h. invocantib. H.g. quâ clamavi. Ch. cùm oravero

8 וחנני| O. ἐλέησόν με sine copulâ (videtur [illegible] hoc modo [illegible] ואקרא) H.h. et g. miserere mei. Ch. et miserere mei.

אמר| O. εἶπεν. Sy. προσελάλει. H.h. g. et Ch. dixit.

בקשו פני| O. κύριον ζητήσω. ‡ N. ἐξεζήτησα τὸ πρόσωπόν σου. A. ἐζήτησαν πρόσωπά μου. Sy. σὲ ἐζήτει τὸ πρόσωπόν μου. H.h. [illegible] H.g. dominum requiram. V. requirit [illegible] faciem mea. Ch. requirite faciem meam. B. [illegible] ‡ ἐξεζήτησέ σε τὸ πρόσωπόν μου. H.g. requisivit te facies mea.

9 תסתר| O. ἀποστρέψῃς. H.h. abscondas. H.g. avertas. Ch. auferas majestatem tuam a me.

תט בעבדך| O. ἐκκλίνῃς ἀπὸ τοῦ δούλου σου. H.h. et g. declines a servo tuo. Ch. ne inclines [illegible] B. [illegible]

עזרתי היית| O. βοηθός μου γενοῦ. H.h. et Ch. auxilium meum fuisti. H.g. adjutor meus esto.

ישעי| O. ὁ σωτήρ μου. H.h. salutis meae. Ch. redemptionis meae. H.g. salutaris mei.

10 יאספני| O. προσελάβετό με. H.h. collegit me. H.g. assumsit me. Ch. Verbum domini colliget me. B. [illegible]

11 הורני דרכך| O. νομοθέτησόν με ἐν τῇ ὁδῷ σου. A. φώτισόν με. Sy. ὑπόδειξόν μοι. H.h. ostende mihi vias tuas. Ch. doce me.. H.g. legem pone mihi in via tua.

בארח מישור| O. ἐν τρίβῳ εὐθείᾳ. H.h. et Ch. in semitam rectam. H.g. in semita recta. Ar. per semitam rectitudinis. B. [illegible]

שוררי| O. τῶν ἐχθρῶν μου. H.h. insidiatores meos. H.g. inimicos meos. P. [illegible] meos. Ch. ob [illegible] domini [illegible]

12 בנפש| O. εἰς ψυχάς. H.h. animae. Ch. voluntati. H.g. in animas. P. in voluntatem. B. [illegible]

שקר| O. ἄδικοι. H.h. falsi. H.g. iniqui. Ch. mendaces. Ar. falsiratio. B. [illegible] Sy. ψευδεῖς.

ויפח חמס| O. καὶ ἐψεύσατο ἡ ἀδικία ἑαυτῇ. H.h. et [illegible] Ch. et loquentes calumnias. H.g. et mentita est iniquitas sibi. P. [illegible]

ing statu. Ar. et loquentes rapinas. E. mits-
gaders die macht hebben. S. καὶ ἐξέστανη ἡ
ἡ ἀδικία (apparuit).

לזנא | O. N. V. carent. Ch. mihi credidi ffen 13.

בטוב | O. τὰ ἀγαθά. H. h. et g. bona. Ch. bonitatem.
P. in bonitatem.

חיים | O. ζώντων. H. h. et g. viventium (Ch. vitae) per-
ennis. E. der levende.

חזק | O. ἀνδρίζου. H. h. confortare. H. g. viriliter age.
Ch. obfirma. P roborate

ויאמץ | O. καὶ κραταιούσθω. H. h. et roboretur. H. g.
et confortetur. Ch. et robora. P. et roborabit te.
E. sy sal versterken M. herte

Ps. 28.

לדוד | O. ψαλμὸς τῷ δαυίδ. N. τῷ δαυίδ. H. h. David. 1.
gr. psalmus David. Ch. Davidi. et P.

צורי | O. ὁ θεός μου. H. h. fortis meus. Ch. fortitudo mea.
H. g. deus meus. E. rotse mijn.

תחרש פן | O. μή ποτε παρασιωπήσῃς. ~~A. μὴ κωφεύσῃς ἀπ' ἐμοῦ~~ H. h. ne forte taceatis.
Ch. ne forte, si taceas. H. g. ne quando taceas. Sy. μή
ποτε ἦσυχαστος ὦ. E. so gy u stille houdt.

ממני | O. caret N. ἀπ' ἐμοῦ. H. h. mihi. V. a me. et Ch.
al. ἀπ' ἐμοῦ.

תחנוני | O. τῆς δεήσεώς μου. H. h. deprecationis meae et Ch. 2.
H. g. et V. Vet P. deprecationum mearum.

בשועי | O. ἐν τῷ δέεσθαί με. H. h. cum clamavero. H. g.
et Ch. cum oro ~~...~~ E. in clamando me.

דביר קדשך | O. ναὸν τὸν ἅγιόν σου. A. et Sy. χρηματιστήριον. Th. δαβείρ. H. h. ad oraculum sanctum
tuum. H. g. templum... Ch. coram templo sancto tuo.
Sanctum sanctitatis tuae. E. na de aanspraak-
plaats uwer heyligheyt.

ואל | O. N. ~~et~~ addunt μὴ συναπολέσῃς με. H. g. et V 3.
ne perdas me. Ch. caret.

ורעה | O. κακὰ δέ. H. h. malum. et Ch. at H. g. mala.

תן להם | O. addit κύριε. et H. g. at Ch. at N. et V. carent.

כפעלם | O. τῶν ἐπιτηδευμάτων αὐτῶν. H. h. g. et Ch. 4.
adinventionum suarum. Ar. studiorum eorum.
E. hare handelingen.

מעשה | O. τὰ ἔργα. H.h. opg. H. g. et Ch. opera.

5 יהרסם | O. καθελεῖς αὐτούς. H.h. et Ch. destruit eos. H. g. destruet eos illos. ita et sequentia in futurum praesentia.

6 תחנוני | τῆς δεήσεώς μου. H.h. g. et Ch. deprecationib. meae. Ch. benedictus Verbum domini quoniam exaudivit vocem orationis meae.

7. עזי | O. Βοηθός μου. H.h. et Ch. fortitudo mea. H. g. adjutor meus (ed. עזרי)

ומגני | O. ὑπερασπιστής μου. H.h. fortitudo meus. H. g. protector meus Ch. scutum meum.

ויעלז לבי | O. ἀνέθαλεν ἡ σάρξ μου. Sy. ἱλαρώθη ἡ καρδία μου. H.h. gavisum et cor meum ac Ch. H. g. refloruit caro mea. P. exultavit cor meum.

ומשירי | O. ἐκ θελήματός μου. A. ἀπὸ ᾄσματός μου. Sy. ἐν ᾠδαῖς μου. Ch. hymno meo gratias agam coram eo. H.h. in cantico meo. H. g. de voluntate mea. Ar. et cantico meo. B. mit meinem Gesang.

8. למו | O. τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. H.h. mea. H. g. plebis suae. Ch. illis.

מעוז | O. ὑπερασπιστής. H.h. et Ch. robur. H. g. protector.

ישועות | O. τῶν σωτηρίων. H.h. salutarium. H. g. salvationum. Ch. redemptio et BM. der rettungen.

9. ונשאם | O. ἔπαρον αὐτούς. H.h. sublevabo eos. Ch. sustenta eos. H. g. extolle ac P. B. erhebe. M. [illegible]

Ps. 29.

1. O. addunt titulo, ἐξοδίου σκηνῆς. H. g. et V. in consummatione tabernaculi.

אלים | O. Θεοῦ. H.h. et g. Dei. P. arietum. Ch. angeli. B. der machtigen.

2. בהדרת קדש | O. αὐλῇ ἁγίᾳ αὐτοῦ. H.h. in decore sancto. Ar. et Ch. decora sanctitatis. H. g. in atrio sancto ejus. B. in dem heiligen schmuck. M. [illegible] der heiligkeit.

6 וירקידם | O. λεπτυνεῖ αὐτάς. Aq. σκιρτῶσει. V. σκιρτᾶν ποιήσει αὐτάς. H.h. disperget eas. H. g. comminuet eas. Ch. subsaltare fecit eas. P. saltare facit.

לבנון | O. τὸν Λίβανον. Ch. libanus, at sequentibus jungit al. τὰς λίβανος. H.h. et g. libani. B. quoq. separant ut et Pag.

שריון | O. ὁ ἠγαπημένος. H.h. Sario. H.g. dilectg. Ch. montem proximum tem fructus.

ראמים | O. μονοκερώτων. H.h. rhinocerotis. H.g. unicornium. Ch. unicornium. B. jonk ossenhooren.

חצב | O. διακόπτοντος. Sy. καταδιαιροῦντος. H.h. dividentis. H.g. intercidentis. Ch. scindit. B. houwende vlammen vuers uit. M. slaat 7.

יחיל | O. συσσείοντος. Sy. ἐκλοχίζοντος. Aq. ὠδίνοντος. H.h. partum faciens. Ch. tremorem inducit. H.g. concutientis. 8.

יחיל | O. καὶ συσσείσει. Sy. ἐκλοχίσει. Aq. ὠδινήσει. H.h. parturire faciens. Ch. inducit tremorem.

יחולל | O. καταρτιζομένη. N. καταρτισομένας. A. ὠδίνοντος. Sy. πληθύνοντος. H.h. obstetricantis. H.g. praeparantis. Ch. parturire facit.

כלו | O. πᾶς τις. H.h. et g. omnis. Ch. omnes ministri ejus. P. totus ipse. B. seyt een ieder eere. V. omnes dicunt gloriam. M. alwat daar in is. 9.

למבול | O. τὸν κατακλυσμὸν κατοικιεῖ. A. εἰς κατακλυσμὸν ἐκάθισεν. Al. ἐπὶ τοῦ κατακλυσμοῦ κατοικεῖ. H.h. diluvium inhabitat. H.g. inhabitare facit. Ch. in generatione diluvii super sedem judicii sedit. P. in diluvio sedit. B. heeft gezeten over den watervloed. M. zit in den watervloed. 10.

Ps. 30.

חנכת | O. τοῦ ἐγκαινισμοῦ. H.h. pro dedicatione. H.g. in. Ch. laus cantici pro dedicatione domus sanctuarii quam dixit David. P. dedicationis.

דליתני | O. ὑπέλαβές με. A. ἀνεβίβασας (exaltasti). H.h. salvasti me. H.g. suscepisti me. Ch. exaltasti me. P. exaltasti me. B. hebt my opgetrocken. 2

לי | O. ἐπ' ἐμέ. H.h. et g. super me. Ch. de me.

שאול | O. ᾅδου. H.h. et g. inferno et Ch. ac P. 3.

חייתני | O. ἔσωσάς με. Sy. Th. ἀνεζώωσάς με. H.h. vivificasti me. Ch. confirmasti me. B. hebt behouden.

מיורדי | O. ἀπὸ τῶν καταβαινόντων. H.h. et Ch. ut descenderem. Ar. a descendendo me. H.g. a descendentibus. 4

זכר קדשו | O. τῇ μνήμῃ τῆς ἁγιωσύνης αὐτοῦ. A. τῷ μνημοσύνῳ. Sy. ἀναμιμνησκόμενοι τὸν ἁγιασμόν. H.h. et g. memoriae sanctitatis ejus. Ch. in memoriam sanctitatis 5

, ἐν, τῷ θυμῷ αὐτοῦ.
6 רגעבאף | O. ὀργὴ. V. συντέλεια. A. ἀθροισμός (subitum) H.h. ad momentum est ira ejus Ch. momento
H.g. ira in indignatione ejus.
ילין | O. αὐλισθήσεται. H.h. g. et Ch. demorabitur. P. ...
7. בשלוי | O. τῇ εὐθηνίᾳ μου. Sy. τῇ ἐρημίᾳ μου. H.h. et g. abundantia mea. Ch. cum sederem in tranquillitate. Ar. quiete mea. P. felicitate mea. B. mijn ...
8 העמדת להררי | O. παρέσχου τῷ κάλλει μου δύναμιν. A. ... τῷ ὄρει. H.h. statuisti monti meo
* fortitudinem. H.g. praestitisti decori meo virtutem. Ch. adstitisti montibus validis. P. stare fecisti in monte meo fortitudinem. B. gij hadt mijn berg vast gezet. M. gij hadt ...
הייתי | O. καὶ ἐγενήθην. copulam hanc addunt H.h. et g. Ch. et V.
הסתרת | O. ἀπέστρεψας δὲ. A. ἀπόκρυψας. H.h. abscondisti. H.g. avertisti. Ch. subduxisti.
9. אל יהוה | O. πρὸς τὸν θεόν μου. H.h. dominum. H.g.
* et Ch. ad dominum meum.
10. מה בצע | O. τίς ὠφέλεια. H.h. et g. quid utilitatis. Ch. quid lucrum. Ar. quid lucri. B. wat gewin
שחת | O. διαφθοράν. H.h. et g. corruptionem. Ch. locum sepulchri. P. foveam. B. groeve.
11. שמע | O. ἤκουσεν. H.h. audi. Ch. accipe orationem meam. H.g. audivit
חנני | O. ἐλέησέ με. H.h. et Ch. miserere mei. H.g. misertus est mei.
היה | O. ἐγενήθη. H.h. et Ch. esto. H.g. factus est.
12 למחול | O. εἰς χαρὰν. H.h. in chorum. Ch. in chorum. H.g. in gaudium. B. in ...
פתחת | O. διέῤῥηξας. H.h. et Ch. solvisti. H.g. conscidisti
13 למען יזמרך | O. ὅπως ἂν ψάλῃ σοι ἡ δόξα μου. Sy. ἵνα ᾄδῃ σε δόξα. H.h. ut laudet te gloria. Ch. ut laudent te honorabiles mundi. H.g. ut cantet tibi gloria mea. B. op dat mijn eer u psalmsinge. P. ut canat tibi gloria.
ידם | O. κατανυγῶ. Sy. παρασιωπήσῃ. H.h. * taceat. Ch. taceant. H.g. conquiescam.

O. addunt titulo ἐκστάσεως. et H. g. cum V. pro extasi. 1.

פלטני | O. ῥῦσαί με καὶ ἐξελοῦ με. Ch. libera me. H.h. 2.
salva me. H.g. libera me et eripe me.

מהרה | O. τάχυνον τοῦ ἐξελέσθαι με. H.h. et Ch. velociter libera me. H.g. accelera ut eruas me. P. eilends 3.

לצור מעוז | O. εἰς θεὸν ὑπερασπιστήν. H.h. in lapidem fortissimum. H.g. in deum protectorem. Ar. in petram fortitudinis. B.M. tot eenen steen der sterkte

מצודות | O. καταφυγῆς. H.h. munitam. H.g. refugii. Ar. munitionis. B. sterke burcht

סלעי | O. κραταίωμά μου. A. et Sy πέτρα μου. H.h. petra mea. Ch. fortitudo mea et H.g. 4.

מצודתי | O. καταφυγή μου. H.h. munitio mea. H.g. refugium meum. Ch. fiducia mea. P. mijn burcht.

ותנהלני | O. καὶ διαθρέψεις με. Sy ζημελήσεις με (curabis me) H.h. et g. et enutries me. Ch. et duces me. P. et voedest me. B. ende voedt mij.

מרשת זו | O. ἐκ παγίδος ταύτης, ἧς. H.h. de retiaculo. 5.
H.g. et Ch. de laqueo isto quem.

מעוזי | O. εἶ ὁ ὑπερασπιστής μου, κύριε. H.h. et Ch. fortitudo mea es. H.g. es protector meus, domine.
V. non habet, domine.

בידך אפקיד | O. εἰς χεῖράς σου παραθήσομαι. H.h. in manu tua commendo. H.g. in manus tuas commendabo. V... commendo. B. bevele ick. 6

שנאתי | O. ἐμίσησας. H.h. et g. odisti. Ch. odi. P. odisti. 7.

שוא | O. διακενῆς. H.h. frustra. H.g. supervacue.

את עניי | O. ἐπὶ τὴν ταπείνωσίν μου. N non addit ἐπὶ. et V. H.h. et Ch. afflictionem meam. H.g. in humilitatem meam.

ידעת בצרות | O. ἔσωσας ἐκ τῶν ἀναγκῶν. H.h. cognovisti tribulationes. Ch. nosti angustias. H.g. salvasti de necessitatibus. P. cognovisti in angustiis. *

הסגרתני | O. συνέκλεισάς με εἰς χεῖρας ἐχθρῶν. H.h.N. et V. ἐχθροῦ. H.h. conclusisti me in manu inimici. 9.
H.g... in manibus inimicorum. Ch. tradidisti me in manu inimicorum meorum. P. tradidisti me in manus inimici.

עששה | O. ἐταράχθη. ~~[illegible]~~ H.h. 10
et Ch. caligavit. H.g. conturbatus est. P. corrupti sunt. Ar. contabuit. B. is doorknaagt.

כלו ביגון | O. ἐξέλιπεν ἐν ὀδύνῃ ἡ ζωή μου. S. ἀνηλώθη etc. H.h. consumpta sunt in moerore vitae meae. 11.
Ch. defecit in moerore dies mei. H.g. defecit in dolore vita mea.

באנחה | O. ἐν στεναγμοῖς. H.h. et Ch. in gemitu. H.g. in gemitibus.

* כשל בעוני כחי | O. ἠσθένησεν ἐν πτωχείᾳ. Sy... διὰ τὴν κάκωσίν μου. A. H.h. infirmata est in iniquitate. H.g. ... in paupertate. Ch. corruit in peccato meo. P. labefactata est propter iniquitates meas. B. is vervallen door mijn ongerechtigheyd.

עששו | O. ἐταράχθησαν. A. ἠχρειώθη (squaluerunt) H.h. consumpti sunt. H.g. conturbata sunt. P. computruerunt. Ar. corrosa sunt. B. zijn doorknaegt.

12. מכל צררי | O. παρὰ πάντας τοὺς ἐχθρούς μου. A. παρὰ πάντων (ab omnibus) H.h. apud omnes hostes meos. Ch. prae omnibus qui angunt me. H.g. super omnes inimicos meos. Ar. ex omnibus hostibus meis. B. van alle mijne wederpartijders.

14. דבת | O. [illegible] ψόγον. H.h. opprobrium. Ch. famam malam. H.g. vituperationem. B. de nasprake. M. lastering.

מגור מסביב | O. παροικούντων κυκλόθεν. A. [illegible] H.h. congregationem in circuitu. Ch. tremor circumquaque. P. pavorem undique. H.g. commorantium in circuitu. B. vreese is van rontsomme.

בהוסדם | O. ἐν τῷ ἐπισυναχθῆναι αὐτούς. H.h. cum inirent consilium. Ch. cum convenirent. H.g. in eo, dum conveniunt ipsi. P. dum consultant. Ar. in consultando eos.

זממו | O. ἐβουλεύσαντο. H.h. et Ch. cogitaverunt. H.g. consiliati sunt. Ar. machinati sunt. B. M. raedslaegen.

16. בידך עתתי | O. ἐν ταῖς χερσί σου οἱ κλῆροί μου. al. [illegible] μου. H.h. in manu tua tempora mea. H.g. in manibus tuis sortes meae. Ch. in manu tua sunt tempora redemtionis tuae.

18. ידמו לשאול | O. καὶ καταχθείησαν εἰς ᾅδου. Sy. σιωπησάτωσαν εἰς ᾅδου. H.h. taceant in inferno. H.g. obmutescant in infernum. P. recidantur in sepulchro. Ch. obmutescant in domum sepulchri. B. M. laet se zwijgen worden tot het graf.

19. שקר | O. τὰ δόλια. H.h. mendacii. Ch. quae loquuntur mendacium. H.h. dolosa. Ar. falsitatis.

עתק | O. ἀνομίαν. H.h. dura. H.g. iniquitates. Ch. opprobria. Ar. durum. B. hart.

20. טובך | O. addunt Κύριε. et V. ac H.g. cum N.

פעלת | O. ἐξειργάσω. H.h. et Ch. operatus es. H.g. perfecisti. B. dat ghij ghewrocht hebt.

אדם | O. τῶν ἀνθρώπων. H.h. g. et Ch. hominum. et P.

מרכסי איש | O. ἀπὸ ταραχῆς ἀνθρώπων. H.h. a duritia viri. H.g. a conturbatione hominum. 21.
P. ab elationibus viri. B. voor de hooghmoedicheden des mans. M. voor menschen practyken, of roevers aenslagh.

תצפנם בסכ | O. σκεπάσεις αὐτοὺς ἐν σκηνῇ. Sy. ἐν σκέπῃ. H.h. abscondes eos in umbra (Ch. occultabis eos, velut in umbraculo). H.g. proteges eos in tabernaculo. Ar. abscondes eos in tugurio. P. in abscondito tabernaculi.

מריב | O. ἀπὸ ἀντιλογίας. H.h. g. et Ch. a contradictione. P. a contentione.

במצור | O. περιοχῆς. Sy. περιπεφραγμένῃ. H.h. g. et Ch. munita. Ar. munitionis. B. 22.

בחפזי | O. ἐν τῇ ἐκστάσει μου. A. ἐν θαμβήσει μου. Sy. ἐν τῇ ἐκπλήξει μου. H.h. in stupore meo. 23.
Ch. cum quaererem aufugere. H.g. in excessu mentis meae. Ar. in festinando me. B. in mijn haest.

נגזרתי | O. ἀπέρριμμαι. H.h. et g. proiectus sum. Ch. succisus sum. P. excisus sum.

אכן | O. διὰ τοῦτο. H.h. ergo me! H.g. propter hoc. Ch. in veritate! P. vere. B. dan noch. *

תחנוני | O. τῆς δεήσεώς μου. H.h. deprecationum mearum. Ch. et H.g. orationum mearum. P. deprecationum mearum. B. mijner smekinghe.

חסידיו | O. οἱ ὅσιοι αὐτοῦ. H.h. et g. sancti eius. Ch. 24.
pii eius. P. misericordes eius. B. sijne gunstgenoten.

אמונים | O. ὅτι ἀληθείας ἐκζητεῖ. H.h. et Ch. fideles ~~custodiebat~~ custodiebat. H.g. quoniam veritatem requirit. V. quoniam veritatem requiret. B. de gheloovighe. M. bewaert de getrouwicheydt.

על יתר | O. τοῖς περισσῶς ποιοῦσιν. H.h. his, qui satis operantur. Ch. elatis qui operantur. H.g. abundanter facientibus. Ar. super residuum facienti. B. die overvloedighe dien bedrijft.

חזקו | O. ἀνδρίζεσθε. H.h. et Ch. confortamini. 25
H.g. viriliter agite. P. roboramini vos. B. sijt sterck.

ויאמץ | O. καὶ κραταιούσθω. H.h. et Ch. et roboretur. H.g. et confortetur. P. et roborabit (hebt het).

ליהוה | O. ἐπὶ κύριον. H.h. dominum. Ch. in Verbo Domini. H.g. in domino. at P. B. op den heere.

1 לדוד משכיל | O. ψαλμὸς τῷ δαυὶδ συνέσεως. N. συνέσεως τῷ δαυίδ. V. ~~et~~ post David intellectus. H.h. eruditio David. H.g. psalmus David intellectus. Ch. Davidi intellectus. P. Davidi intelligentia. A. Davidi eruditio. B. een onderwysinge Davids. M. onderwysinge, oft leerzaken.

אשרי | O. H.g. et V. omnia in plurali eloquuntur at H.h. et Ch. in singulari. Ar. beatitudines condonati praevaricationis.

נשוי | O. ὧν ἀφέθησαν. H.h. cui remissa est H.g. quorum remissae sunt. Ch. cui remissae sunt B. vergeven. M. vergeven.

כסוי | O. καὶ ὧν ἐπεκαλύφθησαν. H.h. et absconditum est. Ch. et cujus obtectum est. H.g. et quorum tecta sunt. A. P. cui tectum. A. tecti.

2. עון | O. ἁμαρτίαν. H.h. et Ch. ac P. iniquitates. H.g. peccatum B. de ongerechtigheyt.

ברוחו | O. ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ. S. ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ. al. ἐν τῷ πνεύματι αὐτοῦ. H.h. et Ch. in spiritu ejus. ac V.

3 בלו | O. ἐπαλαιώθη. A. κατετρίβη. H.h. attrita sunt Ch. inveteraverunt. H.g. inveteraverunt.

בשאגתי | O. ἀπὸ τοῦ κράζειν με. A. ἐν βρυχήματί μου. Sy. ἀπὸ τοῦ ὀδύρεσθαι. (de eo quod rugiret). H.g. et V. dum clamarem. Ch. ob rugitum meum. P. in rugitu meo &c. B. in mijn brullen.

4 תכבד | O. ἐβαρύνθη. H.h. gravata Ch. invaluit H.g. gravata est. P. aggravabitur.

* נהפך לשדי | O. ἐστράφην εἰς ταλαιπωρίαν. S. μετεστράφημαι εἰς διαφθοράν. V. ἐστράφη εἰς ταλαιπωρίαν. H.h. versatus sum in miseria mea. Ch. conversus est succus meus. H.g. conversus sum in aerumnam. V. conversus sum in aerumna mea. B. mijn sap wierdt verandert.

בחרבוני קיץ | O. ἐν τῷ ἐμπαγῆναί μοι ἄκανθαν. N. non adest μοι. Sy. ὡς καῦσος θέρινον. A. ἐν ἐρημώσει θερεία. V. ἐν τῷ ἐρημωθῆναι ὀπώραν (cum fructuum solitudo fit). H.h. cum desperit aestas. Ch. in siccitatem aestatis. H.g. dum configitur mihi spina. V. ardet mihi P. in siccitatem aestatis.

סלה | O. et V. ac H.g. carent. N. διάψαλμα. H.h. et Ch. semper. 30

אודיעך | O. ἐγνώρισα. H.h. et Ch. notum faciam tibi. P. cognoscere feci te. H.g. cognitum feci. V. [illegible] addit, tibi. 5.

ועוני | O. καὶ ἐμοῦ τὴν ἀνομίαν μου. H.h. scelus meum. Ch. scelera mea. P. [illegible] (Ar. [illegible]) praevaricationes meas. B. [illegible]. H.g. [illegible] iniquitatem meam.

חטאתי | O. τῆς καρδίας μου. A. ἁμαρτίας μου. Th. τῆς ἀσεβείας μου. H.h. et V. peccati mei. Ch. delicti mei. H.g. cordis mei.

סלה | O. H.g. et V. carent. H.h. semper. Ch. in aeternum. N. διάψαλμα.

לעת מצא | O. ἐν καιρῷ εὐθέτῳ. S. καιρὸν εὑρεῖν. H.h. tempore inveniendi. Ch. in tempore acceptabili. H.g. in tempore opportuno. Ar. tempore inveniendi. B. [illegible] (M. [illegible]) [illegible]. 6.

רק לשטף | O. πλὴν ἐν κατακλυσμῷ. S. ὥστε ἐπικλύζουσα. H.h. ut cum inundaverint H.g. [illegible] in diluvio. B. [illegible].

סתר | O. σὺ καταφυγή. H.h. tu protectio. Ch. tu absconsio. H.g. tu refugium. 7.
et V.

מצר תצרני | O. ἀπὸ θλίψεως τῆς περιεχούσης με. H.h. ab hoste custodies me. Ch. in latibulo custodies me. H.g. a tribulatione, quae circumdedit me. P. ab angustia custodies me. E. [illegible].

רני פלט | O. τὸ ἀγαλλίαμά μου λύτρωσαί με ἀπὸ τῶν κυκλωσάντων με. H.h. laudes mea salvans circumdabis me. H.g. exultatio mea, eripe a circumdantibus me. Ch. canticis redemptionis circumdabis me. B. [illegible].

סלה | O. H.g. et V. carent. H.h. semper. Ch. in aeternum. N. διάψαλμα.

אשכילך | O. συνετιῶ σε. A. ἐπιστημόσω σε. H.h. docebo te. H.g. et Ch. intellectum tibi dabo. P. intelligere faciam te. A. φωτίσω σε.

ואורך | O. συμβιβῶ σε. S. ὑποδείξω σοι, H.h. monstrabo tibi. H.g. instruam te. Ch. docebo te.

איעצה | O. ἐπιστηριῶ. S. βουλεύσομαι. H.h. cogitabo. Ch. consulam tibi. B. [illegible]. H.g. firmabo.

עליך עיני | O. ἐπὶ σὲ τοὺς ὀφθαλμούς μου. S. περὶ σοῦ τῶ ὀφθαλμῶ μου. H. h. et oculo meo. H. g. firmabo te oculis meis. Ch. ponam firmabo te in bonum oculum meum. B. myn oog sal op u sijn.

9. אין הבין | O. οἷς οὐκ ἔστι σύνεσις. H. h. g. et Ch. quibus non est intellectus.

במתג ורסן | O. ἐν κημῷ καὶ χαλινῷ. N. ἐν χαλινῷ καὶ κημῷ. H. h. et g. ac Ch. in camo et freno. Ar. in capistro et freno. B. met toom en gebit.

עדיו לבלום | O. τὰς σιαγόνας αὐτῶν ἄγξεις. N. ... ἄγξαι. H. h. et g. maxillas eorum constringe. Ch. dicit ornatus eorum, ut constringantur simul. P. os ejus obtura. A. maxillam ejus ad opistomio stringendum. B. welcks mont moet bedwongen.

בל קרוב אליך | O. τῶν μὴ ἐγγιζόντων πρὸς σέ. H. h. qui non accedunt (H. g. appropinquant) ad te. Ch. ne accedant ad te. I. ne appropinquent tibi. B. op dat het tot u niet genake M. als het tot u niet wil naderen.

10 יסובבנו | O. κυκλώσει. H. h. et gr. circumdabit. Ch. circumdabit eum.

11 והרנינו | O. καὶ καυχᾶσθε. A. καὶ αἰνοποιήσατε. S. εὐφημεῖτε. H. h. et laudate eum. H. g. et gloriamini. Ch. et laudes dicite. P. jubilate. B. en singt vrolyck.

Ps. 33.

O. hunc praefigunt titulum. ψαλμὸς τῷ Δαυίδ. et addunt ἀνεπίγραφος παρ' Ἑβραίοις. H. h. caret eo Ch. H. g. psalmus David, sine titulo apud Hebraeos. V. et VI. τῷ Δαυίδ. et V. psalmus David.

1. רננו | O. ἀγαλλιᾶσθε. A. αἰνεῖτε. S. εὐφημεῖτε (bene dicite) H. h. laudate (Ch. laudes dicite) H. g. exultate. Ar. praeconia dicite. B. singt vrolyck.

נאוה | O. πρέπει. A. ὡραία ἐστὶ. H. h. g. et Ch. decet. Ar. decora.

2. בכנור | O. ἐν κιθάρᾳ. H. h. g. et Ch. cithara. B. harpe. (met de)

בנבל עשור | O. ἐν ψαλτηρίῳ δεκαχόρδῳ. H. h. et g. in psalterio decem chordarum. Ch. in nablo decem chordarum. Ar. in nabel de decem chordis. B. met de luyte, en het tienenvoudich instrument.

הֵיטִיבוּ נַגֵּן | O. καλῶς ψάλατε αὐτῷ. N. caret αὐτῷ. 3.
H. h. diligenter psallite ei. H. g. bene psallite ei. Ch. praeclare agite psallendo. P. bene canite. A. benefacite modulando. B. speelt wel. M. maakt het spelen goed.

בִּצְדָקָה | O. ἐλεημοσύνην. H. h. justitiam. H. g. et Ch. et V. 5
misericordiam (~~et~~ ita habent boni)

מָלְאָה | O. addunt ὁ κύριος. at N. et V. carent ac Ch. 5.

נַעֲשׂוּ | O. ἐστερεώθησαν. A. ἐποιήθησαν. S. ἐγένοντο 6.
H. h. et g. formati sunt. Ch. facti sunt.

צְבָאָם | O. ἡ δύναμις αὐτῶν. A. στρατιὰ αὐτῶν. S. ἡ διακόσμησις αὐτῶν. H. h. ornatus eorum. H. g. virtus eorum. Ch. exercitus eorum. B. haer heyr.

כֹּנֵס כַּנֵּד | O. συνάγων ὡσεὶ ἀσκόν. S. συνήγαγεν ὡς ἐν ἀσκῷ. H. h. congregans quasi in utres. H. g. ... sunt utres. Ch. ut utre. V. ~~[illegible]~~ sunt in utres. P. sunt acervus. B. als op een hoop.

בְּאֹצָרוֹת | Ch. eleganter posuit vas in apothecis abyssorum. reliqui hebraico consonant. 7.

יִירְאוּ מֵ | O. φοβηθήτω τὸν κύριον. H. h. et g. timeat dominum. Ch. timeant ab aspectu Domini. P. timeant a domino. B. laat [illegible] 8

יָגוּרוּ | O. ~~[illegible]~~ δὲ σαλευθήτωσαν. S. εὐλαβείσθωσαν. H. h. formident. H. g. ante eum commoveantur. Ch. contremiscant. X

וַיֶּהִי | O. καὶ ἐγενήθησαν. H. h. et facta est. H. g. et 9
facta sunt. Ch. et fuit. ac P. B. en het is [illegible].

וַיַּעֲמֹד | O. καὶ ἐκτίσθησαν. H. h. stetit. Ch. et substitit. H. g. et creata sunt.

עֲצַת | O. βουλάς. H. h. et g. consilia. Ch. consilium 10.

הֵנִיא | O. ἀθετεῖ δέ. H. h. irritas facit. H. g. reprobat autem. A. [illegible]. B. breekt.

עַמִּים | Hebr. addunt O. καὶ ἀθετεῖ βουλὰς ἀρχόντων. H. g. et V. et reprobat consilia principum. at Ch. caret ut H. h.

לְדֹר וָדֹר | O. εἰς γενεὰν καὶ γενεάν. N. ἀπὸ γενεῶν 11.
εἰς γενεάς. H. h. et g. in generationem et generationes. Ch. in generationes generationum. B. van geslacht tot geslacht. M. in geslacht en geslacht.

12. בחר | O. ὃν ἐξελέξατο. H. h. g. et Ch. quam elegit.

13. האדם | O. τῶν ἀνθρώπων. H. h. adam. H. g. et Ch. hominum et P.

14. ממכון שבתו | O. ἐξ ἑτοίμου κατοικητηρίου αὐτοῦ. A. ἀπὸ ἑδράσματος καθέδρας αὐτοῦ. S. ἀπὸ ἕδρας κατοικίας αὐτοῦ. H. h. de firmissimo solio suo. H. g. de praeparato habitaculo suo. Ch. de habitatione domus hospitii sui. P. de habitaculo suae sessionis. B. van syn vaste woonplaats.

15. יחד | O. κατὰ μόνας. A. ἅμα. S. ὁμοῦ. H. h. pariter. H. g. singillatim. Ch. simul.

16. בחיל | O. δύναμιν. H. h. exercitus et Ch. at H. g. virtutes. P. roboris.

גבור | O. καὶ γίγας. H. h. nec fortis. Ch. gigas quoque. H. g. et gigas. P. potens. B. een helt.

ברב כח | O. ἐν πλήθει ἰσχύος αὐτοῦ. H. h. in multitudine virtutis. Ch. multa fortitudine. H. g. in multitudine virtutis suae.

17. שקר | O. ψευδής. H. h. g. et Ch. fallax. B. feylt.

ימלט | O. σωθήσεται. H. h. et g. salvabitur. Ch. salvabit. P. evadet. B. bevrijt niet.

18. עין | O. οἱ ὀφθαλμοί. H. h. et g. oculi. Ch. oculus

לחסדו | O. ἐπὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ. H. h. misericordiam ejus. Ch. in benignitatem ejus. H. g. super misericordia ejus. B. op syn goedertierenheyt.

19. ולחיותם | O. καὶ διαθρέψαι αὐτούς. H. h. ~~[illegible]~~ et vivificet eos. H. g. et alat eos. Ch. et pascat eos. Pl. ut vivificet eos. Ar. et ad vivificandum eos. B. om haer by 't leven te houden.

20. חכתה ליהוה | O. δὲ ὑπομενεῖ τῷ κυρίῳ. H. h. et P. expectabit dominus. Ch. expectat verbum domini. H. g. autem sustinebit dominum. V. sustinet dominum.

עזרנו ומגננו | O. ὅτι βοηθὸς καὶ ὑπερασπιστὴς ἡμῶν. H. h. auxilium nostrum et clypeus noster. Ch. auxilium enim nostrum et scutum nostrum. H. g. quoniam adjutor et protector noster.

21 קדשו | O. τῷ ἁγίῳ αὐτοῦ. H. h. g. et Ch. sancto ejus. P. sanctitatis ejus.

22. יחל לך | O. ἠλπίσαμεν ἐπὶ σέ. H. h. expectavimus te. H. g. et Ch. speravimus in te. A. expectabimus

Ps. 34. H. g. psalmus davidi.

לדוד | O. ψαλμὸς τῷ δαυίδ. N. τῷ δαυίδ. H. h. david. 1
Ch. davidi. V. Davidi. H. g. B. ostpsalm davids.

את טעמו | O. τὸ πρόσωπον αὐτοῦ. A. τὸ γεῦμα αὐτοῦ S. τὸν τρόπον αὐτοῦ. H. h. os suum. Ch. sensum suum. H. g. vultum suum. B. syn gelaet. M. gebaerden, wesen, oft sinnen. P. verbum suum.

ויגרשהו | O. καὶ ἀπέλυσεν αὐτόν. A. καὶ ἐξέβαλεν αὐτόν. H. h. et ejecit eum. H. g. et dimisit eum. Ch. et reliquit eum. B. dat hij hem van joeg.

תתהלל | O. ἐπαινεθήσεται. H. h. g. V. et Ch. laudabitur. P. laudabit se. B. sal haer roemen. 3.

גדלו ל | O. μεγαλύνατε τὸν κύριον. H. h. g. et V. ac P. magnificate dominum. Ch. afferte magnificentiam coram domino. 4.

יחדו | O. ἐπὶ τὸ αὐτό. A. ὁμοθυμαδόν. H. h. et Ch. pariter. H. g. in idipsum.

מגורותי | O. τῶν θλίψεών μου. N. παροικιῶν μου. H. h. angustiis meis. H. g. tribulationibus meis al. peregrinationibus meis. Ch. timoribus meis et P. 5.

הביטו | O. προσέλθετε. N. προσέλθατε. A. ἀποβλέψατε. H. h. respicite. Ch. respexerunt. P. aspexerunt.

ונהרו | O. καὶ φωτίσθητε. H. h. et confluite. Ch. et illuminati sunt. H. g. et illuminamini. B. [illegible]

פניהם | O. τὰ πρόσωπα ὑμῶν. H. h. vultus vestri 6.
H. g. facies vestrae. Ch. facies eorum.

אל יחפרו | O. οὐ μὴ καταισχυνθῇ. H. h. non erubescent. H. g. non confundentur. Ch. non sunt confusae. P. non affectae sunt pudore.

שמע | O. εἰσήκουσεν αὐτοῦ. H. h. et Ch. exaudivit. H. g. exaudivit eum. 7.

חנה | O. παρεμβαλεῖ. H. h. circumdat. H. g. castrametabitur. Ch. immoratur. V. immittet. P. castrametatur. B. legert sich. 8.

טעמו | O. γεύσασθε. H. h. et g. gustate. Ch. percipite. 9.

יחסה בו | O. ὃς ἐλπίζει ἐπ᾽ αὐτόν. H. h. et g. qui sperat in eo. Ch. qui confisus est in verbo ejus.

קדושיו | O. πάντες οἱ ἅγιοι αὐτοῦ. H. h. et Ch. sancti ejus. H. g. omnes sancti ejus. B. [illegible]

11. כפירים | O. πλούσιοι. H. h. leones. Ch. filii leonum.
H. g. divites. P. leunculi
~~בקשי~~ | Ne gens? ~~...~~ addit in fine, διάψαλμα
~~... O. ἀγαθοῦ. H. h. omni bono. Ch.~~

12. לכו | O. δεῦτε. H. h. g. et P. venite. Ch. ambulate.
Ar. agite.

13. טוב | ~~...~~ O. ἀγαθάς. H. h. et g. bonos. Ch. bonum.

18. שועתם | O. δεήσεως αὐτῶν. H. h. clamorem eorum.
H. g. preces eorum. Ch. deprecationes
eorum. ~~...~~ P. clamorem eorum.

18. צעקו | O. ἐκέκραξαν οἱ δίκαιοι. H. h. clamaverunt. Ch. orant justi. H. g. clamaverunt
justi.

שמע | O. εἰσήκουσεν αὐτῶν. H. h. exaudivit. Ch. exauditi sunt. H. g. exaudivit eos.

19. נדכאי רוח | O. τοὺς ταπεινοὺς τῷ πνεύματι. H. h. confractos spiritu. H. g. et Ch. humiles spiritu.
P. attritos spiritu. B. de verslagen van geest.

20. רעות | O. αἱ θλίψεις. H. h. et g. tribulationes. Ch. et P. mala. B. veel swaricheden.

צדיק | O. τῶν δικαίων. H. h. justi. Ch. ... justo. H. g. justorum.

יצילנו | O. ῥύσεται αὐτούς. H. h. liberabit eum. Ch. liberabit eum. H. g. liberabit eos.

21. שומר | O. φυλάσσει κύριος. N. φυλάσσει. H. h. et g. custodit Dominus. Ch. custodit.

עצמותיו | O. τὰ ὀστᾶ αὐτῶν. H. h. ossa ejus. Ch. membra ejus. H. g. ossa eorum. P. ossa ejus.

נשברה | O. συντριβήσεται. H. h. confringetur. H. g. conteretur. Ch. et confractum. P. contritum.
B. wort gebroken.

22. תמותת | O. θάνατος ἁμαρτωλῶν πονηρός. H. h. interficiet impium malitia. H. g. mors peccatorum pessima. Ch. mors impii mala. P. interficiet
impium malitia.
*

יאשמו | O. πλημμελήσουσιν. H. h. culpabuntur. Ch. damnabuntur. H. g. delinquent. P.
desolabuntur. B. sullen schuldig verklaart worden.
[?] sullen als schuldige verdoemt worden.

23. פודה | O. λυτρώσεται. H. h. et g. et Ch. redimet.

נפש | O. ψυχάς. H. h. et g. animas. Ch. animam.

יאשמו | O. πλημμελήσουσιν. H. h. peccabunt. H. g. delinquent. Ch. condemnantur. P. desolabuntur.

Ps. 35.

לדוד | O. ψαλμὸς τῷ δαυίδ. N. τῷ δαυίδ. Aq. τῷ δαυίδ. V. ipsi David. H. h. David. H. g. psalmus David. ~~Ch. Davidis.~~ 1.

ריבה | O. δίκασον. H. h. et g. et P. judica. Ch. magnificare. A. litiga. B. twist. M. pleyt; rechte.

את יריבי | O. τοὺς ἀδικοῦντάς με. H. h. adversarios meos H. g. nocentes me. Ch. contra auctores contentionis meae. P. judicantes me. Ar. cum litigantibus meis. B. met mijne twisters.

את לחמי | O. τοὺς πολεμοῦντάς με. H. h. contra impugnantes me. H. g. impugnantes me. Ch. adversus auctores belli mei. A. cum pugnantibus meis. B. met mijne bestrijders.

מגן וצנה | O. ὅπλου καὶ θυρεοῦ. H. h. scutum et hastam 2.
H. g. arma et scutum. Ch. clypeum et parmulam. P. clypeum et scutum. B. de schildt en rondasse.

בעזרתי | O. εἰς τὴν βοήθειάν μου. H. h. g. et Ch. et P. in adjutorium meum. B. tot mijnder hulpe.

והרק חנית | O. ἔκχεον ῥομφαίαν. A. S. et Th. ξύμνωσον λόγχην. H. h. evagina gladium 3.
H. g. effunde frameam. Ch. evagina lanceam. B. brenght de spiesse voort. M. velt de spiesse.

וסגר | O. ~~καὶ~~ σύγκλεισον. A. S. et Th. ~~καὶ~~ περίφραξον. H. h. ~~et~~ praeoccupa. H. g. ~~et~~ conclude. Ch. ~~et~~ claude. P. ~~et~~ claude. B. sluit de weg toe. M. [illegible]

יכלמו | O. ἐντραπήτωσαν. H. h. et g. revereantur. Ch. erubescant. P. erubescent. B. laat se schande worden. 4.

רעתי | O. μοι κακά. H. h. et g. mihi mala. Ch. et P. malum meum. B. quaadt tegen mij.

כמץ | O. χνοῦς. H. h. et g. pulvis. Ch. palea. P. gluma. 5.
N. χοῦς. est fout error.

דוחה | O. ἐκθλίβων αὐτούς. H. h. persequatur eos H. g. coarctans eos. Ch. impellat. B. drijvende wegh. A. impellens.

חלקלקות | O. ὀλίσθημα. H. h. et g. lubricum. Ch. caliginosa. P. lubricitates. B. gansch slibberig. 6.

חנם | O. δωρεάν. S. ἀναιτίως. H. h. frustra. H. g. gratis. Ch. sine causa.

7. שחת רשתם | O. διαφθορὰν παγίδος αὐτῶν S. διαφθορὰν δικτύων αὐτῶν. H. h. insidiabantur mihi. H. g. interitum laquei sui. Ch. foveam retis sui. P. E. de groeve hares netts.

חפרו לנפשי | O. ὠνείδισαν τὴν ψυχήν μου. ~~H. h.~~ ἔσκαψαν τὴν ψυχήν μου. [illegible] διεξέσκαψαν τὴν ψυχήν μου. H. h. et P. foderunt animam meam. H. g. deprobraverunt animam meam. Ch. insidiati sunt animae meae.

תבואהו שואה | O. ἐλθέτω αὐτῷ παγίς. N. ἐλθέτω αὐτοῖς παγίς. H. h. veniat ei calamitas. Ch. veniat ei desolatio. H. g. veniat illi laqueus. Ar. veniet eum desolatio. E. de verwoestinge [illegible]

לא ידע | O. ἣν οὐ γινώσκει. N. ἣν οὐ ~~γινώσκουσιν~~. A. οὐ γινώσκοντι. H. h. quam ignorat. H. g. quam ignorat. Ch. et non advertat. P. non cognoscat. E. dat hij het niet en weet.

8. ורשתו | ἡ θήρα ~~[illegible]~~ H. h. et Ch. ~~[illegible]~~ [illegible]. H. g. captio.

בשואה יפל בה | O. καὶ ἐν τῇ παγίδι πεσεῖται ἐν αὐτῇ. N. in plurali πεσοῦνται. H. h. et cadat in laqueum. H. g. et in laqueum cadat ipse. Ch. in desolationem ipsa cadat. E. hij valle daerin met ~~verwoestinge~~. M. alsoe verwoestinge [illegible].

9. תשיש | O. ἀγαλλιάσεται. H. h. exultabit. H. g. delectabitur. Ch. exultabit. E. hij sal vrolijck sijn. P. gaudebit.

10. מחזק ממנו | O. ἐκ χειρὸς στερεωτέρων αὐτοῦ. H. h. et P. ac Ch. a validiori eo. H. g. de manu fortiorum ejus. E. van die sterker is dan hij.

מגזלו | O. ἀπὸ τῶν διαρπαζόντων αὐτόν. H. h. a violento. Ch. a raptore suo. H. g. a diripientibus eum. P. a rapiente eum.

11. יקומון | O. ἀναστάντες μοι. N. ἀναστάντες. H. h. et V. et Ch. surgentes. H. g. surgentes mihi. P. surgent.

עדי חמס | O. μάρτυρες ἄδικοι. H. h. g. et Ch. testes iniqui. E. [illegible] getuigen. P. mendaces.

12. רעה תחת טובה | O. πονηρὰ ἀντὶ ἀγαθῶν. pro ἀγαθῶν A. ἀντὶ ἀγαθοσύνης. S. ἀγαθοῦ in singulari. H. h. mala pro bono. Ch. malum pro bono. H. g. mala pro bonis.

שכול | O. ἀτεκνίαν. H. h. et V. ~~[illegible]~~ sterilitatem. H. g. et sterilitatem. Ch. [illegible] orbam. E. de [illegible]

בחלותם | O. ἐν τῷ αὐτοὺς παρενοχλεῖν μοι (molestos) ἐν A. ἐν ἀῤῥωστίᾳ αὐτῶν. Th. ἐν τῷ παρενοχλεῖσθαι αὐτοὺς. H. h. cum infirmarentur ab eis. Ch. in tempore infirmitatis eorum. H. g. cum ipsi molesti essent mihi. A. r. in aegrotando ipsos. B. als sy kranck waren.

לבושי | O. ἐνεδυόμην σάκκον. A. ἔνδυσίς μου. H. h. et g. et Ch. induebar. Ar. vestis mea.

עניתי | O. καὶ ἐταπείνουν. H. h. humiliabam. Ch. et P affligebam. H. g. addit et. at V. caret. B. ik quelde.

~~[illegible]~~ כרע | O. ὡς πλησίον. S. ὡς πρὸς ἑταῖρον. H. h. quasi ad amicum. H. g. quasi proximo. Ch. et Ar. ac si frater fuisset. B. als of hy een vriendt geweest waer.

התהלכתי | O. οὕτως εὐηρέστουν. S. ἀνεστρεφόμην. H. h. sic ambulabam. H. g. sic complacebam. Ch. ita cum eo ambulabam. B. in ging [illegible].

כאם קדר שחותי | O. καὶ σκυθρωπάζων οὕτως ἐταπεινούμην. al. ὁμομήτριον σκυθρωπὸς ἐκύφην. H. h. matre tristis sic incurvabar. H. g. et contristatus sic humiliabar. Ar. matrem, atratus incurvabam. ind. Ch. qui lugit matrem suam, obscurus humiliabar.

ובצלעי | O. καὶ κατ' ἐμοῦ. A. ἐν σκασμῷ μου. S. σκάζοντος μου. V. καὶ ἐν τῇ ἀσθενείᾳ μου. H. h. et in infirmitate mea. Ch. et in tribulatione mea. P. et in claudicatione mea. H. g. et adversum me. 15.

נכים | O. μάστιγες. S. πλῆκται. H. h. percutientes. Ch. impii, qui contuderunt me verbis suis. H. g. flagella. P. percussi. B. als geslagen.

קרעו ולא דמו | O. διεσχίσθησαν καὶ οὐ κατενύγησαν A. ἔρρηξαν καὶ οὐκ ἐσιώπησαν. H. h. scindentes et non tacentes. Ch. si lacerarent pellem meam, non tamen elicebant sanguinem. H. g. dissipati sunt nec compuncti. B. sy scheurden [illegible], en [illegible].

בחנפי לעגי מעוג | O. ἐπείρασάν με, ἐξεμυκτήρισάν με μυκτηρισμῷ. S. ἐν ὑποκρίσει ῥήμασι πεπλασμένοις. H. h. in simulatione verborum fictorum. Ch. verbis adulantibus blanditiarum subsannationis et derisoriis. H. g. tentaverunt me, subsannaverunt me subsannatione. P. cum impiis subsannatoribus, qui indulgent ventri. B. onder de [illegible] 16.

spotachtige toeoelbrodeb. M. die gaan tonge on gou stil broodb vonaopen, bodtsma kom, spotbogeb.

† חרוק | O. ἔβρυξαν. S. ἔπρισαν. H. h. frendebant. H. g. frendeunt. Ch. frendent. P. fremde.

17. כמה | O. πότε. H. h. et g. quando. Ch. usquequo. P. quamdiu.

משאיהם | O. ἀπὸ τῆς κακουργίας αὐτῶν. H. h. a calamitatibus suis. Ch. a desolationibus eorum. H. g. a malignitate eorum.

יחידתי | O. τὴν μονογενῆ μου. A. μοναχήν μου. S. et P. μονότητά μου. H. h. solitariam meam. H. g. unicam meam. Ch. conjugem meam. B. mijne eensame sc. siele.

19. שקר | O. ἀδίκως. al. ματαίως. Ch. sine causa. H. h. frustra. H. g. inique. B. om valsch oorsake.

יקרצו עין | O. καὶ διανεύοντες ὀφθαλμοῖς. H. h. comminantes oculo. Ch. annuentes oculis suis. H. g. et annuunt oculis. B. noch wencken met d'oogen. P. annuant oculo.

20 כי לא שלום | O. ὅτι ἐμοὶ μὲν εἰρηνικά. S. οὐ γὰρ εἰς εἰρήνην. V. ὅτι οὐκ εἰρήνην. H. h. et Ch. non enim pacem. H. g. quoniam mihi quidem pacifice. B. want niet vrede.

ועל רגעי | O. ἐπ' ὀργὴν δόλους διελογίζοντο. S. περὶ συναρπαγῆς ἐν τῇ γῇ λόγους δολίους λογίζονται. V. ἐπὶ συντελείᾳ τῆς γῆς ῥήματα δόλια λογίζονται. A. ἐπὶ ἀθεόα τῆς ῥήματα ἐπιθεσιῶν λογίζονται. H. h. in rapina terrae verba fraudulenta concinnant. H. g. in iracundia dolos cogitabant. V. in iracundia terrae loquentes, dolos cogitabant (sic manifeste grat.) Ch. contra justos terrae qui sedent in serulo, verba dolosa cogitant. P. Ar. supra tranquillos terrae verba fraudium cogitabunt. B. sy bedenken bedriegelijcke saecken tegen de stille in den lande.

21. ראתה עינינו | O. εἶδον οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν. H. h. et Ch. vidit oculus noster. H. g. viderunt oculi nostri.

22. תחרש | O. παρασιωπήσῃς. S. ἡσυχάσῃς. H. g. et Ch. sileas. H. h. taceas.

23. העירה | O. πρόσχες τῇ κρίσει μου. H. h. vigila in judicium meum. Ch. expergiscere ad

judiciis meis. H. g. interdum judicio meo. 35

האח נפשנו | O. εὖγε, εὖγε τῇ ψυχῇ ἡμῶν. H. h. vah animae nostrae. H. g. euge, euge animae nostrae. Ch. Exsultat anima nostra. 25

ברעתי | O. τοῖς κακοῖς μου. H. h. in afflictione mea. H. g. malis meis. Ch. malo meo. 26.

~~[illegible]~~ יגדל | O. μεγαλυνθήτω. N. μεγαλυνθείη. H. h. g. et Ch. magnificetur. et P. 27.

חפצי | O. οἱ θέλοντες. H. h. et Ch. qui vult. H. g. qui volunt.

תהלתך | O. τοῦ ἐπαινοῦντος. A. ὑμνήσει σε. H. h. g. et Ch. laudes tuas.

Ps. 36.

נאם פשע לרשע בקרב | O. φησὶν ὁ παράνομος τοῦ ἁμαρτάνειν ἐν ἑαυτῷ. S. φησὶν περὶ ἀσεβείας τοῦ 2
ἀσεβοῦς ἔνδοθεν ἡ καρδία μου. H. h. dixit scelus impio in medio cordis eius. Ch. dixit scelus impio in medio cordis eius. H. g. dixit injustus, ut delinquat in semetipso. Ar. dictum praevaricationis impio in interiori cordis mei. B. de overtredinge des godlosen spreect in ~~[illegible]~~ het binnenste van mijn hert.

החליק אליו בעיניו | O. ἐδόλωσεν ἐνώπιον αὐτοῦ. S. ἐξολισθαίνειν (?) τὰ περὶ αὐτοῦ δοκεῖ. H. h. dolose agit adversus eum in oculis suis. Ch. blanditur sibi in oculis suis. P. condidit depraecatum in oculis ipsius. H. g. dolose egit in conspectu eius. B. hy vleyt sich selven in syn oog. 3.

לשנא | O. τοῦ μισῆσαι. S. τοῦ μισηθῆναι αὐτόν. H. h. ad odiendum. Ch. et odio prosequatur doctrinam. H. g. et odiret. V. ad odium. E. ut odio habeat bonum. B. om te haten.

חדל להשכיל | O. οὐκ ἐβουλήθη συνιέναι τοῦ ἀγαθῦναι. H. h. cessavit cogitare benefacere. Ch. destitit intelligere ut benefaceret. H. g. noluit intelligere ut bene ageret. B. hy laat na te verstaan tot weldoen. 4

רע לא ימאס | O. κακίᾳ δὲ οὐ προσώχθισεν. S. κακὸν οὐκ ἀποδοκιμάζει. A. οὐκ ἀπέρριψε. T. οὐκ ἀπώσατο. H. h. malum non abjicit. Ch. malitiam non detestatur. H. g. malitiam autem non odivit. 5

אמונתך עד שחקים | O. καὶ ἡ ἀλήθειά σου ἕως τῶν νεφελῶν. S. ἡ βεβαιότης σου ἕως αἰθέρων. H. h. et fides tua usque ad nubes. H. g. veritas tua usque ad aethera. 21.

7. כהררי אל | O. θεοῦ. A. ἰσχυρέ. al. ἰσχυροῦ. H.h. et g. dei. Ch. fortis
אדם | O. ἀνθρώπους. H.h. g. et Ch. homines. P. homines
ובהמה | O. καὶ κτήνη. H.h. g. et Ch. jumenta. P. jumenta
8. מה יקר | O. ἐπλήθυνας. S. τίμιον. H.h. et Ch. pretiosa est. H.g. multiplicasti.
9 בצל | O. ἐν σκέπῃ. S. ὑπὸ σκιάν. H.h. et Ch. in umbra. H.g. in tegmine.
יחסיון | O. ἐλπιοῦσιν. S. ἀμεριμνοῦσιν. H.h. et g. sperabunt. Ch. incolabuntur cum fiducia. B. ...
9 ירוין | O. μεθυσθήσονται. H.h. g. et Ch. et P. inebriabuntur.
10. עמך | O. παρὰ σοί. H.h. tecum est. H.g. Ch. apud te. P. ...
11. משוך | O. παράτεινον. H.h. attrahe. Ch. protrahe. H.g. praetende. B. ... P. trahe.
12. תבואני | O. ἐλθέτω μοι. H.h. et g. veniat mihi. Ch. occurrat in me. A. invadat me. B. ...
תנדני | O. σαλεῦσαι με. H.h. et g. et Ch. commoveat me. H. moveat. ... M. ...
13. פעלי און | O. πάντες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν. H.h. operantes iniquitatem. H.g. omnes operantes iniquitatem. Ch. operarij falsitatis. V. qui operantur iniquitatem.
דחו | O. ἐξώσθησαν. H.h. et g. expulsi sunt. Ch. impulsi sunt. B. ...

Ps. 37.

1. לדוד | O. ψαλμὸς τῷ δαυίδ. N. τῷ δαυίδ. H.h. et Ch. David. H.g. psalmus David. V. psalmus ipsi David.
אל תתחר | O. μὴ παραζήλου. S. μὴ φιλονείκει. A. μὴ διαμάχου. H.h. noli contendere. H.g. noli aemulari in malignantibus. A. ...
עולה | O. τὴν ἀνομίαν. H.h. et g. iniquitatem. Ch. iniquitatis
2 חציר | O. χόρτος. H.h. et Ch. et P. herba. H.g. foenum. B. gras.
ימלו | O. ἀποξηρανθήσονται. H.h. conterentur. H.g. arescent. Ch. succidentur. P. ...
וכירק דשא יבולון | O. λάχανα χλόης ταχὺ ἀποπεσοῦνται. H.h. holus viride marcescent. H.g. olera herbarum cito decident. Ch. viriditas herbae ... P. olus germinis decident. B. ... (M. ... gras) ...
3. רעה אמונה | O. ποιμάνθητι ἐπὶ τῷ πλούτῳ αὐτῆς. S. ποιμαίνε διηνεκῶς (...) A. νέμου πίστιν. H.h. pasce fidem. H.g. pasceris in divitiis ejus. ... in fide. P. pasce veritatem. B. ... M. ...

גול | O. ἀποκάλυψον. πρὸς κύριον. A. ἐπικύλισον. H.h. volve. 5.
H.g. revela. Ch. manifesta. P. revela.

דום | O. ὑποτάγηθι. & A. σίγησον. H.h. et Ch. tace. 7
H.g. subditus esto.

והתחולל לו | O. ἱκέτευσον αὐτόν. A. ἀποκαραδόκει αὐτόν.
H.h. expecta eum. H.g. ora eum. Ch.
postea coram domino et expecta eum. P. spera
in eo. B. verbeydt hem. M. draagt sorge om hem te willen.

מזמות | O. παρανομίαν. N. παρανομίας. H.h. qui cogitat.
H.g. injustitias. Ch. consilium peccatorum.
P. abominationes. Ar. malefacientes. B. listige aenslagen.

אל תתחר | O. μὴ παραζήλου. H.h. noli contendere. 8
H.g. noli aemulari. Ch. ne aemulatus fueris.
Ar. ne irascaris.

אך להרע | O. ὥστε πονηρεύεσθαι. H.h. et Ch. ut male
facias. H.g. ut maligneris. P. verumtamen
ad malefaciendum. B. immers niet om quaat te doen.

והתבוננת | O. ζητήσεις. H.h. cogitabis. H.g. quaeres 10.
Ch. intendes. P. contemplaberis.

ואיננו | O. καὶ οὐ μὴ εὕρῃς. H.h. et non subsistet. H.g.
et non invenies. Ch. et non erit.

זומם | O. παρατηρήσεται. H.h. cogitat. H.g. observabit 12.
Ar. machinans. B. bedenct listige aenslagen.

דרכו | O. ἐνέτειναν. H.h. et Ch. tetenderunt. H.g. intenderunt. 14.
B. M. getreden.

דרך | O. τῇ καρδίᾳ. H.h. in via. Ch. via. H.g. corde. ★

רבים | O. πολλῶν. H.h. multos. H.g. multos. Ar. ma- 16.
gnorum.

וסומך | O. ὑποστηρίζει δέ. S. ἀντιλαμβάνεται. H.h. 17.
et Ch. sustentat eos. H.g. confirmat autem.

ימי | O. τὰς ὁδούς. S. τὰς ἡμέρας. H.h. et Ch. dies. H.g. 18.
vias. V. dies.

כיקר כרים | O. ἅμα τῷ δοξασθῆναι αὐτοὺς καὶ ὑψω- 20.
θῆναι, ~~ἐκλείποντες~~. H.h. gloriantur ut ★
monocerotes ~~consumentur~~. H.g. mox ut honori-
ficati fuerint ipsi et exaltati. Ch. sicut gloria ver-
vecum impinguatorum. Ar. sicut pretiositas agno-
rum. B. M. het kostelijcke der weyden.

כלו בעשן | O. ἐκλείποντες ὡσεὶ καπνός. H.h. con-
sumentur; ut fumus. Ch. deficient, et
in fumo deficient. H.g. deficientes; quemadmodum fumus.

לוה | O. δανείζεται. H.h. faenus accipit. H.g. mutuabi- 21.
tur. Ch. mutuat. V. mutuabitur. A. mutuum acci-
piens. B. ontleent.

22. מבורכיו | O. οἱ εὐλογοῦντες αὐτόν. S. οἱ εὐλογημένοι
* ὑπ' αὐτοῦ. H. h. qui benedicti fuerint ab eo.
Ch. qui benedicuntur in Verbo ejus. H. g. benedicti
ei. Ar. benedicti ejus.

מקלליו | O. καταρώμενοι αὐτόν. S. καταρ. ὑπ' αὐτοῦ.
H. h. qui maledicti. Ch. qui maledicuntur
in juramento ejus. H. g. maledicentes ei.

23. צפה יחפץ | O. θελήσει σφοδρά. S. εὐδοκεῖται. H. h. et V. volet.
H. g. volet valde. Ch. grata erit. B. gefallen
erheit ers.

24. יוטל | O. καταραχθήσεται. H. h. allidetur. Ch. movidetur
H. g. collidetur. P. projicietur.

סומך ידו | O. ἀντιστηρίζει χεῖρα αὐτοῦ. N.... αὐτοῦ. H. h.
sustentat manum ejus. H. g. supponit manum ei. Ch. sustinet eius manu. B. und erhält ihn seine hand.

25 גם | O. καὶ γὰρ. S. ἀλλὰ καὶ. H. h. siquidem. H. g. etiam.
Ch. nunc autem. B. aber.

26 מלוה | O. δανείζει ὁ δίκαιος. N. δανείζει tantum
ut et H. h. et V. ac Ch. et H. g. commodat justus.

לברכה | O. εἰς εὐλογίαν ἔσται. H. h. et g. ac Ch. in benedictionem erit. P. in benedictionem erit.

27. לעולם | O. εἰς αἰῶνα αἰῶνος. H. h. et Ch. in sempiternum
H. g. in seculum seculi.

*
28. נשמרו | ~~...~~ qui interficerent O. ἄνομοι δὲ ἐκδιωχθήσονται. N. ἄμωμοι ἐκδικηθήσονται.
S. ... ἐξαρθήσονται. H. h. et Ch. cadent. H. g. injusti
autem punientur. V. injusti punientur.

29. לעד | O. εἰς αἰῶνα αἰῶνος. H. h. in seculum Ch. in secula
H. g. in seculum seculi.

30 יהגה | O. μελετήσει. H. h. et g. meditabitur. Ch. et
R. loquitur. P. loquetur. B. redet.

31. תמעד | O. ὑποσκελισθήσεται. H. h. deficient.
* H. g. supplantabuntur. Ch. nutabunt. Ar.
nutabit. B. gleiten nicht bleiben.

32 צופה | O. κατανοεῖ. Sc. περισκοπεῖ. H. h. et g. considerat.
Ch. insidiatur. P. speculatur. B. lauert.

33. בידו | O. εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ. H. h. et Ch. in manu ejus.
H. g. in manibus ejus.

בהשפטו | O. ὅταν κρίνηται αὐτῷ. A. ἐν τῷ κρίνεσθαι αὐτόν.
H. h. cum judicatur. H. g. cum judicabitur illi. Ch. cum
judicium de eo agit.

34 קוה אל | O. ὑπόμεινον. H. h. et g. expecta. Ch. confide
in. B. warte ...

עריץ | O. ὑπερυψούμενον. H.h. robustum. H.g. fortissimum exaltatum. Ch. fortes ~~et validus~~. Ar. terrificus. B. geweldigen wreed M. geweldighe tyran. 35

ומתערה | O. ~~καὶ~~ ἐπαιρόμενον. H.h. fortissimus. Ch. validus. H.g. dilatatus. Ar. diffundentes se. B. die sich uitbreydt M. die sich ontblootte.

כאזרח רענן | O. ὡς τὰς κέδρους τοῦ λιβάνου. H.h. ~~sicut~~ indigena virentes. H.g. sicut cedros libani. Ch. ~~sicut~~ arborem indigenam et frondescentem. P. sicut laurus viridis. B. als een groen inlandsch (M. selfs gewassen) boom. Hanc paraphrasin Sc. graece ita deponit; vidi impium et impudentem jactantem se divitiis; et virentes; sive sicut indigena et ambulans in justitia.

ונמצא | O. addit O. ὁ τόπος αὐτοῦ. ut et H.g. locus ejus. ac V. reliqui omnes carent. 36

שמר תם | O. φύλασσε ἀκακίαν. S. φύλασσε ἁπλότητα. H.h. custodi simplicitatem. H.g. custodi innocentiam. Ch. serva integritatem. A. custodi integrum. B. let op den vromen. 37

וישר | O. εὐθύτητα; (al. εὐθύ) H.h. rectum. Ch. rectum. H.g. aequitatem. B ~~[illegible]~~ na de oprechte.

אחרית | O. καταλειμμα. A. ἔσχατον. H.h. erit ad extremum. H.g. sunt reliquiae. Ch. finis pacis. Ar. novissimum. B. het einde M. ~~[illegible]~~ loon.

לאיש שלום | O. ἀνθρώπῳ εἰρηνικῷ. H.h. viro pac. H.g. homini pacifico. Ch. hominibus pac. A. viro pac. B. des mans van vrede. M. voor des vreedsaam mans.

אחרית ... נכרתה | O. καταλείμματα ἐξολοθρευθήσονται. S. τὰ ἔσχατα. S. καὶ ἔσχατον. H.h. novissimum peribit. H.g. reliquiae interibunt, Ch.h. finis .. deletus. Ar. novissimum .. periditur. 38

ומעוזם | O. καὶ ὑπερασπιστὴς αὐτῶν ἐστιν. H.h. fortitudo eorum et Ch. at H.g. et protector eorum est. 39

Ps. 38.

להזכיר | O εἰς ἀνάμνησιν περὶ τοῦ σαββάτου. H.h. in commemorationem. Ch. in memoriam. H.g. in commemorationem de Sabbato. Ar. in commemorationem diei Sabbathi. P. ad commemorandum V. in commemorationem diei sabbathi. 1.

~~Sabbathi~~ בחמתך תיסרני | O. παιδεύσῃς με. H.h. et H.g. corripias me. Ch. castiges me. V. [illegible] 2.

נחתו בי | O. ἐνεπάγησάν μοι. H.h. et H.g. infixae sunt mihi. Ch. [illegible] B. in mij gedaalt.

4. מתם | O. ἴασις. H.h. g. et Ch. sanitas. Ar. integritas. B. gesondheit.

מפני | O. ἀπὸ προσώπου. H.h. et g. a facie. Ch. propter. B. voor het aengesicht

מפני חטאתי | O. ἀπὸ προσώπου τῶν ἁμαρτιῶν μου. H.h. a facie peccati mei H.g. a facie peccatorum meorum Ch. propter peccatum meum.

v.3. נחתה | O. ἐπεστήριξας ~~H.h.~~ ἐπ᾽ ἐμέ. H.h. descendit in me H.g. confirmasti super me. P. descendit super me Ch. mansit super me iratus. B. is op my nedergedaalt)

5. ממני | O. ἐπ᾽ ἐμέ. H.h. et g. super me. Ch. mihi ipso. A. prae me

6. נמקו חבורתי | O. καὶ ἐσάπησαν οἱ μώλωπές μου. H.h. et Ch. et tabuerunt cicatrices meae. H.g. Et computruerunt cicatrices meae. P. tabuerunt livores mei. B. myne ettergebuilen ~~stincken~~ zijn verbuilt.

7 נעויתי | O. ἐταλαιπώρησα. H.h. afflictus sum. H.g. miser factus sum. Ch. curvus factus sum. A. contortus sum B. ik ben krom (M: mistaltig) geworden.

שחותי | O. καὶ κατεκάμφθην. H.h. et g. et incurvatus sum. Ch. et inclinatus. B. nedergebogen.

עד מאד | O. ἕως τέλους. H.h. nimis. H.g. usque in finem Ch. usque ad modum. B. uitermaten seer

קודר | O. σκυθρωπάζων. H.h. moerens. H.g. contristatus Ch. atratus. et P. B. in 't swart.

8. כסלי | O. αἱ ψόαι μου. N. ἡ ψυχή μου A. αἱ λαγόνες μου (femora) H.h. et g. et Ch. lumbi mei. P. ilia mea. B. myne darmen. [illegible]

נקלה | O. ἐμπαιγμάτων. N. ἐμπαιγμοῦ. H.h. ignominia H.g. illusionibus. Ch. combustione. Ar. foedo. B. verachtelijcker plage. M. brandt, als off groot [illegible].

~~Aliquia~~ מתם | O. ἴασις. H.h. g. et Ch. sanitas. Ar. integritas. B. niet gesondheit.

9. נפוגותי | O. ἐκακώθην. H.h. debilitatus. H.g. afflictus sum. Ch. confractus sum. P. debilitatus sum

נדכיתי | O. ἐταπεινώθην. H.h. afflictus sum. H.g. attenuatus sum. P. attritus sum. B. gebrijselt.

מנהמת | O. ἀπὸ στεναγμοῦ. A. ἀπὸ βρυχμοῦ. H.h. et g. a gemitu. Ch. prae tumultu. Ar. prae palpitatione B. voor 't gebrulsch. M. ~~[illegible]~~ voor 't bruisch offte suchtes

11. סחרחר | O. ἐταράχθη. H.h. fluctuabat. H.g. conturbatum est. Ch. horruit. P. circuibit. B. keert om en om. Mal.

גם הם | O. καὶ αὐτό. N. caret. H.h. et ipsa. H.g. et ipsum Ch. atque adeo ipsi. B. ook sy selve. P. etiam ipsi.

12. ~~כנגדי~~ מנגדי עמדו | O. ἐξ ἐναντίας μου ἤγγισαν καὶ ἔστησαν. S. ἐξ ἐναντίας τῆς πληγῆς μου ἔστησαν. H.h. quasi contra lepram meam steterunt. H.g. adversum

mir appropinquaverunt et detraxerunt. Ch. et congregati convenerunt mihi detraxerunt. B. staas dasselfs ober mijn plag.

ולא דמו | O. H. h. et g. cum N. habet dentium praecedenti jun 15 gunt. O. ἐξεσχίσθησαν (κατενύγησαν) οὐ κατενύγησαν. H. h. irridebant. 16.
H. g. tum saeviebant. Ch. scinderunt laqueos. P. laqueos tetenderunt.

רעתי | O. τὰ κακά μοι. A. κακίαν μου. al. κακόν μου. H. h. et g. mala mihi. Ch. malum meum.

הוות | O. ματαιότητας. H. h. insidias. Ch. mendacium. H. g. vanitates. P. pravitates. B. verderfnisse. M. alderley verdriet, arbeydt, rampsaligheyt.

לא אשמע | O. ὅτι ἤκουον. H. h. et g. non audiebam. 14.
Ch. qui non audivit a Saulo. B. ik en hoor niet.

לך הוחלתי | O. ἐπὶ σοὶ ἤλπισα. H. h. te expectabam. 16.
H. g. in te speravi. Ch. coram te oravi.

פן | O. μήποτε. H. h. et Ch. ne forte. H. g. nequando 17.

רגלי | O. πόδας μου. H. h. et g. pedes mei. Ch. pedum meorum. P. pedem meo.

עלי הגדילו | O. ἐπ᾽ ἐμὲ ἐμεγαλορρημόνησαν. S. καταμεγαλύνονται μου. H. h. super me magnificabantur. H. g. super me magna locuti sunt. Ch. super me magnificati sunt. P. contra me magnifice egerunt. B. so souden sij hen tegen mij grootmaken.

לצלע נכון | O. εἰς μάστιγας ἕτοιμος. S. εἰς τὸ σκάζειν 18.
παρασκεύασμαι. H. h. ad plagas paratus sum. H. g. in flagella paratus. Ch. ad claudicandum paratus sum. B. ben tot sinckē gereet.

אגיד מחטאתי | O. καὶ μεριμνήσω ὑπὲρ τῆς ἁμαρτίας μου. 19.
H. h. sollicitus ero pro peccato meo. H. g. et cogitabo pro peccato meo. Ch. sollicitus ero propter peccatum meum. P. timebam propter peccatum meum. B. ik ben bekommert voor mijne sonde.

חיים עצמו | O. ζῶσι καὶ κεκραταίωνται. S. ζῶντες ἐκραταιώθησαν. H. h. viventes confortati 20
sunt. H. g. vivunt et confirmati sunt super me. B.
M. worden al ...

שקר | O. ἀδίκως. H. h. mendaciter. H. g. mei qui.
Ch. falso. B. en valsch ...

ומשלמי רעה | O. οἱ ἀνταποδιδόντες μοι κακὰ ἀντὶ ἀ- 21
γαθῶν. N. mei non habet. V. H. h. et Ch.
et qui reddunt malum pro bono. H. g. qui retribuunt mihi mala pro bonis.

ישטנוני | O. ἐνδιέβαλλόν με. S. ἀντέκειντό μοι. H. h. et P. adversabantur mihi. H. g. detrahebant mihi. Ch. odio me prosequuntur. B. staan mij tegen.

תחת רדפי טוב | O. ἐπεὶ κατεδίωκον ἀγαθοσύνην. N: διὰ δικαιοσύνην. H. h. quoniam sequebar bonum. H.-g. quoniam sequebar bonitatem. Ch. eo quod sequebar bonitatem. Ar. propterea quod bonum. B. om dat ik het goede najage.

23. חושה | O. πρόσχες. A et S. σπεῦσον. H. h. festina. H. g. intende. Ch. accingetur.

לעזרתי | O. τῆς σωτηρίας μου. H. h. et g. salutis meae. Ch. redemptionis meae. P. ad salutem meam. Ar. salvatio mea.

Ps. 39.

1. למנצח לידותון | O. εἰς τὸ τέλος τῷ ἰδιθοὺμ. al. ... τῷ ἐνὶ κειτῷ τοῦ ἐξομολογουμένου. al. τῷ ἰδιθοὺν ᾄσματι ... H. h. victori pro Idithun. H. g. in finem Idithun. V. in finem ipsi Idithun. Ch. ad laudandum pro custodia domus sanctuarii ... Idithun (... ... 1 chron. 16: 41. 42.

2. אמרתי אשמרה | O. ἔθεμην ... τῷ στόματί μου φυλακήν. S. φυλάξω τὸ στόμα μου φιμῷ. H. h. custodiam oris mei silentio. Ch. ... freno. H. g. posui ori meo custodiam. B. ik sal mijn mondt ... bewaeren. M. ...

בעד | O. ἐν τῷ συστῆναι. H. h. donec est. H. g. cum consisteret. Ch. quamdiu est. B. ...

לנגדי | O. ἐναντίον μου. H. h. et Ch. contra me. H. g. adversum me. P. juxta me. B. tegen over my.

3. * נאלמתי דומיה | O. καὶ ἐταπεινώθην. H. h. silentio. Ch. tacui. H. g. et humiliatus sum. B. door stilheyt.

החשיתי מטוב | O. καὶ ἐσίγησα ἐξ ἀγαθῶν. S. ... μὴ ὢν ἐν ἀγαθῷ. H. h. tacui de bono. H. g. et silui a bonis. Ch. et cessavi a verbis legis.

נעכר | O. ἀνεκαινίσθη. S. ἀνεταράχθη. H. h. et Ch. conturbatus est. H. g. renovatus est. B. ... M. ... of ...

4. בהגיגי תבער אש | O. καὶ ἐν τῇ μελέτῃ μου ἐκκαυθήσεται πῦρ. S. ἐν τῷ ἀναπολεῖν με ... ἐνεκαιόμην πυρί. H. h. in meditatione mea incensus sum igni. H. g. et in meditatione mea exardescet ignis. Ch. ob meditationem meam exardescet ignis. B. een vyer ontbrandt in myn overdenking.

5. מה מדת | O. τὸν ἀριθμόν. H. h. et Ch. mensuram. H. g. numerum.

אדעה מה חדל | O. ἵνα γνῶ τί ὑστερῶ ἐγώ. H. h. et g. ut sciam, quid mihi desit. Ch. ut sciam, quando deficiam a saeculo. Ar. noscam quanti tibi ego. B. dat ik weete hoe ... ik ...

6

טפחות | O. παλαισάς. N. παλαιάς. S. ὡς σπι-θαμάς. H. h. breedt. H. g. breeden. V. men-surabiles. Ch. breedt. P. ut palmi mensuras. B. eens handbreedt.

חלדי | O. ἡ ὑπόστασίς μου. A. καταδυσίς μου (occasus meus, vel corruptio mea) H. h. vita mea. Ch. corpus meum. H. g. substantia mea. P. tempus meum. B. mijn leeftijdt.

אך כל | O. πλὴν τὰ σύμπαντα ματαιότης. S.... ἄτμις. H. h. omnia enim vanitas. H. g. veruntamen universa vanitas.

נצב | O. ζῶν. A. ἐστηλωμένος (Theodot.) S. ἑστὼς. H. h. substans. H. g. vivens. Ch. ~~[illegible]~~ existens ~~[illegible]~~. P. stans. B. [illegible].

סלה | O. caret. N. διάψαλμα. H. h. semper. Ch. in aeternum. H. g. et V. carent.

אך | O. μέντοιγε. H. h. etiam tantum. H. g. quanquam. V. et P. veruntamen. ~~Ch.~~ B. immers.

בצלם יתהלך איש | O. διαπορεύεται ἄνθρωπος. H. h. ambulat homo. H. g. pertransit homo. Ch. in imagine domini ambulat homo. ~~[illegible]~~. B. wandelt de mensch als in een beeldt.

אך | O. πλὴν. H. h. tantum. H. g. tamen. Ch. verum. B. immers. V. [illegible].

הבל יהמיון | O. μάτην ταράσσεται. H. h. et g. frustra conturbatur. Ch. [illegible] conturbantur. Ar. vani [illegible]. B. [illegible].

מי | O. τίνι. A. et Th. τίς. H. h. et g. ~~[illegible]~~ et Ch. cui. Ar. quid.

מה קויתי אדני | O. τίς ἡ ὑπομονή μου. S. τί προσδοκῶ, ἰσχὶ κύριος, δέσποτα. H. h. quid expecto, domine. H. g. quae expectatio mea. nonne dominus. Ch. quid expectavi, domine.

8.

תוחלתי לך היא | O. καὶ ἡ ὑπόστασίς μου παρά σοί ~~ἐστιν~~ (N. σοί) ἐστιν. S. ἡ ἀναμονή μου εἰς σέ ἐστιν. H. h. praestolatio mea tu es. H. g. et substantia mea apud te est. Ch. spes mea in te est.

אל תשימני | O. ἔδωκάς με. S. μὴ τάξῃς με. A. μὴ θῇς με. 9.
H. h. ne ponas me. H. g. dedisti me. Ch. ne ponas [illegible] me.

לא | O. καὶ οὐκ. H. h. et Ch. at S. carent. copulam habent H. g. N. et V.

עשית | O. ἐποίησας. N. ὁ ποιήσας με. H. h. et g. fecisti at Ch. 10.

נגעך | O. τὰς μάστιγάς σου. H. h. et g. plagas tuas. Ch. plagam tuam. 11.

מתגרת | O. ἀπὸ γὰρ τῆς ἰσχύος. N. non addit γάρ. H. h. a conflictione. Ch. a percussione potentiae. H. g. a fortitudine enim. ~~[illegible]~~ Ar. a conflictu. B. [illegible]. 12

ותמס כעש חמודו | O. ἐξέτηξας ὡς ἀράχνην τὴν ψυχὴν αὐτοῦ. S. διαλύεις ὡς εὔρωτα (carius) τὸ ἐπιθυμητὸν αὐτοῦ.

12. H. h. posuisti quasi tineam desiderabilia ejus.
H. g. tabescere fecisti sicut a tinea animam ejus.
Ch. liquefactum est instar linearis corporis ejus. P.
liquefieri fecisti ut tineam desiderium ejus. B. so
doet zy hem verdwalen, smelten als een mott. et V.

אך הבל | O. πλὴν μάτην. N. addit ταράσσεται. H. h. verumtamen vanitas. H. g. verumtamen vanitas.
Ch. profecto nihil est. B. immers is ydelheit

סלה | O. caret et H. g. ac V. N. διάψαλμα. H. h. et Ch. semper.

13. שועתי | O. τῆς δεήσεώς μου. H. h. clamorem meum.
H. g. deprecationem meam. Ch. petitionem meam.

עמך | O. παρὰ σοί. N. ἐν τῇ γῇ. H. h. et g. ac Ch. et V. apud te. [illegible] jungunt Ambrosius et Augustinus atque Psalterium Romanum.

תושב | O. καὶ παρεπίδημος. H. h. et g. ac Ch. et advena

14 השע ממני | O. ἄνες μοι. S. ἀπόστα(?) ἀπ' ἐμοῦ (recede a me) al. ἄφες, συγχώρησον
H. h. parce mihi. H. g. remitte mihi. Ch. dimitte me.
P. desine a me. B. wendt u van my af.

ואבליגה | O. ἵνα ἀναψύξω. S. ἵνα με διάγω (subsidere)
H. h. ut rideam(?). H. g. ut refrigerer. Ch. et
et abibo(?). P. et roborabor. B. dat ik my verquicke(?).

אלך | O. με ἀπελθεῖν. H. h. et Ch. vadam. H. g. abeam.
B. gene ga(?)

ואינני | O. καὶ οὐκέτι οὐ μὴ ὑπάρξω. N. καὶ οὐκέτι μὴ
ὑπάρξω. S. καὶ μὴ ὑπάρχειν. H. h. et non
subsistam. H. g. et amplius non ero. B. en ik niet meer zy.

Ps. 40.

2 קוה | O. ὑπομένων. H. h. et g. expectans. Ch. et P. expectando.

ויט אלי | O. καὶ προσέσχε μοι. H. h. et inclinatus est ad me. H. g. et intendit mihi. Ch. et inclinavit ad me. A. et descendit(?) ad me.

שועתי | O. τῆς δεήσεώς μου. H. h. clamorem meum.
H. g. preces meas. Ch. deprecationem meam.

3 שאון | O. ταλαιπωρίας. H. h. sonitus et P. H. g. miseriae.
Ch. tumultus. B. ruisschende kuil. P.

כונן | O. καὶ κατεύθυνεν. H. h. et Ch. stabilivit. H. g. et direxit. P. [illegible] Ar. [illegible] B. heeft vast gemaakt

5 אשר שם | ὃς ἐστι τὸ ὄνομα κυρίου. H. h. et Ch. qui posuit
Dominum. H. g. cujus est nomen domini

רהבים | O. ματαιότητας. H. h. superbias. Ch. elatos.
H. g. vanitates. P. superbos.

סיבן | O. μανίας ψευδεῖς. H. t. pomp[?] ...dotaç. H. g. infamias falsas. Ch. loquentes mendacia. P. declinantes ad mendacium. 440

אלהינו אין ערך | O. οὐκ ἔστι τίς ὁμοιωθήσεταί σοι. S. τὰς δ. ὑπὲρ ἡμῶν οὐκ ἔστιν ἐκθέσθαι σοι. H. t. pro nobis; non invenio ordinem coram te. H. g. non est qui similis sit tibi. Ch. nobiscum: impossibile est ordinare ad te laudes tuas. P. erga nos; non est qui ordinet apud te.

אגידה ואדבר | O. ἀπήγγειλα καὶ ἐλάλησα. S. ἐὰν ἐπαγγείλω καὶ ἐὰν λέγω. H. t. si narrare voluero et numerare. H. g. annunciavi et locutus sum. Ch. si narrem et loquar. P. annunciabo et loquar. B. sol ist ... [illegible].

מספר | O. ὑπὲρ ἀριθμόν. S. τοῦ διηγηθῆναι. H. t. quam ut narrari queant. H. g. super numerum. Ch. quam ut indicari possint. Ar. prae narrare

מנחה | O. προσφοράν. H. t. g. et Ch. oblationem. Ar. munus. B. [illegible] 7.

אזנים כרית לי | O. σῶμα δὲ κατηρτίσω μοι. S. ὦτία δέ μοι κατηρτίσω. ὦτία δὲ ἔσκαψάς μοι. ὦτία δὲ κατεσκεύασάς μοι. H. t. aures fodisti mihi. H. g. corpus autem perfecisti mihi. V. aures autem perfecisti mihi. Ch. aures, ad ... [illegible] praecepta tua perforasti mihi.

עולה | O. ὁλοκαύτωμα. H. t. et Ch. holocaustum. H. g. holocausta.

אז | O. τότε. S. ὅτε. H. t. g. et Ch. tunc. 8.

במגלת | O. ἐν κεφαλίδι. A. ἐν εἰλήματι. ~~[illegible]~~ (in involucro) al. ἐν τόμῳ. H. t. in volumine. H. g. in capite. Ch. hoc praecedentibus ... annectit. Ecce ingrediar ad statum ...; ~~[illegible]~~ quando studueo in volumine libri ...

עלי | O. περὶ ἐμοῦ. H. t. et g. de me. Ch. propter me. P. super me.

תורתך | O. τὸν νόμον σου. H. t. et g. legem tuam. Ch. et P. g. legem tuam.

מעי | O. τῆς κοιλίας μου. N. τῆς καρδίας μου. ~~H. t.~~ S. τῶν ἐγκάτων μου. H. t. ventris mei. et g. at V. cordis mei. Ch. viscerum meorum. B. ... [illegible]

צדקתך | O. τὴν δικαιοσύνην σου. N. qui hoc praecedentibus connectit. τὴν δικαιοσύνην μου. H. t. g. et Ch. cum V. justitiam tuam. 10. 11.

בתוך | O. ἐν. H. t. in medio. ita et Ch. et Ch.

אמונתך | O. τὴν ἀλήθειάν σου. H. t. fidem tuam. H. g. veritatem tuam. ita et P. B. ... [illegible]

נִקְהָל | O. ἀπὸ συναγωγῆς. A. et Th. ἐν ἐκκλησίᾳ.
H.t. et Ch. in ecclesia. H.g. a concilio.

12. אַתָּה | O. σὺ δέ. H.t. tu. H.g. tu autem. Ch. propterea.

לֹא תִכְלָא | O. μὴ μακρύνῃς. H.t. non prohibebis.
H.g. ne longe facias. Ch. ne prohibeas.
Ar. ne occludas. B. hielt niet onthouden.

יִצְּרוּנִי | O. ἀντιλάβοιντό μου. N. ἀντελάβοντό μου. S.
περιεφρούρησάν με. H.t. ~~et Ch.~~ servabunt
me. Ch. custodient me. H.g. suscipiant me. P. custodiant me

עַד אֵין | O. ὧν οὐκ ἔστιν. H.t. et g. quorum non est.
Ch. quia non possunt. Ar. usque ad non.

13. עֶזְרָתִי חוּשָׁה | O. εἰς τὸ βοηθῆσαί μοι πρόσχες. H.t.
ad adjuvandum me festina. H.g. ad
adjuvandum me respice. Ch. ad auxilium meum festina.

15. לִסְפּוֹתָהּ | O. τοῦ ἐξᾶραι αὐτήν. H.t. et g. ut aufe-
rant eam. Ch. ut perdant eam. Ar. ad absu-
mendum eam. B. om die te verderven.

רָעָתִי | O. μοι κακά. A. κακίαν μου. S. κάκωσίν μου.
H.t. et g. mihi mala. Ch. malum meum.

16. יָשֹׁמּוּ עַל עֵקֶב | O. κομισάσθωσαν παραχρῆμα
αἰσχύνην αὐτῶν. H.t. pereant
post confusionem suam. H.g. ferant confestim confusi-
onem suam. Ch. confundantur propter pudorem suum.
P. desolabuntur in mercedem pudoris sui. B. laat
verwoest (E. M. ~~dat~~ verbaast) worden tot loon haerder
beschaming. M. tot dien dat beschaamt worde.

הֶאָח | O. εὖγε. S. ~~ἀα~~ ἀά. H.t. vah. H.g. euge. Ch. gau-
dii summi determinatum est; laetitiae summae simul
affectiones exprimit. L. ha!

17. בְּךָ | O. ἐπὶ σοὶ κύριε. H.t. in te. H.g. super te domine.
Ch. in Verbo tuo.

יֹאמְרוּ | O. καὶ εἰπάτωσαν. H.t. dicant. H.g. et dicant.
Ch. et dicent. B. laat seggen.

יִגְדַּל | O. μεγαλυνθήτω. H.t. g. et Ch. magnificetur

18. עָנִי | O. πτωχός. H.t. et Ch. sum egenus. H.g. ~~sum~~ mendicus
sum. Ar. afflictus. B. ellendig.

יַחֲשָׁב לִי | O. φροντιεῖ μου. H.t. sollicitus erit pro me.
H.g. sollicitus erit ~~mei~~ (V. et) mei. Ch.
cogitabit bonum mihi. P. cogitabit de me. B. gedachtig

עֶזְרָתִי וּמְפַלְטִי | O. βοηθός μου, καὶ ὑπερασπιστής μου. H.t.
auxilium meum et salutare meum. H.g. adjutor
meus et protector meus. Ch. auxilium meum et liberatio mea.

Ps. 41.

למנצח | O. εἰς τὸ τέλος. H. h. pro victoria. H. g. in finem. 1.
P. victori. Ch. ad laudandum. B. [illegible]

אל דל | O. ἐπὶ πτωχὸν καὶ πένητα. al. simpliciter legebant ἐπὶ πτωχόν. H. h. super pauperem. H. g. super ege- 2.
num et pauperem. Ch. de rebus pauperib. Ar. ad tenuem.
B. [illegible]

יחיהו | O. καὶ ζήσαι αὐτόν. A. καὶ ζωώσαι αὐτόν. S. καὶ περιζώσει αὐτόν. ~~[illegible]~~ psalterium romanum 3.
addit; et animam ejus in terra animam ejus. H. h. vivificabit eum. H. g. et vivificabit eum. Ch. et vitae praestabit ei. B. [illegible] M. [illegible]

ואשר | O. καὶ μακαρίσαι αὐτόν. S. μακαριστὸς ἔσται. H. h. et beatus erit. H. g. et beatum faciat eum.
Ch. et dabit ei beatitudinem. P. beatificabitur.

בנפש | O. εἰς χεῖρας ἐχθρῶν αὐτοῦ. N. εἰς χεῖρας ἐχθροῦ αὐτοῦ. A. ἐν ψυχῇ ἐχθροῦ. T. εἰς ψυχὴν &c. S. ψυχαῖς &c. H. h. animae inimicorum suorum. H. g. in manum inimicorum ejus. V. in animam inimicorum ejus.
Ch. voluntati adversariorum inimicitiae ejus. P. voluntati inimicorum ejus. B. [illegible]

יסעדנו | O. βοηθήσαι αὐτῷ. H. h. confortabit eum. 4.
H. g. opem ferat illi. P. fulciat eum. Ch. (verbum Domini pro Dominus) adjuvabit eum in vita ejus.

דוי | O. ὀδύνης αὐτοῦ. H. h. infirmitatis. H. g. doloris ejus. Ch. infirmitatis ejus apparebit ei. Ar. languoris. B. [illegible]

ידבר | O. καὶ ἐλάλει. et jungit τὸ דבר [illegible] ἐπὶ τὸ αὐτό. H. h. et loquebantur * 7.
[illegible] ita jungunt et N. ac V. at H. h. detrahit. Ch.
loquuntur. B. [illegible]

בליעל יצוק בו | O. παράνομον κατέθεντο κατ' ἐμοῦ. 9.
H. h. impietatis infundebant sibi. H. g.
iniquitates constitutae sunt adversus me. Ch. perversitas et iniquitas effundet in [illegible]. P. impium [illegible] ei. [illegible] M. [illegible]

ואשר | O. μὴ ὁ κοιμώμενος οὐχὶ προσθήσει τοῦ ~~ἀναστῆναι~~
ἀναστῆναι. A. ὃς κοιμηθῇ οὐ προσθήσει τοῦ
ἀναστῆναι. S. καὶ πεσών, οὐκ ἐπαναστήσεται. H. h. qui
dormivit, non addet ut resurgat. H. g. numquid qui
dormit, non adjiciet ut resurgat? Ch. et dicet; hic
qui infirmatur, non addet ut resurgat. 10.

איש שלומי | O. ὁ ἄνθρωπος τῆς εἰρήνης μου. A.
ἀνὴρ εἰρήνης μου. S. ἄνθρωπος, ὃς εἰρήνευέ μοι.

H.h. Et homo pacis meæ. H.g. Etiam homo pacis meæ. P. vir pacis meæ. Ch. Et homo qui quærebat [illegible] pacem meam.

אוכלי | O. ἄρτους μου. H.h. et Ch. panem meum. H.g. et V. panem meum.

עקב | O. πτερνισμόν. S. ἀκολουθῶν. H.h. plantam. H.g. supplantationem. P. calcaneum. Ch. astutiâ.

11 והקימני | O. καὶ ἀνάστησόν με. H.h. et erige me. H.g. et ~~Ch.~~ resuscita me. Ch. et suscita me. P. et resuscitare me fac. B. en recht mij op.

12. ידעתי | O. ἔγνων. S. γνώσομαι. H.h. g. et Ch. cognovi. B. weet ik. M. [illegible]

כי לא | O. ὅτι οὐ μὴ. S. ἐὰν μή. H.g. quia non. H.g. et Ch. quia non.

יריע | O. ἐπιχαρῇ. H.h. insultabit. H.g. gaudebit. Ch. [illegible] P. jubilabit.

13. ואני בתמי | O. ἐμοῦ δὲ διὰ τὴν ἀκακίαν ἀντελάβου. H.h. ego autem in simplicitate mea adjutus sum a te. H.g. me autem propter innocentiam suscepisti. Ch. me vero in integritate mea adjuvisti. B. want mij aangaande, gij onderhoudt mij in mijn oprechtheidt.

ותציבני | O. καὶ ἐβεβαίωσάς με. S. καὶ παρέστησας με. H.h. et statues me. H.g. et confirmasti me. Ch. et statuisti me. ita et P.

14. אמן ואמן | O. ~~[illegible]~~ γένοιτο, γένοιτο. S. ἀμήν, ἀμήν. A. πεπιστωμένως, πεπιστωμένως. H.h. amen et amen. H.g. fiat, fiat. Ch. et dicant justi amen et amen. B. amen ja amen.

Liber secundus Psalmorum. ps. 42.

1. למשכיל | O. εἰς σύνεσιν ~~[illegible]~~ τοῖς υἱοῖς Κορέ. H.h. doctissimi filiorum Core. H.g. intellectus filiis Core. Ch. in intelligentia bona [illegible] filiorum Korach. V. intellectus filiis Kore.

2. ~~תערג על | O. ἐπιποθεῖ ἐπὶ τὰς πηγάς.~~

כאיל תערג | O. ὃν τρόπον ἐπιποθεῖ ἡ ἔλαφος. S. σπεύδει ἔλαφος. VI. πεδίον [illegible] A. αὐλῶν (convallis) [illegible]. H.h. [illegible] H.g. [illegible] Ch. [illegible] P. [illegible] B. [illegible]

על אפיקי | O. ἐπὶ τὰς πηγάς. H.h. et g. ad fontes. Ch. ad [illegible]. B. na de waterstroomen.

3 לאל חי | O. τὸν ἰσχυρὸν τὸν ζῶντα. N. τὸν ζῶντα. H.h. ~~[illegible]~~ et g. fortem vivum. Ch. fortem viventem [illegible]. B. na den levendigen godt.

וראראה | O. κὴ ὀφθήσομαι. H. h. et videbo. H. g. et apparebo. Ch. et conspiciam. P. et videbor.

לחם | O. ἄρτος. S. εἰς ὅλον [illegible] μου. H. h. et g. panis 4.
Ch. in cibum. V. panes.

בסך אדדם | O. ἐν τόπῳ σκηνῆς θαυμαστῆς. A. ἐν συσκίῳ XI+
παρα ~~[illegible]~~ βιβάζων αὐτοὺς (in umbraculis adducebam) 5.
S. εἰς τὴν σκηνήν, διαβαστάχθήσομαι (gestabar)
H. h. ad umbraculum, tacebo. H. g. in locum tabernaculi admirabilis. Ar. in [illegible], [illegible] cum eis. B. onder de schaduw, [illegible].

אעבר | O. διελεύσομαι. S. εἰσελεύσομαι. H. h. transiens. X+
Ch. H. g. transibo. B. plag [illegible] te gaan.

המון חוגג | O. ἤχου ἑορτάζοντος. N. ἤχου ἑορταζόντων.
A. ὄχλου ἑορτάζοντος. S. πλήθους πανηγυριζόντων. H. h. multitudinis festa celebrantis. Ch. turmatim populorum [illegible], ut festa celebrent in Jerusalem. H. g. soni, festa celebrantis. V. sonus epulantis. Ar. turba tripudians. B. onder de feesthoudende menigte

מה תשתוחחי | O. ἵνα τί περίλυπος εἶ. A. τί κατακύπτεις (incurvaris)
S. τί κατατήκῃ (tabescis) H. h. quare incurvaris! H. g. quare tristis es. Ar. cur deprimeris! Ch. quare conteraris! B. wat buigt gij u neder! M. wat [illegible] gij u nedergebogen! 6.

ותהמי עלי | O. κὴ ἵνα τί συνταράσσεις με; S. κὴ τί θορυβῇ ~~κὴ~~ καθ' ἐμοῦ. H. h. et g. et quare conturbas me. Ch. et tumultuaris adversum me. Ar. et tumultuaris [illegible] me. B. en [illegible] onrustig in mij.

הוחילי לאל | O. ἔλπισον ἐπὶ τὸν θεόν. A. ἀνάμεινον τὸν θεόν. H. h. expecta Deum. H. g. spera in Deo. B. hoopt op God.

עוד | O. ὅτι. H. h. et V. (Ch.) adhuc. A. διηνεκῶς. B. noch.

ישועות פניו | O. σωτήριον τοῦ προσώπου μου. ~~[illegible]~~ A. σωτηρίας τῷ προσώπῳ αὐτοῦ. H. h. salutaribus vultus ejus. H. g. salutare vultus mei. Ch. propter redemptionem quae [illegible] a conspectu ejus. P. [illegible] in vultu ejus. B. voor de verlossingen zijns aangezigts. M. [illegible] in den [illegible]

אלהי | O. [illegible] pro [illegible] ait κὴ ὁ θεός μου 7
et N. [illegible], ὁ θεός μου. Ch. [illegible]

עלי נפשי תשתוחח | O. πρὸς ἐμαυτὸν ἐταράχθη. ~~H. h.~~ S. … κατατήκεται. H. h. in me ipso incurvatur. H. g. ad me. (Ch. [illegible] continebatur. Ch. [illegible]. P. … deprimitur.

B. bügt zich neder in my.

ברנה | O. μικρȣ̃. S. μικρολάλȣ. H.h. minimo. H.g. modico. Ch. Sinai humili et parvo.

8. תהום אל תהום | O. ἄβυσσος ἄβυσσον ἐπικαλεῖται εἰς φωνὴν τῶν καταῤῥακτῶν σȣ. A. ἄβυσσος ἀβύσσῳ ἀπήντα (al. ἀπαντᾷ) ἀπὸ ἤχȣ τῶν κρȣνῶν (αχηιαδώκτων) σȣ. al. ... ἀπαντᾷ. H.h. abyssus abyssum vocat in voce cataractarum tuarum. et H.g. et V. Ch. abyssus superior abyssum inferiorem vocat in voce stillicidiorum canalium tuorum. B. de afgrondt roept tot de afgrondt by het gedruis uwer watergoten.

כל משבריך | O. πάντες οἱ μετεωρισμοί σȣ. A... συντριμμοί σȣ. S... καταιγίδες σȣ (gurgites) H.h. omnes gurgites tui et fluctus mei... Ch. sic omnes gurgites tui. Ar. omnes allisiones tuae.

9 שירה עמי | O. ᾠδὴ αὐτȣ̃ παρ' ἐμοί. N. δηλώσει παρ' ἐμοί. S. ᾠδὴ παρ' αὐτȣ̃. al. ᾠδὴ αὐτȣ̃. H.h. canticum ejus mecum. ita et H.g. et Ch. at V. canticum ejus... B. sal syn liedt by my syn.

10. סלעי | O. ἀντιλήπτωρ μȣ εἶ. A. et S. πέτρα μȣ. H.h. petra mea. H.g. susceptor meus es. Ch. fortitudo mea. P. petra mea. B. myn steenrotse.

למה קדר | O. καὶ ἵνα τί σκυθρωπάζων. N. non addit καὶ. H.h. quare tristis. H.g. et quare contristatus. Ch. quare in tenebris. Ar. ut quid atratus? B. waerom gae ik in 't swart.

11 ברצח בעצמותי | O. ἐν τῷ καταθλᾶσθαι τὰ ὀστᾶ μȣ. A. ἐν τῷ φονεῦσαί με ἐν ὀστέοις μȣ. S. ὡς σφαγὴ διὰ τῶν ὀστέων μȣ. H.h. cum me interficerent in ossibus meis. H.g. dum confringuntur ossa mea. Ch. dum occidunt me, et decoriant membra mea. Ar. in occisione in ossibus meis. B. met een doodtsteek (M. stoot, moortpriem) in myne been deren.

צוררי | O. οἱ ἐχθροί μȣ. N. οἱ θλίβοντές με. H.h. hostes mei. H.g. inimici mei. V. qui tribulant me inimici. Ch. oppressores mei. B. myne wederpartyders.

12 מה תשתוחחי | O. ἵνα τί περίλυπος εἶ. A. τί κατακύπτεις. S. τί καταλύχη. H.h. quare incurvaris. H.g. quare tristis es. Ch. quare contristaris. Ar. cur deprimeris.

ותהמי עלי | O. συνταράσσεις με. H.h. conturbas me. et g. al. Ar. tumultuaberis super me. B. zyt gy onrustig in my. Ch. tumultuaris ad versum me!

עוד | O. ὅτι. om. N. et H.h. et Ch. ac V. adhuc.

ישועת פני ואלהי | O. σωτήριον τȣ̃ προσώπȣ μȣ καὶ ὁ θεός μȣ. N. ἡ σωτηρία δε. H.h. salutares vultus mei, et deus meus. H.g. salutare vultus mei et deus meus. Ch. propter redemtionem, quae est a praesentia ejus; quoniam ipse est deus meus.

B. [illegible] (M. [illegible]) [illegible]

Ps. 43. Θεδαβιδ. NOTA

Hebraei titulo carent et Chaldaeus. O. ψαλμὸς τῷ δαυίδ. Sy. δαυίδ ἑρμηνεύεται ἐξουθενημένος καὶ ἠλεημένος.

וריבה | O. καὶ δίκασον. S. καὶ ὑπερδίκησον. [illegible] in judicio) H. ti. et g. et defende. Ar. litiga. B. [illegible]

מגוי לא | O. καὶ δολίου. A. καὶ παρανομίας. H. ti. et g. et doloso. Ch. et iniquo. Ar. et iniquitatib. B. [illegible]

מעוזי | O. κραταίωμά μου. H. ti. fortitudinis meae. H. g. 2. et Ch. fortitudo mea.

זנחתני | O. ἀπώσω με. H. ti. repulisti me. H. g. reppulisti me. Ch. oblitus es mei. P. elongasti me. B. [illegible]

למה קדר | O. καὶ ἵνα τί σκυθρωπάζων. H. ti. quare tristis? H. g. et quare tristis. Ch. quare in tenebris. B. [illegible]

אויב | O. τοῦ ἐχθροῦ. N. τοῦ ἐχθροῦ μου. Ch. H. ti. et V. [illegible]

ינחוני יביאוני | O. με ὡδήγησαν καὶ ἤγαγόν με. al. ὁδηγήσει με καὶ ἄξει με. H. ti. deducent me et introducent me. H. g. me deduxerunt, et adduxerunt me. B. [illegible]

קדשך | O. ἅγιον σου. H. ti. et g. sanctum tuum. Ch. domus sanctuarii tui. P. sanctitatis tuae. 4.

ואבואה | O. καὶ εἰσελεύσομαι. S. ἵνα τί ἐλθών. H. ti. g. et Ch. et P. et introibo. B. [illegible]

שמחת גילי | O. τὸν εὐφραίνοντα τὴν νεότητά μου. S. τὴν εὐφροσύνην τῆς εὐθυμίας μου. H. ti. laetitiae exultationis meae. H. g. qui laetificat juventutem meam. P. laetitiae exultationis meae. Ch. a [illegible] gaudium exultationibus [illegible]

בכנור | O. ἐν κιθάρᾳ. S. ἐν ψαλτηρίῳ. H. ti. g. et Ch. et P. in cithara. B. [illegible]

מה תשתוחחי | O. ἵνα τί περίλυπος εἶ. S. ... καταῤῥέεις 5. V. ταπεινοῦσαι. H. ti. quare incurvaris? H. g. quare tristis es. Ch. quare contendens? P. quare humiliata (Ar. depressa) es. B. [illegible]

תהמי עלי | O. συνταράσσεις με. H. ti. conturbas super me. H. g. conturbas me. Ch. tumultuaris contra me. P. expavisti in me. Ar. tumultuaris adversus super me. B. [illegible]

עוד | O. caret cum N. at S. ~~[illegible]~~ εἰς ἀεί. H. ti. et V. cum Ch. adhuc.

ישועות | O. σωτήριον. H. ti. salutaribus. H. g. salutare. Ch. propter redemptionem; et addit, quia et ἀνθρωποπάθω ego ipse [illegible] dixit meus. P. qui et salutes. B. [illegible]

2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2

1. לבני קרח | O. τοῖς υἱοῖς κορὲ εἰς σύνεσιν. H.h. filiorum Core eruditio. Ch. per manus filiorum Korach intelligentia bona. H.g. filiis Core ad intellectum. Ar. filios Korach erudiens. ~~Bonde ...~~

3 ~~...~~ הורשת | O. ἐξωλόθρευσεν. H.h. delesti. H.g. disperdidit. Ch. ejecisti. P. expellere fecisti. B. uitde bezitting verdreven.

תרע | O. ἐκάκωσας. H.h. et g. afflixisti. Ch. confregisti. P. maledixisti. B. geplaagt. M. quaad gedaan.

ותשלחם | O. καὶ ἐξέβαλες αὐτούς. A. καὶ ἐξαπέστειλας αὐτούς. H.h.P. et emisisti eos. H.g. et expulisti eos. Ch. et consumpsisti eas. B. haar lieden verdreven ... voortgesetten.

4. כי | O. ἀλλά. H.h.g. et Ch. sed. P. sed.

אור | O. ὁ φωτισμός. al. φῶς. H.h. lux. H.g. illuminatio. Ch. lumen splendoris.

רציתם | O. εὐδόκησας ἐν αὐτοῖς. H.h. complacuisti tibi. H.g. complacuisse in eis. Ch. complacuisti tibi in eis. B. des welbehagen in haer hadt.

* 5 אלהים | O. καὶ ὁ θεός μου. H.h. Deus et Ch. at. H.g. et Deus meus.

* צוה | O. ὁ ἐντελλόμενος. H.h. et Ch. praecipe. H.g. qui mandat. S. ἔντειλαι περί.

6 * בשמך נבוס | O. καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σου ἐξουδενώσομεν. A et S. .... συμπατήσομεν. H.h. et in nomine tuo conculcabimus. Ch. et in nomine tuo ... H.g. et in nomine tuo ...

9 הללנו | O. ἐπαινεσθησόμεθα. A. καυχησόμεθα. al. ὑμνοῦμεν. H.h. gaudebimus. H.g. laudabimus. P. laudamus. B. roemen wij. Ch. laudabimus nos.

ושמך | O. καὶ ἐν τῷ ὀνόματί σου. H.h. et Ch. nomini tuo. H.g. et in nomine tuo.

סלה | O. caret. N. διάψαλμα. H.h. semper. H.g. et Ch. carent.

10 אף | O. νυνὶ δέ. ~~...~~ al. ἀλλὰ πρὸς τούτοις. ~~P...~~ H.h. verum. H.g. nunc autem. P. etiam.

תצא | O. ἐξελεύσῃ ὁ θεός. N. ... ὁ θεός. S. προσέρχῃ. H.h. egredieris. H.g. egredieris. Ch. collocabis majestatem tuam.

11. תשיבנו אחור | O. ἀπέστρεψας ἡμᾶς εἰς τὰ ὀπίσω παρὰ τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν. S. ἔταξας ἡμᾶς ἐσχάτους παντὸς ἐναντίου. H.h. vertisti terga nostra hostibus. H.g. avertisti nos retrorsum post inimicos nostros. Ch. fecisti ut terga daremus coram hoste. P. facit nos redire retrorsum ab hoste.

13. הון | O. ἐν πλήθει. S. πολλήν ... H.h. ... H.g. fuit multitudo ...

במחיריהם רבה | O. ἦν πλῆθος ἐν τοῖς ἀλλάγμασιν αὐτῶν. S. πολλὴν ἐποίησας τὴν τιμὴν αὐτῶν. al. … ἀλάγμασι legunt. T. ἦν πλεόνασμα ἐν τῷ ἀλαλάγματι ἡμῶν. H. h. grandis fuit commutatio eorum. H. g. fuit multitudo in commutationibus nostris. V. … eorum. Ar. multiplicasti in pretio eorum. Ch. multiplicasti lucrum in commutatione eorum. B. du hast grossen gewinn … oder … du … das … al. … in jubilationibus eorum

מגדף | O. καταλαλοῦντος. N. παραλαλοῦντος. H. h. blasphemantis. H. g. obloquentis. Ch. calumniantis contumeliis afficientis. B. des lasterers. 14 17

מתנקם | O. ἐκδιώκοντος. H. h. ultoris. H. g. persequentis. Ch. ulciscentis ultionem. Ar. ulciscentis. B. … rachgierigen.

שקרנו | O. ἠδικήσαμεν. S. παρελογισάμεθα. H. h. et id. P. et Ch. mentiti fuimus. H. g. inique egimus. B. … gehandelt

ותט אשרינו | O. καὶ ἐξέκλινας τὰς τρίβους ἡμῶν. al. οὐδὲ μετεκλίθη τὰ ὑποβαθμὰ (quod diuiserunt) ἡμᾶς. al. καὶ ἔκλινε βήματα ἡμῶν. H. h. nec declinabunt gressus nostri. Ch. et tu inclinasti gressus nostros. H. g. et declinasti semitas nostras. P. nec (Ar. et) declinavit pes noster. B. noch … gang gewichen. 19

דכיתנו | O. ἐταπείνωσας ἡμᾶς. A. συνέθλασας ἡμᾶς. 20
H. h. dejecisti nos. H. g. et Ch. humiliasti nos. P. contrivisti nos.

תנים | O. κακώσεως. A. σειρήνων. al. σειρήνων. H. h. et Ch. draconum. H. g. afflictionis. P. draconibus. B. M. der …

ותכס עלינו | O. καὶ ἐπεκάλυψεν ἡμᾶς σκιὰ θανάτου. A. καὶ ἐπεκάλυψας ἡμᾶς ἐν σκιᾷ θανάτου. H. h. et operuisti nos umbra mortis. H. g. et cooperuit nos umbra mortis.

יחקר | O. ἐκζητήσει. A. ἐξιχνιάσει. S. ἐξερευνήσει. H. h. 22
investigabit. Ch. inquiret. H. g. requiret.

עורה | O. ἐξεγέρθητι. al. ἐξυπνίασθητι. H. h. consurge. 24
H. g. exsurge. P. …. Ch. … B. …

הקיצה | O. ἀνάστηθι. H. h. evigila. Ch. et P. expergiscere. H. g. exsurge. B. …

תסתיר | O. ἀποστρέφεις. al. κρύπτεις. H. h. abscondis. 25
H. g. avertis. Ch. aufers. P. abscondis. B. …

עניינו | O. τῆς πτωχείας ἡμῶν. S. κακουχίας ἡμῶν. H. h. et P. afflictionis nostrae. Ch. angustiae nostrae. H. g. inopiae nostrae. B. …

26. שחה / O. ἐταπεινώθη. A. κατέκυψεν. κατεκάμφθη.
H-h. incurvata est. H-g. et Ch. humiliata est
P. humiliavit se. Ar. depressa est. B. is nedergebogh.

27 קומה / O. N. H-g. et V. addunt, ~~Domine~~ κύριε. Ch. surge.

עזרתה לנו / O. βοήθησον ἡμῖν. al. ἀντιλαμβανόμενος ἡμῶν. H-h. auxilium nobis. H-g. adjuva nos
P. ad auxilium nobis. B. M. ons tot behoudenis hulpe.

* חסדך / O. τοῦ ὀνόματός σου. A. et S. τὸ ἔλεός σου. H-h. misericordiam tuam Ch. bonitatem tuam. H-g. nomen tuum. ~~B. uwer goedertierenheyts wille.~~

Ps. 45. εἰς τὸ τέλος

למנצח על ששנים / O. ὑπὲρ τῶν ἀλλοιωθησομένων. A. τῷ νικοποιῷ ἐπὶ τοῖς κρίνοις. S. ἐπινίκιον ὑπὲρ τῶν ἀνθῶν. H-h. victori pro liliis. Ch. ad laudem pro assessoribus Sanhedrin [illegible]. H-g. in finem pro his qui commutabuntur. P. victori super lilia.

לבני קורח / O. τοῖς υἱοῖς Κορὲ ~~εἰς σύνεσιν~~. A. τῶν υἱῶν Κορέ, ~~ἐπιστήμονος (sciens)~~ S. ... ~~συνέσεως.~~
H-h. filiorum Core. H-g. filiis Core. Ch. quae dicta est in prophetia per filios Korach. P. filiis Korah

משכיל שיר ידידת / O. εἰς σύνεσιν, ᾠδὴ ὑπὲρ τοῦ ἀγαπητοῦ. A. ἐπιστήμονος ᾆσμα προσφιλίας. S. συνέσεως ᾆσμα εἰς τὸν ἀγαπητόν. al... τοῖς ἠγαπημένοις. H-h. eruditionis canticum amantissimi. H-g. ad intellectum, Canticum pro dilecto. Ch. intellectus bonus, hymnus et confessio. Ar. erudiens, canticum amoris. B. des onderwijsinge, des liefde liedes M... des gesang der beminden.

2. רחש / O. ἐξηρεύξατο. S. ἐκινήθη. H-h. g. et Ch. eructavit. B. geeft op. M. ~~boeset op.~~

מהיר / O. ὀξυγράφου. S. ταχινοῦ. H. h. velocis. H-g. velociter scribentis. Ch. [illegible]

3. יפיפית / O. ὡραῖος κάλλει. A. κάλλει ἐκαλλωπίσθης. S. κάλλει καλὸς εἶ. H. h. decore pulchrior es. H-g. speciosus forma. Ch. pulchritudo tua, o rex [illegible], praestantior est. B. gij sijt veel ~~schoonder~~.

אדם / O. τῶν ἀνθρώπων. H-h. g. Ch. et P. hominum.

4. חגור חרבך / O. περίζωσαι τὴν ῥομφαίαν σου. al. περὶ θ... ὡς μάχαιράν σου. H-h. et g. accingere gladio. Ch. accinge ensem. P. accinge te gladio.

ירך / O. τὸν μηρόν σου. H-h. femur. H-g. et Ch. femur tuum.

הודך והדרך / O. τῇ ὡραιότητί σου, καὶ τῷ κάλλει σου. ~~[illegible]~~ al. τὸν ἔπαινόν σου καὶ τὸ ἀξίωμά σου. al. ἐπὶ δοξότητί σου, καὶ

διαπρεπεία σ8. H. tr. gloria tua et decorem tuo. H. g. decorem tuū et pulchritudinē tuā. Ch. quo interficiās 5
reges cum potentibus splendore tuo et gloria tua.
B. M. met uwe majesteyt, en uwe heerlickheyt.

~~והדרך~~ | O. ~~cordat~~ והדרך צלח רכב | O. κ̀ ἔντεινε, κ̀ κατευόδ8, κ̀ βασίλευε. 5
~~N. κ̀~~ N. κ̀ ἔντεινον etc. al. pro κατευόδ8 etc. πρόκοπτε
(prosper) H. tr. et decore tuo prosperè ascende. H. g. et in-
tende, et prospere procede, et regna. V. specie tua et pulchritudine.
Ch. gloria tua magna est; propterea prosperaris, ut
equites super thronum regni. P. et in decore tuo pro-
spera et equita. B. en rijdt voorspoedelijck in uwe
heerlickheyt. M. sijt voorspoedig, rijdt etc.

על דבר | O. ἕνεκεν ἀληθείας κ̀ πραότητος, κ̀ δικαιο-
σύνης. H. tr. propter verbum veritatis et man-
suetudinem justitiæ. H. g. propter veritatem et mansue-
tudinem et justitiam. Ch. propter negotium fidei veri-
tatis, et mansuetudinis justitiæ. P. super verbum
veritatis et mansuetudinis justitiæ.

ותורך נוראות | O. ὁδηγήσει σε θαυμαστῶς. al. φωτίσει σε
(al. ὑποδείξει σοι) ἐπὶ φοβερά. H. tr. co-
debitte terribilia. H. g. docebit te mirabiliter. Ch. docebit
te dominus operari terribilia. B. sal u vreeselijcke dingen leeren.

חציך שנונים | O. addit δυνατέ. cum N & H. g. at Ch. et V. omittunt. 6.

בלב | O. ἐν καρδίᾳ. A. et S. κατὰ καρδίας. H. tr. et g. in
corde. Ch. V. in corda. Ch. immittentur in cor. B. sijn
treffen in 't hert. M. dien in 't hert sijn ... vyanden des Conincks
of in 't midden etc.

כסאך עולם ועד | O. εἰς τὸν αἰῶνα τ8 αἰῶνος. S. αἰώνιος κ̀ ἔτι. 7.
H. tr. in seculum et in æternitatem. H. g. in
seculum seculi. P. in seculum et ultra. Ar. æternum et per-
petuum. Ch. in cœlis in secula seculorum.

שבט מישר | O. ῥάβδος εὐθύτητος. H. tr. sceptrum æquitatis.
H. g. virga directionis. Ch. regnum rectum.
P. virga æquitatis. B. scepter des rechtmatigheydt.

מחבריך | O. παρὰ τοὺς μετόχους σ8. S. ... ἑταίρους σ8. 8.
H. tr. præ participibus tuis. H. g. præ consortibus
tuis. Ch. abundantius quam consortes tuos. Ar. præ soda-
libus tuis. B. boven uwe medegenoten.

מר ואהלות קציעות | O. σμύρνα κ̀ στακτὴ κ̀ κασία. H. tr. myr- 9
rha et stacte et casia. H. g. myrrha et gutta
et casia. Ch. myrrha bona, et ligno aloës et casia.

כל בגדותיך | O. ἀπὸ τῶν ἱματίων σ8. al. εἰς ~~...~~ τὸν ἱμα-
τισμόν σ8. al. πάντα τὰ ἱμάτια σ8. H. tr. in cun-
ctis vestimentis tuis. H. g. a vestimentis tuis. Ch. perfici-
untur omnia vestimenta tua. P. omnia vestimenta tua.

מן היכלי שן | O. ἐκ ἐλεφαντίνων. A. et S. ὀδόντος. H.h. et g. eburneis. Ch. quæ adornatæ dente elephantino.

מני שמחוך | O. ἐξ ὧν εὔφρανάν σε. al. ὅθεν εὔφρανάν σε ἐν τῇ τιμῇ σου. al. ἐν τοῖς ἐνδόξοις σου. H.h. qui lætificaverunt te. H.g. delectaverunt te. Ch. unde lætificabunt te. Ar. unde lætificaverunt te. B. fij u verblyden. M. vondse gheuw dir u verblyde

10 ביקרותיך | O. ἐν τῇ τιμῇ σου. H.h. et g. in honore tuo. Ar. in præstantibus tuis. P. cum honorabilibus tuis. B. onder uwe kostelijcke staatdochteren. M. in uwed costelijcken

נצבה שגל | O. ἡ βασίλισσα. A. σύγκοιτος. H.h. et P. conjux. H.g. regina.

בכתם אופיר | O. ἐν ἱματισμῷ διαχρύσῳ περιβεβλημένη, καὶ πεποικιλμένη. A. ἐν βάμματι (tinctura) Ofir. T. ἐν διαδήματι χρυσίῳ ἐκ Σουφείρ. S. ἐν χρυσῷ πρώτῳ. H.h. in diademate auro. H.g. in vestitu deaurato circumdata varietate. Ch. splendor tuus sicut obrizo de Ophir. Ar. in massa auri Ophir. B. in 't fijnste gout van Ophir.

12 ויתאו | O. καὶ ἐπιθυμήσει. N. ὅτι ἐπεθύμησεν. al. ἵνα ἐπιθυμήσῃ. H.h. et g. et P. et concupiscet. Ch. sic desiderabit. ~~P. et concupiscet~~ B. so sal ... begeeren.

13. ~~... τῷ...~~ ובת צר | O. θυγατέρες Τύρου. N. προσκυνήσουσιν αὐτῷ θυγατέρες Τύρου. H.h. filia fortis. H.g. filia Tyri, V. filiæ Tyri. Ch. habitatores arcis Tyri. S. ἡ θυγάτηρ κραταιά.

במנחה | O. ἐν δώροις. H.h. et g. in muneribus. Ch. cum muneribus venturi sunt. S. δῶρα οἴσει.

פניך | O. τοῦ λαοῦ. N. τοῦ λαοῦ τῆς γῆς. H.h. et g. plebis. Ch. populorum.

14 פנימה | O. ἔσωθεν. N. ἐσεβών. al. ἐξ ἐννοιῶν (ex cogitationibus) al. Χεσβὼν quod exprimitur ἔξω ὑφαντὸν καὶ ποικιλόν. H.h. intrinsecus. H.g. ab intus. Ch. ~~quia~~ absconditi sunt intrinsecus.

ממשבצות | O. ἐν κροσσωτοῖς χρυσοῖς περιβεβλημένη ~~καὶ~~ πεποικιλμένη. al. διὰ συσφιγκτήρων (fasciis) χρυσῶν ἠμφιεσμένη ποικίλα (distincta varietate) H.h. fasciis aureis vestita est. H.g. in fimbriis aureis circumamicta varietatibus. Ch. offerent munera sacerdotes, quorum vestes intertextæ sunt auro optimo. Ar. ex occellatimis auri vestimentum ejus. P. polymitis aureis induta. B. van blading ... bas gouds borduursel.

15 לרקמות | for. O. ἀπενεχθήσονται. ... πεποικιλμένη. et H.g. circumamicta varietatibus. H.h. in scutulatis. Ch. in ... acupictis

P. cum veniet Ch. fragmenta ib. B. ingebracht worden.

תובל | ἀπενεχθήσονται. al. ἀνενεχθήσονται. al. ἀχολουθήσουσιν. H. h. ducentur. H. g. adducentur. Ch. offerent oblationes. P. adducentur

מובאות לך | O. ἀπενεχθήσονταί σοι. H. h. ducentur illic H. g. afferentur tibi. A. adducta tibi. B. sullen tot u gebracht worden. Ch. adducentur ad te. 16.

יהיו | O. ἐγεννήθησαν. N. addit σοί. Hal. ἔσονταί σοι. H. h. erunt tibi. H. g. nati sunt. Ch. erunt. 17.

אזכירה | O. μνησθήσομαι. N. μνησθήσονται. A. et S. ἀναμνήσω. H. h. recordabor. H. g. memorabo. V. memores erunt. Ch. memorabo. 18.

ועד | O. καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. A. et S. διηνεκῶς. H. h. et in aeternum. H. g. et in saeculum saeculi. Ch. et in saecula saeculorum. P. et ultra. Ar. et perpetuo. B. ende altoos.

Ps. 46.

על עלמות שיר | O. ὑπὲρ τῶν κρυφίων ψαλμός (A. νεανιοτήτων. S. τῶν αἰωνίων) ψαλμός. H. h. pro juventutibus canticum. H. g. pro arcanis, psalmus. Ch. dictum est in prophetia quo tempore absconditi sunt a patre eorum; ipsi autem liberati sunt, et dixerunt canticum. 1.

עזרה | O. βοηθός. H. h. auxilium. H. g. adjutor. 2.

נמצא מאד | O. ταῖς εὑρούσαις ἡμᾶς σφόδρα. al. εὑρέθη εὑρισκόμενος. H. h. inventus est validus. H. g. quae invenerunt nos nimis. Ch. invenimus valde. P. inveniemus valdum. Ar. inventus valde. B. is krachtelijk bevonden. M. gefunden worden.

בהמיר | O. ἐν τῷ ταράσσεσθαι. H. h. cum fuerit translata. H. g. dum turbabitur. Ch. cum immutati fuerint patres nostri (..). P. cum mutabit. Ar. in mutando. B. al veranderde de aarde. 3

במוט | O. μετατίθεσθαι. A. σφάλλεσθαι. V. σαλεύεσθαι. H. h. concussi. H. g. transferentur. P. cum movebit. A. in motando. B. al wierden. Ch. quando commoventur.

יהמו יחמרו מימיו | O. ἤχησαν καὶ ἐταράχθησαν τὰ ὕδατα αὐτῶν. S. ἠχούντων καὶ θολουμένων τῶν ὑδάτων. H. h. sonantes et intumescentes ... H. g. sonuerunt et turbatae sunt aquae eorum. Ch. ... sonabunt et conturbabuntur aquae. B. laat haar wateren bruisen, ... 4

ירעשו הרים בג | O. ἐταράχθησαν τὰ ὄρη ἐν τῇ κραταιότητι αὐτοῦ. S. καὶ σειομένων ὀρέων ἐν τῷ ἐνδοξασμῷ (al. ἐπιφανεία) αὐτοῦ. H. h. et agitatio montium

in potentia ejus. H.g. conturbati sunt montes in fortitudine ejus. Ch. commovebuntur, montes in magnificentia tua. P. contremiscebant montes propter sublimitatem ejus. B. laat de bergen daveren door de selve verheffing. M. vermitsgaders verheffing.

סלה O. H.g. et V. carent. N. διάψαλμα. H.h. semper. Ch. in secula. al. ἀεί.

5. נהר פלגיו O. τοῦ ποταμοῦ τὰ ὁρμήματα. al. ... διαιρέσεις. H.h. fluminis divisiones. H.g. fluminis impetus. Ch. populi tanquam flumina et rivi eorum venient. P. fluminis rivi ejus. B. de beekskens der rivier. M. de verdeelinge der rivier.

קדש משכני עליון O. ἡγίασε τὸ σκήνωμα αὐτοῦ ὁ ὕψιστος. S. τὸ ἅγιον τῆς καταςκηνώσεως τοῦ ὑψίστου. H.h. sanctum tabernaculum altissimi. H.g. sanctificavit tabernaculum suum altissimus. Ch. et orabunt in domo sanctuarii Domini, in tabernaculis altissimi. P. sanctus locus habitaculorum altissimi. B. het heylichdom der woninge des alderhoogsten.

6 לפנות בוקר O. τὸ πρὸς πρωῒ πρωΐ. N. τῷ προσώπῳ (ἐπὶ τὸ πρωΐ) A. τῷ νεῦσαι πρωΐαν. al. περὶ τὸν ὄρθρον. H.h. in ortu matutino. H.g. mane diluculo. Ch. in tempore matutino. P. refrigerante (Ar. refrigerio) mane. B. in 't aenbreken des morgenstonds.

7. מטו O. ἔκλιναν. ~~Ακ...~~ S. περιετράπησαν. H.h. convulsa sunt. H.g. inclinata sunt. Ch. tremuerunt. B. bewogen sich.

בקולו O. φωνὴν αὐτοῦ ὁ ὕψιστος. N. φωνὴν αὐτοῦ. H.h. et V. ac Ch. voce sua. H.g. voce sua altissimus.

תמוג O. ἐσαλεύθη. H.h. prostrata est. H.g. mota est. Ch. dissoluti sunt. P. habitatores terrae. Ar. liquefacta est.

8 משגב לנו O. ἀντιλήπτωρ ἡμῶν. H.h. protector noster. H.g. susceptor noster. Ch. fortitudo nostra. P. refugium nobis. B. is ons een hoog vertrek.

סלה O. H.g. et V. carent. H.h. semper. Ch. in secula. N. διάψαλμα.

9 לכו O. δεῦτε. H.h. et g. venite. Ch. ambulate. Ar. ite.

חזו O. καὶ ἴδετε. H.h. et g. et videte. Ch. videte.

אשר שם שמות O. ἃ ἔθετο τέρατα. H.h. quantas posuit solitudines. H.g. quae posuit prodigia. Ch. qui posuit vastationes. P. in impios terrae. B. die verwoestinge aenrecht. M. heeft aengestelt.

10. משבית O. ἀνταναιρῶν. H.h. compescit. H.g. auferens. Ch. dissipat. Ar. faciens cessare.

קצה O. τῶν περάτων. H.h. extremum. H.g. ad fines. Ch. extrema.

חנית | O. ὅπλον : H. h. ^et hastam. H. g. arma.

עגלות | O. καὶ θυρεούς. al. ἁμάξας. H. h. ^et P. plaustra. H. g. et scuta. Ch. scuta rotunda.

הרפו | O. σχολάσατε. al. ἱλάσθητε (propitiamini) al. ἐάσατε. al. ἰάθητε. H. h. cessate. H. g. vacate. Ar. dimittite. Ch. desistite ab ... belli. 11.

ודעו | O. καὶ γνῶτε. al. ἵνα γνῶτε. H. h. g. et cognoscite. Ch. et advertite.

משגב לנו | O. ἀντιλήπτωρ ἡμῶν. H. h. et Ch. fortitudo nostra. H. g. susceptor noster. P. elevatio nobis B. is ons een hooge vertreck.

Ps. 47.

כף | O. χεῖρας. al. χειρί. H. h. et g. ac Ch. manibus. 2.

רנה | O. ἀγαλλιάσεως. H. h. et Ch. laudis. H. g. exultationis. Ar. orationis. B. van vreuchdengesang.

ידבר | O. ὑπέταξεν. H. h. congregabit. H. g. subjecit. Ch. 4. opprimet et interimet. P. ducet. B. hy brengt, M. schikt.

יבחר לנו | O. ἐξελέξατο ἡμῖν. H. h. et g. elegit nobis. Ch. complacebit sibi in nobis. P. eligit nobis. 5.

את נחלתנו | O. τὴν κληρονομίαν ἑαυτοῦ. N. .. αὐτοῦ. H. h. hereditatem nostram. H. g. haereditatem sibi. V... suam. Ch. ut jure haereditario possideamus haereditatem nostram. T. sequuntur. Hy verkiest voor ons ons erfdeel.

את גאון | O. τὴν καλλονήν. A. τὸ ὑπερήφανον. S. τὸν ἐνδοξασμόν (glorificationem). V. τὸ καύχημα. H. h. gloriam. H. g. speciem. Ch. gloriam fortitudinis.

סלה | O. H. g. carent. N. διάψαλμα. H. h. semper. Ch. 7.

אלהים | O. τῷ θεῷ ἡμῶν. H. h. deo. H. g. deo nostro. Ch. coram domino.

משכיל | O. συνετῶς. H. h. erudite. H. g. sapienter. Ch. cum intellectu bono. P. intelligibiliter. Ar. intelligens. B. M. een gedicht der verstandigheid.

עם | O. μετά. H. h. ^et Ch. populus. H. g. cum. 10.

מגני | O. οἱ κραταιοί. A. θυρεοί. V. ὑπερασπισμοί. H. h. scuta. H. g. fortes. Ch. clypei. P. sunt protectiones.

נעלה | O. ἐπήρθησαν. H. h. elevatus est. H. g. elevati sunt. Ch. exaltatus est super illos omnes.

Ps. 48.

שיר מזמור | O. ψαλμὸς ᾠδῆς. H. h. Canticum psalmi. H. g. psalmus cantici. Ch. canticum laudis. B. een lied, een psalm. 1.

קורח | O. addunt δευτέρᾳ σαββάτου. et H. g. cum V. at Ch. caret.

הר קדשו | O. ἐν ὄρει ἁγίῳ αὐτοῦ. H. h. et g. in monte sancto ejus. 2. Ch. monte domus sanctuarii ipsius. P. monte sanctitatis ejus. B. op den berg synder heyligheyt.

יפה נוף | O. εὐρίζῳ (N. εὐρίζων) ~~...~~ ἀγαλλιάματι πάσης τῆς γῆς. al. εὔριζον ἀγαλλιάματι. 3.

V. εὐκλάδω. A. καλῶς βλαςήματι, χάρματι πάσης τῆς γῆς. S. ἀπ᾽ ἀρχῆς ἀκροαισθησίου ἀγλαΐσματι (splendore) [illegible] . . H. h. speciosa germine gaudio uni[versæ] terræ. H. g. bene fundata exultatione universæ terræ. V. funda[tur?] turbi. Ch. pulcher ut sponsus, gaudium omnium habitatorum terræ. A. pulcher climate P. . termino. B. schoon van gelegentheyt, een vreughde der gantscher aerde.

4. במשגב | O. ὅταν ἀντιλαμβάνηται αὐτῆς. al. εἰς ὀχύρωμα. al. εἰς τὸ ἐξελέσθαι αὐτήν. A. εἰς ὑπερέπαρσιν (ad elevationem). H. h. in auxiliando. H. g. cum suscipiet eam. Ch. potentia. P. ad elevationem. B. voor eene hooghte.

5. נועדו | O. τῆς γῆς συνήχθησαν. H. h. congregati sunt. H. g. terræ congregati sunt. Ch. consociati sunt.

עברו יחדו | O. διήλθοσαν ἐπὶ τὸ αὐτό. N. ἦλθοσαν &c. al. simpliciter ἐπὶ τὸ αὐτό. H. h. venerunt simul. H. g. convenerunt in unum. Ch. transierunt simul. B. sy waren te samen doorgetogen.

6. ראו | O. ἰδόντες. H. h. et g. videntes. Ch. viderunt.

תמהו | O. ἐθαύμασαν. A. ἐθαμβήθησαν. S. ἐξεπλάγησαν. H. h. obstupuerunt. H. g. et Ch. admirati sunt.

נבהלו | O. ἐταράχθησαν. H. h. admirati sunt. H. g. commoti sunt. Ch. fugerunt. P. festinaverunt. B. verschrickt.

7. חיל | O. ὠδῖνες. H. h. dolor. H. g. dolores. Ch. tremor.

8. קדים | O. βιαίῳ. A. καύσωνος. H. h. urente. H. g. vehementi. Ch. Orientali validovelut igni a conspectu Domini.

9. סלה | O. H. g. et V. at Ch. carent. N. διάψαλμα. H. h. semper.

10. דמינו | O. ὑπελάβομεν. al. εἰκάσαμεν. H. h. æstimavimus. H. g. suscepimus. Ch. cogitavit nos. P. cogitavimus. B. wy gedencken. Mg. gelijckenisse in stilte verwacht.

* היכלך | O. τοῦ λαοῦ σου. A. S. Θ. T. ναοῦ σου. H. h. et Ch. at V. templi tui. H. g. populi tui.

12. ישמח | O. εὐφρανθήτω. sed T. εὐφραίνεται. H. h. g. et Ch. lætetur.

תגלנה | O. καὶ ἀγαλλιάσθωσαν. S. καὶ ἀγαλλιώσιν. H. g. et H. h. exultent. H. g. et exultent. Ch. exultabunt.

בנות | O. N. H. g. et V. addunt πόλεις. at Ch. caret et H. h.

13. הקיפוה | O. περικυκλώσατε αὐτήν. al. περιέλθετε αὐτήν. H. h. et Ch. circuite eam. H. g. complectimini eam.

ספרו מגדליה | O. διηγήσασθε ἐν τοῖς πύργοις αὐτῆς. A. ψηφίσατε . . . al. ἐπαινέσατε . . . H. h. et Ch. numerate turres eius. H. g. narrate in turribus eius.

14. לחילה | O. εἰς τὴν δύναμιν αὐτῆς. S. εἰς τὸν περίβολον. A. εἰς εὐπορίαν . . . H. h. in mœnibus. H. g. in virtute eius. Ch. ad castra, ~~quæ et sunt palatia eius~~. P. ad antemuralia eius.

פסגו ארמנותיה | O. κὴ καταδιέλεσθε τὰς βάρεις αὐτῆς.
S. διαμετρήσατε τὰ βασίλεια αὐτῆς.
H.h. separate palatia ejus. H.g. et distribuite domos ejus.
Ch. qui et supera palatia ejus. P. roborate palatia ejus.
B. beschouwt onderscheydentlijk haer palleysen. M. ...
...
אחרון | O. ἑτέραν. S. μετὰ γενεσέα. H.h. novissima. H.g. et Ch. cum P. altera. B. ... nakomende.
אלהים | O. et H.g. carent. H.h. Ch. et V. Deus.
עלמות | O. εἰς τὸν αἰῶνα, κὴ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. S. ... τὸ διηνεκές. H.h. in seculum et in perpetuum. Ch. in seculo seculorum. H.g. in aeternum, et in seculum seculi. P. in seculum et ultra. B. ...
ינהגנו על מות | O. ποιμανεῖ ἡμᾶς εἰς τοὺς αἰῶνας. H.h. erit dux noster in morte. H.g. reget nos in secula. P. ducet nos usque ad (Ar. super) mortem. Ch. ducet nos in diebus pueritiae nostrae. B. sal ons geleyden tottet doodt.

Ps. 49.

חלד | O. τὴν οἰκουμένην. H.h. orbis. H.g. orbis. Ch. terrae. 2.
גם בני אדם | O. οἵ τε γηγενεῖς. S. ἤτε ἀνθρωπότης. H.h. tam filii Adam et Ch. qui addit, autem qui. H.g. quique terrigenae. B. so wel ... P. etiam filii hominum. 3
גם בני איש | O. κὴ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων. S. προσέτι δὲ κὴ οἱ υἱοὶ ἑκάστου ἀνδρός. H.h. quam filii viri. H.g. et filii hominum, P. etiam filii viri. Ch. quam filii Jacob. B. als ...
חכמות | O. σοφίαν. H.h. sapientias. H.g. et Ch. et P. sapientiam. B. ... wijsheidt. 4.
תבונות | O. σύνεσιν. H.h. prudentias. H.g. prudentiam, Ch. recta. P. intelligentias. B. sal veel verstandts ...
כנורי | O. ψαλτηρίῳ. H.h. et Ch. citharā. H.g. psalterio. 5.
חידתי | O. τὸ πρόβλημά μου. al. αἴνιγμά μου. H.h. et Ch. aenigma meum. H.g. propositionem meam.
בימי רע | O. ἐν ἡμέρᾳ πονηρᾷ. al. ἐν ἡμέρᾳ κακοῦ. l. πονηροῦ. 6.
H.h. in diebus malis. H.g. in die mala. Ch. in diebus temporibus malis.
עון עקבי יס | O. ἡ ἀνομία τῆς πτέρνης μου κυκλώσει με. S. ... τῶν ἰχνέων μου ... H.h. iniquitas calcanei mei circumdabit me. Ita et H.g. et Ch. nisi quando ... peccati mei circumdabit me. B. als de ongerechtigheyt der ... M. de ongerechtigheyt ...
חילם | O. ἐπὶ τῇ δυνάμει αὐτῶν. H.h. in fortitudine sua. H.g. in virtute sua. Ch. in divitiis suis. Ar. super facultate sua. B. op haer goedt 7.

יז ל׳ יתהלו | O. καὶ χωρήσονται. al. ἀλαζονευόμενοι. H.h. glo-
rificabunt. H.g. gloriantur. Ch. jactant se.
Ar. gloriabuntur. B. roemen.

ol. איש | פדה יפדה | O. ὁ λυτρῶται, λυτρώσεται ἄνθρωπος.
H.h. redimens redimet vir. H.g. redi-
mit; redimet homo. P. redimendo redimet quisquam.
Ch. captivus redemtionem redimet sibi impius.
B. niemandt sal immermeer iemandt verlossen.

ט | כפרו | O. ἐξίλασμα ἑαυτοῦ. H.h. propitiationem pro eo.
H.g. placationem suam. Ch. pretium redemtio-
nis ejus. P. propitiationem suam. B. syn rantsoen. M. syn losgelt.

9. | ויקר | O. καὶ τὴν τιμήν. H.h. et g. et pretium. P. et pretiosa
erit. Ch. quod si pretiosa erit, etiam pretiosa. B. want
…… te kostelick. M. et fraai.

נפשם | O. τῆς ψυχῆς αὐτοῦ. H.h. et Ch. animae ejus. H.h. animae
suae. B. haere ziele.

וחדל | O. ἐκοπίασεν. A. καὶ ἐπαύσατο. S. ἀλλὰ παυσάμενος.
H.h. et quiescet. H.g. et laborabit. V. et laboravit.
P. ut quiescat quum. Ch. et ablabebit malum ejus punitionem
ejus. B. ende sal ophouden.

10. | לנצח | עוד | O. εἰς τέλος. A. εἰς νῖκος. S. τῷ αἰῶνι ζήσεται, καὶ
διατελέσει. H.h. vivet in sempiternum.
H.g. in finem. V. adhuc in finem. Ch. adhuc vita aeterna.

השחת | O. κατὰ φθοράν. H.h. et g. interitum. Ch. judi-
cium gehennae. Ar. foveam. P. sepulchrum.

* 12. | קרבם | O. καὶ οἱ τάφοι αὐτῶν. H.h. interiora sua. H.g.
et sepulchra ejus. Ch. in sepulturam suam.
Ar. intimum ejus. B. haer binnenste gedachte is.
al. τὰ ἐντὸς …. τῶν οἰκιῶν αὐτῶν.

לדר ודור | O. εἰς γενεὰν καὶ γενεάν. al. εἰς γενεάν. H.h.
in generationem et generationem. H.g. in pro-
genies et progenies. V. in progenie et progenie. Ch. in gene-
rationem generationum. B. van geslachte tot geslachte.

קראו בש | O. ἐπεκαλέσαντο τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἐπὶ
τῶν γαιῶν. N. infinit addit αὐτῶν. al. ὀνομά-
σαντες ἐπ᾽ ὀνόμασιν αὐτῶν τὰς γαίας. A. ἐκάλεσαν ἐν
ὀνόματι αὐτῶν ἐπὶ χθόνας. E. H.h. vocaverunt nomi-
nibus suis terras suas. H.g. vocaverunt nomina sua
in terris. Ch. (Vel addet suis) ~~quorum suis~~ et comparaverunt sibi no-
mina praetium superbientium. P. vocaverunt in
nominibus suis terras. B. sy noemen de landen na
haer namen. M. sy noemen haer namen inde landen.

13 | ביקר | O. ἐν τιμῇ ~~ἔν~~ ὤν. H.h. et Ch. in honore. H.g. cum in hono-
re esset.

* | ילין | O. συνῆκεν. H.h. et Ch. commorabitur. H.g. intel-
lexit. Ar. pernoctabit.

* | נדמו | O. καὶ ὡμοιώθη αὐτοῖς. H.h. et comparabitur eis. H.g.

et similib factus et illis. P. quia inciderunt. Ar. deci-
di sunt. B. die vergaan. M. die uytgeroeyt worde.

כסל | O. σκάνδαλον. A.S. ἄγνοια. H.h. insipientia 14.
H.g. scandalum. Ch. accedit stultitia. B.
is dwaasheyt M. hope.

אחריהם | O. μετὰ ταῦτα. H.h. post eos. H.g. postea. Ch.
in finem eorum. P. posteri eorum.

ירצו | O. εὐδοκήσουσιν. N. εὐλογήσουσιν. H.h. current
(pro gratia eorum) H.g. complacebunt. Ch. palam
facent peccata sua seculo venturo. Ar. volent.
B. hebben een welbehagen (in haer woorden)

סלה | O. Ch. H.g. et V. carent. A. διάψαλμα. H.h. semper.

לשאול | O. ἐν ᾅδῃ ἔθεντο. S. ᾅδου ἔλαχεν αὐτοὺς. H.h. et g. in 15.
inferno positi sunt. Ch. morti addicunt justos
P. in inferno ponentur. B. gestenen in 't graf.

צורם | O. ἡ βοήθεια αὐτῶν. A. χαρακτὴρ αὐτῶν. S. τὸ
κραταιὸν αὐτῶν. H.h. et P. figura eorum. H.g. auxilium eo-
rum. Ch. corpora eorum. B. haer gedaante M. steden.

לבלות שאול | O. παλαιωθήσεται ἐν τῷ ᾅδῃ. A. κατα-
τρίψαι ᾅδην. S. παλαιώσει ᾅδης. H.h. con-
teretur in inferno. H.g. veterascet in inferno. Ch. ve-
terascent in gehenna. P. ut veterascat, dereliquitur ad
foveam. B. 't graf salse verteeren

מזבל לו | O. ἐκ τῆς δόξης αὐτῶν, ἐξώσθησαν. N. non
habet addit ἐξώσθησαν et V. H.h. post habitaculum
suum. H.g. a gloria eorum expulsi sunt. Ch. quia de-
struxerunt habitationem domus majestatis ejus.
P. ab habitaculo sibi Ar. ... B. elk uit syn woning. M. uit
de woninge des grafs so sal de sterfheid haar vleesch.

סלה | O. caret, et H.g. cum V. H.h. semper. Ch. in seculum 16.
venturum (salteri sic videtur)

כי יקח | O. ὅταν N. καὶ ὅταν. H.h. cum. H.g. aut cum. V. 17.
et cum. B. wanneer.

הכל | O. τὰ πάντα. H.h. et g. omnia. B. niet met allen. W.

יברך | O. εὐλογηθήσεται. H.h. benedicet H.g. benedice- 19.
tur. et Ch. et P. benedicet.

יודוך | O. ἐξομολογήσεταί σοι. S. ἐπαινέσουσί σε. H.h. et P.
et laudabunt te. H.g. confitebitur tibi.

לך | O. αὐτῷ. H.h. tibi. H.g. et Ch. caret.

יראו | O. ὄψεται. A. ὄψονται. S. βλέπουσι. H.h. et Ch. vide- 20.
bunt. H.g. videbit.

אדם ביקר | O. καὶ ἄνθρωπος ἐν τιμῇ ὤν. H.h. et V. homo cum
in honore esset. H.g. propositum hominum.
Ch. homo sceleratus in tempore quo fuit.

נדמו | O. καὶ ὡμοιώθη αὐτοῖς. H.h. et similabit. H.g. et similis factus
et illis. Ar. desili sunt. Ch. et redigitur in nihilum. B. die vergaan.

Psalmus 50.

1. לאסף | O. τῷ ἀσὰφ. H.h. et g. Asaph. Ch. per manum Asaph.

אל אלהים | O. θεὸς θεῶν. al. ἰσχυρὸς θεὸς. H.h. fortis Deus et Ch.
H.g. Deus deorum. Ar. fortis Deus.

מבואו | O. δυσμῶν. H.h. et Ch. occasum eius. H.g. occasum eius.

2 מכלל יפי | O. ἡ εὐπρέπεια τῆς ὡραιότητος αὐτοῦ. H.h. perfecto decore. H.g. speciei decoris eius.
P. perfecti (Ar. universitatis) decoris. Ch. perfectio et initium creaturae suae. B. de volcomentheyt der schoonheyt.
M. et omnis perfecta et pulchritudo eius.

הופיע | O. ἐμφανῶς ~~ἥξει~~ H.h. apparuit. H.g. manifestus ~~veniet~~. Ch. apparuit. B. verschijnt blinckende
M. is blinckende verschenen. P. effulsit.

3. נשערה | O. καταιγίς. A ἐλαιλαπίσθη. T. καταιγίσθη.
H.h. et g. tempestas. Ch. turbo. P. tempestas excitata est. B. sal 't stormen.

4. מעל | O. ἄνω. H.h. et V. desursum. H.g. sursum. Ch. superne.

5. ✶ חסידי לי | O. αὐτῷ τοὺς ὁσίους αὐτοῦ. al. μοὶ τοὺς ὁσίους μου.
✶ Ch. H.h. mihi sanctos meos. Ch. H.g. illi sanctos eius.

בריתי עלי זבח | O. τὴν διαθήκην αὐτοῦ ἐπὶ θυσίαις. H.h. pactum meum in sacrificio. H.g. testamentum eius super sacrificia. B. mijn verbondt met offerhande.

6. סלה | O. H.g. V. carent. ✶. διάψαλμα. H.h. semper. Ch. in saecula. et Ch. ac V.

7. אדברה | O. λαλήσω σοι. H.h. loquar. H.g. loquar tibi.

אעידה בך | O. διαμαρτύρομαί σοι. H.h. testificabor istud. Ch. H.g. testificabor tibi. B. onder u betuyge. Ar. testificari faciam in te.

9. פר | O. μόσχους. H.h. vitulum. H.g. vitulos. Ch. boves pinguiores. B. varren.

ממכלאתיך | O. προβάτων, οὐδὲ τά. N. et H.h. et g. ac Ch. cum V.

10 חיתו יער | O. τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ. N. ... τοῦ δρυμοῦ. H.h. animalia silvarum. H.g. ferae silvarum. Ch. fera silvarum.

בהררי אלף | O. ἐν τοῖς ὄρεσι καὶ βόες. H.h. in montibus millium. H.g. in montibus, et boves. Ch. et
✶ in montibus mille. B. M. op gebergten bij duysenden.

11 עוף הרים | O. τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. H.h. aves montium.
✶ H.g. volatilia caeli. Ch. gallus silvestris, qui volantibus altae ... B. 't gevogelte der bergen.

וזיז שדי | O. ὡραιότης ἀγροῦ. H.h. universitas agri. H.g. pulchritudo agri. Ch. gallus silvestris cantat ... des velts

13 אבירים | O. ταύρων. H.h. et g. taurorum. Ch. mundationis pinguium. Ar. fortium.

14. תודה | O. θυσίαν αἰνέσεως. H.h. laudem. H.g. sacrificium laudis. Ch. sacrificium confessionis. Ar. confessionis.

15 צרה | O. θλίψεως σου N. ... σου. H.h. tribulationis. H.g. tribulationis. et V. nos. Ch. afflictionis.

מה לך לספר | O. ἵνα τί σὺ διηγῇ. H. t. quid tibi est cum narratione; H. g. quare tu enarras. 16.
Ch. quid tibi est enarrare. B. wat hebt gy te vertellen 50

חקי | O. δικαιώματά μου. H. t. praecepta mea. H. g. justitias meas. Ch. praecepta mea. P. statuta mea. B. mijne insettinge.

מוסר | O. παιδείαν. H. t. disciplinam. H. g. castigationem. Ch. [illegible]

חלקך | O. τὴν μερίδα σου ἐτίθεις. H. t. erat pars tua. H. g. portionem tuam ponebas. Ch. posuisti partem tuam.

שלחת ברעה | O. ἐπλεόνασε κακίαν. H. t. dimisisti in malum. H. g. abundabit malitia. B. 19
[illegible] gy in 't quade.

מרמה | O. δολιότητας. N. δολιότητα. H. t. dolum. H. g. dolos.

תשב | O. καθήμενος. H. t. et g. sedens. Ch. sedebis. B. gy sit. 20.

תדבר | O. κατελάλεις. H. t. et g. loquebaris. Ch. loqueris [illegible]

בבן | O. κατὰ τοῦ υἱοῦ. H. t. et g. adversus filium. Ch. in filium.

תתן דפי | O. ἐτίθεις σκάνδαλον. H. t. fabricabas opprobrium. H. g. ponebas scandalum. Ch. ponis opprobrium. P. dabas probrum. B. geeft gy ergernis [illegible]

דמית | O. ὑπέλαβες ἀνομίαν. A. ὑπέλαβες. S. ἐνόμισας. H. t. existimasti. H. g. existimasti iniquitatem. V. ... iniquus. Ch. existimasti, [illegible]

היות אהיה כמוך | O. ὅτι ἔσομαί σοι ὅμοιος. A. ἔσομαι [illegible] ὅμοιος σοι. S. ἐδόκεις με ὡς σέ. H. t. me futurum similem tui. H. g. quod ero tui similis. Ch. ero similitudo tui. B. dat ik [illegible] M. dat ik [illegible]

אערכה לעיניך | O. παραστήσω κατὰ πρόσωπόν σου τὰς ἁμαρτίας σου. N. [illegible] τὰς ἁμαρτίας σου. H. t. proponam ante oculos tuos. H. g. statuam contra faciem tuam peccata tua. P. ordinabo in oculis tuis. B. [illegible] Ch. ordinabo judicium [illegible] coram te.

זובח תודה | O. θυσία αἰνέσεως. N... αἰνέσεων. H. t. qui immolat confessionem. H. g. sacrificium laudis. B. [illegible] 23.

ושם דרך | O. καὶ ἐκεῖ ὁδός. H. t. et qui ordinat viam. H. g. et illic iter. P. et ponenti viam. B. [illegible] M. [illegible]

אראנו | O. ᾧ δείξω αὐτῷ τὸ σωτήριόν μου. N. [illegible] H. t. ostendam ei salutare Dei. H. g. quod ostendam illi salutare meum. Ch. ostendam redemptionem Dei. B. [illegible]

Ps. 51.

2. בת שבע | O. Βηρσαβεὲ τὴν γυναῖκα Οὐρίου. N. Βηρσαβεὲ. A. et T. Βεθσαβεέ. H. h. Bethsabee. H. g. Bethsabeth uxore
3 חסדך | O. τὸ μέγα ἔλεός σου. S. τὸ ἔλεός σου. H. h. misericordiam. H. g. magnam misericordiam tuam. Ch. bonitatem tuam
פשעי | O. τὸ ἀνόμημά μου. H. h. iniquitates meas. H. g. iniquitatem meam. P. praevaricationem meam. Ch. iniquitates meas
4. הרבה | O. ἐπὶ πλεῖον. H. h. multum. H. g. amplius. Ch. admodum. P. plurimum. Ar. multiplica.
5. פשעי | O. τὴν ἀνομίαν μου. H. h. iniquitates meas. Ch. scelera mea. H. g. iniquitatem meam.
P. praevaricationes meas.
אדע | O. γινώσκω. H. h. cognovi. H. g. cognosco. Ch. manifesta sunt coram se mihi. B. M. sijn bekent.
~~בדבריך | O. ἐν τοῖς λόγοις σου. H. h. et g. in sermonibus tuis~~
תצדק בדברך | O. δικαιωθῇς ἐν τοῖς λόγοις σου. H. h. et g. justificeris in sermonibus tuis. Ch. innocens sis cum locutus fueris. Ar. justus sis in loquendo tu. P. justificeris tu cum locutus fueris. B. gij rechtvaerdig sijt in uwe spraken.
תזכה בשפטך | O. καὶ νικήσῃς ἐν τῷ κρίνεσθαί σε. S. νικῶν κρίνοντα. H. h. et vincas dum (H. g. cum) judicaris. Ch. purum reddes me cum judicaveris.
P. purificeris tu cum judicaveris. Ar. mundus sis in judicando tu. B. ende rein sijt in uwe richten.
7. בעוון חוללתי | O. γὰρ ἐν ἀνομίαις συνελήφθην. H. h. in iniquitatibus conceptus sum. H. g. peperit; ecce P. in iniquitate formatus sum. Ar. cum iniquitate genitus sum. B. ik ben in ongerechtigheit geboren. Ch. in iniquitatibus cogitavit pater genitor meus.
8 בחטא | O. ἐν ἁμαρτίαις ἐκίσσησέ με. H. h. in peccato peperit me. H. g. in peccatis concepit me. Ch. in peccato fomitibus pravi incaluit de me. P. cum peccato calefacta est de me. H. in peccato calefecit me. B. in sonde heeft mij ontfangen. M. verwarmt heeft mij verwarmt geworden. Vide gen. 30: 38 ... 41.
8 הן | O. addit γὰρ. et H. h. ac g. ecce. Ch. ecce.
חפצת | O. ἠγάπησας. A. ἐβουλήθης. S. θέλεις. H. h. diligis. H. g. delectasti. Ch. voluisti. et P. B. gij hebt lust tot.
8 בטחות | O. τὰ ἄδηλα καὶ τὰ κρύφια τῆς σοφίας σου ἐδήλωσάς μοι. H. h. absconditum et arcanum sapientiae manifestasti mihi. H. g. incerta et occulta sapientiae tuae manifestasti mihi. Ch. in renibus; et in abscondito cordis sapientiam docebis me. P. in renibus et in occulto sapientiam scire fecisti (Ar. facias) me. B. in 't binnenste; ende in

't verborgen maakt gy my wysheid bekent. M. in de innerlyke deelen; ende maakt my de wysheid in 't ~~verborgen~~ [illegible] bekent.

תגלנה | O. ἀγαλλιάσονται. H.t. ut exultent. H.g. et P. exultabunt. V. addit. et. Ch. et personabunt laudes. 10.

דכית | O. τεταπεινωμένα. H.t. et Ch. quae confregisti. ~~Ch.~~ H.g. humiliata. B. die gy verbrijzelt hebt.

הסתר | O. ἀπόστρεψον. H.t. et P. absconde. H.g. averte. Ch. amove.

לי | O. ἐν ἐμοί. H.t. mihi. H.g. in me. Ch. mihi. 12.

נכון | O. εὐθές. H.t. stabilem. H.g. rectum, et Ch. et P. at B. vastig.

בקרבי | O. ἐν τοῖς ἐγκάτοις μου. H.t. et g. in visceribus meis. Ch. in corpore meo. B. in 't binnenste van my.

ישעך | O. τοῦ σωτηρίου σου. H.t. Jesu tui. H.g. salutaris tui. P. salutis tuae. Ch. in redemptione tua ... gaudeo. 14

נדיבה תסמכני | O. ἡγεμονικῷ στήριξόν με. H.t. potenti (H.g. principali) confirma me. Ch. magnificentia confortabis me. Ar. voluntario fulcies me. B. vrymoedigen ondersteune my. M. ondersteunt my met den vrywilligen godtwilligen [illegible]

מדמים | O. ἐξ αἱμάτων. H.t. et g. de sanguinibus. Ch. de judicio interfectionis. B. van bloedschulden. 16.

תרנן | O. ἀγαλλιάσεται. S. διαλαλήσει. H.t. laudabit et P. H.g. exultabit. V. et exultabit. Ch. jubilabit laudes. B. vrolyk roemen. M. laet vrolyk roemen.

צדקתך | O. τὴν δικαιοσύνην σου. S. τὴν ἐλεημοσύνην σου. H.t. et g. justitiam tuam. Ch. justitias tuas.

לא תחפץ | O. εἰ ἠθέλησας. H.t. non vis ut faciam. H.g. si voluisses. Ch. non optavis. 18.

ואתנה | O. ἔδωκα ἄν. H.t. [illegible]. H.g. dedissem utique ~~[illegible]~~. Ch. si dedero; [illegible]

עולה | O. ὁλοκαυτώματα. H.t. nec holocaustum. H.g. holocaustis. Ch. holocaustum.

זבחי | O. θυσία. H.t. et g. sacrificium. Ch. sacrificia sancta. 19.

נדכה | O. τεταπεινωμένην. H.t. et g. humiliatum. Ch. contritum. P. confractum. B. verslagen. V.

הטיבה | O. ἐξουδενώσει. H.t. despicies et Ch. at H.g. despiciet. 20

הטיבה | O. addit κύριε. et H.g. [illegible] V. [illegible]

תבנה | O. καὶ οἰκοδομηθήτω. H.t. ut (H.g. et) aedificentur. Ch. aedificabis. P. aedifica. B. bouwt op. 20

תחפץ זבחי | O. εὐδοκήσεις θυσίαν. H.t. suscipies (H.g. acceptabis) ~~[illegible]~~ sacrificium Ch. acceptabis immolationes sanctorum. P. volet sacrificia. B. [illegible]

עולה וכליל | O. ἀναφορὰν καὶ ὁλοκαυτώματα. H.t. et V. oblationes et holocausta. H.g. oblationes et holocausta. Ch.

Chaldeat voluntatem, quae offertur perfecta. B. aen brand offer, en eens offer dat gantsch verteert wordt.

יַעֲלוּ | O. ἀνοίσουσιν. H. t. et g. imponent. Ch. ponent facere ad P. offerent. Ar. ascendere facient. B. sullen sy offeren

פָרִים | O. μόσχους. H. t. y. et Ch. vitulos. A. e. juvencos. B. varren.

Ps. 52.

1\. מַשְׂכִּיל | O. συνέσεως τῷ δαυίδ. H. t. et g. intellectus David. Ar. David. P. intellectus ipsi David. Ch. in intellectu bona perspicacia Davidis. B. een onderwysinge Davids.

2\. אֲחִימֶלֶךְ | O. ἀβιμέλεχ. T. et S. ἀχιμέλεχ. A. ἀχιμέλεχ. H. t. et Ch. ac V. achimelech. H. g. abimelech.

3\. הַגִּבּוֹר | O. δυνατὸς ἀνομίαν. H. t. potens. H. g. qui potens es in iniquitate. P. o! potens. Ch. potens ad effundendum sanguinem justum. B. o gy geweldige. videntur legisse nos et ... vel hoc modo reddidisse.

כָּל הַיּוֹם | O. haec sequentibus jungunt. at H. t. et Ch. praecedentibus jungentes vertunt misericordia Dei tota die

4 הַוּוֹת תַּחְשֹׁב | O. ἀδικίαν ἐλογίσατο. H. t. insidias cogitat. H. g. injustitias cogitabit. Ch. obmurmuratio nem cogitabis in corde tuo. Ar. pravitates cogitabit. B. deuck quaede schade.

תַּעַר | O. ξυρόν. H. t. g. et Ch. novacula.

עֹשֵׂה רְמִיָּה | O. ἐποίησας δόλον. H. t. et g. faciens (H. g. fecisti) dolum. Ch. verba facit detractionis. B. ... M. o! ... bedrogh.

5\. שֶׁקֶר | O. ἀδικίαν. H. t. et Ch. mendacium. H. g. iniquitatem

סֶלָה | O. caret. V. διάψαλμα. H. t. semper. Ch. in perpetuum.

6 בַלַּע | O. καταποντισμοῦ. H. t. ad devorandum. H. g. praecipitationis. Ch. voracitatis P. devorationis

7 גַּם | O. διὰ τοῦτο. H. t. sed. H. g. propterea. Ch. ideo. B. ook.

יִתָּצְךָ | O. καθελεῖ σε. H. t. et g. et Ch. destruet te.

יַחְתְּךָ וְיִסָּחֲךָ | O. ἐκτίλαι σε καὶ μεταναστεύσαι σε ἀπὸ σκηνώματός σε. V. non addit σε. H. t. terrebit te et evellet de tabernaculo tuo. H. g. evellet te, et emigrabit te de tabernaculo tuo. P. evellet te et avellet te (Ar. conteret te et abradet te) e tabernaculo. Ch. dissipabit te, et migrare te faciet, ne habites in tabernaculo. B. sal u ingrypen, en uyt de tent uytrucken.

וְשֵׁרֶשְׁךָ | O. τὸ ῥίζωμά σε. H. t. et eradicabit te. H. g. radicem tuam et.

סֶלָה | O. caret et H. g. et V. Hat. H. t. semper. Ch. in aeternum.

8 יִרְאוּ | O. addit, καὶ ἐρεῦσιν. H. t. caret. H. g. et V. dicent ac Ch.

9\. הַגֶּבֶר | O. ἄνθρωπος. H. t. vir. H. g. homo. et Ch.

לֹא יָשִׂים | O. ὃς οὐκ ἔθετο. H. t. et g. ac Ch. qui non posuit. B. die niet en stelde

מעוזו | O. βοηθὸν αὐτοῦ. H.t. fortitudinem suam. et Ch. vel P. et H.g. adjutorem suum.
ויבטח | O. ἀλλ' ἐπήλπισεν. H.t. H.g. et Ch. sed speravit.
יעז בהותו | O. καὶ ἐδυναμώθη ἐπὶ τῇ ματαιότητι αὐτοῦ. A. ἐκραταιώθη ἐν. S. ἐνισχύσατο. H. ... H.t. confortatus est in insidiis suis. H.g. et prævaluit in vanitate sua. Ch. fortis factus est in opulentia sua. P. roboratus est in pravitate sua. B. ... M. ...

רענן | O. κατάκαρπος. H.t. virens. H.g. fructifera. Ar. frondosa. B. groene. 10
עולם ועד | O. εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. H.t. in seculum, et in æternum. H.g. in æternum, et in seculum seculi. P. in seculum et ultra. Ar. ... et perpetuum. Ch. in secula seculorum. B. eeuwiglijk ende altoos.
עשית | O. ἐποίησας. H.t. et g. fecisti. Ch. fecisti ultionem judicii mei.
חסידך | O. τῶν ὁσίων σου. H.t. et g. sanctorum tuorum. Ch. pub. ... P. misericordibus tuis. B. uwer gunstgenooten.

Ps. 53.

על מחלת | ὁ ὑπὲρ μαελεθ συνέσεως τῷ δαυίδ. 1.
T. ὑπὲρ τῆς χορείας. S. διὰ χορ. A. ἐπὶ χορεία. Sch. μαελέθ ἑρμηνεύεται ἀπαρχή. H.t. pro chorus. H.g. pro Amalech. V. pro Maeleth. Ch. super choros, ob retributionem impiorum blasphemantium nomen Domini.
משכיל | ut ant. Ps. 52. Ch. intellectus ... per manum David.
עול | O. ἐν ἀνομίαις. H.t. in iniquitate. H.g. in iniquitatibus. P. iniquitatibus, se ... abominabiles. B. ... 2
Ch. inventa est in eis iniquitas.
אדם | O. ἀνθρώπων. H.t. et g. ac Ch. hominum. et P. 3.
דרש | O. ἢ ἐκζητῶν. H.t. requirens. H.g. aut requirens. Ch. quærens eruditionem ... a conspectu Dei.
כלו סג | O. πάντες ἐξέκλιναν. H.t. omnes abierunt. H.g. omnes declinaverunt. Ch. omnes retrocesserunt. P. quotquot est ille retrocessit. B. ... 4.
נאלחו | O. ἠχρειώθησαν. H.t. adhæserunt. H.g. inutiles facti sunt. P. corrupti ... Ar. ... Ch. inquinati sunt. B. ...
אוכלי לחם | O. ἐν βρώσει ἄρτου. N. ... H.t. sicut cibum panis. ... Ch. panem manducato. P. ... B. als of ... broodt aten. 5.
לא קרא | O. οὐ ... H.t. ibi non erat (H.t. ...) Ch. ...

6. חונך | O. ἀνθρωπαρέσκων. A. παρεμβαλόντων σε. Σ. H. h. circumdantium te. H. g. qui hominibus placent. P. castrametantis contra te. Ar. obsidentibus. B. [illegible] Ch. [illegible]
הבישותה | O. κατῃσχύνθησαν. H. h. confundere eos. H. g. confusi sunt. Ch. confudisti eos. P. pudore affecisti. B. [illegible] beschaamt gemaakt.
7 מי יתן | O. τίς δώσει. H. h. et g. quis dabit. Ch. et P. quis dabit. B. och! dat quame.
ישועות | O. τὸ σωτήριον. H. h. et g. salutare. Ch. redemptionem. P. salutes.
בשוב | O. ἐν τῷ ἐπιστρέψαι. N. ἀποστρέψαι. H. h. et Ch. cum reduxerit. H. g. cum converterit. Ar. in convertendo. B. als hij [illegible]

54.

2. בנגינות | O. ἐν ὕμνοις. H. h. in organis. H. g. in hymnis. V. in carminibus. Ch. in cantico. P. in psalmis
משכיל לדוד | O. συνέσεως τῷ Δαυίδ. H. h. eruditio David. H. g. intellectus David. Ch. intellectus bonus per manum Davidis. B. eene onderwysing Davids.
האז | O. οὐκ ἰδού. H. h. g. Ch. et V. nonne.
3 תדינני | O. κρινεῖς με. N. κρινοῦ με. T. et S. ἐκδίκησόν με. Al. κρινεῖς μοι. H. h. ulciscere me. H. g. judicabis me. V. judica me. et Ch. at B. doet my recht.
5 זרים | O. ἀλλότριοι. H. h. et g. alieni. Ch. superbi.
לא | O. καὶ οὐκ N. οὐ. H. h. et g. et non. Ch. non.
סלה | O. H. h. et V. carent. N. διάψαλμα. Ch. in aeternum.
6 הנה | O. ἰδοὺ γάρ. H. h. ecce. H. g. ecce enim. Ch. ecce.
אדני בסמכי | O. καὶ ὁ κύριος ἀντιλήπτωρ. H. h. dominus sustentans. H. g. et dominus susceptor. V. addit, est. Ch. Dominus inter fulcientes. P. inter sustentatores.
7 ישוב הרע בשררי | O. ἀποστρέψει τὰ κακὰ τοῖς ἐχθροῖς μου. N. ἀποστρέψει &c. H. h. reddet malum insidiatoribus meis. H. g. avertet mala inimicis meis. V. averte &c. Ch. convertetur malum in eos qui angunt me. P. reddet malum inimicis meis. B. hij sal dit quaadt mijnen verspieders vergelden.
8 בנדבה | O. ἑκουσίως. H. h. et g. voluntarie. Ch. sacrificium. P. voluntarie. Ar. in devotione. [illegible]
9 ראתה | ~~ἐπεῖδεν. H. h. despexit (f. [illegible]) H. g.~~
ובאיבי ראתה | O. ἐν τοῖς ἐχθροῖς μου ἐπεῖδεν. H. h. inimicos meos despexit. H. g. super inimicos meos despexit. Ch. in hostes meos vidit ultionem. B. [illegible]

Ps. 55.

בנגינות | ἐν ὕμνοις. H. h. in psalmis H. g. in hymnis. V. in carminib. Ch. sermonibus eloquia hymni. Ar. in modulis. ... sic autem. 1.

לדוד | O. τῷ δαβίδ. N. τῷ δαυίδ. H. h. David et Ch. [cum V.] at H. g. ...

תחנתי | O. ὑπερίδῃς. H. h. despiciab. H. g. despe... Ch. abscondaris. P. abscondas te. 2.

אריד בשיחי | O. ἐλυπήθην ἐν τῇ ἀδολεσχίᾳ μου. A. ... ἐν τῇ ὁμιλίᾳ μου. S. κατηνύχθην προσλαλῶν ἐμαυτῷ. H. h. humiliatus sum in meditatione mea. H. g. contristatus sum in exercitatione mea. (Theodoretus exponit ἀδολεσχίαν, assiduas meditationes) Ch. inquietus ero in sermonibus meis. P. clamabo in sermone meo. Ar. conquerar in meditatione mea. B. ... in ... M. ... 3.

ואהימה | O. καὶ ἐταράχθην. S. καὶ συνεχύθην (hoc graeci et latini jungunt sequentibus cum Chaldaeo) H. h. et conturbatus. H. g. et conturbatus sum. P. et tumultuabor. Ch. et ... B. ...

מפני עקת | O. καὶ ἀπὸ θλίψεως. H. h. a facie persequentis. H. g. et a tribulatione. Ch. propter infestationem. P. a facie angustiae. Ar. a facie coarctationis. B. ... 4.

ימיטו עלי און | O. ἐξέκλιναν ἐπ' ἐμὲ ἀνομίαν. S. ... ἐπέρριψαν κατ' ἐμοῦ εἰς ἀσέβειαν A. ... H. h. ... super me iniquitatem. H. g. declinaverunt in me iniquitates. V. iniquitates. Ch. ... contra me mendacium. Ar. ... super me mendacium. B. ...

ישטמוני | O. ἐνεκότουν μοι. ... H. h. adversabantur mihi. H. g. molesti erant mihi. Ch. ... mihi odium. ... B. ...

יחיל | O. ἐταράχθη ἐν ἐμοί. H. h. doluit in vitalibus meis. H. g. conturbatum est in me. Ch. contremiscet intra me. P. doluit in medio mei. Ar. ... in interiori meo. 5.

אימות | O. δειλία. H. h. terrores. H. g. formido. Ch. timores.

נפלו | O. ἐπέπεσεν. H. h. [et Ch.] ceciderunt. H. g. cecidit.

יבא בי | O. ἦλθεν ἐπ' ἐμέ. H. h. et g. venit super me. V. venerunt ... Ch. venerunt in me. Ar. ... B. ... 6.

פלצות | O. σκότος. H. h. caligo. H. g. tenebrae. ... formido. Ar. horror. B. ...

ותכסני | O. καὶ παλαιόν ... καὶ κατεκάλυψέ με. H. h. ut ... et ... H. g. et ... et ... Ch. ... Ar. ... 7.

B. [illegible] ... [illegible]

8. הנה ארחיק נדד | O. ἰδοὺ ἐμάκρυνα φυγαδεύων. H. h. ut procul abeam. H. g. ecce elongabi fugiens. Ch. ecce peregrinatus in fugam. Ar. ecce elongabo [illegible]. B. [illegible]

אלין | O. καὶ ηὐλίσθην. H. h. et commorabor. H. g. et mansi. Ch. habitabo. Ar. [illegible]

סלה | O. H. g. et V. carent. N. διάψαλμα. H. h. [illegible]

9. אחישה מפלט לי | O. προσεδεχόμην τὸν θεὸν τὸν σώζοντά με. N. νος σώσει τοῦ θεοῦ. H. h. festinabo ut salver. H. g. expectabam Deum, qui salvum me facit. V. ... Deum, qui salvum me facit. Ch. accelerabo salvationem mihi. P. festinabo [illegible]. Ar. accelerabo [illegible]. B. [illegible]

מרוח סעה מסער | O. ἀπὸ ὀλιγοψυχίας καὶ ἀπὸ καταιγίδος. H. h. a spiritu tempestatis et turbinis. H. g. a pusillanimitate spiritus et a tempestate. Ch. a vento tempestatis sublatae et turbinis. Ar. a vento [illegible] a turbine. B. [illegible]

10. בלע | O. καταπόντισον. H. h. et g. praecipita. Ch. dissipa [illegible]. P. [illegible]. Ar. [illegible]. B. [illegible]

פלג | O. καὶ καταδίελε. H. h. divide. H. g. et divide. [illegible]

חמס וריב | O. ἀνομίαν καὶ ἀντιλογίαν. H. h. et g. iniquitatem et contradictionem. Ch. rapinam et rixam. B. [illegible] (M. [illegible]) [illegible]

11. יסובבה | O. κυκλώσει αὐτήν. H. h. circumdabunt. H. g. circumdabit eam. Ch. circumdabunt eam. B. M. [illegible]

ואון ועמל | O. καὶ ἀνομία καὶ κόπος. N. ἀνομία καὶ πόνος. S. ὀδύνη καὶ ταλαιπωρία. H. h. fallacia et dolor. H. g. et iniquitas et labor. V. [illegible] B. [illegible]

12. [illegible] Ch. et iniquitas, et falsitas.

הוות בק | O. καὶ ἀδικία. H. h. insidiae in [illegible]. H. g. et injustitia. Ch. tumultus in medio [illegible]. Ar. [illegible] in interiori [illegible]. B. [illegible]

מרחבה תך | O. ἐκ τῶν πλατειῶν αὐτῆς τόκος. H. h. de plateis [illegible] damnum. H. h. .... [illegible]. Ch. [illegible]. P. ... [illegible]. B. ... [illegible]

13. כי | O. εἰ. H. h. nos. H. g. [illegible]. Ch. nos.

ואשא | O. ὑπήνεγκα ἄν. H. h. ut sustinerem. H. g. sustinuissem utique. l. quod sustinuissem. B. [illegible]

ולא | O. καὶ εἰ. H. h. [illegible] H. g. et [illegible]. Ch. [illegible]. B. [illegible]

הגדיל | O. ἐμεγαλορρημόνησεν. H. h. magnificatus est. H. g. magna locutus fuisset. Ch. magnificabit [illegible]

P. magnificabitur super me. B. dir sich (tzeigt) groß [illegible]

ואסתר | O. ἐκρύβην ἄν. H.t. et Ch. ut absconderer. H.g. abscondissem me forsitan. Ch. P. qua absconditissem.
B. und [illegible] verborgen [illegible].

ערכי | O. ἰσόψυχε. S. ὁμότροπος ([illegible]) 14.
H.t. unanimis meus. H.g. unanimis. Ar. secundum comparationem (aequalitatem P.) meam. Ch. [illegible] similis mei. B. als [illegible].

אלופי ומידעי | O. ἡγεμών μου, καὶ γνωστέ μου. S. καὶ συνήθης μου καὶ γνώριμος. H.t. et g. dux meus et notus meus. Ch. praeceptor, qui docuit me et notam reddidit mihi sapientiam.

נמתיק סוד | O. ἐγλυκάνας μοι ἐδέσματα. N. caret μοι. 15.
A. ἐγλυκαίνομεν ἀπόρρητον. S. ἐκοινολογούμεθα γλυκεῖαν ὁμιλίαν. H.t. habuimus dulce secretum. H.g. mecum dulces capiebas cibos. Ch. inibimus latum secretum. P. dulcescere faciebamus secretum. B. in heimlichkeit [illegible] zusammen [illegible] pflegte.

ברגש | O. ἐν ὁμονοίᾳ. H.t. in terrore. H.g. in consensu. V. cum consensu. Ch. cum festinatione. P. cognatio. Ar. in [illegible]. B. in gesellschaft. M. mit de [illegible] schaar.

ישימות | O. ἐλθέτω δὴ θάνατος. N. caret δή. H.t. et V. veniat mors. H.g. veniat super mors. 16.
Ch. [illegible] judicium mortis. P. [illegible] debitum (Ar.) [illegible] mors. B. [illegible] M. [illegible] de dood [illegible]

ירדו שאול | O. εἰς ᾅδου. H.t. et g. in infernum. Ch. [illegible]

רעות במגורם | O. πονηρία ἐν ταῖς παροικίαις αὐτῶν. 17.
H.t. nequitiae in congregationibus eorum. H.g. ... in habitaculis eorum. Ch. mala sunt in tabernaculis eorum. P. mala in [illegible] eorum.

יהוה יושיעני | O. καὶ ὁ κύριος εἰσήκουσέ μου. H.t. et V. Dominus salvabit me. H.g. ... Exaudibit me. Ch. et Verbum Domini redemit me. 18.

אשיחה ואהמה | O. διηγήσομαι καὶ ἀπαγγελῶ. H.t. loquar et resonabo. H.g. narrabo et annuntiabo. Ch. orabo et strepitum edam. Ar. meditabor et tumultuabor. B. [illegible]

ופדה | O. λυτρώσεται. H.t. et g. redemit. Ch. redemit. 19

מקרב לי | O. ἀπὸ τῶν ἐγγιζόντων μοι. H.t. et g. ab appropinquatione mihi. Ch. ne accederet ad me malum. P. a bello quod est contra me. Ar. a conflictu in me. B. [illegible]

ברבים | O. ἐν πολλοῖς ἦσαν σὺν ἐμοί. S. πολλαχοῦ ἐγένοντο πρὸς με. H.t. multiplices erant adversum me. H.g. inter multos erant mecum. Ch. in multis afflictionibus fuit Verbum [illegible] in adjutorium meum.

Ar. in multis fuderunt mortuis. B. midtindienst fyn hebbe mij gedaen. M. onder machtigh syn ge weest hebbe, ofte midt, mij.

20. וישב קדם | O. ὁ ὑπάρχων πρὸ τῶν αἰώνων. H. h. qui judex est ab initio. H. g. qui est ante secula. Ch. ac sedentis et ab in secula ut a principio. P. manens ab initio. Ar. sedens quondam. B. als die van oudts.

סלה | O. H. g. V. at Ch. carent N. διάψαλμα. H. h. semper.

אשר אין חליפות למו | O. οὐ γάρ ἐστιν αὐτοῖς ἀντάλλαγμα. A. οἷς οὐκ εἰσὶν ἀλλαγαὶ αὐτοῖς. S. οὐ γὰρ ἀλλάσσονται. H. h. non enim mutantur. H. g. non enim est illis commutatio. Ch. peccatores autem qui non mutant vias suas pessimas … perdebunt. P. non sunt mutationes eis. B. dewyle by hen ganssch geen veranderingh is.

ולא | O. ὅτι οὐκ. N. καὶ οὐκ. H. h. ^et^ non. H. g. quoniam non.

21. בשלומיו | O. ἐν τῷ ἀποδιδόναι. A. ἐν τοῖς εἰρηνικοῖς αὐτοῦ. T. εἰς τοὺς εἰρηνεύοντας πρὸς αὐτόν. H. h. ad pacifica sua. H. g. in retribuendo. Ch. in homines pacis sua. A. in pacificos ejus. B. die met hem vrede hadden; M. synen bondgenoten.

חלל | O. ἐβεβήλωσαν. S. παρέβησαν. H. h. contaminabit. H. g. contaminaverunt. Ch. profanabit.

22. חלקו מחמאות פיו | O. διεμερίσθησαν ἀπὸ ὀργῆς τοῦ προσώπου αὐτοῦ. S. λειότερα βουτύρου τὰ στόματα αὐτῶν. H. h. nitidiq[ue] butyro os ejus. H. g. divisi sunt ab ira vultus ejus. Ch. edunt verba quasi zinguedo caseorum sunt verba oris ejus. P. evidenter magis quam butyrum os ejus. B. syn mondt is (M. syn mondt gaet) glad der als boter. (N. ἤγγισαν) (N. αὐτοῦ).

וקרב לבו | O. ἤγγισαν αἱ καρδίαι αὐτῶν, S. ἡ καρδία αὐτῶν πόλεμοι. H. h. pugnat cor illius. H. g. appropinquaverunt corda eorum. V. appropinquavit cor illius. Ch. sunt arma bellica cor ejus. B. syn hert is krijgh.

פתיחות | O. βολίδες. al. λογχάρια. H. h. lanceae. H. g. sunt jacula. Ch. similia oris sonis. H. gladii strictt.

23. יהבך | O. τὴν μέριμνάν σου. H. h. caritatem tuam. H. g. curam tuam. Ch. spem tuam. P. pondus (Ar. domini) tuum.

24. מוט | O. σάλον. H. h. et g. fluctuationem. Ch. agitatorem. B. dat het wankelen.

לבאר שחת | O. εἰς φρέαρ διαφθορᾶς. H. h. et g. in puteum interitus. Ch. in gehennam profundam. P. in puteum foveae.

2 - 2 - 2 - 2 - 2 - 2 - 2

על יונת אלם רחקים } O. ὑπὲρ τοῦ λαοῦ τοῦ ἀπὸ τῶν ἁγίων μεμακρυμμένου. τῷ Δαυίδ. A. ὑπὲρ περιστερᾶς ἀλάλου μακρυσμῶν τοῦ δαυίδ. S. ὑπὲρ τῆς περιστερᾶς, ὑπὲρ τοῦ ἀλλοφύλου ἀπωσαμένου τὸν δαυίδ. V. ὑπὲρ τῆς περιστερᾶς τῆς μογιλάλου κεχρυμμένου τῷ δαυίδ. H.h. pro columba muta, eo quod procul abierit David. H.g. pro populo, qui a sanctis longe factus est, David. P. super columbam mutam in remotis. B.M. van de stomme duyve in verre plaatsen. ofte van de [illegible] der [illegible] der [illegible] (Ch. [illegible]) * 1

מכתם } O. εἰς στηλογραφίαν. A. ταπεινοῦ, τελείου. S. τοῦ ταπεινόφρονος καὶ ἀμώμου. H.h. humilis et simplex. H.g. in tituli inscriptionem. Ar. insigne aureum. B. der [illegible]. V. in tituli inscriptionem. * Ch. pro Ecclesia, quae similatur columbae silenti, in tempore quo elongati sunt a civitatibus suis, sed redeunt laudant authorem mundi; sicut David contritus et perfectus.

פלשתים } O. οἱ ἀλλόφυλοι. S. φυλισταῖοι. H.h. philistiim. H.g. allophyli. Ch. palestini.

שאפני } O. κατεπάτησέ με. H.h. et g. et Ch. conculcabit me. 2.
P. opprimit me. Ar. absorbuit me. B. [illegible] ofte [illegible]. M. [illegible] na mij, ofte vervolgt mij al [illegible].

כל היום לחם ילחצני } O. πολεμῶν ἔθλιψέ με. H.h. pugnans tribulabit me. H.g. impugnans . . . .
Ch. bellator opprimit me. P. bellans opprimit me.
B. [illegible] mij [illegible]. M. [illegible] [illegible] mij

שאפו שוררי } ~~O. οἱ ἐχθροί μου. H.h.~~ O. κατεπάτησάν με οἱ ἐχθροί μου. 3.
H.h. conculcaverunt me insidiatores mei. H.g. . . inimici mei. Ch. conculcant ossa mea molestatores mei. Ar. absorbuerunt me invidi mei. B. mijne verspieders [illegible] mij op te slokken.

לי } O. με. H.h. et Ch. contra me. H.g. ad versum me. P. pro me sunt. B. [illegible].

מרום } O. ἀπὸ ὕψους (N. id jungit sequentibus ἀπὸ ὕψους ἡμέρας ab altitudine diei et cum eo alii veteres et V.)
A. ὕψιστε. S. ὑψηλότεροι. H.h. altissime. H.g. ab altitudine. Ch. Deus altissime cuius sedes est in excelsis. P. in excelso. Ar. o Excelse. B. [illegible] M. [illegible].

יום אירא } O. ἡμέρας οὐ φοβηθήσομαι (N. [illegible] praecedentibus jungit. ab altitudine diei timebunt), 4.
A. ἡμέρας φοβηθήσομαι. H.h. quacunque die terrentur fidero. H.g. die me timebo. V. ab altitudine diei timebo.

Ch. die, quâ timuero. Ar. interdiu timebo. B. des dags als ich sal vresen.

אני אליך אבטח ה | O. ἐγὼ δὲ ἐλπιῶ ἐπὶ σε. S. σοι πέποιθα. H. h. ego in te confidam. Ch. H. g. ego vero sperabo in te. B. salich gou u vertrouwe.

דברי | O. τοὺς λόγους μου. H. h. verbum ejus. H. g. sermonibus meis. Ch. in verbo ejus.

דברי יעצבו 6 | O. τοὺς λόγους μου ἐβδελύσσοντο. S. λόγους περὶ ἐμοῦ ἐφρόντιζον (sollicite tractabant.) H. h. sermonibus me affligebant. H. g. verba mea detestabantur. Ch. mei causâ laborant. P. verba mea dolore afficiuntur. B. [illegible]. M. [illegible] falschs.

יגורו יצפינו 7 | O. παροικήσουσι καὶ κατακρύψουσι. S. συνήγοντο λάθρα. H. h. congregabuntur absconditi. H. g. inhabitabunt et abscondent. Ch. congregabuntur et abscondentur. P. congregantur, latent.

עקבי | O. τὴν πτέρναν μου. S. τὰ ἴχνη μου. H. h. et calcaneos meos. H. g. calcaneum meum. P. vestigia mea. B. mijne [illegible]. ὑπέμεινα

כאשר קוו | O. καθάπερ ὑπέμεινον. S. προσδοκοῦντες. H. h. expectantes. H. g. sicut sustinuerunt. Ch. sicut expectaverunt, sic fecerunt. P. cum expectant. B. als die wachten op...

על און פלט למו 8 | O. ὑπὲρ τοῦ μηθενὸς σώσεις αὐτούς. (al. μηδενὸς ἕξουσι) S. διὰ τὴν ἀδικίαν εὕρεσις ἀπ' αὐτῶν. V. ὑπὲρ τοῦ μὴ εἶναι διασεσωσμένον αὐτοῖς. H. h. quia nullus est salus in eis. H. g. pro ~~nihilo~~ nihilo salvos facies illos. Ch. propter falsitatem quam est in manibus eorum, ejicienda eos a [illegible] suis. P. num propter iniquitatem evasio erit eis? B. [illegible] M. [illegible]

הורד | O. κατάξεις. H. h. detrahe. H. g. confringes. Ch. a [illegible] detrahe. P. fac descendere. B. [illegible].

9 נדי ספרתה אתה | O. τὴν ζωήν μου ἐξήγγειλά σοι. S. τὰ ἔνδον μου ἐξηρίθμησαί σοι. (quâ intra sunt) H. h. fluctuationes meas numerasti. H. g. vitam meam annuntiavi tibi. Ch. dies vagationis meae numerasti tu. [illegible] motiones meas numerasti. B. [illegible].

בנאדך | O. ἐνώπιόν σου. S. ἔνδον (intra) σου. H. h. et g. in conspectu tuo. Ch. in utre tuo.

הלא בספרתך | O. ὡς καὶ ἐν τῇ ἐπαγγελίᾳ σου. S. μὴ οὐχὶ ὅταν ἐξαριθμῇς; (nonne quando enumeras?)

H.h. sed nos in narratione tua. H.g. fuit et in promissione tua. Ch. nomen summa uniformiter in ratione [illegible] tuis. P. nomen in libro tuo. B. [illegible] [illegible] in [illegible] register.

מגד | O. N. et H.g. carent. at A. S. T. et V. [illegible]. H.h. Ch. no. et V. tunc.

ביום אקרא | O. ἐν ῇ ἂν ἡμέρᾳ ἐπικαλέσωμαί σε. H.h. in qua cumque die invocavero. H.g. addit. [illegible] Ch. quia die invocavero. P. in die quâ clamabo. B. [illegible] [illegible] [illegible] ik roepen sal.

זה | O. ἰδοὺ. H.h. hoc. H.g. ecce. Ch. hoc.

אלהים לי | O. θεός μου εἶ σύ. H.h. deus meus es. H.g. addit, [illegible] Ch. deus mihi auxilio futurus. P. deus pro me est. B. godt met my. M. godt is voor my.

עלי | O. ἐν ἐμοὶ εὐχαί. H.h. in me sunt vota tua. H.g. in me vota. Ch. in me [illegible] vota tua. P. [illegible] in me sunt vota tua. B. op my [illegible] [illegible]. 13.

אשלם תודות לך | O. ἃς ἀποδώσω αἰνέσεώς σοι. H.h. reddam gratiarum actiones tibi. H.g. quas reddam laudationis tuae. V. ... laudationes tibi. Ch. reddam sacrificia confessionis coram te. P. reddam laudes tibi.

ממות | O. addit τοὺς ὀφθαλμούς μου ἀπὸ δακρύων. et 14 H.g. oculos meos a lachrymis. at N. Ch. et V. carent.

הלא | O. καὶ. H.h. et g. et. Ch. sed et. B. ook niet. P. nonne.

מדחי | O. ἀπὸ ὀλισθήματος. H.h. et g. de lapsu. Ch. a lapsu. P. ab [illegible] [illegible]. B. van aanstoot.

להתהלך | O. εὐαρεστήσω. ~~H.h.~~ N. τοῦ εὐαρεστῆσαι. H.h. ut ambulem. H.g. placebo. V. ut placeam. Ch. ut incedam. A. ad deambulandum

Ps. 57.

אל תשחת | O. μὴ διαφθείρῃς. H.h. et g. et P. ne disperdas. 2. Ch. pro molestia, tempore quo dixit, D. ne destruas.

מכתם | O. εἰς στηλογραφίαν. H.h. humilis et simplicis. H.g. in tituli inscriptionem V. et N. inscriptionis. Ch. dictum et [illegible] manus Davidis humilis et perfecti. B. [illegible] gulden [illegible] [illegible].

הוות | O. ἡ ἀνομία. A. ἡ ἐπιβουλή. S. ὁ ἐπηρεασμός. 2. H.h. insidiae. H.g. iniquitates. Ch. tumultus. P. confusiones. B. [illegible]. M. jammer, ongeluk, rampsaligheit

גמר עלי | O. τὸν εὐεργετήσαντά με. H.h. ultorem meum. 3. H.g. qui bene fecit mihi. Ch. qui accersivit ara[illegible] meam ut [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Ar. [illegible] [illegible] [illegible] P. [illegible]
[illegible] B. [illegible] aas [illegible] [illegible]

4. ישלח | O. ἐξαπέστειλεν. H. h. mittet. H. g. quittet. Ch. [illegible] ex [illegible] suum.

חרף שאפי | O. ἔδωκεν εἰς ὄνειδος τοὺς καταπατοῦντάς με. H. h. exprobrabit conculcantibus me. H. g. dedit in opprobrium conculcantes me. Ch. opprobrio afficiens conculcantes me. P. a probro [illegible] me. Ar. [illegible] [illegible] me. B. te schandmakende [illegible] op te [illegible]

סלה | O. caret. V. et H. g. caret. H. h. semper. Ch. in aeternum.

ישלח | O. ἐξαπέστειλεν. H. h. et Ch. mittet. H. g. misit.

*5. נפשי בתוך לבאם | O. καὶ ἐρρύσατο τὴν ψυχήν μου ἐκ μέσου σκύμνων. H. h. anima mea in medio leonum. H. g. et eripuit animam meam de medio catulorum leonum. Ch. Anima mea ac [illegible] tanquam in medio flammarum. P. anima mea est inter leones.

אשכבה להטים | O. ἐκοιμήθην τεταραγμένος. Th. ... μετὰ ἀναλισκόντων. S. ... μεταξὺ φλεγόντων. H. h. dormivit ferocientium. H. g. dormivi conturbatus. Ch. dormiam tanquam inter carbones, quos [illegible]. P. iaceo inter ardentes. B. [illegible] [illegible]

6. רומה | O. ὑψώθητι. H. h. g. et Ch. exaltare. P. exalta te.

7. רשת | O. παγίδα. N. παγίδας. H. h. rete. H. g. laqueum et Ch.

* כפף | O. καὶ κατέκαμψαν. H. h. ad incurvandum. H. g. et incurvaverunt. Ch. incurvavit. P. incurvabit [illegible] B. [illegible]

סלה | O. διάψαλμα. H. h. semper. Ch. in aeternum. H. g. et V. carent.

8. נכון | O. ἑτοίμη. S. ἑδραία. H. h. et g. et Ch. paratum. B. [illegible] B. M. [illegible]

אזמרה | O. et alii addunt ἐν τῇ δόξῃ μου. N. caret et V. et Ch.

9. הנבל וכנור | O. ψαλτήριον καὶ κιθάρα. H. h. et g. psalterium et cithara. Ch. ut laudes cum psalterio et cithara. B. [illegible] harp.

שחר | O. ὄρθρου. H. h. mane. H. g. diluculo. Ch. ad [illegible] matutinam. B. in den dageraedt.

11. גדול | O. ἐμεγαλύνθη. H. h. et Ch. magna. H. g. magnificata est.

שחקים | O. τῶν νεφελῶν. H. h. et g. nubes. Ch. aethera. B. [illegible] P. caelos.

Ps. 58.

[illegible] [illegible] [illegible] a [illegible].
[illegible] [illegible] מכתם.
[illegible]

האמנם | O. εἰ ἀληθῶς ἄρα δικαιοσύνην λαλεῖτε. 2.
H. h. Si vere utique justitiam loquimini
H. g. Ch. nunc vere, quia silentib justi in tempore
contentionis, videtur vobis quod justitiam loquamini?
P. nunc vere o! congregatio justitiam loquemini.
Sic et Belg. perget Ch. in rectitudine judicate filios
hominum. et B. oordeelt gy billikheden gy menschenkinderen?
אף | O. καὶ γὰρ. H. h. et g. etenim. Ch. etiam in corde quaeso. 2.
B. ja.
עולות תפעלון | O. ἀνομίαν ἐργάζεσθε. N. ἀνομίας... H. h. et V.
iniquitates (H. g. iniquitatem) operamini. 3.
Ch. iniquitates operabimini. ita et P. B. M. gy practiseert
verkeertheden, of feiumni... oft schalkheden.
תפלסון | O. συμπλέκουσιν. H. h. appendit. P. appendetis.
H. g. concinnant. Ch. complectentur. B. gy weeght
דברי | O. ἐλάλησαν ψευδῆ. S. οἱ λαλοῦντες ψευδῆ. H. h. 4.
et Ch. loquentes mendacium. H. g. locuti sunt falsa.
חמת | O. θυμός. H. h. et g. furor. Ch. et venenum. B. vergiftigheyt 5.
fenijn.
פתן | O. ἀσπίδος. H. h. reguli. H. g. et Ch. aspidis.
יאטם אזנו | O. καὶ βυούσης τὰ ὦτα αὐτῆς. H. h. obturantis
aurem suam et Ch. at H. g. et obturantis au-
rem suam. Ar. obturavit aurem suam.
מלחשים | O. ἐπᾳδόντων. S. ψιθυριζόντων (murmurantium) 6.
H. h. murmurantium. H. g. incantantium. Ar.
mussitantium. B. belezers. M. mompelaars. Ch.
אשר | O. ἥτις. H. h. ut. H. g. quae et Ch.) verborum ma-
leficorum serpentes continentium.
חבר | O. φαρμάκου τε φαρμακευομένης παρὰ σοφοῦ
(N. φαρμακευομένης) A. ἐπαείδειν ἐπαοιδὴν
σεσοφισμένης. H. h. nec incantatoris incantationes
callidas. H. g. et veneficii, quae incantatur a sapiente.
V. et venefici incantantis sapienter. Ch. sed incanta-
tionibus incantantis ipsa est prudentior. P. incantan-
tis incantationes sapienter. Ar. jungentis conjunctio-
nes docti. B. des geens die bezweert in met bezweeringen
te zaas.
הרס | O. συνέτριψε. N. συνέτριψεν. H. h. excute. H. g. 7.
conterat. Ch. contere. B. verbreekt.
מלתעות | O. τὰς μύλας. H. h. et Ch. molares. H. g. molas
B. de baktanden.
נתץ | O. συνέθλασεν. H. h. confringe. H. g. confregit. Ch.
confringas. B. breekt af.
ימאסו | O. ἐξουδενωθήσονται. H. h. dissolvantur. H. g. ad ni-
hilum devenient. Ch. liquefiant in irrationibus. B.
laat se smelten. M. sy sullen vermorscht worden.
יתהלכו | O. διαπορευόμενον. H. h. quae defluunt. H. g.
decurrunt. Ch. defluant a se. P. ambulabunt sibi
...to. B. laat daar gaan. ...

חצו | O. τὸ τόξον αὐτοῦ. H. h. et g. arcum suum. Ch. sagittas suas propter iosos.

כמו יתמללו | O. ἕως οὗ ἀσθενήσουσιν. H. h. donec conterantur. H. g. donec infirmentur. P. sed deinde ac si essent decisa. Ch. et ipsi abscindentur.

* B eadt syn als off afgesneden warend. M. ... als stoppels.

כמו שבלול תמס | O. ~~ὡσεὶ~~ κηρὸς ὁ τακεὶς ἀνταναιρεθήσονται
~~A [illegible]~~

5. ~~κηρὸς ὁ τακεὶς~~ ἀνταναιρεθήσεται. H. h. vermis tabefactus pertranseant. H. g. cera quae fluit auferentur. Ch. sicut limax, qui madefacit vias suas. P. limax dissolvens pereunt. A. .. limax liquefactionis ibit

* נפל אשת | O. ἔπεσε πῦρ ἐπ' αὐτούς. N. ἔπεσε πῦρ tantum. A. ἔκτρωμα γυναικός. Th. ὡς προπονηθὲν ἦ. H. h. quasi abortivum mulieris. H. g. abortivum ignis super eos. V. superecidit ignis. P. abortivum mulieris. Ch. sicut abortivum et talpa caeca.

בל | O. καὶ οὐκ. A. οὐ μή. Th. οὐκ. S. ἵνα μή. H. h. quod non. Ch. quia non. H. g. et non.

10. בטרם יבינו סירותי | O. πρὸ τοῦ συνιέναι ἀκάνθας ὑμῶν τὴν ῥάμνον
S. πρὸ τοῦ αὐξηθῆναι αἱ ἄκανθαι ὑμῶν, ὥστε γενέσθαι ῥάμνον.
H. h. antequam crescant spinae vestrae in rhamnum. H. g. intelligerent spinae vestrae rhamnum. Ch. imprimis fiant teneri, durescant sicut rhamnus. P. sentiant ... vestri ... rhamni [illegible]

כמו חי כמו חרון | O. ὡσεὶ ζῶντας, ὡσεὶ ἐν ὀργῇ καταπίεται αὐτούς. N. ὑμᾶς. S. ἔτι ζῶντας ὡς ὁ λόξηγεος (omnia sicut) λαίλαψ ἀρεῖ. al. ὁ λόξηγεον. ~~N [illegible]~~ H. h. quasi viventes quasi ira tempestas rapiet eos. H. g. sicut in ira absorbet eos. Ch. quamdiu sunt virides, sicut immaturum turbo ... illos. Ar. sic viventes sic ira turbine rapiet eos. B. sal hy hen als levendig, als in syn toorn wegstormen. V. ... sic in irâ. B. M. sal hy de versche (of rauwe) als ... in ... wegrapen. Vide 2 Sam 23:6.7.

11. נקם | N. addit cum aliis ἀσεβῶν. ~~et H. g.~~ at H. h. et V. carent.

* פעמיו | O. τὰς χεῖρας αὐτοῦ. H. h. et P. pedes suos. H. g. manus suas. Ch. plantas suas.

12. אך | O. εἰ ἄρα ἐστίν. H. h. et P. vere est. H. g. si utique est. Ch. profecto est. B. immers isser.

יש | O. ἄρα ἐστίν. H. h. vere est. H. g. utique est. Ch. profecto est.

שופטים | O. κρίνων αὐτούς. H. h. et P. judicans. H. g. judicans eos. B. die richtet.

Ps. 59.

De titulo vide ad Ps. 57:1. 1.

וישמרו את הבית | O. καὶ ἐφύλαξε τὸν οἶκον αὐτοῦ. H.h. ut custodirent domum. H.g. et custodirent domum ejus. Ch. et custodierunt domum. et P.

אלהי | O. ὁ θεός. H.h. et Ch. et Deus meus. H.g. Deus. 2.

ממתקוממי | O. καὶ ἐκ τῶν ἐπανισταμένων ἐπ' ἐμὲ λύτρωσαί με. H.h. a resistentibus mihi protege me. H.g. et ab insurgentibus in me libera me. et Ch. sed non praemittit et. A. ab obsistentibus mihi eleva me. B. [illegible]

ארבו לנפשי | O. ἐθήρευσαν τὴν ψυχήν μου. H.h. et Ch. et P. insidiati sunt animae meae. H.g. ceperunt animam meam. 4.

יגורו עלי | O. ἐπέθεντο ἐπ' ἐμέ. H.h. et Ch. congregantur adversus me. H.g. irruerunt in me. [illegible]

לא פשעי | O. οὔτε ἡ ἀνομία μου. H.h. absque iniquitate mea. H.g. neque iniquitas mea. Ch. non propter iniquitatem meam. P. absque praevaricatione mea.

בלי עון | O. ἄνευ ἀνομίας. S. μὴ οὔσης ἀνομίας. H.h. non est iniquitas. et illi... H.g. sine iniquitate. Ch. non ob iniquitates nostras. B. [illegible] 5.

ירוצו ויכונו | O. ἔδραμον καὶ κατεύθυναν. S. ἐπιτρέχουσιν ἵνα παλαίσωσί με. H.h. et illi currunt et praeparantur. H.g. currunt et diriguntur. Ch. currunt et ordinantur. Ar. currunt et parabunt se.

לקראתי | O. εἰς συνάντησίν μου. S. ἐξ ἐναντίας ὑπὲρ ἐμοῦ. H.h. de adversus pro me. H.g. in occursum meum. et Ch. ac P.

בגדי און | O. τοὺς ἐργαζομένους τὴν ἀνομίαν. H.h. et qui operantur iniquitatem. Ch. principum meorum. Ar. praevaricatorum iniquitatis. [illegible] 6.

סלה | O. et H.g. ac V. carent. N. διάψαλμα. H.h. semper. Ch. in aeternum.

יהמו | O. καὶ λιμώξουσι. B. καὶ συνηχήσουσι (famile famis scribendum). H.h. et latrant. H.g. et famem patientur. Ch. et tumultuantur: editum sunt. P. tumultuabuntur. B. [illegible] 7.

יביעון | O. αὐτοὶ ἀποφθέγξονται. H.h. loquuntur. H.g. ipsi loquentur. Ch. effutient. Ar. scaturient. B. [illegible] 8.

וחרבות | O. καὶ ῥομφαία. S. ὡς μαχαίρας. H.h. gladii. H.g. et gladius. Ch. verba acuta sicut gladius

כי מי שמע | O. ὅτι τίς ἤκουσεν. S. ὡς οὐδενὸς ἀκούοντος. H. h. quasi nemo audiat. H. g. quoniam quis audivit? Ch. fortificabimur: quis enim ille est qui audiat et puniat? B. want wie hoort het?

9 תלעג | O. ἐξουδενώσεις. H. h. et Ch. subsannabis. et P. H. g. ad nihilum deduces.

10 עזו אליך אשמרה | O. τὸ κράτος μου πρὸς σὲ φυλάξω. H. h. fortitudinem meam ad te servabo. H. g. ... custodiam. Ch. fortitudinem meam apud te custodiam. P. fortitudinem ego tibi custodiam. B. tegen syn sterkte sal ik op u wachten

אלהים משגבי | O. σὺ ὁ Θεὸς ἀντιλήπτωρ μου εἶ. H. h. Deus elevator (H. g. et susceptor) meus. Ch. Deus refugium meum est. P. Deus elevatio mea. B. God is mijn hoogh vertrek.

11. חסדו | O. τὸ ἔλεος αὐτοῦ. H. h. misericordia (Ch. bonitatis) mea. H. g. misericordia Dei. P. misericordia mea. B. mijnes goedertierenheyts M... weldadigheydt.

יראני בשררי | O. δείξει μοι ἐν τοῖς ἐχθροῖς μου. H. h. ostendat mihi in insidiatoribus meis. H. g. ostendit mihi super inimicos meos. P. videre faciet me ultionem de inimicis meis. Ch. ostendet mihi ultionem in oppressoribus meos. B. sal my op mijne verspieders doen sien.

12. * פן ישכחו עמי | O. μήποτε ἐπιλάθωνται τοῦ νόμου σου. S. ... ὁ λαός σου τοῦ νόμου σου. H. h. ne forte obliviscantur populi mei. H. g. nequando obliviscantur legis tuae. Ch. ne forte ~~obliviscatur~~ populus meus. V. ... populi mei. B. op dat mijn volck ~~het~~ niet vergete.

הניעמו | O. διασκόρπισον αὐτούς. ~~S. ...~~ H. h. et g. disperge eos. Ch. expelle eos a domicilio. P. commove eos. B. doetse omdolen.

מגננו | O. ὁ ὑπερασπιστής μου. S. ὑπερασπιστὰ ἡμῶν. H. h. protector noster H. g. ... meus. Ch. clypeus noster. et P.

13. חטאת | O. ἁμαρτία. N. ἁμαρτίαν. H. h. in ~~peccato~~ H. g. delictum. Ch. propter delictum. B. om de sonde.

וילכדו בגאונם | O. καὶ συλληφθήτωσαν ἐν τῇ ὑπερηφανίᾳ αὐτῶν. S. συλληφθήτωσαν μετὰ τῦφον. H. h. et capiantur (H. g. et comprehendantur) in superbia sua. Ch. comprehenduntur... P. et capiantur in elevatione sua. B. en laetse gevangen worden in haer [illegible].

ומאלה ומכחש | O. καὶ ἐξ ἀρᾶς καὶ ψεύδους διαγγελήσονται. S. ἀρὰν καὶ ψεῦδος λαλοῦντες. H. h. ~~[illegible]~~ maledictionem et mendacium narrantes. H. g. et de execratione et mendacio annuntiabuntur. Ch. quoniam perjurium et mendacium narrant. Ar. et de ... et de mendacio narrabunt. B. ende om den vloek ende om de leugen die sy vertellen.

כלה | O. ἐν συντελείᾳ. N. ἐν συντελείαι. Et hoc προσθεν tibi annuerunt. H.h. consume. H.g. in consummatione. B. verteerth. Ch. dele eos. 14

כלה | O. συντελείας. H.h. consume. H.g. consummatione. Ch. dele eos illos. B. verteerth

ואינמו | O. καὶ οὐ μὴ ὑπάρξωσιν. N. ... ὑπάρξουσιν. H.h. ut non subsistant. H.g. et non erunt. Ch. adeo ut non sint.

לאפסי | O. καὶ τῶν περάτων. N. caret καὶ. A. et S. εἰς πέρατα. Ch. et H.h. in finibus. H.g. et finium. B. ja tot aan de einde.

סלה | O. H.g. et V. caret. N. διάψαλμα. H.h. semper. Ch. in saeculum.

יהמו | O. καὶ λιμώξουσιν. S. θορυβείτωσαν. H.h. et latrent. Ch. et fremunt. H.g. et famem patientur. P. tumultuabuntur. B. laath. 15

יניעון | O. διασκορπισθήσονται. H.h. vagabuntur. Ch. et P. H.g. dispergentur. B. laath omdoolen. 16

אם לא ישבעו | O. ἐὰν δὲ μὴ χορτασθῶσι, καὶ γογγύσουσιν. S. ἵνα μὴ ἀχόρταστοι αὐλισθῶσιν. ~~καὶ μὴ ἐμπλησθῶσιν~~ H.h. et cum (H.g. si vero) saturati non fuerint (H.g. et) murmurabunt. Ch. et nos quiescant, donec saturentur, ~~et~~ permorentur. P. si non saturati fuerint, et murmurabunt. B. ende laath vernachten, al syn niet versadicht. M. murmureeren so niet versadicht syn.

משגבי | O. ἀντιλήπτωρ μου. H.h. fortitudo mea. H.g. susceptor meus. Ch. liberator meus. P. elevatio mea. 17

עזי אליך | O. βοηθός μου εἶ, σοί. H.h. virtutem meam tibi. H.g. adjutor meus es, tibi. Ch. fortitudo mea, apud te. N. et V. adjutor meus, tibi. B. das ... M. mijn sterkte is bij u, die. 18

אלהים | O. ὁ θεός. N. ὁ θεός μου. H.h. quoniam deus. H.g. quia tu deus. V. quia deus.

אלהי חסדי | O. ὁ θεός μου, τὸ ἔλεός μου. H.h. deus misericordia mea. H.g. deus meus misericordia mea. Ch. deus beneficentia mea est. P. deus misericordia mea. B. de God mijnder goedertierenheydt.

Ps. 60. Α. ἐπὶ κείνων.

על שושן עדות | O. τοῖς ἀλλοιωθησομένοις εἰς στηλογραφίαν τῷ Δαυίδ ... ὑπὲρ τῶν ἀνθῶν τῆς ταπεινόφρονος καὶ ἀμώμου Δαυίδ. H.h. pro liliis testimonii humilis et perfecti David. H.g. pro iis qui immutabuntur in tituli inscriptionem David. Ch. pro vetere testimonio exemplar per manum Davidis. V. ... inscriptionem ipsi David. B. ~~... ...~~ M. op ... instrument des getuygenisse des, ... David. 1

בהצותו | O. ὅποτε ἐνεπύρισεν. H.h. quando pugnavit. H.g. cum succendit. ... B. als hy ... 2

Ch. quando ...

את ארם נהר | O. τὴν μεσοποταμίαν Συρίας. H. h. adversus Syriam mesopotamiae. H. g. Mesopotamiam Syriae. Ch. adversus aram, quae est super Euphrat. B. met de Syriers van Mesopotamien.

צובה | O. τὴν Σωβάλ. H. h. et g. salmaniim. Ch. salib. et P.

בני ח | sed Chaldaeus davidis de exercitu applicat; vertit enim: Et occiderunt de exercitibus David et Joab duodecim millia.

3\. זנחתנו | O. ἀπώσω ἡμᾶς. H. h. projecisti nos. H. g. repulisti nos. Ch. dereliquisti nos. P. elongasti nos.

פרצתנו | O. καὶ καθεῖλες ἡμᾶς. H. h. scidisti nos. Ch. confregisti nos. H. g. et destruxisti nos. B. gij hebt ons gescheurt.

תשובב לנו | O. καὶ ᾠκτείρησας ἡμᾶς. A. μετέστρεψας ἡμᾶς. S. καὶ περιήγαγες ἡμᾶς. H. h. convertisti nos. H. g. et misertus es nobis. P. reverteris ad nos. B. keert weder tot ons. M. gij zult tot ons wederkeeren. Ch. converteris in gloria tua ad nos.

4\. פצמתה | O. καὶ συνετάραξας αὐτήν. H. h. scidisti eam. H. g. et conturbasti eam. Ch. conturbasti et destruxisti eam. P. scidisti eam.

מטה | O. ἐσαλεύθη. H. h. mota est. H. g. commota est. et Ch. at P. nutat. B. wankelt.

5 קשה | O. σκληρά. H. h. duritiam. H. g. dura. et Ch. B. een harde saak.

תרעלה | O. κατανύξεως. A. καρώσεως (soporationis) S. σάλου. H. h. consopientem. H. g. compunctionis Ch. maledictionis. B. zwijmel wijn.

6 נס להתנוסס | O. σημείωσιν, τοῦ φυγεῖν. H. h. signum ut fugerent. H. g. significationem, ut fugiant. Ch. vexillum, ut exaltentur in illo. P. signum ut elevent se. B. een banier om die op te werpen.

* מפני קשט | O. ἀπὸ προσώπου τόξου. H. h. et g. a facie arcus. Ch. propter veritatem patrum. Ar. a facie veritatis. B. van wegen de waarheid.

סלה | O. διάψαλμα. H. h. semper. H. g. et V. carent. Ch. in aeternum. et Ch.

7\. ימינך | O. τῇ δεξιᾷ σου. H. h. dextram tuam. H. g. et P. dextera tua. ~~A.~~ B. door uw rechterhand.

8 סכות | O. τῶν σκηνῶν. H. h. Socoth. H. g. et Ch. tabernaculorum.

9\. ראשי | O. τῆς κεφαλῆς μου. ~~H. h.~~ S. τῆς ἀρχῆς μου. H. h. et g. et Ch. capitis mei.

מחקקי | O. βασιλεύς μου. ~~A. [illegible]~~ S. προάσ- σων ὁ ἐμός. H. h. legifer meus. H. g. rex meus. Ch. scribae domus doctrinae meae de domo.

10 סיר רחצי | O. λέβης τῆς ἐλπίδος μου. A. ... λουτροῦ μου. S. ἀμεριμνίας μου. H. h. olla lavacri mei. H. g. olla spei meae. Ch. ex consilio intincti sunt vasis mei. B. is mijn waschpot.

אשליך | O. ἐκτενῶ. H.h. incedam. H.g. extendam. Ch. projiciam.

עלי פלשת | O. ἐμοὶ ἀλλόφυλοι ὑπετάγησαν. H.h. mihi palaestina foederata est. H.g. mihi alienigenae subditi sunt. Ch. ob palaestinos jubila et fortitudinem congregatio Israël. B. [illegible] o ihr palaestina.

12. זנחתנו | O. ὁ ἀπωσάμενος ἡμᾶς. H.h. qui projecisti (H.g. repulisti) nos. Ch. dereliquisti nos! Ar. elongasti nos! B. [illegible]!

13. ושוא | O. καὶ ματαία. S. ματαία γάρ. H.h. vana enim est. H.g. et vana. V. quia vana. Ch. frustratoria enim est. P. non mundaciis. B. [illegible].

יבוס צרינו | O. ἐξουδενώσει τοὺς θλίβοντας ἡμᾶς. H.h. conculcabit tribulantes nos. H.g. ad nihilum deducet &c. Ch. conculcabit oppressores nostros. P. inimicos nostros. B. [illegible].

Ps. 61.

1. על נגינת | O. ἐν ὕμνοις. H.h. super organum. H.g. in hymnis. Ch. pro hymnis. Ar. super modulationibus.

2. רנתי | O. τῆς δεήσεώς μου. H.h. laudationem meam. H.g. et Ch. deprecationem meam. B. mein geschrey. P. clamorem meum.

3. מקצה | O. ἀπὸ τῶν περάτων. H.h. de novissimo. H.g. a finibus. Ch. ab extremis. P. ab extremo.

אקרא | O. ἐκέκραξα. H.h. clamabo. H.g. clamavi. Ch. orabo.

בעטף | O. ἐν τῷ ἀκηδιάσαι. H.h. cum tristis fuerit. H.g. dum anxiaretur. Ch. in angustiatione. B. als [illegible] war. M. als [illegible] war. Ar. in deficiendo.

בצור ירום | O. ἐν πέτρᾳ ὕψωσάς με. ὡδήγησάς με. H.h. cum fortis [illegible] adversum me, tu eris ductor meus. H.g. in petra exaltasti me, deduxisti me. Ch. super rupem [illegible], quae constructa est super montem altiorem me ipso, deduc me. P. ad petram, quae excelsior est me, deduces me. B. [illegible].

4. עז | O. ἰσχύος. H.h. munitissima. H.g. et Ch. fortitudinis.

5. אחסה בכנפיך | O. σκεπασθήσομαι ἐν τῇ σκέπῃ. H.h. sperabo in protectione. H.g. protegar in velamento. Ch. confidam in umbra (N. pro alis dicit majestatis tuae). P. sperabo in abscondito. B. [illegible]. M. [illegible].

סלה | O. H.g. et V. carent. N. διάψαλμα. H.h. semper. Ch. in aeternum.

6. נדרי | O. τῶν εὐχῶν μου. N. τῶν προσευχῶν μου. H.h. et g. orationem meam. Ch. vota mea. et P.

7. דר ודר | O. ἕως ἡμέρας γενεᾶς καὶ γενεᾶς. H.h. donec generatio et generatio. H.g. [illegible] generationis et

generationis. Ch. sicut generationes mundi huius et generationes mundi venturi. B. sullicks (?) als van geslacht tot geslacht. M.. : geslacht ende geslacht.

8 ישב עולם | O. διαμενεῖ εἰς τὸν αἰῶνα. H. h. sedebit semper. H. g. permanebit in aeternum. Ch. sedebit in saecula.

חסד ואמת | O. ἔλεος καὶ ἀλήθειαν αὐτοῦ τίς ἐκζητήσει; N. addit αὐτῶν in fine. H. h. misericordia et veritas servabunt eum. H. g. misericordiam et veritatem ejus quis requiret? Ch. bonitas et veritas a domino mundi servabunt eum. P. misericordiam et veritatem praepara, quae conservant eum. B. bereydt goedertierenheit ende waerheit, dat se hem behoede.

9 לעד | O. εἰς τοὺς αἰῶνας. N. εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. H. h. jugiter. H. g. in saecula. Ch. in aeternum.

לשלמי | O. τοῦ ἀποδοῦναί με. H. h. reddens. H. g. ut reddam. Ch. cum persolvero. B. M. mits betalende.

יום יום | O. ἡμέραν ἐξ ἡμέρας. H. h. per singulos dies. H. g. dies a die, vel de die in diem. Ch. in die redemtionis Israel, et in die quo ungunt regem Christum ut regnet. B. dag by dag.

Ps. 62.

1 על ידותון | O. ὑπὲρ Ἰδιθούμ. A. S. διὰ Ἰδιθοὺν. H. h. et g. pro Idithun. Ch. per manum Idithun. B. door Jeduthun.

2. אך אל אלהים דומיה | O. οὐχὶ τῷ θεῷ ὑποταγήσεται; H. h. attamen ad deum silebit. H. g. nonne deo subjecta erit. Ch. certe silenti deo. B. tantum deo silet. B. nochtans is stil tot God.

ממנו | O. παρ' αὐτοῦ γὰρ. N. παρ' αὐτοῦ γὰρ. H. h. quia de eo. H. g. ab ipso enim. Ch. ab eo.

3. אך | O. καὶ γὰρ. H. h. attamen. H. g. nam et. P. tantum. B nochtans. Ch. profecto.

צורי וישועתי | O. θεός μου καὶ σωτήρ μου. H. h. fortitudo mea et salvatio (?) mea. H. g. deus meus et salutaris meus. Ch. fortitudo mea et redemtio mea. P. petra mea et salus mea.

משגבי | O. ἀντιλήπτωρ μου. H. h. fortitudo mea. H. g. susceptor meus. l. elevatio mea. B myn hooge vertrecke

רבה | O. ἐπὶ πλεῖον. H. h. amplius. Ch. in die aerumnae magnae. B. grootelycx. P. multa declinatione.

4 תהותתו | O. ἐπιτίθεσθε. H. h. insidiamini. H. g. irruitis. Ch. fremitis. P. cogitabitis prava. B. quaedt

תרצחו | O. φονεύετε. H. h. et g. interficitis. Ch. dabitis homicidae (?). P. interficiemini.

כקיר | O. ὡς τοίχῳ. H. h. tanquam murus. H. g. tanquam parieti. Ch. sicut murus.

5. אך משאתו | O. πλὴν τὴν τιμήν μου. H. h. partem ejus [illegible]. H. g. [illegible] pretium meum. Ch. ut ...

eius juramentum sr benedictiones interposuerint

P. volumtamus a magnitudine Dei Ar. ... a celsi-
tudine ejus B. [illegible]

ירצו כזב / O. ἔδραμον ἐν δίψῃ. N... δίψει. H.h. κατα[?]
diligunt[?] sibi in mendacio. H.g. ἀγαπῶσι[?] in siti.
Ch. nuntiabunt mendacium. P. volunt mendacium.

בקרבם / O. τῇ καρδίᾳ αὐτῶν. H.h. et g. corde suo. Ch. cord[e]
P. in intimo suo. B. mit dem herzen [illegible]

סלה / O. H.g. et V. carent. ~~H.h.~~ N. διάψαλμα. H.h. sem-
per. Ch. in aeternum.

אך לאלהים דומי / O. πλὴν τῷ θεῷ ὑποτάγηθι. H.h. verum 6.
tamen Deo tace. H.g. ... subjecta esto
Ch. .... tarda[?]. P. tantum Deo tace. B. doch [illegible]

תקותי / O. ἡ ὑπομονή μου. H.h. spes mea. H.g. et Ch.
[illegible] patientia mea. P. et quod praestolor. B. mein

אך הוא / O. ὅτι αὐτὸς θεός μου καὶ σωτήρ μου. H.h. sed ipse 7.
fortis meus et salus mea. H.g. quia ipse Deus meus
et salvator meus. Ch. profecto ipse est fortitudo mea et
redemtio mea. P. tantum ipse est fortitudo mea et
salus mea. B. [illegible]

משגבי / O. ἀντιλήπτωρ μου. H.h. altitudo mea. H.g. ad-
jutor meus. Ch. liberator meus.

אמוט / O. μεταναστεύσω. H.h. movebor. H.g. emigrabo.
Ch. commovebor. P. delinquebo[?]. Ar. mutabo.

על / O. ἐπί. H.h. g. et Ch. in. Ar. super. et Ch. 8.

צור עזי / O. ὁ θεὸς τῆς βοηθείας μου. H.h. robur fortitu-
dinis meae; H.g. Deus auxilii mei. ~~[illegible]~~

מחסי / O. καὶ ἡ ἐλπίς μου. H.h. et g. et spes mea. Ch. et P.
spes mea. B. meine zuversicht.

בכל עת עם / O. πᾶσα συναγωγὴ λαοῦ. al.... λαῶν. H.h. 9.
omni tempore. ~~[illegible]~~ populi. H.g. omnis
congregatio populi. Ch. ~~in~~ omni tempore populi ~~[illegible]~~
domus Israel. B. [illegible]

אלהים מחסה / O. ὅτι ὁ θεὸς βοηθὸς ἡμῶν. N. addit διά-
ψαλμα. H.h. Deus spes nostra semper.
H.g. quia Deus adjutor noster. V. Deus adjutor noster in
aeternum. Ch. Deus ~~et~~ spes nostra in aeternum.

אך הבל / O. πλὴν μάταιοι. Th. πλὴν ἀτμίς. H.h. verum 10.
tamen vanitas. H.g. ... vani. Ch. quippe ni-
hil. P. tantum vanitas.

כזב בני איש / O. ψευδεῖς οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων. H.h. et P.
et Ch. mendacium filii viri. H.g. mendaces
filii hominum. B. [illegible]

במאזנים לעלות / O. ἐν ζυγοῖς τοῦ ἀδικῆσαι. T. ὡς ῥο-
πὴ (momentum) ζυγοῦ.. H.h. in sta-
teris dolosi H.g. ... ut decipiant. Ch. si ascenderint
homines statera simul ascenderent super se! P. in statera
ascendunt. B. in die wage [illegible]

בהבל יחד | O. ἐκ ματαιότητος ἐπὶ τὸ αὐτό. S. ματαιοῦνται ὁμοῦ. H. h. fraudulenter agunt simul. H. g. de vanitate in idipsum. Ch. ipsamet vanitate deunt lusiones. P. ludibrium sunt vanitate pariter. B.

11. בעשק | O. ἐπ' ἀδικίαν. H. h. in calumnia. H. g. in iniquitate. h. in rapina. Ar. in extorsione.
B. op onderdrukking.

אל תהבלו | O. μὴ ἐπιποθεῖτε. A. μὴ ματαιοῦσθε. S. μὴ γίνεσθε ἀλαζών. H. h. ne frustremini. H. g. nolite concupiscere. Ch. nolite [illegible] fieri [illegible]

ינוב | O. ῥέῃ. H. h. affluxerint. H. g. affluant. Ch. cum dabit vos aliquid. P. multiplicetur.
B. [illegible] P.

12. אחת | O. ἅπαξ. H. h. unum. H. g. semel. Ch. [illegible]
שתים זו | O. δύο ταῦτα. H. h. et g. duo haec. Ch. et secundum istam P. bis hoc. B. [illegible]
עז לאלהים | O. τὸ κράτος τοῦ θεοῦ. H. h. imperium (H. g. potestas) Dei est. Ch. virtus coram Deo est.
B. M. de sterkte godes toekomt.

13 ולך | O. καὶ σοῦ. H. h. et tibi. H. g. et tua. Ch. et tu dedit [illegible] B. M. u komt toe.

לאיש כמעשהו | O. ἑκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ. H. h. unicuique secundum opus suum. H. g. ... opera sua.
Ch. homini secundum opera ipsius.

Ps. 63.

1 יהודה | O. τῆς ἰουδαίας. N. et V. τῆς ἰδουμαίας. H. h. g. et Judaea. Ch. [illegible] in [illegible] Judae.

2 אלי אתה אשחרך | O. ὁ θεός μου, πρὸς σὲ ὀρθρίζω. H. h. fortitudo mea tu es; de luce consurgam ad te. H. g. Deus meus, ad te de luce vigilo. P. Deus meus es tu, diluculo quaeram te. Ch. fortitudo mea tu es. [illegible] consurgam coram te.

לך | O. σέ. N. σοί. H. h. ad te. H. g. te. et Ch. et V. in te.
B. na u.

כמה | O. ποσαπλῶς. A. ἐπελάβη (intendit se) H. h. desideravit. et Ch. at H. g. quam multipliciter. P. desideravit. B. verlangt M. is verdroogt.

ציה | O. ἐρήμῳ καὶ ἀβάτῳ. H. h. in via et confitente. H. g. deserta et invia. Ch. arida et defessa P. deserti et sitibunda. B. dor ende mat.

3 חזיתיך | O. ὤφθην σοι. H. h. et g. apparui tibi. Ch. vidi te.
לראות | O. τοῦ ἰδεῖν. H. h. ut viderem. H. g. ut viderem. Ch. pingam ut videam. B. siende.

6. רננות | O. ἀγαλλιάσεως. H. h. laudantibus. H. g. exultationis. Ch. laudationib. Ar. praedicationum
פי | O. τὸ στόμα μου. N. τὸ ὄνομά σου. H. h. et g. os [illegible]
באשמורות | O. ἐν τοῖς ὄρθροις. H. h. per singulas vigilias. S. κατ' ἑκάστην φυλακήν. Ch. inter custodias.

אהגה בך / O. ἐμελέτων εἰς σε. S. ἐμελέτων σε. H.h. meditabor tibi. H.g. meditabar in te. Ch. meditabor in verbo tuo. P. .. de te. B. [illegible]

ארנן / O. ἀγαλλιάσομαι. S. εὐφημοῦν (laudiciabam) 8.
H.h. laudabo H.g. et Ch. exultabo. Ar. praedicans dicam. B. [illegible]

בי תמכה / O. ἐμοῦ δὲ ἀντελάβετο. N. δὲ nos [illegible]. H.h. 9.
me (H.g. αὐτὸν) suscepit. Ch. [illegible] sustentabit. P. me sustentabit. B. [illegible]

לשואה / O. εἰς μάτην. H.h. interficere. H.g. in vanum.
Ch. in domum sepulturae. P. ad desolationem.

יגירהו על ידי / O. παραδοθήσονται εἰς χεῖρας. 10
H.h. congregentur in manus. 11
H.g. tradentur.... Ch. [illegible] propter [illegible]. B. [illegible]

מנת שועלים / O. μερίδες ἀλωπέκων. H.h. pars (H.g. partes) vulpium. B. [illegible]

יתהלל / O. ἐπαινεθήσεται. H.h. et g. laudabitur. Ch. laudabit. V. laudabuntur. B. [illegible] 12.

יסכר / O. ἐνεφράγη. H.h. obstruetur. H.g. obstructum est. Ch. perforabit.

שקר / O. ἄδικα. H.h. et Ch. mendacium. H.g. iniqua.

Ps. 64.

קולי בשיחי / O. φωνῆς μου. N. τῆς προσευχῆς μου. H.h. et g. vocem meam. et Ch. at V. orationem meam. 2.

בשיחי / O. ἐν τῷ δέεσθαί με πρὸς σέ. H.h. loquentis.
H.g. cum deprecor. [illegible] V. cum deprecor.
Ch. in tempore orationis meae. Ar. in loquela mea.
B. [illegible]

חיי / O. τὴν ψυχήν μου. H.h. et Ch. vitam meam. H.g. animam meam.

תסתירני / O. σκέπασόν με. N. ἐσκέπασάς με. H.h. abscondes. H.g. protege me. V. protexisti me. 3
Ch. absconde me. B. [illegible]

מרגשת / O. ἀπὸ πλήθους. H.h. a tumultu. et P. at H.g. a multitudine. Ch. a [illegible] 4.

חצם / O. τόξον αὐτῶν. H.h. sagittas suas. H.g. arcum suum. Ch. arcus suos. B. [illegible] V. arcum.

דבר מר / O. πρᾶγμα πικρόν. A. ῥῆμα (Th. λόγον) πικρόν.
H.h. verbum amarissimum. H.g. rem amaram. Ch. intenderunt sagittas suas veneno mortifero et amaro. 5

תם / O. ἄμωμον. H.h. simplicem. H.g. et Ch. immaculatum. 6
P. perfectum. B. [illegible]

להמו / O. αὐτοῖς. H.h.g. et Ch. eos.

יחפשו עולות / O. ἐξηρεύνησαν ἀνομίαν. H.h. scrutati sunt et V. iniquitates. H.g. [illegible] iniquitates. Ch. [illegible] B. [illegible] 7

7. תמנו חפש מח | O. ἐξέλιπον ἐξερευνῶντες ἐξερευνήσεις. N. .... ἐξερευνήσει. H.h. defecerunt scrutantes scrutinium. H.g. .. scrutinia. Ch. absconderunt ... machinationes qua-tinus requirunt ~~sufficientes ...~~ P. perfecerunt scru-tinium scrutatum. B. ... Dutch ... M. ... Dutch ...

Th. διάνοια ἀνδρός.

ויקרב איש | O. προσελεύσεται ἄνθρωπος. A. ἐγκάτον ἀνδρός. H.h. cogitationi singulorum. H.g. accedet homo. Ch. quod requirunt inter homi-nes. B. selfs ... ~~...~~ ...

ולב עמוק | O. καὶ καρδία βαθεῖα. H.h. et cordi pro-fundo. H.h. et (V. ad) cor altius. Ch. et co-gitationes cordis profundi. P. et cor profundius.

8. וירם | O. καὶ ὑψωθήσεται. H.h. Sagittabit eos deus. H.g. Et exaltabitur. Ch. et ejiciet in eos. P. et sagittabit eos. ... maar godt ...

חץ פתאום | O. βέλος νηπίων. H.h. jaculo repentino. H.g. sagittae parvulorum. P. sagitta subita. Ch. sagittas ... ~~B. ...~~

היו | O. ἐγενήθησαν. H.h. infirmantur. H.g. facti sunt. P. fuerunt ~~...~~ E. ...

9. ויכשילוהו עלימו | O. καὶ ἐξησθένησαν ... αὐτοὺς. N. καὶ ἐσθένησαν αὐτόν. S. καὶ πλήξει καθ' ἑαυτῶν. H.h. et corruent in semetipsos. H.g. et infirmata sunt contra eos. Ar. et impingere facient eos in semetipsos. B. ... Ch. et offendent ...

יתנודדו | O. ἐταράχθησαν πάντες οἱ θεωροῦντες αὐτούς. H.h. ~~fugient~~ fugient omnes, qui videbunt eos. H.g. conturbati sunt omnes, qui videbant eos. Ch. et movebunt capita sua, quicunque conspexerint eos. B. ... M. ... ; ... sal ...

10. עשו | O. τὰ ἔργα. H.h. opus ~~H.~~ H.g. opera Ch. opus.

11. ויתהללו | O. καὶ ἐπαινεθήσονται. N. ἐπαινεθήσονται. H.h. et exultabunt. H.g. et laudabuntur. Ar. et gloriabuntur. ~~B. h.~~ B. ...

65.

1. שיר | O. ᾠδὴ Ἱερεμίου καὶ Ἰεζεκιὴλ τοῦ λαοῦ τῆς παροικίας, ὅτε ἔμελλον ἐκπορεύεσθαι. V. ᾠδὴ ... H.h. cantici. H.g. canticum Hieremiae et Eze-chielis de populo transmigrationis, quando pro-ficiscerentur. V. .... populo transmigrationis, ~~...~~ cum inciperent exire. Ch. et canticum. B. ...

לך דומיה תה׳ O. σοὶ πρέπει ὕμνος. H. h. tibi silentium laus. H. g. te decet hymnus. Ch. Coram te reputatur, sicut silentium laus angelorum. P. Ar. tibi silentium laus. B. de lofsang is in stilheit (M. swygende) tot u. 2

בציון O. ἐν Σιών. Sa. Σιὼν ἑρμηνεύεται δίψωσα. Ch. cujus majestas residet in Sion.

ולך ישלם נדר O. εὐχὴ ἐν Ἱερουσαλήμ. N. εὐχή. H. h. votum. H. g. votum in Jerusalem.

שמע תפלה O. εἰσάκουσον προσευχῆς μου. H. h. exaudi orationem. H. g. ... audias. Ch. recipitor orationem. B. gy hoort het gebedt. 3 *

עונות O. ἀνομιῶν. H. h. iniquitatum. H. g. iniquorum. B. ongerechtighede. &c. dings. 4

מני O. ἡμᾶς. H. h. ... H. g. super nos. Ch. ... Ar. mihi. B. ... A. ... ἐμέ. S. μου. V. ὑπὲρ ἐμέ.

תבחר O. ὃν ἐξελέξω. H. h. quem eligeris. H. g. quem elegisti. Ch. in quo tibi complacuerunt. B. ... 5

ותקרב O. καὶ προσελάβου. H. h. et suscipies. H. g. et assumpsisti. Ch. et cujus appropinquare ad timorem tuum. P. et appropinquare fecisti. Ar. facias. B. en doet naderen.

נשבעה בטוב O. πλησθησόμεθα ἐν τοῖς ἀγαθοῖς. H. H. g. replebimur in bonis. Ch. ... justi; saturabimur bonitate.

קדש O. ἅγιος ὁ ναός σου. H. h. sanctificationem templi tui. H. g. sanctum templum tuum. (V. addit. &c.) Ch. sanctitate templi tui. P. sancti templi tui. B. met het heilige (M. heiligdom) van uw paleys. ἐνδιάζουσιν.

נוראות O. θαυμαστός. H. h. terribilibus in justitia. H. g. mirabiles in aequitate. Ch. timenda in justitia. N. ... omnes ... 6

תענגו O. ἐπάκουσον ἡμῶν. H. h. et g. exaudi nos. Ch. ... orationes nostras. Ar. respondebis nobis. B. ... dings ... in gerechtighed ...

ישענו O. ὁ σωτὴρ ἡμῶν. H. h. salvator noster. H. g. salutaris noster. Ch. redemptio nostra. P. salutis nostrae.

וים רחוק O. καὶ τῶν ἐν θαλάσσῃ μακράν. H. h. et maris longinqui. H. g. et eorum qui in mari longe. Ch. et insularum maris, quae distant ... P. et maris distantium Ar. ... B. ... V. et in mari longe.

מכין O. ἑτοιμάζων. S. ὃς ἥδρασας. H. h. et g. praeparans. Ch. qui praeparat. P. qui firmat. 7

משביח שאון O. ὁ συνταράσσων τὸ κύτος τῆς θαλάσσης. T. καταπραΰνων .... H. h. comprimens sonitum maris Ch. .... marium. H. g. qui conturbas profundum maris. B. die het bruisen der zeeën stilt. 8

גוים O. addunt τῆς οἰκουμένης. H. g. quibus turbantur. N. caret * et V. ac Ch.

רדהמיז לא | O. ταραχθήσονται τὰ ἔθνη. (hoc sequentibus jungunt H. g. et V.) H. t. et multitudinis
gentium. H. g. turbabuntur gentes. Ch. et tumultus gentium.

9. תרנין | O. τέρψεις. H. t. laudantes facies. H. g. delectabis. Ch. ordinabis laudes in ore. P. laudare facies. B. doet ghy juichen.

10. תשקקה | O. ἐμέθυσας αὐτήν. H. t. irrigasti eam. H. g. inebriasti eam. Ch. potum dedisti ei. P. post quam desideraret fecisti eam. Ar. desiderium intulisti ei. B. hebbende het wel bevochtigt (M. gewaschen) gemaect. M. ghy hebt het wel gedrenckt, of ghy hebt het.

רבת תעשרנה | O. ἐπλήθυνας τοῦ πλουτίσαι αὐτήν. S. πολυχρηστίᾳ πλουτίζεις αὐτήν. H. t. ubertate ditasti eam. H. g. multiplicasti locupletare eam. Ch. ubertatem fructuum ejus ditabis eam. Ar. plurimum ditabis eam. B. verrijckt ghy 't grootelijcx.

פלג | O. ὁ ποταμός. H. t. rivus. H. g. flumen. Ch. de fontibus eo qui est in coelis, quibus.

תכין דגנם | O. ἡτοίμασας τὴν τροφὴν αὐτῶν. S. τελεσφορεῖς (ad maturitatem perducis) πανσπερμίαν αὐτῆς. H. t. praeparabis frumentum (hic est) eorum. H. g. parasti cibum illorum. B. maeckt ghy haer koorn.

כי כן תכינה | O. ὅτι οὕτως ἡ ἑτοιμασία. S. ... ἡδράσας (firmasti) αὐτήν. H. t. quia sic fundasti eam. H. g. quoniam ita praeparatio. V. ... est praeparatio ejus. Ch. cum sic eam fundaveris. Ar. quia sic parabis eam. B. wanneer ghy 't alzo bereydt hebt.

11. תלמיה רוה | O. τὰς αὔλακας αὐτῆς μέθυσον. H. t. sulcos (H. t. rivos) ejus inebria. Ch. in sulcorum germina ejus inebria. P. sulcos ejus inebria. B. ghy maeckt syn voren dronken.

נחת גדודיה | O. πλήθυνον τὰ γεννήματα αὐτῆς. H. t. multiplica fruges ejus. H. g. ... germina ejus. Ch. compescat cohortes ejus. P. descendere fac in limites ejus. B. ghy doet dalen in synen voor.

ברביבים תמגגנה | O. ἐν ταῖς σταγόσιν αὐτῆς εὐφρανθήσεται. H. t. pluviis irriga eam. H. g. in stillicidiis ejus laetabitur. Ch. guttis dissolvas eam. Ar. in imbribus liquefacies eam. B. ghy maeckt het week door druppelen. M. dicht regen, of slagregen.

צמחה תברך | O. ἀνατέλλουσα. εὐλογήσεις (et, quae sequentur, versui jungunt cum H. g. et V.) H. t. et germini ejus benedic. H. g. germinum. benedicet. Ch. germini ejus benedicas. B. ghy segent syn uitspruitsel.

12. עטרת שנת טובתך | O. ... τὸν στέφανον τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς χρηστότητός σου. H. t. velatur annus in bonitate tua. H. g. ... corona anni benignitatis tuae. P. coronasti annum bono tuo. B. ghy kroont het jaer uwe goedheyt. Ch. coronasti annum bonitatis benedictionis tuae.

ומעגליך | O. τὰ πεδία σου πλησθήσονται. H. t. vestigia tua rorabuntur. H. g. campi tui replebuntur.

[illegible] Ch. et [illegible] tua stillabunt. B. [illegible]
[illegible]. M. [illegible] [illegible]

ירעפו נאות | O. πιανθήσονται τὰ ὡραῖα. S. [illegible] 13.
(stillabunt [illegible]) . . . N. [illegible] τὰ ὄρη. al. αἱ
H. h. pinguescent pascua. H. g. . . . speciosa. Ch. [illegible] [illegible]
laudabilia. P. stillaverunt in campestribus. Ar.
stillabunt pascua. B. [illegible] [illegible]. M.
[illegible] [illegible].

תחגרנה | O. περιζώσονται. H. h. et g. accingentur. Ch. et Ar. accingentur. B. [illegible]

לבשו כרים הצ | O. ἐνεδύσαντο οἱ κριοὶ τῶν προβάτων. 14.
H. h. vestientur agnis greges. H. g. induti
sunt arietes ovium. Ch. [illegible] a [illegible] [illegible]
Ar. induerunt [illegible] campi [illegible]. B. [illegible]
[illegible]

יעטפו בר | O. πληθυνοῦσι σῖτον. S. [illegible]. A. ἐκλεκτόν
H. h. plena frumento. H. g. abundabunt . . .
Ch. [illegible] frumento. P. [illegible] frumento.

יתרועעו אף ישירו | O. κεκράξονται, καὶ γὰρ ὑμνήσουσιν.
H. h. coadunabuntur et canent. H. g.
clamabunt; etenim hymnum dicent. Ch. jubilabunt;
etiam laudes dicent. P. clamabunt, etiam canent. B.
[illegible]

Ps. 66

שיר מזמור | O. ᾠδὴ ψαλμοῦ ἀναστάσεως. H. h. canticum 1.
psalmi. H. g. canticum psalmi resurrectionis.
Ch. canticum et hymnus. P. canticum cantus. B. [illegible]
[illegible]

כבוד שמו | O. δὸς τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. H. h. gloriam nomini 2.
ejus. H. g. [illegible] nomini ejus. V. nomini ejus.
Ch. glorificate nomen ejus. P. gloriam nominis ejus.

שימו | O. δότε. H. h. et g. date. Ch. constituite

יזמרו שמך סלה | O. ψαλάτωσαν δὴ τῷ ὀνόματί σου, ὕψιστε.
διάψαλμα. N. δὴ [illegible] et ὕψιστε. H. h. canent
nomini tuo. semper. H. g. psalmum dicant [illegible] nomini
tuo, Altissime. V. [illegible] Altissime. Ch. laudabunt nomen
tuum in aeternum.

לכו | O. δεῦτε. H. h. et g. venite. Ch. [illegible] 5.

נורא עלילה | O. ὡς φοβερὸς ἐν βουλαῖς. S. φοβερὰ μηχανή-
ματα. H. h. terribilia consilia. H. g. quam
terribilis in consiliis. Ch. terribilis; [illegible] adin-
ventionum. Ar. terribilis [illegible]. B. [illegible]
[illegible]

עולם | O. τοῦ αἰῶνος. H. h. in seculum. H. g. in aeternum. Ch. [illegible] 7.
[illegible]. B. [illegible]

הסוררים אל | O. οἱ παραπικραίνοντες μὴ ὑψούσθωσαν ἐν
ἑαυτοῖς. Th. [illegible]. A. [illegible]
S. οἱ [illegible]. H. h. qui increduli sunt non exaltentur in
[illegible]. H. g. qui exasperant . . . Ch. [illegible] non exal-
tabuntur in [illegible]. P. [illegible]. B.

B. laat de afvallige niet verhoogt worden.

סלה / O. διάψαλμα. H.h. semper. H.g. et V. cordt. Ch. in secula.

8. עמים / O. ἔθνη. H.h. et Ch. populi. H.g. gentes.

9. נפשנו בחיים / O. τὴν ψυχήν μου εἰς ζωήν. H.h. animam nostram ad vitam. Ch. ... in vita seculi venturi. H.g. animam meam ad vitam. P... in vitam. B. onze ziele in 't leven.

רגלינו / O. τοὺς πόδας μου. H.h. et Ch. pedes nostros. H.g. ... meos

11 ~~...~~ במצודה / O. εἰς τὴν παγίδα. H.h. in obsidionem. H.g. et Ch. in laqueum. P. in rete.

מועקה במתנ׳ / O. θλίψεις ἐπὶ τοῦ νώτου ἡμῶν. H.h. stridorem (H.g. tribulationes) in dorso nostro. Ch. catenam in lumbis nostris. A. coarctationem in lumbis nostris. B. de engsbandt om onze lenden.

12 הרכבת אנוש / O. ἐπεβίβασας ἀνθρώπους. H.h. posuisti (H.g. imposuisti) hominem. Ch. humiliasti nos, fecisti equitare auctores ... P. equitare fecisti hominem.

לרויה / O. εἰς ἀναψυχήν. H.h. et g. in refrigerium. Ch. in latitudinem. P ad terram irriguam. B. in een overvloeyende verversching. M. in den plaats, die overvloedigh verversscht.

14 אשר פצו / O. ἃ διέστειλεν. H.h. quae promiserunt. H.g. quae distinxerunt. Ch. quae aperuerunt et P. B. die zijne lippen geuyt hebt.

15. אילים / O. καὶ κριῶν. H.h. et V. arietum. H.g. et arietibus. Ch. sacrificium arietum.

אעשה בקר / O. ἀνοίσω σοι βόας. N. ποιήσω... H.h. et Ch. faciam boves. H.g. offeram tibi boves. ~~Ch.~~ B. ik sal runders bereyden.

סלה / O. διάψαλμα. H.h. et Ch. semper. H.g. et V. cordt Ch.

16. אספרה / O. addit ὑμῖν. et H.g. at H.h. cum N. et Ch. cordt.

אשר / O. ὅσα. H.h. et g. quanta. Ch. quid. P quid.

17 רומם תחת / O. ὕψωσα ὑπὸ ~~...~~ τὴν γλῶσσάν μου. S. ὑψώθη παρ᾽ ἐκεῖνην ἡ γλῶσσά μου. H.h. exaltavi in (H.g. sub) lingua mea. Ch. laus est sub lingua mea. A. exaltatum est sub lingua mea. P exaltabitur...

18. לא ישמע / O. μὴ εἰσακουσάτω με. N. cordt με. H.h. et P. non exaudiet. H.g. non exaudiat me. Ch. numquid audiet? B. soude niet gehoort hebben.

19. אכן שמע / O. διὰ τοῦτο εἰσήκουσέ μου. H.h. ideo exaudivit. H.g. propterea exaudivit me. V. cordt, me. Ch. in veritate audivit. P. vere exaudivit. B. maar seker...

τοῦ δαυΐδ

בנגינות / O. ἐν ὕμνοις. ~~H. h. in psalmis~~ ψαλμὸς ᾠδῆς 1.
N. caret ᾠδῆς. H. h. in psalmis cantici carminis. H. g. in hymnis psalmi cantici David. Ch. in fidibus pulsatione hymnus et canticum.

אתנו / O. ἐφ' ἡμᾶς, καὶ ἐλέησαι ἡμᾶς. N. ἐφ' ἡμᾶς. H. h. 1.
super nos. H. g. super nos, et misereatur nostri. Ch. nobiscum.

סלה / O. caret. N. διάψαλμα. H. h. semper. H. g. et V. caret. c. semper.

מישור / O. ἐν εὐθύτητι. H. h. et g. in aequitate. Ch. in veritate 5.

~~[illegible]~~ תנחם / O. ὁδηγήσεις. H. h. ductor es semper eorum. H. g. diriges. V. diriges. Ar. duces eos. Ch. duces.

סלה / O. H. g. et V. carent. N. διάψαλμα. H. h. semper. Ch. in aeternum.

Ps. 68.

מזמור שיר / O. ψαλμὸς ᾠδῆς. H. h. psalmus cantici. H. g. canticum psalmi. Ch. hymnus et canticum. 1.

יקום / O. ἀναστήτω. H. h. et g. ac Ch. exurgat. et P. B. godt sal opstaen. M. als Godt opstaet. 2.

ויפוצו / O. N. H. h. et g. ac Ch. praeponunt καὶ.

כהנדף תנדף / O. ἐκλείπει καπνὸς ἐκλιπέτωσαν. H. h. et g. 3.
deficit fumus deficiant. Ch. propellitur fumus propellantur. P. propellitur fumus, propelles.

יאבדו / O. ὅτως ἀπολέσθωσαν. H. h. et g. ac Ch. sic pereant.

רשעים / O. ἁμαρτωλοί. al. ἀσεβεῖς. H. h. et P. impii. H. g. peccatores. Ch. improbi. B. de goddeloos.

וישישו / O. τερφθήτωσαν. H. h. et gaudeant. H. g. delectentur. V. et delectentur. Ch. et laetabuntur. 4.
I et gaudebunt.

סלו לרכב בע׳ / O. ὁδοποιήσατε τῷ ἐπιβεβηκότι ἐπὶ δυσμῶν. A. ἀποσκολοπίσατε [illegible] 5.
S. κατασκευάσατε τῷ ἐποχουμένῳ (qui vehitur) ἐν τῇ ἀοικήτῳ. H. h. praeparate viam ascendenti per deserta. H. g. iter facite ei, qui ascendit super occasum. Ch. extollite sedentem super sedem gloriae in nono caelo. ~~P. [illegible]~~ exaltate eum qui ascendit super caelos. Ar. .... exultantem in supremis caelis. B. hoogt de wegh voor dien die in de vlakte velden rijdt.

ביה / O. κύριος ὄνομα αὐτῷ. S. διὰ τὸ ἰὰ ὀνομασία αὐτοῦ. V. ἐν τῷ ἰὰ [illegible]. H. h. in domino nomen eius. H. g. dominus nomen illi. Ch. Jah est nomen eius. P. in Jah ~~nomen~~ eius. B. ... [illegible]

~~[illegible]~~ אבי / O. ταραχθήτωσαν ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, τοῦ πατρὸς [illegible]. H. h. 6.
patrum. Ch. pater est. H. g. turbentur a facie eius, patris. V. turbabuntur a facie eius, patris.

דין / O. κριτοῦ. H. h. defensor. H. g. judicis. Ch. judex. et P.

בִּמְעוֹן קׇדְשׁוֹ | O. ἐν τόπῳ ἁγίῳ αὐτοῦ. S. ἐν ἡγιασμένῳ
κατοικητηρίῳ αὐτοῦ. A. ἐν βασιλείαις ἁγίοις
αὐτοῦ. H. h. in habitaculo sancto suo. H. g. in loco...
Ch. in habitaculo domus sanctae suae maiestatis.

7. מוֹשִׁיב יְחִידִים | O. κατοικίζει μονοτρόπους ἐν οἴκῳ. S. δι-
δοὺς μοναχοῖς οἰκεῖν οἰκίαν. A. καθίζει μονογενεῖς
ἐν οἴκῳ V. κατοικίζει μονοζώνους ἐν οἴκῳ. H. h. inhabi-
tare facit solitarios in domo. H. g. ... unius moris in do-
mo. Ch. copulat coniugia unica cum filio legitime
simul, ut aedificet domum de eis. P. faciens habitare
unicos in domo. B. der die einsamen setzt in das hausgesind [?]

בַּכּוֹשָׁרוֹת | O. ἐν ἀνδρείᾳ. H. h. et g. in fortitudine. Ch. qui erant
ligati in Aegypto. P. in compedibus.

אַךְ סוֹרְרִים | O. ὁμοίως τοὺς παραπικραίνοντας τοὺς κατοι-
κοῦντας ἐν τάφοις. S. οἱ δὲ ἀπειθεῖς κατεσκή-
νωσαν καύσωνος ξηρότητα. A. οἱ ἀφιστάμενοι... Th. ἐκ-
κλίνοντες... P. renitentes rebelles habitabunt
siccitas [?]. H. h. increduli autem habitaverunt in sic-
citatibus H. g. similiter eos qui desperaverunt, qui habi-
tant in sepulchris. Ch. qui pertinaces fuerunt addixit
terrae [illegible] ~~hab~~ inhabitant siccum [?].

8 בִּישִׁימוֹן | O. ἐν τῇ ἐρήμῳ. V. τὴν ἔρημον. H. h. per desertum.
H. g. in deserto. Ch. in deserto solitudinis Ar. in solitudine.

סֶלָה | O. H. g. et V. carent. N. διάψαλμα. Ch. in aeternum.

9. זֶה סִינַי | O. τὸ σινᾶ. H. h. hoc est Sinai. H. g. [illegible] Ch. hic
est Sinai. P. hic Sinai. B. selbs der Sinai.

אֱלֹהִים | O. N. H. g. et V. carent.

10 נְדָבוֹת תָּנִיף | O. [illegible] ἑκούσιον ἀφοριεῖς. H. h. voluntariam
elevasti H. g. [illegible] Ch. [illegible]
et rores [illegible] Ar. munificentiam elevasti
[illegible] B. [illegible]

נַחֲלָתְךָ וְנִלְאָה | O. τῇ κληρονομίᾳ σου καὶ ἠσθένησεν.
H. h. haereditatem tuam laborantem
H. g. haereditati tuae et infirmata est. Ch. sive hae-
reditatem tuam, et [illegible] laborantes. P. propter
haereditatem tuam si laboravit [illegible]
[illegible]

אַתָּה | O. σὺ δέ. H. h. tu et Ch. at H. g. tu vero [?].

11. חַיָּתְךָ | O. τὰ ζῶά σου. H. h. et g. animalia tua. Ch. aedi-
ficationes tuae. Ar. coetus tua. B. [illegible]

תָּכִין | O. ἡτοίμασας. H. h. g. et Ch. praeparasti. Ar. parasti.
B. bereitest — M. [illegible]

12 הַמְבַשְּׂרוֹת צָבָא רָב | O. τοῖς εὐαγγελιζομένοις δυνάμει πολλῇ.
S. ... στρατιὰ πολλή. H. h. annuntiatricibus
fortitudine plurima. H. g. evangelizantibus, virtute multa

Ch. ~~verbum Mosis et Aharonis evangelizabant~~ hunc pei N. copiam totam fit reddit. V. verbum domini dedit verba ~~reddit~~ legis populo suo; verbum Mosis et Aharonis evangelizabant verbum Dei cetibus multis Israelis. Ar. annuntiatricium exercitus multus. B. der boodschappers van godts tydinge vele een groot heirschaer. M. boodschappers.

מלכי | O. ὁ βασιλεὺς. H. t. reges. H. g. rex. Ch. reges.

ידדון ידדון | O. τοῦ ἀγαπητοῦ. N. τοῦ ἀγαπητοῦ, τοῦ ἀγαπητοῦ. 13.
H. t. foederabuntur, foederabuntur. H. g. dilecti. V. dilecti, dilecti. Ch. migraverunt de regionibus suis, et sapientes diviti sunt a scientia sua. P. fugiebant, fugiebant. B. vloden ras, sy vloden (M. weken) ras.

ונות | O. τῇ ὡραιότητι τοῦ οἴκου διελέσθαι σκῦλα.
N. καὶ praevenit, H. t. et pulchritudo domus dividet spolia. H. g. species domus divid. der spolia. Ch. et congregatio Israelis dividebat praedam — P. familia (Ar. habitatio) domus dividebat spolia. Ar. spolium. B. ende sy die t' huys bleef deelde den roof uut.

בין שפתים | O. ἀνὰ μέσον τῶν κλήρων. H. t. inter medios terminos. H. g. … clerос. Ch. inter aulaea vob … 14.
P. inter tripodes. B. tusschen twee rygen van steenen.

נחפה בכסף | O. περιηργυρωμέναι. H. t. et g. deargentatae.
Ch. ~~[illegible]~~ obtecti [illegible] ~~[illegible]~~ P.
quae tecta est argento. B. overdekt met silver.

ואברותיה | O. καὶ τὰ μετάφρενα αὐτῆς ἐν χλωρότητι χρυσίου. H. t. et posteriora eius in virore auri.
H. g. et posteriora dorsi eius in pallore auri. Ch. et aulaeos plenat obrizo purissimo. Ar. et ala eius in flavo auri.
B. ende met haere vederen syn, met uutgedrukt gelurs goud. 15.

שדי | O. τοῦ ἐπουρανίου. H. t. robustissimus. H. g. caelestis 15.

בה | O. ἐπ' αὐτῆς. H. t. in ea. H. g. super eam. Ch. propter eam
~~[illegible]~~ B. daer in.

בפרש | O. ἐν τῷ διαστέλλειν. H. t. dum de t. d. ret. H. g. dum dividerent. P. in dispergendo. Ar. cum dispergeret. B. verstroyde. M. uutbreyde. Th. … εὐχοῖς.

תשלג בצלמון | O. χιονωθήσονται ἐν Σελμών. H. t. niveo dealbata est in Selmon. H. t. nive dealbabuntur…
Ch. tunc gehenna fuit sicut nix; eripuit eam de umbra mortis. P. nigrior faciebat (Ar. albefiebat ut nix) in Selmon. B. wert hy sneeuwwit als op Salmon. M. hy werd sneeuwwit … ~~[illegible]~~

בשן | N. ~~[illegible]~~ πίον. H. t. et g. pinguis. Ch. et P. basan. 16.

גבנונים | O. τετυρωμένον. H. t. de colle. H. g. coagulatus.
Ch. quin habitat in deserto. Ar. gibbosus. B. bulteg.

בשן | O. πίον. H. t. et g. pinguis. Ch. sicut basan.

תרצדון | C. ὑπολαμβάνετε. A. ἐρίζετε. S. περισπουδάζετε. 17
H. t. contenditis. H. g. suspicamini. Ch. subsilitis.
Ar. despicitis. B. springt gy op!

גבנים | O. τετυρωμένα. H.h. [et Ch.] gibbosi. H.g. coagulatos. ~~[illegible]~~ Ar. gibbosi. B. bultig.

ההר | O. τὸ ὄρος, ὅ. H.h. adversus montem quem. H.g. mons in quo. Ch. ~~[illegible]~~ mons Sinai humilis est.

~~[illegible]~~ ישכן | O. κατασκηνώσει ~~εἰς τέλος~~. H.h. et g. et Ch. habitabit. P. inhabitabit. B. halden woonen.

ii רבתים | O. μυριοπλάσιον. H.h. innumerabilis. H.g. decem millibus multiplex. Ch. binae myriades ignis circumdatio. A. duae myriades.

אלפי שנאן | O. χιλιάδες εὐθηνούντων. H.h. et g. millia abundantium. Ch. duo millia angelorum ducunt illos. P. millia angelorum duplicata. V. ~~millia~~ millia laetantium. B. de duysenden verdubbelt.

סיני | O. ἐν Σιναί. H.h. et g. in Sinai. Ch. majestas domini quiescit super illos, super montem Sinai. B. van Sinai.

19 לקחת | O. ἔλαβες. al. ἔδωκε. al. ἔδωκας. H.h. et g. accepisti. Ch. dedisti. B. gij hebt genomen om uit te deelen.

באדם | O. ἐν ἀνθρώποις. H.h. et g. in hominibus. Ch. filiis hominum. Ar. in homine. B. onder de menschen. ~~nos credentes~~

ἀπειθοῦντας. ἀπειθεῖς

ואף | O. καὶ γὰρ. A. κἂν ἀπειθ(οῦντας). H.h. insuper et. H.g. etiam. Ch. at super rebelles proselytos. B. ja ook de wederspannigen. M. ja ook ander de wederspannigen.

יה אלהים | O. κύριος ὁ θεὸς εὐλογητός. (ita legunt interpretes) H. [et Ch.] dominum deum. H.g. dominus deus benedictus. B. o! Heere godt. Ch. majestas gloriae domini.

20. יום יום | O. ἡμέραν καθ᾽ ἡμέραν. H.h. per singulos dies. H.g. die quotidie. Ch. qui singulis diebus. P. quotidie. B. dag bij dag

יעמס לנו | O. κατευοδώσει ἡμῖν. N. praeponit κύριος. H.h. portabit nos. H.g. prosperum iter faciet nobis. Ch. onerat nos. A. imponit in onus nobis. B. overlaadt ons.

סלה | O. H.g. et V. carent. H.h. semper. Ch. in aeternum.

21. האל לנו | O. ὁ θεὸς ἡμῶν. H.h. et g. deus noster. A. deus nostra fortitudo. P. deus nobis. B. die godt is ons.

למושעות | O. τοῦ σώζειν. H.h. salutis. H.g. salvos faciendi [A. et ad redemptiones]. P. ad salutes. B. een volkomen salicheidt.

תוצאות | O. αἱ διέξοδοι τοῦ θανάτου. H.h. mortis egressus. H.g. exitus mortis. Ch. concedentur in impios mors et exitus animae in suffocationibus. P. ad mortem sunt exitus. B. hij uitkomsten tegen des doodt. M. .. in des doodt.

22. אך | O. πλήν. H.h. et g. verumtamen. H. Ch. verum. B. voorwaer.

ימחץ ראש | O. συνθλάσει τὰς κεφαλάς. H.h. et g. confringet capita. P. transfigit caput. Ch. confringet capita. B. sal des hoofd verslaan. M. doorwondt

קדקד שער O. κορυφὴν τριχός. S. ... ἔντριχον. H. h. et g. verticem crinis H. g. ... capilli. Ch. ... capillo.
B. des haerigen scheddel. M. des haerige top.

מתהלך O. διαπορευομένων. S. ἀναστρεφομένου (volitantes ...). H. h. ambulantium. H. g. perambulantis. A. P. ambulantis.

אשיב O. ἐπιστρέψω. H. h. et g. convertam. Ch. reducam. P. reducere faciam. B. ik sal wederbrengen. 23

תמחץ O. βαφῇ. S. συγκαλυφθῇ (confringatur) H. h. calcet. H. g. intingatur. P. rubescat. Ar. ... Ch. intingant. 24

לשון O. ἡ γλῶσσα. S. τὸ λάψαι (lingat) ἡ γλῶσσα. H. h. et lingua. Ch. linguae impinguescant. B. ende tong.

מנהו O. παρ' αὐτοῦ. S. ἀπὸ ἑκάστου. H. h. a temetipso. H. g. ab ipso. Ch. ... P. ex ipsis. Ar. de ipso. B. van ... ...

ראו O. ἐθεωρήθησαν. al. ἐθεώρησαν. H. h. viderunt et V. at H. g. visi sunt. Ch. viderunt. 25

מלכי O. τοῦ βασιλέως. H. h. regis mei, H. g. regib. Ch. ... ... *

אחר נוגנים O. ἔχόμενοι ψαλλόντων. S. ἀκόλουθα τοῖς μελῳδοῖς. H. h. et qui post tergum psallebant. H. g. conjuncti psallentibus. Ch. post Mosen et Aharon qui modulabantur ante eos. 26

*שרים O. ἄρχοντες. H. h. cantores. H. g. principes. Ch. ... ... canticum. P. ... ...

ממקור O. ἐκ πηγῶν. H. h. et g. de fontibus. P. qui ortus de vena. B. gy die sijt uit de springader. 27

רודם O. ἐν ἐκστάσει. A. κατακρατῶν αὐτῶν. Th. παιδευτὴς αὐτῶν. H. h. continens eos. H. g. in mentis excessu. P. dominans eis. B. die over hen ... 28

רגמתם O. ἡγεμόνες αὐτῶν. H. h. in purpura sua. H. g. duces eorum. Ch. induti sunt purpura, ut ministrarent ei. Ar. lapis eorum. B. met haer ...

צוה O. ἔντειλαι. S. πρόσταξον. H. h. praecepit H. g. manda. Ch. praecipe.

עזך O. τῇ δυνάμει σου. S. περὶ ἰσχύος σου. H. h. ad fortitudinem tuam. H. g. virtuti tuae. B. uwe sterkte. Ch. fortitudinem tuam.

לנו O. ἐν ἡμῖν. S. ἡμῖν. H. h. et g. in nobis. B. aan ons. M. voor ons, of in ons.

מהיכלך O. ἀπὸ τοῦ ναοῦ σου. S. διὰ τὸν ναόν σου. H. h. de (H. g. a) templo tuo. B. om uwes tempels wille 30

על יר' ἐπὶ Ἱερ. S. τὸν ἐπάνω τῆς Ἱερ. H. h. quod est in Hierusalem H. g. in ... Ch. accipiunt sacrificia super Jerusalem. B. ... Jerusalem. M. om ... Jerusalem wille

לך ישי O. οἴσουσι δῶρα. H. h. et g. tibi ... Ch. ... offerent. M. ...

31. חית קנה) O. τοῖς θηρίοις τοῦ καλάμου. al... δεῦρο
H-h. bestiam calami. H-g. ferab arundinū
Ch. exercitus peccatorum, confringe illos sunt canna
B. Dt wildt gedierte des rieds. M. De scharen der spiesdragende off schutters.
אבירים) O. τῶν ταύρων S. παμμεγεθῶν. H-h. fortium
H-g. taurorum. Ar. robustorum. B. der stieren
בעגלי) O. ἐν ταῖς δαμάλεσι S. μετὰ συστροφῶν (conspirationibus) H-h. in vitulis. H-g. in vaccis. Ch. qui confidunt in vitulis. B. met de kalveren.
מתרפס) O. τοῦ ἀποκλεισθῆναι τοὺς δεδοκιμασμένους τῷ ἀργυρίῳ. N. μὴ ἀποκλεισθῆναι ... S.
τοὺς λακτίζουσι (eos qui calcibus petunt) τοὺς εὐδοκίμους, ως ὡς ἀδόκιμον ἀργύριον. H-h. calcitrantium contra rotas argenteas. H-g. ut excludantur ii, qui probati sunt argento. V. ut excludant eos .... Ch. qui student voluntatem suam in lege, multo pinguiori argento. Ar. gloriantes sese in fragmentis argenti. B. Dat die sich onderwerpt met stukken silvers. M. die sich nederlegt op stukken silvers.
בזר) O. διασκόρπισον. H-h. et g. dissipa. Ch. dissipavit. V. dissipa. F.
קרבות יח"ה) O. ἃ τοὺς πολέμους θέλοντα. H-h. qui (g. quae) bella volunt. Ch. quae proelium committere volunt. B. die lust hebben in oorlogen.
32. יאתיו חשמ) O. ἥξουσι πρέσβεις. H-h. offerant velocitates. H-g. venient legati. Ch. venient filii Chus nigri ut fiant proselyti. S. venient magni principes. B. prinsen gesanten sullen komen.
כוש תריץ ידיו) O. Αἰθιοπία προφθάσει χεῖρα αὐτῆς. H-h. Aethiopia festinet dare manus. H-g. ... praeveniet manus ejus. Ch. filii Chus currentes ut expandant manus suas in oratione. P. ... currere faciet manus suas. B. Moorenlandt sal sich haasten sijn handen uit te strekken.
סלה) O. διάψαλμα. H-h. semper. Ch. in aeternum. H-g. et V. cedet.
34. לרוכב) O. τῷ ἐπιβεβηκότι ἐπὶ τὸν οὐρανὸν τοῦ οὐρανοῦ κατὰ ἀνατολάς. N. praemittit ψάλατε τῷ θεῷ. et V. psallite Deo. H-h. qui ascendit super caelum caeli a principio. H-g. .... ad orientem. Ch. sedenti super thronum gloriae suae in caelis caelorum a principio. L. equitanti in caelis caelorum ab oriente. B. die daer rydt in de hemel der hemelen, die van ouds is.
בקולו) O. τῇ φωνῇ αὐτοῦ. N. ἐν τῇ.... H-h. et g. voci suae. Ch. voce sua. B. met syn stem ... des sterke geluit.

עז | O. δόξαν. H.h. et g. gloriam. ~~et Ch.~~ at. P. fortitu- 35
dinem Ch. gloriam, in fortitudine.

ותפארתו | O. ἡ μεγαλοπρέπεια αὐτοῦ. H.h. et g. magni-
ficentia eius [illegible] eius.

בשחקים | O. ἐν ταῖς νεφέλαις. H.h. et Ch. in nubib. H.g. in
nubibus. Ar. in aetheribus. B. in de wolcken [illegible].

נורא | O. θαυμαστός. H.h. et Ch. terribilis. H.g. mira- 36.
bilis. B. vreeselyck syt gy.

ממקדשיך | O. ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ. N... ὁσίοις αὐτοῦ. H.h.
de sanctuario suo. H.g. in sanctis suis. B. uit
uwe heylichdommen. Ch. a domo sanctuarii tui.

ותעצמות לעם | O. καὶ κραταίωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ. H.h.
et robur populo. H.g. et fortitudinem
plebi suae. ~~Ch.~~ Ch. et robur populo suo. P. et robora populo.

ברוך | sec Chaldaeus vertit: proinde dicant, benedictus Deus.

Ps. 69.

על שושנים | O. ὑπὲρ τῶν ἀλλοιωθησομένων ψαλμός. 1.
N. non addit ψαλμός. nec V. H.h. pro liliis.
H.g. pro his qui commutabuntur, psalmus. Ch. super
liliis [illegible]. Ar. super liliis.

נפש | O. ψυχῆς μου. H.h. animam... H.g. ... meam. 2.

ביון מצולה | O. εἰς ἰλὺν βυθοῦ. H.h. g. et Ch. in limo pro- 3.
fundi. B. in grondeloos modder. (M. modder
der grondeloosheyt.)

שבלת שטפתני | O. καταιγὶς κατεπόντισέ με. H.h. flumen 4.
operuit me. H.g. tempestas demersit
me. Ch. [illegible] fortis, sicut alveus aquarum quae rapide
feruntur, [illegible] me adducit. P. A. alveus inundavit
me. B. de vloedt overstroomt my.

נחר | O. ἐβραγχίασεν. H.h. [illegible]. 4.
H.g. raucae factae sunt, P. [illegible]
Ch. B. is ontstoken.

מיחל | O. ἀπὸ τοῦ ἐλπίζειν με. H.h. expectantes. H.g.
dum spero. Ch. ob perseverantiam in oratione.
B. daer ik heb hope.

שנאי | O. οἱ ἐχθροί μου. H.h. qui persequebantur me 5.
H.g. inimici mei. Ch. [illegible] mei.
B. die my haten te vergeefs. N.

איבי שקר | O. οἱ ἐκδιώκοντές με ἀδίκως. (est trans-
positio) H.h. inimici mei iniuste. H.g.
qui persecuti sunt me iniuste. Ch. inimici mei, [illegible]
mendaces. B. die my om valsche oorsake vyandt syn.

אשיב | O. ἀπετίννυον. A. ἐπέστρεφον. H.h. reddebam.
H.g. exsolvebam. Ar. reddam. B. moet ik wedergeven.

לאולתי | O. τὴν ἀφροσύνην μου. S. ἀπειρίαν. H.h. stultitiam 6.
meam. H.g. insipientiam meam. B. [illegible]
dwaasheyt.

צבאות | N. τῶν δυνάμεων. O. ~~κύριε~~ κύριε τῶν δ. A. ὁ θεὸς 7.
στρατιῶν. Ch. Deus exercituum. H.h. Deus exercituum
[illegible].

8. אבלה | O. συνεκάλυψα. N. συνέκαμψα. al. ἐλαπείνωσα. H.h. flevi. H.g. operui. Ch. deflevi.

13. וישיחו בי | O. καὶ εἰς ἐμὲ ἠδολέσχουν. H.h. contra (H.g. adversum) me loquebantur. Ch. loquentur adversus me. Ar. eloquentia in me.

ישבי שער | O. οἱ καθήμενοι ἐν πύλαις. N. ... ἐν πύλῃ. H.h. Ch. et V. qui sedebant in porta. H.g. ... portis.

נגינות | O. εἰς ἐμὲ ἔψαλλον. H.h. cantabant. H.g. in me psallebant. Ch. canticula domus dei. P. cantationes facti sum. B. als [illegible]

14. ואני | O. ἐγὼ δέ. A. καὶ ἐγώ. S. ἐμοῦ δέ. H.h. mea autem. H.g. ego vero. Ch. et ego. ita et P. B. maar mijn gebed

לך | O. πρὸς σέ. A. σοί. H.h. et g. ad te. Ch. coram te effundo

עת רצון | O. καιρὸς εὐδοκίας. S. ... διαλλαγῆς. H.h. tempus reconciliationis est. H.g. tempus beneplaciti. Ch. in tempore beneplaciti. B. daer is een tydt des welbehagens.

18. אל תשטפני שבלת | O. μή με καταποντισάτω καταιγὶς. H.h. ne operiatur fluctus. H.g. mergat tempestas. Ch. ne captivum abducat me, ne fortis, qui comparatus est aquae. B. laet my de vloedt niet overstromen.

ואל תסתר | O. ἀποστρέψῃς. H.h. abscondas. H.g. avertas. Ch. auferas.

מעבדך | O. ἀπὸ τοῦ παιδός σου. H.h. a servo tuo et Ch. et H.g. a puero tuo. et P.

20. צוררי | O. οἱ θλίβοντές με. H.h. hostes mei. H.g. qui tribulant me. B. mijne benauwers.

21. שבר | O. προσεδόκησεν. H.h. contritum est. H.g. exspectavit. Ch. fregit. P. contrivit.

ואנושה | O. καὶ ταλαιπωρίαν. H.h. et desperatus sum. H.g. et miseriam. Ch. et deus ipse morbo afficit. P. Ar. et anxius sum. B. is ick seer swack.

לנוד | O. συλλυπούμενον. H.h. qui (H.g. simul) contristaretur. Ch. praefectos luctus. Ar. ad condolendum. P. qui condoleret. B. na medelyden.

22. בברותי | O. εἰς τὸ βρῶμά μου χολήν. H.h. in escam meam fel. et H.g. et Ch. M. [illegible]

לצמאי | O. εἰς τὴν δίψαν μου. H.h. g. et Ch. in siti meâ.

23. לשלומים למוקש | O. εἰς ἀνταπόδοσιν καὶ εἰς σκάνδαλον. S. εἰς ... ὥστε συλληφθῆναι. H.h. in retributiones ad corruendum. H.g. in retributionem et in scandalum. V. in retributiones ... Ch. sacrificia eorum in scandalum. B. tot vallstrick, tot een valstrick. M. [illegible] tot [illegible]

הזיר | O. σύγκαμψον. H.h. et g. incurva. Ch. fac ... B. doet waggelen.

טירתם | O. ἡ ἔπαυλις αὐτῶν. H. h. commoratio (H. g. habitatio) domus. Ch. et H. g. habitatio domus. P. palatium domus. B. haer pallays. M. burgh, hatees of slot. 26.
אתה אשר | O. ὃν σύ. H. h. g. et Ch. quem tu. 27.
אל מכאוב | O. ἐπὶ τὸ ἄλγος τῶν τραυματιῶν μου προσέθηκαν. H. h. ut affligerent vulneratos tuos narrabant. H. g. super dolores vulneratorum meorum addiderunt. Ch. de eo qui dolores suffert propter interfectos tuos obloquentur. P. super (Ar. ad) dolorem vulneratorum suorum narrabunt. B. maken der praat van de smerten uwer verwonden. *
תנה | O. πρόσθες. H. h. da. H. g. appone. Ch. add. B. doet. M. adde. 28.
יבאו בצד | O. εἰσελθέτωσαν ἐν δικαιοσύνῃ σου. H. h. veniant (H. g.) intrent) in justitia tua. V. et ... in justitiam tuam. Ch. non intrant intrare in coetum justorum. B. komen tot uw gerechtighe.
כאב | O. ἀλγῶν εἰμί. H. h. et P. dolens. H. g. dolens sum. Ch. mortis sum. B. in smerte. 30.
ישגבני | O. ἀντιλάβοιτό μοι N. ἀντελάβετό μου. H. h. suscipiat me. et H. g. at. Ch. roboret me. V. suscepit me. P. defendit me. B. setten my in den hog bestredh.
אלהים | O. τοῦ Θεοῦ μου μετ' ᾠδῆς. H. h. Dei in cantico. H. g. Dei mei cum cantico. V. non addit, Mei. 31
פר | O. ὑπὲρ μόσχον νέον. H. h. et g. super vitulum novellum. Ch. magis quam bos juvencus et ... P. quam bos et vitulus. B. van den os of van den ... 32
מקרן מפריס | O. κέρατα ἐκφέροντα καὶ ὁπλάς. H. h. cornua offerentes (H. g. producentem) et ungulas. Ch. cum cornibus suis et ungularum fissionibus. P. cornificans et ungulificans. B. hoornen, die de klaauwen verdeelt.
ראו ענוים | O. ἰδέτωσαν πτωχοί, καὶ εὐφρανθήτωσαν. H. h. videntes mansueti laetabuntur. H. g. videant pauperes et laetentur. B. de ... 33.
דרשי | O. ἐκζητήσατε. H. h. qui quaeritis. H. g. quaeritis. Ch. quaerentes.
ויחי לבבכם | O. καὶ ζήσεται ἡ ψυχὴ ὑμῶν N. καὶ ζήσεται. H. h. vivet anima vestra. H. g. et vivet ... Ch. et vivet cor vestrum. et P. *
יבנה | O. οἰκοδομηθήσονται. H. h. aedificabit. H. g. aedificabuntur. Ch. fundabit. 36.
עבדיו | O. τῶν δούλων σου. N ... αὐτοῦ. H. h. et V. servorum ejus. H. g. servorum suorum 37.
שמו | O. τὸ ὄνομά σου. N ... αὐτοῦ. H. h. V. et Ch. nomen ejus. H. g. nomen suum.

Cap. 70.

1 להזכיר] O. εἰς ἀνάμνησιν εἰς τὸ σῶσαί με κύριον. H.h. ad recordandum. H.g. in commemorationem, quod salvum me fecerit dominus. Ch. pro fasciculo thuris. V. ... cum salvum fecerit dominum. B. om te doen gedenken.

2 להצילני] O. εἰς τὴν βοήθειάν μου πρόσχες. H.h. ut liberes me. H.g. in adjutorium meum intende. Ch. ad liberandum me. et Ar.

יהוה] O. κύριε εἰς τὸ βοηθῆσαί μοι σπεῦσον. N. caret hac parte usque et alii. H.h. domine ut auxiliaris mihi (H.g. ad adjuvandum me) festina. Ch. domine ad adjuvandum me accurre. et Ar.

3 רעתי] O. μοι κακά. H.h. mihi malum. H.g. mihi mala. Ch. malum meum et P. B. aan mijn quaadt.

4 ישובו על עקב] O. ἀποστραφήτωσαν (N. ἀποστραφείησαν) παραυτίκα αἰσχυνόμενοι. H.h. convertantur ad vestigium confusionis suæ. H.g. avertantur statim erubescentes. Ch. revertantur post confusiones suas. Ar. convertantur pro (Ar. super) mercede pudoris sui. B. laet ... wederkeeren tot loon harer beschaminge.

האח] O. εὖγε. H.h. vah. H.g. euge. Ch. gaudii sunt. B. ha.

5 מבקשיך] O. addunt, ὁ θεός. et H.g. reliqui carent.

יגדל] O. μεγαλυνθήτω ὁ κύριος. N. ... ὁ Θεός. H.h. g. et Ch. magnificetur dominus. Ch. ... gloria domini. B. godt sy groot gemaakt.

6 חושה] O. βοήθησόν μοι. H.h. festina pro me. H.g. adjuva me. Ch. festina ad me. B. haast u tot mij.

עזרי] O. βοηθός μου. H.h. et Ch. auxilium meum. H.g. adjutor meus.

Cap. 71.

O. hunc habent titulum. τῷ Δαυίδ ψαλμὸς τῶν υἱῶν Ἰωναδάβ, καὶ τῶν πρώτων αἰχμαλωτισθέντων. ἀνεπίγραφος παρ' Ἑβραίοις. N. caret hac clausula. et Vat. H.g. David psalmus filiorum Jonadab, et priorum captivorum. sine titulo apud Hebræos. Ch. cum hebræis inscriptione caret et H.h.

1 אל] O. μή. H.h. g. et Ch. non. P. ne.

2 תצילני] O. ῥῦσαί με. H.h. eripe me et Ch. H.g. libera me. Ar. eripies. B. redde mij.

ותפלטני] O. καὶ ἐξελοῦ με. H.h. et libera me. et Ch. H.g. et eripe me. Ar. et eripies me. B. en bevrydt mij.

לצור מעון | O. εἰς θεὸν ὑπερασπιστήν. H.h. et fortitudinis habitaculum. H.g. in deum protectorem. 3.
Ch. rupes fortis. Ar. in petram habitaculi. ~~[illegible]~~ 70 *
B. tot een rotssteen om daer in te wonen. NB.

לבוא תמיד צוית | O. καὶ εἰς τόπον ὀχυρὸν τοῦ σῶσαί με. H.h. ut ingrediar jugiter; praecepisti ut salvares me. H.g. et in locum munitum ut salvum me facias. Ch. ad arcem ingrediar jugiter: jussisti redimi me. P. ut ingrediar [illegible] ut Ch.

סלעי ומצודתי | O. στερέωμά μου καὶ καταφυγή μου εἶ. H.h. petra mea et fortitudo mea es. H.g. firmamentum meum et refugium meum es. Ch. firmitas mea, et arx fortitudinis meae es. P. petra mea et munitio mea. B. mijne steenrotse en mijn burgt.

מכף עול וחומץ | O. παρανομοῦντος καὶ ἀδικοῦντος. H.h. iniqui et nocentis. H.g. contra legem agentis et iniqui. Ch. auctoris iniquitatis et violentiae. P. perversi et opprimentis. B. der boosdoenders hand, en des geweldigen. M. die met onrecht omgaat, en des [illegible].

תקותי | O. εἶ ἡ ὑπομονή μου. H.h. et expectatio mea. H.g. et patientia mea. Ch. et spes mea. 5.

יהוה | O. κύριε. H.h. deus. H.g. domine. Ch. deus meus.

עליך נסמכתי | O. ἐπὶ σὲ ἐπεστηρίχθην. H.h. a te sustentatus sum. H.g. in te confirmatus sum. Ch. super te confirmatus sum. P. tibi innixus sum. B. op u ben ik gesteunt. 6.

גוזי | O. μου εἶ σκεπαστής. H.h. et protector meus. H.g. et protector. Ch. extraxisti me ex utero tuo. P. eductor meus. B. uitgever. M. [illegible].

בך | O. ἐν σοί. H.h. et g. in te. Ch. tibi. B. van u.

מחסי עז | O. βοηθός μου κραταιός. N. καρδία μου. H.h. spes mea fortissima. H.g. adjutor meus fortis. V. adjutor ~~[illegible]~~ fortis. P. spes mea fortis. Ch. fiducia mea et fortitudo mea. B. mijn sterke toevlucht. 7.

תהלתך | O. ἀνέβεσις ὅπως ὑμνήσω τὴν δόξαν σου. H.h. laude tua. H.g. laude, ut cantem gloriam tuam. Ch. laude tua. 8 *

תפארתך | O. μεγαλοπρέπειάν σου. H.h. magnitudine tua. H.g. magnitudinem tuam. Ch. gloria tua. et P. B. met uwe heerlijkheit.

לעת | O. εἰς καιρόν. H.h. et g. in tempore. et Ch. et P. 9.

ככלות | O. ἐν τῷ ἐκλείπειν. H.h. et g. et Ch. cum defecerit. Ar. [illegible] B. [illegible]

לאמר | O. λέγοντες. H.h. et g. dicentes. Ch. dicendo. 11.

אלהים | O. ὁ θεός μου. N. ὁ θεός. H.h. et V. deus. H.g. deus meus. 12.

חושה | O. πρόσχες. H.h. et Ch. festina. H.g. respice.

13. יִכְלוּ O. καὶ ἐκλιπέτωσαν. A. καὶ ἀναλωθήτωσαν. H. h. et consumantur. H. g. et deficiant. Ch. et deleantur. B. vergaen worden M. [illegible]

שֹׂטְנֵי נַפְשִׁי O. οἱ ἐνδιαβάλλοντες τὴν ψυχήν μου. A. οἱ ἀντικείμενοι τὴν ψυχήν μου. H. h. et adversantur anima mea. H. g. detrahentes animae meae. B. die mijne ziele tegen zijn.

יַעֲטוּ O. περιβαλλέσθωσαν. H. h. operiantur (et g. et P.) Ch. amiciantur. B. laet bedeckt worden met.

רָעָתִי O. τὰ κακά μοι. H. h. malum mihi. H. g. mala mihi Ch. malum meum. et P. B. mijn quaadt.

14. אֲיַחֵל O. ἐλπιῶ ἐπὶ σέ. N. ἐλπιῶ. H. h. et Ch. expectabo H. g. sperabo in te. V. sperabo.

15. תְשֻׁבֹּת סְפֹרוֹת O. γραμματείας. N. πραγματείας (negotiationes). S. ἐξαριθμῆσαι. H. h. et g. litteraturas. Ch. numerum earum P. numerabo. V. litteraturas. B. de getalen.

16. בִּגְבֻרוֹת O. ἐν δυναστείᾳ. H. h. in fortitudine. H. g. in potentiam. Ch. in fortitudines. A. g. in fortitudine. B. in de mogentheden. V. in potentias.

יְהוִה O. κύριε. H. h. dei. H. g. Domini. Ch. dei. grati et Ch. hoc ad sequentia trahunt.

לְבַדֶּךָ O. μόνου. H. h. et g. solius (tui) Ch. tantummodo. B. maer alleen.

17. אֱלֹהִים לִמַּדְתַּנִי O. ὁ θεός μου, ἃ ἐδίδαξάς με. N. ἐδίδαξάς με ὁ θεός. A. θεὲ ἐδίδαξάς με. H. h. deus docuisti me; H. g. deus meus quae docuisti me et V. et Ch.

18. וְגַם עַד־זִקְנָה וְשֵׂיבָה O. πρεσβείου. H. h. canos. H. g. senium. Ch. canitiem. et P. B. de grijsheid (senectus) daarb.

לְדוֹר לְכָל־יָבוֹא O. τῇ γενεᾷ πάσῃ (N. πάσῃ τῇ γενεᾷ) τῇ ἐρχομένῃ. H. h. generationi, cuncto qui venturi sunt. H. g. generationi omni quae ventura est. Ch. generationi alterae. cunctis qui venturi. P. generationi; omni qui venturus est. B. dezes geslachte, alles nakomelingen.

גְּבוּרָתֶךָ O. et alii hoc sequenti versui annectunt. et praecedentia copulant hoc modo. generationi omni quae ventura est. at Ch. cum sequentibus distinguit

19. עַד־מָרוֹם O. ἕως ὑψίστων. H. h. et P. excelsum. H. g. altissima. Ch. coelos excelsos.

אֲשֶׁר־עָשִׂיתָ גְדֹלוֹת O. ἃ ἐποίησάς μοι μεγαλεῖα. N. omit μοί. H. h. quanta fecisti magnalia. H. g. quae ~~quanta ostendisti mihi tribulationes~~ fecisti mihi magnalia. Ch. quod fecisti maximos. P. quae fecisti sunt magna. B. gij die groote dingen gedaan hebt. M. om dat gij...

ואר | O. ὅσας. H.h. qui. H.g. quantas. Ch. qui B. gij die 20.

תשוב תחיינו | O. καὶ ἐπιστρέψας ἐζωοποίησάς με. H.h. convertes vivificabis nos. H.g. et conversus vivificasti me. Ch. redeas, vivifica nos. Ar. redeas, vivificabis me. B. zult mij weder levendig maken. M. ~~zult~~ gij zult wederom, ~~en~~ zult mij levendig maken.

ומתהמות הארץ תעלני | O. ζωῆς ζωῆς ἀνήγαγές με. ~~H.h. terra~~ N... πάλιν ἀνήγαγές με. H.h. terra remsum educes. H.g. terra reduxisti me. Ch. inferiori terrae educas nos. B. en ende mij weder ophalen.

תרב גדלתי | O. ἐπλεόνασας ἐπ' ἐμὲ τὴν μεγαλοσύνην σου 21.
(Th. πληθύνεις) N. ἐπλεόνασας τὴν δικαιοσύνην σου. S. αὐξήσεις τὴν μεγαλειότητά μου. H.h. multiplicabis magnitudinem (Ch. magnificentiam) meam. H.g. multiplicasti super me magnificentiam tuam. V. nos habet super me. B gij zult mijn grootheid vermeerderen.

ותסב תנחמני | O. καὶ ἐπιστρέψας παρεκάλεσάς με. S. καὶ περικυκλώσεις με παραμυθίᾳ. H.h. et convertes consolaberis me H.g. ... consolatus es me. ~~Ch.~~ Ar. et circuibis consolaberis me. B. en mij rondom troosten.
N. addunt O. et N. καὶ ἐκ τῶν ἀβύσσων τῆς γῆς πάλιν ἀνήγαγές με. ~~V.~~ quod vero non addunt.

בכלי נבל | O. ἐν λαοῖς κύριε, ἐν σκεύεσι ψαλμοῦ. N. ἐν σκεύει ψαλμοῦ. H.h. in vasis psalterii. H.g. in populis Domine, in vasis psalmi. V. in vasis psalmi. Ch. instrumentis musicis, et nablo. P. in instrumento nabli. B. met het instrument der luit. 22.

אלהי | O. ὁ θεός. H.h. Deus meus et Ch. at H.g. Deus.

בכנור | O. ἐν κιθάρᾳ. H.h. et g. in cithara. et Ch. B. met de harpe.

תרננה | O. ἀγαλλιάσονται. H.h. laudabunt H.g. et Ch. exultabunt. Ar. praedicabunt. B. zullen juichen. 23.

תהגה | O. μελετήσει. H.h. g. meditabitur. Ch. annunciabit. P. loquitur. B. uitspreken.

רעתי | O. τὰ κακά μοι. H.h. malum mihi. H.g. mali mihi P. et Ch. mal in meum.

Ps. 72.

לשלמה | O. εἰς σαλωμὼν ψαλμὸς τῷ δαυίδ. N. εἰς σαλωμών. H.h. Salomon. H.g. in Salomonis psalmus David. Ch. per manum Salomonis dictus prophetice. B. voor Salomo. V. in Salomonem. P. ipsi Salomoni. 1.

משפטיך | O. τὸ κρίμα σου. H.h. et g. judicium tuum. Ch. sententias judiciorum tuorum. P. judicia tua. B. uwe rechten.

ידין | O. κρίνειν. H.h. judicabit et Ch. at H.g. judicare. B. hij zal het richten. 2

ישאו | O. ἀναλαβέτω. H.h. offerent. H.g. suscipiant. Ch. afferent salutationem. P. deferent B. zullen dragen. 3

לעם / O. τῷ λαῷ. N. λαῷ 68. H.h. et g. populo. et Ch.
בצדקה / O. δικαιοσύνῃ. N. ἐν δικαιοσύνῃ et jungit sequentibus. H.h. et g. ac Ch. justitiam. B. met gerechtigh.
4 בני אביון / O. τοὺς υἱοὺς τῶν πενήτων. H.h. et g. filios pauperum. Ch. filios miserorum. B. kinderen der noodistige.
5. עושק / O. συκοφάντην. H.h. et g. calumniatorem. Ch. ~~[illegible]~~ divitiis raptorem. Ar. oppressorem. B. [illegible]
ויראוך עם / O. καὶ συμπαραμενεῖ τῷ ἡλίῳ. S. φοβηθήσονταί σε ἐφόδου τοῦ ἡλίου. H.h. et timebunt te quamdiu erit sol. H.g. et permanebit cum sole. Ch. timebunt a te cum afferentia solis. I.... cum sole.
ולפני ירח / O. πρὸ τῆς σελήνης. H.S. ἐμπροσθεν τῆς.. H.h. ultra lunam. H.g. ante lunam. Ch. [illegible] coram lumine lunae.
דור דורים / O. γενεὰς γενεῶν. N. γενεάς.... H.h. et g. in generationem generationis. ~~A~~ V.... et generationes. Ch. in generationes generationum. Ar. generatio generationum. B. van geslacht tot geslachte
6. על גז / O. ἐπὶ πόκον. H.h. super (H.g. in) vellus. Ch. super gramen consumptum a locustis. B. op gemaeyde (?) [illegible]
כרביבים זרזיף / O. καὶ ὡσεὶ σταγὼν ἡ στάζουσα ἐπὶ τὴν γῆν. N... στάζονες στάζουσαι... H.h. ut stillae irrorantes terram. H.g. et sicut stillicidia stillantia super terram. Ch. sicut stillae pluviae [illegible] stillantes super terram. Ar. sicut imbres stillicidium terrae. B. als de droppelen die de aerde bevochtigen
7. צדיק / O. δικαιοσύνη. H.h. justus. H.g. justitia.
עד בלי ירח / O. ἕως οὗ ἀνταναιρεθῇ. H.h. donec non sit. H.g. donec auferatur. ~~Ch.~~ donec destruatur luna [illegible]
8 נהר / O. ποταμοῦ. N. ποταμοῦ. H.h. et V. flumine. H.g. fluminibus. Ch. Euphrate.
9 ציים / O. αἰθίοπες. H.h. et g. [illegible]. Ch. praedones.
10 מנחה ישיבו / O. δῶρα προσοίσουσιν. H.h. et g. munera offerent. Ch. oblationes adducent. P. [illegible] reddent.
שבא / O. Ἀράβων. H.h. Arabes. H.g. Arabiae. Ch. Sebae.
אשכר / δῶρα. H.h. tributum. H.g. dona. et Ch. Ar. honorarium. B. geschenckingh.
11. כל גוים / O. πάντα τὰ ἔθνη. N. non addit. H.g. et V. terrae [illegible]
12. משוע / O. ἐκ δυνάστου. H.h. et g. a potente. Ch. [illegible] inclinationes. P. clamantem. B. [illegible]
13. יחס / O. φείσεται πτωχοῦ. H.h. et g. parcet pauperi. Ch. [illegible] [illegible]. B. [illegible]. M. [illegible]

מתוך | O. ἐκ τόκου. H.h. ab usura. H.g. de usuris. Ch. ab oppressione. P. a dolo. B. van list 14.

ייקר דמם | O. ἔντιμον τὸ ὄνομα αὐτῶν. A. τιμηθήσεται τὸ αἷμα αὐτῶν. H.h. pretiosus erit sanguis eorum. H.g. honorabile nomen eorum. Ch. erit carus sanguis eorum. *

בעיניו | O. ἐνώπιον αὐτοῦ. N... αὐτῶν. H.h. coram oculis ejus. H.g. coram illo. V... illo. Ch. coram eo. P. in oculis ejus.

ויתן | O. δοθήσεται. H.h. et g. dabitur. Ch. dabit. B. ende sal 15. geven.

שבא | τῆς Ἀραβίας. H.h. Sabba. H.g. Arabiae. Ch. de Saba.

ויתפלל | O. προσεύξονται. H.h. orabunt. H.g. adorabunt. Ch. orabit.

יברכנהו | O. εὐλογήσουσιν αὐτόν. H.h. et g. benedicent ei. Ch. benedicet ei. et P.

פסת בר | O. στήριγμα. H.h. memorabile triticum. H.g. firmamentum. Ch. substantificus panis. 16. P. particula (Ar. particula) frumenti. B.M. een weynigh koorn.

בראש | O. ἐπ' ἄκρων. H.h. et Ch. in capite. H.g. in summis. B. M. op de hoogte.

ירעש כלבנון | O. ὑπεραρθήσεται ὑπὲρ τὸν Λίβανον. H.h. elevabitur sicut libani. H.g. super extolletur super libanum. Ch. strepitus erit sicut libanus.

- לעולם | O. εὐλογημένον εἰς τοὺς αἰῶνας. H.H. in aeternum. H.g. benedictum in secula. Ch. semper memoratum. P. in saeculum. 17.

לפני שמש ינון | O. πρὸ τοῦ ἡλίου διαμενεῖ. H.h. ultra solem perseverabit. H.g. ante solem permanet. Ch. et antequam crearetur sol, praeparatus erat. P. ante solem propagabitur. B. so lang als de son is sal bestendt tot kindt voortgeplant worden. M. voor 't aansicht der sonne....

בו | O. ἐν αὐτῷ. Ch. in merito ejus.

אלהי | O. caret. al. ὁ θεός. H.h. et g. Deus V. Ch. Deus id.

- לעולם | O. καὶ ... καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. H.h. in aeternum V. et Ch. at H.g. ~~et~~ et in seculum seculi.

אמן ואמן | O. γένοιτο, γένοιτο A. πεπιστευμένως, πεπιστευμένως. H.h. ~~et Ch.~~ amen amen. Ch. amen et amen. ~~B.~~ P. et B. amen ja amen.

כלו | O. ἐξέλιπον οἱ ὕμνοι. ~~N. ...~~ N. sequenti titulo annectit ... Ch. et H.h. completae sunt orationes. H.g. et V defecerunt laudes. B. de gebeden ... des ...

1. אך | O. ὡς. H.h. attamen. H.g. quam. Ch. profecto. et P. B. immers. J.M. evenwel, nochtans, sekerlijk.

לברי | O. τοῖς εὐθέσι. H.h. qui mundo sunt. H.g. qui recto sunt. Ch. qui mundi sunt. P. mundo B. die reyn zijn van.

2. כמעט | O. παρὰ μικρόν. H.h. g. et Ch. pene. B. by na. P. quasi parum

שפכה אשרי | O. παρ' ὀλίγον ἐξεχύθη. S. παρ' οὐδὲν ἐκλύθη. H.h. pene effusi sunt. et gr. et Ch. pene vacillaverunt. Ar. quasi nisi effusi sunt. B. bykans uitgestort.

3 בהוללים | O. ἐπὶ τοῖς ἀνόμοις. H.h. contra (h.g. super) iniquos. Ch. derisores. P. in insanos. B. op de dwasen.

* אראה | O. θεωρῶν. H.h. et gr. videns. Ch. videbo. B. ziende.

NB. 4. חרצבות למותם | O. ἀνάνευσις ἐν τῷ θανάτῳ αὐτῶν. A. δυσπάθειαι (adversitates) τῷ θανάτῳ αὐτῶν. S.

NB. ἐνεθυμοῦντο (recogitaverunt) περὶ θανάτου αὐτῶν. Sc. ἀνάνευσιν λέγει τὴν μνήμην τοῦ θανάτου. H.h. cogitaverunt de morte sua. H.g. respectus in morte eorum. V... morti eorum. P. ligamenta in morte eorum. Ch. terrentium vel conturbantium propter timorem mortis ipsorum, offerentium cogitationes eorum.

בריא אולם | B. banden tot haren dood toe. M. in haren dood.

O. στερέωμα ἐν τῇ μάστιγι αὐτῶν. S. στερεὰ ἦν τὰ πρόπυλα αὐτῶν. H.h. firma sunt vestibula eorum. H.g. firmamentum in plaga eorum. Ch. et robur, et pingue et forte, est eorum. P. sana fortitudo eorum. B. hare kracht is fris. M. hare stoutheit is vet.

5 בעמל אנוש | O. ἐν κόποις ἀνθρώπων. Th. ἐν μόχθῳ... H.h. et V. in labore (h.g. in laboribus) hominum. B. in de moeyte als ander menschen. M. in de moeyte der menschen.

אדם | O. ἀνθρώποι. H.h. et g. hominibus et P. B. ander menschen.

6. ענקתמו גאוה | O. ἐκράτησεν αὐτοὺς ἡ ὑπερηφανία αὐτῶν εἰς τέλος. V. εἰς τέλος caret. et H.h. vincti sunt ad superbiam. H.g. tenuit eos superbia eorum in finem. V. tenuit eos superbia. Ch. circumdedit eos superbia. Ar. torquem erga vit eos superbia. B. omringht de hovaardy als een ketene.

יעטף | O. περιεβάλοντο ἀδικίαν καὶ ἀσέβειαν ἑαυτῶν. V... αὐτῶν. H.h. circumdederunt iniquitatem

sibi. H.g. operti sunt iniquitate et impietate sua. Ch. corona quam imponunt capiti suo de rapina illorum est. P. operit se ut tollat praedam sibi. Ar. involvet ornamento iniquitatis eos. B. [illegible] M... [illegible]

יצא מחלב עינמו | O. ἐξελεύσεται ὡς ἐκ στέατος ἡ ἀδικία αὐτῶν. S. περιέπτυον ἀπὸ λιπαρότητος ὀφθαλμῶν (fort. leg. ὀφθαλμοί) αὐτῶν. H.h. processerunt a pinguedine oculi eorum. H.g. prodibit quasi de adipe iniquitas eorum. Ch. mutata est ex pinguedine similitudo vultuum eorum. Ar. exeunt prae adipe oculi eorum. B. [illegible]

עברו משכיות | O. διήλθοσαν εἰς διάθεσιν καρδίας. S. παρέβαινον τὰ φαινόμενα τῇ καρδίᾳ. H.h. transierunt cogitationes cordis. H.g. ... in affectum cordis. Ch. progressae sunt ultra eorum, cooperuerunt tabulas cordis illorum. Ar. transierunt imaginationes cordis. B. [illegible] M. [illegible]

ימיקו | O. διενοήθησαν. H.h. riserunt. H.g. cogitaverunt. Ar. liquefient prae timore. Ar. reddent se dissolutos. B. [illegible] M. [illegible]

עשק ממרום | O. ἀδικίαν εἰς τὸ ὕψος. H.h. calumniam de excelso. H.g. iniquitatem in excelso. P. calumniam: de excelso. Ch. ad violentiam de altitudine cordis sui. B. [illegible]

ישוב עמו הלום | O. ὁ λαός μου ἐνταῦθα. H.h. [illegible] hic. 10.
H.g. ... huc. Ch. ut revertantur eos malleis. B. [illegible]

ומי מלא | O. καὶ ἡμέραι πλήρεις εὑρεθήσονται ἐν αὐτοῖς. H.h. et quis plenas invenietur in eis? H.g. et dies pleni invenientur in eis. Ch. et lacrymas quasi aquas multas effundunt illis. P. et aquas calices pleni exprimentur. B. [illegible]

שלוי עולם | O. εὐθηνοῦντες εἰς τὸν αἰῶνα. H.h. et qui abundantes in saeculo. P. pacem habentes saeculi. Ch. permanentes in tranquillitate in mundo. B. [illegible] 12.

השגו חיל | O. κατέσχον πλοῦτον. H.h. multiplicaverunt (H.g. obtinuerunt) divitias. Ch. adepti sunt substantiam, multiplicaverunt divitias. Ar. apprehenderunt facultates. B. [illegible]

13. אך ריק | O. καὶ εἶπα, ἄρα ~~ματαίως~~. S. ἴσως ἐν
Th. πλήν. H. h. ergo in. H. g. et dixi: ergo.
P. vere. Ch. ergo. B. immodo.

בנקיון | O. ἐν ἀθώοις. H. h. in inno centia. H. g. inter innocentes. Ch. in munditia.

לבקרים | O. εἰς τὰς πρωΐας. H. h. g. et Ch. in matutinis. P. singulo mane. B. alle alle morgens.

14 כמו | O. οὕτως. H. h. et g. sic. P. similiter. Ch. qualitates eorum. B. a sal ook also ... spreken.

15. דור בניך בגדתי | O. ἡ γενεὰ τῶν υἱῶν σου ᾐσύνθηκα. H. h. generationem filiorum tuorum reliqui. H. g. nationem .... reprobavi. Ch. super generationem .... improbe egi. P. generatio ... dicendo quod praevaricatus sum. B. so soude ik troosloos zyn aen het geslacht uwer kinderen.

17 אבינה לאחריתם | O. καὶ συνῶ εἰς τὰ ἔσχατα αὐτῶν. N. συνῶ εἰς τὰ ἔσχατα. H. h. intelligam in novissimo (H. g. in novissimis) eorum. Ch. intelligam finem eorum. B. doen gaven dezelve merken.

18. אך בחלקות | O. πλὴν διὰ τὰς δολιότητας αὐτῶν ἔθου αὐτοῖς κακά. H. h. verumtamen in lubrico posuisti eos. H. g. ... propter dolos eorum posuisti eis mala. N. et V. carent eorum. Ch. profecto in lubricis posuisti eos. P. profecto in lubricis ... B. immers het gy se op gladde plaetsen.

למשואות | O. ἐν τῷ ἐπαρθῆναι. H. h. ad interitum. H. g. cum allevarentur. in desolationes. B. in verwoestingen. M. in verderfnis.

19. כרגע ספו | O. ἐξάπινα ἐξέλιπον. H. h. et g. subito defecerunt. Ch. in momento: vastati sunt et. P. fere subito: defecerunt. B. als in een ogenblik; maekt een ende.

מן בלהות | O. διὰ τὴν ἀνομίαν αὐτῶν. H. h. quasi non fuit. H. g. propter iniquitatem suam. P. a terroribus. Ch. a commotionibus.

20. מהקיץ | O. ἐξεγειρομένου. H. h. evigilantis. H. g. evigilantis. Ch. ab homine expergiscente. P. ... a somno suo ~~...~~ A. ab expergiscendo. B. nadat het ontwaekt.

בעיר צלמם תבזה | O. ἐν τῇ πόλει σου τὴν εἰκόνα αὐτῶν ἐξουδενώσεις. H. h. in civitate (H. g. tua) imaginem eorum ad nihilum rediges. Ch. ~~...~~ ~~...~~ Ch. cum suscitat suscitati, de sepulchris suis, in furore imaginem eorum spernes. B. als gy opwaakt (M. als gy haar opwekt) dan sult gy haar beelt verachten.

כי יתחמץ | O. ὅτι ἐξεκαύθη. N... ἐξεκαύθη. 21.
H.h. quia contractus (H.g. inflammatus) est. Ch. dolens [illegible]. P. quia dolor fuit et affectus. B. [illegible] M. [illegible]

ואשתונן | O. ἠλλοιώθησαν. H.h. renes igne [illegible]. H.g. commutati sunt. Ch. [illegible] igne. P. [illegible]. B. [illegible]

ואני בער ולא אדע | O. ἐξουδενωμένος καὶ οὐκ ἔγνων. S. ἤμην ἀνεπιστήμων καὶ μὴ εἰδώς. H.h. 22
insipiens et nescius. H.g. ad nihilum redactus sum et nescivi. Ch. [illegible], qui nesciam. P. insipiens, et non cognoscebam. B. was onwetende, en wist niet.

ואחר כבוד | O. μετὰ δόξης. H.h. postea in gloria. H.g. 24
cum gloria. P. postea ad gloriam. Ch. postquam [illegible] gloria, quam [illegible]

מי לי | O. τί γάρ μοι ὑπάρχει. A. τίς μοι. H.h. quid 25
mihi est. Ch. quis similis tui, qui [illegible]. P. quid mihi est. B. [illegible]

ועמך לא חפצתי | O. παρὰ σοῦ τί ἠθέλησα. A. μετὰ σοῦ οὐκ ἐβουλήθην. H.h. [illegible] nolui.
H.g. a te quid volui. Ch. [illegible]. B. [illegible]

צור | O. ὁ Θεός. H.h. robur. H.g. Deus. Ch. fortis est qui probat. 26

קרבת אל | O. τὸ προσκολλᾶσθαι τῷ Θεῷ. H.h. appropinquare (H.g. adhaerere) Deo. Ch. [illegible] ad cultum domini. P. [illegible] 28.

שתי | O. τίθεσθαι. H.h. posui. [illegible] Ch. at H.g. ponere. B. [illegible]

מלאכותיך | O. τὰς αἰνέσεις σου, ἐν ταῖς πύλαις τῆς θυγατρὸς Σιών. H.h. annuntiationes tuas. *
H.g. praedicationes tuas, in portis filiae Sion.
Ch. [illegible]. P. [illegible]

Ps. 74.

משכיל לאסף | O. συνέσεως τῷ Ἀσάφ. H.h. eruditio 1.
(H.g. intellectus) Asaph. Ch. intellectus [illegible] Asaph. B. [illegible]

זנחת | O. ἀπώσω. H.h. et g. et Ch. repulisti. P. [illegible]. B. [illegible]

יעשן | O. ὠργίσθη. H.h. fumabit. H.g. iratus est. Ch. [illegible]

2 קנית קדם | O. ἧς ἐκτήσω ἀπ' ἀρχῆς. H.h. et g. quam possedisti ab initio. Ch. quam acquisivisti.... B. die du von alters her erworben hast.

שבט | O. ῥάβδον. H.h. et g. virgam. S. σκῆπτρον. Ch. tribu

הר ציון | O. ὄρος σιών. S. καὶ ἤγαγες εἰς τὸ σιὼν ὄρος. H.h. montem (H.g. mont.) Sion. Ch. montis Sion.

3 הרימה | O. ἔπαρον τὰς χεῖράς σου ἐπὶ τὰς ὑπερηφανίας αὐτῶν εἰς τέλος. H.h. sublimitatis pedum tuorum dissipata est usque in finem. H.g. eleva manum tuam in superbias eorum in finem. Ch. eleva gressus tuos ad desolandas nationes in perpetuum. P. eleva pedes tuos ad desolationes [illegible] in seculum. B.

כל הרע | O. ὅσα ἐπονηρεύσατο. H.h. omnia mala egit. H.g. quanta malignatus est. Ch. qui pro verbis suis detrimenta intulerunt. B. [illegible] alles [illegible].

4. שאגו צורריך | O. καὶ ἐνεκαυχήσαντο οἱ μισοῦντές σε. H.h. frenduerunt hostes tui. H.g. et gloriati sunt qui oderunt te. Ch. clamant molestatores tui. B. [illegible]

מועדך | O. τῆς ἑορτῆς σου. H.h. pacti tui H.g. solemnitatis tuae. Ch. temporum tuorum. P. tabernaculi tui. Ar. conventus tui. B. [illegible]

אותות | O. σημεῖα. H.h. in tropheum. H.g. et Ch. signa. B. [illegible].

5. יודע | O. καὶ οὐκ ἔγνωσαν, ὡς εἰς τὴν ἔξοδον ὑπεράνω. (~~[illegible]~~) A. ἐγνώσθη ὡς εἴσοδος εἰς ἄνω. Th. καὶ γνωσθήτω ὡς εἴσοδος ὑπεράνω. S. γνώριμα κατὰ τὴν εἴσοδον ἐπάνω. H.h. manifesta in introitu desuper. H.g. et non cognoverunt, sicut in exitu super ~~[illegible]~~ summum. Ch. confundet malleo, sicut vir qui elevat manum super. Ar. cognoscetur [illegible] sublime. B. [illegible] (de [illegible]) [illegible]

בסבך עץ | O. ὡς ἐν δρυμῷ ξύλων ἀξίναις ἐξέκοψαν. H.h. in saltu lignorum securibus. H.g. quasi in silva lignorum securibus exciderunt. Ch. in perplexitates ligni, ut ~~[illegible]~~ dat securibus. P. in perplexitate ligni securibus. B. [illegible]

6. ועתה פתוחה | O. τὰς θύρας αὐτῆς ἐπὶ τὸ αὐτό. [illegible] conterunt. H.h. et nunc sculpturas ejus pariter. H.g. januas ejus in idipsum. Ch. et sic [illegible] ejus [illegible] simul. B. [illegible]

בכשיל וכילפות ׳׳ה | O. ἐν πελέκει καὶ λαξευτηρίῳ κατέῤῥαξαν αὐτήν. H.h. bipenni et dolatoriis deiecerunt. H.g. in securi et ascia deiecerunt eam. Ch. bipenni et dolabro devastarunt, percutientes malleis. P. bipenni et malleis contriverunt. B. met houweelen ende houwhamers in stukken geslagen.

נינם | O. αἱ συγγένειαι αὐτῶν. N. ἡ συγγένεια αὐτῶν. H.h. posteri eorum. H.g. cognationes eorum. 8.
Ch. filii eorum. P. depopulemur eos. Ar. posteri eorum. B. laat ons uytplunderen.

שרפו | O. δεῦτε, καὶ καταπαύσωμεν πάσας τὰς ἑορτὰς τοῦ θεοῦ ἀπὸ τῆς γῆς. A. ἐνέπρησαν πάσας συναγωγὰς ἰσχυροῦ ἐπὶ τῆς γῆς. Al. κατακαύσωμεν... H.h. incenderunt omnes solemnitates Dei in terra. H.g. venite, et quiescere faciamus omnes dies festos Dei a terra. V. Tò venite nos addit. Ch. incenderunt patres nostri omnes festivitates Dei in terra. B. sy hebben alle godts vergaderplaatsen in den lande verbrant.

ולא אתנו | O. καὶ ἡμᾶς οὐ γνώσεται ἔτι. H.h. et nos et nobiscum qui sciat usquequo. H.g. et nos non cognoscet amplius. B. noch yemant by ons die weet hoe lang. 9.

ינאץ | O. παροξύνει. S. προπηλακίσει (contumeliis afficiet) H.h. blasphemabit. H.g. ~~[illegible]~~ irritabit. Ch. abominabitur. P. spernet. B. sal lasteren. 10

תשיב | O. ἀποστρέφεις. H.h. convertis. H.g. avertis. 11.
Ch. avertes. Ar. reduces. B. trekt gy af.

כלה | O. εἰς τέλος; H.h. consumendo! H.g. in finem! Ch. educ eos, et dele afflictiones. P. nos educis inimicos consumendo! B. maak een einde.

מקדם | O. πρὸ αἰῶνος. H.h. ab initio. H.g. ante saecula. Ch. ab aeterno. B. van ouds af. 12.

פוררת | O. ἐκραταίωσας. H.h. dissipasti. H.g. confirmasti. 13.
Ch. divisisti. P. contrivisti.

תנינים | O. τῶν δρακόντων. S. κητῶν. H.h. g. et Ch. draconum. P. draconum.

ראשי ל׳ | O. τὴν κεφαλὴν τοῦ δράκοντος. N. τὰς κεφαλὰς... al. λευιαθάν. H.h. capita Leviathan. H.g. caput draconis. V. capita... Ch. capita fortium Pharaonis. 14.

לעם לציים | O. λαοῖς τοῖς Αἰθίοψι. H.h. populo (H.g. populis) Aethiopum. Ch. populo domus Israel [illegible] [illegible]. P. populo deserta incolenti.

15. מעין ונחל | O. πηγὰς καὶ χειμάῤῥους. Al. πηγήν.... H.h. fontem et torrentem. H.g. fontes et torrentes. Ch. fontes et rivos, et fuit in flumina.
איתן | O. ἠθάμ. A. στερεούς (fortes) S. ἀρχαίους. H.h. fortes. H.g. Ethan. V. Ethan. P. fortes. Ar. fortitudinis.
16. מאור ושמש | O. φαῦσιν καὶ ἥλιον. N. ἥλιον καὶ σελήνην ~~A. φῶς (Th.~~ A. φωστῆρα (Th. φῶς) καὶ ἥλιον. H.h. luminare et solem. H.g. auroram et solem. Ch. lunam et solem. VI. σελήνην καὶ ἥλιον. P. luminarium et solem.
17. חרף | O. ἔαρ. H.h. et Ch. ac P. hyemem. H.g. ver.
18. זאת | ταύτης. N. ταύτης τῆς κτίσεως σου.
נאצו | O. παρώξυνε. H.h. blasphemavit. H.g. irritavit. Ch. exacerbatus est. P. fecit. B. gelastert.
19 תורך | O. ἐξομολογουμένην σοι. H.h. eruditam legem tuam. H.g. confitentem tibi. V. confitentes tibi. Ch. eruditorum legem tuam. P. turtur tuam.
חית | O. τῶν ψυχῶν. H.h. vitam. H.g. animas. Ch. vitam. Ar. catum. B. het hoop.
20 כי מלאו מחשכי ארץ | O. οἱ ἐσκοτισμένοι τῆς γῆς οἴκων ἀνομιῶν. S. ἐσκοτισμένα τῆς (γῆς) ἀφανείας ἀδικίας. H.h. tenebris terrae habitationes iniquitatis. H.g. qui obscurati sunt terrae domibus iniquitatum. Ch. obscuritatibus diffunduntur super terram, et violentia et rapina. P. loca tenebrosa terrae habitationes iniquitatis. Ar. ... habitationibus rapina. B. de donkere plaatsen des lands sijn vol woningen des geweldt.
21. אל ישב דך נכלם | O. ἀποστραφήτω τεταπεινωμένος (N καὶ) κατῃσχυμμένος. H.h. revertatur confractus confusus. H.g. avertatur humilis factus confusus. Ch. revertatur humiliatus confusus. P. revertatur pauper pudore affectus.
23. צורריך | O. οἰκετῶν σου. N. ἱκετῶν σου. H.h. et P. hostium tuorum. H.g. servorum tuorum. Ch. molestantium te. B. uwer wederpartijders. V. inimicorum tuorum.
שאון קמיך | O. ἡ ὑπερηφανία τῶν μισούντων σε. H.h. sonitus adversariorum tuorum. H.g. superbia eorum qui oderunt te. Ch. tumultus insurgentium adversum te. Ar. sonitus insurgentium tibi. ~~B.~~

Ps. 75.
1. אל תשחת | O. μὴ διαφθείρῃς. H.h. ut non disperdas. H.g. ne corrumpas. Ch. quo tempore dixit David: ne destruas populum tuum. S. περὶ ἀφθαρσίας.

קרובשמך | O. ἐπικαλεσόμεθα τὸ ὄνομά σȣ. H.h. juxta nomen tuum. H.g. invocabimus nomen tuum. Ch. appropinquant majestati nominis tui. P. propinquum est nomen tuum. B. dat uwe naam naeby is. 2.

ספרו | O. διηγήσομαι τὰ πάντα. H.h. narrabunt. H.g. narrabo omnia. V. narrabimus. Ch. narraverunt. P. recensentes. B. uwe wonderen vertelt.

מועד | O. καιρὸν. A. συλλαβάς. S. συλλαβὴν. H.h.g. et Ch. tempus. Ar. tempus statutum. B. het bestemde ampt. 3.

נמוגים | O. ἐλάκη. H.h. dissoluta est. H.g. liquefacta est. Ch. liquefacti sunt incolae. B. vands versmolt. 4.

תכנתי | O. ἐστερέωσα. H.h. appendi. H.g. et Ch. confirmavi. Ar. direxi aequilibrio. B. Ik vast gemaakt.

סלה | O. et V. et H.gr. tacent. N. διάψαλμα. H.h. semper. Ch. in perpetuum.

להוללים | O. τοῖς παρανομοῦσι. H.h. iniquis agentibus. H.g. iniquis. Ch. subsannatoribus. P. insanis. 5

תדברו בצואר | O. καὶ μὴ λαλεῖτε κατὰ τοῦ θεοῦ ἀδικίαν. N. non addit καὶ. H.h. loquentes in collo veteri. H.g. et nolite loqui adversus deum iniquitatem. Ar. loquamini in collo porrecto. Ch. vos loquentes in fortitudine et opprobriis. B. en spreket niet met stijven hals. 6*

זה ישפיל | O. τοῦτον ταπεινοῖ. H.h. et hunc humiliabit. H.g. hunc humiliat. 8.

ויין חמר מלא מסך | O. οἴνȣ ἀκράτȣ πλήρες κεράσματος. H.h. vino meraco usque ad plenum mixtum. H.g. vini meri plenus mixto. Ch. et vinum forte plenum mixtione amaritudinis ad tollendum per illud fortitudinem impiorum. P. et vinum rubuit, plenum est mixto. B. ende wyn is troebel, vol van mengeling. 9.

ויגר מזה | O. καὶ ἔκλινεν ἐκ τούτȣ εἰς τοῦτο. S. ὥστε ἕλκειν ἀπ' αὐτȣ. H.h. et propinabit de eo. H.g. et inclinabit de hoc in hoc. Ch. quod vero projecerit de eo, fuit de priori. P. et effudit de hoc. B. en hij schenkt daer uit.

אך שמריה ימצו | O. πλὴν ὁ ~~τρυγίας~~ τρυγίας αὐτȣ ἐκ ἐξεκενώθη. S. πλὴν τὰς τρυγίας αὐτȣ ἐκπιοῦσι (epotabunt) H.h. veruntamen faeces ejus epotabunt. H.g. veruntamen faex ejus non est exinanita. Ch. faeces autem et amurcas ejus sugent. P. ... exprimunt.

ישתו | O. πίονται. N. πίονται. S. πίνοντες. H.h. bibent. H.g. bibent. Ch. et epotabunt.

אגיד | O. ἀγαλλιάσομαι. V. ἀπαγγελῶ. H.h. et V. annuntiabo. H.g. gaudebo. Ch. narrabo mirabilia illa. B. sal het verkondigen. 10.

אגדע | O. συνθλάσω. Th. συγκλάσω. A. περικόψω. H.h. et g. confringam. Ch. humiliabo. B. sal afhouwen. 11.

קרנות צדיק | O. τὸ κέρας τȣ̃ δικαίȣ. al. κέρατα τῶν δικαίων. Th. κέρας δικαίων. H.h. cornua (H.g. cornu) justi. Ch. exaltabuntur sublimitatis oculis justi. V. cornua justi.

Ps. 76.

1. בנגינות | O. ἐν ὕμνοις. H.h. in carminibus. H.g. in laudibus. Ch. in laude. Ar. in modulis

שיר | addunt O. et N. πρὸς ἀσσύριον. quod sequuntur H.g. et V.

* 3. בשלם סכו | O. ἐν εἰρήνῃ ὁ τόπος αὐτοῦ. H.h. in Salem tabernaculum ejus. H.g. in pace locus ejus. et P. Ch. in Jerusalem domus sanctuarii ejus. B... [illegible]

4 רשפי קשת | O. τὰ κράτη τῶν τόξων. H.h. volatilia arcus. H.g. potentias arcuum. Ch. sagittas et arcus populorum praeliantium. Ar. jacula ignita arcus. [illegible]

סלה | O. H.g. et V. carent. N. διάψαλμα. H.h. semper. Ch. in saeculum.

5. נאור | O. φωτίζεις σὺ θαυμαστῶς ἀπὸ ὀρέων αἰωνίων.
* A. φωτισμὸς σὺ ὑπερμεγέθης ἀπὸ ὀρέων ἀλώσεως. Th. φοβερὸς εἶ θαυμαστὸς ἀπὸ ὀρέων καρπίμων. H.h. lumen tu es magnificus a montibus captivitatis. H.g. illuminas tu mirabiliter a montibus aeternis. V. illuminans tu. Ch. timendus tu, laudatus a domo sanctuarii tui, contemnis… ab aggressu… habitantes in arcibus montium, loco domus congregationis praedam ipsorum. P. illustris es tu, et potens prae montibus rapacibus. Ar. … praedo.

6. אשתוללו אבירי לב | O. ἐταράχθησαν πάντες οἱ ἀσύνετοι τῇ καρδίᾳ. H.h. spoliati sunt superbi corde. H.g. turbati sunt omnes insipientes corde. Ch. … arma bellica fortes corde. P. spoliati fuerunt fortes corde. B. [illegible]

מצאו | O. addunt οὐδέν. cum N. H.g. et V.

חיל ידיהם | O. ταῖς χερσὶν αὐτῶν. S. ἰσχυροὶ τὰς χεῖρας αὐτῶν. H.h. divitias manuum suarum. H.g. divitias in manibus suis. Ch. … robur … in manibus suis. P. robusti divites in manibus suis. B.

7. נרדם ורכב וסוס | O. ἐνύσταξαν οἱ ἐπιβεβηκότες τοὺς ἵππους. N. … τοὺς ἵππους. A. S. ἐκαρώθη (consopitus est) καὶ ἅρμα καὶ ἵππος. H.h. consopitus est et currus et equus. H.g. dormitaverunt qui ascenderant equos. Ch. et currus et equites sunt [illegible]

8 מאז אפך | O. ἀντιστήσεταί σοι; ἀπὸ τότε ἡ ὀργή σου. N. … τῆς ὀργῆς σου. H.h. … ex tunc ira tua. H.g. … P. Stabit coram te quo tempore … ira tua. Ch. … furor tuus.

לחג (margin: 49)

ואדע | O. ζῇς ζῇς. N. ζῇ καρδία. H.h. g. et Ch. ...
סלה | O. διάψαλμα. H.h. semper. H.g. et V. ... Ch. in perpetuum!

חמת | O. ἐνθύμιον. S. θυμός. H.h. ira. H.g. cogitatio. 11.

שארית חמת ה' | O. τὸ ἐγκατάλειμμα ἐνθυμίου ἑορτάσει σοι. S. λείψανον θυμοῦ περιζώσει.
H.h. reliquias irae accingeris. H.g. et reliquias cogitationis diem festum agent tibi. Ch. at reliquias furoris praeparabis ad ...
P. ... [illegible] ... B. ...

שי | O. δῶρα. H.h. dona. H.g. munera. Ch. oblationes

יבצר רוח נגידים | O. τῷ ἀφαιρουμένῳ πνεύματα ἀρχόντων. H.h. auferenti spiritum 13.
principum. H.g. et ei qui aufert spiritum principum.
Ch. ... spiritus magnatum.
Ar. amputabit spiritum ducum. B. ... M. ... afsnidt, afloert.

Ps 77.

על ידותון | O. ὑπὲρ Ἰδιθοὺμ. N.:: Ἰδιθούν. Sc. Ἰδιθοὺν I.
ἄπαξ ἑρμηνεύεται. H.h. super Idithun
H.g. pro Idithun. V. pro Idithun. Ch. per manum
Idithun. P. ... Idithun. B. over (M ... door) Idithun.

ואצעקה | O. ἐκέκραξα. H.h. clamabo. H.g. clamabo 2.
Ch. et clamabo. B. ... roep.

ידי לילה נגרה | O. ταῖς χερσί μου, νυκτὸς ἐναντίον αὐτοῦ. 3.
S. ἡ χείρ μου νυκτὸς ἐκτεταμένη διηνεκῶς. H.h. manus mea nocte extenditur. H.g. manibus meis, nocte coram eo. V. manibus meis nocte contra eum. ~~Ch.~~ Ar. manus mea nocte ... B. mijne handt was des nachts ...

תפוג | O. ἠπατήθην. H.h. quievit. H.g. ... Ch. ... Ar. ... (...) ...

אהמיה | O. εὐφράνθην. H.h. conturbabar. H.g. ... 4.
... Ch. tumultuum ... B. ...

אשיחה | O. ἠδολέσχησα. S. διελάλουν ἐμαυτῷ. H.h. loquebar in memet... H.g. exercitatus sum. Ch. orabo coram domino. Ar. meditabor. B. ... M. ...

ותתעטף | O. ὠλιγοψύχησε. S. ἐλιποθύμει. H.h. deficiebat.
H.h. deficit. Ch. lassabitur. Ar. ... B. ...

סלה | O. διάψαλμα. H.h. semper. H.g. ... Ch. in ...

אחזת שמרות | O. προκατελάβοντο φυλακὰς οἱ ὀφθαλμοί 5
μου. N.... πάντες οἱ ἐχθροί μου. A. κατέσχες φυλακὰς ὀφθαλμῶν. Th. ἐκράτησας. S. ἐκώλυσας τὰς διαβλέψεις τῶν ὀφθαλμῶν μου. H.h. prohibebam

suspectionis oculorum meorum. H. g. anticipabant vigilias oculi mei. Ch. apprehendisti praestolationes oculorum meorum. B. …

נִפְעַמְתִּי O. ἐταράχθην. H. t. … H. g. turbatus fui. Ch. conceptus fui. P. contritus fui. B. ik was …

§7 אֶזְכְּרָה נְגִינָתִי O. ἐμνήσθην καὶ ἐμελέτησα. H. t. recordabar psalmorum meorum. H. g. … et meditatus fui. Ch. recordabor laudis meae. P. recordor psalmi mei. B. ik dachte aan mijn …

עִם לְבָבִי אָשִׂיחָה O. μετὰ τῆς καρδίας μου ἠδολέσχουν. H. t. cum corde meo loquebar. H. g. … exercitabar. Ch. cum cogitationibus cordis mei loquar. P. … meditor. B. … in mijn hart.

וַיְחַפֵּשׂ רוּחִי O. ἔσκαλλε τὸ πνεῦμά μου N. ἔσκαλλον. S. ἀνηρεύνων .. H. t. scopebam spiritum meum. H. g. scopebat spiritus meus. Ch. inquirebat … spiritus mei. P. scrutatur …

9. הֶאָפֵס O. ἢ ἀποκόψει. H. t. … compledbit. H. g. aut abscindet! Ch. num quid possibile est, ut deficeret! P. numquid deficit.

* גָּמַר אֹמֶר לְדֹר O. συνετέλεσε ῥῆμα ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν; N. simpliciter legit ἀπὸ γενεᾶς καὶ γενεᾶς. et V. a generatione in generationem. S. συνετέλεσεν ἐφ' … περὶ γενεᾶς ἑκάστης. H. t. consummabitur verbum de generatione in generationes! H. g. consummabit verbum a gene… Ch. atque completum fuerit verbum malum super omnes generationes et generationem. B. …

10 אִם … ἢ συνέξει. H. t. aut complebit. H. g. aut continebit. Ch. … et si peccatum est (vea) P. num clausit. B. …

סֶלָה O. διάψαλμα. H. t. semper. H. g. et V. carent. Ch. in aeternum.

11. חַלּוֹתִי הִיא O. νῦν ἠρξάμην. A. ἀρρωστία μοι. Th. ὠδῖνες εἰσίν. H. t. imbecillitas mea est. H. g. nunc coepi. Ch. infirmitas mea. …

שְׁנוֹת O. ἡ ἀλλοίωσις. S. … H. t. et g. commutatio. Ch. mutatio. P. … B. …

12 אֶזְכּוֹר O. ἐμνήσθην. S. ἀναμιμνησκόμην. H. t. recordabor. P. et Ch. et H. g. memor fui.

מִקֶּדֶם O. ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῶν θαυμασίων σου. S. τὰ ἀρχαῖα … σου. H. t. antiqua mirabilia tua. H. g. ab initio

mirabilium tuorum, est. Ct. B. maer woonderen van ouds ghe[dacht]

בעליליותיך) O. ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασί σου ἀδολε- 13
σχήσω. S. τὰ μηχανήματά σου διηγήσομαι.
H.h. adinventiones tuas loquar. H.g. in adinventio-
nibus tuis exercebor. Ct. de adinventionibus mira-
culorum tuorum loquar. P. de operibus (Ar. studiis)
tuis loquar. B. van uwe daden spreken.

בקדש) O. ἐν τῷ ἁγίῳ. S. ἐν ἁγιασμῷ H.h. et g. in sancto. 14
Ct. quam sancta sunt! P. in sanctitate.

פלא) O. θαυμάσια. H.h. et g. mirabilia. Ct. miranda. 15

בזרוע) O. ἐν τῷ βραχίονί σου. H.h. brachio. H.g. ... tuo. 16.
Ct. potentia brachii tui. N. יוסף) ἑρμηνεύεται

סלה) O. Φ H.g. et V. carent. N. διάψαλμα. H.h. semper.
Ct. in secula.

יחילו) O. καὶ ἐφοβήθησαν. H.h. parturierunt H.g. et 17.
timuerunt. Ct. contremuerunt tibi populi.
P. doluerunt. B. sy waren bang.

זרמו מים) O. πλῆθος ἤχους ὑδάτων. H.h. profuderunt 18.
aquas nubila. H.g. multitudo sonitus aquarum.
Ct. effuderunt aquas nubes caelorum. P. inundaverunt
fecerunt aquas nubes. B. de dikke wolken goten water uit.

שחקים) O. αἱ νεφέλαι. S. αἰθήρ. H.h. et g. nubes. Ct. aethera

אף) καὶ γάρ. H.h. et. H.g. etenim. Ct. sed et. P. etiam.

בגלגל) O. ἐν τῷ τροχῷ. S. ἐν τοῖς τροχοῖς. H.h. et g. in rota. 19.
Ct. in rota audita est. P. in rotunditate coeli

רגזה ותרעש) O. ἐσαλεύθη καὶ ἔντρομος ἐγενήθη. H.h. con-
cussa est et commota est. H.g. commota
est et contremuit. Ct. infremuit et commota est.
B. beefde en daverde.

משה ואהרן) Sc. μωσῆς ἑρμηνεύεται ἀνάληψις ὕδα- 21.
τος καὶ ψηλάφημα (contrectatio) ἀαρὼν
δὲ ὄρος δυνάμεως ἢ πνεῦμα.

Ps. 78.

משכיל לאסף) O. συνέσεως τῷ ἀσάφ. H.h. Eruditio Asaph. 1.
H.g. intellectus Asaph. Ct. intellectus spi-
ritus sancti per manus Asaph. B. een onderwysinge Asaphs

אביעה חידות מני) O. φθέγξομαι προβλήματα ἀπ᾽ 2.
ἀρχῆς. H.h. loquar aenigmata antiqua.
H.g. loquar propositiones ab initio. Ct. loquar aenigmatibus quae fuerunt
a principio. Ar. fratribus... B. ik sal [illegible] uit de
voortyd [illegible].

אשר) O. ὅσα. H.h. et Ct. quae. H.g. quanta 3.

נכחד) O. ἐκρύβη. H.h. sunt absconsa H.g. ... occultata. 4.
P. et Ct. abscondemus. B. sullen't verbergen.

לדור אחרון) O. εἰς γενεὰν ἑτέραν. H.h. a generatione
posteriori. H.g. in generatione altera. Ct. [illegible]
generationi ultimae. P. [illegible]

5 ויקם עדות | O. ἀνέστησε μαρτύριον. S. ἀνέστησε διαμαρτυρίαν. H. h. statuit contestationem
ביע H. g. suscitavit testimonium. Ct. firmavit testandum in domo.

6 אחרון | O. ἑτέρα. H. h. subsequenti. H. g. altera. Ct. ultima.

יולדו ~~יקומו~~ | O. τεχθησόμενοι. H. h. nascituri H. g. qui nascentur. Ct. qui nascituri sunt.

7. וישימו | O. ἵνα θῶνται. H. h. g. ut ponant. Ct. et collocabunt.

ינצרו | O. ἐκζητήσωσιν. H. h. et P. custodiant. H. g. requirant. Ct. custodient.

8 ולא יהיו | O. ἵνα μὴ γένωνται. H. h. et P. et non fiant Ct. ... H. g. ne fiant. B. en dat ze niet souden word

סורר ומורה | O. σκολιὰ καὶ παραπικραίνουσα. H. h. declinans et provocans P. ... et rebellis. H. g. prava et exasperans. Ct. rebellis, et provocans ad iracundiam. B. wederspannig en wederspannig.

הכין | O. κατεύθυνε. H. h. et P. praeparavit. H. g. direxit. et Ct.

9. נושקי רומי קשת | O. ἐντείνοντες καὶ βάλλοντες τόξοις. N. τόξον. H. h. et g. intendentes et mittentes arcum. Ct. cum armis bellicis, et fortes jactantes arcus. P. armati jacientes arcu. B. gewapende boogschutters.

הפכו | O. ἐστράφησαν. H. h. terga verterunt. H. g. conversi sunt. Ct. verterunt cervices. P. verterunt s. B. keerden om.

11. עלילותיו | O. τῶν εὐεργεσιῶν αὐτοῦ. H. h. commutationum ejus. H. g. beneficiorum ejus. Ct. operationum ejus. B. daden.

12. עשה פלא | O. ἃ ἐποίησε θαυμάσια. H. h. fecit mirabilia. H. g. quae fecit... Ct. miranda edidit. B. hadt hij wonderen gedaan.

שדה צען | O. ἐν πεδίῳ Τάνεως. H. h. in regione (H. g. in campo) Tanaeos. Ct. in campo Tanis. P. in agro Soan.

13. ~~נד~~ כנד | O. ἀσκόν. H. h. et P. acervum. H. g. utrem. Ct. in utre. V. in utre.

15. צורים | O. πέτραν. H. h. et g. petram. Ct. petras

~~ב~~ וישק כתהמות | O. ἐπότισεν αὐτοὺς ὡς ἐν ἀβύσσῳ πολλῇ. H. h. potum dedit, quasi de abyssis magnis. H. g. ~~...~~ adaquavit eos velut in abyssis multis. Ct. potum dedit eis velut de abyssis magnis. B. drenkte hij overvloedig, als uit afgronden.

16. נוזלים | O. ὕδωρ. H. h. rivos. H. g. aquas. Ct. aquarum fluenta. B. stroomen.

שערום | O. παρεπίκραναν. S. φιλονεικεῖν (ad contendendum) H. h. (timuerunt) aut provocaverunt. H. g. in incus deorum aberunt. B. vervaert waren. Ar. ad deastrandum. 17.

בציה | O. ἐν ἀνύδρῳ. S. ἐν δίψει. H. h. in initio. H. g. in inaquoso. Ch. in deserto arido. P. in solitudine.

זחלי | O. ἔχει. H. h. erat. H. g. quoniam. Ch. erat jam 20.

אם יכין שאר | O. ἢ ἑτοιμάσαι τράπεζαν. H. h. aut praeparare carnem. H. g. aut parare mensam. Ch. an praeparabit instrumentum? P. num parabit carnem.

ויתעבר | O. ἀνεβάλετο. S. ἐχολώθη. H. h. et g. dixit. Ch. qui iratus est. D. wordt vertoornd. 21.

רגז | O. ἄρτον. H. h. et Ch. tritici. H. g. panem. 24.

אבירים | O. ἀγγέλων. H. h. et P. fortium. H. g. angelorum. Ch. qui descendit de habitaculo angelorum. B. der machtigen.

יסע קדים בש | O. ἀπῆρεν νότον ἐξ οὐρανοῦ. H. h. abstulit Eurum (H. g. austrum) de coelo. Ch. immisit ventum vehementem in coelos. P. proficisci fecit Eurum in coelis. B. hij dreef de oostenwindt voort in de hemel. 26. *

תימן | O. λίβα. H. h. et g. Africum. Ch. austrum. et P.

שאר | σάρκας. H. h. et g. carnes. Ch. carnem.

~~ ~~ עמחנהו | O. ~~ ~~ τῆς παρεμβολῆς αὐτῶν. H. h. et Ch. castrorum ~~ ~~ eorum. H. g. eorum. Ch. B. syn leger. 28.

זרו | O. ἐξεζήτησαν. H. h. indignaverunt. H. g. fuit fraudati. Ch. fuderunt aliena. P. alienati sunt. 30.

בשמני | O. ἐν τοῖς πλείοσιν (N. πίοσιν) αὐτῶν. 31
B. τοῖς λιπαρωτέροις αὐτῶν. H. h. et V. et P. pinguibus (H. g. pinguioribus) eorum. ~~ ~~ Ch. robustos eorum. B. vet gewordt.

בחורי | O. τοὺς ἐκλεκτούς. H. h. et P. et g. electos. Ch. juvenes.

ויכל | O. καὶ ἐξέλιπον. H. h. et Ch. et P. consumpsit. H. g. defecerunt. B. ende deedt hij vergaan.

בבהלה | O. μετὰ σπουδῆς. H. h. velociter. H. g. cum festinatione. Ch. in obliquatione. Ar. in terrore. B. in verhaasting.

שדודו | O. ὠρθρίζοντο πρὸς τὸν θεόν. H. h. diluculo consurgebant ad deum. H. g. diluculo venientibus ad deum. Ch. primo surgebant coram deo. 34.

בצורם | O. βοηθὸς αὐτῶν ἐστιν. H. h. fortitudo eorum. H. g. adjutor eorum est. Ch. erat fortis eorum. Ar. fortia eorum. 35.

גאלם | O. λυτρωτὴς αὐτῶν ἐστιν. H. h. et P. et g. redemptor eorum est. Ch. redemerat eos.

ויפתוהו | O. ἠγάπησαν αὐτόν. H. h. lactaverunt eum. H. g. seduxerunt eum. Ch. mutati sunt ei. P. blanditi sunt ei. Ar. allexerunt. 36.

hy vergeldt hen M. ~~of~~ gaf hy hem schoon woordt.

38. יְכַפֵּר עָוֺן | O. καὶ ἱλάσεται ταῖς ἁμαρτίαις αὐτῶν. H.h. propitiabitur iniquitati. H.g. et propitius fiet peccatis eorum. Ch. expiat peccatum eorum. Ar. propitiabitur iniquitati. B. Ghoedich de ongerechtigh

הִרְבָּה לְהָשִׁיב | O. πληθυνεῖ τοῦ ἀποστρέψαι τὸν θυμὸν αὐτοῦ. S. ἐπὶ πολὺ ἀπέστρεψε τὴν ὀργὴν αὐτοῦ. H.h. multum avertit iram suam. H.g. abundabit, ut avertet iram suam. V. abundavit. Ch. multiplicat, ut revertatur ab ira sua. B. ende wendt dickwils syn toorn af. M. hy [illegible] ende [illegible] syn toorn.

יָעִיר | O. ἐκκαύσει. S. διήγειρεν. H.h. suscitabit. H.g. accendet. V. accendit. Ch. accenderat in eos. B. wacker.

39. יָשׁוּב | O. ἐπιστρέφον. H.h. revertens. H.g. rediens. et Ch. B. wederkeert.

40. כַּמָּה | O. ποσάκις. H.h. s. et Ch. quoties.

יַעֲצִיבוּהוּ בִּישִׁ | O. παρεπίκραναν αὐτὸν ἐν τῇ ἀνύδρῳ. H.h. et afflixerunt eum in solitudine. H.g. irritaverunt eum in inaquoso. Ch. [illegible] coram eo in loco desolato. B. deden hem smerten aen inde wildernis.

41. הִתְווּ | O. παρώξυναν. H.h. concitaverunt. H.g. [illegible]. Ch. signaverunt signo. Ar. limitaverunt. B. stelden een perck. M. bepaalden hem.

42. מִנִּי צָר | O. ἐκ χειρὸς θλίβοντος. H.h. a tribulante. H.g. de manu tribulantium. Ch. ab infestatore. P. de angustia. B. van de wederpartyder. M. benautheyt.

43. צֹעַן | O. Τάνεως. H.h. [illegible] taneos. Ch. Tanis. P. Soan.

45. עָרֹב | O. κυνόμυιαν. al. κοινόμυιαν. H.h. omne [illegible]. H.g. [illegible]. V. [illegible]. Ch. [illegible]. P. omne genus [illegible]. B. [illegible].

צְפַרְדֵּעַ | O. βάτραχον. H.h. ranam. et Ch. at H.g. ranas.

46. לֶחָסִיל | O. τῇ ἐρυσίβῃ. H.h. brucho. et Ch. H.g. aerugini. B. den kruytworm.

47. שִׁקְמוֹתָם בַּחֲנָמַל | O. τὰς συκαμίνους αὐτῶν ἐν τῇ πάχνῃ. A. … ἐν κρύει (frigore) al. συκομόρους. H.h. sycomoros eorum in frigore. H.g. moros eorum in pruina. Ch. sycomoros eorum in pruina. A… in lapide glaciato. B. haer wilde vijgeboomen door den hagelsteen. M. [illegible].

48. וַיַּסְגֵּר | O. παρέδωκεν εἰς χάλαζαν τὰ κτήνη αὐτῶν. S. ἐκδότους λοιμῷ… H.h. tradidit grandini pascua eorum. H.g. … jumenta eorum. Ch. … bestias eorum. B. gaf hy haer vee de hagel over.

לרשפים) O. τῷ πυρί. S. οἰωνοῖς (volucribus). H. h. volucribus. H. g. igni. Ch. carbonibus ignis. l. carbonibus. B. den vyerigen kolen. M. ... 80

49. משלחת מלאכי רעים) O. ἀποστολὴν δι' ἀγγέλων πονηρῶν. S. ... ἀγγέλων κακώσεων. H. h. et immissionem angelorum malorum. H. g. ... per angelos malos. Ch. quæ immissa est per manum patrantium malum. B. met insendinge der boden van boose quaden.

50. יפלס נתיב לאפו) O. ὡδοποίησε τρίβον τῇ ὀργῇ αὐτοῦ. H. h. munivit semitam furori suo. H. g. transferit semitas iræ suæ. Ch. movit in via fortitudinis suæ. P. ponderabit semitam indignationis suæ. B. hy woog de padt voor synen toorn.

חשך) O. ἐφείσατο. H. h. et g. pepercit. Ch. prohibuit. et P. B. onthielt.

לדבר הסגיר) O. εἰς θάνατον συνέκλεισεν. H. h. pestilentiæ tradidit. H. g. in mortem conclusit. Ch. morti tradidit. et P. at B. gaf, hy aen de pestilentie over.

51. אונים) O. παντὸς πόνου αὐτῶν. N. πόνων αὐτῶν. H. h. partus. H. g. omnibus laboribus eorum. Ch. laboris eorum. P. fortitudinis. B. der kracht.

52. ויסע) O. καὶ ἀπῆρεν ὡς ~~πρόβατα~~ H. h. et tulit. H. g. et abstulit. Ch. et movere fecit. P. et proficisci fecit.

53. לבטח) O. ἐν ἐλπίδι. H. h. cum fiducia. H. g. in spe. Ch. securum. P. confidenter. B. seekerlyck.

54. אל גבול קדשו) O. εἰς ὄρος ἁγιάσματος αὐτοῦ. H. h. ad terminum sanctificationis suæ. H. g. in montem sanctificationis suæ. Ch. ad terminum domus sanctuarii sui. P. ... sanctitatis suæ.

הר זה קנתה) O. ὄρος τοῦτο ὃ ἐκτήσατο. H. h. montem hunc, quem possedit. H. g. ... acquisivit. Ch. montem quem acquisivit. B. tot ~~den berg~~ ...

55. ויפילם בחבל נחלה) O. ἐκληροδότησεν αὐτοὺς ἐν σχοινίῳ κληροδοσίας. H. h. possidere eos fecit in funiculo hæreditatis. H. g. sorte divisit eis in funiculo distributionis. Ch. induxit ipsos sorte in hæreditatem. P. cadere fecit eos in portione hæreditatis. B. deed se vallen in 't snoer der erffenisse.

56. וימרו) O. παρεπίκραναν. H. h. provocaverunt. H. g. et P. exacerbaverunt. Ch. ad iracundiam concitaverunt. B. verbitterden.

57. ויסגו) O. ἀπέστρεψαν. H. h. et Ch. aversi sunt. H. g. recesserunt et P. B. sy weken te rugge.

ויבגדו) O. ἠθέτησαν N. ἠσυνθέτησαν. H. h. et P. prævaricati sunt. H. g. non servaverunt pactum. Ch. impie egerunt. B. handelden trouweloosselyck.

כקשת רמיה) O. εἰς τόξον στρεβλόν. H. h. quasi arcus inutilis. H. g. in arcum pravum. P. ut arcus dolosus. Ch. sicut arcus decipiens sagittas.

ויתעבר) O. ὑπερεῖδεν. H. h. distulit. H. g. sprevit. Ch. et 59. P. iratus est. B. wierdt vertoornt.

יגעל נפשי | O. ἐξουδένωσεν. H.h. projecit. H.g. ad nihilum redegit. Ch. abominata est anima ejus. Ar. reprobabit. B. verschmaadde

60. אהל שכן באדם | O. σκήνωμα (N. αὐτοῦ) ὃ (N. οὗ) κατεσκήνωσεν ἐν ἀνθρώποις. tentorium quod collocabit inter homines. H.g. tabernaculum quod (V. frumi ubi) quod habitabit in hominibus. Ch. in quo habitabat maiestas ejus inter homines. Ar.

NB. Tentorium collocabit in homine. B. de tent, die hij tot een vooning gestelt hadt onder de menschen.

61. עזו | O. τὴν ἰσχὺν αὐτῶν. H.h. virtutem suam. H.g. dou... Ch. legem suam.

תפארתו | O. τὴν καλλονὴν αὐτῶν. H.h. decorem suam. H.g. pulchritudinem eorum. Ch. pulchritudinem suam. P. gloriam suam.

62. נחלתו התעבר | O. τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ ὑπερεῖδεν. H.h. haereditatem suam ... H.g. ... fecit. Ch. haereditati suae iratus est. B. verbolgh ... suff...

63. הוללו | O. ἐπενθήθησαν. N. ἐπένθησαν. A. ὑμνήθησαν. S. ἐπηνέθησαν. H.h. lugit nemo. H.g. sunt lamentata. Ch. fuerunt laudata. P. fuerunt nuptiis tradita. Ar. Epithalamio celebrata sunt.

65. כמתרונן | O. κεκραιπαληκώς. H.h. post crapulam. H.g. et crapulatus. V. caret et. Ch. qui eff... fecit. P. clamans. Ar. declamans. B. die juicht.

66. אחור | O. εἰς τὰ ὀπίσω. H.h. et posteriora. H.g. in posteriora. Ch. haemorrhoidibus in posteriora eorum. B. aan 't achterste.

67. וימאס | O. ἀπώσατο. H.h. projecit. H.g. repulit. Ch. et Ar. reprobabit. B. ...

69. כמו רמים | O. ὡς μονοκέρωτος. N. ὡς μονοκερώτων. A. ὑψηλῶς. S. ὡς τὰ ὑψηλά. H.h. in similitudinem monocerotis. H.g. sicut unicornis. V. ... unicornium. Ch. sicut cornu unicornis. P. sicut palatia excelsa. B. als hooghte.

כארץ יסדה | O. ἐν τῇ γῇ, ἐθεμελίωσεν αὐτήν. S. ὡς τὴν γῆν, ἣν ἐθεμελίωσεν. H.h. quasi terram fundabit illud. H.g. in terra; fundabit eam. V. in terra quam fundabit. Ch. quod permanet sicut terra, quam fundabit.

71. מאחר עלות | O. ἐξόπισθεν τῶν λοχευομένων. H.h. foetantes fetas. H.g. de post foetantes. B. ἀπὸ ... λοχευομένα ἐχόμενα. A. ... τῶν ἐν γαστρὶ ἐχόντων. Ch. a vestigiis lactantium. P. a sequendo foetas. B. van achter de soogende (M. dragende) schapen.

ענו | O. τὸν δοῦλον αὐτοῦ. H.h. populum ejus. H.g. servum suum.

כתם] O. ἐν τῇ ἀκακίᾳ. H.t. in simplicitate. H.g. in innocentia. Ch. in integritate. Ar. secundum simplicitatem. B. na de, oprechtigheit(?). 72.

בתבונות] O. ἐν ταῖς συνέσεσιν. V. ἐν τῇ συνέσει. A. ἐν φρονήσει. H.t. in prudentia. H.g. in intellectu. Ch. per prudentiam. P. in intelligentiis. B. mit der verstandicheyt(?) bleoght(?)

fol. 79.

קדשך] O. τοῦ ἁγίου σου. H.t. et g. sanctus tuus. et Ch. P. sanctitatis suae. I.

לעיים] O. εἰς ὀπωροφυλάκιον. H.t. in acervos lapidum. H.g. velut pomorum custodiam. V. in [illegible]. Ch. in desolationem. P. in acervos. B. tot steenhopen.

נבלת] O. τὰ θνησιμαῖα. H.t. et Ch. cadavera. H.g. morticinia. Ar. cadavera. 2 *

בשר] O. τὰς σάρκας. H.t. et g. carnes. Ch. carnem.

לחיתו] O. τοῖς θηρίοις. H.t. et g. bestiis. Ch. bestiae. Ar. ferae ipsius.

קלס] O. χλευασμός. H.t. et Ch. derisio. H.g. illusio 4.

לנצח] O. εἰς τέλος. H.t. et g. in finem. Ch. in perpetuum. P. in saeculum. Ar. in aeternum. 5.

אכל] O. κατέφαγον. H.t. et g. comederunt. Ch. dissipaverunt domum. B. men heeft opgheeten(?). 7. *

נוהו] O. τὸν τόπον αὐτοῦ. A. ὡραιότητα αὐτοῦ. S. καλλονὴν αὐτοῦ. T. εὐπρέπειαν αὐτοῦ. H.t. decorem ejus. H.g. locum ejus(?). P. habitaculum ejus. Ch. domum sanctuarii ejus. B. syn lieflyke woonige(?).

דלונו] O. ἐπτωχεύσαμεν. H.t. et P. attenuati sumus. H.g. pauperes facti sumus. Ch. miserabiles... B. wy syn dun geworden. M. uitgeput, uitgeteert. 8.

ישענו] O. ὁ σωτὴρ ἡμῶν. H.t. et P. salutis nostrae. H.g. salutaris noster. Ch. redemtionis nostrae. 9

על דבר] O. ἕνεκα. H.t. g. et Ch. propter. Ar. super de verbo(?). B. von oorsake das(?).

והצילנו] O. κύριε ῥῦσαι ἡμᾶς. H.t. et Ch. et libera nos. H.g. domine libera nos. *

כפר] O. ἱλάσθητι. H.t. et Ch. propitiare. H.g. propitius esto. B. doet versoening(?) ... M. weest genadig(?)

למה] O. μήποτε. al. εἰς τί. H.t. et Ch. quare. H.g. ut quando. V. ne forte. 10.

יודע] O. καὶ γνωσθήτω. H.t. nota fiat. H.g. et innotescat. Ch. manifestetur.

אסיר] O. τῶν πεπεδημένων. H.t. et Ch. vinctorum. H.g. compeditorum. B. der gevangenen. 11.

הותר בני תמותה] O. περιποίησαι τοὺς υἱοὺς τῶν τεθανατωμένων. H.t. relinque filios interitus. H.g. posside filios mortificatorum. Ch. solve filios, qui traditi sunt interemptioni. A. fac residuos filios mortis. B. behoudt de kinderen des doods.

לעולם] O. ~~...~~ ὁ θεὸς εἰς τὸν αἰῶνα. H.g. Deo in seculum. N. et V. et H.t. carent.

Ps. 80.

* 1 אל ששנים עדות] O. ὑπὲρ τῶν ἀλλοιωθησομένων μαρτύριον. H.t. pro liliis testimonii. H.g. pro his, qui commutabuntur, testimonium. Ch. pro sedentibus judiciis ordinariis, qui incumbunt testimonio legis. B. op de lelien testimonium.

מזמור] O. ψαλμός. N. ψαλμὸς ὑπὲρ τοῦ ἀσσυρίου. H.t. et Ch. canticum. H.g. psalmus.

2 צאן יוסף] O. πρόβατον τὸν ἰωσήφ. N. πρόβατα ὡς. A. ποίμνιον ἰωσήφ. S. ποίμνια τοῦ ἰωσήφ. H.t. gregem (H.g. ovem) Joseph. Ch. ovem tanquam Joseph.

~~הופיעה] O. ἐμφάνηθι~~ (ἰωσὴφ ἑρμηνεύεται ὄνεως ἄφεσις καὶ κυρίου πρόσθεσις)

הופיעה] O. ἐμφάνηθι. ostende. H.g. et Ch. manifestare. blinkend. P. illustrare facit. Ar. irradia. B. verschijnt.

3. לישועה לכה] O. ἐλθὲ, εἰς τὸ σῶσαι ἡμᾶς. H.t. et g. veni ut salvos facias nos. Ch. [illegible] veni a judicio nos redimere. Ar. ad salutem nobis. B. komt tot onse verlossinge.

4 השיבנו] O. ἐπίστρεψον ἡμᾶς. H.t. et g. et P. converte nos. Ch. reducito nos a captivitate nostra. B. brengt ons wedder. M. bekeert ons.

האר] O. ἐπίφανον. H.t. et g. ostende. Ch. splendere fac splendorem faciei nob. P. illustra.

5 ונושעה] O. σωθησόμεθα. H.t. salvabimur. H.g. [illegible]. Ch. nos redimemur. B. sult gy [illegible].

* עשנת] O. τῶν δούλων σου. N. τοῦ δούλου σου. H.t. et Ch. [illegible] es. H.g. [illegible]. V. [illegible].

6. האכלתם] O. ψωμιεῖς ἡμᾶς. H.t. cibasti (H.g. cibabis) nos. Ch. pavisti eos. B. gespijst.

ותשקמו] O. ποτιεῖς ἡμᾶς. H.t. potasti nos. H.g. potum dabis nobis. Ch. potum dedisti eis. P. [illegible]. B. gedrenckt.

בדמעות שליש] O. ἐν δάκρυσιν ἐν μέτρῳ Sc. τριστάτι πλήρεις. H.t. in lachrymis tripliciter. H.g. in lachrymis in mensura. Ch. [illegible] lachrymis tripliciter. Ar. in lachrymis mensura magna. B. met tranen bij de drieling. M. groot mate.

ונרז [struck] | O. ἐμυκτήρισαν ἡμᾶς. H. h. et g. subsannaverunt nos. Ch. [illegible] 7.
nos habuerunt. P. subsannabunt nos sibi. B. spotteli
onder haar.

תריץ | O. μελιτεσας. H. h. [illegible]. H. g. [illegible] et Ch. 9.
P. profecti fuisti.

תפנית | O. ὡδοποίησας. H. h. praeparasti. H. g. duo 10
[illegible] fuisti. Ch. [struck] [illegible] [illegible]
P. [illegible]. B. gy hebt [illegible].

כסו | O. ἐκάλυψεν. H. h. operti sunt et Ch. at H. g. ope 11.
runt.

קציר | O. τὰ κλήματα αὐτῆς. A. θερισμὸν αὐτῆς. 12.
H. h. comas suas. H. g. palmites suos. Ch. pro-
pagines

יונקותיה | O. τὰς παραφυάδας αὐτῆς. H. h. ger-
mina sua. H. g. propagines ejus. Ch. Eu-
phratem [illegible]. Ar. [illegible]. B. [illegible].

וארוה | O. τρυγῶσιν αὐτήν. H. h. et g. vindemiant 13.
eam. Ch. decidunt eam. Ar. [illegible]
[illegible]

יכרסמנה | O. ἐλυμήνατο. H. h. vastavit eam. H. g. 14.
[illegible] eam. Ch. devastabit eam.
P. consumpsit eam. B. [struck] heeft hem [illegible].

חזיר מיער | O. ὗς ἐκ δρυμοῦ. N. σῦς ... S. ζῶα ἐρη-
μίας. H. h. aper de sylva. et g. ac Ch.
[struck]

זיז שדי | O. μονιος ἄγριος. H. h. [illegible] agri.
H. g. singularis ferus. Ch. [illegible]
P. [illegible] agrestib. B. het wildt des velds.

ירענה | O. κατενεμήσατο αὐτήν. H. h. depasta sunt
eam. H. g. depastus est eam. Ch. [illegible].
B. heeft hem afgeweydet

וכנה | O. κατάρτισαι αὐτήν. H. h. radicem. H. g. per- 16.
fice eam. Ch. propaginem [struck] P. habitatio-
nem, B. de stamme. Ar. vitiarius.

[struck] ועל בן | O. ἐπὶ υἱὸν ἀνθρώπου, ὃν. H. h. super filium,
quem. H. g. super filium hominis, quem. Ch.
propter regem [illegible], quem.

כסוחה | O. ἐμπεπυρισμένη. H. h. [illegible]. H. g. et suf. vi
fossa. Ch. et [illegible].

זולבן | O. praemittit [illegible]. ut et H. h. ac g. at Ch. [illegible].

Ps. 81. Gal. addunt quintà sabbati.

על הגתית | O. ὑπὲρ τῶν ληνῶν, ψαλμός. H. h. pro 1.
torcularibus. H. g. addit. Psalmus [illegible] allata de Gath

הרנינו | O. ἀγαλλιᾶσθε τῷ θεῷ. H. h. laudate deum. H. g. 2.
[illegible] deo. Ch. laudate [illegible]. [illegible] deo.
[illegible]

עזנו | O. τῷ βοηθῷ ἡμῶν. H.h. fortitudini nostrae. H.g. adjutori nostro. Ch. fortitudini nostrae. P. fortitudini nostrae.

3 שאו זמרה | O. λάβετε ψαλμόν. H.h. assumite carmen. H.g. sumite psalmum. Ch. elevate [illegible] in laud. B. heft aen psalm op.

כנור | O. ψαλτήριον τερπνὸν μετὰ κιθάρας. H.h. citharam decoram cum psalterio. H.g. psalterium jocundum cum cithara. Ch. citharam [illegible] cum Nablo. P. citharam jucundam cum nablo. B. de liefelycke harpe met de luit.

4. בחדש | O. ἐν νεομηνίᾳ. H.h. et g. in neomenia. Ch. in mense Tisri. P. in calendis

בכסה ליום חגנו | O. ἐν εὐσήμῳ ἡμέρᾳ ἑορτῆς ὑμῶν. H.h. in medio mense [illegible] H.g. in insigni die solemnitatis nostrae. Ch. in mense quo [illegible] est, in die solemnitatis nostrae. P. in tempore statuto in die solemnitatis nostrae.

6 על ארץ | O. ἐκ γῆς Αἰγύπτου. H.h. et g. de terra Aegypti. Ch. de domo vinctorum, et dominatus est super terram Aegypti. B. tegen Egyptenlandt.

[illegible] | O. ἤκουσεν. H.h. audivi. H.g. audivit. Ch. audivi et audivi. B. [illegible]

הסירותי | O. ἀπέστησεν ἀπὸ ἄρσεων. H.h. amovi ab oneribus. H.g. divertit ab oneribus. Ch. amovi a servitute. P. subduxi ab onere.

מדוד תעבר | O. ἐν τῷ κοφίνῳ ἐδούλευσαν. H.h. a cophino recesserunt. H.g. in cophino servierunt. Ch. a projiciendo lutum ad ollas [illegible] P. Ar. ab alieno transierunt. B. van de potte (M. [illegible]) ontslagen.

8 ברעם | O. καταιγίδος. H.h. tonitrui. H.g. tempestatis.

סלה | O. et H.g. semper. N. διάψαλμα. Ch. in aeternum. H.h. semper.

9 ואעידה בך | O. διαμαρτύρομαί σοι. H.h. et g. contestor te. Ch. testificabor in te. P. testificari faciam in te. B. ik sal onder u betuigen.

10 זר | O. πρόσφατος. H.h. alienus. H.g. recens

12 אבה לי | O. προσέσχε μοι. H.h. credidit mihi. H.g. intendit mihi. Ch. acquievit Verbo meo. P. obtemperavit mihi. B. mijner gewilt.

13 בשרירות | O. κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα. S. τῇ ἀρεσκείᾳ. A. ἐν σκολιότητι. H.h. in pravitate. H.g. secundum studia. Ch. in cogitationibus. Ar. in pertinacia. V. secundum desideria. B. in het goetdunken.

בנתיבותם | ילכו | Θ. πορεύσονται ἐν τοῖς ἐπιτη-
δεύμασιν αὐτῶν. S. ὁδεύειν ταῖς βουλαῖς αὐτῶν.
A. πορεύσονται ἐν ~~τοῖς~~ βουλεύμασιν αὐτῶν. H.h. am-
bulabunt in consiliis suis. Ch. ambulaverunt be-
H.g. ibunt in adinventionibus suis. B. daer wan-
delen in haer raedtslagen

לו | O. εἰ. H.h. utinam. et Ch. cum P. at H.g. si.

שומע לי | O. ἤκουσέ μου. H.h. et Ch. audisset me. H.g. 14.
P. obtemperasset mihi.

יהלכו | O. εἰ ἐπορεύθη. H.h. et Ch. ambulasset.
H.g. si ambulasset. Ar. ambulassent.

כמעט | O. ἐν τῷ μηδενὶ ἄν. H.h. quasi nihilum 15.
H.h. pro nihilo fecissem. Ch. brevi. Ar. quasi
parum. B. in korts.

אכניע | O. ἐταπείνωσα. H.h. g. et Ch. humiliassem.
B. souder ik gedeemt hebben.

אשיב | O. ἐπέβαλον ἄν. H.h. et convertissem. H.g. misis-
sem. Ch. convertissem. B. gewendt hebben.

יכחשו | O. ἐψεύσαντο αὐτῷ. S. οἱ ψευδόμενοι 16.
αὐτῷ. A. ἀρνήσονται αὐτόν. H.h. negabunt
eum H.g. mentiti sunt ei. Ch. mentientur ei.
B. souden hem geveinsdelijk onderworpen hebben.

ויאכילהו | O. ἐψώμισεν αὐτούς. H.h. et g. saturabit 17.
eos. Ch. saturassem eos. Ar. saturavit

Ps. 82.

באל | O. θεῶν. H.h. dei. H.g. deorum. Ch. judicum, 1
qui potentes sunt in lege. B. goden.

בקרב | O. ἐν μέσῳ. A. ἐν ἐγκάτῳ (intimo) H.h.
g. et Ch. in medio. Ar. in interiori.

אלהים ישפט | O. δὲ θεοὺς διακρίνει. H.h. deos judi-
cat. H.g. deos dijudicabit. Ch. judi-
cium in veritate judicat. B. de goden richtet hij.

תשאו סלה | O. λαμβάνετε; Φ. N. addit διάψαλμα. 2.
H.h. suscipitis semper. H.g. sumitis
Ch. suscipietis in aeternum. B. aanneemt. Sela.

דל | O. ὀρφανὸν καὶ πτωχόν. N. ὀρφανὸν καὶ πτωχὸν. 3
A. ἀραιῷ (imbecilli) καὶ ὀρφανῷ. S. ἀτόνῳ καὶ
ὀρφανῷ. T. πτωχοῦ καὶ ὀρφανοῦ. H.h. pauperi et
pupillo. H.g. pupillo et egeno. Ch. miserabili
et pupillo

עני | O. ταπεινόν. H.h. egenum. Ch. egeno. H.g. humilem

אכן כאדם | O. ὑμεῖς δὲ ὡς ἄνθρωποι. H.h. ergo quasi 7.
adam. H.g. vos autem sicut homines. Ch. atta-
men in veritate sicut homines. B. nochtans als een
mensch. M. als adam.

תנחל | O. κατακληρονομήσεις [illegible]. H.h. g. et Ch. haereditabis. [illegible] dominabis.

Ps. פ״ג.

2. שיר מזמור | O. Ὠδὴ ψαλμοῦ. H.h. et g. canticum psalmi. Ch. canticum laudib. P. canticum cantus. B. eē liedt, eē psalm.

2 אל דמי לך | O. τίς ὁμοιωθήσεταί σοι. H.h. nos silentium tibi. H.g. quis similis erit tibi. Ch. ne taceas tibi. Ar. ne silentium tibi. B. en swyght niet.

אל תחרש | O. μὴ σιγήσῃς. H.h. ne sileas. H.g. ne tardes. Ch. ne obsurdes. B. houdt u niet als doof.

3 יהמיון | O. ἤχησαν. S. συνηχοῦσιν. H.h. tumultuati sunt. H.g. fremuerunt. Ch. fremunt. Ar. tumultuabuntur. B. maken gedruys.

4 יערימו סוד | O. κατεπανουργεύσαντο γνώμην. S. πανούργως ὁμιλοῦσιν. H.h. inquisiverunt tractaverunt. H.g. malignati sunt consilium. Ch. fraudulenter machinati sunt tractatus. Ar. callide inibunt consilium. B. sy maken listichlyck een heymelicken aenslag.

צפוניך | O. κατὰ τῶν ἁγίων σου. S. κατὰ τῶν ἀποκρύφων σου. A. κατὰ τῶν συγκεκρυμμένων σοι. H.h. adversus arcanum tuum. H.g. adversus sanctos tuos. Ch. adversus absconditos in thesauris tuis. P. super absconditos tuos. B. tegen uwe verborgen.

5 ונכחידם מגוי | O. ἐξολοθρεύσωμεν αὐτοὺς ἐξ ἔθνους. (S. ἐκτρίψωμεν) H.h. conteramus eos de gente. H.g. disperdamus eos... Ch. succidamus eos ne sint populus. B. laet ons se uitroeyen, dat sy geen volk meer en syn.

6 לב | O. ἐν ὁμονοίᾳ. H.h. corde. H.g. unanimiter. Ch. in toto corde. B. in 't hert.

8. פלשת | O. ἀλλόφυλοι. H.h. palestina. H.g. alienigenae. Ch. palestini.

9 זרוע | O. εἰς ἀντίληψιν. H.h. brachium. H.g. in adjutorium. Ch. adjutorio. B. tot eenen arm.

סלה | O. διάψαλμα. H.h. semper. H.g. ende et V. Ch. in perpetuum.

כלו | S. ἐξεμηνυθήσαν, παραπεπληγμένος καὶ ἐγκεκλεισμένος.

11 דמן לאדמה | O. ὡσεὶ κόπρος τῇ γῇ. A. κοπρίον τῆς χθονός. H.h. quasi sterquilinium terrae. H.g. ut stercus terrae. Ch. sicut stercus conculcatum in pulvere. B. tot drek der aarde.

13 נאות | O. τὸ ἁγιαστήριον. V. τὸ θυσιαστήριον. S. δίαιταν (habitaculum). Ch. H.h. pulchritudines. H.g. sanctuarium. Ch. omnem mundum. P. habitacula. B. de schoonheyt woningen.

15 תבער | O. ὃ διαφλέξει. H.h. comburit. H.g. qui comburit. Ch. qui comburit.

תלהט | O. ἡ κατακαύσει. H.h. devorat. H.g. quae comburit. Ch. quae inflammat. B. die aensteeckt.

בסופתך | O. ἐν τῇ ὀργῇ σου. H.h. in turbine tuo. 16.
H.g. in ira tua. Ch. furore tuo.

עדי עד | O. εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. H.h. usque in secu- 18.
lum. H.g. in seculum seculi. Ch. in secula
seculorum. Ar. usque in perpetuum. ~~B.~~ tot in der eewicheyt.

אתה שמך | O. ὄνομά σοι κύριος. al. σοὶ ὄνομα κύριε 19
H.h. nomen tuum est dominus. H.g.
nomen tibi dominus. Ch. tu es, nomen tuum, dominus,
P. tu es, cujus es, nomen tuum, dominus. F. gz ~~[illegible]~~
met uwen name hyt de heere.

לבדך עליון | O. σὺ μόνος ὕψιστος. H.h. solus tu excelsus.
H.g. tu (et Ch.) solus altissimus. ~~Ch.~~ P. solus tu, et altissimus.

Ps. 84.

על הגית | O. ὑπὲρ τῶν ληνῶν. H.h. et g. pro torcularibus. Ch. cithara allata de Gath. 1-

כלתה | O. ἐκλείπει. H.h. et g. defecit. Ch. desiderat et defecit. B. bezwijckt van verlangen. 3

רננו אל אל | O. ἠγαλλιάσαντο ἐπὶ θεόν. H.h. laudabunt deum. H.g. exultaverunt in deum. P. exultabunt ad deum. B. vrolijck hebben tot [illegible]. Ch. exultant in deo.

גם צפור | O. καὶ γὰρ στρουθίον. A. καί γε ὄρνεον. H.h. siquidem avis (H.g. etenim) passer. Ch. etiam columba. 4.

בית | O. ἑαυτῷ οἰκίαν. H.h. domum. H.g. sibi domum.

דרור | O. τρυγὼν. A. στρουθός. H.h. avis. H.g. turtur. et Ch. at P. hirundo. B. swaluwe.

את מזבחותיך | O. τὰ θυσιαστήριά σου. H.h. et g. altaria tua. at sequestrant et secum jungunt [illegible]. Ch. quod legitimi sint pulli ejus, ut offerantur in superficiem altaris tui. B. bij (M. na) uwe altaren.

עוד | O. εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. H.h. adhuc. 5.
H.g. in secula seculorum. Ch. in seculo isto; rursus in secula seculorum. P. in seculum. B. gestadich.

סלה | O. ~~διάψαλμα~~.

עוז לו בך | O. οὗ ἐστιν ἀντίληψις αὐτοῦ παρὰ σοί. 6.
N. οὗ ἐστιν ἡ ἀντίληψις αὐτοῦ παρὰ σοῦ. H.h. cujus est fortitudo. H.g. cui est auxilium ipsi ab te. Ch. cujus est fortitudo in ~~verbo tuo~~. Ar. fortitudo ei in te. B. wiens sterckte in u is.

מסלות בלבבם | O. ἀναβάσεις ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. H.h. semitas in corde suo. H.g. ascensiones... Ch. fiducia ejus in corde suo. Ar. vias stratas in corde eorum. B. in welcker herte de gebaende wegen zijn.

7 עברי [illegible] O (for prædict. deinde jungendo) διέθετο.
al. διέθετο sum deinde jungunt. H. h. transeuntes. H. g. idem est. Ch. peccatores qui transeunt
B. als sy doorgaen.

* בעמק הבכא | O. εἰς τὴν κοιλάδα τοῦ κλαυθμῶνος. H. h. in valle fletus. H. g. in valle lachrymarum. Ch. per profundum gehennæ, fletus. P. vallem Baccha. B. door het dal der moerbeziebomen. M. door het dal der tranen.

מעין ישיתוהו | O. εἰς τὸν τόπον, ὃν ἔθετο. H. h. fontem ponent eam. H. g. in loco quem posuit. Ch. sicut fontem ponent illud. B. maken sy hem (M. het) tot een fontein.

* גם ברכות יעטה | O. καὶ γὰρ εὐλογίας δώσει ὁ νομοθετῶν. H. h. benedictioni quoque amicietur doctor. H. g. etiam benedictionem (V benedictionem) dabit legislator. Ch. atque benedictionibus operientur eos, qui immorantur in doctrina legis suæ. P. etiam piscinas operit pluvia. Ar. etiam benedictionibus operientur doctores. B. ook sal de regen [illegible] bedecken (M. is of met segeningen) [illegible]

8. מחיל | O. ἐκ δυνάμεως. H. h. de fortitudine. H. g. de virtute. P. de exercitu.

יראה אל | O. ὀφθήσεται ὁ Θεὸς τῶν θεῶν. H. h. apparebunt apud deum. H. g. videbitur deus deorum. Ch. apparebit [illegible], ipsi sapientes coram domino. B. elck van haer sal verschijnen voor godt.

9 סלה | διάψαλμα. H. h. semper. H. g. [illegible] V. at

10 מגננו | Ὑπερασπιστὰ ἡμῶν. H. h. clypeus (H. g. protector) noster. Ch. [illegible] nostrum. P. clypeum nostrum. B. o. ons schilt.

11 יום | O. ἡμέρα μία. H. h. dies. H. g. dies una. Ch. habitare diem unam. B een dag.

מאלף | O. ὑπὲρ χιλιάδας. al. ὑπὲρ χιλιάδα. H. h. super millia. et g. at Ch. quam mille extra. B. dan duysent elders.

הסתופף | O. παραριπτεῖσθαι. H. h. et g. abjectus esse. Ch. abhorrere. P. esse in limine. B aen den dorpel te wesen.

מדור | O. μᾶλλον ἢ οἰκεῖν με. H. h. quam habitare H. g. addit. me V. nos addit. Ch. quam habitare. B. dan langhe woonen.

ומגן שמש] O. ἔλεος καὶ ἀλήθειαν ἀγαπᾷ. A. ἥλιος καὶ θυρεὸς. H.h. sol et scutum. H.g. misericordiam et veritatem diligit. Ch. sicut murus excelsus et clypeus fortis est. 12

לא ימנע טוב] O. στερήσει (N. ὑστερήσει) τὰ ἀγαθά. H.h. et P. prohibebit bonum. H.g. privabit bonis. Ch. privabit beatitudine. H.ger. geen goeds onthouden.

בתמים] O. ἐν ἀκακίᾳ. H.h. in perfectione et Ch. at H.g. in innocentia. Ar. in integritate.

בוטח בך] O. ὁ ἐλπίζων ἐπὶ σέ. H.h. qui confidit (H.g. qui sperat) in te. Ch. qui fiduciam suam collocat in Verbo tuo. Ar. sperantibus in te.

Ps. 85.

לבני קרח] O. τοῖς υἱοῖς Κορέ. H.h. filiorum Core. H.g. filiis Core. Ch. per manus filiorum Korah. 1.

רצית] O. εὐδόκησας. H.h. placatus es. H.g. benedixisti. Ch. benevolentia prosecutus es. B. gy hebt gunst gegeven. M. hebt ons welgevallen gehadt aen.

שבת] O. ἀπέστρεψας. H.h. et P. reduxisti. H.g. avertisti. Ch. convertisti. B. hebt gy gewendet.

נשאת עון] O. ἀφῆκας τὰς ἀνομίας. H.h. dimisisti iniquitatem. H.g. remisisti iniquitates et Ch. at Ar. sustulisti iniquitatem. B. gy hebt de misdaet vergeven. 2

סלה] O. caret et H.g. at V. H.h. semper. Ch. in aeternum. N. διάψαλμα.

אספת] O. κατέπαυσας. H.h. et Ch. continuisti. H.g. mitigasti. ~~Ch.~~ P. abstulisti. Ar. collegisti. B. gy hebt vergramschap. M. doet ophouden. 4

אלהי ישענו] O. ὁ Θεὸς τῶν σωτηρίων ἡμῶν. H.h. Deus Jesu nostri. H.g. Deus salutaris nostri. Ch. Deus salutis nostrae. et P.B. o godt onses heyls. 5

הפר] O. ἀπόστρεψον τὸν θυμόν σου ἀφ᾽ ἡμῶν. H.h. solve iram tuam adversum nos. H.g. averte iram tuam a nobis. Ch. irritam fac iram tuam a nobis. Ar. fac irritam indignationem tuam nobiscum.

האלהים תשובנו] O. ὁ θεὸς, σὺ ἐπιστρέψας. H.h. nonne tu revertens. H.g. Deus, tu conversus. Ch. nonne tu convertens. R..c. convertendo. B. sult gy ons niet weder.. 7

תתן] O. δώῃς. H.h. g. et Ch. Da. Ar. dabis. 8.

ידבר] O. addit ἐν ἐμοί. et N. sta et H.g. et V.

ישובו לכסלה] O. ἐπὶ τοὺς ἐπιστρέφοντας καρδίαν ἐπ᾽ αὐτόν. 9. N... πρὸς αὐτόν. H.h. ut non convertantur ad stultitiam. H.g. et his qui convertuntur corde suo.

Ch. et nos conſideratur ad inſipientiam.
Alia eos qui convertuntur ad cor. B. maer
dat ſy niet weder tot dwaeſheyt en keeren.

10 קרב | O. πλὴν. H. h. et g. veruntamen. Ch. ſiquidem
P. vero. B. ſekerlyck.

12 תתן יבולה | O. ἀνέτειλε. H. h. et g. orta eſt. Ch. pullulabit

גם | O. καὶ γὰρ. H. h. ſed et. H. g. etenim. Ch. praeterea

הטוב | O. χρηστότητα. H. h. bonum. H. g. benignitatem
Ch. beatitudinem.

13 לדרך | O. εἰς ὁδόν. H. h. et g. ac Ch. in via ac P.
B. op den weg.

* פעמיו | O. τὰ διαβήματα αὐτοῦ. H. h. g. et Ch. greſſus
ſuos. B. ſyner voetſtappen

Ps. פו.

4. אשא | O. ἦρα. H. h. levo. H. g. levavi Ch. levabo in oratione

5. סלח | O. ἐπιεικής. A. ἱλαστής. S. ἀφετής. H. h. propitia-
bilis. H. g. mitis. Ch. parcens iis qui convertuntur
ad legem. B. goedertieren. M. goedig und ſachte

רב חסד | O. πολυέλεος. H. h. multae miſericordiae. H. g.
multa miſericordia. Ch. multiplicans
bonitatem. B. van groote goedertierenheyt

6 תחנונותי | O. τῆς δεήσεώς μου. H. h. et Ch. deprecationum
mearum. H. g. deprecationis meae.

7 קראתיך כי | O. ἐκέκραξα πρὸς σὲ ὅτι ἐπήκουσάς μου
(N. εἰσήκουσας) με. S. ἐπικαλέσομαί σε
ὅτι ἐπακούσῃ μου. H. h. invocabo te, quia exaudies
me. H. g. clamavi ad te, quia exaudisti me. Ch. cla-
mabo ad te, quoniam tu reſpondebis mihi.

10 לבדך | N. addit. ὁ μέγας, et aliquoties.

11 הורני | O. ὁδήγησόν με ἐν. H. h. et Ch. doce me. H. g. deduc
me in

אהלך | O. καὶ πορεύσομαι. H. h. ut ambulem. H. g. et in-
grediar. Ch. ambulabo

יחד | O. εὐφρανθήτω. A. μοναχῶς. S. ἕνωσον. H. h.
unicum fac. H. g. laetetur. Ch. unita et P.
B. vereenigt.

13 משאול תחתיה | O. ἐξ ᾅδου κατωτάτου. H. h. de inferno extre-
mo. H. g. ... inferiori Ch. de inferno
inferno inferiori. B. uit het onderſte graf.

14. זדים | O. παράνομοι. H. h. et Ch. ſuperbi. H. g. iniqui.

15 אל רחום | O. ὁ θεός μου. N. ὁ θεός. H. h. deus et Ch. at H. g.
deus meus. V. deus.

ארך אפים | O. μακρόθυμος. H. h. et g. patiens. Ch. elongans
iram. A. longus naribus. B. lanckmoedig

ורב חסד ואמת | O. πολυέλεος καὶ ἀληθινός. H.h. et g. multam misericordiam et veracitatem. Ch. multiplicia conferens beneficia et veritatem. P. multus misericordia et veritate. B. groot van goedertierenheit ende waerheit.

לעבדך | O. τῷ παιδί σου. S. τῷ δούλῳ σου. H.h. et Ch. servo tuo. H.g. puero tuo.

Ps. πζ.

יסודתו בהררי | O. οἱ θεμέλιοι αὐτοῦ ἐν τοῖς ὄρεσι τοῖς ἁγίοις. A. θεμελίωσις αὐτοῦ ἐν ὄρεσιν ἡγιασμένοις. H.h. fundamentum (h.g. fundamenta) ejus in montibus sanctuarii (h.g. sanctis) Ch. [illegible] titulo, [illegible]; fundatum in [illegible] patrum priscorum. Ar. fundamentum ejus in montibus sanctitatis. B. syn grondslagen op de bergen der heiligheit. 1

נכבדות מדבר | O. δεδοξασμένα ἐλαλήθη περὶ σοῦ. H.h. gloriosa dicta sunt in te. H.h. .. de te. Ch. verba honorifica dicta sunt de te. Ar. gloriosa dicta in te. 3.

סלה | O. caret et H.g. cum V. N. διάψαλμα. H.h. semper. Ch. in aeternum.

הנה פלשת | O. καὶ ἰδοὺ ἀλλόφυλοι. H.h. ecce Palaestina. H.g. et alienigenae. V. nos addit et. Ch. ecce [illegible]. 4.

עם כוש | O. καὶ λαὸς τῶν Αἰθιόπων. H.h. cum Aethiopia. H.g. et populus Aethiopum. Ch. cum Aethiopibus. P. cum Aethiopia. B. met de Moren.

זה ילד | O. οὗτοι ἐγεννήθησαν. H.h. iste natus est. H.g. hi fuerunt. Ch. [illegible].

ולציון יאמר | O. μήτηρ Σιὼν ἐρεῖ. S. περὶ δὲ Σιὼν λεχθήσεται. H.h. ad Sion autem dicetur. H.g. mater Sion dicet. V. numquid Sion dicet? Ch. [illegible] Sion dictum est. P. et propter Sion dictum. B. ende van Sion sal gesegt worden. 5.

איש ואיש | Ch. id de David et Salomone exponit.

בכתוב | O. ἐν γραφῇ. H.h. scribens. H.g. in scriptura. V. in scripturis. Ch. in libro in quo scripta sunt computationes. Ar. in scribendo. B. in 't opschrijven. 6.

זה ילד שם | O. καὶ ἀρχόντων τούτων τῶν γεγενημένων ἐν αὐτῇ. H.h. iste natus est ibi. H.g. et principum horum qui fuerunt in ea. Ch. [illegible] natus est ibi. B. [illegible] daer geboren. *

סלה | O. H.g. et V. carent. N. διάψαλμα. H.h. semper. Ch. in aeternum.

7. ושרים כחללים | O. ὡς εὐφραινομένων πάντων ἡ κατοικία ἐν σοί. H.t. Et cantores quasi in choris, omnes fontes mei in te. H.g. Sunt
★ cantantium omnium (V. et) habitatio in te.
Ch. Et dicunt cantica in choris, omnes speciosi laudis super sacrificia dicuntur in medio tui.
P. Et cantores sicut tibicines: omnes fontes mei in te. B. Und die Sänger, gleich die Pfeiffer, mitsammen alle meine Brunnen sollen bei dir sein. M. daran singt und springt aller meiner Brunnen bemüht in.

Ps. 88.

1. על מחלת לענות | O. ὑπὲρ μαελὲθ τοῦ ἀποκριθῆναι. A. & S. ἐπὶ χορείας... T. διὰ χορ...
H.t. super choro ad praecinendum. H.g. pro Maheleth ad respondendum. Ch. pro oratione ad canendum. Ar. super infirmitate ad respondendum.
משכיל | O. συνέσεως. H.t. eruditio. H.g. intellectus. Ch. pro intellectu bono. B. ein Unterweisung.
האזרחי | O. ἰσραηλίτῃ. H.t. et V. Ezraita. H.g. israelitici. P. Ezrachita. Ch. indigenae.
2. בלילה | O. καὶ ἐν νυκτί. H.t. in nocte. H.g. et in nocte. Ch. in nocte coram orationem.
3. לרנתי | O. εἰς τὴν δέησίν μου. H.t. ad laudationem meam. H.g. et Ch. ad precationem meam. P. ad clamorem meum. B. zu meinem geschrey.
4. לשאול | O. τῷ ᾅδῃ. H.t. ad infernum. H.g. inferno. Ch. ad inferos. P. ad sepulchrum. B. zu dem Grab.
5. בור | O. εἰς λάκκον. H.t. et gr. in lacum. Ch. in domum vinctorum. P. in sepulchrum. B. in die Helle.
אין איל | O. ἀβοήθητος. N. ἀβοήθητος. H.t. invalidus. H.g. sine adjutorio. Ch. cui nulla sunt vires.
6. חפשי | O. ἐλεύθερος. H.t. et g. et Ch. liber. B. abgesondert.
חללים | O. τραυματίαι. H.t. et H.g. interfecti. H.g. vulnerati. et P. at B. die Erschlagenen.
נגזרו | O. ἀπώσθησαν. A. ἐξεκόπησαν. H.t. abscissi sunt. H.g. repulsi sunt. Ch. separati sunt.
7. שתני | O. ἔθεντό με. H.t. et Ch. posuisti me. H.t. posuerunt me. B. gelegt mich ....
תחתיות | O. κατωτάτῳ. H.t. novissimo. H.g. et Ch. inferiori. Ar. inferiorem. ... B. M. der ... Gruben ....
★ במצלות | O. καὶ ἐν σκιᾷ θανάτου. H.t. in profundo et Ch. at H.g. et in umbra mortis. P. in profundis. B. in die tieffe.

סמכה עלי | O. ἐπ' ἐμὲ ἐπεστηρίχθη. S. ἐμοὶ ἐπεβεβαρύνθη (in me incubuit) H.h. super me confirmatus est. et g. at Ch. at P. mihi appropinquavit. B. leght op my; M. steunt op my.

ענית | O. ἐπήγαγες ἐπ' ἐμέ. S. ἐκάκωσάς με. H.h. afflixisti me. H.g. induxisti super me. Ch. attenderunt me. B. ~~[illegible]~~ ghy hebt my nedergedrukt. afflixisti

סלה | O. διάψαλμα. H.h. semper. H.g. et V. carent. Ch. afflixisti ~~me semper~~ in aeternum.

שתני תועבות | O. ἔθεντό με βδέλυγμα ἑαυτοῖς. H.h. et posuisti me abominationes eis. .... in detestationes illis. H.g. posuerunt me abominationem sibi. B. ghy hebt my geset tot een groot grouwel.

כלא | O. παρεδόθην. H.h. clausus. H.g. traditus sum. Ch. clausus in domo vinctorum.

עיני דאבה | O. οἱ ὀφθαλμοί μου ἠσθένησαν. S. ὁ ὀφθαλμός μου ἐξέρρευσεν. H.h. oculus meus infirmatus est. H.g. oculi mei languerunt. Ch. oculus meus stillavit lachrymas. P. ... doluit. B. ... treuret 10.

מני עני | O. ἀπὸ πτωχείας. S. ἀπὸ τῆς κακώσεως. H.h. ab afflictione. H.g. prae inopia. Ch. ob calamitatem. P. propter afflictionem.

פלא | O. θαυμάσια. H.h. et g. mirabilia. Ch. miraculum. P. mirabile. 11.

אם רפאים | O. ἢ ἰατροί. H.h. aut gigantes. H.g. aut medici. Ch. an corpora, quae tradita sunt pulveri. P. [illegible] mortui. Ar. si manes.

יודוך | O. καὶ ἐξομολογήσονταί σοι. H.h. et g. et confitebuntur tibi. Ch. confitebuntur coram te. B. sullen sy u loven.

סלה | O. H.g. et V. carent. ~~H.~~ et Vat. H.h. semper. Ch. in aeternum.

נשיה | O. ἐπιλελησμένῃ. H.h. quae oblivioni tradita est et g. at V. oblivionis. Ch. siccitatis et desolationis. P. oblivionis. B. der vergetenheyt.

תזנח | O. ἀπωθῇς τὴν ψυχήν μου. T. ἀπωθεῖς τὴν προσευχήν μου et V. at. S. ἀποβάλλῃ τὴν ψυχήν μου. H.h. abjicis (H.g. repellis) animam meam. Ch. [illegible] animam meam. P. elongabis animam meam. 15.

גוע | O. ἐν κόποις. H.h. deficiens. H.g. in laboribus. 16. Ch. deficiens. Ar. moribundus. P. deficiens.

נשאתי | O. ὑψωθεὶς δὲ ἐταπεινώθην καὶ ἐξηπορήθην. H.h. portavi furores tuos, et conturbatus sum. H.g. exaltatus autem humiliatus sum et conturbatus. Ch. [illegible] B. portabo [illegible] furores tuos, addubitabo.

17. צמתתוני) O. ἐξετάραξάν με. H.h. oppresserunt me. H.g. conturbaverunt me. Ch. conciderunt me. P. succiderunt me. B. doen my vergaen.

19 מידעי מחשך) O. καὶ τοὺς γνωστούς μου ἀπὸ ταλαιπωρίας. H.h. notos meos abstulisti. H.g. et notos meos a miseria. Ch. et in conspectu notorum meorum absconsus sum. Ar. notis meis obscuritas. B. mijn bekenden sijn in duysternisse.

89.

1 משכיל לאיתן האזרחי) O. συνέσεως Αἰθὰμ τῷ Ἰσραηλίτῃ. al. τῷ Ζαραΐτῃ. H.h. eruditio Ethan Ezraitae. H.g. intellectus Ethan Israelitae. Ch. intellectus bonus dictus per manum Abrahami qui venit de Oriente.

2 חסדי) O. τὰ ἐλέη σου. A. ἔλεος. S. τὰ ἐλέη. H.h. et V. misericordias. et Ch. at H.g. addit tuas.

3 אמרתי) O. εἶπας. H.h. et Ch. dixi. H.g. dixisti.

עולם חסד יבנה) O. εἰς τὸν αἰῶνα ἔλεος οἰκοδομηθήσεται. H.h. sempiterna (H.g. in aeternum) misericordia aedificabitur. Ch. mundus misericordia aedificatus est. P. saeculum misericordia aedificabitur.

שמים תכן) O. ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἑτοιμασθήσεται. H.h. caelos fundabis. H.g. in caelis praeparabitur. Ch. in caelis praeparabis. P. .. firmabis. V. in caelis: praeparabitur &c. B. in de hemelen hebt ghy bevestigt.

4 לבחירי) O. τοῖς ἐκλεκτοῖς μου. H.h. cum electo meo. H.g. electis meis. Ch. Abraham electo meo.

5 אכין) O. ἑτοιμάσω. H.h. et P. stabiliam. H.g. praeparabo. Ch. firmabo.

סלה) O. et H.g. ac V. carent. N. διάψαλμα. H.g. semper. Ch. in (aeternum

6 פלאך) O. τὰ θαυμάσιά σου. H.h. et g. mirabilia tua. Ch. stupenda opera tua. P. mirabile tuum. B. uwe wonderen.

7 בשחק) O. ἐν νεφέλαις ἰσωθήσεται. S. ἐν αἰθέρι ἀντιπαραθήσει. H.h. et g. in nubibus aequabitur. Ch. in aethere qui aequatur. B. in de hemel geschat worde tegen.

בבני אלים) O. ἐν υἱοῖς θεοῦ. ~~H.h.~~ S. ἐν υἱοῖς θεῶν. H.h. et g. in filiis dei. Ch. inter choros angelorum.

8. נערץ) O. ἐνδοξαζόμενος. H.h. inclytus. H.g. qui glorificatur. Ch. fortis. A. formidandus. B. geducht.

רבה) O. μέγας. H.h. nimio. H.g. magnus. Ch. et magnus. B. grootelijcx.

9. חסין יה) O. δυνατὸς εἶ κύριε. H.h. et Ch. fortissime domine. H.g. potens es domine. ~~Ch.~~ Ar. fortis Jah. B. grootmachtig
O. Hebr.

10 בגאות) O. τοῦ κράτους. H.h. superbiae. H.g. potestati. Ch. in elationem. Ar. in elatione. B. over de opgeblasentheydt.

ניו בשוא | O. τὸν δὲ σάλον τῶν κυμάτων αὐτῆς. H.t. elationes gurgitum eg. H.g. motum autem fluctuum egg. Ch. quando intumescunt fluctus egg.

כחלל רהב | O. ὡς τραυματίαν ὑπερήφανον. H.t. quasi (H.g. sicut) vulneratum superbum. Ch. velut interfectum gladio, superbum. P. ... αγγελ. B.M. der aggressoren. 11.

ימין | O. τὴν θάλασσαν. A. δεξιάν. T. νότον. H.t. dexteram. H.g. mare. Ch. habitatores austri. Aramdisch. 13.

תעז | O. κραταιωθήτω. S. ἀήττητος (insuperabilis). H.t. roboretur. H.g. firmetur. Ch. roborabis. B. sh Aera. 14.

מכון | O. ἑτοιμασία. H.t. firmamentum. H.g. praeparatio. Ch. habitatio. P. habitaculum. A. loc. parati ... 15.

תרועה | O. ἀλαλαγμόν. H.t. jubilum. H.g. jubilationem. Ch. complanderi creatori suo cum jubilo. 16.

תרים | O. ὑψωθήσεται. H.t. elevabis. H.g. exaltabitur. Ch. extolles. P. exaltabis. B. sal ... 18.

ליהוה מגננו | O. ὅτι κυρίου ἡ ἀντίληψις. H.t. a domino est protectio nostra. H.g. domini assumtio ... est nostra. Ch. domini sunt protectiones ... I. domino est clypeus noster. B. ons schildt is van de Heer. M. ... 19.

לקדוש | O. τοῦ ἁγίου. H.t. a sancto. H.g. sancti. P. sancto. B. van de heyligen ... et Ch. 19.

לחסידך | O. τοῖς υἱοῖς σου. H.t. sanctis tuis. H.g. filiis tuis. Ch. piis tuis. P. misericordi tuo. B. van (M. tot) uwen heyligen. 20.

אשר ידי | O. ἡ γὰρ χείρ μου συναντιλήψεται αὐτῷ. H.t. cum quo manus mea firma erit. H.g. manus enim mea auxiliabitur ei. Ch. quoniam manus meae paratae sunt in adjutorio ejus. 22.

ישיא | O. ὠφελήσει. H.t. decipiet et Ch. et H.g. proficiet. P. decipiet. B. sal hem niet bedriegen. 23.

יעננו | O. προσθήσει τοῦ κακῶσαι αὐτόν. S. κακώσει αὐτόν. H.t. et Ch. affliget. H.g. apponet nocere ei.

וכתותי | O. καὶ συγκόψω. H.t. sed (H.g. et) concidam. Ch. conteram eum. A. et concidam. B. maer ik sal verpletteren. 24.

אניה | O. τροπώσομαι. H.t. et P. percutiam. H.g. in fugam convertam. Ch. feriam. B. sal ... plagen.

וני | O. ἀντιλήπτωρ τῆς. H.t. et Ch. fortitudo. H.g. susceptor. Ar. ... B. ... 27.

עליון | O. ὑψηλὸν παρὰ τοῖς βασιλεῦσι. A. ὕψιστον τοῖς βασιλεῦσι. S. ἀνώτατον τῶν βασιλέων. H.t. excelsum (H.g. prae) regibus. Ch. sublimem super omnes reges. B. ... 28.

... 51.

לעד | O. εἰς τὸν αἰῶνα, τοῦ αἰῶνος. H.t. et Ch. in perpetuum. H.g. in seculum seculi. B. in eeuwigh.

32. חקתי | O. τὰ δικαιώματά μου. H. h. ceremonias meas. H. g. justitias meas. Ch. praecepta mea. P. statuta mea. B. mijne insettinge.

33. ופקדתי | O. ἐπισκέψομαι. H. h. g. et Ch. visitabo. B. so sal ik bezoeken.

פשעם עונם | O. ἀνομίας αὐτῶν, ἀδικίας αὐτῶν. ita is peccati verbum. H. h. g. et Ch. at P. eius B. ir[illegible].

34. אפיר | O. διασκεδάσω ἀπ' αὐτοῦ. H. h. auferam ab eo. et Ch. et P. H. g. dispergam ab eo. Ar. infringam a cum eo. B. [illegible]

אשקר באמונתי | O. ἀδικήσω ἐν τῇ ἀληθείᾳ μου. S. παραβήσομαι... A. ψεύσομαι. H. h. mentiar in veritate mea. H. g. nocebo... Ch. mentiar in fide mea. B. in mijne getrouwigheyt feylen. M. [illegible] mijne getrouwigheyt.

35. לא | O. οὐδὲ ὃ μή. H. h. et Ch. non. H. g. nec.

ומוצא | O. τὰ ἐκπορευόμενα διά. H. h. quod egressum est de. H. g. quae procedunt de. Ch. quod depromitur de. P. egressus. B. M. des uitgang

אשנה | O. ἀθετήσω. H. h. et Ch. et P. mutabo. H. g. faciam irrita.

36. 2. אם | O. εἰ. H. h. in. H. g. si. Ch. [illegible].

בקדשי | O. ἐν ἁγίῳ μου. H. h. et g. in sancto meo. Ch. in nomine sancto meo. P. per sanctitatem meam. B. by mijne heyligheyt.

38. יכון עולם | O. κατηρτισμένη εἰς τὸν αἰῶνα. H. h. stabilietur in sempiternum. H. g. perfecta in aeternum. Ch. firmata ad signum aeternum. B. [illegible] eeuwig.

סלה | O. διάψαλμα. H. h. semper. H. g. et V. cantor. Ch. in perpetuum.

39 זנחת | O. ἀπώσω. S. αὐτὸς ἀπεβάλου. H. h. et g. repulisti. Ch. [illegible]. P. elongasti. B. [illegible].

ותמאס | O. καὶ ἐξουδένωσας. S. καὶ ἀπεδοκίμασας. H. h. et proiecisti. H. g. et despexisti. Ch. et abominatus es. Ar. reprobasti. B. verworpen.

התעברת עם | O. ἀνεβάλου. S. ἐχολώθης πρὸς τόν. H. h. iratus es adversus. H. g. distulisti. Ch. iratus es cum eo. et P. at B. [illegible].

40. נארתה | O. κατέστρεψας. S. εἰς κατάραν ἔδωκας. H. h. attenuasti. H. g. avertisti. Ch. irritum fecisti. A. abolevisti. B. gij hebt te niete gedaan. et P.

9. חללת לארץ נזרו | O. εἰς τὴν γῆν τὸ ἁγίασμα αὐτοῦ. H. h. in terra diadema ejus. H. g. ... sanctuarium ejus. Ch. ad terram coronam ejus. B. [illegible].

40 מבצריו מחתה | O. ὀχυρώματα αὐτοῦ δειλίαν. H. h. munitiones ejus pavorem. H. g. firmamentum ejus formidinem. Ch. [illegible]

שסהו | O. διήρπασαν αὐτόν. H. H. et g. ac P. diripuerunt eum. Ch. conculcaverunt eum. 42.

אף תשיב צור | O. ἀπέστρεψας τὴν βοήθειαν. H. h. avertisti robur. H. g. avertisti adjutorium. Ch. siquidem vertisti retrorsum acutum. A. etiam obtundis aciem. B. gy hebt oock omgekeert de scherpe 44.

הקמות | O. ἀντελάβου αὐτοῦ. H. h. sublevasti eum. H. g. et auxiliatus es ei. Ch. confirmasti manum ejus. A. statuisti eum. B. gy hebt verhooght

השבתה מטה | O. κατέλυσας ἀπὸ καθαρισμοῦ αὐτοῦ. N. ... αὐτόν. S. ἀνέπαυσας τὴν καθαρότητα αὐτοῦ. H. h. quiescere fecisti munditiam ejus. A. cessare fecisti puritatem ejus. Ch. abstulisti sacerdotes, qui confitebantur peccata super altare et purificabant populum ejus. B. gy hebt ... ophouden 45.

לארץ מגרת | O. εἰς τὴν γῆν κατέῤῥαξας. H. h. in terram detraxisti. H. g. in terram collisisti. Ch. ad terram collisisti. P. in terram cadere fecisti ... B. ter aarde ...

עלומיו | O. τοῦ χρόνου (N. θρόνου) αὐτοῦ. A. νεότητος αὐτοῦ. S. νεότητος αὐτοῦ. H. h. adolescentiae ejus. H. g. temporis ejus. Ch. juventutis ejus. B. syner jeught 46. *

העטית עליו | O. κατέχεας αὐτοῦ. H. h. operuisti eum. H. g. perfudisti eum. A. operuisti super eum. B. gy hebt hem ... bedeckt.

סלה | O. H. g. et V. carent. A. διάψαλμα. H. h. semper. Ch. in perpetuum.

תסתר לנצח | O. ἀποστρέψῃ εἰς τέλος. S. ἀποκρυβήσῃ εἰς τέλος. H. h. absconderis (H. g. averteris) in finem. Ch. abscondes majestatem tuam in aeternum. P. absconderis in saeculum. B. sult gy u ... verbergen? 47.

אני מה חלד | O. τίς μου ἡ ὑπόστασις. H. h. mei ut pro fundo. H. g. qua mea substantia. Ch. quod creatus sum de pulvere. A. ego quanti aevi. B. van hoedanigen ... dat ik ben. T. quid sum, quid tempus 48. *

על מה | O. μὴ γάρ; H. h. alioquin quare. H. g. numquid enim. Ch. quare ... ut abderentur. P. ut quid.

מי גבר | O. τίς ἐστιν ἄνθρωπος, ὅς. H. h. et Ch. quis est vir (H. g. homo) qui. P. quis vir. 49.

שאול | O. ᾅδου. H. h. et g. ac P. inferi. B. des grafs.

סלה | O. διάψαλμα. H. h. semper et. H. g. et V. carent. Ch. in perpetuum.

נשבעת | O. ἃ ὤμοσας. H. h. et g. quae jurasti. Ch. quod pactus es. 50.

שאתי | O. οὗ ὑπέσχον. S. ἐβάστασα. H. h. quam portavi. H. g. quod continui. Ch. sustinui. P. quod fero. A. ferre ... B. die ik draeg. 51.

כל רבים | O. πολλῶν. S. παμπόλλων. H.h. omnes iniquitates. H.g. multarum. Ch. cuncta opprobria multorum. P. opprobrii omnium fortium. B. das allergrot. M. das aller do menigt.

52 אשר | O. οὗ. H.h. quibus. H.g. quod. Ch. quoniam. P. nequaquam quod. B. daar mede.

עקבות | O. τὸ ἀντάλλαγμα. S. τὰ ἴχνη. H.h. vestigia. H.g. commutationem. Ch. tarditates vestigiorum pedum.

53 אמן ואמן | O. γένοιτο, γένοιτο. H.h. et Ch. ac amen et amen. B. amen ja amen.

Ecce quantus

Ps. 90.

תפלה למשה | O. προσευχὴ μωυσῆ (Sc. μωυσῆς ἑρμηνεύεται ἀνάληψις. H.h. et g. oratio Mosi. Ch. oratio quam orabit Moses, quando peccavit populus domus Israel in deserto.

מעון | O. καταφυγή. H.h. [εtp] habitaculum. H.g. refugium. Ch. [illegible] habitatio domus maiestatis tuae et in coelis. S. ἐν ἑκάστῃ γενεᾷ

בדור ודור | O. ἐν γενεᾷ καὶ γενεᾷ. H.h. g. et Ch. in generatione (Ch. omni) et generatione. B. van geslacht tot geslacht. M. tot aller tyde.

2. ותחולל | O. καὶ πλασθῆναι. H.h. et parturiretur. H.g. et formaretur. Ch. et creata esset. P. et formaretur. B. ende voortgebracht hadt.

× אתה אל | O. σὺ εἶ. H.h. tu es Deus. H.g. tu es. Ch. tu ipse es Deus. B. sijt gij godt.

3 תשב | O. μὴ ἀποστρέψῃς. H.h. convertens. H.g. ne [illegible]. Ar. convertes. B. gij doet weder[illegible]

עד דכה | O. εἰς ταπείνωσιν. H.h. [εtp] usque ad contritionem. Ch. [illegible] mortem. H.g. in humilitatem.

שובו | O. ἐπιστρέψατε. H.h. revertimini. H.g. et Ch. convertimini. B. keert weder.

4 ביום | O. addunt κύριε. et H.g. domine. [illegible]

5.&c. זרמתם | O. τὰ ἐξουδενώματα αὐτῶν, ἔτη ἔσονται; H.h. percutiente te eos, ut somnium erunt. H.g. quia pro nihilo habentur eorum anni erunt (hac V. praecedentibus annectit) Ch. et si non convertuntur, inducis in eos mortem, quia erit sicut somni. P. inundasti eos, ut somnus erunt.

יחלף | O. παρέλθοι. H.h. pertransiens. H.g. transeat. Ch. permutabuntur. B. dat verandert.

6 יחלף | O. παρέλθοι. H.h. abiit. H.g. transeat. Ch. [illegible]

ימולל | O. ἀποπέσοι. H.h. conteretur. H.g. decidat. Ch. de cibo. P. decidetur.

ויבש] O. ϐεβαρυνθείη καὶ ξηρανθείη. H.h. atque siccabitur. H.g. induruit et arefcit. Ch. siccatur propter actus. P. et siccabitur. B. en het verdort

עלמנו למאור] O. ὁ αἰὼν ἡμῶν εἰς φωτισμόν. # S. τὰς ἀμελείας ἡμῶν φαίνεσθαι (negligentias) H.h. negligentias nostras in lucem. H.g. secularum nostrum in illuminationem. Ch. iniquitates juventutis nostrae in lucem. A. absconditum nostrum ad luminare. B. ons heymelijcke sonde in 't licht. 8.*

פנו] O. ἐξέλιπον. H.h. transierunt. H.g. defecerunt. Ch. ... P. declinaverunt. B. gaan heen. M. verdwijnen. 9.

כלינו שנינו כמו הגה] O. ἐξελίπομεν τὰ ἔτη ἡμῶν ὡς ἀράχνη ἐμελέτων. H.h. consumsimus annos nostros quasi sermonem loquentes. H.g. defecimus. Anni nostri sicut aranea meditabantur. V. ... meditabuntur. Ch. consumsimus dies vitae nostrae tanquam vaporem oris in hieme. P. consumsimus annos nostros tanquam sermonem. B. wy brengen ons jaren door als een gedachte. M. als een woordt

בהם] O. ἐν αὐτοῖς. H.h. et g. in ipsis. Ch. in mundo hoc. 10.

ואם בגבורת] O. ἐὰν δὲ ἐν δυναστείαις. H.h. si autem multum est. H.g. si autem in potentatibus. Ch. et si in fortitudine. P. ... in fortitudine eius. B. of so wy seer sterck zyn.

ורהבם עמל ואון] O. τὸ πλεῖον αὐτῶν κόπος καὶ πόνος. H.h. quod amplius est labor et dolor. H.g. plurimum eorum l. & dol. Ch. multiplicatio eorum labor et falsitas peccatoribus. A. amplitudo eorum labor et iniquitas.

כי גז חיש ונעפה] O. ἐπῆλθε πραότης ἐφ' ἡμᾶς, καὶ παιδευθησόμεθα. N. πραότης; A. διεπέλασεν ~~ἀνὴρ~~ (praeteribit) ἀνὴρ, καὶ ἐκπετάσθη ≢ H.h. transibimus cito et advolabimus. H.g. supervenit mansuetudo super nos, et corripiemur. V. venit &c. super nos. Ch. transierunt velociter, et volant in pulverem. A. resecatus cito et avolabimus. B. het wordt snellyck afgesneden, en wy vliegen daar heen. *

כי יראתך עברתך] O. ἀπὸ τοῦ φόβου σου τὸν θυμόν σου. S. κατὰ τὸν φόβον σου τὴν ὀργήν σου; H.h. secundum timorem tuum indignationem tuam. H.g. prae timore tuo iram tuam. Ch. nisi justi qui timent te, sedantes furorem tuum. P. sicut timor tuus, ira tua. B. nae dat ghy te vreesen zyt. 11. H.g.

≢ S. ἐκπεθέντες (~~...~~) ... ἀφνω ἐκπετάσθημεν.

12. למנות | O. hoc prae. μ[illegible] ἐξαριθμῆσαι. H.h. ut numerentur. H.g. dinumerare. Ch. ad numerandos. P. ut numeremus. B. tellen.

*ל' ימינו כן הודע | O. τὴν δεξιάν σου οὕτως γνώρισόν μοι. H.h. dies nostri sic ostende. H.g. dexteram tuam sic notam fac mihi. V. caret, mihi. Ch. dies nostros quibus dirigit, ut scire faciat. P. dies nostros sic scire fac. B. leert ons also onse dagen

ונביא לבב חל' | O. τοὺς πεπαιδευμένους τῇ καρδίᾳ ἐν σοφίᾳ. al. πεπεδημένους..... (compeditos). H.h. veniamus corde sapienti. H.g. eruditos corde in sapientia. Ch. corde propheta cujus cor continet sapientiam. s. Sophia. P. et adducemus cor in sapientiam. B. dat wy een wys hert bekomen. M. dat wy een hert der wysheyt toebrengen.

13. ל' והנחם | O. παρακλήθητι ἐπὶ τοῖς. H.h. deprecabilis esto. H.g. deprecabilis esto. Ch. convertere a malo, quod locutus es facere. P. consolare super. B. het berouwe u over M. het berouwe.

14. שבענו | O. ἐνεπλήσθημεν. al. ἐμπλῆσον. H.h. imple nos. H.g. repleti sumus. Ch. satura nos in mundo. et P. B. versadicht ons.

15. שמחנו | O. (hoc nesciunt priores) εὐφράνθημεν. H.h. laetifica nos. H.g. laetati sumus. Ch. laetifica nos. et P.

כימות עניתנו | O. ἀνθ' ὧν ἡμερῶν ἐταπείνωσας ἡμᾶς. H.h. pro diebus quibus afflixisti nos. H.g. pro quibus diebus humiliasti nos. P. juxta dies quibus afflixisti nos.

שנות | O. ἐτῶν ὧν. H.h. et annis quibus. H.g. annis quibus. Ch. sicut anni quibus. [illegible]

רעה | O. κακά. H.h. g. et Ch. mala. P. malum.

16. יראה | O. καὶ ἴδε. H.h. appareat. H.g. et respice. V. respice. Ch. manifesta fiant. B. laat ghesien worden

פעלך | O. καὶ ἐπὶ τὰ ἔργα σου. H.h. opus tuum. H.g. et in opera tua. Ch. opera tua signorum tuorum.

ל' הדרך | O. ὁδήγησον τοὺς. H.h. gloria tua super. H.g. dirige. Ch. decor tuus super. B. uwe heerlykheyt.

17. נעם | O. ἡ λαμπρότης. H.h. decor. H.g. splendor. Ch. [illegible] A. jucunditas. B. de lieflykheyt. M. dat de heerlykheyt des Heeren ons Godts.

מעשה | O. τὰ ἔργα. H.h. opus. H.g. et Ch. opera [illegible]

כוננה | O. κατεύθυνον. H.h. confirma. H.g. dirige. Ch. prosperentur. [illegible] P. fac stabile. B. [illegible]

87.

ו̈ ף ת ב ̈ ם ̈ | sed toto peri opa nos et ... ἡμᾶς κατεύθυνον. N. at O. καὶ τὸ ἔργον τῶν χειρῶν confirma. H. h. et opus manuum nostrarum ... H. g. .... dirige. Ch. et opera manuum nostrarum ab ipso praeparentur. P. et op.... con firma illud. B. ja het werck ... bevestigt dat.

Ps. 91.

~~[illegible]~~. O. Αἶνος ᾠδῆς τῷ Δαυΐδ, ἀνεπίγραφος παρ' Ἑβραίοις. H. h. caret. H. g. Laus cantici David, sine titulo apud Hebraeos 1.

בסתר | O. ἐν βοηθείᾳ. H. h. in abscondito. H. g. in adjutorio. Ch. in secreto. B. in de schuylplaats.

בצל שדי | O. ἐν σκέπῃ τοῦ θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ. H. h. in umbraculo omnipotentis. H. g. in protectione Dei coeli. Ch. in umbra nubium gloriae omnipotentis. P. in umbra omnipotentis *

אמר | O. ἐρεῖ. H. h. dicendo. H. g. dicet. Ch. dicet David; dicam. P. dicam. 2.

מחסי ומצודתי | O. ἀντιλήπτωρ μου εἶ, καὶ καταφυγή μου. H. h. spes mea et fortitudo mea. P. ... arx mea. A. .... munitio mea. ~~Ch.~~ H. g. susceptor meus es et refugium meum. Ch. fiducia mea et arx fortitudinis meae. B. mijn toevlucht, en mijn burgt.

יצילך | O. ῥύσεταί σε. al. ῥύσεταί με. H. h. g. et Ch. eruerabit te. V. eruerabit me 3.

יקוש | O. θηρευτῶν. H. h. et g. venantium. Ch. et offendiculo. P. venatoris. B. des voghelvangers *

מדבר הוות | O. καὶ ἀπὸ λόγου ταραχώδους. S. .... ἐπηρείας (violenti insultus). H. h. de morte insidiarum. H. g. et a verbo aspero. Ch. de morte atque tumultu. P. a lue corruptionum. A. a peste contritionum. B. van de pest der [illegible] pestilentie. *

באברתו | O. ἐν τοῖς μεταφρένοις αὐτοῦ. H. h. et g. in scapulis suis. V. caret in. Ch. in umbra majestatis suae. A. in ala sua. B. met syn veeren. 4.

תחסה | O. ἐλπιεῖς. H. h. et g. sperabis. Ch. securus confisus.

צנה וסחרה | O. ὅπλῳ κυκλώσει σε. H. h. scutum et protectio. H. g. scuto circumdabit te. Ch. clypeus et parmula. P. scutum et clypeus. B. is des rondass [illegible].

ליל | O. νυκτερινοῦ. H. h. et g. nocturno. Ch. daemonum qui ambulant in nocte

יעוף | O. πετομένου. H. h. et g. volante. Ch. angeli mortis qui ... P. quae volaverit 5.

מדבר | O. ἀπὸ πράγματος. H. h. a peste. H. g. a negotio. Ch. a morte. B. voor de pestilentie *

יהלך | O. διαπορευομένου. H. h. et Ch. ambulantis. H. g. perambulantis. B. die wandelt.

★ מקטב ישוד | O. ἀπὸ συμπτώματος καὶ δαιμονίου μεσημβρινοῦ. A. ἀπὸ δηγμοῦ (morsu) δαιμονίζοντος μεσημβρίας. S. συγχύσματος (incursu) δαιμονιώδους μεσημβρίας. H. h. a morsu insanientis meridie. H. g. ab incursu et daemonio meridiano. Ch. a caterva daemonum qui grassantur in meridie. P. a morsu, qui vastat meridie. B. voor het verderf dat op de middag verwoest.

6. יפל | O. πεσεῖται. H. h. et g. et Ch. cadent. P. cadet.

7. [illegible] | O. πλήν. H. h. g. et Ch. et P. [illegible]. B. alleenlijk.

9. מעונך | O. καταφυγήν σου. H. h. habitaculum (H. g. refugium) tuum. B. tot uw woning.

10. תאנה | O. προσελεύσεται. H. h. accedet et V. at, H. g. accedent. Ch. obveniet tibi. P. occurret tibi. A. accedet fortuito. B. sal wedervaren.

רעה | O. κακά. H. h. et Ch. et V. malum. H. g. mala. V.

נגע | O. μάστιξ. H. h. lepra. H. g. et Ch. plaga. et P. flagellum.

באהלך | O. ἐν τῷ σκηνώματί σου. H. h. et g. tabernaculo tuo. Ch. ad tab... B. uw tent.

11. לך | O. περὶ σοῦ. H. h. g. et Ch. de te. P. tibi. B. van u.

12. פן תגף | O. μήποτε προσκόψῃς. H. h. et g. ne forte offendas. Ch. ... impingas. P. ne forte impingat. B. op dat gij niet en stoot.

13. שחל ופתן על | O. ἐπὶ ἀσπίδα καὶ βασιλίσκον. H. h. et g. super aspidem et basiliscum. Ch. catulum filium leonis, et basiliscum. A. super leonem et aspidem. B. op de fellen leeuw ende adder.

תרמס | O. καὶ καταπατήσεις. H. h. P. et Ch. conculcabis. H. g. et conculcabis.

כי בי חשק | O. ἐπ' ἐμὲ ἤλπισεν. H. h. mihi adhaesit. H. g. in me speravit. Ch. in Verbo meo sibi complacuit. P. me praeamabit. A. in me amplexus est. B. hij mij heeft bemint.

אשגבהו | O. σκεπάσω αὐτόν. H. h. et P. exaltabo eum. H. g. et Ch. protegam eum. B. ik sal hem op hoogh stellen.

ואראהו בישועתי | O. δείξω αὐτῷ τὸ σωτήριόν μου. H. h. et g. ostendam illi salutare meum. Ch. faciam eum intueri in salutem meam. A. faciam videre eum in salute mea. B. ik sal hem mijn heyl doen sien.

(מזמור) ψδ 92.

O. ψαλμὸς ᾠδῆς εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ σαββάτου 1.
H. h. psalmus cantici in diem (H. g. diei) sabbathi
Ch. laus et canticum, quod dicit homo primus pro die
sabbathi.

בלילות | O. κατὰ νύκτα. H. h. et Ch. ^per^ in noctibus. H. g. per noctem. 3.

עלי עשור ועלי נבל | O. ψαλτηρίῳ. H. h. et psalterio. Ch. super nabli. B. en op de luite 4.

עלי הגיון בכנור | O. μετ' ᾠδῆς ἐν κιθάρᾳ. H. h. in cantico et cithara. H. g. cum cantico in cithara
Ch. et in exultatione citharae. P. super higgaion cum cithara. B. met een voorbedacht lied op de harp.

ארנן | O. ἀγαλλιάσομαι. H. h. laudabo. H. g. et Ch. et P. me exultabo. A. odabo. B. ik sal juichen ... 5.

בפרח | O. ἐν τῷ ἀνατεῖλαι. H. h. germinaverint. H. g. cum exorti fuerint. Ch. quando germinant. P. cum floruerint B. dat groeyen. 8.

להשמדם עדי עד | O. ὅπως ἂν ἐξολοθρευθῶσιν εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. H. h. ut conterantur usque in sempiternum. H. g. ut intereant in seculum seculi.
Ch. hunc futurus est, quod destruat eos deus usque in aeternum. Ar. ad exterminari eos usque in [illegible]
B. op dat sy in der eeuwicheit ^et Chald.^ verdelget worden,

מרום | O. ὕψιστος. H. h. ^excelsus^ [illegible], H. g. altissimus [illegible]. B. de alderhoogste. 9.

יתפרדו | O. καὶ διασκορπισθήσονται. H. h. dissipabuntur. H. g. et dispergentur. Ch. et separabuntur a congregatione justorum. B. en sullen ^et P.^ [illegible] verstroyt worden 10.

ותרם | O. καὶ ὑψωθήσεται. H. h. et g. et exaltabitur. Ch. exaltasti [illegible]. A. et exaltabis 11.

בלתי | O. καὶ τὸ κέρας μου. H. h. et senecta (H. g. senectus) mea. Ch. inspirati me. P. oblitus sum. B. ik ben [illegible]. S. ἡ παλαίωσίς μου ★

בשמן רענן | O. ἐν ἐλαίῳ πίονι. N. ἐν ἐλαίῳ πίονι, S. ὡς ἐλαία ἐν θαλλῇ (oliva virens)
H. h. ^viridi^ in oleo uberi. V. in misericordia uberi
A. in oleo viridi. B. met versche olie. Maer ik sal oudt geworden sijn, salt gij my salven met versche olie. Ch. sicut olea recentis oliva frondosa.

ותבט | O. καὶ ἀπεῖδεν. N. καὶ ἐπεῖδεν. S. καὶ ἐπόψεται. H. h. et respiciet. H. g. et despexit. P. et respexit. Ch. et intuitus est. B. en sal aanschouwen. 12.

בשורי | O. ἐν τοῖς ἐχθροῖς μου. H. h. eos qui insidiantur mihi. H. g. in inimicos meos. V. cadet in. A. in insidiis meis. B. in mijn verspieders. Ch. in intuitu molestantium me

בקמים עלי | O. καὶ ἐν τοῖς ἐπανισταμένοις ἐπ' ἐμὲ. H. h. et de his qui consurgunt adversum me. H. g. et in insurgentibus in me. Ch. et in assurgentes contra me. B. ...

* תשמענה אזני | O. ἀκούσεται τὸ οὖς μου. H. H. et audiet auris mea; H. g. Ch. audiunt aures meae dolores confractionum ...

13. ישגה | O. πληθυνθήσεται. H. h. g. et Ch. multiplicabitur. B. ...

14. שתולים | O. πεφυτευμένοι. al. μεταφυτευθέντες. H. h. transplantati. H. g. et plantati. Ch. sed plantati erunt.

יפריחו | O. ἐξανθήσουσιν. H. h. germinabunt. H. g. et Ch. at P. florebunt. B. ...
M. ... O. ἔτι (N. ἔτι)

15. ינובון בשיבה | O. πληθυνθήσονται ἐν γήρει πιονι.
* A. ἔτι γεννηματίζοντες ἐν πολιᾷ (canicie) πίονες.
S. ἔτι καρποφορήσουσι γηρῶντες, πίονες ...
H. h. adhuc fructificabunt in senectute; pingues.
H. g. adhuc multiplicabuntur in senecta uberi.
Ch. adhuc volenti patre ... procedent filii in senectute pingues. B. ...
...

דשנים ורעננים | O. καὶ εὐπαθοῦντες. S. εὐθαλεῖς. H. h. frondentes. H. g. bene patientes. Ch. virides.

16. להגיד | O. et N. τοῦ ἀναγγεῖλαι ... S. ἐπαγγέλλοντες. H. h. annuntiantes. H. g. ut annuntient. Ch. ut annuntient habitantes ...

צורי | O. ὁ θεὸς ἡμῶν. N. ὁ θεός μου. S. ὁ στερεὸς μου. H. h. fortitudo mea. et Ch. at H. g. Deus noster. A. ... mea.

Ps. 93.

1. Hebr. et Ch. titulo carent. O. εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ προσαββάτου ὅτε κατῴκισται (N. κατῴκισαι) ἡ γῆ αἶνος ᾠδῆς τῷ David. H. g. in die ante sabbatum quando fundata est terra. laus cantici David.

גאות לבש | O. εὐπρέπειαν ἐνεδύσατο. H. h. gloria indutus est. H. g. decorem ... Ch. celsitudinem.
B. ... (M. ...) ...

התאזר | O. καὶ περιεζώσατο. H. h. et accinctus est. H. g. et praecinxit se. Ch. accinxit se. et P.

אף תכון | O. καὶ γὰρ ἐστερέωσεν. H. h. insuper appendit. H. g. etenim firmavit. Ch. ... stabilivit.
A. ... ... B. ...

נג / O. ἡ ζεις [illegible]. H.h. et g. qui nos. Ch. ut nos. P. [illegible]

נכון / O. ἕτοιμος. H.h. firmum. H.g. et Ch. paratum. 2.
P. paratus est. B. [illegible]

נשאו קולם / O. ἐπῆραν φωνὰς αὐτῶν
A. ἐπῆρθη βάθη αὐτῶν 3.

H.h. [illegible] H.g. [illegible] V. [illegible]
P. [illegible] B. [illegible]

דכים / O. ἐπαίρουσι ὁι ποταμοὶ ἐπιτρίψεις αὐτῶν. H.h. [illegible]
H.g. [illegible]. Ch. [illegible]
[illegible] laudes suas
P. [illegible]. B. [illegible]

מקולות / [illegible] O. [illegible] P. [illegible] 4.

אדירים משברי ים / O. θαυμαστοὶ ὁι μετεωρισμοὶ τῆς θ. H.h. grandes fluctus. H.g. mirabiles elationes
Ch. a laudabiles fluctuum magni. A. potentiores [illegible]. B. [illegible]

אדיר במרום / O. θαυμαστὸς ἐν ὑψηλοῖς. H.h. grandis in excelso. H.g. mirabilis in altis. Ch.
laudatus est in [illegible]. A. potens in excelso. B. [illegible]
[illegible]
[illegible]

נאמנו / O. ἐπιστώθησαν. H.h. fidelia facta sunt 5
H.g. credibilia .. . Ch. vera sunt. P. fidelia sunt. B. [illegible]

נאוה קדש / O. πρέπει ἁγίασμα. H.h. decet sanctitas. H.g. decet sanctitudo. Ch. sanctuarium
tui pulcher [illegible]: sancta sunt. P. decora
est sanctitas. B. [illegible]

Ps. 94.

O habent titulum. ψαλμὸς τῷ Δαυὶδ τετράδι σαββάτου. H.h. et Ch. carent. H.g. psalmus David, quarta sabbathi.

הופיע / O. ἐπαῤῥησιάσατο. A. ἐπιφάνηθι. H.h. ostendere. H.g. libere egit. Ch. splendidus
te exhibe. P. appare. A. irradia. B. [illegible]

הנשא / O. ὑψώθητι. H.h. et Ch. elevare. H.g. exaltare 2.
P. eleva te. B. [illegible]

יביעו ידברו עתק / O. φθέγξονται καὶ λαλήσουσιν 4.
ἀδικίαν. H.h. fluent loquentur antiquum. H.g. effabuntur et loquentur iniquitatem. Ch. effutient,
et loquentur calumnias. A. effutient, loquentur [illegible]. B. [illegible]

יתאמרו | O. λαλήσουσιν. H.h. garrient. H.g. loquentur. Ch. dicent verba asperitatis. A. praedicabunt se. B. sich beroemen.

5. ידכאו | O. ἐταπείνωσαν. H.h. et Ch. conterent. H.g. humiliaverunt. B. [illegible]

יענו | O. ἐκάκωσαν. H.h. et P. affligent. H.g. vexaverunt. Ch. vexabunt. ~~affli~~ B. [illegible]

6. גר | O. ὀρφανόν. T. ὀρφανοὺς. H.h. et Ch. advenam. H.g. pupillum.
*

יתומים | O. προσήλυτον. T. προσήλυτον. H.h. et Ch. pupillos. H.g. advenam. est [illegible] vocabulorum facta transpositio.

8. בערים | O. δὴ ἄφρονες. H.h. et P. stulti. H.g. et Ch. insipientes. B. onverstandige

מתי תשכילו | O. ποτὲ φρονήσατε. H.h. aliquando discite. H.g. ... sapite. Ch. quando eritis intelligentes. B. wanneer [illegible] verstandig worden?

13. להשקיט לו | O. τοῦ πραΰναι αὐτόν. N... αὐτῷ. H.h. ut quiescat. H.g. ut mitiges eum. V... ei. Ch. ut det quietem illi. A. ad quietem praestandum ei.

14 יטש | O. ἀπώσεται. H.h. et Ch. ac P. derelinquet. H.g. repellet. B. sal verlaten.

15 "כי עד צדק" | O. ἕως οὗ δικαιοσύνη ἐπιστρέψει εἰς κρίσιν". H.h. quoniam (P. quia) usque ad justitiam redibit (Ch. convertetur) judicium. H.g. quoadusque justitia ~~[illegible]~~ convertatur in judicium. ~~Ch.~~ B. want het [illegible] sal [illegible] tot de gerechtigheid.

ואחריו | O. ἐχόμενοι αὐτῆς. A et T. ὀπίσω μου. H.h. sequentur illud. H.g. qui juxta illam. Ch. post eum [illegible] P. post illud. B. [illegible] (M [illegible]; [illegible] hebben [illegible].

סלה | O. διάψαλμα. H.h. et g. caret et Ch. ac [illegible].

16. יקום לי | O. ἀναστήσεταί μοι. S... ὑπὲρ ἐμοῦ. H.h. stabit pro me. H.g. et P. consurget mihi. Ch. consurget pro me. B. voor my [illegible].

עם | O. ἐπί. S. πρός. H.h. et g. adversus. Ch. ad [illegible] bellum adversum. P. cum. B. [illegible].

מי יתיצב לי | O. ἢ τίς συμπαραστήσεταί μοι. S. τίς ἐνστήσεται ὑπὲρ ἐμοῦ: H.h. quis stabit pro me? et Ch. et g. aut quis stabit mecum. ~~Ch.~~ P. quis stabit mihi. B. wie sal sich voor my stellen.

17 עזרתה לי | O. ἐβοήθησέ μοι; H.h. auxiliator meus. H.g. adjuvit me. Ch. [illegible] me. A. auxilium mihi. B. my [illegible]

כמעט | O. παραβραχύ. H.h. et g. paulominus. Ch. parum abfuisset quin. P. [illegible]. A. quasi paulum.

דומה | O. τῷ ᾅδῃ. H.h. et g. in inferno. Ch. in silentio. P. [illegible], B. in de stilte.

ישרני | O. ἐβοήθει μοι. H.h. sustentabat me. H.g. adjuvabat me. Ch. adjuvabit me. B. ondersteunde my. 18.

ברב שרעפי | O. κατὰ τὸ πλῆθος τῶν ὀδυνῶν μου ἐν τῇ καρδίᾳ μου. N. praemittit κύριε. H.h. in multitudine cogitationum mearum quae sunt in me intrinsecus. Ch. .... quae intra me sunt. H.g. secundum multitudinem dolorum meorum, qui in corde meo. B. als myner gedachten binnen in my de menichvuldicheit [illegible] 19.

ישעשעו | O. εὔφραναν. N. ἠγάπησαν. H.h. delectabant. H.g. laetificaverunt. Ch. oblectabunt. P. laetificabunt. B. [illegible]

היחברך | O. μὴ συμπροσέσται σοι. N. μὴ συμπροσέσται σοι. A. μὴ μεθέξει σοι. S. μὴ συναφθήσεται σοι. H.h. numquid participabit tui? H.g. ... adhaeret tibi? Ch. an possibile est ut adhaereat tibi. A. numquid jungetur tibi. B. soude [illegible] in de gemeenschap. 20

הוות | O. ἀνομίας. A. ἐπιβουλῆς (insidiarum) S. ἐπηρείας (injuriae) H.h. insidiarum. H.g. iniquitatis. Ch. mendacii. P. perversitatum. B. der schadelijckheden.

עמל עלי חק | O. κόπον ἐπὶ πρόσταγμα. N.. προστάγματι. A ... ἀκριβασμόν. S. ταλαιπωρίαν κατὰ προστάγματος. H.h. laborem in praecepto? Ch. ~~pravitatis~~ (figmentum) pravitatis statuit in statuto! P. iniquitatem in praecepto. A. laborem super statuto! B. die moeyte (verdriet) by insettinge. M. [illegible] insettinge, ofte door een wet!

יגודו על | O. θηρεύσουσιν ἐπὶ ~~[illegible]~~ H.h. captabuntur adversus. H.g. captabunt in. Ch. coacervabunt mala adversus. P. congregabunt se contra. A. turmatim decurrent contra. B. sy rotten sich te samen tegen. 21.

למשגב | O. εἰς καταφυγήν. H.h. et g. in refugium. Ch. (Verbum domini ~~[illegible]~~) auxiliator. A. in elevationem. B. tot een hoog vertrek. 22.

לצור | O. εἰς βοηθόν. H.h. quasi petra. H.g. in adjutorium. Ch. in fortitudinem. A. in petram.

את אונם et V. | O. κύριος τὴν ἀνομίαν αὐτῶν. N. αὐτοῖς κύριος. H.h. iniquitatem suam. H.g. Dominus iniquitatem ipsorum. ~~Vertit Dominus~~ haer ongerechticheit. 23.

ברעתם | O. κατὰ τὴν πονηρίαν N. τὴν πονηρίαν ... H.h. in malitia sua. H.g. secundum malitiam ipsorum. V. in malitia eorum. P. propter malitiam eorum. B. in (M. door [illegible]) haer boosheyt.

יצמיתם | ad exterminabit eos. Ch. et H.h. et V. [illegible] O. ἀφανιεῖ αὐτούς. H.h. et Ch. perdet eos. H.g. disperdet eos. P. succidet eos. B. sal [illegible]

אלהינו) O. ὁ θεός. N. ὁ Θεὸς ἡμῶν. H. h. et V. Deus noster. at Ch. at H. g. Deus.

Psal. 95.

1. O. αἶνος ᾠδῆς τῷ Δαυίδ, ἀνεπίγραφος παρ' Ἑβραί[ois]. V. canticum ipsi David. ...

לכו) O. δεῦτε. H. h. g. et Ch. venite. A. addit. B. komt.

נרננה ליהוה) O. ἀγαλλιασώμεθα τῷ κυρίῳ. H. h. laudemus Dominum. H. g. exultemus Domino. Ch. laudes dicamus coram domino. A. praedicemus dicamus Domino. B. laatonse ...

+ נריעה לצור ישענו) O. τῷ θεῷ τῷ σωτῆρι ἡμῶν. H. h. petrae Jesu nostro. H. g. Deo salutari nostro. Ch. coram fortissimo redemtionis nostrae. ... fortitudini salutis nostrae. B. ...

3. אלהים) N. addit. ὅτι οὐκ ἀπώσεται κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ. ... addit.

4. אשר בידו מחקרי) O. ὅτι ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ τὰ πέρατα. H. h. in cujus manu fundamenta. H. g. quia in manu ejus (V. omnes) fines. Ch. qui ... A. quod in manu ejus investigationes ... B. ...

תועפות) O. τὰ ὕψη. H. h. ... H. g. altitudines. Ch. ... A. carmina. B. ...

S. οὐ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ κατώτατα.

6. נברכה) O. προσπέσωμεν αὐτῷ. H. h. ... H. g. procidamus ei. Ch. et V. procidamus. P. ... nos. B. laatonse ...

* נברכה) O. καὶ κλαύσωμεν. H. h. flectamus genua. Ch. ... genu. H. g. et ploremus. B. laatonse ...

8. כמריבה) O. ὡς ἐν τῷ παραπικρασμῷ. H. h. sicut in contradictione. H. g. ... exacerbatione. Ch. ... contentione. V. ... irritatione. B. ...

כיום מסה) O. κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ πειρασμοῦ. H. h. sicut in die (H. g. ...) tentationis. Ch. sicut die qua tentatis ... B. ... Massa. N. .. τῷ πικρασμῷ.

9. אשר) O. οὗ. H. h. et g. ubi. Ch. quoniam. P. in quo. B. daar.

פעלי) O. τὰ ἔργα μου. H. h. opus meum. H. g. et Ch. opera mea. ...

10. ארבעים) ... προσώχθισα.

אקוט בדור) O. προσώχθισα. A et S. δυσηρεστήθην ... διὸ προσώχθισα ... τῇ γενεᾷ ἐκείνῃ. H. h. displicuit mihi generatio illa. H. g. offensus fui generationi huic. V. illi. Ch. ... P. ... generationem. A. fastidio habui in generationem. B. ...

עם תעי לבב | O. ἀεὶ πλανῶνται τῇ καρδίᾳ. H.h. populus errantes corde. H.g. semper errant corde (V. ... errant corde). Ch. populus ... qui errant ... sunt in corde eorum. P. populus errantium corde. B. ... 95

אשר | O. ὡς. H.h. et H.g. ut. Ch. quibus. P. propterea. A. quod. B. daaron.

אם יבאון אל מנוחתי | O. εἰς τὴν κατάπαυσίν μου. al. εἰς τὴν ἀνάπαυσίν μου. H.h. et g. in requiem meam. Ch. in requiem domus sanctuarii mei.

Ps. 96.

O. αἶνος ᾠδῆς τῷ δαυίδ, ὅτε ὁ οἶκος ᾠκοδόμητο μετὰ τὴν αἰχμαλωσίαν. ἀνεπίγραφος παρ' ἑβραίοις. N. ὅτε ὁ οἶκος ᾠκοδόμηται μετὰ τὴν αἰχμαλωσίαν. ᾠδὴ τῷ δαυίδ.

אלילים | O. δαιμόνια. S. ἀνύπαρκτοι. A. ἐπίπλαστοι. 5
H.h. sculptilia. H.g. daemonia. Ch. idola sunt. A. vana. B. ... M. nihil.

הוד והדר | O. ἐξομολόγησις καὶ ὡραιότης. H.h. gloria et decor. H.g. confessio et pulchritudo et P. Ch. laus et gloria. B. majestät ...

עז ותפארת | O. ἁγιωσύνη καὶ μεγαλοπρέπεια ἐν τῷ ἁγιάσματι αὐτοῦ. H.h. et Ch. fortitudo et ... in sanctuario eius. H.g. sanctimonia et magnificentia in sanctificatione eius. B. ... P. fortitudo et gloria in sanctuario eius.

עז | O. τιμήν. H.h. et Ch. fortitudinem. H.g. honorem. 7

שאו מנחה | O. ἄρατε θυσίας. H.h. levate munera. H.g. tollite hostias. Ch. portate munus. A. ferte munus.

הדרת קדש | O. ἐν αὐλῇ ἁγίᾳ αὐτοῦ. H.h. in decore ~~sanctitatis ...~~ sanctuarii eius. ~~...~~ H.g. in atrio sancto eius. P. in decore sanctitatis et Ch. et B. in ... 9

חילו | O. σαλευθήτω. A. ὠδινήσατε. H.h. paveat. H.g. commovebatur. Ch. contremiscit. B. ... veteribus psalteriis et antiquis patribus addunt: a ligno.

מלך

אף תכון | O. καὶ γὰρ κατώρθωσεν. ~~H.s.~~ S. καὶ ἥδρασεν. H.h. siquidem appendit. H.g. etenim correxit. Ch. ... firmabit. P. etiam firmabitur.

בל תמוט | O. ἥτις οὐ σαλευθήσεται. S. ἀπερίτρεπτον. H.h. immobilem. H.g. qui non commovebitur. Ch. ... et P. et B. ... movebis.

במישרים | O. ἐν εὐθύτητι. H.h. g. et Ch. in aequitate. A. in rectitudinibus. B. in allen ...

11 סער׳ / O. ἐσαλεύθη. H + S. ἤχησεν. H. h. tonet et Ch. at H. g. commovebatur. P. tonabit B. dat het bruis[t]

12 ירז שדי׳ / O. χαρήσεται τὰ πεδία. S. γαυριάσει [ἡ χώρα] ἀγρός. H. h. gaudeat ager. H. g. gaudebunt campi P. exultabit ager. B. dat het veldt huppel[e] Ch. promat laudes ager.

ירננו׳ / O. ἀγαλλιάσονται. A. αἰνέσουσιν. H. h. et Ch laudabunt. H. g. exultabunt. A. praeconia[bu]ntur. B. dat daer juiche[n].

Ps. 97.

O. ψαλμὸς τῷ δαυίδ, ὅτε ἡ γῆ αὐτοῦ καθίσταται. ἀνεπίγραφος παρ᾽ ἑβραίοις. H. g. psalmus David quando terra ejus restituta est. V. hic David ... sine titulo apud hebraeos. reliqui carent.

2 מכון / O. κατόρθωσις. H. h. firmamentum. H. g. correctio. Ch. locus paratus. et Ar. at P. habitaculum B. de basis. M. het stenfel, of fondament.

4. ותחל / O. ἐσαλεύθη. H. h. et P. contremuit. H. g. et Ch. commota est. B. het beeft. M. wondt angstig.

7 עבדי פסל / O. οἱ προσκυνοῦντες τοῖς γλυπτοῖς. H. h. et Ch. qui serviunt sculptilibus. H. g. qui adorant sculptilia.

באלילים / O. ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν. H. h. et Ch. in idolis. H. g. in simulachris suis. A. in vanis.

אלהים / O. ἄγγελοι αὐτοῦ. H. h. dii. H. g. angeli ejus. Ch. gentes quae serviunt idolis. A. dii. P. angeli. B. gods.

10. רע / O. πονηρά. N. πονηρόν. S. κακόν. H. h. et Ch. et P. malum. H. g. mala. V. malum.

שמר / O. φυλάσσει κύριος. H. h. Ch. custodit. H. g. custodit dominus.

רשעים / O. ἁμαρτωλοῦ. N. ἁμαρτωλῶν. A. ἀσεβῶν. S. παρανόμων. H. h. Ch. et P. impiorum. H. g. peccatoris.

11 זרע / O. ἀνέτειλεν. H. h. g. et Ch. orta est. P. sata est.

12 קדשו / O. ἁγιωσύνης αὐτοῦ. H. h. sanctitatis ejus. H. g. sanctificationis ejus. Ch. nominis sanctitatis ejus. P. sanctitatis ejus. B. heyliche gedachtenis

Ps. 98.

מזמור / O. ψαλμὸς τῷ δαυίδ. H. h. g. psalmus (V. ipsi) David. Ch. psalmus prophetiae. caret H. g.

לדוד / O. addunt ὁ κύριος. et H. g. caeteri carent.

הושיעה לו ימינו / O. ἔσωσεν αὐτόν. N. ... αὐτῷ. H. h. salvabit sibi. H. g. salvabit deus et Ch. at P. at A. salutem fecit ei. B. heeft hem geholpen M. ...

3. חסדו / O. addunt et N. τῷ ἰακώβ. et H. g. at V. et caeteri carent

בחצצ | O. ἄδατε. H. h. vociferamini. H. g. cantate. 4.
Ch. personate. P. vociferat. D. roept uit bazuijne
ורננו | O. ἀγαλλιᾶσθε. H. h. laudate. H. g. exultate. Ch.
laudes dicite. A. praedominate dicit. B. singt vrolijk.
וזמרו | O. ψαλμοῦ. H. h. carminib. H. g. psalmi. Ch. psal-
modiis. 5.
בחצצרות וקול | O. ἐν σαλπίγξιν ἐλαταῖς, καὶ φωνῇ 6.
σάλπιγγος κερατίνης. H. h. in tu-
bis et clangore buccinae. H. g. in tubis ductilibus
et voce tubae corneae. Ch. in tubis et voce cornu.
P. in tubis classicis et sonitu cornu. B. met trom-
petten ende geschal der bazuijne.
ירעם | O. σαλευθήτω. S. ἠχείτω. H. h. et Ch. tonet. 7.
H. g. moveatur. B. bruijsse.
ידי | O. addunt ποταμοὶ. et Ch. ac H. g. reliqui carent. 8.
ימחאו כף | O. κροτήσουσι χειρί. H. h. et g. plaudent
manu. Ch. complodant manibus suis.
~~ירננו | O. addunt et alii ...~~
לפני יהוה | O. ἀπὸ προσώπου κυρίου, ὅτι ἔρχεται, 9.
V. sibi cunctis caret. H. h. ante dominum.
a conspectu domini, quoniam venit. V. a conspectu
domini
במישרים | O. ἐν εὐθύτητι. H. h. in aequitatibus. H. g.
et Ch. in aequitate. A. in rectitudinibus.
B. in alle rechtmatigheit.

Ps. 99.

O. ψαλμὸς τῷ Δαυίδ. V. et N. psalmus ipsi David. et H. g.
reliqui carent.

ירגזו | O. ὀργιζέσθωσαν. H. h. commoveantur. H. g. 1.
irascantur. Ch. et P. contremiscant. B. dat
beve. M. daroom beve, oft, of schoon kijf grootst ...
ישב | O. ὁ καθήμενος. H. h. sessor. H. g. qui sedet
super. Ar. insidens. Ch. quoniam deus majes-
tas habitat inter. B. die sit ...
תנוט | O. σαλευθήτω. H. h. et Ch. concitatur. H. g. mo-
veatur. P. contremiscat. A. nutet. B. beweeght ...
ויראו קדוש | O. ὅτι φοβερὸν καὶ ἅγιόν ἐστιν. H. h. et terri- 3.
bili sancto. H. g. quoniam terribile et san-
ctum est: Ch. et timendus sanctum ... deus ...
P. ... quod sanctum est. B. ... die heilig is.
ועז מלך משפט | O. καὶ τιμὴ βασιλέως κρίσιν ἀγαπᾷ. 4.
S. ἰσχὺς βασιλέως τὸ κρίμα ... ἀγαπᾷ.
A. καὶ κράτος βασιλέως κρίσιν ἠγάπησεν. H. h. et impe-
rium regis judicium diligit. H. g. et honor regis ...
Ch. et fortitudo regis judicium diligit et P. et
B. ende de sterckte des Conincks ...

6. אהרון | Sc. ἑρμηνεύεται θεὸς δυνάμεως. ‡ ἐπακούσεται αὐτῶν

6. יקבם | O. εἰσήκουεν αὐτῶν. ‡ H.h. et g. et P. exaudiebat eos. Ch. respondebat eis. B. hij verhoorde h. A.

7. ידבר | O. ἐλάλει. H.h. g. Ch. et P. loquebatur. B. hij sprak

שמרו | O. ὅτι ἐφύλασσον. H.h. custodierunt. H.g. quoniam custodiebant. Ch. et observaverunt.

* חק | O. ~~καὶ~~ τὰ προστάγματα αὐτοῦ, ἅ. N. caret αὐτοῦ. H.h. et V. praeceptum quod, H.g. praecepta ejus, quod. P. statutum quod. Ch. pactum quod. B. des inzettinge, die.

8. אל נשא | O. ὁ θεὸς σὺ εὐίλατος. N. caret σύ. H.h. Deus propitius. H.g. Deus tu propitius. Ch. Deus placabilis. A. Deus parcens. B. des vergevende godt.

על עלילות | O. ἐπὶ πάντα τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτῶν. al. ἐπὶ ταῖς ἐπηρείαις αὐτῶν. H.h. super commutationibus eorum. H.g. in omnibus adinventionibus eorum. Ch. opera ipsorum. A. supra studia eorum.

Ps. 100.

1. לתודה | O. τῷ Δαυΐδ (~~N. caret~~) εἰς ἐξομολόγησιν. N. non addit τῷ Δαυΐδ. H.h. et P. (H.g. in) pro confessione. Ch. pro sacrificio confessionis. B. des lofpsalm.

2. ברננה | O. ἐν ἀγαλλιάσει. S. μετ' εὐφημίας. A. ἐν αἰνέσει. H.h. in laude. H.g. in exultatione. Ch. cum hymno. A. in ovatione. B. met vreugdezang

3. הוא אלהים | O. αὐτός ἐστιν ὁ θεὸς ἡμῶν. N. caret ἡμῶν.
* Ch. et H.h. et V. ipse est Deus. H.g. ... noster.

עשנו | S. addit οὐκ ὄντας.

עמו | ~~O. ἡμεῖς δὲ λαὸς αὐτοῦ. N. λαὸς αὐτοῦ tantum~~

* ולא אנחנו | O. H.h. καὶ οὐχ ἡμεῖς. ἡμεῖς δέ. N. καὶ οὐχ ἡμεῖς. V. Ch. et H.h. et ipsius sumus. H.g. et non nos. nos autem. V. et nos ipsi nos. P. et nos nos.

4. בתהלה | O. ἐν ὕμνοις. H.h. in laud. H.g. in hymnis. Ch. cum laude. et P. B. met lofsang.

הודו לו | O. ἐξομολογεῖσθε αὐτῷ. H.h. et g. et P. confitemini ei. Ch. ... coram eo. B. looft hem.

5. אמונתו | O. ἡ ἀλήθεια αὐτοῦ. H.h. et Ch. fides ejus. H.g. et P. veritas ejus. B. getrouwigheid. M. waarh.

Ps. 101

1. לדוד | quidam addunt [illegible]

2. אשכילה | O. καὶ συνήσω. S. ἐννοήσω. H.h. erudiar. H.g. et intelligam. Ch. faciam intelligi. P. intelligam. B. ik sal verstandelik handelen.

3. דבר בליעל | O. πρᾶγμα παράνομον. H.h. verbum Belial. Ch. ... impietatis. H.g. rem iniquitatis. A. rem injuriae.

עשה סטים | O. ποιοῦντας παραβάσεις. H. h. facientes declinationes. H. g. facientes praevaricationes. Ch. patrantes mala. P. facientes praevaricationes. A. ... declinantium. B. [illegible] abfallig.

עקש | O. ἐκκλίνοντας. H. h. perversum. H. g. declinantes. Ch. perversum. et P. 4

רע | O. τὸν πονηρόν. H. h. malum. H. g. malignum. Ch. concupiscentiam malam. B. des Bösen.

מלשני | O. τὸν καταλαλοῦντα. H. h. loquentem ~~[illegible]~~ et Ch. H. g. detrahentem. et P. at. A. obloquentem. 5

רעהו | O. τῶν πλησίον αὐτοῦ. N. τὸν πλησίον αὐτοῦ. H. h. contra proximum suum et Ch. at H. g. proximo suo. V. proximo suo.

אצמית | O. ἐξεδίωκον. H. h. interficiam. H. g. persequebar. Ch. dispergam. P. succidam.

רחב לבב | O. ἀπλήστῳ καρδίᾳ. H. h. latum (H. g. insatiabili) corde. P. turgido corde. B. stoltzes Hertz.

אותו לא אוכל | O. τούτῳ οὐ συνήσθιον. H. h. cum hoc ~~esse non~~ potero. H. h. cum hoc non edebam. Ch. cum hoc non habitabo in aeternum. P. ipsum non potero ferre. B. den sol ich nicht [illegible]. P.

ישרתני | O. μοι ἐλειτούργει. H. h. mihi stabit et P. H. g. mihi ministrabat. Ch. stabit cum servis meis. B. sol mir dienen. et V. 6

ישב | O. κατῴκει. H. h. et Ch. ac P. habitabit. H. g. habitabat. B. sol bleiben. 7.

רמיה | O. ὑπερηφανίαν. H. h. Ch. et P. dolum. H. g. superbiam. B. betrug.

שקרים | O. ἄδικα. H. h. et Ch. mendacium. H. g. iniqua. P. mendacia.

יכון | O. κατεύθυνεν. H. h. placebit. H. g. dirigit. Ch. erit ei facultas comparandi. P. firmabitur. sol bestehen werden.

לבקרים אצמית | O. εἰς τὰς πρωίας ἀπέκτεινον. H. h. N. ... ἀπέκτενον. H. h. mane perdam et Ch. at H. g. in matutino interficiebam. P. singulo mane succidam. B. alle morgen sol ich vertilgen.

Ps. 102.

יעטף | O. ἀκηδιάσῃ. H. h. et g. anxius fuerit. H. g. Ch. deficiet. A. deficientis angore. B. er betrübt ist. 2.

שיחו | O. τὴν δέησιν αὐτοῦ. H. h. eloquium suum et P. at. H. g. precem suam. Ch. orationem suam. B. sein Klage.

תסתר | O. ἀποστρέψῃς. H. h. abscondas. H. g. avertas. Ch. auferas. 3.

כמוקד נחרו | O. φρύγιον συνεφρύγησαν. A. καύσις [illegible]. (Cuius ossa ardent.) H. h. frixa contabuerunt. H. g. cremium aruerunt. Ch. [illegible] aduste. 4.

P. tanquam fe... [illegible] sunt. B. ... integ... alb ... M. ... alb ... [illegible]
5 כעשב הוכה / O. ἐπλήγην ὡσεὶ χόρτος. H. h. percussum est quasi foenum. H. g. percussus sum ut foenum. P. percussum est sicut herba.
7 קאת / O. πελεκᾶνι. H. h. g. et Ch. cum P. pellicano. B. roerdomp.
כוס חרבות / O. νυκτικόραξ ἐν οἰκοπέδῳ (ardea domicilio) H. h. avis solitaria [struck through] H. g. passer solitarius [struck through] Ch. noctua, quae est in tecto [illegible] P. bubo solitudinum. A. falco ... B. de steenuil der wildernisse. H. h. bubo solitudinis
H. g. nycticorax in domicilio.
צפור / O. στρουθίον. H. h. avis. H. g. passer. et Ch. ac P.
B. mussche.
9 מהוללי בי נשבעו / O. καὶ οἱ ἐπαινοῦντές με κατ᾽ ἐμοῦ ὤμνυον al. καὶ οἱ καταγελῶντές με (qui irridentes cantabant contra me) κατ᾽ ἐμοῦ ὤμνυον. H. h. exultantes per me jurabant. H. g. et qui laudabant me adversum me jurabant. Ch. ... in verbo meo juraverunt in vanum. P. insanientes in me adversum me jurabant. B. die tegen my ... my.
M. tegen my.
10 שקוי בבכי מסכתי / O. τὸ πόμα μου μετὰ κλαυθμοῦ ἐκίρνων. H. h. potum meum cum fletu miscui. et P. H. g. poculum meum cum fletu miscebam. Ch. potum meum fletu temperavi. B. ... my drank (M. mynen drank) met ... .
11 נשאתני ותשליכני / O. ἐπάρας κατέῤῥαξάς με. H. h. elevasti me et (H. g. elevans) allisisti me. Ch. elevasti me et projecisti me. et P. et B. ... my ... , ende my ... .
12 נטוי / O. ἐκλίθησαν. H. h. inclinati sunt. H. g. declinaverunt. Ch. quia declinavit. P. inclinata. B. ... afgaande schaduwe.
כעשב איבש / O. χόρτος ἐξηράνθην. H. h. foenum arui. et g. Ch. foenum a ... . P. herba arui. B. ik ... als gras.
13 תשב / O. μένεις. H. h. et g. permanebis. Ch. tu habitatio in caelis permanebit. P. permanebis. B. blijft
14 תקומה / O. ἀναστάς. H. h. suscitans. H. g. et Ch. exurgens. P. exurges. B. sult opstaan.
15 רצו / Sc. ἐμηνύετο καὶ ἄβατος καὶ δίκαια.
15 רצו / O. εὐδόκησαν. H. h. placitos fecerunt. H. g. et Ch. placuerunt. A. voluerunt ... . B. hebben een welgevallen aan.
יחוננו / O. οἰκτειρήσουσιν. H. h. miserabiles. H. g. et Ch. miserebuntur. P. miseret sunt. B. hebben medelijden met.
17 בנה / O. οἰκοδομήσει. H. h. et g. aedificabit. Ch. et P. aedificabit. B. sal opgebouwt hebben.

נראה | O. καὶ ὀφθήσεται. H.h. apparebit. H.g. et videbitur. Ch. et manifestatus est. P. videbitur. B. sal verschenen sijn.

הערער | O. τῶν ταπεινῶν. H.h. barin. H.g. humilium. Ch. desolatorum. P. eorum qui sunt solitarii. 18. *
A. solitarii. B. des eenigen persons ontbloot is.

et תכתב | O. γραφήτω αὕτη εἰς γενεὰν ἑτέραν. H.h. scribantur haec in (Ch. scribetur istud pro) generationem novissimam. H.g. scribatur haec in generationem alteram. V. scribantur haec... A. scribatur hoc generationi novissimae. B. Dat sal geschreven worden voor het nakomende geslacht. 19.

נברא | O. ὁ κτιζόμενος. H.h. qui creabitur. H.g. qui creatur, Ch. qui in futurum creandus est. P. creandus. A. creatus. B. dat geschapen sal worden.

יה | O. τὸν κύριον. H.h. g. et P. et dominum. Ch. deum.

אסיר | O. τῶν πεπεδημένων. H.h. vincti. H.g. et Ch. compeditorum. B. den gevangenen. M. des gebondenen. 21.

תמותה | O. τῶν τεθανατωμένων. H.h. morti. H.g. interemptorum. Ch. qui morti traditi sunt. P. morti obnoxios. A. mortis. B. des doods.

וממלכות | O. βασιλεῖς. H.h. et Ch. regna. H.g. reges. 23. *

ענה בדרך | O. ἀπεκρίθη αὐτῷ ἐν ὁδῷ ἰσχύος αὐτοῦ. 24 *
S. ἐκάκωσεν ἐν ὁδῷ τὴν ἰσχύν μου.
H.h. afflixit in via fortitudinem meam. et P. at H.g. respondit ei in via virtutis suae. Ch. afflicta est, ob labores itineris virtus mea. B. hij heeft mijn kracht op den weg ter neder gedruckt.

קצר | O. τὴν ὀλιγότητα τῶν. H.h. abbreviavit. et P. H.g. paucitatem. Ch. abbreviati sunt. B. heeft verkort.

יאמר אלי | O. hic O. prior jungunt. ἀνάγγειλόν μοι. hoc modo eius V. paucitatem dierum meorum nuntia mihi. H.h. dixi: deus meus. H.g. nuntia mihi. Ch. dixi coram deo meo. P. dixi, deus mi. B. ik seyde: mijn godt. 25

תעלני | O. ἀναγάγῃς με. H.h. rapias me. H.g. revoces me. Ch. tollas me de mundo isto. A. ascendere facias me. B. neemt mij niet wech. M. niet op.

לפנים | O. κατ' ἀρχὰς σὺ κύριε. H.h. a principio. H.g. initio tu domine. Ch. a principio, antequam crearentur omnes creaturae. P. antea. B. voormaels. 26.

תעמד | O. διαμένεις. H.h. stabis et P. at H.g. permanebis. Ch. permanebis. B. blijft staende. 27

כלבוש תחליפם | O. καὶ ὡσεὶ περιβόλαιον ἑλίξεις αὐτούς, καὶ ἀλλαγήσονται. H.h. quasi pallium mutabis eos, et mutabuntur et P. at H.g. et sicut opertorium vestes (P. mutabis) eos et mutabuntur. Ch. tanquam stolam mutabis eos. B. gij sulst veranderen als een gewaadt, ende sij sullen verandert zijn.

28 ואתה הוא | O. σὺ δὲ ὁ αὐτὸς εἶ. H-h. tu autem ipse es. H-g. ... idem ipse es. Ch. et tu idem qui
creasti eos. B. maar gij zijt de selve —
29 ישכנו | O. κατασκηνώσουσιν. H-h. et g. ac P. habitabunt. Ch. inhabitabunt terram.
* לפניך יכון | O. εἰς τὸν αἰῶνα κατευθυνθήσεται.
S. ... διαμενεῖ. H-h. ante faciem tuam
perseverabit. H-g. in seculum dirigetur. Ch. coram
te dirigetur. A. ad faciem tuam stabilietur. B. sal
voor uw aangesicht bevestigt worden.

Ps. 103:

1. קרבי | O. τὰ ἐντός μου. H-h. viscera mea. H-g. quae
intra me sunt. Ch. fili viscerum meorum. P. interiora
mea.
2 גמוליו | O. ἀνταποδόσεις αὐτοῦ. N. αἰνέσεις ... S. εὐεργεσίας ... H-h. g. et Ch. ac P. retributionum ejus.
H-g. retributionum ejus. B. sijner weldaden.
3 עונכי | O. τὰς ἀνομίας σου. H-h. et g. iniquitatibus tuis. Ch.
iniquitates tuas. P. iniquitati tuae.
הסולח | O. τὸν εὐιλατεύοντα et sic porro. H-h. et g. ac P. qui
propitiatur. Ch. qui remittit. A. parcens.
B. die vergeeft.
4 משחת | O. ἐκ φθορᾶς. H-h. de corruptione. H-g. de
interitu. Ch. a gehenna. P. de fovea. B. van het
verderf.
5. בטוב עדיך | O. ἐν ἀγαθοῖς τὴν ἐπιθυμίαν σου. H-h.
bonis ornamentum tuum. H-g. in
bonis desiderium tuum. Ch. bonis diebus senectutis
tuae. P. in bono os tuum. B. uwe mondt met het goede.
תתחדש | O. ἀνακαινισθήσεται. H-h. innovabitur. H-g.
et P. renovabitur. Ch. et in mundo futuro renovabitur.
B. vernieuwt.
6. צדקות | O. ἐλεημοσύνας. H-H. et P. justitias. H-g. misericordias. Ch. justitiam.
משפטים | O. κρίματα. H-h. et Ch. et P. judicia. H-g. judicium.
עשוקים | O. τοῖς ἀδικουμένοις. H-h. qui calumniam
sustinent. H-g. et Ch. injuriam patientibus.
P. quibus vis infertur. A. oppressis. B. die onderdrukt worden.
7 יודיע | O. ἐγνώρισεν. H-h. et g. notas fecit. Ch. revelabit. P. notificabit.
עלילותיו | O. τὰ θελήματα αὐτοῦ. H-h. cogitationes
suas. H-g. voluntates suas. Ch. opera sua.
A. studia sua. B. sijne daden.
8 ארך אפים | O. μακρόθυμος. H-h. patiens. H-g. longanimis. Ch. elongans a se iram. A. longus naribus. B. lanckmoedig.
9. יריב | O. ὀργισθήσεται. H-h. judicabit. H-g. irascetur. Ch.
concertabit. P. contendet. B. hij sal twisten.

כחטאינו | O. transposuit duo haec vocabula, hoc modo 10.
οὐδὲ κατὰ τὰς ἀνομίας ἡμῶν.. οὐδὲ κατὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν. et cum eo H.g. reliqui int. hebr. legunt.

כגבה | O. κατὰ τὸ ὕψος τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τῆς γῆς. 11.
H.h. quantum excelsius est coelum a terra. H.g. secundum altitudinem coeli a terra. P... supra terram. Ch. quanto excelsiores sunt coeli terra. B. so hooghe de hemel is boven de aarde.

גבר | O. ἐκραταίωσε κύριος. H.h. tantum confortata est. H.g. corroboravit dominus. V. corroboravit dominus. Ch. tanto praevaluit. A. roborata est. P. roboravit. B. is geweldig.

פשעינו | O. τὰς ἀνομίας ἡμῶν. H.h. scelera nostra. 12
H.g. et Ch. iniquitates nostras. P. praevaricationes nostras. B. onse overtredingen. 13.

יהוה | Ch. Verbum domini misereatur. ℵ13.

יצרנו | O. τὸ πλάσμα ἡμῶν. H.h. plasmationem 14
nostram. H.g. figmentum nostrum et P. at Ch. coram eo convenientia prava, quae in deceptionem abrupit nos. B. wat maaksel dat wy zyn. M. onse formering.

זכור | O. ἐμνήσθη. N. μνήσθητι. S. ἐπιμνημονεύων. H.h. et g. et P. recordatus est. Ch. memoratur coram eo. B. gedachtig zynde. (cum H.h., et g.)

אנוש כחציר | O. ἄνθρωπος ὡσεὶ χόρτος. et ibi sensus claudunt. at seq. nectit. N. cum V. H.h. 15.
~~[illegible]~~ homo quasi herba: H.g. homo sicut faenum. Ch. filii hominis sicut herba. P. hominis sicut herba sunt.

עברה בו | O. πνεῦμα διῆλθεν ἐν αὐτῷ. H.h. spiritus 16.
pertransibit eum. H.g. ... in illo. Ch. ventus impetuosus spirabit in eum. P. ventus transibit super eum. B. de wind over hem gegaen.

יכירנו | O. ἐπιγνώσεται. H.h. cognoscet eum. et P.
H.g. cognoscet. Ch. notus est amplius. ~~B.~~

מקומו | O. τὸν τόπον αὐτοῦ. H.h. locus ejus. H. locus suus Ch. et P. locus ejus.

פקודיו | O. τῶν ἐντολῶν αὐτοῦ. H.h. et P. praeceptorum 18
ejus. H.g. mandatorum ipsius. Ch.

יהוה | Ch. Verbum domini paravit in coelis ... ℵ19

בכל משלה | O. πάντων δεσπόζει. H.h. omnibus dominabitur. H.g. ... dominatur. et P. et A. in omnibus est dominatum. Ch. in omnia potestatem habet. B. heerscht over alles. 20

מלאכיו | O. πάντες ἄγγελοι αὐτοῦ. H.h. angeli ejus. H.g. omnes angeli ejus. Ch. angeli ejus.

גבורי כח | O. δυνατοὶ ἰσχύϊ. H. h. et P. fortes robore. H. g. potentes viribus Ch. qui valetis viribus
B. g͞y krachtig helden. M. g͞y helden das kracht.

לשמוע בקול דבר | O. τοῦ ἀκοῦσαι τῆς φωνῆς τῶν λόγων αὐτοῦ. H. h. obedientes voci sermonis ejg. H. g. ad audiendam vocem sermonum ejg. Ch. ~~ejg~~ ut audiatur vox sermonis ejg. P. at obtemperetur voci verbi ejg. B. gehoorsamende de stemme syns woords.

21. רצונו | O. τὸ θέλημα (N. θελήματα) αὐτοῦ. H. h. placitum (~~H. g. voluntatem~~) illius. H. g. et Ch. voluntatem illius. B. die syn welbehagen doet.

22. מקומות | O. τόπῳ. H. h. locis. Ch. loco. et H. g.

Ps 104.

* O. Ψαλμὸς Δαυὶδ ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου συστάσεως H. g. psalmus David, pro mundi commendatione. reliqui omnes titulo carent.

1. הוד והדר | O. ἐξομολόγησιν καὶ μεγαλοπρέπειαν. N. .. σὺ εὐπρέπειαν. A. ἐπιδοξότητα... T. ὕμνον καὶ εὐδοξίαν. H. h. gloria et decore. H. g. confessionem et decorem. Ch. laudes et pulchritudines P. gloriam et decorem.

2. עטה | O. ἀναβαλλόμενος. H. h. amictus ~~[illegible]~~ H. g. et P. et A. amiciens te. Ch. qui amicitur. B. gy bedeckt sich. M. bekleedt, omhangt of bewindt [illegible]

3. המקרה | O. ὁ στεγάζων ἐν ὕδασι τὰ ὑπερῷα αὐτοῦ. H. h. qui tegit (H. g. in) aquis cœnacula (H. g. superiora) ejg. Ch. qui operit aquis velut contignationem trabium habitaculi sui. Ar. contignans in ~~[illegible]~~ aquis cœnacula sua. B. die syne opperzalen zoldert in de wateren. M. [illegible]

4. רוחות | O. πνεύματα. H. h. g. et P. spiritus Ch. veloces sicut spiritus B. geesten M. winden.

אש להט | O. πυρὸς φλόγα. N. πῦρ φλέγον. s. πυρίνην φλόγα. H. h. et V. A. ignem urentem. H. g. ignis flammam, Ch. fortes sicut ignis flammicans. B. tot een vlammend vyer.

5. יסד | O. ὁ θεμελιῶν. H. h. qui fundavit. H. g. et Ch. qui fundat. V. qui fundasti. ~~Ch.~~ P. fundavit.

על מכוניה | O. ἐπὶ τὴν ἀσφάλειαν αὐτῆς. H. h. super bases suas. H. g. .. stabilitatem suam. Ch. super bases. A. super bases ejg. B. op haren grondvesten

לעולם ועד | O. εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. H.h. in saeculum et in saeculum. H.g. in saeculum 100
saeculi Ch. in saecula saeculorum. A. saeculum et
perpetuo. B. immermehr noch ewiglich.
תהום כלבוש | O. ἄβυσσος ὡς ἱμάτιον τὸ περιβόλαιον αὐτοῦ. H.h. abysso quasi vestimento operuisti eam. H.g. abyssus sicut vestimentum amictus ejus. Ch. abyssum velut vestimento operuisti. P. .... eam. B. mit sadst mit der afgrondt als ... kleedt ... 6.
לא | O. ὅδε. H.h. non. H.g. nequaquam. Ch. nec et P. B. nicht. 9.
בנחלים | O. ἐν φάραγξιν. H.h. et g. in convallibus. Ch. in fluviis. B. door de daler. 10.
יהלכון | O. διελεύσονται ὕδατα. H.h. ut fluant H.g. pertransibunt aquae. Ch. qui commeant. B. durch henen wandelen.
ישקו כל חיתו | O. ποτιοῦσι πάντα τὰ θηρία τοῦ ἀγροῦ. H.h. ut bibant omnia animalia regionum. H.g. potabunt omnes bestiae agri. Ch. potum suppeditant omnibus animalibus agri. A. propinabunt omni bestiae agri. 11.
ישברו פראים | O. προσδέξονται ὄναγροι εἰς δίψαν αὐτῶν. S. ἀναψύξονται ὄναγροι δίψαν ἑαυτῶν. H.h. et reficiat (recreabit) onager sitim suam. H.g. expectabunt onagri ~~sitim suam. Ch.~~ sitim suam. Ch. infringent onagri sitim suam. et P. B. De woudt ezels ver... (Meschgender) haar dorst met. *
עפאים | O. τῶν πετρῶν. H.h. nemorum. H.g. petrarum. Ch. ramusculorum. P. frondibus.
מעליותיו | ut v. 3. O. ἐκ τῶν ὑπερῴων αὐτοῦ. 13.
חציר | O. χόρτον. H. h. et g. herbam. H.g. foenum. B. gras. Ch. foenum. 14
עשב | O. χλόην. H.h. foenum. H.g. herbam. et P. et Ch. gewas.
ישמח | O. εὐφραίνει. H.h. et g. laetificat. V. ut laetificet. Ch. quod laetificat. et P. 15.
להצהיל | O. τοῦ ἱλαρῦναι. H.h. ad exhilarandum. H.g. ut exhilaret. Ch. ad illuminandos P. ut illustret. A. ad interior faciendum. B. doende blincken.
יסעד | O. στηρίζει. H.h. roborat. H.g. confirmat. Ch. sustentabit et Ar. et P. qui sustentat.
יהוה | O. τοῦ πεδίου. S. V. et VI. τοῦ κυρίου. T. et A. τοῦ πεδίου τοῦ κυρίου. H.h. domini. H.g. campi. Ch. quas creavit dominus. 16. *
נטע | O. ἐφύτευσας. N. ἐφύτευσεν. H.h. plantavit et Ch. H.g. plantasti. V. plantavit

17. צפרים | O. στρουθία. A. ὄρνεα. H.h. aves et Ch. H.g. passeres. B. de vogelkens.

18. חסידה ברושים | O. τοῦ ἐρωδιοῦ ἡ κατοικία ἡγεῖται αὐτῶν. A. ἐρωδιοῦ ἐλάται οἶκος αὐτοῦ. H.h. milvo abietes domus ejus. H.g. herodii domus ejus et abietes. Ch. ciconiae cedros, abietes domus habitationis ejus sunt. B. de ooievaar heeft haer huys in de dennenboomen.

יעלים | O. ταῖς ἐλάφοις. H.h. et g. cervis. Ch. ibicibus. et P. at B. voor de steenbocken.

לשפנים | O. τοῖς λαγωοῖς. N. χοιρογρυλλίοις (herinaceis) H.h. herinaciis et H.g. at Ch. cuniculis. P. leporibus. B. voor de konynen.

19. למועדים | O. εἰς καιρούς. H.h. per tempora. H.g. in tempora. Ch. ut numerarentur in eo tempora. P. in stata tempora. B. tot de gesette tyden

20. תרמש | O. διελεύσονται. H.h. movebuntur. H.g. pertransibunt. Ch. movebuntur. A. raept. B. uittreedt.

21. הכפירים | O. σκύμνοι. H.h. leones. H.g. et Ch. catuli leonum. P. leunculi. B. de jonge leeuwen

22. תזרח | O. ἀνέτειλεν. H.h. et Ch. orietur. H.g. ortus est. P. oritur. B. opgaande

יאספון | O. καὶ συνήχθησαν. N. καὶ συναχθήσονται. S. ὑποχωρήσουσιν. H.h. recedent. H.g. et congregati sunt. Ch. congregabuntur. P. congregabunt se. B. maken sy haer wech.

23. לעבודתו | O. ἐπὶ τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ. H.h. ad se ... suum. H.g. et ad operationem suam. Ch. ad culturam suam. et P. B. M landbouwery.

24. קנינך | O. τῆς κτίσεώς σου. al. κτήσεως σου. H.h. possessione tua. et Ch. at H.g. creatione tua. B. vol ... van ... goederen.

25. רחב ידים | O. εὐρύχωρος. H.h. latius manibus. A. ... H.g. et Ch. spatiosum. B. wyt van ...

רמש ואין מספר | O. ἑρπετὰ ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμός. H.h. reptilia innumerabilia. H.g. reptilia quorum non est numerus. B. ... dat kruypt ...

26. לויתן | O. δράκων τοῦτος, ὅν. H.h. leviathan istum. H.g. draconem quem. Ch. ibi leviathan ist...

לשחק בו | O. ἐμπαίζειν αὐτῷ. H.h. ut illuderet ei. H.g. ad illudendum ei. Ch. ut ludat in eo. P. ad ludendum cum eo. B. om daer in te spelen.

תתן / O. δοῦναί σε. H.h. et g. dare tu. Ch. et P. 28.
dabis eis. B. dat ghij hen geeft

תפתח יד / O. ἀνοίξαντός σε. N... δέ σε... A. ἀνοίξεις
χεῖρά σε. S. ~~ἀνοίξαντος χεῖ~~ H.h. aperiente te
manum tuam. H.h. cand. tuam. Ch. aperiente ma-
num tuam. et P. at B. doet ghij uw handt op.

ישבעון טוב / O. τὰ σύμπαντα πλησθήσονται
~~ἀγαθοσύνης~~ χρηστότητος. A. ἐμ=
πλησθήσονται ἀγαθοῦ. T... ἀγαθωσύνης. S. χορτα-
σθήσονται ἀγαθῶν. H.h. replebuntur bono. H.g.
omnia implebuntur bonitate. Ch. et satura-
buntur bonitate... P. bono.

תסתיר / O. ἀποστρέψαντος δέ. H.h. abscondente. H.g. 29
avertente autem te. Ch. absconde. B. verberght

~~תוסף~~ תוסף / O. ~~ἀνελεῖς~~ ἀντανελεῖς. H.h. aufferes.
et P. et g. at Ch. congregabis. B. vergaderd gy

nog. M. vergadert gy.

יגועון / O. καὶ ἐκλείψουσιν. H.h. et g. at Ch. et defi-
cient. A. expirabunt. B. sy sterven.

רוחך / O. τὸ πνεῦμά σε. Ch. Spiritum tuum Sanctum 30.

יבראון / O. καὶ κτισθήσονται. H.h. g. et Ch. et creabun-
tur. B. so worden sy geschapen.

לעולם / O. εἰς τοὺς αἰῶνας. N. εἰς τὸν αἰῶνα. H.h. 31.
in sempiternum. H.g. in saeculum. et Ch.

לארץ / O. ἐπὶ τὴν γῆν. H.h. et Ch. terram. H.g. 32.
in terram. A. ad terram. B. als hy daer aen...

ותרעד / O. καὶ ποιῶν αὐτὴν τρέμειν. H.h. et tremit.
H.g. et facit eam tremere. Ch. et tremuit.

בעודי / O. ἕως ὑπάρχω. H.h. et g. et Ch. quam- 33.
diu sum. A. in adhuc meo. B. terwyl ik noch

יערב עליו שיחי / O. ἡδυνθείη αὐτῷ ἡ διαλογή μου 34.
S... διάλεξις μου. A. ὁμιλία μου.
H.h. placeat ei (H.g. jucundum sit) ei eloquium
meum. Ch. jucunda sit coram eo medi-
tatio mea. B. myne gedachten van hem
sal soet syn. M. myn aandachtige woorde...

אנכי / O. ἐγὼ δέ. H.h. ego autem. H.g. ego vero.

יתמו / O. ἐκλείποιεν. N. ἐκλειπέτωσαν. H.h. g. et Ch. 35.
deficiant. P. consumentur. B. sullen de sondaers
worden. M. dat de sondaars verdaen worden.

ועוד אינם / O. ὥστε μὴ ὑπάρχειν αὐτούς. H.h. ultra
non sint. H.g. ita ut non sint ipsi.
Ch. ultra non sint. P... erunt. B. sullen sy niet meer

הללו יה / syn. Hebraei et Ch. hic Psalmi pingunt. NB.
at O. N. H.h. et g. habent pro titulo sequentis ps.

M. O. H. h. g. et N. ~~ἀλληλουϊα~~ titulus habent ἀλληλουϊα. quod hebr. et Ch. pro ultimo versu habent psalmi praecedentis

1. קראו | O. καὶ ἐπικαλεῖσθε. S. κηρύσσετε. H. h. et Ch. invocate. H. g. et invocate. B. [illegible]

2. שיחו בכל | O. διηγήσασθε πάντα. H. h. loquimini in universis mirabilibus. H. g. et Ch. narrate omnia. P. loquimini de (A. in) mirabilibus [illegible]

3 התהללו | O. ἐπαινεῖσθε. A. καυχᾶσθε. H. h. exultate H. g. laudamini. Ch. laudate. P. laudate [illegible]

ישמח | O. εὐφρανθήτω. H. h. g. Ch. P. laetetur. B. [illegible]

4. ועזו | O. καὶ κραταιώθητε. H. h. et virtutem ejus. H. g. et confirmamini. Ch. et [illegible] P. et fortitudinem ejus. B. [illegible]

10 לחק | O. εἰς πρόσταγμα. H. h. in legem. H. g. in praeceptum. Ch. pro decreto. P. in statutum. B. [illegible]

11. חבל | O. σχοίνισμα. H. h. funiculus. et P. at H. g. at Ch. [illegible] B. [illegible]

12. מתי מספר | O. ἀριθμῷ βραχεῖς ~~H~~ ὀλιγοστοὺς. H. h. viri pauci, modici. H. g. numero modici, paucissimi. Ch. [illegible] numero modicum. P. viri pauci numero. B. [illegible]

16. מטה | O. στήριγμα. H. h. virgam et P. H. g. firmamentum Ch. fundamentum. B. [illegible]

18. ענו בכבל | O. ἐταπείνωσαν ἐν πέδαις. H. h. afflixerunt in compedibus. Ch. [illegible] compedibus. H. g. humiliaverunt in compedibus. B. [illegible]

ברזל באה נפשו | O. σίδηρον διῆλθεν ἡ ψυχὴ αὐτοῦ. S. εἰς σίδηρον ἦλθεν. H. h. in ferrum [illegible] anima ejus. H. g. ferrum pertransiit animam ejus. V. [illegible] Ch. [illegible] anima ejus. P. ferrum [illegible] animam ejus. B. [illegible]

19 בוא דברו | O. τοῦ ἐλθεῖν τὸν λόγον αὐτοῦ. H. h. donec veniret sermo ejus. H. g. veniret verbum ejus. Ch. veniret sermo ejus. P. quo venit verbum ejus.

צרפתהו | O. ἐπύρωσεν αὐτόν. H. h. probavit eum. H. g. inflammavit eum. Ch. [illegible] eum. P. purgavit. A. examinavit eum. B. [illegible]

20. עמים | O. λαῶν. N. λαῶν, A. et S. λαοῦ. H. h. et Ch. populorum. H. g. [illegible]

לאסר שריו בנפשו | O. τοῦ παιδεῦσαι τοὺς ἄρχοντας αὐτοῦ ὡς ἑαυτόν. H.h. ut erudiret principes ejus secundum voluntatem suam. H.g.... secundum ipsius. Ch. ut dominaretur principibus ejus secundum animam suam. P. ut alligaret principes ejus secundum animam suam. A... in anima sua. B. om [illegible] na [illegible]. M... [illegible] na [illegible]. 21. *

יחכם | O. σοφίσαι. H.h. sapientiam doceret. H.g. prudentiam doceret. Ch. sapientia praecelluit [illegible]. P. sapientes efficeret.

להתנכל | O. τοῦ δολιῶσαι ἐν τοῖς. H.h. ut dolos agerent contra. H.g. ut dolum facerent in. Ch. ut excogitarent mala contra. P. ut machinarentur in. B. dat [illegible] [illegible]. M. [illegible] 25.

בו | O. ἐν αὐτῷ. H.g. sibi. H.h. caret. Ch. reddit per complacuit sibi in eo. V. ipsius. P. caret. A. in eo. 26.

שמו במו | O. ἔθετο ἐν αὐτοῖς. H.h. et g. posuit in eis. Ch. posuerunt in eis. P. posuerunt hi in eis. B. [illegible] 27.

ומופתים | O. τῶν τεράτων αὐτοῦ. H.h. ostentorum suorum. H.g. prodigiorum suorum. Ch. prodigia ejus. P. prodigia. V. prodigiorum.

ולא מרו | O. καὶ ὅτι παρεπίκραναν. N. καὶ παρ... S. καὶ οὐκ ἠπείθησαν. H.h. et non fuerunt increduli. H.g. quia exacerbaverunt. V. et non exacerbavit. Ch. et non restiterunt. P. et non exacerbaverunt. B. [illegible] 28. *

שרץ | O. ἐξῆρψεν. N. ἐξῆρψεν. H.h. et Ch. ebullivit. H.g. edidit. A. produxit. B. [illegible] 30.

ערב | O. κυνόμυια. H.h. musca omnimoda. H.g. cynomyia. V. cœnomyia. Ch. infectorum commixtionem. P. mixtura insectorum. 31.

כנים | O. καὶ σκνῖπες. H.h. et g. cynifes. Ch. pediculi. et P. et [illegible]

אש להבות | O. πῦρ καταφλέγον. H.h. ignem flammantem. H.g. comburentem. Ch. ardentem. P. ignem flammarum. B. [illegible] 32.

עץ | O. πᾶν ξύλον. H.h. lignum. H.g. omne lignum. Ch. arborem. et V.

ילק | O. βροῦχος. H.h. et g. ac Ch. bruchus. B. [illegible] 34.

פרי | O. πάντα τὸν καρπόν. N. καρπόν. A. καρπός. S. πᾶν γέννημα. H.h. fructum. H.g. omnem fructum. Ch. omnes fructus. 35.

36. גוים / ~~לבז~~ / O. πόνου αὐτῶν. H.h. partus eorum. H.g. laboris eorum. Ch. fortitudinis eorum. A. roboris eorum. B. [arbeid] ...

37. כושל / O. ὁ ἀσθενῶν. H.h. et g. infirmus. A. corruens. Ch. adjudicatus ad offensionem cum Aegyptiis. B. die struikelde.

39. למסך / O. εἰς σκέπην αὐτοῖς. H.h. in tentorium. Ch. tanquam nubem velamen tentorium fecit. H.g. in protectionem eis. V... eorum. P. in operimentum. B. tot een deksel.

להאיר / O. τοῦ φωτίσαι αὐτοῖς. H.h. et Ch. ut luceret. H.g. ... eis.

40 שאל / O. ᾔτησαν. H.h. et g. petierunt et Ch. et P. ad petitionem. A. petiit. B. hy badt.

ישביעם / O. ἐνέπλησεν αὐτούς. H.h. saturavit eos et H.g. et P. et Ch. saturabit eos. B. hy ...

41. בציות נהר / O. ἐν ἀνύδροις ποταμοί. H.h. in aridis (H.g. in terris) flumina. Ch. in aridis locis flumina intrant. P. in arida aqua flumina. B. door de dorre plaatsen als een rivier.

42 את / O. τοῦ πρός. H.h. cum. H.g. quod ad. Ch. quod fabulit cum. P. et. B. aan. M. ... tot.

43. ברנה / O. ἐν εὐφροσύνῃ. H.h. et Ch. et P. in laude. H.g. in laetitia. A. in laudatione. B. met gejuich.

45. חקיו / O. τὰ δικαιώματα αὐτοῦ. H.h. ceremonias ejus. ~~H.~~ H.g. justificationes ejus. Ch. praecepta ejus. P. statuta ejus. B. syne insettingen.

תורותיו ינצרו / O. τὸν νόμον αὐτοῦ ἐκζητήσωσιν. H.h. leges ejus custodirent. H.g. leges ejus requirant. Ch. leges ejus custodiant. P. leges ejus conservarent. B. syne wetten bewaarden.

Ps. 106.

2. תהלתו / O. τὰς αἰνέσεις αὐτοῦ. H.h. g. et Ch. laudes ejus. P. laudem ejus.

3 עשה / O. οἱ ποιοῦντες. H.h. et g. et faciunt. Ch. faciens. P. qui ~~faciunt~~ faciunt. B. die doet.

4 זכרני / O. μνήσθητι ἡμῶν. H.h. et Ch. recordare mei. H.g. memento nostri.

ברצון / O. ἐν τῇ εὐδοκίᾳ τοῦ. H.h. in repropitiatione. H.g. in beneplacito. Ch. in voluntate bona cum. P. in beneplacitate. B. na het wel behagen tot. M. in het.

פקדני / O. ἐπίσκεψαι ἡμᾶς. H.h. visita me. H.g. ... nos. Ch. recordare mei. B. bezoekt my met ...

5. בטובת / O. ἐν τῇ χρηστότητι. H.h. bona. H.g. et Ch. in bonitate.

להללו | O. τοῦ ἐπαινεῖσθαι [illegible]. H. h. et dicatis [illegible]. H. g. ut laudetis [illegible]. Ch. et laudationem [illegible]. P. ad gloriandum [illegible]. B. op dat ik mij roeme [illegible]. 1.

הרשענו | O. ἠδικήσαμεν. H. h. et Ch. et impie egimus. H. g. iniquitatem fecimus. P. impia fecimus. B. wij hebben goddeloosheid gehandelt. 6.

על ים בים סוף | O. ἀναβαίνοντες ἐν τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσσῃ. H. h. super mare in mari rubro. H. g. ascendentes in rubro mari. V. ... in mare, mare rubrum. Ch. in Vrebum tum juxta mare, in mari rubro. P. juxta mare in mari Suph. B. aen de Zee, by de Schelfzee. M. ... by het Bidsemmeer. 7. *

בתהומות כמ | O. ἐν ἀβύσσῳ ὡς ἐν ἐρήμῳ. H. h. per abyssos, quasi in deserto. H. g. in abyssos sicut .... Ch. per abyssos, sicut per desertum. P. per abyssos, ac si fuisset desertum. 9.

שנא | O. μισοῦντος. N. μισούντων. H. h. et g. odientis Ch. osoris. V. odientium. 10.

אויב | O. ἐχθρῶν. N. ἐχθροῦ. H. h. inimici. H. g. inimicorum. Ch. auctoris inimicitiae. V. inimici.

בדבריו | O. ἐν τοῖς λόγοις αὐτοῦ. N. τοῖς λόγοις αὐτοῦ. H. h. et V. verbis ejus. H. g. verbo ejus. Ch. in nomine ejus. B. aan syn woorden. 12. OB.

מהרו | O. ἐτάχυναν. H. h. cito et Ch. at H. g. cito fecerunt. P. festinaverunt. 13.

בישימון | O. ἐν ἀνύδρῳ. H. h. et P. in solitudine. H. g. in inaquoso Ch. in loco arido. B. in de wildernis 14.

רזון | O. πλησμονήν. H. h. tenuitatem. H. g. saturitatem. Ch. et Ar. maciem. P. pestilentiam. B. [illegible] magerheit M. [illegible] 15.

ויקנאו | O. παρώργισαν τὸν μωυσῆν. H. h. zelati sunt moysen. H. g. irritaverunt ... Ch. invidia commoti sunt contra ... B. sy [illegible] benijdt Mose. 16.

תפתח | O. ἠνοίχθη. H. h. g. et Ch. aperta est. P. aperuit. B. dede haer op. 17.

תלהט | O. κατέφλεξεν. H. H. exussit. H. g. combussit et P. at Ch. depopulata est. B. [illegible] ham brandt. 18.

יעשו | O. ἐποίησαν. H. h. et Ch. fecerunt. H. g. et fecerunt. B. sy maeckten. 19.

למסכה | O. τῷ γλυπτῷ. H. h. et Ch. conflatili. H. g. sculptilem. P. conflatili. B. voor een gegoten beeldt.

שור | O. μόσχου. H. h. et bovis. H. g. et Ch. vituli:

בפרץ | O. ἐν τῇ θραύσει. H. h. in medium. H. g. in confractione. Ch. et ipse roboravit grande. P. in ruptura. A. in destructione. B. in de scheur. M. [illegible] 23

כי המרו את רוחו | O. ὅτι παρεπίκραναν. N. ... ὡς μὴ ἐξολοθρεῦσαι αὐτούς. N. nos addit αὐτούς. H.h. ut nos interficeret. H.g. ... Ch. ... B. dat hij ... verdorf. A. a corrumpendo.

24. חמדה | O. ἐπιθυμητήν. H.h. g. et Ch. desiderabilem. A. desiderii. B. het gewenschte. M. ...

28. ויצמדו | O. ἐτελέσθησαν. H.h. consecrati sunt. H.g. initiati sunt. Ch. adjunxerunt se. P. adhaeserunt. B. ... hij haar ... gekoppelt

29. ויכעיסו | O. παρώξυναν αὐτόν. H.h. concitaverunt eum. H.g. irritaverunt eum. Ch. provocaverunt eum. P. irritaverunt. B. sij ... tot toorn verwekt.

ותפרץ בם | O. ἐπληθύνθη ἐν αὐτοῖς. H.h. percussit eos. H.g. multiplicata est in eos. Ch. invaluit in eos ... B. ... onder haar ...

30. ויפלל | O. ἐξιλάσατο. H.h. dijudicavit. H.g. placavit. Ch. oravit. B. hij ...

ותעצר | O. ἐκόπασεν. H.h. retentaest. H.g. cessavit. Ch. retenta est. P. prohibita est.

32. וירע | O. ἐκακώθη. H.h. afflictus est. H.g. vexatus est. Ch. malum evenit. P. malum fuit ipsi. B. het ging qualijk.

33. ויבטא | O. διέστειλεν. A. διέκρινεν. H.h. prodidit. H.g. distinxit. Ch. explicavit. A. effutivit. B. dat hij wat onbedachtelijk voortbracht.

36. למוקש | O. εἰς σκάνδαλον. H.h. et g. in scandalum. Ch. in offendiculum. P. laqueus. A. in laqueum. B. tot ... valstrik

37. לשדים | O. τοῖς δαιμονίοις. H.h. et Ch. daemonibus. H.g. daemonibus. B. de duivelen.

38. ותחנף | O. ἐφονοκτονήθη. H.h. polluta est. H.g. infectaest. Ch. maculata est. P. ...

39. ויטמאו | O. ἐμιάνθη. H.h. coinquinati sunt. H.g. contaminata est. Ch. polluti sunt. P. polluerunt se. B. sij ontreinigden haar.

41. ביד גוים | O. εἰς χεῖρας ἐχθρῶν. H.h. in manu gentium. Ch. in manum populorum. H.g. in manus inimicorum. V. ... gentium.

43. ימרו | O. παρεπίκραναν αὐτόν. H.h. provocaverunt. H.g. exacerbaverunt eum. Ch. provocabant eum. B. verbitterden hem.

וימכו | O. ἐταπεινώθησαν. H.h. et g. humiliati sunt. Ch. dissoluti sunt. B. werden uitgeteert.

בצר להם | O. κύριος ἐν τῷ θλίβεσθαι αὐτοὺς. 44.
H.h. tribulatione eorum. H.g. Domino, cum tribularentur ipsi. Ch. cum angustia indesset eis. et P. B. [illegible] haer benautheyt aas.
את רנתם | O. τῆς δεήσεως αὐτῶν. H.h. deprecationem eorum. Ch. orationem eorum. P. clamorem eorum. B. haar geschreyts
להם | O. carnem. H.h. cum eis. H.g. carnem. Ch. erga illos. et P.
לרחמים | O. εἰς οἰκτιρμούς. H.h. miserabiles. 46.
H.g. et P. in misericordias. Ch. in miserationes. B. [illegible] haar... barmhertichz.
להשתבח בתהלתך | O. τοῦ ἐγκαυχᾶσθαι ἐν τῇ αἰνέσει 47. 68.
H.h. et canamus laudes tuas. H.g. ut gloriemur in laude tua. Ch. et laudemus laude tua. A. ad glorificandum in laude tua. B. ons beroemende in uwen lof.
אמן | O. γένοιτο, γένοιτο. H.h. amen. H.g. fiat fiat. Ch. amen. 48.

Liber 5.
Ps. 107.

יאמרו | O. εἰπάτωσαν. H.h. g. Ch. et P. dicant. 2.
B. dat segge[illegible]
מים | O. θαλάσσης. H.h. et g. mari. Ch. de mari 3.
latere australi. B. van de zee.
בישימון | O. ἐν ἀνύδρῳ, ὁδὸν πόλεως. H.h. in 4.
deserta via: civitatem. H.g. in inaquoso via civitatis. P. in solitudine ustâ: (Ar. via) civitatem. B. in den weg der wildernisse, die geen stadt. Ch. in desolata via: civitatem.
תתעטף | O. ἐξέλιπεν. H.h. deficiebat. H.g. et Ch. et P. 5.
defecit. B. was overtoegt.
ממצוקותיהם | O. καὶ ἐκ τῶν ἀναγκῶν αὐτῶν ἐῤῥύ- 6
σατο αὐτούς. H.h. de afflictione ipsorum liberavit eos. H.g. et de necessitatibus eorum diripuit eos. Ch. de angustia ipsorum liberabat eos. P. de angustiis suis. B. heeft hyse gered uit haer angst.
רקה | O. κενήν. H.h. vacuam et Ch. et P. et H.g. 9.
inanem. Ar. cupidam. B. dorstige.
טוב | O. ἀγαθῶν. H.h. et g. bonis. Ch. bono.
אסירי עני | O. πεπεδημένους ἐν πτωχείᾳ. H.h. [illegible] 10.
alligatos inopia. H.g. vinctos in mendicitate. Ch. vinctos in afflictione. B. gebonden met ellende

11. המרו אמרי | O. παρεπίκραναν τὰ λόγια. H.H. exacerbaverunt sermones H.g. exacerbaverunt eloquia. Ch. rebelles fuerunt Verbo. P. mutaverunt eloquia. B. wederspannig waren geweest tegē de woorden. M. eodem.

נאצו | O. παρώξυναν. H.h. blasphemaverunt H.g. irritaverunt. Ch. exacerbati sunt. P. blasphemaverunt. B. onwaerdelijk verworpen hadden.

12. ויכנע | O. καὶ ἐταπεινώθη. H.h. et humiliavit. et H.g. et ~~pers~~ humiliatum est. Ch. et confregit. B. daerom heeft hij vernedert

בעמל | O. ἐν κόποις. H.h. in labore. H.g. in labore eg. Ch. labore. B door smartigh.

כשלו | O. ἠσθένησαν. H.h. corruerunt. H.g. infirmati sunt. Ch. et P. impegerunt B. sy struykelde.

13. ut supra 6.

14. ינתק | O. ~~διέῤῥ~~ διέῤῥηξεν. H.h. g. Ch. disrumpit ac P. B. hij brak.

16. גדע | O. συνέθλασεν. H.h. et g. confregit. Ch. contrivit. Ar. concidit. B heeft in stucken gehouwen.

17. אוילים מדרך | O. ἀντελάβετο αὐτῶν ἐξ ὁδοῦ ἀνομίας αὐτῶν. H.h. Stulti propter viam sceleris eorum. H.g. susceptos de via iniquitatis eorum. Ch. Stulti propter viam flagitiorum ipsorum. B. de sotte wordē om des wegs haerder tredinge

ומעונתיהם | O. διὰ γὰρ τὰς ἀνομίας αὐτῶν ἐταπεινώθησαν. H.h. et propter iniquitates afflicti. H.g. propter enim injustitias suas humiliati sunt. B. ende om haer ongerechticheden geplaegt. Ch. et propter iniquitates suas affliguntur.

20. ישלח | O. ἀπέστειλεν. H.h. et g. misit. Ch. mittet. B. hij sond

22. זבחי תודה | O. αὐτῷ θυσίαν αἰνέσεως. A. ... εὐχαριστίας. H.h. hostias gratiarum H.g. et sacrificium laudis. Ch. sacrificia confessionis. P. ... laudis. B. lofofferen.

ברנה | O. ἐν ἀγαλλιάσει. H.h. in laude. H.g. in exultatione. Ch. in laetitia. A. in praeconio. B met gejuych.

23.

ויאמר ויעמד | O. εἶπε, καὶ ἔστη πνεῦμα. H.h. dixit et 25
surrexit. H.g. dixit et stetit spiritus.
Ch. et dixit in verbo suo et substitit tempestas. 105
A. et dixit et stare fecit spiritum. B. als hy spreeckt,
soo doet hy een windt opstaen.

ותרוממ | O. ὑψώθη. H.h. et elevavit. H.g. et Ch. exaltati
sunt. B. die om hoogh [illegible].

ברעה תתמוגג | O. ἐν κακοῖς ἐτήκετο. H.h. in afflictione 26.
consumebatur. H.g. in malis tabescebat.
Ch. in malo liquefiet. P. ... liquefacta fuit. B.
versmelt van angst.

יחוגו וינועו | O. ἐταράχθησαν, ἐσαλεύθησαν. H.h. 27
obstupuerunt et intremuerunt.
H.g. turbati sunt, moti sunt. V. addit et. B. sy danssen ende waggelen.
Ar. steterunt in ordine et moverunt se. Ch. tremunt et errabunt

ויקם | O. καὶ ἐπέταξε καταιγίδι, καὶ ἔστη εἰς αὔραν. 29
A. ἀναστήσει λαίλαπα εἰς αὔραν. S. ἔστησεν
τὴν καταιγίδα εἰς γαλήνην. T. καὶ ἔστησε
τὴν καταιγίδα αὐτῶν εἰς αὔραν. H.h. statuit turbinem
in tranquillitatem. H.g. et statuit procellam et
stetit in auras. V. et statuit procellam eius in auram.
P. stare fecit turbinem in silentium. Ch. stare facit
tempestatem in tranquillitate. B. hy doet den storm
stille staen.

וישתקו | O. ἡσύχασαν. H.h. quieverunt. H.g. siluerunt et P. 30
Ch. silent. B. geswijght syn.

מחוז | O. λιμένα. H.h. g. et Ch. portum. P. terminum.

ישם | O. ἔθετο. H.h. ponit. H.g. et Ch. posuit. ac P. B. hy stelt.

למלחה | O. εἰς ἅλμην. H.h. et g. in salsuginem. ac P. 34
B. tot souten grondt M. tot soutichs. Ch.
devastatae sunt Sodomae, quae subversae propter eo.

ישם | O. ἔθετο. H.h. ponit. H.g. et Ch. posuit. B. hy stelt. 35.

לאגם | O. εἰς λίμνας. H.h. in paludes. H.g. in stagna.
Ch. fecit stagnum. B. tot een waterpoel.

עיר מושב | O. πόλεις κατοικεσίας. A. S. et alii πόλιν. 36.
H.h. urbem ad habitandum. H.g. civitatem
habitationis. V. civitatem. B. een stadt ter woningh.
Ch. civitatem habitabilem.

פרי תבואה | O. καρπὸν γεννήματος. H.h. fructum germi- 37.
na. H.g. fructus nativitatis. Ch. fructus
germinis. P. fructus et proventus. A. fructum proventus.
B. die inkomende vrucht ... [illegible]. M.
die vrucht des inkomens ... malis.

ימעיט | O. ἐσμίκρυνεν. A. ὀλιγώσει. S. ὀλίγα ἐποίησεν 38.
H.h. minuit. H.g. minuit. Ch. diminuit. V. mi-
norabit

וישחו | O. ἐκακώθησαν. S. κατεκάμφθησαν. H.h. af- 39
flicti sunt. H.g. dejecti sunt. P. humiliati sunt.
Ch. attenuati sunt eis peccaverunt. B. komen tonder.

מרעה רעה | O. ἀπὸ θλίψεως κακῶν καὶ ὀδύνης. S. ἀπὸ συνοχῆς κακῆς καὶ ταλαιπωρίας. H. h. propter angustias mali et doloris. H. g. a tribulatione malorum... Ch. ab oppressione mali... Ar. a tyrannide mala et angustia. B. door de drukking, quaadt en droefheyt.

40 שפך | O. ἐξεχύθη. H. h. effundet. H. g. effusa est. Ch. misit. Ar. effundens. B. hy stort.

נדיבים | O. ἄρχοντας αὐτῶν. H. h. principes. H. g. ... duces.

בתהו לא דרך | O. ἐν ἀβάτῳ καὶ οὐχ ὁδῷ. H. h. in solitudine non est via. H. g. in invio et non in via. Ch. per inane, ubi non erat via. Ar. in inani absque via. B. in 't woeste daer geen wegh is.

41 וישגב | O. ἐβοήθησεν. S. ὑπερεπῆρε. H. h. et Ch. et sublevabit. H. g. adjuvit. B. hy brengt uit in een hooge plaetse.

מעוני | O. ἐκ πτωχείας. S. ἀπὸ κακώσεως. H. h. de inopia. et g. et Ch. de miseria. Ar. ab afflictione. B. uit de verdrucking.

וישם | O. ἔθετο. S. τάξει. H. h. ponet. H. g. et Ch. posuit. B. maeckt.

42 עולה קפצה פיה | O. ἀνομία ἐμφράξει. H. h. iniquitas contrahet. H. g. ... oppilabit. Ch. ... obturatum est. P. ... claudet. B. ongerechtigheid stopt.

43 יתבוננו | O. συνήσουσι. N. συνήσει. H. h. et g. intelligent. Ch. intelliget et V. at P. B. dat verstanden worde.

Ps. 108.

1 מזמור | O. ψαλμοῦ. H. h. et g. psalmi. Ch. et psalmus.

2 אף כבודי | O. ἐν τῇ δόξῃ μου. H. h. sed et gloria mea. H. g. in gloria mea. Ch. etiam gloria mea. P. etiam gloriam meam. B. M. ook mijn eere.

3 עורה הנבל | O. hisce praemittunt ἐξεγέρθητι ἡ δόξα μου. et V. exurge gloria mea! at reliqui carent.

הנבל | O. ψαλτήριον. H. h. et g. psalterium. Ch. nablium. B. gy luyte.

וכנור | O. κιθάρα. H. h. g. Ch. et P. cithara. B. harpe.

שחר | O. ὄρθρου. H. h. mane. H. g. diluculo. Ch. in aurora. B. in de dageraedt.

4 בלאמים | O. ἔθνεσιν. H. h. in nationibus. Ch. gentibus. B. natien.

5 מעל | O. ἐπάνω. H. h. g. et Ch. super. Ar. desuper. B. tot boven.

שחקים | O. τῶν νεφελῶν. H. h. aethera. H. g. et Ch. nubes. B. de bovenste wolcken.

רומה) O. ὑψώθησι. H. h. g. et Ch. exaltare ac P. B. verheft u. 6.

הושיעה ימינך) O. σῶσον τῇ δεξιᾷ σου. H. h. salva (H. g. salvum fac) dextera tua. Ch. redime dextram tuam. B. geeft heyl door uw rechterhandt. 7.

אחלקה) O. καὶ διαμεριῶ σίκιμα. H. h. dividam et (H. g. et dividam) Sichimam. Ch. dividam praedam cum habitatoribus Sichem. 8

עמק סכות) O. τὴν κοιλάδα τῶν σκηνῶν. H. h. vallem Succoth. H. g. convallem tabernaculorum. Ch. cum habitatoribus planitiei Succoth.

לי גלעד) O. καὶ ἐμός ἐστιν... H. h. et g. et Ch. et meus est. 9.

מעוז) O. ἀντίληψις. H. h. fortitudo. H. g. susceptio. Ch. fortitudo a. et P.

מחקקי) O. βασιλεύς μου. H. h. dux meus. H. g. rex meus. Ch. scriba meus. P. legifer meus.

רחצי) O. τῆς ἐλπίδος μου. A. λουτῆρος μου. S ἀμεριμνησίας μου. H. h. pelvis mea. H. g. spes mea. Ch. reddit fam[illegible] confudi moabitas tanquam ollas lotionis meae. P. lotionis meae. B. is myn waschpot. 10

עלי פלשת אתרועע) O. ἐμοὶ ἀλλόφυλοι ὑπετάγησαν. al. ... ἐφιλιώθησαν. H. h. cum philistim foederabor. H. g. mihi alienigenae subditi sunt. V. ... amici facti sunt. P. super Palestinam [illegible] taratantarizabo. B. over Palestina sal ik juichen. Ch. super regnum palestinorum jubilabo. ✱

עיר מבצר) O. εἰς πόλιν περιοχῆς. S. ... περιπεφραγμένην. H. h. et g. in (Ch. ad) civitatem munitam. B. in de vaste stadt. 11.

מי) O. ἢ τίς. H. h. quis. H. g. aut quis. Ch. quis [illegible].

הלא אלהים) O. οὐχὶ σὺ ὁ θεός. H. h. g. nonne tu Deus. S. εἰ μὴ σὺ ὁ θεός. Ch. nonne Dominus. B. Zult gy 't niet zyn o Godt. 12.

זנחתנו) O. ὁ ἀπωσάμενος ἡμᾶς. H. h. qui projecerat nos. H. g. qui repulisti nos. Ch. deseruisti nos. P. elongasti nos. B. die ons verstoten hadt.

לא תצא) O. οὐκ ἐξελεύσῃ. S. οὐ προελθών. H. h. non egredieris. H. g. non exibis. Ch. neque quando egressa est majestas tua. B. die niet uit en toogt.

מצר) O. ἐκ θλίψεως. H. h. in tribulatione. H. g. de tribulatione. Ch. ob infestatores. B. uit de benauwtheit. 13.

יבוס צרינו) O. ἐξουδενώσει τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν. H. h. conculcabit hostes nostros. H. g. ad nihilum deducet inimicos nostros. Ch. calcabit oppressores nostros. B. sal onse wederpartyders vertreden. 14. ✱

1. אלהי תהלתי | O. ὁ θεὸς τὴν αἴνεσίν μου. A. θεὲ ὑμνήσεώς μου. H.h. Deus laudis meae. Ch. ..laudis meae. H.g. Deus laudationis meae.

2. כי רמה | O. δολίου. H.h. et g. dolosi. Ch. dolosus. B. bedrieg[illegible]

אתי | O. κατ' ἐμοῦ. H.h. de me. H.g. et Ch. adversum me. P. mecum. B. met my.

3. חנם | O. δωρεάν. H.h. frustra. H.g. et P. gratis. Ch. sine causa. B. sonder oorsaak.

4 אהבתי | O. τοῦ ἀγαπᾶν με. H.h. quod deberent diligere. H.g. ut diligerent me. Ch. quod dilexi. P. pro dilectione mea. B. myn liefde.

ואני תפלה | O. ἐγὼ δὲ προσηυχόμην. H.h. et g. ego autem orabam. Ch. ... precabar. P. et ego vero orationi dedi. B. maer ik was stedts in 't gebedt. M. maer ik was een man des gebeds.

6. הפקד | O. κατάστησον. H.h. g. et Ch. constitue [illegible]

שטן | O. διάβολος. H.h. et Ch. Sathan. H.g. diabolus.

יעמד על ימינו | O. στήτω ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ. H.h. et g. stet a dextris eius. Ch. ... ad dexteram eius. et P. B. sta aen syn rechterhand.

7 יצא רשע | O. ἐξέλθοι καταδεδικασμένος. H.h. et g. ut Ch. exeat condemnatus. P... impius. B. so ga hy schuldig uit.

8. יקח פקדתו | O. καὶ τὴν ἐπισκοπὴν αὐτοῦ λάβοι. H.h. et g. et episcopatum eius accipiat. Ch. numerum annorum eius hereditate acquirat. P. praefecturam eius accipiat. B. neem syn ampt.

10 נוע ינועו | O. σαλευόμενοι μεταναστήτωσαν. H.h. instabiles vagentur. H.g. nutantes transferantur. Ch. vagando vagentur. P. et movendo moveant se. B. dat syn [illegible] omswerven.

ודרשו מחרבותיהם | O. ἐκβληθήτωσαν ἐκ τῶν οἰκοπέδων αὐτῶν. al. ... ἐκ τῶν ἐρειπίων (de ruinis) H.h. et quaerantur in parietinis suis. H.g. ejiciantur de habitationibus suis. V. addit. Ch. et inquirant quae fuerit desolatio domus. P. et quaerant de desolationibus suis. B. ende dat [illegible] uit haer verwoeste plaetsen [illegible] M... [illegible] verwoesting.

11 ינקש נושה | O. ἐξερευνησάτω δανειστής. S... [illegible] H.h. scrutetur exactor. H.g. .. foenerator. Ch. colliget foenerator. P. [illegible] .. B. dat de schuldeischer [illegible]

יגיעו | O. τοὺς πόνους αὐτοῦ. H.h. et g. laborem eius. Ch. laborem eius.

12 משך חסד | O. ἀντιλήπτωρ. H.h. qui misereatur. H.g. adjutor. Ch. qui continuet misericordiam. P. [illegible] B. die weldadicheit [illegible]

אחריתו לכל | O. τὰ τέκνα αὐτοῦ εἰς ἐξολόθρευσιν. 13.
H.h. novissimum ejus interitu. H.g.
noti ejus in interitum. Ch. finis ejus ad interitum
P. posteritas ejus in exterminium. B. syn nakomelingen
[illegible]

אחר | O. μιᾷ. H.h. et Ch. altera. H.g. una.

שמם | O. τὸ ὄνομα αὐτοῦ. H.h. et g. nomen ejus. et *
Ch. at P. nomen eorum.

יזכר | O. ἀναμνησθείη. H.h. redeat in memoriam et g. 14.
Ch. commemoretur. B. worde gedacht.

יהוה | Ch. Verbi Domini notaretur . . . . . 15.

נכאה | O. κατανενυγμένον. H.h. g. et Ch. compunctis 16.
P. contritum. B. de verslagene van . .

למותת | O. τοῦ θανατῶσαι. H.h. ut interficeret
H.g. ~~interf~~ mortificare. Ch. ad interficiendum. P. ad interficiendum. B. om hem te doden.

כמדו | O. ἱμάτιον. H.h. vestimento suo. H.g. et Ch. 18
vestimentum. B. met syn kleedt.

בקרבו | O. εἰς τὰ ἔγκατα αὐτοῦ. H.h. in viscera ejus
H.g. in interiora ejus. Ch. in corpus ejus
B. tot in't ~~binnenst~~ van hem.

יעטה | O. ὃ περιβάλλεται. H.h. quo circumdatur. 19.
H.g. quo operitur. Ch. quo operiatur.

למזח | O. ὡσεὶ ζώνη. H.h. quasi cingulum. H.g.
sicut zona. Ch. pro cingulo. A. in cingulum

פעלת | O. τὸ ἔργον. H.h. et retributio. H.g. [illegible]
opus. Ch. et opus et P. B. [illegible]

רע | O. πονηρά. H.h. et Ch. malum. H.g. mala.

יהוה אדני | O. κύριε, κύριε. H.h. et Ch. domine deus. 21.
H.g. et P. domine, domine. B. o heere, heer.

חלל | O. τετάρακται. H.h. vulneratum est. H.g. conturbatum est. 22.
Ch. contritum est. P. afflictum est. B. doorwondet.

נהלכתי | O. ἀντανῃρέθην. H.h. ablatus sum. 23.
H.g. ablatus sum. Ch. consumptus sum. P. [illegible]
[illegible]. An. ambulavi. B. ik ga heen.

ננערתי | O. ὡσεὶ ἀκρίδες. H.h. quasi locusta.
et Ch. at H.g. sicut locustae.

כחש | O. ἠλλοιώθη δι᾽ ἔλαιον. S... ὑπὸ ~~[illegible]~~ 24.
ἀνηλειψίας. H.h. immutata est absque
oleo. H.g. ... [illegible]. Ch. macilenta est
absque pinguedine. P. marcuit a pinguedine.
B. is vermagert, [illegible] vet [illegible].

ידך | O. ἡ χείρ σου. H.h. et g. manus tua. Ch. per 27.
potentia tua.

קמו ויבשו | O. οἱ ἐπανιστάμενοί μοι αἰσχυνθήτωσαν. 28.
H.h. restiterunt et confundantur. *
H.g. qui insurgunt in me confundantur. Ch. insurgent
et confundentur. B. laat se [illegible]

29. ילבשו שטני | O. ἐνδυσάσθωσαν οἱ ἐνδιαβάλλοντές με. H-h. induantur adversarii mei. Ch. ... obscurentur. H.g. ... qui detrahunt mihi. P. induuntur hi adversarii mei.

כמעיל | O. διπλοΐδα. H-h. vestimento. H.g. diploide. Ch. chlamyde. Ar. pallium. B. mantel.

31. משפטי נפשו | O. ἐκ τῶν καταδιωκόντων τὴν ψυχήν μου. A. ἀπὸ κρινόντων. V. ἐκ τῶν δικαζομένων. H-h. a judicantibus animam ejus. H.g. a persequentibus animam meam. P. a judicibus animae ejus. B. van de gene die syn siele veroordelen. M. ... die hem veroordeelen.

Ps. 110.

1. נאם | εἶπεν. H-h.g. et Ch. ac P. dixit.

2. מטה עזך | O. δυνάμεως ἐξαποστελεῖ σοι. H-h. fortitudinis tuae emittet. Ch. ... emittet Dominus, pro Dominus. H.g. virtutis emittet tibi. V. virtutis tuae emittet.

רדה | O. καὶ κατακυρίευε. N. eandem. H. ἐπικράτει ἕνεκα. S. σὺ δὲ παίδευε ἔνδον. Vl. κατακυριεύσεις. H-h. dominare in. et V. at H.g. praedominator &c. Ch. et dominaberis in. B. heerschet in. M. ... gy sult heerschen.

3. עמך נדבות | O. μετὰ σοῦ ἡ ἀρχή. H-h. populi tui spontanei. H.g. tecum principium. Ch. populus tuus domus Israelis, qui exsultant incumbunt legi. P. populus tuus spontaneus. Ar. ... devotionis. B. uw volck sal seer gewillig syn.

* חילך | O. τῆς δυνάμεώς σου. H-h. fortitudinis tuae. H.g. virtutis tuae. Ch. quo praelium commiseris. B. uwer heyrcraft.

בהדרי קדש | O. ἐν ταῖς λαμπρότησι τῶν ἁγίων σου. al. ἐν δόξῃ ἁγίων. H-h. in montibus sanctis. H.g. in splendoribus sanctorum. Ch. adjuvaberis cum eis splendoribus sanctitatibus ~~cordis Dei~~. P. in pulchritudinibus sanctitatis. B. in heylige cieraden. M. in de schoonheden, of versierselen der heyligheyt, in de heerlyckheyt des heyligdoms, of in het eerlycke gewaden.

* מרחם משחר | O. ἐκ γαστρὸς πρὸ ἑωσφόρου ἐγέννησά σε. A. ἀπὸ μήτρας ἐξωρθρισμένης σοι δρόσος παιδιότητός σου. S. ὡς κατ' ὄρθρον σοι δρόσος ἡ νεότης σου. V. ἐκ μήτρας ἐπὶ ὄρθρου σοι δρόσος ἡ νεότης σου. H-h. de vulva orietur tibi ros adolescentiae tuae.

H.g. de utero ante luciferum genui te. Ch. miseri-
cordia Dei; ad te properabant tanquam desc-
ensio roris, sedebunt confidenter progenies tua.
P. de utero ab aurora fuit tibi ros nativitatis
tua. B. uit de baarmoeder des dageraads sal
u de dauw uwer geboorte zijn. M. is sal u, van de
baarmoeder des dageraads af, een dauw van
uw geboorte wesen.

עַל דִּבְרָתִי מַלְכִּי | O. κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδὲκ. 4
H.h. et g. secundum meum ordinem
Melchisedek. P. secundum morem. A juxta
verbum meum Melchisedek. Ch. pro merito
quod fueris rex immaculatus. B. M. na
de wijse of ordeningh Melchisedeks.

כּוּיָא גְוִיּוֹת | O. πληρώσει πτώματα. H.h. implebit 6.
valles. H.g. ... ruinas. Ch. implebit ter-
ram cadaveribus impiorum, qui interfecti fuerint
P. implebit cadaveribus. B. hij sal 't vol dode lichamen maken.

מָחַץ רֹאשׁ | O. συνθλάσει κεφαλὰς. H.h. percutiet capita
Ch. ... capita regum. H.g. conquassabit capita.
P. transfigit caput. B. hij sal verslaen dien 't hoost is.

רַבָּה | O. πολλῶν. H.h. multa. H.g. multorum. Ch.
multorum admodum. B. groot.

Ps. 111.

אוֹדֶה יְהוָה | O. ἐξομολογήσομαί σοι, κύριε. H.h. confi- 1.
tebor domino. H.g. ... tibi domine. Ch. ✱
laudabo coram domino. B. ik sal den Heer loven.

בְּלֵבָב | O. καρδίᾳ μου. H.h. corde. H.g. corde meo. Ch
corde.

דְּרוּשִׁים | O. ἐξεζητημένα. al. ἠκριβωμένα. al. τὰ 2
ἐσκευασμένα. H.h. desiderata. H.g. ex-
quisita. et Ch. at. P. quaesita. B. hij moet gesocht.

לְכָל חֶפְצֵיהֶם | O. εἰς πάντα τὰ θελήματα αὐτοῦ. H.h. in
cunctis voluntatibus suis. H.g. in omnibus
voluntatibus ejus. Ch. omnibus qui volunt ea. P. omni-
bus volentibus ea. B. van allen die daer lust in hebben,
M. van insgel allen haer lusten.

הוֹד וְהָדָר | O. ἐξομολόγησις καὶ μεγαλοπρέπεια 3.
al. ἔπαινος καὶ ἀξίωμα (dignitas)
H.h. et. gloria et decor. H.g. confessio et magnificentia.
Ch. laus et decor B. magesteyt en heerlijckheyt.

עֹמֶדֶת לָעַד | O. μένει εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. H.h.
perseverans in aeternum. H.g. manet in se-
culum seculi. Ch. perstat in secula. B. staet in der eeuwigheyt.

7. פקודיו | O. αἱ ἐντολαὶ αὐτοῦ. H.h. praecepta ejus. H.g. mandata ejus. et Ch. B. syne geboden.

8 לעד לעולם | O. εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. H.h. jugiter in sempiternum. H.g. in seculum seculi. Ch. in saecula saeculorum. B. voor altoos, ende in eeuwigh.

10 עמדת לעד | O. μένει εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. H.h. perseverat jugiter. H.g. manet in seculum seculi. Ch.… in aeternum. Ar. stat in perpetuum. B. bestaet tot in der eeuwigheyt.

Ps. 112.

הללויה | V. addit Reversionis Aggaei et Zachariae.

חפץ מאד | O. θελήσει σφόδρα. H.h. et g. volet nimis. Ch. cupiet vehementer ejus mandata. B. die grooten lust heeft.

3 הון | O. δόξα. H.h. substantia. H.g. gloria. Ch. felicitas. Ar. … B. goet.

צדקתו | O. ἡ δικαιοσύνη (al. ἡ ἐλεημοσύνη. al. ἡ φιλανθρωπία) αὐτοῦ. H.h. g. et Ch. justitia ejus.

עומדת לעד | O. μένει εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. H.h. perseverans semper. H.g. manet in seculum seculi. Ch. manet in aeternum. B. bestaet in eeuwigh.

5 טוב איש חונן | O. χρηστὸς ἀνὴρ ὁ οἰκτείρων καὶ κιχρῶν. S. ἀγαθὸς ἀνὴρ χαριστικός… H.h. bonus vir clemens et faenerans. H.g. jocundus vir qui miseretur et commodat. V. jucundus homo…. Ch. beatus vir qui miseretur et commodat. B. wel dien man, die sich ontfermt en leent.

et יכלכל | O. οἰκονομήσει τοὺς λόγους αὐτοῦ ἐν κρίσει. S. οἰκονομῶν τὰ πράγματα αὐτοῦ μετὰ κρίσεως. H.h. dispensabit verba sua in judicio. H.g. disponet sermones suos… Ch. sustinebit verba sua quasi sententias. P. moderatur (Ar. moderabitur) verba sua in judicio. B. hy beschickt syne saken met recht. M. hy sal syne saken in 't recht staande houden.

7 משמועה | O. ἀπὸ ἀκοῆς. al. ἀγγελίας. H.h. et Ch. ab auditu. H.g. ab auditione. et P. B. van geruchte.

נכון | O. ἕτοιμη. S. ἑδραία. H.h. paratum et g. et Ch. paratum. P. firmum. B. is vast.

בטח | O. ἐλπίζειν. S. ἀμέριμνος. H.h. et Ch. confidens. H.g. sperare.

יראה בצריו | O. ἐπίδῃ ἐπὶ τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ. H.h. aspiciat in hostes suos. H.g. despiciat inimicos suos. V. despiciat inimicos suos.

Ch. videat redemptionem in angustia. P. videbit in hostibus suis quod optat. B. op syne wederpartyen siu.
עדתדלך | ut v. 3.

Ps. 113.

עבדי | O. παῖδες κύριον. A. & S. δοῦλοι. H.h. servi (H.g. pueri) dominum. P. servi domini. et Ch.

המגביהי | O. ὁ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν. H.h. qui in excelsis habitans. H.g. qui in altis habitat. Ch. qui exaltavit habitationem suam ut sedeat. P. qui se elevat ad habitandum. B. die seer hooch woont M. die hem seer verheft met wonen. 5.

המשפילי | O. καὶ τὰ ταπεινὰ ἐφορῶν. H.h. humilia respiciens. H.g. et hum... Ch. qui demittit oculos suos ut videat. P. qui humiliat se ad videndum. B. die seer leegh siet. M. die ~~hem seer~~ hem vernedert om te sien. 6.

מקימי | O. ὁ ἐγείρων ἀπὸ γῆς. H.h. suscitans de pulvere H.g. .. a terra. Ch. erigens de pulvere. B. der uit den stof opricht. 7.

מאשפת ירים | O. καὶ ἀπὸ κοπρίας ἀνυψῶν. H.h. de stercore elevans. H.g. et de stercore erigens. Ch. et de stercore exaltans. B. uit de drek verheft. M. uit de misthoop.

להושיבי | O. τοῦ καθίσαι αὐτόν. H.h. ut sedere faciat. S. eum et Ch. at H.g. ut collocet eum. 8.

מושיבי | O. ὁ κατοικίζων. H.h. et Ch. qui collocat. H.g. qui habitare facit. P. qui ponit. B. die woonen doet. 9

הבית | O. ἐν οἴκῳ H.h. et g. in domo. Ch. in sterilib. domus. P. in familiam. B. int des huysgesin

הבנים | O. ἐπὶ τέκνοις. H.h. filiorum. H.g. suos in filios. Ch. ob filios et P. B. van kinderen

O. N. et V. הללויה Hal. quia declamatione psalmi praecedentis terminatur, hunc inchoant; et pro inscriptione sumunt. reliqui Hebraeos sequuntur recepto sed Hieronymo. 1.

ממצרים | Sa. Αἴγυπτος ἑρμηνεύεται σκότος.

לעז | O. βαρβάρου. H.h. g. et Ch. barbaro. et P. B. dat een vremde taal hadt M. onverstaende spraecke.

יהודה לקד | O. ἰουδαία ἁγίασμα αὐτοῦ. H.h. Judas in sanctificationem ejus. H.g. Judaea sanctificatio ejus. Ch. Ecclesia domus ~~Jehudae~~ Juda juncta sanctitati ejus. B. Juda tot syn heyligdom (factus est. fuit et, ...) 2.

ממשלותיו | O. ἐξουσία αὐτοῦ. H.h. et g. potestas ejus. Ch. potestates ejus. B. syne volkomen heerschappyen. Ar. dominia ejus.

3. יסב | O. ἐστράφη. H.h. g. et Ch. conversus est. et P. Ar. convertit. B. [illegible]

4. רקדו | O. ἐσκίρτησαν. H.h. et Ch. subsiliverunt. H.g. exultaverunt. B. sprongs.

בני צאן | O. ἀρνία προβάτων. H.h. filii gregis. Ch... ovium. H.g. agni ovium. B. [illegible]

5. הירדן תסוב | O. καὶ σὺ Ἰορδάνη ὅτι ἐστράφης. H.h. Jordanis, quia conversus es. H.g. et tu Jordanis quia... Ch. Jordanis ut converteris. P. o Jardes quod convertebaris.

6. תרקדו | O. ὅτι ἐσκιρτήσατε. H.h. subsaltastis. H.g. quod exultastis. Ch. subsilueritis. B. dat gij sprongt.

7. חולי | O. ἐσαλεύθη. A. ὠδινήσατο. H.h. contremisce. H.g. mota est. Ch. contremisce et P. B. beeft gij.

8. ההפכי | O. τοῦ στρέψαντος. S. τοῦ μεταβάλλοντος. H.h. H.h. g. Ch. et P. qui convertit. B. die veranderde

אגם | O. εἰς λίμνας. H.h. in paludes. H.g. in stagna. Ch. in stagnum. P. in stagnum. B. [illegible]

חלמיש | O. τὴν ἀκρότομον (πηγὰς ὑδάτων). H.h. silicem. H.g. [illegible] Ch. [illegible] B. [illegible]

Nota | O. N. et V. ac H.g. sequentem psalmum huic adjungunt, ita ut 114. et 115 unum solummodo psalmum constituant.

Ps. 115.

2. למה יאמרו | O. μήποτε εἴπωσιν. H.h. ne dicant. H.h. ne quando dicant. Ch. quare dicti sunt. P. ut quid dicunt. B. waerom souden [illegible]

3. בשמים | O. et V. addunt ac H.g. καὶ ἐν τῇ γῇ. at V. [illegible] Ch. at H.h.

4. עצביהם | O. τὰ εἴδωλα τῶν ἐθνῶν. H.h. et Ch. idola gentium. H.g. simulacra gentium. Ar. dolores [illegible] B. haar beelden [illegible]

מעשה | O. ἔργα. H.h. opus. H.g. et Ch. opera. B. [illegible]

אדם | O. ἀνθρώπων. H.h. et g. hominum. Ch. hominis.

7. ידיהם | O. χεῖρας ἔχουσιν. H.h. g. et Ch. manus habent. P. manus sunt eis. B. haar handen.

רגליהם | O. πόδας ἔχουσιν. H.h. g. et Ch. pedes habent. P. pedes sunt eis. B. haer voeten.

יהגו | O. φωνήσουσιν. H.h. et g. sonabunt. V. clamabunt. Ch. clamant. P. loquuntur. Ar. murmurabant. B. [illegible]

8. יהיו | O. γένοιντο. H.h. et g. fiant. Ch. sunt. et P. B. [illegible]

כל אשר בטח | O. κ) πάντες οἱ πεποιθότες. H.h. Et q. Et omnes qui confidunt. Ch. Et omnis qui in confidit. B. ende al wie op haer vertrouwt. V. 110

בית ישראל | O. οἶκος ἰσραὴλ ἤλπισεν. H.h. Israel confidit. H.g. domus Israel speravit. 9.
Ch. domus Israel confidit. B. Israel vertrouwt &c.

עזרם ומגנם | O. βοηθὸς κ) ὑπερασπιστὴς αὐτῶν ἐστιν H.h. auxiliator eorum, et protector eorum est. H.g. adjutor (V. eorum) et protector eorum est. Ch. adjutorium eorum, et scutum eorum est ipse. B. hy is haer hulpe, ende haer schilt.

בטחו | O. ἤλπισεν. H.h. confidit. H.g. speravit. 10.
Ch. confidit.

בטחו | O. ἤλπισαν. H.h. confidunt. H.g. speraverunt 11
Ch. confidit.

זכרנו | O. μνησθεὶς ἡμῶν, εὐλόγησεν ἡμᾶς. 12.
H.h. recordatus nostri benedixit. H.g. memor factus nostri, benedicet nobis. V. memor fuit nostri; et benedixit nobis. Ch. Verbum Domini ... recordatum est nostri in bonum.
B. is onser gedachtig geweest: hy sal segenen.

יסף | O. προσθείη. H.h. addat. H.g. adjiciat. Ch. apponat. B. sal [illegible] vermeerderen. 14.

השמים שמים | O. ὁ οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ. H.h. caelum caelorum. H.g. caelum caeli. Ch. caeli caelorum. P. caelum, caelum. B. aengaende de hemel, de hemel is. 16

יה | O. τὸν κύριον. H.h. et Dominum. H.g. te Dominum 17
Ch. coram Domino. B. de Heere.

דומה | O. εἰς ᾅδου. H.h. in silentium. H.g. in infernum. Ch. in domum sepulturae [illegible].
P. in sepulchrum. A. silentium. B. in de stilte.

ואנחנו | O. ἀλλ' ἡμεῖς οἱ ζῶντες. H.h. sed nos 18
H.g. sed nos qui vivimus. Ch. sed nos.

הללויה | O. ἀλληλούια. N. [illegible], V. id adhibet in titulum psalmi sequentis, uti antea observatum in Ps. 114.

Ps. 116

H. et V. habent titulum, [illegible] præbet ἀλληλούια. 1.

Ps. 116

קולי תחנוני | O. τῆς φωνῆς τῆς δεήσεώς μου. H.h. vocem deprecationis (H.g. orationis) meæ. Ch. vocem meam, deprecationem meam. P. vocem meam in deprecationibus meis. B. mijne stemme, mijne smekingen. 1.

אקרא | O. ἐπικαλέσομαι. H.h. et quod. Ch. invocabo. atque P. B. [illegible] sal ick aenroepen, 2.

3. חבלי /O. ὠδῖνες H.h. funes. H.g. dolores. Ch. afflictiones. B. de bandes. M. smerten.

ומצרי שאול /O. κίνδυνοι ᾅδου εὕροσάν με. H.h. et munitiones (H.g. pericula) inferni. Ch. et molestiae inferni. P. angustiae... B. de angsten der helle.

אמצא /O. εὗρον. H.h. reperi. H.g. inveni. Ch. inveniam. B. ic vondt.

6 פתאים /O. τὰ νήπια. H.h. et g. parvulos. Ch. simplices et P. B. de eenvoudige.

דלותי ולי יהושיע /O. ἐταπεινώθην, καὶ ἔσωσέ με. H.h. attenuatus sum et me salvabit. H.g. humiliatus sum, et liberavit me. Ch. humiliatus sum, sed [illegible] est me ad redemptionem. B. ic was uitgeteert (M. uitgemergelt [illegible]) doch hi heeft my verlost.

7. יהוה גמל עליכי /O. κύριος εὐηργέτησέ σε. H.h. Dominus reddidit tibi. H.g. ... benefecit tibi. Ch. [illegible] Dominus reddet bonum tibi. P. ... retribuit [illegible] A. ... [illegible] B. de heere heeft aen u welgedaen.

8. חלצת /O. ἐξείλετο. H.h. eruit. H.g. eripuit. Ch. eripuisti. et P. B. gij hebt gered.

את רגלי מדחי /O. καὶ τοὺς πόδας μου ἀπὸ ὀλισθήματος. H.h. pedes meos ab offensa. H.g. et pedes meos a lapsu. Ch. pedes meos... P. ... ab expulsione mei. B. mijn voet van aanstoot.

9 אתהלך /O. εὐαρεστήσω. al. ἐμπεριπατήσω. H.h. deambulabo. H.g. placebo. Ch. ambulabo.

בארצות /O. ἐν χώρᾳ. H.h. in terris. H.g. in regione. Ch. in terra. B. in de landen.

Nota. Hic 70. et V. Hg. incipiunt psalmum 115. addentes titulum ἀλληλούϊα. Scholia indicant id ab iis factum ut numerum psalmorum 150. servarent; et eandem ob causam 9. psalmum quoque in duas divisisse [illegible]

10. כי אדבר /O. διὸ ἐλάλησα. H.h. et g. propter quod locutus sum. Ch. propterea loquebar. P. quando locutus sum. Ar. quando loquar. B. daerom spreke ic. M. als ic spreke, [illegible] ... [illegible], nochtans...

אני עניתי /O. ἐγὼ δὲ ἐταπεινώθην. S... ἐκακώθην. H.h. ego autem afflictus sum. H.g. ... humiliatus sum. Ch. ego laudavi. P. ego depauperatus sum. B. ic ben seer bedruckt geweest. M. [illegible] ic bedruckt was, of nochtans was ic seer bedruckt.

11 בחפזי /O. ἐν τῇ ἐκστάσει μου. A. ἐν τῷ θαμβεῖσθαι.

S. ἀδημονῶν. H.h. in stupore meo. H.g. in excessu
meo. Ch. inter fugiendum. P. cum paveret. Ar. in
festinatione. B. in mijn haast.
כזב / O. ψεύστης. A. διαψευσμα. T. ἐκλείπει. S.
διαψεύδεται. H.h. mendacium. H.g. mendax.
Ch. mendaces. P. mendax. B. zijn leugenaars
כל תגמולוהי עלי / O. περὶ πάντων ὧν ἀνταπέδω- 12.
κέ μοι. H.h. et g. pro omnibus,
quae retribuit mihi? Ch. omnes ergo retributio-
nes bonae quae super me sunt super me. Ar. omnes
retributiones ergo super me. B. voor alle zijne
weldaden aen mij bewesen? M. alle zijne weldaden
zijn boven mij, ofte over mij.
ישועות אשא / O. σωτηρίου λήψομαι. H.h. et g. salutaris, 13
σωτηρίας. Ch. redemptionum portabo. Ar.
elevabo. B. der verlossingen (M. des menigvuldigen
heils) sal ik opnemen.
נגדה נא / O. ἐναντίον. H.h. nunc coram. H.g. coram 14.
Ch. narrabo nunc signa ejus. P. coram nunc
B. nu, in de tegenwoordigheit.
יקר / O. τίμιος. H.h. gloriosa. H.g. pretiosa. Ch. ho- 15.
norifica. B. kostelijk is.
המותה לחסידיו / O. ὁ θάνατος τῶν ὁσίων αὐτοῦ.
H.h. et g. mors sanctorum ejus.
Ch. mors est, quae infertur sanctis ejus. P. mors
misericordium ejus. B. de doodt sijnder gunstgenoten.
אנה / O. ὦ. H.h. et Ch. obsecro. H.g. o. B. och. 16.
כי אני / O. ἐγώ. H.h. et Ch. quia ego. H.g. ego. B. ge-
wisselijk ik ben
תודה / O. αἰνέσεως. H.h. et g. laudis. Ch. oblationis. 17.
B. van danksegging.
נגדה נא / O. ἐναντίον. H.h. nunc in conspectu. H.g.
in conspectu. Ch. narrabo nunc mira-
cula ejus. P. coram nunc. B. nu, in de tegenwoordigheit.
בתוככי / O. ἐν μέσῳ σου. H.h. g. Ch. et P. in medio tui.

Ps. 117.

Nota. O. titulo caret. IV. et V. iterum ultimam
clausulam psalmi praecedentis הללויה pro
titulo huic affirmant, ἀλληλούϊα.
גבר / O. ἐκραταιώθη. H.h. confortata est. H.g. 2.
confirmata est. Ch. roborabit. B. is geweldig. M. is krachtig.
לעולם / O. μένει εἰς τὸν αἰῶνα. H.h. et Ch. in
aeternum. H.g. manet in aeternum.
P. in seculum. B. is in der eeuwigheidt.

Psalm ub.

N. et V. nostra cantilena הללויה in titulum non faciunt sequuntur praecedenti ἀλληλούια quo caeteri carent.

1. הודו | O. ἐξομολογεῖσθε. H. h. confitemini et g. ac P. Ch. laudate. B. Loor...

לעולם | O. εἰς τὸν αἰῶνα. H. h. et Ch. in aeternum. H. g. et in saeculum.

3. יאמרו נא | O. interserit hic, et 3. 3 et 4. ὅτι ἀγαθός. et N. H. g. at V. tantum in hoc versu. reliqui carent.

4. יראי | O. δὴ πάντες οἱ φοβούμενοι. H. h. nunc qui timent et Ch. at H. g. nunc omnes qui timent.

5. יה | O. τὸν κύριον. H. h. et g. dominum. Ch. Deum.

ענני במרחב יה | O. καὶ ἐπήκουσέ μου εἰς πλατυσμόν. H. h. exaudivit me in latitudine domini. H. g. et exaudivit me in latitudine. V. addit, Dominus. Ch. exaudivit oratione mea in latitudine Dei. B. ...

6. יהוה לי | O. κύριος ἐμοὶ βοηθός, καὶ. H. h. Dominus mecum. H. g. Dominus mihi adjutor, et. V. non addit et. Ch. Verbum domini in adjutorium mihi. B. ...

7. לי בעזרי | O. ἐμοὶ βοηθός. H. h. mihi auxiliator. H. g. mihi adjutor. Ch. verbum domini ad adjuvandum. P. ... auxiliatores meos. B. ... M. ...

8. ... | O. ἐπόψομαι. H. h. despiciam. H. g. Ch. videbo ultionem. P. videbo quod opto. B. ...

10. בשם | καὶ τῷ ὀνόματι. H. h. in (g. et) nomine. Ch. in nomine Verbi Domini ~~...~~

כי אמילם | O. ἠμυνάμην αὐτούς. S. διέθρυψα (fregi). O. H. h. quia ultus sum eos. H. g. ultus sum in eos. V. quia ultus.... Ch. propterea abscindam eos. P. quoniam ... eos. B. ... *

11. סבוני גם סבבוני | O. κυκλώσαντες ἐκύκλωσάν με. S. ἐκύκλωσάν με, καὶ πάλιν περιεκύκλωσάν με. H. h. circumdederunt me, et obsederunt me. H. g. circumdantes circumdederunt me. Ch. circumdederunt me, etiam circumdederunt me. P. circumdederunt me, etiam circumdederunt me. B. ...

בשם | hanc particulam hic et v. 12. ... nisi quod Ch. hic dicat, in nomine Verbi Domini confido ... et v. 12. quod ... V. w. et ... *

12. דבורים | O. μέλισσαι κηρίον. H. h. apes. et Ch. at. H. g. apibus. at V. apes ~~...~~

דעכו | O. καὶ ἐξεκαύθησαν. S. καὶ ἀπεσβέσθησαν. H. h. et P. extincta sunt. H. g. et decreverunt. Ch. exstinct. B. ſijn uitgebluſt.

דחה דחיתני | O. ὠσθεὶς ἀνετράπην. H. h. impulsus impellebar. H. g. impulsu dejectus fui. Ch. impellendo impulit me peccatum meum. P. impellendo impulerunt me. B. gij hadt mij ſeer hardt geſtoten ... tot vallen toe. 13

ויהוה עזרני | O. καὶ ὁ κύριος ἀντελάβετό μου. H. h. et dom. sustentabit me. H. g. ... sustentavit me. Ch. sed verbum domini adjuvit me.

וזמרת יה | O. καὶ ὕμνησίς μου ὁ κύριος. H. h. et laudatio domini. H. g. et laus mea. Ch. et laus mea domini. 14

רנה | O. ἀγαλλιάσεως. H. h. et Ch. laudis. H. g. exultationis. Aq. ... B. des gejuichs. 15.

רוממה | O. ὕψωσέ με. H. h. et P. excelsa. H. h. exaltavit me. Ch. exaltata. B. is verhooght. 16.

אבא בם | O. εἰσελθὼν ἐν αὐταῖς. H. h. et g. ingressus in eas. H. g. Ch. ingrediar illas. B. ik ſal daar doeingaan. 19

אודה יה | O. ἐξομολογήσομαι τῷ κυρίῳ. H. h. et g. confitebor Domino. Ch. laudabo Deum.

ליהוה | O. τῷ κυρίῳ. H. h. Domino. H. g. et P. domini. Ch. domus sanctuarii domini. 20.

אבן | Ch. hunc versum sic reddit: Pueri(?) deſpexerunt aedificatores, qui inter filios Isai erant constitutus et dominator. 22

לראש | O. εἰς κεφαλὴν γωνίας. S. ἀκρογωνιαῖος. H. h. et g. in caput anguli. et P. B. tot een hooft des hoeks.

זאת היא נפ | O. αὕτη, καὶ ἔστι θαυμαστή. H. h. istud; hoc est mirabile. H. g. ... et est mirabile. Ch. hoc; hoc mirabile est. + 23

זה היום | O. αὕτη ἡ ἡμέρα ἣν H. h. haec dies, quam et g. at Ch. hanc diem. 24.

+ A. τοῦτο; αὐτὸ παράδοξον. S. αὕτη ἐστὶ θαυμαστή.

אנא | O. ὦ. H. h. et P. obsecro. H. g. o! Ch. obsecro te. B. och. 25.

נא | O. δή. H. h. obsecro. H. g. nunc. V. nu. et ita deinceps.

יאר לנו | O. ἐπέφανεν ἡμῖν. H. h. apparuit nobis. H. g. illuxit nobis. et Ch. ac P. B. die ons licht gegeven heeft. 27.

אסרו חג | O. συστήσασθε ἑορτὴν ἐν τοῖς πυκάζουσιν ἕως τῶν ... A. δήσατε ἑορτὴν ἐν πιμελέσιν. (pinguia) S. συνδήσατε ἐν πανηγύρει πυκάσματα. (densitates) Th. κοσμοῦσιν ... H. h. frequentate solemnitates in frondosis ... ad. H. g. constituite diem solemnem in condensis, usque ad. Ch. ligate pueros ad sacrificium solemnitatis ... donec sacrificabitis eum; et effundetis sanguinem ...

P. exaltamini similiter usque ad ℞. ~~bundt~~ bundt et feestoffer met tonnes tot aan...

28. אלי אתה | O. θεός μου εἶ σύ, καὶ ὑψώσω σε. H.h. Deus meus, exaltabo te. H.g. Deus meus es tu, et exaltabo te. Ch. Deus meus, et laudabo te.

Nota. Hic O. N. H.g. et V. addunt. ἐξομολογήσομαί σοι, ὅτι ἐπήκουσάς μου, καὶ ἐγένου μοι εἰς σωτηρίαν. reliqui carent. et repetitio 6. 21.

29 לעולם | O. εἰς τὸν αἰῶνα. H.h. et Ch. in aeternum. H.g. in saeculum. et P.

Ps. 119.

(א.) N. H.g. et V. habent titulum ἀλληλούϊα. reliqui titulo destituuntur.

1 תמימי דרך | O. ἄμωμοι ἐν ὁδῷ. H.h. immaculati via. H.g. ... in via. Ch. qui perfecti sunt via. P. perfecti via. ℞. de [illegible] M. [illegible]

2 נצרי עדותיו | O. οἱ ἐξερευνῶντες τὰ μαρτύρια αὐτοῦ. et P. H.h. qui custodiunt (H.g. qui scrutantur) testimonia ejus. Ch. qui observant testimonia ejus

3. אף לא פעלו | O. οὐ γὰρ οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν. H.h. non enim qui operantur iniquitatem (H.g. nos enim). Ch. Etenim non operati sunt iniquitatem. P. etiam qui non operati... et. ℞. [illegible] ...

4 פקודיך | O. τὰς ἐντολάς σου. H.h. praecepta tua. H.g. mandata tua. et Ch. et P. ℞. [illegible]

5 אחלי יכנו | O. ὄφελον κατευθυνθείησαν. H.H. et g. utinam dirigantur. Ch. bonum sit mihi quod praeparabuntur. P. utinam firmentur. ℞. [illegible]

חקיך | O. τὰ δικαιώματά σου. H.h. praecepta tua. H.g. justificationes tuas. Ch. decreta tua. P. statuta tua. ℞. [illegible] et Ch.

6 מצותיך | O. ἐντολάς σου. H.h. et g. mandata tua. P. praecepta tua. ℞. [illegible] P.

7. אודך | O. ἐξομολογήσομαί σοι. H.h. et g. confitebor tibi. Ch. ... [illegible] ℞. [illegible]

(ב) משפטי | O. τὰ κρίματα. H.h. et g. judicia. et Ch. ac P. ℞. [illegible]

9 יזכה נער | O. κατορθώσει νεώτερος. S. ... λαμπρυνεῖ (illustrabit) H.h. corriget juvenis. H.g. ... adolescentior. Ch. purificabit juvenis. P. mundabit adolescens. ℞. [illegible]

+ לשמר כדברך | O. ἐν τῷ φυλάξασθαι τοὺς λόγους σου. H.h. cum custodierit verba tua; H.g. in custodiendo sermones tuos. Ch. ut observet juxta verba tua.

P. et custodiendum juxta verbum tuum. B. [illegible] na [illegible]
dat houdt na uw woordt.

תשגני | O. ἀπώσῃ με. H.h. errare (H. abducas) me faciat. H.g. repellas me. B. laat my niet afdwalen. 10.

אמרתך | O. τὰ λόγιά σου. H.h. et g. eloquium tua. Ch. verbum tuum. B. uw redt. 11.

הון | O. πλούτῳ. H.h. et g. divitiis. Ch. opulentia et Ch. et P. 14.

אשתעשע | O. μελετήσω. H.h. delectabor. H.g. meditabor. B. mynen [illegible]. 16.

דברך | O. τῶν λόγων σου. H.h. verba tua. H.g. sermones tuos. Ch. verbi tui. P. verborum tuorum. B. uw woordt M. uw woordt. (λ)

גמל | O. ἀνταπόδος τῷ. H.h. g. et P. retribue. B. doet wel by. Ch. retribue bonum. 17.

אחיה | O. ζῆσόν με. N. ζήσομαι. H.h. vivam. H.g. vivifica me. Ch. et vivam. P. ut vivam. B. dat ik leve.

דברך | O. τοὺς λόγους σου. H.h. verba tua. H.g. sermones tuos. Ch. verbum tuum. B. uw woordt.

ואביטה | O. καὶ κατανοήσω. H.h. et videbo. H.g. et considerabo. et Ch. B. dat ik aanschouwe. 18.

גרסה | O. ἐπεπόθησεν. S. τελεία ἦν. V. ἐπεπόθησεν. H.h. desideravit et Ch. et H.g. concupivit. P. confracta est. B. is verbroken. 20.

לתאבה | O. τοῦ ἐπιθυμῆσαι τὰ. H.h. desiderando sua. et g. Ch. desiderium sua. B. van verlangen na.

ארורים השגים | O. ἐπικατάρατοι οἱ ἐκκλίνοντες. H.h. maledicti qui recedunt. H.g. qui declinant. Ch. qui aberrant. P. maledicti: errantes. B. de vervloekte die afdwalen. 21.

גל | O. περίελε. H.h. g. et Ch. aufer. P. devolve. 22.

נצרתי | O. ἐξεζήτησα. H.h. et Ch. et P. custodivi. H.g. exquisivi. B. heb onderhouden.

בי נדברו | O. καὶ κατ' ἐμοῦ κατελάλουν. H.h. adversum me loquebantur. H.g. et adv. Ch. de me loquentur. P. contra me locuti sunt. 23.

גם | O. καὶ γάρ. H.h. sed et. H.g. etenim. Ch. etiam. 24.

שעשעי | O. μελέτη μου ἐστίν. H.h. voluptas mea. H.g. meditatio mea est. Ch. delectatio mea. P. sunt delectationes meae. B. mynen [illegible].

אנשי עצתי | O. καὶ αἱ συμβουλίαι μου τὰ δικαιώματά σου. H.h. quasi viri amicissimi mei. H.g. et consilia mea justificationes tuae. Ch. auctores consilii mei. P. viri consilii mei. B. de mannen mynes raadts. V. et consilium meum justificationes tuae. *

(ד) 25 דבקה לעפר / O. τῷ ἐδάφει. H.h. Ch. et P. pulveri. H.g. pavimento. B. aen het stof.

26 ספרתי / O. ἐξήγγειλα. H.h. exposui. H.g. enumeravi. Ch. enarravi. B. ik heb u verteld.

27 פקודיך / O. δικαιωμάτων σου. H.h. praeceptorum (H.g. justificationum. Ch. mandatorum) tuorum. B. uwe bevelen. et Ch.

אשיחה / O. ἀδολεσχήσω. H.h. loquar. H.g. exercebor. Ch. P. meditabor. B. ik sal betrachten.

28 דלפה / O. ἐνύσταξεν. ~~[illegible]~~ H.h. stillavit. H.g. dormitavit. Ch. in angore fuit. P. stillavit. B. druypt weg.

מתוגה / O. ἀπὸ ἀκηδίας. H.h. prae stultitia. H.g. prae taedio. Ch. prae dolore. et P. B. van bedroefheid.

קימני כדברך / O. βεβαίωσόν με ἐν τοῖς λόγοις σου. H.h. serva me juxta eloquium tuum. H.g. confirma me in verbis tuis. Ch. [illegible] secundum verbum tuum. P. confirma me .... B. richt my op, na uw woordt.

29 דרך שקר / O. ἀδικίας. H.h. et Ch. mendacii. H.g. iniquitatis. B. der valsheidt.

ותורתך חנני / O. τῷ νόμῳ σου ἐλέησόν με. H.h. legem tuam dona mihi. H.g. lege tua misericorditer [illegible] ~~Ch.~~ V. de lege... Ch. lege tua miserere mei. B. begenadigt my genadiglyk uwe wet.

30 אמונה / O. ἀληθείας. H.h. et Ch. fidei. H.g. et P. veritatis. B. der waarheyt.

שויתי / O. οὐκ ἐπελαθόμην. H.h. proposui. H.g. non sum oblitus. Ch. posui. P. posui coram me. B. heb ik my voorgestelt.

31 דבקתי / O. ἐκολλήθην. H.h. adhaesi. H.g. adhaesi. Ch. adhaesi.

32 כי תרחיב / O. ὅταν ἐπλάτυνας. H.h. quoniam dilatasti. H.g. cum dilatasti. Ch. cum dilatabis et P. B. als gy myn hert verwydt ~~[illegible]~~.

(ה) 33 הורני / O. νομοθέτησόν με. S. ὑπόδειξόν με. A. et T. φώτισόν με. H.h. ostende mihi. H.g. legem pone mihi. Ch. doce me. et P. B. leert my.

ואצרנה עקב / O. ἐκζητήσω αὐτὴν διαπαντός. H.h. custodiam eam per vestigium. Ch. usque ad consummationem. P. propter mercedem. H.g. requiram eam semper. B. ik sal se houden tot den einde toe.

34 ואצרה / O. ἐξερευνήσω. H.h. observabo. H.g. scrutabor. Ch. servabo. P. custodiam.

בכל לב / O. καρδίᾳ μου. H.h. Ch. et P. corde. H.g. corde meo.

35 הדריכני / O. ὁδήγησόν με. H.h. g. et Ch. deduc me. P. ingredi me facere. B. doet my treden.

כי בו חפצתי / O. αὐτὴν ἠθέλησα. A. ἐν αὐτῇ

בצע] O. πλεονεξίαν. H.h. g. et P. avaritiam. Ch. 36.
pecuniam. Ar. concupiscentiam.

העבר] O. ἀπόστρεψον. H.h. g. et Ch. averte. P. trans- 37.
fer fac. B. wendt af. M. dov bortvigaag.

שוא] O. ματαιότητα. H.h. et g. et P. vanitatem.
Ch. falsitatem. Ar. mendacium. B. ydelheit.

בדרכך] O. ἐν τῇ ὁδῷ σου. H.h. et g. in via tua. *
Ch. secundum verbum tuum. S. in
sub tuis doorn [illegible] wegh M. in uwe wegh.

הקם] O. στῆσον. H.h. suscita. H.g. statue. Ch. con- 38
firma. et P. B. bevestigt.

אשר ליראתך] O. εἰς τὸν φόβον σου. H.h. in timorem
tuo. et g. at Ch. quod sit ad timorem
tuum. P. quod est ad.. B. die uwe vreese toegedaan
is. M. die tot, na, of in, uwe vreese [illegible]

העבר] O. περιελεῖν. H.h. averte. H.g. amove. 39.
et Ch. at P. transfer fac. B. wend af.

יגרתי] O. ὑπώπτευσα. ~~[illegible]~~
S. εὐλαβοῦμαι. H.h. ~~quod veritus~~ sum.
H.g. formidatus sum. Ch. timui, et P.

ויבאני] O. καὶ ἔλθοι ἐπ' ἐμὲ τὸ ἔλεός σου. H.h. (7)
et Ch. veniant mihi misericordia tua. H.g. 41
et veniat super me misericordia tua. Ch. *
B. ende dat mij uwe goedertierentheden overkomen

אמרתך] O. τὸν λόγον σου. A. et T. λόγιον σου. H.h. et g.
et P. eloquium tuum. H.g. Ch. verbum tuum
B. uw toezegging.

חרפי] O. τοῖς ὀνειδίζουσί με. H.h. exprobranti 42
tibi mihi. et H.g. at Ch. exprobranti mihi *

בדברך] O. ἐπὶ τοὺς λόγους σου. H.h. in sermonem tuo
et P. B. H.g. in sermonibus tuis. Ch. in verbo tuo.
B. op uw woordt.

למשפטך] O. ἐπὶ τοῖς κρίμασί σου ἐπήλπισα. H.h. 43
judicia tua expectavi. et P. at Ch. ad
judicia.... H.g. in judiciis tuis superspiravi.
B. ik hope op uwe rechten.

ועד] O. καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. H.h. et ultra 44
H.g. et in seculum seculi. Ch. seculorum.
Ar. et perpetuum. B. ende altoos.

בעדתיך] O. ἐν τοῖς μαρτυρίοις σου. H.h. in testimonii 46.
tuis. Ch. de et P. B. van uwe getuigenissen

ואשתעשע] O. ἐμελέτων. H.h. et P. at Ch. delectabar 47.
H.g. meditabar. B. ik sal mij vermaken.

אהבתי] O. et N. H.g. addunt σφόδρα. valde [illegible] addit.

אשיחה] O. ἠδολέσχουν. H.h. loquar. ~~et Ch.~~ at H.g. 48.
[illegible] Ch. loquar de. P. meditabor in
B. ik sal betrachten. M. ik sal spreken by.....

[illegible] ἐθελήθην. T. ἐν αὐτῇ ἠθέλησα. H.h. et P. volui
et g. at Ch. in illa complacitum mihi. B. daar in behaagt

ז

49 דברך O. τῶν λόγων σου. H. h. sermonis tui. H. g. verborum suorum. Ch. debiti et P. at V. verbi tui.

על אשר יחלתני O. ᾧ ἐπήλπισάς με. H. h. quod me sperare fecisti. H. g. in quibus fecisti sperare mihi. V. in quo... Ch. propter quod expectare me fecisti. P. in quo sperare me fecisti. B. op 't welk gy my hebt doen hopen.

50 נחמתי O. με παρεκάλεσεν. H. h. est consolatio mea. Ch. fuit.... H. g. me consolata est.

עניי O. τῇ ταπεινώσει μου. H. h. Ch. et P. afflictionem meam. H. g. humilitate mea. B. [illegible]

51 הליצני O. παρηνόμουν. H. h. deriserunt me. H. g. inique agebant. Ch. illuserunt mihi. P. deriserunt me. B. spotten my seer.

53 זלעפה O. ἀθυμία. H. h. horror. H. g. defectio. Ch. tremor. P. terror. B. groote beroering. M. een brandende storm, of stormwind.

54 מגורי O. παροικίας μου. H. h. et g. peregrinationis meae. Ch. habitaculi mei. P. peregrinationum mearum. E. myner vreemdelingschap.

55 שמרה O. ἐφύλαξα. H. h. et P. custodivi. H. g. servavi. Ch. servavi. B. bewaart heb.

ח

57 דבריך O. τὸν νόμον σου. H. h. et Ch. verba tua. H. g. legem tuam. A. verba tua.

58 לב O. καρδίᾳ μου. H. h. et g. corde meo. Ch. et P. corde.

59 חנני O. ἐλέησόν με. H. h. g. et Ch. et P. miserere mei. B. sijt my genadig.

59 דרכי O. τὰς ὁδούς σου. al. τὰς ὁδούς μου. H. h. vias meas. H. g. vias tuas. V... meas. Ch. bonas fac vias meas.

ואשיבה O. καὶ ἐπέστρεψα. s. ἐπέστρεφον. H. h. P. et g. et converti. Ch. ut converterem.

60 חשתי O. ἡτοιμάσθην. H. h. et Ch. ac P. festinavi. H. g. paratus fui. B. ik heb gehaast.

התמהמהתי O. ἐταράχθην. H. h. neglexi. H. g. fui turbatus. Ch. distuli. P. tardavi.

61 חבלי O. σχοινία. H. h. funes. et g. ac Ar. et Ch. cohortes. P. catervae. B. de hoopen.

עודני O. περιεπλάκησάν μοι. H. h. implicaverunt me. H. g. circumplexi fuit me. Ch. congregata est contra me. P. circumdederunt me. B. [illegible] my beroofd.

62 להודות לך O. τοῦ ἐξομολογεῖσθαί σοι. H. h. et g. ac P. ad confitendum tibi. Ch. ut laudem

dicam coram te. B. ons d. tu Cozz.

חבר | O. μέτοχός εἰμι. S. συνημμένος. al. φίλος 63.
H.h. et g. particeps sum. Ch. socius sum.

ט 115

טוב טעם | O. χρηστότητα καὶ παιδείαν. H.h. et g. bonum sermonem. H.g. bonitatem et disciplinam 66.
Ch. congruam rationem. Ar. bonitatem sensus. B. eeu goede sin. M. goedt verstandt. Rob. goedheid des verstands *

אענה | O. με ταπεινωθῆναί. H.h. audirem. H.g. et g. humiliarer. Ch. affligerer. B. verdrukt wierdt. 67.

שגג | O. ἐπλημμέλησα. H.h. ignoravi. Ch. fui in errore. H.h. deliqui. P. errabam. B. dwaalde

ועתה | O. διὰ τοῦτο. H.h. et Ch. nunc autem. H.g. propterea.
P. et nunc. B. maar nu.

אתה ומטיב | O. εἶ σὺ κύριε, καὶ ἐν τῇ χρηστότητί σου. 68.
H.h. es tu et benefaciens et Ch. ac P. at H.g. es *
tu, domine, et in bonitate tua. ~~Bfftgod~~

טפלו עלי שקר | O. ~~et~~ ἐπληθύνθη ἐπ' ἐμὲ ἀδικία. 69
H.h. applicabant mihi mendacium *
H.g. multiplicata est super me iniquitas. Ch. ~~con~~ concinnarunt contra me mendacium. A... super me. B. hebben eenige tegen my gestoffeert.

לב אצר | O. καρδίᾳ μου ἐξερευνήσω. H.h. corde servabam. Ch... servabo. H.g. ~~in toto corde~~ meo scrutabor. P. .. custodiam.

טפש כחלב | O. ἐτυρώθη ὡς γάλα. ~~S. ... ~~ 70.
S. ἐστεατώθη. H.h. incrassatum est velut adeps. H.g. coagulatum est sicut lac.
Ch. obturatum est sicut adeps. P. impinguabit sicut adeps. B. is vet als smeer.

שעשעתי | O. ἐμελέτησα. H.h. delectabar. H.g. meditatus sum. Ch. oblectationi sunt. B. maar ik heb vermaak in.

עניתי | O. ἐταπείνωσάς με. S. ἐκακώθην. H.h. et g. afflictus sum. H.g. humiliasti me. Ch. humiliatus fuerim. 71

מאלפי | O. ὑπὲρ χιλιάδας. H.h. et g. super millia gr. Ch. super mille talenta.

י

יכוננוני | O. ἔπλασάν με. S. ἀπήρτισάν με. (perfecerunt) 73
H.h. formaverunt me. H.g. plasmaverunt et Ar. Ch. concinnaverunt me. P. effecerunt.

לדברך יחלתי | O. εἰς τοὺς λόγους σου ἐπήλπισα. H.h. sermonem tuum expectavi. Ch. verbum tuum et P. H.g. in verba tua super speravi. V. in verbum tuum.. B. op uw woordt gehoopt heb. 74.

אמונה | O. ἀλήθεια. H.h. vere. H.g. veritate ~~...~~ 75
Ch. et P. et V. in veritate. (humiliasti me)
ענני | O. ἐταπείνωσάς με. H.h. et Ch. afflixisti me H.g.

77. שעשעי | O. μελέτη μου ἐστίν. H.h. delectatio mea. H.g. meditatio mea est. Ch. delectationes meae sunt. A. delitiae meae. B. al mijner vermakingh.

78. כי שקר עותוני | O. ἀδίκως ἠνόμησαν εἰς ἐμέ. H.h. iniquitatem fecerunt in me. H.g. iniuste iniquitates fecerunt in me. Ch. inique subverterunt me. P. gratis pervertere voluerunt. B. [illegible]

אשיח | O. δὲ ἀδολεσχήσω. H.h. autem loquar. H.g. autem effundebar. Ch. loquar. P. meditabor. B. [illegible]

79. ישובו לי | O. ἐπιστρεψάτωσάν με. H.h. revertantur ad me. H.g. convertantur mihi. Ch. revertantur ad doctrinam meam. P. convertantur ad me.

80. תמים | O. ἄμωμος. H.h. et perfectus. H.g. et Ch. immaculatus. B. oprecht [illegible]

כ

81. לדברך | O. εἰς τοὺς λόγους σου. H.h. verbum tuum. Ch. et verbo... H.g. in verba tua. P. ad verbum tuum. V. et in verbum tuum. B. op uw woordt.

82. ליאמר | O. λέγοντες. H.h. g. Ch. dicentes. P. dicendo. B. [illegible]

83. כנאד בקיטור | O. ἀσκὸς ἐν πάχνῃ. H.h. et g. uter in pruina. Ch. uter in fumo. A... in fumario. B. [illegible]

84. כמה | O. πόσαι εἰσίν. H.h. g. Ch. et P. quot sunt. B. [illegible]

תעשה ב | O. ποιήσεις μοι ἐκ τῶν. H.h. facies in. H.g. facies mihi de. V. et Ch. et [illegible] mihi. B. P. facies contra. B. [illegible]

85. כרו לי זדים | O. διηγήσαντό μοι παράνομοι ἀδολεσχίας. ~~A [illegible]~~ S. ὑπώρυξαν μοι ὑπερήφανοι ὑπόζυγια A... βόθρους (laqueos) V... βοθύνους. H.h. foderunt mihi [illegible] et Ch. et P. H.g. narraverunt mihi iniqui fabulationes. B. [illegible]

* אשר לא כתורתך | O. ἀλλ' οὐχ ὡς ὁ νόμος σου κύριε. H.h. quae non erant juxta legem tuam. H.g. sed non ut lex tua, domine. V. ... Domine. Ch. quae non ... in lege tua. P. quod non fit secundum legem tuam. B. [illegible]

86. אמונה | O. ἀλήθεια. H.h. idea. H.g. veritas. et P. et Ch. B. [illegible]

שקר | O. ἄδικος. H.h. et Ch. falso. H.g. iniqui. P. gratis. B. [illegible]

כמעט / O. παρὰ βραχύ. H.h. et g. paulominus. Ch. parum abfuit quin. P. Pur. B. bijna. 87.

עדות / O. τὰ μαρτύρια. H.h. g. et Ch. testimonia. Id. P. testimonium. B. getuigenis

נצב / O. διαμένει. H.h. stat. Ar. stans. H.g. et P. permanet. Ch. firmum est. B. bestaat. 89.

כוננת / O. ἐθεμελίωσας. H.h. et g. et P. fundasti. Ch. praeparasti. B. gij hebt vast gemaakt 90

ותעמד / O. διαμένει. H.h. stat. H.g. permanet. P. stabit. Ch. firmata. B. zij bleef staan.

למשפטיך עמדו / O. τῇ διατάξει σου διαμένει ἡμέρα. H.h. judicio tuo stant usque hodie. H.g. ordinatione tua perseverat dies. Ch. judiciis tuis permanent hodie. P. ad judicia tua facienda steterunt ad hanc usque diem. B. na uwe ordinantien blijven zij noch heden staan. 91

שעשעי / O. μελέτη μου ἐστί. H.h. delectatio mea. H.g. meditatio mea est. Ch. delicias meas. B. al mijne vermaking. 92.

בעניי / O. ἐν τῇ ταπεινώσει μου. H.h. in pressura mea. H.g. in humilitate mea. Ch. in afflictionum mea. et P. in miseria mea

אתבונן / O. συνῆκα. H.h. considerabo. H.g. intellexi. Ch. intelligam. et P. B. ik merke op. 95.

לכל תכלה / O. πάσης συντελείας. A. τῇ πάσῃ τελειότητι. S. πάσης κατασκευῆς. H.h. omnis consummationis et g. et P. Ch. omnium in quibus fui sollicitus atque profeci. B. in alle volmaaktheid 96.

תורתך / O. N. H.g. et V. addunt. κύριε. reliqui autem. 97.

תחכמני / O. ἐσόφισάς με. H.h. instruis me. H.g. prudentem me fecisti. Ch. docet me. P. sapientem efficis me. B. zij (M. gij o God) maakt mij wijzer. 98.

היא לי / O. ἐμοί ἐστιν. N. ἐμή ἐστιν. A. αὐτή μοι. H.h. hoc est mihi. H.g. mihi est. Ch. ipsa apud me est. et P. B. zij (M. gij o God zijt) is bij mij.

נצרתי / O. ἐξεζήτησα. H.h. servavi et Ch. et H.g. quaesivi. P. custodivi. B. onderhoude ik. 100.

דברך / O. τοὺς λόγους σου. H.h. et g. verba tua. Ch. verbum tuum et P. 101.

הורתני / O. ἐνομοθέτησάς με. H.h. illuminasti me. H.g. legem posuisti mihi. Ch. docuisti me et A. at P. doctum fecisti me. 102.

לחכי דברך / O. τῷ λάρυγγί μου τὰ λόγιά σου. H.h. gutturi meo eloquium tuum. H.g. faucibus meis eloquia tua. Ch. palato meo verba tua. P. eloquia tua. B. mijn gehemelte. 103.

104 מפקודיך אתבונן | O. ἀπὸ τῶν ἐντολῶν σου συνῆκα. H-h. praeceptorum tua considerabam. H.g. a mandatis tuis intellexi. Ch. a praeceptis tuis didici. P.... intelligentiam mihi comparo. B. uit uwe bevelen krijg ik verstandt.

ארח שקר | O. ὁδὸν ἀδικίας. H-h. semitam mendacii. et P. et H.g. viam iniquitatis. Ch. viam mendacii. B. leugenpaden. M. padt des leugens, oft der valschheidt.

נ

105. דברך | O. ὁ νόμος σου. H-h. verbum tuum. V. et Ch. ac P. et H.g. lectio

לנתיבתי | O. ταῖς τρίβοις μου. H-h. et Ch. ac P. semitae meae. H.g. semitis meis.

106 אקימה | O. ἔστησα. H.h. perseverabo. H.g. statui. Ch. constitui. Ar. ratum faciam. B. [illegible] bevestigt.

107 נעניתי | O. ἐταπεινώθην. H.h. et Ch. ac P. afflictus sum. H.g. humiliatus sum. B. ik ben [illegible]

108 נדבות | O. τὰ ἑκούσια. H-h. et g. ac P. voluntaria. Ch. oblationes. B. de vrijwillige offerhanden.

109. בכפי | O. ἐν ταῖς χερσί σου. T.... χειρί μου. H-h. et P. in manu mea. H.g. in manibus tuis. Ch. periclitatur, ac si in superficie manuum mea esset. V. in manibus meis. B. in mijn handt.

110. נתנו | O. ἔθεντο. H-h. et g. ac P. posuerunt. Ch. tetenderunt. ~~B. [illegible]~~ M. gezet

111. נחלתי | O. ἐκληρονόμησα. H.h. hereditas mea. H.g. hereditatem ~~acquisivi~~. P.. ac[illegible] Ch. hereditatibus sunt possessi. B. ik heb ze genomen tot een erfdeel.

112. עקב | O. δι' ἀντάμειψιν. H-h. et g. propter retributionem. Ch. ~~et P.~~ [illegible] F. usque in. B. tot den einde ~~toe~~.

ס

113 סעפים | O. παρανόμους. H.h. tumultuosos. H.g. iniquos. Ch. cogitantes cogitationes vanas. P. furculos. Ar. excogitata. B. de quade [illegible]. M. de dubbelhertige [illegible]; oft door malkanderlopende gedachten.

114 סתרי ומגני | O. βοηθός μου, καὶ ἀντιλήπτωρ μου εἶ. H.h. protectio mea et scutum meum es. H.g. adjutor meus et susceptor meus es. Ch. absconsionem mea et scutum meum es. P. latibulum meum.... B. gij zijt mijn schuilplaats, en mijn schildt.

לדברך | O. εἰς τοὺς λόγους σου. H-h. verbum tuum. H.g. in verba tua. V. in verbum tuum. et P. [illegible]

אצרה) O. ἐξερευνήσω. H.h. Ch. et P. custodiam, H.g. scrutabor. 115.

~~באמרה~~ סמכני) O. ἀντιλαβοῦ με. H.h. et P. confirma me. H.g. suscipe me. Ch. sustenta me. B. ~~Bondersteunt~~ mij. 116.

כאמרתך) O. κατὰ τὸ λόγιον σου. H.h. secundum verbum tuum. et P. et H.g. ... eloquium tuum. Ch. in verbo tuo. A. τῷ ῥήματί σου. B. na uw toezegging. M. door de.

ואחיה) O. καὶ ζήσομαί με. H.h. et vivam. H.g. et vivificabor. B. opdat ik leve

משברי) O. ἀπὸ τῆς προσδοκίας μου. H.h. g. et Ch. ab expectatione mea. et B. de verwachting [illegible].

סעדני) O. βοήθησόν μοι. H.h. ~~confirma me~~ et sustenta me. H.g. et Ch. adjuva me. Ar. sustenta me. B. ondersteunt mij. 117.

אשעה) O. μελετήσω. H.h. delectabor. et P. et H.g. ac Ch. meditabor. B. zal ik mij vermaken. M. aanschouwe.

סלית) O. ἐξουδένωσας S. ἀπήλεγξας (reprobasti) H.h. abjecisti. H.g. spernis. Ch. conculcasti et P. B. gij vertreedt. 118.

שוגים) O. ἀποστατοῦντας. A. ἀποσειομένους. T. πλανωμένους. H.h. qui ignorant. H.g. errantes. Ch. aberrantes. B. die afdwalen.

שקר תרמיתם) O. ἄδικον τὸ ἐνθύμημα αὐτῶν. A. ψευδεῖς συνεπιθέσεις αὐτῶν. S. ματαία γὰρ πᾶσα ἡ δολιότης (cogitatio) αὐτῶν. H.h. mendax cogitatio eorum. H.h. injusta... Ch. mendax est cogitatio eorum. P. mendacium et dolus eorum. B. haar bedrog is leugen.

סיגים השבת) O. παραβαίνοντας ἐλογισάμην. S. σκωρίαν ἐλογίσω. T. εἰς οὐδὲν διέκοψας. H.h. quasi scorias computasti. H.g. praevaricantes reputasti. Ch. idola confregisti, abolevisti. P. ut scorias [illegible]. B. gij doet weg als schuim. M. gij doet ophouden, als schuim. gij [illegible] aller goddeloozen. 119 *

סמר) O. καθήλωσον. S. ὀρθοτριχεῖ. H.h. horripilavit. H.g. confige. Ch. inflammatio. P. horruit. B. het haar is te bergen gerezen.* 120.

בשרי) O. τὰς σάρκας μου. H.h. et Ch. carnem meam. H.g. carnes meas. B. M. mijn vleesch* schudt, beeft, siddert.

ממשפטיך) O. κρίμα. A. [illegible] S. τὰ κρίματά σου. H.h. g. et Ch. judicium. B. recht.

הניחני לעשקי) O. παραδῷς με τοῖς ἀδικοῦσί με. 121.
H.h. derelinquas me his, qui calumniantur me. H.g. tradas me calumniantibus me. Ch. deseras... P. ... opprimentibus me. B. geef mij (niet) over aan mijn onderdrukkers.

122. ערב | O. ἔκδεξαι τὸν N. ἔνδεξαι. S. ἀνάδεξαι T. ἐγγύασαι. H.h. sponde pro [illegible]. Ch. at H.g. suscipe. P. dirige. [illegible]. B. wordt borg voor. M. wordt [illegible].

יעשקני | O. συκοφαντησάτωσάν με. H.h. calumnientur me. Ch. calumnia me opprimant. P. [illegible]. B. [illegible].

123. כלו | O. ἐξέλιπον εἰς τὸ σωτήριόν σου. H.h. et g. defecerunt in salutare tuum. Ch. defecerunt in redemptionem tuam. P. defecerunt ad salutem tuam. B. sijn bezweken van verlangen na [illegible].

125. הבינני | O. συνέτισόν με. H.h. instrue me. H.g. da mihi intellectum. Ch. et P. fac intelligere me. B. maakt mij verstandig.

126. עת לעשות | O. τοῦ ποιῆσαι τῷ κυρίῳ. ἐκδέξαι τῷ κυρίῳ. H.h. ut faciat domino. H.g. et faciendi domino. Ch. est faciendi beneplacitum domini. B. [illegible]. M. dat de [illegible].

הפרו | O. διεσκέδασαν. S. ὅλον διεσκέδασαν νόμον. H.h. praevaricati sunt. H.g. dissipaverunt. Ch. [illegible]. B. [illegible]. A. ἠχρείωσαν

127. פז | O. τοπάζιον. H.h. et g. topazion. Ch. obrizum et P. B. 't fijne goud.

128. כל פקודי כל | O. πρὸς πάσας τὰς ἐντολάς σου κατωρθούμην. H.h. in universa praecepta direxi. H.g. ad omnia mandata tua dirigebar. Ch. omnia mandata tua, de (inquam) omnia direxi. P. omnia praecepta omnia inquam recta censui. B. [illegible]. M. [illegible].

שקר | O. ἄδικον. H.h. mendacii. H.g. et Ch. iniquam. B. valsche. M. [illegible].

פ

129. נצרתם | O. ἐξηρεύνησεν αὐτά. H.h. et Ch. et P. custodivit ea. H.g. scrutata est ea. B. [illegible].

130. פתח | O. ἡ δήλωσις. H.h. ostium. H.g. declaratio. Ch. introductio. P. apertio. B. de opening. M. ingang.

מבין פתיים | O. καὶ συνετιεῖ νηπίους. H.h. docet parvulos. H.g. et intelligentiam dabit parvulis. Ch. dabit intelligentiam simplicibus. P. intelligere facit simplices. B. [illegible].

יגע אפה | O. εἵλκυσα πνεῦμα. H. h. et P. attraxi spiritum. Ch. didici. B. ik heb gehijgt 131

יאבתי | O. ἐπεπόθουν. H. h. et g. desiderabam. Ch. volui desideravi. B. ik heb verlangt na. M. ik heb gehaakt of gehaakt na...

למשפטיך | O. κατὰ τὸ κρίμα σου. H. h. juxta (H. g. secundum) judicium. Ch. pro consuetudine tua erga. P. secundum consuetudinem tuam erga. B. na 't recht aas M. na 't gebruik. 132

הכן | O. κατεύθυνον. H. h. firma. H. g. et Ch. dirige. B. maak vast. 133

אל תשלט | O. μὴ κατακυριευσάτω μου. H. h. non sit potestatem in me. Ch. ne dominetur... H. g. non dominabitur mihi. A. non dominabit impedimentum in me. B. laat over my niet heerschen.

מעשק אדם | O. ἀπὸ συκοφαντίας ἀνθρώπων. H. h. a calumnia (H. g. calumniis) hominum. et Ch. at P. ab oppressione hominis. B. des menschen verlast. M. onderdrukking. 134

האר בעבדך | O. ἐπίφανον ἐπὶ τὸν δοῦλόν σου. H. h. ostende servo tuo. H. g. illumina super servum tuum. Ch. splendere ... inspirato et Ar. at. B. doet licht over uw knecht 135

ירדו | O. κατέδυσαν. N. κατέβησαν. H. h. fluebant. H. g. deduxerunt. Ch. demittebant. P. descenderunt ab. B. vlieten af uit. 136

שמרו | O. ἐφύλαξα. H. h. et Ch. custodierunt at V. at H. g. custodivi. *

ישר משפטיך | O. εὐθεῖς αἱ κρίσεις σου. H. h. (et P.) rectum judicium tuum. H. g. et Ch. recta judicia. B. elk der uwe oordeelen is recht. 137

אמונה | O. ἀλήθειαν. H. h. g. Ch. et P. veritatem V. addit tuam. 138

צמתתני קנאתי | O. ἐξέτηξέ με ὁ ζῆλός σου. S. ἀπεδίωξέ με ὁ ζῆλός μου. H. h. consumpsit me zelus meus. P. succidit me (?). H. h. ... fecit zelus tuus. Ch. dissipabit me zelus meus. B. mijn ijver heeft mij doen vergaan. M. heeft my onderdrukt. 139 *

צרופה | O. πεπυρωμένον. H. h. (et P.) probatum. H. g. ignitum. Ch. purum et Ar. purificatum. 140

צר ומצוק | O. θλίψεις καὶ ἀνάγκαι. H. h. (et P.) tribulatio et angustia. Ch. oppressio et... H. g. tribulationes et angustiae. P. afflictio et angustia. 143

שעשעי | O. μελέτη μου. H. h. voluptas mea. H. g. meditatio mea. Ch. delitiae meae sunt.

145. בלב | O. καρδίας μου. ק H.h. et Ch. corde. H.g. corde meo.

אצרה | O. ἐξεζήτησα. H.h. et Ch. al. custodiam. H.g. requiram.

147. קדמתי בנשף | O. προέφθασα ἐν ἀωρίᾳ. H.h. surgebam adhuc in tenebris. H.g. praeveni in immaturitate. Ch. pr... in aurora. V.. in maturitate. P.. in crepusculo. B. Ik ben (M ia self) de morgenschemering voorgekomen.

148. קדמו עיני אשמרות | O. πρὸς ὄρθρον. H.h. vigilias. H.g. ad diluculum. Ch. vigilias matutinas et vespertinas. B. de nachtwaken.

149 חיני | O. ζῆσόν με. A. ζώωσόν με. S. ἀναζώωσόν με. H.h. g. et Ch. vivifica me.

150 רדפי זמה | O. οἱ καταδιώκοντές με ἀνομίᾳ. H.h. persecutores mei sceleri. H.g. persequentes me iniquitate. Ch. qui sceleratum sequuntur. P. scelerate cogitationes malas. B. die quade practijken nagaen.

151 מצותיך | O. αἱ ὁδοί σου. H.h. et Ch. mandata tua. H.g. viae tuae. P. praecepta tua.

*
152 קדם ידעתי | O. κατ' ἀρχὰς ἔγνων. H.h. a principio novi. H.g. initio cognovi. Ch. a principio cognitionem consecutus sum. P. antea novi. B. van ouds heb ik geweten dat ...

ר

153. עניי | O. τὴν ταπείνωσίν μου. H.h. et Ch. ac P. afflictionem meam. H.g. humilitatem meam.

154. ריבה ריבי | O. κρῖνον τὴν κρίσιν μου. H.h. judica causam meam. Ch. ag... H.g. judica judicium meum. Ar. litiga litem meam. B. twist mijn twist Heere.

לאמרתך | O. διὰ τὸν λόγον σου. H.h. in eloquium tuum. H.g. propter eloquium tuum. et P.
156. Ch. in verbo tuo. B. na uw toezegging.

כמשפטיך | O. κατὰ τὸ κρῖμά σου. A. κατὰ κρίσεις σου. H.h. juxta judicia tua. et Ch. ac P. et H.g.
158. secundum judicium tuum.

ואתקוטטה | O. ἐξετηκόμην. H.h. maerebam. H.g. tabescebam. Ch. detestatus sum eos.
P. taedio affectus sum. B. het verdroot mij.

אמרתך | O. τὰ λόγιά σου. H.h. et Ch. verbum tuum. H.g. eloquia tua.

*
159. כחסדך | O. ἐν τῷ ἐλέει σου. H.h. juxta (Ch. secundum) misericordiam tuam. H.g. in misericordia tua. B. na uw goedertierenheid.

160. ראש | O. ἀρχὴ τῶν λόγων σου. H.h. caput (H.g. principium) verborum tuorum. Ch. principium verbi tui.

משפט / O. τὰ κρίματα. H. h. judicium. H. g. et Ch. judicia. P. judiciibus

ט

חנם / O. δωρεάν. H. h. et Ch. sine causa. H. g. et P. gratis. B. sonder oorsaak. 161

כדברך / O. ἐπὶ τὰ λόγιά σου. H. h. in eloquio tuo. P. super... H. g. super eloquiatum. Ch. in verbo tuo. B. over uwe toezegging 162

שלל רב / O. σκῦλα πολλά. H. h. g. et Ch. spolia multa. et P. at A. spolium multum.

שקר / O. ἀδικίαν. H. h. mendacium. H. g. iniquitatem. Ch. falsitatem. et Ar. B. de valsheit. 163

מכשול / O. σκάνδαλον. H. h. g. et Ch. scandalum. P. offensio. B. geen aanstoot. 165.

עשיתי / O. ἐποίησα. H. h. feci. H. g. dilexi. Ch. feci mandatis suis. B. doe. 166 *

נגדך / O. addit κύριε. et V. eius. H. g. at V. eius reliqui carent. 168

ת

תקרב רנתי / O. ἐγγισάτω ἡ δέησίς μου. H. h. ingrediatur laus mea. H. g. appropinquabit deprecatio mea. Ch. ... oratio mea. P. .. clamor meus. B. laat mijn geschrey genaken. et P. 169.

תחנתי / O. τὸ ἀξίωμά μου. H. h. deprecatio mea. 170. H. g. postulatio mea. Ch. oratio mea. B. mijn smeken.

תבענה / O. ἐξερεύξαιντο. H. h. fundent. Ch. effundent. H. g. emittent. V. eructabunt. et P. 171 B. zullen overvloedig uitstorten. M. uitboezemen.

כי תלמדני / O. ὅταν διδάξῃς με. H. h. docebis enim me. H. g. cum docueris me. Ch. quoniam docebis me. B. als gij mij sult geleert hebben.

תען / O. φθέγξαιτο. H. h. loquetur. H. g. pronunciet. Ch. narrabit. Ar. respondebit B. sal spreken. et P. 172

אמרתך / O. τὰ λόγιά σου. H. h. sermonem tuum. H. g. eloquia tua. V. eloquium tuum. Ch. verbum tuum. B. van uw rede.

לעזרני / O. τοῦ σῶσαί με. H. h. auxiliatrix mea. 173. H. g. ut salvet me. Ch. in auxilium meum. P. ad auxiliandum mihi. B. mij te helpen. M. komende om mij te helpen.

תאבתי / O. ἐπεπόθησα. S. ὑπερεπεθύμησα. 174 H. h. et P. ac Ch. desideravi. H. g. concupivi. B. ik verlang na.

שעשעי / O. μελέτη μου ἐστίν. H. h. voluptas mea + H. g. meditatio mea et A. Ch. delectatio. omnes mea sunt. et P. B. is mijne vermaking.

אבד / O. ἀπολωλός. H. h. perdita. H. g. quae periit. 176 Ch. quae periit se. agnus. A. pereunt. B. verlooren. M. dat verloren gaat. ofte die verdwaalt.

Ps. 120.

1. הַמַּעֲלוֹת | O. τῶν ἀναβαθμῶν. T. τῶν ἀναβάσεων. A. et S. εἰς τὰς ἀναβάσεις. H.h. et g. graduum [illegible] P. et Ch. quod dictum est super gradibus. B. hammaäloth.

* בַּצָּרָתָה לִּי | O. ἐν τῷ θλίβεσθαί με. H.h. in tribulatione mea. H.g. cum tribularer. Ch. cum inopia [illegible], angustia mihi. B. in myn benauwtheit

2 מִשְּׂפַת־שֶׁקֶר | O. ἀπὸ χειλέων ἀδίκων. H.h. et Ch. a labio mendacii. H.g. a labiis
* iniquis. B. van de valsche lippe

3 מַה־יִּתֵּן לְךָ | O. δοθείη σοι. al. ~~παρ~~έξει σοι. H.h. dabitur tibi. H.g. detur tibi. Ch. et P. dabit tibi.

וּמַה־יֹּסִיף לָךְ | O. προσεθείη σοι. H.h. apponetur tibi a. H.g. apponatur tibi [illegible] al. προσθήσει σοι. Ch. adjicient tibi. B. sal [illegible] toedoen

4. גַּחֲלֵי רְתָמִים | O. ἠκονημένα σὺν τοῖς ἄνθραξι τοῖς ἐρημικοῖς. al. ἠκονημένας μετὰ ἀνθράκων ἐστοιβασμένων (congregatis). H.h. H.h. acuta cum carbonibus juniperorum. et P. ~~[illegible]~~ H.g. ... desolatoriis. Ch. acuta sunt cum carbonibus [illegible] B. scherpe [illegible]

5. * גַּרְתִּי מֶשֶׁךְ | O. ἡ παροικία μου ἐμακρύνθη. al. παροικῶν παρείληφα. al. προσηλύτευσα ἐν Μεσοχ. H.h. peregrinatio mea prolongata est. H.g. incolatus meus [illegible] Ch. peregrinatus sum cum Asiaticis. P. ... in Meshech. B. dat ick verkeere in Mesech

קֵדָר | O. Κηδάρ. H.h. g. et P. Cedar. Ch. Arabum.

6. שָׁכְנָה לָּהּ | O. παρῴκησεν. H.h. habitabit in ea. H.g. incola fuit. Ch. illi habitabit (xxx illo) [illegible] P. habitavit sibi. B. heeft gewoont [illegible] M. heeft daer gewoont

שׂוֹנֵא | O. τῶν μισούντων. H.h. odientes. H.g. his qui oderunt. Ch. Edom, odio prosequentes. P. odio habent.

7 אֲנִי שָׁלוֹם | [illegible] O. jungit praecedentibus εἰρηνικός. H.h. ego pax. et A. et P. ego pacis. H.g. eram pacificus. Ch. ego pacis.

~~[illegible]~~ B. ik ben vreedsaam.

120

כי אדבר / O. ὅταν ἐλάλουν αὐτοῖς, ἐπολέμουν με δωρεάν. A. ... εἰς πόλεμον. T. ἐπολεμοῦσαν με. S. ἐλάλουν αὐτοῖς πολεμικῶς. H.h. et cum loquebar; illi ad bellum. H.g. cum loquebar illis; impugnabant me gratis. Ch. proinde orabo: ipsi vero bellum cupiunt. P. et cum loquebar, ipsi loquebantur ad bellum. B. maar als ik spreke; zij zijn aan 't oorlog.

Ps. 121. idem O. N. H.h. g. et Ch.

1\. למעלות / Omnes eodem modo, ut הנה [illegible] vertunt; unde prorsus [illegible].

אשא / O. ἦρα. H.h. et Ch. levabo. H.g. levavi.

מאין / O. ὅθεν. H.h. g. Ch. et P. unde.

3\. אל יתן למוט / O. μὴ δώῃ (N. δώῃς) εἰς σάλον. A. μὴ δώῃς εἰς σφαλμόν. S. ... περιτραπῆναι. H.h. et g. non det ~~[illegible]~~ commotionem. Ch. non dabit ut commoveantur. P. non permittet ut [illegible]. B. hij sal niet laten wankelen.

5\. שמרך / O. φυλάξοι σε. N. φυλάξει σε. H.h. et V. custodiet te. H.g. custodiet te. Ch. custodiet te. P. custos tuus. B. is uw bewaarder.

צלך / O. σκέπη σοι. N. σκέπη σε. H.h. protectio tua. H.g. at P. umbra tua. Ch. obumbrabit tibi. B. is uw schaduwe.

6\. יככה / O. συγκαύσει σε. H.h. et P. percutiet te. H.g. uret te. Ch. feriet te spiritibus matutinis. B. [illegible]. Ch. perget in[illegible] noctu, quando dominatur luna, nocturnis ita et ipse [illegible] loquuntur. et V. sequitur Verbum Domini custodiet te &c.

N

8\. ישמר / O. et N. addunt ὁ κύριος. [illegible]

צאתך ובאך / O. τὴν εἴσοδόν σου (al. προσέλευσίν σου) καὶ τὴν ἔξοδόν σου. [illegible] cum [illegible]. H.g. ac V. at H.h. et Ch. exitum tuum et introitum tuum.

Ps. 122.

1. לדוד [O. N. V. et H. g. carent. at H. h. et Ch. habent qui vertit per manum Davidis.

* באומרים לי [O. ἐπὶ τοῖς εἰρηκόσι μοι. al. εἰπόντων μοι. H. h. eo quod dixerunt mihi. H. g. in eo quod dicta sunt mihi. Ch. in his, qui dicunt mihi. P. cum dicentibus mihi. B. in de genen die tot my seggen.

נלך [O. πορευσόμεθα. al. ἤλθομεν. H. h. g. et ibimus. atque P.

2. בשעריך [O. ἐν ταῖς αὐλαῖς σου. H. h. et Ch. in portis tuis. H. g. in atriis tuis.

3. הבנויה [O. οἰκοδομουμένη. # S. τὴν ᾠκοδομημένην. H. h. et g. quae aedificatur. Ch. ... in firmamento. Ar. aedificata. B. als een stadt.

שחברה לה יחדו [O. ἧς ἡ μετοχὴ αὐτῆς ἐπὶ τὸ αὐτό. S. συνάφειαν ἔχουσαν ὁμοῦ. H. h. cujus participatio ejus simul. H. g. ... in adjuvans. Ch. quae conjuncta est sibi ipsi pariter terrâ. Ar. quae juncta est sibi simul. B. die wel t'samen gebouwt is.

4. עדות לישראל [O. μαρτύριον τῷ (Ἰσραὴλ) ἰσραήλ. H. h. ~~ad~~ testimonium. ~~H. g.~~ Israel. Ch. testificantibus Israeli. B. tot getuygenisse Israels.

5. ישבו [O. ἐκάθισαν. H. h. g. et P. sederunt. Ch. praeparantur. B. syn gesett. M. sal.

6. שאלו שלום [O. ἐρωτήσατε δὴ τὰ εἰς εἰρήνην. al. ἀσπάσασθε τὴν ἱερουσαλ. H. h. rogate pacem. Ch. ... pro pace. H. g. quae ad pacem. P. postulate pacem. B. bidt om (M. wenschet) de vrede

ישליו [O. καὶ εὐθηνία. al. ἠρεμησάτωσαν (quiescant) al. εὐπαθησάτωσαν. (bonis afficiantur) H. h. sit bene his qui. H. g. et abundantia. Ch. sedeant in tranquillitate. P. prosperabuntur. Ar. quieti erunt. B. welvarende.

7. בחילך [O. ἐν τῇ δυνάμει σου. al. ἐν τῷ περιτειχίσματί σου. al. ... περιβόλῳ σου. H. h. in muris tuis. H. g. in virtute tuâ. Ch. in ~~tu~~

virtute tuo. Ar. in antemurali tuo. B. in uw
bolwerk. M. voorburg, forteresse, walle.

שלוה בא | O. καὶ εὐθηνία ἐν ταῖς πυργοβάρεσί σου. al. εὐπάθεια (ἠρεμία ἢ ἡσυχία) ἐν τοῖς βασιλείοις σου. H.h. abundantia in domibus tuis. H.g. et abundantia in turribus tuis. Ch. tranquillitas in praetoriis tuis. Ar... in palatiis tuis. B. welvaert in uw pallaysen.

אדברה נא | O. λαλήσω δὴ εἰρήνην περὶ σοῦ. al. λαλήσω εἰρήνην σοι. H.h. loquar pacem tibi. H.g. loquebar pacem de te. Ch. loquar nunc pacem in te. et l. et B. sal ik nu seggen, vrede zij in u. 8.

אבקשה טוב | O. ἐξεζήτησα ἀγαθά σοι. H.h. quaeram (H.g. quaesivi) bona tibi. Ch. quaeram ut bene sit tibi. P. ... bonum tibi. B. sal ik het goede (M. eüts) voor u soeken. 9

Ps. 123.

הישבי | O. τὸν κατοικοῦντα. H.h.g. et Ch. qui habitas. dir. sit. et l. I.

אל יד | O. εἰς χεῖρας. H.H. ad manum. H.g. in manibus. Ch. respiciunt ad manibus. B. op de hand. et eodem modo mox. 2

גברתה | O. τῆς κυρίας αὐτῆς. H.h. et g. et l. dominae suae. Ch. dominarum suarum. B. haere vrouwe.

עד שיחננו | O. ἕως οὗ οἰκτειρῆσαι ἡμᾶς. H.h. et g. et l. donec misereatur nostri. Ch. usque ad tempus quo misereatur nostri.

רב שבענו | O. ἐπὶ πολὺ ἐπλήσθημεν. H.h. et g. multum repleti (l. satiati ac Ch.) sumus. B. wij zijn veel te sat der. 3

רבת שבעה לה | O. ἐπὶ πλεῖον ἐπλήσθη. S. πολλῶν ἐχορτάσθη. H.h. et g. multum repleta est. Ch. ... saturata est. 4.

הלעג | O. τὸ ὄνειδος τοῖς εὐθηνοῦσι, καὶ ἡ ἐξουδένωσις τοῖς ὑπερηφάνοις. S. ἐπιλαλούντων (oblocuntium) τῶν εὐθηνούντων, καὶ ἐξευτελιζόντων (spernentibus) τῶν ὑπερηφάνων. al. ... μυκτηρισμὸς τῶν ὑπερηφανῶν. H.h. opprobrio (Ch. qui abundantiam), et despectione superborum. l. subsannationem ... H.g. opprobrium abundantibus, et despectio superbis. B. vol spots der gerusten (M. gerusten) der hooveerdigen.

Ps. 124

Gr. εἰ μὴ κύριος ὃς ἐγένετο ἡμῖν.

1. לולי | O. N. H.g. et V. carent. H.h. Ch. habent.

שהיה יהוה | O. εἰ μὴ ὅτι κύριος ἦν ἐν ἡμῖν. H.h. nisi dominus fuisset (H.g. nisi qui a d. erat) in nobis. Ch. nisi fuisset Verbum domini, quod fuit in auxilium nostrum. P. nisi esset dom. qui fuit nobiscum. B. [illegible]

יאמר נא | O. εἰπάτω δή. H.h. et g. at P. dicat nunc. B. [illegible]

2 בקום עלינו אדם | O. ἀνθρώπους ἐφ' ἡμᾶς. H.h. homines nobis insurgerent (H.g. in) nos. Ch. adversus nos homo ... P. adversus nos homines. B. [illegible]

3 אזי | O. ἄρα. H.h. forsitan. H.g. forte Ch. tunc

באפם בנו | O. τοῦ θυμοῦ αὐτῶν ἐφ' ἡμᾶς. N. ... αὐτῶν. H.h. furor eorum. ~~(H.g. furor eor.)~~ super nos. H.g. ... V. eorum in nos. Ch. furor eorum adversus nos.

אזי | ut nos ... ἄρα etc.

4. שטפונו | O. ~~[illegible]~~ κατεπόντισεν ἡμᾶς. al. παρέκλυσεν ἡμᾶς. H.h. aquae ... nos. H.g. absorbuissent nos st. aqua. Ch. ... obruissent nos. P. ... B. [illegible]

* נחלה עבר | O. χείμαρρον διῆλθεν ἡ ψυχὴ ἡμῶν al. ὡς καταιγὶς παρελθοῦσα κατὰ τῆς ψυχῆς ἡμῶν. H.h. torrens transisset super animam nostram. et P. at Ch. ... H.g. torrentem pertransisset anima nostra. V. ... pertransisset. B. [illegible]

5. אזי עבר | O. ἄρα διῆλθεν ἡ ψυχὴ ἡμῶν τὸ ὕδωρ τὸ ἀνυπόστατον. al. τότε παρῆλθον ὑπὲρ τὴν ψυχὴν ἡμῶν, ὡς τὰ ὕδατα οἱ ὑπερήφανοι. H.h. forsitan transissent super animam nostram aquae superbae. H.g. forsitan pertransisset anima nostra aquam intolerabilem. Ch. ... [illegible] aquis ... [illegible]

P. ... ſuperat animam noſtram aqua ſuperba.
B. den houde de ſtoute wateren over onſe ziel ghegaen ſyn.

ערך | O. εἰς θήραν. H.h. in venationem H.g. in captionem. Ch. in cibum. B. tot den roof. 6.

צפור נמ | O. στρουθίον ἐρρύσθη. H.h. avis (H.g. paſſer) erepta est. Ch. avis qua erepta est. P. ... evaſit. B. is 't outkoomen

בשם | C. in nomine Verbi domini 8.

Ps. 125

לא ימוט | O. ὁ σαλευθήσεται εἰς τὸν αἰῶνα, 1.
ὁ κατοικῶν Ἱερουσαλήμ. al. οὐ σαλευθήσεται εἰς τὸν αἰῶνα οἰκούμενον περὶ Ἱερουσαλήμ. H.h. immobilis in aeternum habitabit. Jeruſalem. H.g. non commovebitur in aeternum, qui habitat (V. in) Jeruſalem. Ch. qui non commovebitur, in aeternum habitando. Jeruſalem. P. qui non commovebitur; ſed in ſeculum manebit. Jeruſalem. B. die niet wanckelt, maer blyft in eeuwicheyt. *

ינוח | O. ἀφήσει κύριος τὴν ῥάβδον τῶν ἁμαρτωλῶν. H.h. requieſcet virga impietatis et P. at Ch. at H.g. relinquet dominus virgam peccatorum. B. de ſcepter ... 3 *

למען | O. ὅπως ἂν μή. al. διὰ τοῦτο οὐκ. H.h. ut non. et H.g. Ch. ...

בעולתה | O. ἐν ἀνομίαις. al. εἰς ἀνομίαν. H.h. et Ch. in (H.g. ad) iniquitates. B. tot onrecht. *
at P.

עקלקלותם | O. εἰς τὰς στραγγαλιάς, A. διαπλοκάς. Σ. διεστραμμένα. S. σκολιότητας (tortuoſitates) H.h. ad pravitates ſuas. H.g. in obligationes. Ch. in obliquitates ſuas. P. in perverſitates ſuas. B. tot haer kromme wegen. 5.

יוליכם את | O. ἀπάξει μετὰ τῶν. H.h. adducet eos. H.g. adducet eum. Ch. ducet in gehennam, et cum domus erit eius. [illegible] ... eos. B. die ſal hy ... met de ... gaen ...

Ps. 126.

I. היינו כחלמים | O. ἐγενήθημεν ὡσεὶ παρακεκλημένοι. H.h. al. ἐσόμεθα... al... ὡσεὶ ἐνυπνιαζόμενοι. H.h. facti sumus sicut somniantes. H.g. ... consolati. Ch. erimus similes dormientibus, qui evigilant ex somniis suis. P. fuimus velut somniantes. B. [illegible]

2 ימלא | O. ἐπλήσθη χαρᾶς. H.h. impletum est risu. et Ch. att. H.g. repletum est gaudio. P. ... risu. [illegible]

רנה | O. ἀγαλλιάσεως. A. αἰνέσεως. S. εὐφημίας (benedictionis). H.h. et B. laude. H.g. exultatione. Ch. jubilatione et hymnodia. Ar. [illegible]. B. [illegible]. M. [illegible]

4. אפיקים בנגב | O. χειμάῤῥους (A. καταῤῥοίας) V. ἀφέσεις (emissiones) ἐν τῷ νότῳ. H.h. rivos (H.g. torrentes) in austro. Ch. [illegible] P. torrentes in arido. B. [illegible]

5 בדמעה | O. ἐν δάκρυσιν. H.h. et g. in lacrymis. Ch. in die ... lacrymis. B. met tranen

6 הלוך ילך | O. πορευόμενοι ἐπορεύοντο, καὶ ἔκλαιον βάλλοντες τὰ σπέρματα αὐτῶν. H.h. qui ambulans ibat et flebat, portans ad seminandum sementem. H.g. euntes ibant et flebant mittentes semina sua. Ch. ambulans ambulabit in fletu portans [illegible] sementis. P. eundo ibit et flendo, portans pretiosum semen. Ar. ... [illegible]. B. [illegible]. M. dat sy [illegible]

בוא יבוא | O. ἐρχόμενοι δὲ ἥξουσιν. H.h. et Ch. veniens veniet. P. veniendo... H.g. venientes autem venient. B. [illegible]

נשא | O. αἴροντες. H.h. portans. H.g. portantes. Ch. quando reportabit. B. [illegible]

Ps. 127. H.h. Salomoni. P. ipsi Salo

לשלמה | O. H.g. N. et V. addunt Ch. poema 1
Salomonis. B. van Salomo. M. voor Sal.
P. ipsi Salomon.

יהוה | Ch. verbum Domini: et ita deinde N.

שוא | O. εἰς μάτην. H.h. et g. in vanum. Ch. et
P. frustra. B. tevergeefs.

בוניו בו | O. οἱ οἰκοδομοῦντες. H.h. et V. qui aedificant eam. H.g. qui aedificant.
A. r. aedificatores ejus in ea. Ch. in ea architecti
S. μάταιον ὑμῖν.

שוא לכם | O. εἰς μάτην ὑμῖν ἐστιν. A. εἰκῇ ὑμῶν 2.
H.h. et P. frustra (H.g. vanum est) vobis
Ch. in vanum laborabitis vobis. B. het is te
vergeefs dat ghylieden...

משכימי | O. τὸ ὀρθρίζειν. ἐγείρεσθε μετὰ
τὸ καθῆσθαι. A. ὀρθρίζουσιν ἀναστῆναι,
βραδύνουσι καθῆσθαι. S. ἐξ ὄρθρου ἀνί-
στασθαι εἰς τὸ οἰκῆσαι. al. ... χρονίζουσι τοῦ
καθῆσθαι. H.h. de mane surgere, postquam
sederitis. H.g. ante lucem surgere: surgite
postquam sederitis. Ch. qui praevenitis mane
ad perpetrandam rapinam, qui moram faci-
tis atque sedebitis ad patrandum foedera
maturantibus surgere, tardantibus sedere.
B. dat vroegh op staat, laat op blijft

העצבים | O. ὀδύνης. S. εἰδώλων VI. πλάνης.
H.h. doloris et g. at Ch. miseriarum
P. doloris. ὅταν δῷ τοῖς ἀγαπητοῖς αὐτοῦ ὕπνον.

כי יתן | O. H.h. sic dabit diligentibus suis somnum.
H.g. cum dederit dilectis suis somnum.
Ch. conteruntur verbo et revertor dabit Domino
dilecto suo somnum. B. Het is also dat hij
syn beminde, als in den slaap geeft. M.
so geeft hij sijne beminde den slaap.

שכר פרי | O. ὁ μισθὸς τοῦ καρποῦ. al. ὁ 3.
καρπός. H.h. merces fructus. et P. at
H.g. at Ch. praemium opprimens ventris

הנעורים | O. τῶν ἐκτετιναγμένων. S. τῆς νεότητος. 4.
H.h. juventutis. Ch. a pueritia. H.g.
excussorum. B. der jeucht P. juventutis

5. הגבר | O. N. et H-g. caret. H. h. et V. vir. et Ch.

מלא אשפתו | O. πλησώσει τὴν ἐπιθυμίαν αὐτοῦ. al. τὴν φαρέτραν. H-h. qui implebit pharetram suam. Ch. ... scholas suas. H-g. qui implebit desiderium suum. V. implebit.

(2) איביו בשער | O. τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ ἐν πύλαις. H-h. inimicis suis in porta. H-g. .. in portis. Ch. cum adversariis suis in porta domus judicii.

(1) ידברו | O. καταισχυνθήσονται ὅταν λαλῶσιν. H-h. confundetur cum loquetur. et V. reliqui omnes pluraliter. et sunt cum Chaldaeo, confundentur quando [illegible]

Ps. 128.

1. אשרי | O. N. H-g. et V. cum Ch. hanc totam periodum pluraliter vertunt. at H. h. singulariter. P.

2. יגיע כפיך כי תאכל | O. τοὺς πόνους τῶν καρπῶν σου φάγεσαι. S. κόπον χειρῶν σου ἐσθίων. H-h. laborem manuum tuarum cum comederis. H-g. laborem fructuum tuorum, Ch. V. manuum tuarum quia) manducabis. P. want [illegible]

טוב לך | O. καλῶς σοι ἔσαι. H-h. et g. bene tibi erit. Ch. bonum tibi erit in mundo futuro. B. [illegible]

3 פוריה | O. εὐθηνοῦσα. H-h. fructifera. H-g. abundans. Ch. quae facit fructus. P. fructificans.

בירכתי | O. ἐν τοῖς κλίτεσιν. al. ἐν τοῖς ἔσω. H-h. in penetralibus. H-g. in lateribus. Ch. in latere. P. [illegible]

שתילי | O. νεόφυτα. H-h. germina. H-g. novella. Ch. plantationes et P.

5. יהוה | Ch. Verbum domini

ראה בטוב | O. ἴδοις τὰ ἀγαθά. al. ὅρα ἐν ἀγαθοῖς. H-h. et videas bona Ch. bonum H-g. et P. at P. [illegible]

שלום | O. εἰρήνη. H. h. et V. P. et Ch. pacem H-g. pax. B. [illegible]

רבת צררוני | O. πλεονάκις ἐπολέμησάν με. 1.
H. h. et g. saepe [illegible] quaesierunt
me. Ch. multi fuerunt, qui molestias in-
tulerunt mihi. P. multum angustiis affe-
cerunt me. B. [illegible]

גם לא | O. καὶ γὰρ οὐκ ἠδυνήθησάν μοι. al. ἀλλ' 2.
[illegible] al. ἀλλ' οὐχ ὑπερίσχυσαν
με. H. h. sed (H. g. etenim) non potuerunt
mihi. Ch. verum non potuerunt inferre mihi
malum. A. etiam (P. verum) non praevalue-
runt mihi. B. [illegible]

על גבי | O. ἐπὶ τὸν νῶτόν μου ἐτέκταινον 3.
οἱ ἁμαρτωλοί. A et T. [illegible]
[illegible] H. h. supra dorsum meum arabant a-
rantes. H. g. supra dorsum meum fabricaverunt
peccatores. Ch. supra corpus meum
araverunt aratores. P. ... dorsum meum ...
B. [illegible]

למענותם | O. τὴν ἀνομίαν αὐτῶν. H. h. sul-
cum suum. et P. H. g. iniquitatem
suam. Ch. arationem suam. B. [illegible]

עבות רשעים | O. αὐχένας ἁμαρτωλῶν. S. βρό- 4.
χους (laqueos) H. h. laqueos impio-
rum. H. g. cervices peccatorum. Ch. catenas
impiorum. P. funes ... B. [illegible]

קדמת שלף | O. ὃ πρὸ τοῦ ἐκσπασθῆναι. A. 6.
ἀρχῆθεν [illegible] S. ἐκκαυ-
θῆναι (antequam [illegible]) ~~[illegible]~~
al. ἐξανθῆσαι. ~~[illegible]~~,
H. h. quod statim ut [illegible]. H. g. priusquam
evellatur. Ch. quod antequam floruisset.
P. antequam [illegible] Ar. ... [illegible]
[illegible]

כף קוצר | O. ἧς οὐκ ἐπλήρωσε τὴν χεῖρα αὐτοῦ ὁ θερίζων [illegible] 7.
[illegible] H. g. [illegible]
[illegible] Ch. [illegible]
B. [illegible]

אליכם | O. ἐφ' ὑμᾶς. H. h. g. et Ch. super vos 8.
B. [illegible]

ברכנוכם | O. εὐλογήκαμεν ὑμᾶς. S. εὐλογήσαμεν.
H. h. et g. benediximus vobis. Ch.
benediximus ... B. [illegible]

1 קְרָאתִיךָ | O. ἐκέκραξά σοι. A. ἐπεκαλεσάμην σε. S. ἐκάλεσα σε. H.h. et g. clamavi ad te. Ch. invocavi te. B. roep ik tot u.

2. שִׁמְעָה בְקוֹלִי | O. εἰσάκουσον τῆς φωνῆς μου. H.h. et g. exaudi vocem meam. Ch... orationem meam. B. hoort na mijn stem.

תַּחֲנוּנָי | O. τῆς δεήσεώς μου. H.h. et g. deprecationis meae. P. deprecationum mearum. Ch. orationis meae. B. mijnder smekingh.

3. יָהּ | O. κύριε. H.h. et g. domine. Ch. deus.

יַעֲמֹד | O. ὑποστήσεται. H.h. et g. sustinebit. Ch. subsistet. P. stabit. B. sal bestaan.

4 כִּי עִמְּךָ הַסְּלִ׳ | O. ὅτι παρὰ σοὶ ὁ ἱλασμός ἐστι. H.h. quia tecum (H.g. apud te) propitiatio (H.g. est). Ch. quoniam apud te est indulgentia. P. siquidem apud te est remissio. B. maer by u is vergevinge.

* לְמַעַן תִּוָּרֵא | O. hoc sequentibus annectunt et N.V. agunt. ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός σου. al. ἕνεκεν τοῦ γνωσθῆναι τοῦ λόγου σου. al. ἕνεκεν A. φόβου. al. τοῦ νόμου. omnes hoc sequentibus jungunt. H.h. cum terribilis sis. H.g. propter nomen tuum. V... [illegible]. Ch. ut videaris. P. ut timearis. B. op dat gij gevreest wordet. Nota V. et. ὅπως ἐπίφοβος ἔσῃ.

5 קִוִּיתִי | O. ὑπέμεινά σε. H.h. sustinui. H.g. ... et Ch. expectavi et P.

וְלִדְבָרוֹ | O. εἰς τὸν λόγον σου. al. τὸ ῥῆμα αὐτοῦ. al. καὶ τὸ ῥῆμα αὐτοῦ. H.h. et verbum ejus. H.g. in verbum tuum. V. in verbo ejus. Ch. et in eloquium ejus. P. et in verbo ejus.

הוֹחָלְתִּי | O. hoc cum N. cum V. jungunt seq. ἤλπισεν. A. recte jungit ἐκαραδόκησα. H.h. expectavi. H.g. sperabit. Ch. speravi. B. ende ick hoop op sijn woordt.

6. לַאדֹנָי | O. ἐπὶ τὸν κύριον. A. εἰς κύριον. H.h. ad dominum. H.g. in domino. Ch. expectavit dominum. B. wacht op den Heere.

* מִשֹּׁמְרִים לַבֹּקֶר | O. ἀπὸ φυλακῆς πρωίας μέχρι νυκτός, ἀπὸ φυ-

λακῆς πρωΐας . . . . : ἐλπισάτω &c. N. ſecun
dùm ἀπὸ φυλακῆς non addit. A. ἀπὸ φυ-
λακ[ῶν] ... τὴν πρωΐαν. (prd) H. h. a vigi- 125
liâ matutinâ ad vigiliam matutinam.
H. g. a custodiâ matutinâ usque ad noctem,
a custodiâ matutinâ. V. hoc iterum non addit.
Ch. plusquam observantes custodias ma-
tutinas quas observant ut offerant oblati-
onem matutinam. A. prae custodibus in ma
tutino, custodibus in matutino. F. . . . op ...

Ps. 131.

לדוד | De N. ac H. g. carent. Ch. per manum 1.
Davidis. H. h. David. B. ipsi David. F.
van David. V. David.

מגדלות ממני | O. ~~ὑπὲρ ἐμέ~~ | בנפלאות | O. ἐν θαυμασί-
οις ὑπὲρ ἐμέ.
T. ὑπερβάλλουσιν ὑπὲρ ἐμέ. H. h. in mira-
bilibus super me. et H. g. ac P. ac Ar. prae me.
Ch. ~~rebus~~ mirandis prae me. B. dingen die mir te
wonderlyck. M. wonderlyck boven my.

אם לא שויתי | O. ἐταπεινοφρόνουν ἀλλὰ ὕψωσα 2.
S. ἠξίωσα (dignatus sum) καὶ ὡμοίωσα. *
H. h. proposui et silere feci. H. g. simulatur
sermonibus; sed exaltavi. Ch. posui manum
ad os et tacere feci. P. posui et . . . B. sel gé-
ſtilt ende ſtil gehouden.

כגמול | O. et N. ac V. hoc sequentibus jungunt. *
ὡς τὸ ἀπογεγαλακτισμένον ἐπὶ τὴν . . .
S. ἀπογεγαλακτισθὲν τι πρός . . . H. h. sicut abla-
ctatus ad. H. g. et P. sicut ablactatum super . . .
V. ablactatus est super. B. gelyck een gespeent kindt by.
Ch. ~~sicut ablactatus~~ ~~...~~ ~~...~~
Ch. sicut ablactatus super ... ~~...~~ ...

עלי כגמול | O. ὡς ἀνταποδώσεις ἐπὶ τήν. S. *
ἕως ἀνταποδοθείη τῇ . . . al. ἀν
ταπόδοσις. H. h. ita ablactata ad me. H. g. ita re-
tribues in. V. . . retributio in. Ch. roboratus sum
in lege; sicut ablactatus super me. P. et in me.
B. is als een gespeent kindt in my.

יחל ישראל | O. ἐλπισάτω ἐπὶ τὸν κύριον. H. h. 3.
expectet dominus. H. g. sperat in
domino. Ch. sperabit in . . . B. hoop op de Here.

1 ואת כל ענותו | O. καὶ πάσης τῆς πραότητος αὐτοῦ. A… κακουχίας. S. κακώσεως. V. ταπεινώσεως… H. h. et omnib. afflictionib. (H. g. mansuetudinis) ejus. P. imbecillitas affect.

2. אשר | O. ὡς. H. h. et Ch. qui. H. g. sicut. B. dat hij

לאביר | O. τῷ Θεῷ. H. h. et g. Deo. Ch. fortissimo. P. potenti. B. des machtigs.

3 אם אעלה על ערש יצועי | O. ἐπὶ κλίνης στρωμνῆς μου. H. h. et g. in (Ch. super) lectum strati mei. An… stratorum meorum. B. op de koetse van mijn beddekens.

*4. תנומה | O. N. ~~H. g.~~ et V. addunt. καὶ ἀνάπαυσιν τοῖς κροτάφοις μου. H. g. et requiem temporibus meis. reliqui carent.

5 משכנות | O. σκήνωμα. H. h. g. Ch. tabernaculum. P. habitacula. B. wooninge καὶ ἐξοχὴν interdum ταμεῖον.

לאביר | ut mox ant.

6 בשדי יער | O. ἐν τοῖς πεδίοις τοῦ δρυμοῦ. A. ἐν χώρᾳ. V. ἐν ἀγρῷ.. H. h. in regione saltus. H. g. in campis silvae. Ch. in campo silvae libani. B. in de velden des wouts.

7 למשכנותיו | O. εἰς τὸν τόπον οὗ ἔστησαν οἱ. H. h. et g. tabernaculum. H. g. in loco ubi steterunt. P. habitaculis. B. woon (M. aes, na, &c.) de woonplaats.

8 עזך | O. τοῦ ἁγιάσματός σου. al. ἰσχύος σου. al. κράτους σου. H. h. fortitudinis tuae. et P. et Ch. in qua est fortitudo tua. H. g. sanctificationis tuae.

9. ילבשו | O. ἐνδύσονται. al. ἐνδυσάσθωσαν. ~~al. ἀμφιέσονται~~ H. h. et V. induantur. H. g. induentur. Ch. et P. induant. B. dat bekleedt moeten worden…

וחסידיך ירננו | O. οἱ ὅσιοί σου ἀγαλλιάσονται. H. h. sancti tui laudent. H. g. exultabunt. V… exultent. Ch. Levitae pii tui laude dicant propter oblationem. B. dat uwe gunst genoten juichen.

10. תשב | O. ἀποστρέψῃς. A. ἐπιστρέψῃς. S. ἀποστρέψῃς. H. h. et g. avertas. B. weert niet af. M. wedergekeert sijn het bede niet of hier aengesicht aensien de geheel.

ישוב ממנה) O. κ. ἀθετήσει αὐτήν. H.h. et P. avertetur ab ea. H.g. frustrabitur eam. 11.
~~Ch. P.~~ ... ~~fal~~
לכסא לך) O. ἐπὶ τὸ θρόνον σου. H.h. et g. super sedem tuam al. meam. ac Ch.
עדתי) O. τὰ μαρτύριά μου ταῦτα, ἃ. H.h. testificationem meam, quam. H.g. testimonia mea, haec, quae. Ch. testificationes meas istas, quas. B. ... 12.
עדי עד) O. ἕως τοῦ αἰῶνος. H.h. usque in aeternum. H.g. ... saeculum et Ch. ac P. B. tot in ewigkeit.
לכסא לך) ut sup.
אוה) O. ᾑρετίσατο αὐτήν. H.h. desideravit eam. H.g. elegit eam. ~~Ch.~~ B. ... et Ch. 13
עדי עד) O. εἰς αἰῶνα αἰῶνος. H.h. in sempiternum. H.g. in saeculum saeculi. P. ... in saeculum et Ch. et B. tot in ewigkeit. 14.
צידה) O. τὴν θήραν αὐτῆς. (al. χήραν. viduam) A. ἐπισιτισμὸν αὐτῆς. S. τὴν σίτησιν αὐτῆς (annonam) H.h. et g. venationem ejus. V. viduas ejus. Ch. viatico ejus. P. ... ejus. B. ... 15. *
ירנן רנן) O. ἀγαλλιάσει ἀγαλλιάσονται. A. αἰνέσει αἰνέσονται. S. εὐφημοῦντες εὐφημήσουσιν (benedicendo ...). H.h. laudabunt laude. Ch. laudando laudabunt. H.g. exultatione ~~eja~~ exultabunt. B. ... 16.
נזרו יציץ) O. ἐξανθήσει τὸ ἁγίασμά μου. S. ... ὁ ἁγιασμός μου. al. τὸ κέρας al. ἀφόρισμα αὐτοῦ. al. κεχωρισμένον αὐτοῦ. H.h. florebit diadema ejus. Ch. ... corona ... H.g. efflorebit sanctificatio mea. ~~Ch.~~ 18

Ps. 132.

לדוד) O. N. H.g. carent. V. David eius reliquis. Ch. ipsi David. 1.
מה טוב ומה) O. τί καλὸν, ἢ τί τερπνόν; al. τί ἀγαθόν, ἢ τί καλόν. H.h. quam bonum et quam decorum. H.g. ecce quid bonum, aut quid jucundum. V. quam bonum et quam jucundum. Ch. et P. 1.
שבת) O. ἀλλ' ἢ τὸ κατοικεῖν. H.h. habitare et V. H.g. ... habitare. Ch. habitare in unum fratres (aliter, sicut duo fratres in unum.

יחד גם / O. ἐπὶ τὸ αὐτό. H.h. et g. in unum. L. ... pariter. B. ... [illegible]

כשמן הטוב / O. μύρον. A. ἔλαιον ἀγαθόν. H.h. unguentum optimum. H.g. unguentum. Ch. unguentum bonum quod effunditur. L. oleum optimum. B. [illegible]

על פי מדותיו / O. ἐπὶ τὴν ὤαν τοῦ ἐνδύματος αὐτοῦ. A. ἐπὶ στόμα ἐνδυμάτων αὐτοῦ. H.h. et g. super oram vestimentorum ejus (Ch. ... fimbrias) H.g. in oram vestimenti ejus.

3 חיים / O. ζωήν. H.h. et g. vitam. Ch. et vitam. B. [illegible]

Ps. 134.

1. הנה / O. ἰδοὺ δή. H.h. et Ch. ecce. H.g. ecce nunc. L. ...

* בלילות / O. ἐν αὐλαῖς οἴκου θεοῦ ἡμῶν. ἐν ταῖς νυξὶν ... H.h. in noctibus. Ch. et laudatis per noctes. H.g. in atriis domus dei nostri. in noctibus ... B. [illegible] Ps. 135:1.

2. קדש / O. εἰς τὰ ἅγια. al. ἁγίως. al. ἡγιασμένως. H.h. ad sanctum. H.g. in sancta. Ch. ad ... sanctitatis. P. ad sanctitatem. B. [illegible] M. [illegible] 1. tim. 2:8.

יברכך / O. εὐλογῆσαι σε. H.h. g. Ch. P. benedicat tibi.

Ps. 135.

3. טוב / O. ἀγαθός. al. χρηστός. H.h. et g. bonus. Ch. bonus fecit.

נעים / O. καλόν. H.h. decens. H.g. et Ch. ... P. ... B. [illegible] (M. [illegible]) ... A. εὐπρεπές. T. ἡδύ.

4. יה / O. ὁ κύριος. H.h. g. et Ch. Dominus.

לסגלתו / O. εἰς περιουσιασμὸν ἑαυτῷ. H.h. et A. in peculium suum. H.g. in possessionem sibi. Ch. in ... suum. B. [illegible]

6. נשאים / O. ἀνάγων. al. ἀναβιβάζων (...) al. ἀνασπῶν (attrahit) H.h. elevans. H.g. educens. Ch. elevans. P. qui ascendere facit.

7. מקצה / O. ἐξ ἐσχάτου. al. ἀπ᾽ ἄκρων. al. ἐκ τελέσματος. H.h. de summitatibus. H.g. ab

octavino. Ch. ab octavinib. B. dag 4 ...

רננו | O. εἰς ὕψελον ὑψελὸν (N. ...) H. h. in pluriam. Ch. ... pluriarum.

B. ... (...)

אזכרו ... | O. Θεβανεῶν αὐτῶ. V. et VI. ... αὐτῶν. H. h. g. et Ch. ... fuit. et P.

בתוכם | O. ἐν μέσῳ σε. H. h. g. et Ch. in medio tui. 9.

לספיח | O. τοῦ σημῶν. H. h. et g. ... Ch. ... 11.

יהוה in medio ... | O. καὶ H. h. domine et Ch. et V.

O. καὶ τὸ μνημόσυνόν σε.

al. ... ἡ ἀνάμνησίς σε. H. h. et V. domine memoriale tuum. H. g. et memor... Ch. domine memoria tui. at P. B. ... 13

על עבדיו | O. ἐπὶ τοῖς δούλοις αὐτῶ παρακληθήσεται. H. h. in servos suos erit placabilis. H. g. in servis suis deprecabitur. Ch. super servos suos ... in misericordia sua. P. servis suis ... B. ... 14

מעשה | O. ἔργα. H. h. g. at Ch. opera. P. op. 15.

O. ἔχουσιν. H. h. g. at Ch. habent. P. ... 16

להם | B. ...

אף אין יש | O. οὐδὲ γάρ ἐστιν. H. h. ... H. g. ... Ch. ... P. ... B. ... 17

כל אשר | O. καὶ πάντες οἱ πεποιθότες. A. πᾶς ὃς πέποιθεν. ... V. πᾶς ὃς ... ἐλπίζει. T. πάντες οἱ ἐλπίζοντες. H. h. et P. omnib qui confidit. H. g. omnes qui confidunt. et Ch. 18

Ps. 136.

Hebraei titulo carent cum H. h. et Ch. at O. et I. H. h. at g. ... at N. cum V. ἀλληλούϊα. quae ... pro titulo.

Scholiastes annotat in quibusdam exemplaribus legi ἀλληλούϊα τῆς διπλῆς. quod notandum. 6.

לרקע | O. τῷ στερεώσαντι. al. τῷ πιλήσαντι (qui continuit) H. h. qui firmavit. H. g. at Ch. qui extendit. at P. at B. ...

לממשלת | O. εἰς ἐξουσίαν. al. ἐπιχειρεῖν. H. h. et g. in potestatem. Ch. ut praeesset. ... dominium. B. ... M. ... 8.

9. למושלותיה | O. εἰς ἐξουσίαν. H. h. et g. in potestates. Ch. in praefecturas. P. ad dominia.

10 ב | O. σὺν τοῖς. H. h. et g. cum illis. at Ar. in. Ch. et occidit..

11 בסניה | O. ὑψηλῷ. H. h. detento. H. g. et P. deorsfo. oo. Ch. ac B. ...

13. בגלגליה | O. εἰς διασείσεις. S. εἰς τομάς. S. εἰς ἀπογυμνώματα. H. h. et g. in divisiones. Ch. at P. B. ... M. in ...

14 הקבירה | O. διαγαγόντι. H. h. addingit. H g. adduxit. Ch. transferri fecit. ac P. B. ... door.

15 ונעה | O. ἐκτινάξαντι. H. h. consolsit. H g. et P. excussit. Ch. ... B. ... M. ... dot.

סופה | O. ἐν θεᾶν. H. h. g. ac Ch. turbo. Ar. ... B. ... M. ...

(2) אדירים | O. κραταιούς. H. h. magnificos. H. g. fortes. et P. Ch. ... B. ... M. ...

(1) ~~ידידיה~~ ~~O. ...~~ כסי הוין | O. τὸν σηών. H. h. g. et Ch. Sichon. ac P.

21. נהנ | O. δόντι. H. h. g. et Ch. dedit. ~~H g.~~

23. שבשפלנו | O. ὅτι ἐν τῇ ταπεινώσει ἡμῶν. H. h. et P. g. quia in humilitate nostra. Ch. in corruptione. B. ... ons ...

לנו | O. N. et H. g. addunt ὁ κύριος. reliqui carent.

25 נותן לחם | O. ὁ διδοὺς τροφήν. al. ὃς δίδωσιν... al. διδοὺς ἄρτον. H. h. ~~g. et Ar.~~ qui dat panem. H g. et Ch. ... B. ...

- קלז

1. H. h. et Ch. Hebraei titulo carent. O. τῷ Δαυὶδ διὰ Ἱερεμίου. N. τῷ Δαυίδ, Ἱερεμίου. ~~H. h.~~ H g. David per Hieremiam, V. psalmus David Hieremiae.

2. על נהרות | O. ἐπὶ ταῖς ἰτέαις. H. h. et Ch. super ~~H g.~~ salices. ac P. at H. g. in salicibus.

כנורותינו | O. τὰ ὄργανα al. ... ἡμῶν. H. h. et P. ac Ch. citharas nostras. H. g. organa nostra. B. ...

3 דברי שיר | O. λόγους ᾠδῶν. H. h. verba carminis. H. g. ... cantionis. Ch. ... canticorum. P. ... cantici. B. ...

ותוללינו שמחה | O. οἱ ἀπαγαγόντες ἡμᾶς, ὕμνον... al. οἱ καταλαξευόμενοι ἡμῶν. H h. qui affligebant nos laeti. H. g. qui abduxerunt

nob, hymnus.. Ch. raptores nostri laetitiâ causâ dicebant. P. et hauib hic posuis vera laetitia
A. ululatus nostros laetitiam. B. hy die ons daer hoop [illegible] hadden, bedrukt, [illegible]
M. Ende die ons beroost hadden, [illegible] bedrukt, van ons [illegible] [illegible].

מִשִּׁיר) O. ἐκ τῶν ᾠδῶν. H.h. et g. de canticis.
Ch. cantica, quae dicebatis in. P. de cantico.
B. van de liedekens.

נכר) O. ἀλλοτρίας. H.h. g. et Ch. alienâ. P. alienigena. B. in een vreemdt land) M. eens vreemds. 4

תשכח) O. ἐπιλησθείη. H.h. in oblivionem sit. H.g. oblivioni detur. Ch. oblivioni tradatur.
P. obliviscatur mei. B. so vergete haar selfs. 5.
M. so vergete [illegible]

לשוני) O. τῷ λάρυγγί μου. H.h. gutturi meo. H.g. faucibus meis. Ch. et P. palato meo. B. aan myn gehemelte. 6.

אעלה) O. προανατάξωμαι. H.h. proposuero. et g. Ch. ascendero super. B. ik verheffe.

על ראש שמחתי) O. ὡς ἐν ἀρχῇ τῆς εὐφροσύνης μου. A. ἐπὶ κεφαλήν... S. ἐν ἀρχῇ...
H.h. in principio (H.g. fronte) laetitiae meae.
Ch. in memoriam bonam in initio laetitiae ministrorum meorum. P. in capite laetitiae meae.
B. boven 't hooft myner verblydschap. M. boven 't hooft.

את יום) O. τὴν ἡμέραν. H.h. et g. in die. Ch. diei et P. B. van den dag. 7.

ערו) O. ἐκκενοῦτε. H.h. evacuate. H.g. exinanite. Ch. complanate. P. destruite. B. ontbloot.

היסוד בה) O. τῶν θεμελίων αὐτῆς. H.h. ad fundamentum ejus. H.h. et g. at V. in ea. ac P. et Ch. B. tot haar fondament toe. M. het fondament in haar.

השדודה) O. ἡ ταλαίπωρος. S. ἡ λῃστρίς. T. διαρπασθησομένη. H.h. vastata. et P. Ch. devastatoriis. H.g. misera. B. die verwoest sult worden. M. gy verwoestende, of verwoestede.

שגמלת לנו) O. ὃ ἀνταπέδωκας ἡμῖν. A. ὃ προσεποίησας ἡμῖν. H.h. et g. quam attribuisti nobis, et Ch. ac B. die gy aan ons gedaan hebt.

ונפץ) O. ἐδαφιεῖ. H.h. g. et Ch. ac P. allidet.

לדוד

1. לדוד | O. ψαλμὸς τῷ δαυὶδ Ἀγγαίου καὶ
Ζαχαρίου. A. et VI. ἀνεπίγραφος.
~~[illegible]~~. H.h. David. H.g. psalmus David
Aggaei et ~~Zachariae~~. V. ipsi David. Ch. ad
psalmus Davidis. B. des psalm Davids.
~~[illegible]~~. P. ipsi David.

אודך | O. addit κύριε N. H.g. et Ch. ad V. ~~[illegible]~~
κύριε. ὅτι ἐναντίον ἀγγέλων. H.l. ἐναντ.

נגד אלהים | θεῶν. S. θεὸς τοὺς ἱερέας καλ.
H.h. in conspectu deorum. V. angelorum. H.g. et in conspectu
angelorum. Ch. in conspectu judicum. P. coram
Deo. A. ... angelis. B. in de tegenwoordigheit der
goden. M. tegen deeze, oft boven

nota. O. N. et H.g. addunt ὅτι ἤκουσας πάντα
τὰ ῥήματα τοῦ στόματός μου. V. sic edunt confiteor
confiteor .... cordi meo; quoniam audisti verba
oris mei. reliqui carent.

2. על שמך | כי הגדלת | O. ~~πᾶν~~ τὸ ὄνομα τὸ ἅγιόν σου
al. πάντα τὰ ὀνόματά σου
τὴν ῥῆσίν σου. H.h. omne nomen tuum elo-
quium tuum. al. τὸ λόγιόν σου. H.g. omne nomen
sanctum tuum. Ch. verbum laudis tuae. P. omne
nomen tuum et eloquium tuum. B. Das
[illegible] ... [illegible]
M. boven ... [illegible]

3. ביום קראתי ותענני | O. ἐν ᾗ ἂν ἡμέρᾳ ἐπικαλέ-
σωμαί σε, ταχὺ ἐπάκουσόν μου.
al. ... ἐπεκαλεσάμην σε, ἐπήκουσάς μου. H.h.
in die invocabo, et exaudies me. P. ... qua invo
cabo te, et exaudies me. H.g. in quacunque die
invocavero te, velociter exaudi me. V. caret
velociter. Ch. in die qua invocavi, respondisti
mihi. B. ten dage als ik riep so hebt gy my verhoort.

תרהבני בנפשי עז | O. πολυωρήσεις με ἐν ψυχῇ μου
δυνάμει σου. S. [illegible] (...)
τῆς ψυχῆς μου δυνάμει. al. [illegible] τῇ ψυχῇ
μου δυνάμεις. H.h. dilatabis animam meam
fortitudine. H.g. multiplicabis me in ani-
ma mea virtute tua. V. ... in anima mea vir
tutem. Ch. multiplicasti in anima mea

fortitudinis. L. roboraſti me in anima mea
fortitudine. B. gy hebt my verſterckt met cracht in
myner ziele.

אמרי | O. πάντα τὰ ῥήματα. H.h. eloquia. et P. Hg 4.
omnia verba

ישירו בדרכי | O. ἀσάτωσαν ἐν ταῖς ὁδοῖς. al. ᾀδέτω-
σαν ταῖς ὁδοῖς. al. .. ταῖς ᾠδαῖς. (c. quas 5.
quid conjiciat cantaverint qui Scholiastes ~~[illegible]~~
indicat. H.h. cantent in viis et g. ac P. atq ~~Ch. quod~~
~~dit omnibus~~ at Ch. ~~[illegible]~~ in omnibus viis. B. sy sullen
singen van de wegh M... in de wegh

ושפל יראה | O. τὰ ταπεινὰ ἐφορᾷ. H.h. et g. humi 6.
lia respicit. Ch. humiles P. ~~[illegible]~~
B. nochtans siet hy de nedrige aen, M. het nedrige.

וגבוה | O. τὰ ὑψηλὰ. al. ἐπηρμένον. H.h. excel-
sa. H. g. alta. Ch. superbum. P. ~~[illegible]~~
excelsa. A. altum. B. den hooghen. M. het hooghe.

ידע | O. γινώσκει. H.h. & g. cognoscit. Ch. deprimit.
P. cognoscit. B. kent hy.

תחייני | O. ζήσεις με. S. περισώσεις με. H.h. et 7.
g. et Ch. vivificabis me. B. maakt hy
my (M het) hy my levendig maken.

תשלח ידך | O. ἐξέτεινας χεῖράς σου. S. ἐκτενεῖς
χεῖρά σου. H.h. et P. mittes (pondes) manum
tuam. H. g. extendes manus tuas. V... manum tuam.
B. uw handt streckt gy uit.

ותושיעני | O. ἔσωσέ με. S. σώσει με. H.h. salvabit me.
H. g. salvum fecit me. B. ~~[illegible]~~ my.

ה׳ יגמר בעדי | O. ἀνταποδώσει ὑπὲρ ἐμοῦ. S. ἐπιτε- 8.
λέσει... al. συντελέσει... H.h. operabitur pro me. H. g. retribuet... Ch. ~~[illegible]~~
reddet malum, illius pro me. P. retribuet. A. perficiet. B. sal 't voor my voleinden. M. voleinden het
voor my. N. ἀνταποδώσεις χεῖρ...

אל תרף | O. μὴ παρίδῃς. H.h. ne dimittas.
et P. at H. g. ne despicias. Ch. ne derelinquas. B. laet niet vareh. M. Staeck, of sleappt.

Ps. 139.

חקרתני | O. ἐδοκίμασάς με καὶ ἔγνως με. H.h. 1.
et P. investigaſti me et cognovisti. Ch. perscrutatus es... H. g. probaſti me et cognovisti me.
B. gy doorgrondt en kent my.

2. לרעי {O. τοὺς διαλογισμούς μου. H. h. cogitationum mearum. H. g. cogitationes meas Ch. societatem meam in [illegible]. P. cogitationes meas. B. [illegible]

3. ארחי ורבעי זרית {O. τὴν τρίβον μου καὶ τὴν σχοῖνόν μου σὺ ἐξιχνίασας. S. τὴν ὁδόν μου

* H. h. semitam meam, et accubationem meam ventilasti. H. g. et funiculum meum tu investigasti. Ch. Nunc autem ambulantem in via, aut recumbentem in schola facta es [illegible]. V. caret. tu. aut N. B. gij omring (M. gij wandt) mijn gaan en mijn liggen.

הסכנת {O. προεῖδες. H. h. et P. intellexisti. H. g. praevidisti. Ch. frequentasti. Ar. assuevisti. B. hebt gij gewent.

4. מלה {O. δόλος. N. λόγος ἄδικος. A. λαλία. S. ἐκλολογία. H. h. et Ch. eloquium, (Ch. addit. mendax) H. g. sermo. V. sermo. et P. B. alsser noch ... geen woordt.

כלה {sic O. N. H. g. ac V. omiserunt sequentia. Ch. [illegible]. tu o! sermo Domini cognovisti omnium [illegible] meorum.

B.

5. אחור וקדם {O. τὰ ἔσχατα καὶ τὰ ἀρχαῖα. σὺ ἔπλασάς με. H. h. retrorsum et ante formasti me. ~~H. g.~~ P. retro... H. g. novissima et antiquissima. Tu formasti me. B. gij hebt mij van achteren en van vooren. Ch. a tergo et ante [illegible] me et [illegible]: Et [illegible] super me [illegible] manuum tuarum.

6. פליאה דעת {O. ἐθαυμαστώθη ἡ γνῶσίς σου ἐξ ἐμοῦ. S. ὑπερβάλλει με ἡ γνῶσίς σου. H. h. et P. mirabilior est scientia me. H. g. mirabilis facta est scientia tua de me. ~~A. [illegible]~~ B. de kennisse is mij te wonderbaar. Ch. et A. mirabilis est scientia prae me.

6. נשגבה {O. ἐκραταιώθη. al. ὑπερεπήρθη. H. h. excellentior est. H. g. confortata est. Ch. ardua facta est. P. [illegible] est.

לא אוכל לה {O. δύνωμαι πρὸς αὐτήν. S. πρὸς αὐτήν. A. δυνήσομαι αὐτήν. H. h. g. et Ch. potero ad eam. P. .. eam attingere. B. ik kan daer (niet) by.

אם אסק / O. ἀναβῶ εἰς τὸν. H.h. g. et Ch. ascendero in B. opvaere ten. 8.

139

ואציעה שאול / O. ἐὰν καταβῶ εἰς τὸν ᾅδην, πάρει. H.h. si jacuero in inferno, ades. H.g. si descendero in infernum, ades. Ch. et si stratus fuero in inferno, ibi adest Verbum tuum. P. ... decr. B. of bedde ik my in de helle, siet gy zijt daar. P. 9

אשא כנפי שחר / O. ἐὰν ἀναβάλοιμι τὰς πτέρυγάς μου κατ' ὄρθρον. N. κατ' ὀρθόν. H.h. et g. si sumpsero pennas meas diluculo. Ch. si [illegible] alas aurora. P. ... ~~[illegible]~~ si assumpsero pennas luciferi. B. name ik de vleugelen des dageraads.

אשכנה / O. καὶ κατασκηνώσω. S. καταμηνύω. H.h. habitavero. H.g. et hab... [illegible] Ch. B. woonde ik.

ואמר / O. καὶ εἶπα. S. ἐὰν εἴπω. H.h. et P. si dixero. H.g. et dixi. B. indien ik segge. 11.

ישופני / O. καταπατήσει με. S. ἐπισκεπάσει με. al. καλύψει με. H.h. operient me. H.g. conculcabunt me. Ch. obscurabunt me. P. occultabunt me. (1)

אך / O. ἄρα. S. ἴσως. H.h. forte. H.g. forsitan. Ch. certe. P. verumtamen. B. immers. (2)

ולילה אור בעדני / O. καὶ νὺξ φωτισμὸς ἐν τῇ τρυφῇ μου. S. ἀλλὰ καὶ νὺξ φωτεινὴ περὶ ἐμέ. A. καὶ νὺξ φῶς περὶ ἐμέ. H.h. nox quoque lux erit circa me. H.g. et nox illuminatio in deliciis meis. Ch. nox vero erit sicut [illegible] me. P. ~~[illegible]~~ erit circa me. B. dan is de nacht een licht om my. *

גם חשך לא יחשיך / O. ὅτι σκότος οὐ σκοτισθήσεται ἀπὸ σοῦ. S. ὅτε σκοτεινὸν ἔσται ὑπὸ σέ. H.h. nec tenebrae ~~[illegible]~~ apud te. H.g. quia tenebrae non obscurabuntur a te. Ch. videns tenebrae nos occultabunt aliquid a Verbo tuo. P. [illegible] ...... a te. B. ook de duisternisse duistert niet. 12

יאיר / O. φωτισθήσεται. S. φανεῖ. H.h. lucet. H.g. illuminabitur. Ch. illuminabit. P. lucebit. B. licht.

כחשיכה כאורה / O. ὡς τὸ σκότος αὐτῆς οὕτως καὶ τὸ φῶς αὐτῆς. al. ὅμοιον τὸ σκότος τῷ φῶς αὐτῆς. H.h. similes sunt tenebrae et lux. H.g. sicut tenebrae eius, ita et lumen eius.

Ch. et tenebrae et lux sicut aequalis. P. tenebrae sicut lux, et lux sicut tenebrae. B. De duisternisse is als het licht. M. gelijk de duisternisse gelijk het licht.

13 תסכני O. ἀντελάβου μου, ἐκ γαστρός. H.h. suscepisti me de utero. H.g. fulcisti me de utero. Ch. fundasti me in utero. P. texuisti... B. gy hebt my bedekt in de buik:

14 נוראות נפליתי O. φοβερῶς ἐθαυμαστώθης. H.h. terribiliter magnificatus es. H.g. mirificatus es. V... magnificatus es. Ch. terribilia fecisti; mirifice. P. terribiliter mirificatus sum. B. om dat ik op eene vreeselijke wonderbaarlijke gemaakt ben.

נפלאים O. θαυμάσια. S. παράδοξα. al. θαυμαστά. H.h. et g. mirabilia. Ch. mirabilia opera. P. mirabilibus. B. wonderlyk zyn. M. door wonderlyke

15. עצמי נכחד O. ἐκρύβη τὸ ὀστοῦν μου ἀπὸ σοῦ. A... ὀστᾶ μου ἀπὸ σοῦ. S. ἔλαθέν σε ἡ κραταίωσίς μου. H.h. sunt occulta ossa mea a te. H.g. et occultatum os meum... Ch. et absconsa substantia mea... P... corpus meum B. my gebeente was voor u (niet) verholen.

אשר עשיתי O. ὃ ἐποίησας. A. οἷς (S. ἡνίκα) ἐποιήθην. H.h. quibus factus sum. H.g. quod fecisti. Ch. quia factus sum. P. quando factus sum. B. als ik gemaakt ben.

✱ רקמתי O. καὶ ἡ ὑπόστασίς μου. S. ἐποικίλθην. H.h. imaginatus sum. H.g. et substantia mea. Ch. formatus sum. ~~...~~ B. ende als ik ~~...~~ gewrocht ben. P. quando variis coloribus ...

בתחתיות א׳ O. ἐν τοῖς κατωτάτοις τῆς γῆς. V... κατωτάτω. H.h. in nobilissimis terrae. H.g. inferioribus. Ch. in utero matris meae

16 גלמי O. τὸ ἀκατέργαστόν μου. H.h. S. ἀμόρφωτόν μου. H.h. informem adhuc me. H.g. imperfectum meum. Ch. corpus meum. P. embryonem meum. B. myn ongeformeerde klomp. M... substantie.

עיניך O. οἱ ὀφθαλμοί σου. al. μου. H.h. g. et Ch. oculi tui.

ימים יצרו O. ἡμέραι (V. ἡμέρας) πλασθήσονται. S. ἡμέρας πλασθησομένοις.

H.h. videb formati sunt. H.g. .. formabuntur.
Ch. in die, qua creatus est mundus a principio cre-
ata sunt omnes creaturae in libro tuo. P. qua
[illegible] dies formati sunt. B. de dage, als sy gefor-
meert worden waeren.

ולא אחד בהם | O. καὶ οὐθεὶς ἐν αὐτοῖς. Σ. οὐκ ἐνδε-
ούσης οὐδεμίας (nullo deficiente)
A. καὶ οὐ μία ἐν αὐταῖς. T. καὶ οὐδεὶς ἐν αὐτοῖς. H.h.
et nos est una in eis. H.g. nemo in eis. P. cum ad-
huc nullus eorum extaret. Ch. ut electus
est diebus ullus in eis. B. doe noch geen van dien en was.

יקרו | O. ἐτιμήθησαν οἱ φίλοι σου. al. τίμιοι 17
ἐγένοντο οἱ ἑταῖροι σου. H.h. honorabi-
les facti sunt amici tui. H.g. honorificati sunt..
Ch. honorabiles sunt qui amant te. P. pretiosae
fuerunt cogitationes tuae. B. kostelijck syn my
uwe gedachten.

מה עצמו ראשיהם | O. λίαν ἐκραταιώθησαν αἱ ἀρχαὶ αὐτῶν. T... οἱ πά-
ντες αὐτῶν al. τὰ παμπληθεῖς
αἱ κεφαλαὶ αὐτῶν. H.h. quam fortes pauperes
eorum. H.g. nimis confortati sunt principatus
eorum. Ch. et quam fortificantur principes
... P. quam invaluerunt summae (A. capita)
eorum. B. hoe machtig worden haer sommen.

מחול | O. καὶ ὑπὲρ ἄμμον. H.h. et arena. H.g.
et super arenam. Ch. ... quam
arena. B. (dan den ...) als het sandt.

הקיצותי | O. ἐξηγέρθην, καὶ ἔτι εἰμὶ μετὰ σοῦ. Σ. ἐξυπνίσω, καὶ εἰσαεὶ
ἔσομαι μετὰ σοῦ. al.. παρὰ σοί. H.h. evigilavi;
et adhuc sum tecum. H.g. exsurrexi... Ch. ... in mundo ventura, ... adhuc apud te sum.
P. ... mihi molestiam, tamen adhuc tecum sum. B. word ik wakker; so ben ik noch by u.

רשע | O. ἁμαρτωλούς. al. παραβάτην. H.h. im-
pium. H.g. peccatores. Ch. impium 19

דמים | O. αἱμάτων. Σ. μιαιφόνοι (homicidae) H.h.
et g. ac A. sanguinum. Ch. addicti judi-
cio mortis.

ימרוך | O. ἐρίσαι ἐστε εἰς διαλογισμούς. N.
ἐρεῖς εἰς διαλογισμόν. al. ἐρεῖς. A.
ἀντιλέξουσί σοι εἰς φρένωσιν (in prava cogitatione)
Σ. ἀντιλαλήσουσί σοι διαλογισμῷ. H.h. contradicent
tibi scelerate. H.g. litigiosi estis in cogitationibus

Ch. jurant in nomine tuo dolos. P. dejeraverunt contra te abominationes. A. jurabunt te in vanum fab.
B. vas in schanddeeld gewaag. M. tegs u verfloe-
kts tekwaad. O.V. ἔφεξεν πεξεαγαν... εἰ καταφ...
20. נשוא לשוא | O. λήψονται εἰς ματαιότητα τὰς πόλεις σου. A. ἦραν εἰς εἰκῇ ἀντί ζηλοι σου (aemulatores tui). S. ἐπηρ-
θησαν ματαίως οἱ ἐναντίοι σου. H.h. elevati sunt frustra adversarii tui. H.g. acceperunt in vanitate civitates tuas. Ch. jurant in vanum auctores inimicitiae tuae. P. acceperunt in vanum nomen tuum hostes tui. B. ende uwe vyanden
[illegible] vergeefsche.
21. אשנא | O. ἐμίσησα. H.h. odivi. H.g. oderam. Ch. odio habeo. P. odio habebo. B. haet ik niet [illegible]
ובתקוממיך אתקוטט | O. ἐπὶ τοὺς ἐχθρούς σου ἐξετηκόμην; H.h. contra adversarios tuos distabui. H.g. super inimicos tuos tabescebam? Ch. in eos, qui insurgunt contra te, nauseam afficior? P.A. in insurgentes in te taedio afficior.
B. verdriet [illegible] (M. [illegible]) in [illegible] in opstaan!
22. תכלית | O. τέλειον μῖσος. H.h. et g. perfecto odio. Ch. consummato... P.A. perfectione odii.
23. חקרני | O. δοκίμασόν με. H.h. et Ch. scrutare me. H.g. proba me. P. investiga me. B. doorgrondt my.
בחנני | O. ἔτασόν με. H.h. et Ch. ac P. proba me. H.g. interroga me.
שרעפי | O. τὰς τρίβους μου. H.h. et P. cogitationes meas. H.g. semitas meas. Ch. cogitationes meas.
24 עצב | O. ἀνομίας. H.h. doli. H.g. iniquitatis. Ch. erroris. P. irritationis. A. doloris.
B. schadelyck. M. [illegible]
בדרך עולם | O. ἐν ὁδῷ αἰωνίᾳ. H.h. et g. in via aeterna. Ch. ... rectorum mundi. P. per viam sempiternam. A. in viam seculi. B. op den eeuwigen weg. M. [illegible]
[illegible] 10:16 et 26. et [illegible]:15

140.

2. חלצני | O. ἐξελοῦ με. H.h. eripe me. H.g. libera me. Ch. eripe me. P. [illegible]
חמסים | O. ἀδίκου ἐξελοῦ με. H.h. iniquitatum ... H.g. iniquo ... custodi me. Ch. iniquitatem custodi me. P. [illegible] iniquitatis
... B. alles geweldts behoedt my.

רְעוּת | O. ἀδικίαν. N. ἀδικίας. H.h. malitias H. g. iniquitatem. Ch. mala et P. V. iniquitates. B. boose quaadt. 3.

יָגוּרוּ מִלְחָמוֹת | O. παρετάσσοντο πολέμους. H.h. versati sunt in proeliis. H.g. constituebant prelia. Ch. committentes bella. A. congregabunt bella. B. ... ... on te oorloge.

חֲמַת עַכְשׁוּב | O. ἰὸς ἀσπίδων. H.h. et g. venenum aspidum. Ch. ... aspidis et P. B. geeft adders vergift. 4.

סֶלָה | O. διάψαλμα. H.h. semper. Ch. in aeternum. H.g. et V. carent.

מִידֵי | O. ἐκ χειρὸς. H.h. g. et Ch. de manu. P. a manibus. B. vas de hande. 5.

מֵאִישׁ חֲמָסִים | O. ἀπὸ ἀνθρώπων ἀδίκων ἐξελοῦ με. H.h. a viro iniquitatum serva me. Ar. ... custodies me. H.g. ab hominibus iniquis eripe me. Ch. de viris auctoribus iniquitatum custodiabimur. B. behoedt my vas de man alles geweldt.

לִדְחוֹת | O. τοῦ ὑποσκελίσαι. H.h. g. et Ch. supplantare. P. ... B. om ... te doen.

סֶלָה | O. hic habet διάψαλμα. Ergo reliqui omnes carent. 6.

חֲבָלִים | O. σχοινίους (N. σχοινία) διέτειναν et Ch. ad. παγίδα (N. παγίδας) τοῖς ποσί μου. H.h. funibus extenderunt rete. H.g. ... laqueum pedibus meis. V. funes extenderunt in laqueum. P. B. koorden: sy hebben een net uitgespreyt. *

לְיַד מַעְגָּל | O. ἐχόμενα τρίβου σκάνδαλα (N. σκάνδαλον) ἔθεντό μοι. H.h. juxta semitam offendiculum posuerunt mihi. H.g. juxta iter scandala ... V. ... scandalum ... Ch. juxta semitam: scandala posuerunt mihi. A. ad manum semitae: laqueos posuerunt mihi. B. aen de ... wegh (M. aen de hant ...) valstricken gestelt my gestelt.

סֶלָה | O. H.h. et V. carent. N. διάψαλμα. Ch. continuatio ... ...

תַּחֲנוּנָי | O. τῆς δεήσεώς μου. H.h. g. et Ch. deprecationis meae. P. deprecationis ... B. myner smekingen. 7.

יְהוָה אֲדֹנָי | O. κύριε κύριε. H.h. et Ch. Deus, domine. H.g. domine domine. et P. B. Heere, Heere. 8.

לראש ביום סכתה | O. ἐπεσκίασας ἐπὶ τὴν κεφαλήν μȣ. H.-h. protexisti (H. g. obumbrasti super) caput meum. Ch. obumbrasti caput meum. A. [illegible] .. B. gy [illegible] ...

נשק | O. πολέμȣ. H.-h. g. et Ar. belli. P. armorum. A. armaturæ. B. der wapeninge

9. * תתן | O. παραδῷς με al. δός. H.-h. des. H. g. tradas me. Ch. des. P. tradas. B. geeft.

מאויי רשע | O. ἀπὸ τῆς ~~[illegible]~~ ἐπιθυμίας μȣ ἁμαρτωλῷ. al. τὰς ἐπιθυμίας τȣ̃ παρανόμȣ. A. ἐπιποθήματα ἀσεβȣ̃ς. H.-h. et Ch. desideria impij. et Ar. H. g. a desiderio meo peccatori. B. de [illegible] des goddeloosen niet.

* זממו | O. διελογίσαντο κατ' ἐμȣ̃ ~~[illegible]~~ μὴ ἐγκαταλίπῃς ~~με~~ με, μήποτε ὑψωθῶσιν. al. .... μὴ ἀποβαίη (succedat) ... H.-h. [illegible] ejus ne effund[illegible] et [illegible]. H. g. cogitaverunt contra me ne derelinquas me, ne forte exaltentur. Ch. cogitationi ejus ne satisfacias; [illegible] ne extollant se. A. cogitationem malam ejus ne perficias, exaltabunt se. P. [illegible] [illegible] boosheyt niet [illegible]

סלה | O. διάψαλμα. H.-h. semper. H. g. et V. cantic. Ch. in æternum.

10. * ראש מסבי | O. ἡ κεφαλὴ τȣ̃ κυκλώματος αὐτῶν. A. κεφαλὴν καταστρεφόντων με. S. ὁ πειρασμὸς τῶν κυκλούντων με. al. ὁ πειρασμὸς τῶν .. H.-h. amaritudo convivarum meorum. H. g. caput circuitus eorum. Ch. Achitophel caput ordinatorum discipulorum, qui circumeunt ut doceant pravitatem. E. caput circumdantium me [illegible] [illegible] (M. de hoofden, des hoofs [illegible]) der gener die my omringen.

יכסמו | O. καλύψει αὐτούς. S. ἀλωσάτωσαν αὐτούς. H.-h. et g. operiet ((Ch. cooperiat) eos. B. ~~[illegible]~~

11 * ימוטו | O. πεσοῦνται. H.-h. et g. cadent. Ch. cadant. P. declinabunt. B. [illegible] [illegible] [illegible]

באש | O. ἐν πυρὶ, καταβαλεῖς αὐτούς. N. πυρὸς ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ καταβαλεῖς αὐτούς. al. ἐν πυρὶ καταβαλεῖς αὐτούς. al. πυρὸς, καὶ καταβαλεῖς αὐτοὺς ἐπὶ τῆς γῆς. A... πτώματι ὅπως

αὐτούς. S. καταβλη θήτωσαν. H-h. in ignem dejicies eos. H-g. in ignem: dejicies eos. Ch. in ignem gehennae praecipitabit eos. P. in ignem cadere faciet eos. B. hij zal se vallen in 't vuur.

במהמרות | O. ἐν ταλαιπωρίαις καὶ οὐ μὴ ὑποστῶσιν al. εἰς βοθύνους μήποτε ἀναστῶσιν. al. ... καὶ οὐ μὴ ἀναστῶσιν S. εἰς βοθύνους ὧν μήποτε ἀναστῶσιν. H-h. in foveas, ut non consurgant. H-g. in miseriis, et non subsistant. V. in miseriis non subsistent. Ch. in foveas profundas, de quibus non resurgant ad vitam aeternam. A. in foveas profundas, ne resurgant. B. in diepe ~~kuilen~~ kuilen, dat sij niet weder opstaen.

לשון | O. γλωσσώδης. H-h. et g. linguosus. Ch. dolosa lingua triplici. B. vals quaadspreker(?) 12

יכון | O. κατευθυνθήσεται. al. ἑδρασθήσεται. H-h. et g. dirigetur. Ch. possit dirigi. P. firmabitur.

איש חמס רע | O. ἄνδρα ἄδικον κακὰ θηρεύσει εἰς διαφθοράν. N... καταφθοράν. S. παρανομίας ἄνδρα ἀγρεύσουσιν.... H-h. virum iniquum mala capient in interitum. H-g. virum injustum... Ch. virum pravum et operatorem malorum, venatur angelus mortis, et detrudat eum in gehennam. A. viri rapinae malo; venabitur ipsum (P. hoc est praecipitia) ad impulsiones. B. De boose man des gewelds, dien sal het quaet jagen, tot dat hij ter neder gedreven wordt. M. de man des gewelds is boos ..... tot nederstotinge of verdrijvinge.

ידין | O. τὴν δίκην πτωχῶν, καὶ. N. τῶν πτωχῶν, καὶ. H-h. inopis. H-g. inopum, et. V. inopis, et. Ch. pauperum, et. A. afflicti. B. des ellendigen, ende. 13.

אך | O. πλήν. H-h. attamen. H-g. et P. verumtamen. Ch. profecto. B. gewisselijk. 14.

ישבו | O. ~~κατοικήσουσιν~~ κατοικήσουσιν. A. καὶ ~~κα~~ καθεδοῦνται. S. διαμενοῦσιν. ~~hab.~~ H-h. habitabunt H-g et hab. Ch. residebunt. B. sullen blijven.

את פניך | O. σὺν τῷ προσώπῳ σου. S. παρὰ σοῦ... H-h. et g. et P. cum vultu tuo. B. voor uw aangesicht.

1. חושה לי | O. εἰσάκουσόν μου. H-h. festina mihi. Ch. et P. - ad me. H.g. exaudi me.

קולי | O. τῇ φωνῇ τῆς δεήσεώς μου. H-h. vocem meam. et P. H.g. voci deprecationis meae. V. cum Ch. voci meae fac intende

* בקראי לך | O. ἐν τῷ κεκραγέναι με πρός σε. H-h. clamantis ad te. H-g. cum clamavero ad te. Ch. dum clamo.. A. is clamando ad te. B. als ik tot u roepe.

2. תכון | O. κατευθυνθήτω. al. ταχθήτω. al. ἑτοιμασθήτω. H-h. g. et Ch. dirigatur. P. firmetur. B. worde gestelt.

קטרת | O. ὡς θυμίαμα. H-h. et g. sicut incensum. Ch. sicut suffimentum aromaticum. B. als reukwerck

מנחת ערב | O. θυσία. al. δῶρον. al. προσφορά. H-h. et g. sacrificium. Ch. sicut munus [illegible] quod offertur. P. ut sacrificium. A. munus. B. als het (avond) offer.

3. נצרה על דל | O. καὶ θύραν περιοχῆς περὶ τὰ. al. ἐπὶ τά. S. ἐπὶ τοῖς. H-h. [illegible] labiorum. H.g. et ostium circumstantiae circum. Ch. custodi [illegible] lab. A. custodi [illegible]. B. [illegible] M. [illegible]

4. תט | O. ἐκκλίνῃς. al. παρακλείψῃς. H-h. g. et Ch. declines. P. inclines. B. neyght.

לדבר רע | O. εἰς λόγους πονηρίας. al.. πονηρούς. H-h. et Ch. in verbum malum. H.g. in verba malitiae. P. ad rem malam. B. tot een quade sake.

להתעולל עלי | O. τοῦ προφασίζεσθαι προφάσεις ἐν ἁμαρτίαις. al. ἐννοεῖν ἐννοίας παρανόμους. H-h. volvendo cogitationes impias. H-g. ad excusandas excusationes in peccatis. Ch. ad cogitandum cogitationes [illegible] in peccatis. P. ad faciendum opera (A. ad moliendum studia) in impietate. B. om daeden [illegible] gotloosheyt te handelen. M. -- [illegible] of practyken.

ובל אלחם במנ | O. καὶ οὐ μὴ συνδυάσω μετὰ τῶν ἐκλεκτῶν αὐτῶν. S. μὴ συμφαγόμαι τὰ ἡδέα αὐτῶν. al. μὴ συναλισθῶ (consedeam) ἐν τοῖς τερπνότησιν αὐτῶν. H-h. neque comedam [illegible] deliciis eorum. H-g. et non communicabo

omꝫ electib domini. Ct. inde fuit eructator can-
tilenâ domus canticū domini. P. et nos comi-
tes cibi nos dolio tradimus (A. in deliciis) domi-
ni. B. ende dat ia mit g dt des hardlickerings.
יהלמני | O. παιδεύσει με. al. καταλεη- 5.
σάζω με. H.h. corrigat me. H.g. cor-
ripiet me. Ct. verberabit me. A. percutiat
malleo me. B. sla mij
חסד | O. ἐν ἐλέει. H.h. et g. in misericordia.
Ct. propter misericordiam. P. misericordia.
B. het sal weldadicheit zijn. M. goedertierenheit, vrund-
schap, of beleefdheyt.
שמן ראש אל יני | O. δὲ ἁμαρτωλοῦ μὴ λιπανάτω τὴν
H.h. amaritudinis non impinguet.
H.g. [illegible] peccatoris nos... Ct. [illegible]
[illegible] sanctitatis mortuorum; attamen
[illegible] nos auferet [illegible] ... P. [illegible]
[illegible] ... [illegible]
[illegible] (mijn hooft) niet [illegible]. M. ... [illegible]
[illegible] niet [illegible]...
כי עוד | O. ὅτι ἔτι. H.h. quia adhuc. H.g. quo-
niam adhuc. et Ct. at P. B. want noch.
ותפלתי | O. καὶ ἡ προσευχή μου ἐν ταῖς *
εὐδοκίαις αὐτῶν. A. ... εν κακίαις
αὐτῶν. S. εὐλόγων, κακιῶν αὐτῶν. H.h. oratio
mea pro malitiis eorum. H.g. et oratio mea
in beneplacitis eorum. Ct. oratio mea ordi-
natur in malitiam eorum. P. et oratio mea
[illegible] eorum. B. want noch sal mijn
[illegible] [illegible] zijn in [illegible].
נשמטו בידי | O. κατεπόθησαν ἐχόμενα 6.
πέτρας. S. ἐκλιθήσονται ἐν
χειρὶ πέτρας (Obelisci) al. κατεποντίσθησαν.
H.h. sublati sunt juxta petram. H.g. absorpti
sunt juncti petrae. Ct. destructi sunt de domo
[illegible] manibus fortium. A. demissi sunt in ma-
nibus petrae. B. [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. M. als [illegible]
[illegible] [illegible] zijn.
שפטיהם | O. οἱ κριταὶ (V. κραταιοί) αὐτῶν.
H.h. et g. judices eorum. Ct. judices
eorum. B. [illegible].
ושמעו | O. ἀκούσονται. H.h. et audient.
H.g. audient. Ct. [illegible]
et audiunt. B. [illegible]. M. [illegible]
כי נעמו | O. ὅτι ἡδύνθησαν. al. ἡδυνήθησαν
T. ἡδυνάσθησαν. A. ἡδέσας. S. εὐπρεπῶς.
[illegible] (speciosa fuerunt. Hh [illegible]

H-h. quoniam devorata sunt. H-g... subita sunt
Ch... jucunda fuerunt et A. at P. dulcuerunt
B. dat[illegible] [illegible] M. dat[illegible] [illegible]
V. potu [illegible]

7" בפוּחוּלְבָּבָ | O. πάχος τῆς ἐῤῥάγη ἐπὶ τῆς γῆς. (N. διεῤῥάγη. S. γεωργὸς ὅταν σχίζῃ τὴν γῆν A. ἀποκλῶντι (frangenti) καὶ διασχίζοντι ἐν τῇ γῇ. al.. τὴν γῆν. H-h. agricola cum scindit terram H. g. crassitudo terrae rupta et super terram. Ch. [illegible] qui findit et scindit in fortitudine sua terram. P. scindens et findens ligna in terra. B. of [illegible] M. [illegible] V. [illegible]

עֲצָמֵינוּ | O. τὰ ὀστᾶ αὐτῶν. N.. ἡμῶν. [illegible] sic. et A. S. H-h. ossa nostra. H g. dorsum V. nostra. Ch. membra nostra.

לְפִי שְׁאוֹל | O. παρὰ τὸν ᾅδην. S. εἰς στόμα ᾅδου. A. εἰς τὸν ᾅδην. H-h. in ore inferni. H-g. [illegible] infernum. Ch. in ore sepulchri. et P. B. [illegible]

8. אֵלֶיךָ | O. κύριε. H-h. Deus. H g. dominum. Ch. Deus [illegible]

אַל תְּעַר | O. μὴ ἀνταναίρης A. ἐκκενώσῃς. S. ἀποκενώσῃς. H-h. ne evacues. H-g. nec auferas. Ch. ne effundas et P. B. [illegible]

9. "מִידֵי פַח | O. ἀπὸ παγίδος ἧς συνεστήσαντό μοι. H-h. de manibus laquei quem posuerunt mihi et Ch. H-g. a laqueo quem statuerunt mihi. P. a locis laquei, quem tetenderunt mihi B. [illegible] M. [illegible]

וּמוֹקְשׁוֹת | O. ἀπὸ σκανδάλων. H-h. de offendiculis. H-g. a (Ch. de) scandalis. P. a tendiculis. B. [illegible]

בְמַכְמֹרָיו | O. ἐν ἀμφιβλήστρῳ αὐτῶν N. αὐτοῦ. S. εἰς τὰ δίκτυα ἑαυτῶν. H-h. in reti eius H-g. in retiaculo eorum V... eius. Ch. in retiacula sua. P.. eius. B. [illegible]

יַחַד אָנֹכִי | O. κατὰ μόνας εἰμὶ ἐγὼ ἕως ἂν παρέλθω. H-h. simul: ego [illegible] H-g. singulariter sum ego, donec transeam. Ch. simul: ego donec transeam [illegible]. P. simul: ego in seculum transibo. B. [illegible] M. [illegible]

משכיל לד | O. συνέσεως τῷ δαυίδ. H. h. eruditio David. H. g. intellectus... Ch. intellectus boni per manus Davidis. P... ipsi David. B. onderwysinge Davids. 1

בתפלה | O. προσευχόμενον. V. προσευχή. H. h. et Ch. ac V. oratio. H. g. orans.

אתחנן | O. ἐδεήθην. H. h. et g. deprecatus sum. Ch. de- 2.
precabor et P. B. ik smeekte.

שיחי | O. τὴν δέησίν μου. H. h. et Ch. eloquium 3.
meum. H. g. orationem meam. A. meditationem... B. mijne klacht.

בהתעטף | O. ἐν τῷ ἐκλείπειν ἐξ ἐμοῦ. H. h. 4.
cum anxius esset in me spiritus. H. g. in deficiendo a me... Ch. cum desiceret in me. P. cum deficeret... A. in involvendo se spiritum meum. E. als in my overstelt was.

נתיבתי | O. τὰς τρίβους μου. H. h. et Ch. semitam meam. H. g. semitas meas. B. mijn padt.

בזו אהלך | O. ταύτῃ ᾗ ἐπορευόμην. H. h. hac, qua ambulabo. H. g... ambulabam. Ch. qua ambulabam, et P. B. die ik gaan soude.

הביט | O. κατενόουν εἰς τὰ δεξιά, καὶ ἐπέβλεπον. 5
H. h. et A. respice ad dexteram et vide. H. g. * considerabam ad dexteram et videbam. Ch. aspexi ad dexteram, et vidi. P. respicio... et video. B. slag uit ter rechterhant, ende siet!

ואין לי מכיר | O. καὶ οὐκ ἔστιν ὁ ἐπιγινώσκων με... (2)
H. h. et g. et non est qui cognoscat me. Ch. B. niemant kenget my. M. cognoscat me.

אבד מנוס | O. ἀπώλετο φυγὴ ἀπ᾽ ἐμοῦ. H. h. et P (1)
et g. periit fuga (Ch. refugium) a me. et A. B. daar was geen ontvlieden voor my. M. geen ontvlieden was daar my verloren, ofte vergaan.

מחסי | O. εἶ ἡ ἐλπίς μου. H. h. et g. es spes mea. 6.
Ch. es liberator meus. B. gij zijt mijn toevlucht.

החיים | O. ζώντων. H. h. g. Ch. et P. viventium.

אל רנתי | O. πρὸς τὴν δέησίν μου. S. τῆς λαλιᾶς μου. 7
H. h. et g. deprecationem meam. Ch. orationem meam. P. adclamationem meam. A. praedicationem... B. op mijn geschrey.

דלותי | O. ἐταπεινώθην. H. h. infirmatus sum. H. g. humiliatus sum. Ch. pauper factus sum. P. attenuatus sum. B. ik ben uitgeteert. M. dun geworden.

ממסגר | O. ἐκ φυλακῆς. S. συγκλεισμοῦ. A. ἀποκλείσεως. H. h. de carcere. H. g. de custodia. et Ch. 8.
de clausura. B. uit de gevanckenisse. M. uit de besluiting

5. את שמך בי | O. τῷ ὀνόματί σου: ἐμὲ ὑπομενοῦσιν. N.... κύριε, interponit. S. τὸ ὄνομά σου στεφανώσουσι. H. h. nomini tuo justi coronabuntur. H. g. nomini tuo: me exspectabunt. Ch. nomini tuo: in me gratias facient tibi coronas laudis. P. nomini tuo: me coronabunt. V. exspectabant. B. uw naam; mij sullen ... omringen. M. ...

כי תגמל עלי | O. ἕως οὗ ἀνταποδῷς μοι. S. ὅταν εὐεργετήσῃς με. al. ὅτι εὐεργέτησάς με. H. h. cum retribueris mihi. et P. at H. g. donec retribuas mihi. Ch. quoniam reddes retributionem bonam mihi. B. wanneer gij wel aan mij zult gedaan hebben

Ps. 143.

1. מזמור לדוד | O. addunt. ὅτε καταδιώκει αὐτὸν Ἀβεσσαλὼμ ὁ υἱὸς αὐτοῦ. N. ὅτε αὐτὸν ὁ υἱὸς κατεδίωκεν. H. h. et Ch. carent. H. g. et V. quando persequebatur ipsum filius ejus.

שמע | O. εἰσάκουσον. H. h. g. et Ch. exaudi. P. audi.

(2) האזינה אל תחנוני | O. τὴν δέησίν μου. H. h. deprecationem meam. H. g. obsecrationem... Ch. deprecationem meam. et A. B. tot mijn smekingen

ענני | O. εἰσάκουσόν μου. N. ἐπάκουσόν μου. H. h. et g. exaudi me. Ch. responde mihi. B. verhoor mij

(1) באמונתך | O. ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου. al. ἐν τῇ πίστει σου. al. ἐν τῇ βεβαιότητί σου. H. h. g. et Ch. in veritate tua. P. propter veritatem tuam. B. na uwe waarheid

3. דכא לארץ | O. ἐταπείνωσεν εἰς γῆν. H. h. confregit in terra. H. g. humiliavit... Ch. conculcavit ad terram. P. confregit (A. contrivit) et P. ad... B. hij verbrijzelt ter aarde.

עולם | O. αἰῶνος. H. h. antiquos. H. g. seculi. Ch. seculi illius. B. der eeuw .... doodsp.

4. ותתעטף עלי רוחי | ἠκηδίασεν ἐπ' ἐμὲ. al. περιειλεῖτο (circumvolvebatur) ἐπ'.... H. h. anxius fuit in me. H. g. angustatur spiritus meus. Ch. anxius fuit spiritus meus. P. defecit in me. A. involvit se spiritus meus. B. wordt overstelpt in mij.

ישתומם | O. ἐταράχθη. H. h. sollicitum fuit. H. g. turbatus est. Ch. percussus stupore. P. desolabitur. B. ontsteld. M. ontsetzt sich selbst.

5. מקדם | O. ἀρχαίων. H. h. g. et Ch. antiquorum. P. qui fuerunt a principio. A. a quondam dies ...

בכל פעלך | O. ἐν ~~ἅπασι~~ πᾶσι τοῖς ἔργοις σου. H.h. omnia opera tua. H.g. in omnibus operibus ~~tuis~~ &c. Ch. et P. in omni opere tuo. B. in allen ... aller um dass.

במעשה | O. ἐν ποιήμασι. al. τὰ ἔργα. H.h. facta. H.g. in factis. Ch. opera. P. in opere. B. das [illegible]

אשוחח | O. ἐμελέτων. H.h. loquebar. H.g. meditabar. Ch. loquar. P. meditabor. B. ich sprach [illegible]

עיפה לך | O. ἄνυδρος σοι. N. addit διάψαλμα. 6.
H.h. sitiens ad te. & semper. H.g. sine aqua tibi. Ch. quae indiget aqua, respicit ad te in desertum. A. lassa tibi & Selah. B. als ein dürres landt (M. dor) Sela.

מהר | O. ταχὺ εἰσάκουσόν μου. H.h. cito (H.g. et P. velociter) exaudi me. Ch. festina, responde mihi. B. erhöre mich bald ~~[illegible]~~ 7

כלתה | O. ἐξέλιπεν. H.h. et g. et P. defecit. Ch. deficiet [illegible]. B. vergehet.

אל תסתר | O. ἀποστρέψῃς al. κρύψῃς. H.h. et P. abscondas. H.g. avertas. Ch. amoveas. B. verbirgt.

בור | O. εἰς λάκκον. H.h. et g. in lacum. Ch. in domum sepulchri. A. cisternam. P. in sepulchrum. B. in die hüle.

בבקר | O. τὸ πρωΐ. al. ἐξ ὄρθρου. H.h. et g. mane. B. in der morgen [illegible] 8.

בך | Ch. in Verbum ~~tuum~~ . . . . N

דע | O. κύριε, ἐν ᾗ. H.h. et V. in qua. H.g. domine, in qua. Ch. faciat in qua. B. [illegible] das ich.
P. per quam.

אליך כסיתי | O. πρὸς σὲ κατέφυγον. N. ὅτι πρὸς σέ... 9.
H.h. ad te protectus sum. H.g. ad te confugi. Ch. verbum tuum constitui redemptorem meum. P. ad te in perfectionem (A. te) abscondi me. B. zu dir [illegible]

בארץ מישור | O. ἐν γῇ εὐθείᾳ. N. ἐν τῇ εὐθείᾳ. al. διὰ γῆς ὁμαλῆς (planam) 10
~~[illegible]~~. H.h. et g. in terram rectam. Ch. in viam rectam. [illegible]
A. rectitudinis. B. in [illegible] landt.

בצדקתך | O. ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου. al. ἐν τῇ ἐλεημοσύνῃ σου. H.h. et Ch. in justitia tua. 11.
H.g. in aequitate tua. P. propter justitiam tuam.

תצמית | O. ἐξολοθρεύσεις. H.h. dissipabis. H.g. et Ch. et P. disperdes. A. destrues. B. [illegible] 12.

צררי | O. τοὺς θλίβοντας. H.h. hostes. H.g. qui tribulant. Ch. qui in angustiam adigunt. P. hostes. B. die [illegible]

Ps. 144.

1 לדוד | O. ψαλμὸς τῷ δαυίδ πρὸς τὸν γολιάθ.
N. τῷ δαυίδ... H.h. Davidi. H.g. psalmus David ad goliath
Ch. per manum Davidis. V... ad versus goliath
P. ps. David. B. een psalm Davids.
צורי | O. ὁ θεός μου. H.h. fortitudinis. H.g. Deus meus.
Ch. fortitudo mea. A... B. mijn rotssteen.
לקרב | O. εἰς παράταξιν. H.h. et ... et P. ad praelium. Ch. ad ordinem belli. B. tot strijd
2 מצודתי | O. καταφυγή μου. H.h. fortitudo mea. H.g. refugium meum. Ch. arx fortitudinis meae.
P. arx mea. B. mijn burgt.
מפלטי | O. ἀντιλήπτωρ μου. H.h. auxiliator meus. H.g. liberator meus. ~~Ch. liberator meus.~~ P. salvatio mea. B. mijn hoog vertrek, et Ch.
מגני | O. ὑπερασπιστής μου. H.h. scutum meum, et P. et H.g. protector meus.
הרודד עמי | O. ὁ ὑποτάσσων τὸν λαόν μου. H.h. qui subjecit populum meum. H.g. qui subdit populos. Ch. qui subjicit populos. A. sternens populum meum. B. die mijn volk onder mij brengt.
3 אדם | O. ἄνθρωπος ἐστιν. H.h. et homo. et H.g. et P. et Ch.
ותדעהו | O. ὅτι ἐγνώσθης αὐτῷ; S. γνωρίζεις αὐτόν al. καὶ γνώσθη αὐτόν; H.h. quia agnoscis eum. H.g. quia innotuisti ei. Ch. ut agnoscas eum. P. et cognovisti eum. B. dat gij hem kent!
אנוש | O. υἱὸς ἀνθρώπου. H.h. hominis H.g. aut... hominis Ch. et hominis. B. des menschen
ותחשבהו | O. ὅτι λογίζῃ αὐτόν. H.h. quia computas eum. H.g. ... reputas... Ch. ut reputes eum. P. et reputasti eum. B. dat gij hem acht
4. להבל | O. ματαιότητι. T. ἀτμίδι. S. ἀτμῷ. H.h. vanitati et H.g. P. et Ch. ~~H.g.~~ B. de ijdelheit,
* עובר | O. παράγουσιν. H.h. pertransiens. H.g. quae praetereunt. Ch. quae praetereunt. B. een voorbijgaande
5 הט | O. κλῖνον οὐρανούς (N. 68). al. ~~κλῖνον~~ al. κλίνατω οὐρανούς. H.h. inclina coelos tuos. et P. et V. H.g. et Ch. ... coelos.
ותרד | O. καταβῆθι. al. καταβάντος. H.h. et g. descende. Ch. manifesta te. A. descende. B. daalt neder
גע | O. ἅψαι. al. καὶ ἅψομαι. H.h. g. Ch. et P. tange.
ויעשנו | O. καὶ καπνισθήσονται. al. ἐκαπνίσθησαν. H.h. g. et P. et fumigabunt. Ch. et emittent fumum

הפיצם | O. σκορπιεῖς αὐτούς. H-h. dissipa eos. et Ch. at H-g. dissipabis eos. Ar. fractos dispergas eos. B. verstrooit. 6

הלהבם | O. συνταράξεις αὐτούς. H-h. interfice illos. et P. H-g. conturbabis eos. et Ch. B. doodt. 7.

בנכר | O. ἀλλοτρίων. H-h. et g. alienorum et Ch. et P. alienigenarum. A. alienigena. B. der vreemde. 8.

שוא | O. ματαιότητα. H-h. et g. vanitatem. Ch. iuramentum vanum. P. mendacium. B. ydel.

שקר | O. ἀδικίας. H-h. mendacii. H-g. ~~falsitatis~~ iniquitatis. Ch. et P. mendacii. A. falsitatis. B. der valsheyt.

בנבל עשור | O. ἐν ψαλτηρίῳ δεκαχόρδῳ. H-h. in psalterio decachordo. et g. et Ch... decem chordarum. P. in decachordo. B. met de luit en het tienstaendig instrument. 9.

הפוצה | O. τῷ λυτρουμένῳ. H-h. qui eruit. H-g. qui redemisti. Ch. qui liberasti. A. redimenti. B. die ontsh... 10.

נכר | ut versi 7. ut et sequentia. 11.

אשר בנינו | O. ὧν οἱ υἱοὶ αὐτῶν. N. et V. τῶν αὐτῶν. H-h. et P. ut sint filii nostri. H-g. quorum filii eorum. Ch. quod filii nostri sint. B. op dat onse sonen zijn. 12.

כנטעים | O. νεόφυτα ἱδρυμένα. A... μεμεγαλυμμένα. S. ηὐξημένα. H-h. plantatio crescens. H-g. novella plantata. V... plantationes. Ch. plantationibus dactylorum, in doctrina legis virtuti. P.... arbor. Ar... grandescentes. B. als planten welke groot geworden zijn.

בנותינו | O. αἱ θυγατέρες αὐτῶν. H-h. filiae nostrae et Ch. et P. et H-g. filiae eorum.

כזוית | O. κεκαλλωπισμέναι. A. ὡς ἐπιγωνία. H-h. quasi anguli. H-g. compositae. Ch. splendidae. P. sicut anguli. B. als hoeksteenen.

מחטבות | O. περικεκοσμημέναι ὡς ὁμοίωμα ναοῦ. S. κεκοσμημένα... H-h. ornati ad similitudinem templi. H-g. circumornatae ut... Ch. et acceptae sacerdotibus, qui ministrantur in medio templi. A. incisae similitudine templi. B. uitgehouwen na de gelijkenisse van een paleys.

מזוינו | O. τὰ ταμεῖα (N. ταμιεῖα) αὐτῶν. H-h. promptuaria nostra. H-g. eorum. Ch. cellaria nostra. P. anguli nostri. B. onse winkelen. 13.

מפיקים | O. ἐξερευγόμενα. H-h. et superfluentia. H-g. eructantia. Ch. superabundantia. A. educentia. B. dat se uitgeven.

מזן אל זן | O. ἐκ τούτου εἰς τοῦτο. H-h. et g. de hoc in illud. Ch. quotannis. P. de specie ad speciem. B. dat ons voorraadt tot den anderen. M. van spijs tot spijs

צאוננו מ | O. τὰ πρόβατα αὐτῶν πολύτοκα H-h. pecora nostra in millibus H.g. oves nostrae foetosae. Ch. ... nostrae parientes millia. P. ... millen. B. dat ons kudden by duysenden introeperen

מרבבות בחוצ | O. πληθύνοντα ἐν ταῖς ἐξόδοις αὐτῶν. H-h. et innumerabilia in compitis nostris. H-g. abundantes in egressibus suis Ch. multiplicantes in [illegible] in stabulis nostris. P. parientes decem millia et in plateis nostris. B. ja by tiendusenden op onse straten (M. vogels) [illegible]

14 אלופינו מסבלים | O. οἱ βόες αὐτῶν παχεῖς. H-h. tauri nostri pingues. H-g boves nostri crassi. Ch. tauri nostri dominatores. P. boves nostri onusti carne. B. dat onse ossen [illegible] [illegible]

אין פרץ | O. οὐκ ἔστι κατάπτωμα. H-h. non est interruptio. H-g. ... [illegible] Ch. ... non est fortitudo. P. non est sterilis A. ... [illegible]. B. dat geen inbreuke

יוצאת | O. διέξοδος H-h. et egressus. H-g transitus. Ch. et prolatio mala. P. qua [illegible]. A. egrediens. B. geen uitval. M. uitgaande

ברחובתינו | O. ἐν ταῖς πλατείαις αὐτῶν N. ~~[illegible]~~ ἐπαύλεσιν αὐτῶν. H-h. in plateis

N (N. S. οὐκ ἔστι διακοπή, οὔτε ἐκφορὰ (et [illegible]) nostris. et sic omnino

15 אשרי | O. ἐμακάρισαν τὸν. H-h. beatus. et Ch. et P. H-g. beatum dixerunt

שככה לו | O. ᾧ ταῦτά ἐστιν. H-h. cui talia sunt H-g. cui haec sunt Ch. cui sunt [illegible] P. cui sic. B. die het alsogaat.

Ps. 145.

תהלה לדוד | O. αἴνεσις τοῦ δαυίδ. N. τῷ δαυίδ. al. αἰνέσεως A. ὕμνησις τοῦ δαυίδ. H-h. et g. laudatio David. Ch. hymnus David. P. laus ipsi David. V. laudatio ipsi David. B. een lofsang (M. psalm) Davids

Est psalmus [illegible], sed deficit (נ)

המלך | O. ὁ βασιλεύς μου. H.h. rex et Ch. at H.g. rex meus.

לעולם ועד | O. εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. al. εἰς τὸν αἰῶνα διηνεκῶς. H.h. in aeternum et ultra. H.g. in saeculum et in saeculum saeculi. Ch. in saecula saeculorum. P. in saeculum et in perpetuum. B. in eeuwigheyt ende altoos. ~~voor~~ eeuwigh ende altoos

חקר | O. ἔστι πέρας. al. ἐξερεύνησις. H.h. investigatio. H.g. finis ~~Ch.~~ et Ch. at P. investigatio. B. is ondersoeckinge. 3

לדור | O. καὶ γενεά. H.h. ad generationes. H.g. et generatio. Ch. et P. generationi. B. aan geslacht 4.

גבורתיך | O. τὴν δύναμίν σου. H.h. fortitudines tuas H.g. potentias tuas & Ch. et P. B. uwe mogentheden.

הדר כבוד הודך | O. τὴν μεγαλοπρέπειαν τῆς δόξης τῆς ἁγιωσύνης σου ~~...~~ al. ὡραιότητα τοῦ ἐπαίνου σου. H.h. decorem gloriae ~~magnitudinis tuae~~. H.g. magnificentiam gloriae ~~sanctitatis tuae~~. Ch. decorem gloriae splendoris tui. P. ... ~~potentiae tuae~~ (A. magnificentiae) tuae. B. de heerlijckheyt der eere uwer majesteyt. 5.

ודברי נפלאותיך | O. λαλήσουσι, καὶ τὰ θαυμάσιά σου διηγήσονται. al. καὶ τοὺς λόγους τῶν παραδόξων σου διηγήσονται. H.h. et verba mirabilium tuorum loquar. H.g. loquentur, et mirabilia tua narrabunt. Ch. et verba mirabilium operum ~~tuorum~~ eloquar. P. ... meditabor. B. ick sal uwe wonderlijcke daden.

ועזוז | O. τὴν δύναμιν. H.h. et Ch. at P. fortitudinis. H.g. virtutem B. de kracht. 6.

וגדולותיך אספרנה | O. τὴν μεγαλωσύνην σου διηγήσονται. A. μεγαλοσύνας σου, διηγήσομαι αὐτάς. ~~I. αὐτήν~~ S. καταλέξω αὐτήν V. ... διηγησόμεθα VI. ἀριθμήσομεν. H.h. magnitudines tuas (H.g. magnitudinem tuam) narrabunt. Ch. magnificentiam.... A. ... narrabo eas. B. uwe grootheyt ende sal ick vertellen. et P.

יביעו | O. ἐξερεύξονται. H.h. loquentur. H.g. et A. eructabunt. Ch. praedicabunt. B. sullen overvloedelijck uytstorten. M. als een fonteyne uytborrelen. 7.

וצדקתך ירננו | O. τῇ δικαιοσύνῃ σου ἀγαλλιάσονται. al. τὰς ἐλεημοσύνας σου εὐφημήσουσιν. H.h. justitias tuas (Ch. justitias tuas) laudabunt. et P. at A. ... canent praeconio. H.g. justitia tua exultabunt. B. sullen uw gerechtigheyt met gejuych vermelden.

8 ארך אפים | O. μακρόθυμος. H-h. et g. patiens. moderiz. Ch. longanimus P. longo furore. B. lank

וגדל חסד | O. πολυέλεος. H-h. multae misericordiae H. g. multus misericordia. Ch. multi plenus etiam beneficentiae. P. magnus misericordia. B. groot van goedertierenheid.

~~9 חסידיך | O. οἱ ὅσιοί σε.~~ לכל | O. τοῖς σύμπασι ~~N. τοῖς ὑπομένουσιν~~. H-h. omnibus. H-g. universis. B. aan allen.

10. על | O. ἐπὶ. H-h. in. H-g. super et Ch. et P. B. over. M. boven.

10. חסידיך | O. οἱ ὅσιοί σε. H-h. misericordes tui. et Pat. Ch. H-g. sancti tui. B. uwe gunstgenoten.

11 גבורותיו | O. τὴν δυναστείαν σε. H-h. fortitudines ejus et P. H-g. potentias tuas. Ch. fortitudines tuas. B. zijne mogendheden.

הדר מלכו | O. τῆς μεγαλοπρεπείας τῆς βασιλείας σε. H-h. decoris regni ejus. H-g. magnificentias regni tui. Ch. decoris regni tui. P. ejus. B. de heerlijkheid zijns koninkrijks.

14. ~~הכפופים | O. ἀνορθοῖ πάντας τοὺς κατερραγμένους.~~

NB Nota. post v. 13. inseruntur v. 14. O. et N. H-g. et V.

NB πιστὸς κύριος ἐν πᾶσι τοῖς λόγοις αὐτοῦ, καὶ ὅσιος ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις αὐτοῦ. sed procul dubio abfuit, quia litera (נ) deest a qua prima vox [נאמן] incipit.

זוקף לכל הכפופים | O. ἀνορθοῖ πάντας τοὺς κατερραγμένους. H-h. erigit omnes jacentes. H-g. .... elisos. Ch. dirigit omnes curvatos. P. erectos .... B. hij richt opallen gebogenen.

15. בעתו | O. ἐν εὐκαιρίᾳ. H-h. et Ch. ac P. in tempore suo. H-g. in tempore opportuno. B. te zijner tijdt M. ter .... of. tot gaander tijdt.

16 * פותח את | O. ἀνοίγεις σὺ τὴν χεῖρά σε. N. χεῖρας σε. H-h. aperis manus tuas. H-g. aperis tu manus tuas. Ch. aperis manus tuas. et P.

לכל חי רצון | O. πᾶν ζῶον εὐδοκίας. H-h. omne animal refectionem. et H-g. V. ... benedictionem. Ch. J. .. desiderio ipsorum. P omne vivens ad voluntatem. B. allet watter leeft na uw welbehagen. M. met welbehagen.

17 חסיד | O. ὅσιος. H-h. et Ch. ac P. misericors. H-g. sanctus. B. goedertieren.

שועתם [illegible] | O. τῆς δεήσεως αὐτῶν. H.h. et P. clamoribus eorum. H.g. deprecationibus eorum. Ct. prec... B. [illegible] 19

ישמיד | O. ἐξολοθρεύσει. H.h. conteret. H.g. et Ct. disperdet. P. disperdere faciet. B. [illegible] 20.

קדשו | O. τὸ ἅγιον αὐτοῦ. H.h. g. et P. sancto ejus. Ct. et A. sanctitatis ejus. E. [illegible] 21.

לעולם ועד | O. εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. reliqui ut v. 2.

O. et H.g. addunt ἀλληλουΐα. reliqui carent

Ψαλ. ρμε.

הללויה | O. (qui ἀλληλουΐα praecedenti addiderunt) Ἀγγαίου καὶ Ζαχαρίου. N. ἀλληλουΐα ... H.h. alleluia. H.g. Aggaei et Zachariae. V. alleluia, Aggaei et Zachariae. P. laudate dominum. 1

בעודי | O. ἕως ὑπάρχω. H.h. quamdiu fuero et g. V. ... fuero & Ct. et P. dum adhuc fuero. A. in adhuc mihi. B. [illegible] 2.

בבן אדם | O. ἐπὶ υἱοὺς ἀνθρώπων. H.h. in filio hominis et P. at H.g. in filiis hominum. B. [illegible] (2)

בנדיבים | O. ἐπ' ἄρχοντας. H.h. g. Ct. et P. in principibus. A. in munificis (= [illegible]) (1)

שאין לו תשועה | O. οἷς οὐκ ἔστι σωτηρία. al. τῷ οὐκ ἔχοντι σωτηρίαν. H.h. et P. cui (H.g. quibus) non est salus. V. in quibus ... Ct. in quibus non ... B. [illegible]

עשתנתיו | O. ἀπολοῦνται πάντες οἱ διαλογισμοὶ αὐτοῦ. A. et S. ἀπώλοντο αἱ προθέσεις αὐτοῦ. H.h. et P. cogitationes ejus. H.g. omnes cog... V. ... Ct. machinationes ejus. B. [illegible] 4.

בעזרו | O. βοηθὸς αὐτοῦ. H.h. auxiliator ejus. H.g. adjutor ejus. Ct. et A. auxilio. A. in auxilio ejus. B. [illegible] 5

לעשוקים | O. τοῖς ἀδικουμένοις. H.h. et Ct. calumniam sustinentibus. H.g. injuriam patientibus. P. violentia afflictis. E. [illegible] 7

פוקח | O. σοφοῖ. al. φωτίζει. H.h. g. Ct. illuminat. P. aperit oculos. 8.

זוקף כפופים | O. ἀνορθοῖ κατερραγμένους. H.h. et g. erigit elisos. Ct. ... curvatos. P. ... elevatos. B. [illegible]

יעודד | O. ἀναλήψεται. H.h. erigit. H.g. suscipit. et Ct. P. erigit. B. [illegible] 9.

יעות | O. ἀφανιεῖ. H.h. conteret. H.g. et Ct. disperdet. P. subvertet. B. [illegible]

Ps. 147.

1 ~~[illegible]~~ O. ἀλληλούϊα N. addit Ἀγγαίου καὶ Ζαχαρίου. ~~[illegible]~~ [illegible] titulo.

הללו יה | O. αἰνεῖτε τὸν κύριον. H.h.g. et Ch. art. laudate dominum.

טוב זמרה | O. ἀγαθὸς ψαλμός. N. ἀγαθὸν ψαλμός bonum est canticum. H.g. bonus psalmus. V. bonum est... Ch. bonum est psallere ~~[illegible]~~ P. ~~[illegible]~~ bonum est canere. B. te psalmzingen godt.

אלהינו כי נעים נאוה תהלה | O. τῷ θεῷ ἡμῶν ἡδυνθείη αἴνεσις. H.h. Deo nostro: quoniam decorum est, pulchra laudatio. H.g. Deo nostro jocunda fit (v. decora) laudatio. Ch. coram Deo nostro: quoniam delectabile est, pulchra laus est. A. Deo nostro: quoniam jucundus; decet laus. B. onsen godt; dewyl het lieflick is (M. want het is lieflijk): de lof is betamelick.

2. בונה | O. οἰκοδομῶν S. οἰκοδομήσει. H.h. aedificabit. H.g. et Ch. et P. aedificans. B. bouwt.

נדחי | O. τὰς διασποράς. S. τοὺς ἐξωσμένους. H.h. et P. ejectos. H.g. dispersiones Ch. captivitates B. verdrevenen. M. ~~[illegible]~~

3 ~~[illegible]~~ המחבש | O. δεσμεύων τὰ συντρίμματα αὐτῶν. ~~al. τὰ [illegible]~~ H.h. alligat plagas eorum. H.g. ... contritiones ... Ch. adducit sanitatem morbis eorum. P. qui alligat dolores eorum. B. hy verbindt in haer smerten.

4 מספר | O. πλῆθος. H.h. multitudinem. H.g. multitudines. Ch. numerum. et P. B. het getal.

לכלם | O. καὶ πᾶσιν αὐτοῖς ὀνόματα καλῶν. al. τοῖς πᾶσιν ὀνόματα ... al. πάντας αὐτοὺς ὀνόματι καλέσει. H.h. et omnibus nomina vocat H.g. et omnibus eis nomina vocans. Ch. et omnibus nominatim vocat. P. omnibus eis nomina vocans. B. hy noemtse alle by name. M. hy roeptse ...

5 ורב כוח | O. μεγάλη ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ. H.h. multus fortitudine. Ch. ... H.g. magna virtus ejus. B. van veel kracht. M. veel vermogens, of groot van kracht

לתבונתו | O. καὶ τῆς συνέσεως αὐτοῦ. H.h. et prudentiae ejus. et Ch. H.g. et sapientiae ejus. P. prudentiae ejus. B. syns verstande

6 מעודד | O. ἀναλαμβάνων. S. ἀναστηλώμενος (erigens, ...) H.h.g. et Ch. suscipiens. P. elevat. A. erigens. B. houdt staende

ענו / O. ἐξάρξατε. al. καταλέξατε (quindecim) 7.
H.h. cantate. H.g. praecinite. Ch. laudate di-
ctis tonans. A. respondete. B. singet dem Herrn
M. antwoordt. 140
בכנור / O. ἐν κιθάρᾳ. al. διὰ λύρας. H.h. g. et
Ch. in cithara. ut P. B. mit Harfen.
המכין / O. τῷ ἑτοιμάζοντι. H.h. et praeparat. H.g. 8
qui parat. Ch. qui praeparat. B. der bereitet
חציר / O. χόρτον. H.h. gramen. H.g. foenum. Ch. herbam
et P. B. Gras.
Nota. hic O. et N. addunt, καὶ χλόην τῇ δου-
λείᾳ τῶν ἀνθρώπων. H.h. et herbam servituti
hominum. reliqui carent.
לבני ערב אשר יקראו / O. καὶ τοῖς νεοσσοῖς τῶν κορά- 9.
κων τοῖς ἐπικαλουμένοις αὐτόν.
H.h. filiis corvi clamantibus. H.g. et pullis cor-
vorum invocantibus eum. Ch. pullis corvi qui
clamant. P... cum clamaverint. B. den jungen
Raben (M. den Jongen der raven) alle roepen.
רוצה י״י / O. εὐδοκεῖ ἐν τοῖς. H.h. placitum est sibi 11.
H.g. beneplacitum est super. Ch. bene-
voluntas ~~complacitur~~. P. complacebit. B. hat
gefallen an denen...
את המיחלים / O. καὶ ἐν τοῖς ἐλπίζουσιν ἐπὶ τὸ
ἔλεος αὐτοῦ. ~~ἀλληλούϊα. N. caret~~
~~...~~ al. τοῖς ἀναμένουσι τὸ ἔλεος αὐτοῦ. H.h. et
expectant misericordiam ejus. H.g. et in eis,
qui sperant super misericordia ejus. Ch. et eos,
qui expectant benignitatem ipsius. P. sperantes
in misericordiam ejus. B. die auf seine güte warten.
Nota. hic O. N. H.g. et V. novum psalmum NB.
inchoant et ita numerum 150. complent.
O. claudunt praec. versum, sive psalmum cum
ἀλληλούϊα et H.g. at N. cum V. pro titulo sequ.
adhaerent. reliqui omnes carent.
O. itaque habet titulum. ἀγγαίου καὶ ζαχαρίου.
N. ἀλληλούϊα ἀγγ... H.g. aggaei et Zachariae.
V. alleluia.
בריחי / O. τοὺς μοχλούς. H.h. vectes. H.g. et Ch. seras 13.
B. die Riegel.
גבולך / O. τὰ ὅριά σου. H.h. et P. terminum tuum. H.g. 14.
~~et Ch. terminos tuos~~ fines tuos. Ch. terminum...
B. macht Landfrieden in ...

חלב | O. καὶ ϛέαρ. H.h. et P. adipe. H.g. et adipe B. met het vette

ישביעך | O. ἐμπιπλῶν σε. H.h. et Ch. saturabit te. H.g. satiat te. P. saturare facit te. B. hy versadight u. ~~et H.g~~

15. ארץ | O. τῇ γῇ. H.h. et P. ~~[illegible]~~ at H.g. terrae. Ch. in terram. B. op aarde.

עד מהרה | O. ἕως τάχους. H.h. et g. velociter. Ch. festinanter. P. [illegible] velociter. B. seer snel

16. שלג | O. χιόνα αὐτοῦ. H.h. et V. nivem. H.g. sicut [illegible]. Ch. nivem albam. N. χιόνα.

כפור | O. ὁμίχλην. al. δρόσον πεπηγμένην (rorem concretum) H.h. pruinam. H.g. nebulam. Ch. pruinam. et P. B. den rijm,

יפזר | O. πάσσοντος. H.h. g. Ch. et P. spargit. Ar. spargit. B. hy strooyt.

17. כפתים קרחו | O. κρύσταλλον αὐτοῦ ὡσεὶ ψωμούς. H.h. et P. glaciem suam quasi buccellas. Ch. .... [illegible] tanquam [illegible]. H.g. crystallum suum sicut .... B. syn ys gelyc als [illegible]

18. ~~[illegible]~~ ישב רוחו יזלו | O. πνεύσει τὸ πνεῦμα αὐτοῦ, καὶ. H.h. spirabit spiritu suo, ~~[illegible]~~ et. H.g. flabit spiritus ejus, et [illegible] Ch. facit flare spiritum suum, et. B. hy doet syn windt waeyen.

19. חקיו | O. δικαιώματα. al. [illegible] al. προστάγματα. H.h. praecepta sua. H.g. justitias. Ch. pacta sua. P. statuta sua. B. syne insettingen.

20. לא ידעום | O. ἐδήλωσεν αὐτοῖς. H.h. cognoscent. H.g. manifestabit eis. Ch. docuit eos. A. cognoscent ea. B. die kennen sy .... niet.

~~Ps. 148.~~

~~[illegible] O. [illegible] adjiciunt psalmo.~~

הללויה | O. ἀλληλούϊα. N. caret. H.h. g. et V. alleluia. ~~Ch.~~

Ps. 148.

הללויה | O. αἰνεῖτε καὶ ψάλλετε. N. ἀλληλούϊα [illegible] .... H.h. halleluia. H.g. [illegible] Zacharias. V. alleluia. Ch. ~~et~~ laudate dominum.

מן השמים | O. ἐκ τῶν οὐρανῶν. H.h. et g. at P. de coelis. Ch. creatura sancta de coelis.

צבאיו | O. αἱ δυνάμεις αὐτοῦ. S. αἱ στρατιαὶ αὐτοῦ. 2.
H.h. Ch. et P. exercitus ejus. H.g. virtutes ejus.
B. syn heyrschaeren.

אורו | O. καὶ τὸ φῶς. S. φωτός. H.h. luminis. H.g. et ~~lumen~~ 3.
luminis. Ch. luminaria ac P. B. lichtende.

המים אשר מעל השמים | O. τὸ ὑπεράνω τῶν οὐρανῶν. H.h. quae super 4.
per caelos sunt. et g. ac P. Ch. quae
pendent a Verbo ejus, et super dorsum caelorum.

~~הוא~~ כי | O. et V. hic intercidunt. αὐτὸς εἶπε, καὶ 5
ἐγενήθησαν. ~~H.h.~~ H.g. et V. quia ipse dixit *
et facta sunt. reliqui carent.

ויעמידם לעד לעולם | O. ἔστησεν αὐτὰ εἰς τὸν αἰῶνα, 6.
καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος.
al.... διαμένειν αἰωνίως. H.h. et statuit ea in
aeternum, et in saecula. H.g. statuit ea in saecu-
lum, et in saeculum saeculi. V... in aeternum, et..
Ch. et firmavit ea in saecula saeculorum.
P. et stare fecit ea in perpetuum, in saeculum.
B. ende ~~hy~~ heeft se bevestight voor altoos in eewigh.

תנינים | O. δράκοντες. H.h. g. et P. dracones 7.
Ch. cete. B. gy walvisschen.

ברד | O. χάλαζα. H.h. et g. ~~et~~ grando. Ch. et grando. 8

וקיטור | O. κρύσταλλος. H.h. et g. glacies. Ch. et vapor.
ac P. B. ende damp.

עשה | O. τὰ ποιοῦντα. H.h. quae facitis H g...faciunt et
Ch. operantes.

רוח סערה | O. πνεῦμα καταιγίδος. al. ἄνεμος (1)
τυφῶνες. H.h. ventus turbo. H.g.
spiritus procellarum. Ch. ... tempestatis.
P. ventus turbinis. B. gy stormwindt.

עץ פרי | O. ξύλα καρποφόρα. H.h. ligna 9.
fructifera. H g. ligna fructifera.
Ch. arbor fructifera. et P. ~~B.~~ B. vruchtboomen.

החיה | O. τὰ ~~[illegible]~~ θηρία. H.h. et g. bestiae. Ch. fera 10.
P. bestia. B. gy wildt gedierte.

בהמה | O. τὰ κτήνη. H.h. jumenta. H.g. pecora.
Ch. bestiae. P. jumentis. B. vee.

רמש וצפור | O. ἑρπετὰ καὶ πετεινὰ πτερωτά. *
H.h. reptilia et aves volantes.
H.g. serpentes et volucres pennatae. Ch. reptilia
et avibus volatilibus. P....alata. B. kruypende ge-
dierte, ende gevleugelt gevogelte.

3.1 שמו לבדו נשגב | O. ὑψώθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ μόνου. al. ὑπερέχον... H.h. sublime nomen ejus solius. H.g. exaltatum est.. et Ch. fortis... B. syn naem alleen is hoog verheven

* הודו | O. ἐξομολόγησις αὐτοῦ. al. καὶ ὁ ὕμνος αὐτοῦ. H.h. et P. gloria ejus. H.g. confessio ejus. Ch. laus ejus. A. magnificentia ej. B. syne majesteyt

4 וירם | O. καὶ ὑψώσει. H.h. et exaltabit et P. H.g. et exaltabit. Ch. et extollit. B. en hy heeft verhooght.

(2) לחסידיו | O. τοῖς ὁσίοις αὐτοῦ. H.h. et g. Sanctis ejus. Ch. piis ejus. P. misericordibus ejus. B. syner gunstgenooten.

(1) תהלה | O. ὕμνος. al. ἔπαινος. H.h. laus et P. et Ch. H.g. hymnus. B. den roem . . . alleen

קרבו עם | O. ~~καὶ~~ ἐγγίζοντι αὐτῷ. H.h. appropinquanti sibi ~~H.g.~~ et g. Ch. sui, qui appropinquant ei. P. propinquo et. B. datna by hem is.

הללויה | O. N. H.g. ~~et~~ caret. alias in fine. alleluia. Ch. laudate dominum.

Ps. 149.

חסידים | ut v 14:148.

2 בעשיו | O. ἐπὶ τῷ ποιήσαντι αὐτόν. H.h. in factore suo. et P. et Ch. H.g. in eo, qui fecit eum. B. in desgenes die hen gemaakt heeft. M. in syn maker

בני | O. καὶ υἱοί. H.h. Ch. ~~et~~ filii. H.g. et filii. et P. B. dat de kinderen.

3. במחול | O. ἐν χορῷ. H.h. et g. et P. in choro. Ch. in choris. B. op de fluit. M. in reyen.

כנור | O. ψαλτηρίῳ. H.h. et P. cithara. Ch. citharis. H.g. psalterio. B. harpe.

4 רוצה | O. εὐδοκεῖ. H.h. complacet sibi. H.g. beneplacitum est. Ch. voluntas. P. complacebit. B. heeft een welgevallen aen.. ;

et יפאר | O. καὶ ὑψώσει πραεῖς ἐν σωτηρίᾳ. H.h. exaltabit mansuetos in Jesu. H.g. et exalt... in salute. Ch. glorificabit humiles in redemptione. P... in salute. V... in salute. B. hy sal de sachtmoedige vercieren met heyl.

ירננו / O. καὶ ἀγαλλιάσονται. H. h. laudabunt. et P. 5.
H. g. laetabuntur. Ch. jubilabunt. A. praeco-
nisabunt. B. dat zy juichen. 142

רוממות / O. αἱ ὑψώσεις. al. ὑμνολογίαι. H. h. 6.
et P.ta exaltationes. H. g. exultationes
Ch. laudes. B. de verheffinge.

חרב פיפיות / O. ῥομφαῖαι δίστομοι. H. h. et g. ac Ch. 7.
gladii ancipites. P. gladii ...
A... ...

ידם / O. ταῖς χερσὶν αὐτῶν. H. h. g. et Ch. manibus
eorum. B. et P. et A. manu.. B. in hare hant.

בזקים / O. ἐν πέδαις. H. h. in catenis. H. g. et P. 8.
in compedibus. Ch. catenis. B. met ketenen

ונכבדיהם / O. τοὺς ἐνδόξους αὐτῶν. H. h. et A. in- 8.
clytos eorum. H. g. Ch. et P. nobiles...
B. hare achtbaren.

בכבלי ברזל / O. ἐν χειροπέδαις σιδηραῖς. H. h. et Ch.
in compedibus ferreis. H. g. in ma-
nicis ... ~~Ch.~~ P. in vinculis ferreis. B. met yseren
boeyen.

כתוב / O. ἔγγραπτον. A. γεγραμμένον. H. h. et 9.
P. scriptum. H. g. conscriptum. Ch. quod
scriptum est in lege. B. het beschreven... recht.

הדר הוא / O. δόξα αὕτη ἔσται. H. h. decor est.
P. decor hic erit. H. g. gloria haec erit.
V... est. Ch. gloria ipsa est. B. dit sal de heer-
lijkheit zijn...

Ps. 150.

אל / ~~O. τὸν θεόν. H. h. g. et Ch. deum. V deum~~ 1.

בקדשו / O. ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ. A. ἐν ἡγιασ-
μένῳ αὐτοῦ. S. ἐν τῷ ἁγίῳ αὐτοῦ. H. h.
in sancto eius. H. g. in sanctis. Ch. in domo sanctu-
arii... P. in sanctitate... B. in syn heyligdom
M. van wegen syne heyligheyt.

ברקיע עזו / O. ἐν στερεώματι δυνάμεως αὐτοῦ. A... κράτους... S. ἀκαθαιρέτῳ...
(inexpugnabili) H. h. in fortitudine potentiae
eius. H. g. in firmamento virtutis eius. Ch. ... for-
titudinis ipsius. et P. B. in 't uitspansel syner
sterkte. M. in syn uitspanninge der sterkte
of: van wegen het uitspansel dat hy gemaakt heeft
door syn kracht.

2 בגבורתיו | O. ἐπὶ ταῖς δυναστείαις αὐτοῦ. al. διὰ τῶν δυναστειῶν αὐτοῦ. H.h. et P. in fortitudinibus ejus. H.g. in virtutibus ejus. Ch. in potentia ipsius. B. van sijne mogentheden.

כרב גדלו | O. τῆς μεγαλωσύνης αὐτοῦ. H.h. ~~Ch.~~ magnificentiae suae. Ch. .. ejus. H.g. et P. magnitudinis ejus. B. synder grootheijt M. synder hoogheyt.

3 בתקע שופר | O. ἐν ἤχῳ σάλπιγγος. S. δι' ἤχου καλαίνης. H.h. in clangore buccinae et P. at H.g. in sono.. Ch. cum clangore... B. met het geklanck der basuynen

בנבל וכנור | O. ἐν ψαλτηρίῳ καὶ κιθάρᾳ. al. διὰ ναύλας καὶ λύρας. A. ἐν ναύλῳ καὶ λύρᾳ. H.h. et g. in psalterio et cithara. P. in nablo.. .. Ch. cum psalteriis et citharis. B. met de luyt, ende met de harpe

4. בתף ומחול | O. χορῷ. H.h. g. et P. choro. Ch. choris. B. fluyt.

במנים ועגב | O. ἐν χορδαῖς καὶ ὀργάνῳ al. διὰ χορδῶν καὶ κιθάρας. H.h. g. P. in chordis et organo. Ch. ... organis. B. met snaarspel ende orgel.

5 בצלצלי שמע | O. ἐν κυμβάλοις εὐήχοις. H.h. in cymbalis (H.g. bene) sonantibus Ch. cy... tantummodo ipsius resonantibus. P... sonoris A... auditus. B. met ~~cymbalen, van dreunigen geluit.~~ welluydende cymbalen. M. eddere

תרועה | O. ἀλαλαγμοῦ S. σημασίας (significationis) H.h. tinnientibus. H.g. et Ch. jubilationis P. alte sonantibus. A. ovationis. B. van dreunigen geluit.

6 הנשמה | O. πνοή. vel ἀναπνοή. (respiratio) H.h. quod spirat H.g. spiritus et P. et A. halitus. Ch. mens. ~~B.~~ wat adem heeft. M. adem

הללויה | O. N. et H.g. carent. H.h. et V. alleluia P. laudate dominum. Ch. laudate Deum

D. 10. Octob תם ונשלם A° 1692.